Marile secrete trebuie să-și continue somnul.
Niciun muritor nu poate mânui puterea divină...

WILLIAM DIETRICH

PIRAMIDELE LUI NAPOLEON

Pentru armată, puterea înseamnă invulnerabilitate. Cum ar arăta o armată care nu cunoaște frica? Și cum ar fi un tiran care trăiește la nesfârșit?

WILLIAM DIETRICH s-a născut în 1951 la Tacoma, Washington. A studiat jurnalismul la Western Washington University, a publicat cronici în *Herald*, a fost reporter pentru *Columbian*, iar din 1982 este reporter la *Seattle Times*. Între 1987 și 1988 a studiat la Harvard University și în 1990 a câștigat Premiul Pulitzer pentru jurnalism. Ca romancier, a debutat în 1992 cu *The Final Forest*, apoi au urmat: *Ice Reich* (1998), *Getting Back* (2000), *Dark Winter* (2001), *Hadrian's Wall* (2004), *The Scourge of God* (2005) – în pregătire la Editura Nemira – și *Napoleon's Pyramids* (2007) – *Piramidele lui Napoleon*.

WILLIAM DIETRICH

PIRAMIDELE LUI NAPOLEON

Traducere din limba engleză
MARIA-LUIZA SANDU

NEMIRA

Coperta colecției: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU
Ilustrația copertei: Steve Stone

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DIETRICH, WILLIAM
Piramidele lui Napoleon / William Dietrich; trad.: Maria-Luiza Sandu
București, Nemira & Co, 2007
ISBN 978-973-143-046-1

I. Sandu, Maria-Luiza (trad.)

821.111-31=135.1

William Dietrich
NAPOLEON'S PYRAMIDS
© William Dietrich, 2007
Published by arrangement with HarperCollins Publishers

© Editura Nemira & Co, 2007

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Corneliu ALEXANDRESCU

Tiparul executat de Alföldi Nyomda Rt.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-973-143-046-1

La prețul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din România.

Fiicei mele, Lisa

„Ce este Dumnezeu? Este lungime fără sfârşit, lăţime nemărginită, înălţime fără vârf şi adâncime fără fund."

ST. BERNARD DE CLAIRVAUX

Paris
FRANTA
Călătoria lui Gagr.
Toulon
CORSICA
Roma
ruta Hotei maritime
MALTA
A F R I C A

Marea Neagră
Istanbul
CRETA
ruta flotei maritime
a Mediterană
Ierusalim
Alexandria
Cairo
MAREA PIRAMIDĂ
EGIPT
Fluviul Nil
DENDARA

Camerele

Marii Piramide

explorate de Napoleon

Privire dinspre est (nu se respectă o scală)

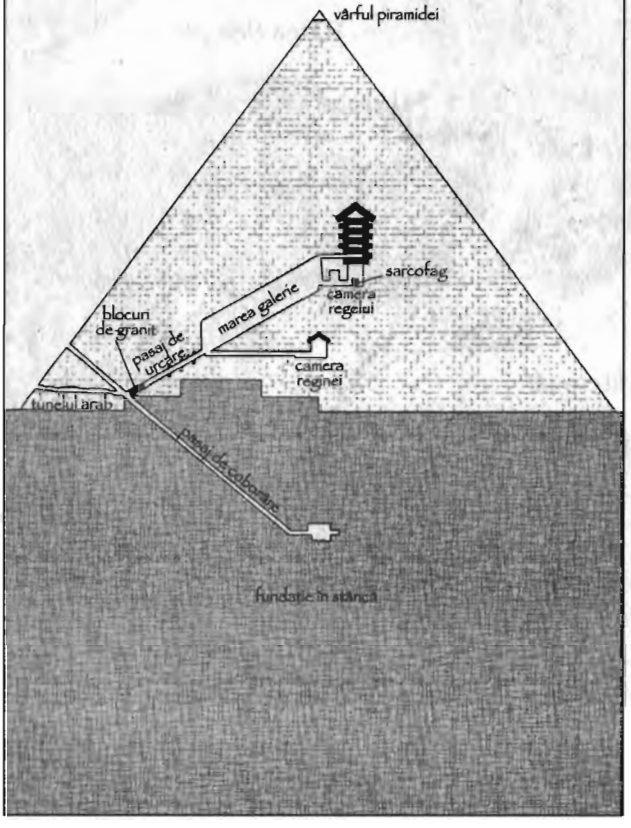

1

Norocul la jocul de cărți a iscat necazurile, iar implicarea în invazia nebună părea mijlocul de a scăpa din ele. Am câștigat un obiect fără valoare și era cât pe-aci să-mi pierd viața, așa că luați aminte. Jocurile de noroc sunt un viciu.

În același timp însă sunt seducătoare, socializante și firești, aș susține, precum respirația. Nu e nașterea însăși un joc de zaruri, un capriciu al sorții care hotărăște dacă un nou-născut va deveni țăran sau rege? Mizele au crescut pur și simplu, în timpul Revoluției Franceze, cu avocați ambițioși care dețineau puterea ca niște dictatori vremelnici și cu sărmanul rege Ludovic decapitat. În timpul domniei Terorii, fantoma ghilotinei transforma chiar existența într-o chestiune de noroc. Apoi, odată cu moartea lui Robespierre, a apărut o demență a despovărării sufletești, de la perechi frivole dansând pe mormintele din cimitirul Saint-Sulpice, până la un nou tip de pas de dans venit din Germania, care se chema vals. Acum, după mai bine de trei ani, națiunea și-a găsit un drum al războiului, corupției și goanei după plăceri. Cenușiul a făcut loc uniformelor

strălucitoare, modestia decolteurilor generoase, iar castelele jefuite erau ocupate din nou și transformate în saloane literare sau camere de seducție. Dacă nobilimea mai reprezenta încă o ofensă, bogăția de după Revoluție a creat o nouă aristocrație. Exista o tagmă a autodeclaratelor „femei minunate" care defilau prin Paris ca să se laude cu „luxul insolent în mijlocul mizeriei poporului". Aveau loc baluri care luau în râs ghilotina, unde doamnele purtau panglici roșii la gât. Orașul număra patru mii de case de joc, unele atât de sărăcăcioase, încât clienții își aduceau propriile scăunele pliante, iar altele atât de avute, încât *hors d'oeuvre*[1] erau servite pe platouri sacramentale, iar toaleta era în interior. Colaboratorii mei americani găseau ambele obiceiuri la fel de scandaloase. Zarurile și cărțile de joc se învârteau cu repeziciune: *creps*[2], *trente et un*[3], *pharaon*[4], *biribi*[5]. În acest timp, armatele tropăiau la hotarele Franței, inflația era ruinătoare, iar buruienile creșteau în voie în grădinile părăsite ale Versailles-ului. Așa că a-mi risca banii în goana după un 9 la *chemin de fer*[6] părea la fel de firesc și ridicol ca viața însăși. De unde era să știu că pariul mă va aduce la Bonaparte?

---

[1] În limba franceză în original, *hors d'oeuvre*, „antreuri" (n. tr.).

[2] În limba franceză în original, *creps*, joc cu zaruri, originar din Anglia (n. tr.).

[3] În limba franceză în original, *trente et un*, 31, joc de cărți jucat de doi până la șapte jucători (n. tr.).

[4] În limba franceză în original, *pharaon*, joc de cărți (n. tr.).

[5] În limba franceză în original, *biribi*, joc de noroc francez, care se joacă pe o tablă de joc, cu numere de la 1 la 70 (n. tr.).

[6] În limba franceză în original, *chemin de fer*, joc de noroc asemănător cu bacaraua – joc de cărți în care nouarii au valoare, iar decarii, numiți bacara, sunt egali cu zero (n. tr.).

Dacă aș fi fost superstițios, aș fi realizat că ziua aceea, 13 aprilie 1798, era o vineri. Dar era primăvară în Parisul revoluționar, ceea ce însemna că, potrivit noului calendar al Directoratului, era a douăzeci și patra zi a Germinalului[1], în Anul Șase, iar următoarea zi de odihnă se afla totuși la o distanță de șase zile, nu două.

A fost vreodată vreo reformă mai inutilă? Respingerea arogantă a creștinismului de către guvern a însemnat mărirea săptămânii la zece zile în loc de șapte. Intenția acestei revizuiri era de a înlocui calendarul papal cu o variantă constantă de douăsprezece luni a câte treizeci de zile fiecare, bazată pe sistemul Egiptului antic. În acele zile nemiloase ale lui 1793, chiar și Bibliile erau rupte pentru a face din ele hârtie pentru cartușe, iar acum săptămâna biblică a fost ghilotinată, fiecare lună fiind în schimb împărțită în trei decade a câte zece zile, iar anul începea odată cu echinocțiul de toamnă. Mai fuseseră adăugate cinci-șase sărbători pentru a echilibra idealismul cu orbita solară. Nemulțumit doar cu aranjarea calendarului, guvernul a introdus un nou sistem de unități pentru greutate și lungimi. Existau chiar propuneri pentru un nou ceas, de exact o sută de mii de secunde în fiecare zi. Gândiți-vă, gândiți-vă! Iar efectul era că noi toți, chiar și eu – om de știință amator, cercetător în ale electricității, întreprinzător, trăgător de elită și idealist democrat – simțeam lipsa duminicilor. Noul calendar era un fel de plan logic impus de oameni

[1] Germinal, a șaptea lună a anului, de la 21 martie la 18 aprilie, în calendarul adoptat în timpul Revoluției Franceze din 1789–1794 (n. tr.).

deștepți care ignorau cu totul obiceiurile, emoțiile și natura umană și care prevedea astfel soarta Revoluției. Par un prezicător? Ca să fiu sincer, nu eram obișnuit încă să mă gândesc la opinia poporului într-un fel atât de chibzuit. Napoleon avea să mă învețe acest lucru.

Nu, mintea mea era concentrată la numărarea rotirii cărților. Dacă aș fi fost un împătimit al naturii, aș fi părăsit salonul pentru a mă bucura de prima roșeață a bobocilor și de frunzele verzi, privind îndelung domnișoarele din grădina Tuileries sau măcar curvele de pe Bois de Boulogne. Dar am ales comoditatea cărților de joc ale Parisului, acest minunat și murdar oraș al parfumului și poluării, al monumentelor și noroiului. Primăvara mea era lumina lumânării, florile mele erau curtezanele cu decolteuri care atârnau atât de nesigur, încât sânii lor se legănau fiind la un pas de a fi eliberați, iar tovarășii mei un nou tip de politician și soldat, un nobil strămutat și un negustor, proaspăt îmbogățit: cetățeni cu toții. Eu, Ethan Gage, eram reprezentantul american al democrației frontierelor din acel salon. Aveam un oarecare statut, mulțumită uceniciei timpurii cu răposatul, dar marele, Benjamin Franklin. M-a învățat destule despre electricitate ca să mă lase să distrez mulțimile prin manevrarea unui cilindru cu ajutorul unei manivele, pentru a genera și distribui o forță de frecare către mâinile celor mai drăguțe doamne, iar apoi să provoc bărbații să încerce la propriu un sărut zguduitor. Obținusem ceva faimă din tragerile cu arma la târgurile unde se demonstra precizia puștii americane: trăgeam șase gloanțe printr-un taler din cositor de la două sute de pași

și, cu noroc, retezam pana de la pălăria unui general neîncrezător de la doar cincizeci de pași. Mai aveam un venit mic din încercările de a falsifica contractele dintre Franța apăsată de război și propria-mi națiune, neutră și de abia născută, o treabă care se făcea afurisit de greu, din cauza obiceiului revoluționar de a sechestra corăbiile americane. Ce nu aveam era un anume scop, dincolo de distracțiile vieții de zi cu zi: eram unul dintre acei burlaci binevoitori care se lăsau duși de val și așteptau să le înceapă un viitor. Nu aveam nici măcar un venit suficient pentru a mă întreține decent într-un Paris inflaționist. Așa că am încercat să-l măresc cu ajutorul norocului.

Gazda noastră era deliberat misterioasă, *madame* d'Liberté, una din acele femei întreprinzătoare frumoase și ambițioase care se născuse din anarhia revoluționară pentru a străluci prin inteligență și voință. Cine și-ar fi imaginat că femeile ar putea fi atât de ambițioase, atât de deștepte, atât de ispititoare? Dădea ordine precum un sergent-major și totuși cucerise noua modă a rochiilor clasice lungi pentru a-și pune în valoare farmecele feminine, cu materiale atât de diafane, încât cei cu ochi pătrunzători puteau să descopere ușor triunghiul întunecat care indica templul lui Venus. Sfârcurile se iteau în partea de sus a pânzei, precum ies soldații dintr-o tranșee, iar sânii erau sulemeniți, în cazul în care le-am fi putut trece cu vederea obrăznicia. O altă madmoazelă își arăta pieptul în întregime, ca fructele care atârnă grele în copaci. Era așadar o surpriză faptul că mi-am asumat riscul de a mă reîntoarce la Paris? Cine nu ar putea iubi o capitală care are de trei

ori mai mulți fabricanți de vinuri decât brutari? Pentru a nu fi mai prejos decât femeile, câțiva dintre bărbații înfumurați ca niște păuni etalau eșarfe înfășurate tocmai până sub buza inferioară, haine cu pulpanele tăiate în formă de coadă de pește care ajungeau până în spatele genunchilor, papuci la fel de delicați ca lăbuțele unei pisicuțe și cercei de aur care le scânteiau la urechi.

– Frumusețea vă este umbrită doar de inteligență, i-a spus lui *madame*, un client beat, un negustor de artă pe nume Pierre Cannard, după ce aceasta a încetat să-i mai dea coniac. Așa îl pedepsea ea pentru că vărsase paharul pe covorul oriental pe care abia îl cumpărase și pentru care plătise monarhiștilor faliți mult prea mult, doar ca să obțină acel aspect ponosit imposibil de imitat, care dezvăluia obârșia de oameni zgârciți a celor bogați.

– Complimentele nu-mi vor curăța covorul, domnule.

Cannard și-a dus mâinile la inimă.

– Iar inteligența este umbrită de tăria dumitale, tăria de încăpățânare, iar încăpățânarea de cruzime. Fără coniac? Cu asemenea duritate feminină, aș putea la fel de bine să-mi cumpăr rachiu de la un bărbat.

Madame a expirat zgomotos.

– Semeni cu cel mai nou erou militar al nostru.

– Vă referiți la tânărul general Bonaparte?

– Un porc corsican. Când eminenta Germaine de Staël l-a întrebat pe obraznic ce femeie ar putea să admire cel mai mult, Bonaparte a răspuns: „Pe cea care este cea mai bună gospodină."

Cei din salon au început să râdă.

– Firește! a strigat Cannard, este italian și știe care e locul unei femei!

– Așa că ea a încercat din nou, întrebându-l care este cea mai distinsă dintre femei. Iar ticălosul a răspuns: „Cea care naște cei mai mulți copii."

Noi am râs zgomotos, dar era un hohot care scotea la iveală propria stânjeneală. Chiar așa, care era locul unei femei în societatea revoluționară? Femeilor le-au fost date drepturi, până și de divorț, dar recent faimosul Napoleon era fără îndoială doar unul din cei un milion de reacționari care ar fi preferat să le anuleze. Care era, din acest punct de vedere, rolul unui bărbat? Ce avea de-a face rațiunea cu sexul și romantismul, cele două mari pasiuni ale francezilor? Ce avea de-a face știința cu iubirea, egalitatea cu ambiția sau libertatea cu cuceririle? Cu toții ne căutam drumul orbecăind în Anul Șase.

Madame d'Liberté a închiriat ca salon primul etaj de deasupra unui magazin de pălării de damă, l-a mobilat pe credit și l-a deschis în atât de mare grabă, că încă mai puteam simți mirosul de clei al tapetului, alături de cel de parfum și de fum de pipă. Canapelele așteptau parcă perechile să se îmbrățișeze. Draperiile de catifea ademeneau la senzații tactile. Un pian nou, de departe mult mai la modă decât aristocraticul clavecin, asigura un amestec de melodii simfonice și patriotice. Șmecheri, dame de companie, ofițeri aflați în permisie, negustori care încercau să facă să se vorbească despre ei, scriitori, birocrați de tip nou, plini de pompă, informatori, femei care sperau să se mărite din interes, moștenitori ruinați: cu toții puteau fi întâlniți acolo.

Printre cei care erau așezați în jurul mesei de joc se aflau un politician care fusese în închisoare cu doar opt luni în urmă, un colonel care-și pierduse o mână în cucerirea revoluționară a Belgiei, un negustor de vinuri care se îmbogățise aprovizionând restaurantele deschise de bucătari-șefi care își pierduseră patronii aristocrați și un căpitan din armata Italiei a lui Bonaparte, care își cheltuia prada la fel de repede cum pusese mâna pe ea.

Și mai eram eu. Am lucrat ca secretar pentru Franklin în ultimii lui trei ani petrecuți la Paris, chiar înainte de Revoluția Franceză, m-am întors în America pentru câteva aventuri în negoțul cu blănuri, mi-am câștigat o vreme existența ca agent de transport în Londra și New York în punctul culminant al domniei Terorii, iar acum reveneam la Paris, cu speranța că franceza mea fluentă m-ar putea ajuta să închei cu Directoratul niște afaceri solide cu cherestea, cânepă și tutun. Întotdeauna exista o șansă de a te îmbogăți în timp de război. Speram de asemenea la un respect și o recunoaștere ca „electrician" – un cuvânt nou, exotic – dar și îndeplinirea dorinței lui Franklin de a afla mai multe despre misterele francmasonilor. Sugerase că ele ar putea avea ceva aplicații practice. Într-adevăr, unii susțineau că Statele Unite fuseseră întemeiate de masoni pentru un scop secret, nedezvăluit deocamdată, și că națiunea noastră avea o misiune. Vai, învățăturile masonilor necesitau pași plictisitori către avansarea în grad.

Dar blocada britanicilor punea bețe în roate planurilor mele de comerț. Singurele lucruri pe care Revoluția nu le-a schimbat erau mărimea și mersul implacabil al birocrației

franceze: era ușor să obții o audiență, dar imposibil să primești un răspuns. Prin urmare, aveam o groază de timp între interviuri pentru alte preocupări, precum jocurile de noroc.

Era un mod suficient de plăcut pentru a-mi pierde nopțile. Vinul era bun, brânzeturile minunate, iar în lumina lumânărilor, fiecare chip masculin părea cioplit cu dalta și orice femeie o frumusețe.

Problema mea în acea vineri, 13, nu era că pierdeam, ci dimpotrivă. Câștigam. Până la acest moment, asignații[1] și mandații[2] revoluționari deveniseră fără valoare, hârtie bună de aruncat la gunoi și o specie rară. Așadar, grămada mea nu era formată doar din franci de aur și argint, ci și dintr-un rubin, un act pentru o proprietate abandonată în Bordeaux, pe care nici nu aveam de gând s-o vizitez înainte de a o vinde altcuiva, și din fise de lemn care însemnau promisiuni pentru o masă, o sticlă sau o femeie. Își făcuseră loc pe partea mea de pâslă verde până și unul-doi ludovici de aur ilegali. Aveam atât de mult noroc, încât colonelul m-a acuzat că îi vreau celălalt braț, negustorul de vinuri se plângea că nu mă poate ispiti să mă îmbăt, iar politicianul dorea să știe pe cine am mituit.

– Pur și simplu număr cărțile în engleză, am încercat eu să glumesc, dar era o glumă proastă, deoarece se auzise că Bonaparte, întors după victoriile din nordul Italiei, încerca să invadeze Anglia. Își stabilise tabăra de campanie

---

[1] În limba franceză în original, *assignat*, „asignat", bancnotă franceză emisă în timpul Revoluției din 1789 (n. tr.).

[2] În limba franceză în original, *mandat*, un alt mijloc de plată, bazat pe pământurile confiscate (n. tr.).

undeva în Britania, privind ploaia și dorindu-și ca flota britanică să plece.

Căpitanul a tras o carte, s-a gândit cu atenție și a roșit, pielea lui stând mărturie pentru ceea ce gândea. Mi-a adus aminte de povestea capului decapitat al lui Charlotte Corday, care se spune că s-ar fi făcut roșu de indignare când călăul l-a plesnit în fața mulțimii. De atunci s-a dezbătut științific care era momentul precis al morții, iar doctorul Xavier Bichot a luat cadavrele de la ghilotină și a încercat să le stimuleze mușchii cu ajutorul electricității, așa cum făcuse italianul Galvani cu broaștele.

Căpitanul a vrut să dubleze miza, dar portofelul gol i-a mărit frustrarea.

– Americanul mi-a luat toți banii!

În acel moment eu dădeam cărțile, iar el s-a uitat la mine.

– Pe datorie, *monsieur*, pentru un brav soldat.

Nu aveam chef să finanțez un război al pariurilor cu un jucător excitat de cărțile sale.

– Un bancher prevăzător are nevoie de garanții.

– Ce anume, calul meu?

– Nu am nevoie de cal în Paris.

– Pistoalele, sabia?

– Vă rog, nu vreau să fiu complice la dezonorarea dumitale.

Căpitanul s-a bosumflat, aruncând o privire la cărțile pe care le ținea în mână. Și apoi l-a lovit acea inspirație care însemna necazuri pentru toți cei prezenți acolo.

– Medalionul meu!

– Ce anume?

A scos o podoabă mare și grea care îi atârnase, nevăzută, sub cămașă. Era un disc de aur, găurit și inscripționat cu un motiv ornamental ciudat, format din linii și găuri, având două brațe lungi, ca niște rămurele, care atârnau de-desubt. Părea nefinisat și lucrat cu ciocanul, de parcă fusese forjat pe nicovala lui Thor.

– L-am găsit în Italia. Uitați-vă la greutatea și la vechimea lui! Gardianul de la care l-am luat mi-a spus că i-a aparținut chiar Cleopatrei!

– A cunoscut-o pe femeia aceasta? am întrebat sarcastic.

– Contele Cagliostro i-a spus asta!

Cuvintele lui mi-au stârnit curiozitatea.

– Cagliostro?

Faimosul vraci, alchimist și blasfemiator, cândva preferatul Curților regale ale Europei, a fost întemnițat în fortăreața papei din San Leo și a murit nebun în 1795. Anul trecut, trupele revoluționare au cucerit fortăreața. Implicarea alchimistului în Afacerea Colierului, cu mai bine de zece ani în urmă, a grăbit declanșarea Revoluției, pentru că a făcut ca monarhia să pară lacomă și ridicolă. Maria-Antoaneta l-a disprețuit pe Cagliostro, considerându-l vrăjitor și escroc.

– Ca să scape, contele a încercat să folosească medalionul ca mită, și-a continuat povestea căpitanul. Gardianul i l-a confiscat pur și simplu, iar când am atacat fortul, eu l-am luat de la el. Poate are anumite puteri și este foarte vechi, fiind transmis din generație în generație de secole. Ți-l vând pentru... – s-a uitat la grămada mea – ...o mie de franci de argint.

– Căpitane, cred că glumești. E o jucărie interesantă, dar...

– Provine din Egipt, așa mi-a spus gardianul! Are o valoare sacră!

– Egiptean, spui?

Cineva a vorbit, cu o voce plăcută ca un tors de pisică, politicoasă și ușor amuzată. Am ridicat privirea și l-am văzut pe contele Alessandro Silano, un aristocrat de origine franco-italiană care pierduse o avere din cauza Revoluției și despre care se zvonea că încerca să-și construiască alta devenind democrat, jucând tot felul de roluri necinstite în intrigile diplomatice. Umbla vorba cum că Silano ar fi o unealtă a lui Talleyrand însuși, ministrul francez al Afacerilor Externe, reinstalat recent. De asemenea, Silano se declarase un cercetător al misterelor Antichității, după modelul lui Cagliostro, Kolmer sau Saint Germaine. Unii șușoteau că reabilitarea lui în cercurile guvernamentale se datora într-o anumită măsură magiei negre. Făcuse o avere cu astfel de mistere, jucând la cacealma, pretinzând că norocul îi crescuse datorită vrăjitoriei. Totuși, pierdea la fel de des pe cât câștiga, așa că nimeni nu știa dacă trebuia să-l ia în serios.

– Da, domnule conte, a spus căpitanul. Dumneata ești singurul care ar trebui să-i recunoști valoarea.

– Da?

Și-a găsit un loc la masa noastră, cu obișnuita lui grație molatică, trăsăturile puternice și severe, cu buzele senzuale, ochii negri, sprâncenele accentuate, care descriau frumusețea unui Pan. Fermeca femeile precum faimosul Mesmer, care le vrăjea printr-un procedeu numit hipnoză.

– Mă refer la poziția dumitale din Ritul Egiptean.

Silano a aprobat dând din cap.

– Și la perioada mea de studiu în Egipt. Sunteți căpitanul Bellaird, nu-i așa?

– Mă cunoașteți, domnule?

– După reputația de brav soldat. Am urmărit cu atenție buletinele din Italia. Dacă îmi veți oferi onoarea de a vă cunoaște mai bine, mă voi alătura jocului dumneavoastră.

Căpitanul s-a simțit flatat.

– Bineînțeles.

Silano s-a așezat, iar femeile s-au adunat imediat în jurul lui, el având o reputație și de amant iscusit, duelist, jucător și spion. Se spunea de asemenea că rămăsese fidel discreditatului Rit Egiptean francmasonic al lui Cagliostro, sau lojilor frățești care acceptau ca membri atât femei, cât și bărbați. Aceste loji eretice se dedau la diverse practici oculte și circulau povești picante cu ceremonii misterioase, orgii în pielea goală și sacrificii șocante. Probabil zece la sută din ele erau adevărate. Dar Egiptul era recunoscut ca fiind sursa înțelepciunii antice și nu doar un mistic pretinsese că descoperise secrete importante în pelerinajele misterioase făcute acolo. Prin urmare, antichitățile erau la modă, de la o națiune închisă celor mai mulți europeni de la cucerirea arabă cu treisprezece secole în urmă. Se știa că Silano studiase la Cairo, înainte ca mamelucii aflați la putere să înceapă hărțuirea comercianților și a oamenilor de știință.

Căpitanul a dat din cap cu înflăcărare pentru a-i păstra interesul lui Silano.

– Gardianul mi-a spus că brațele de la capăt ar putea arăta calea către o mare putere! Un om educat ca dumneata, conte, ar putea să dea un sens acestor cuvinte.

– Sau să plătească pentru un nonsens. Dați-mi-l să-l văd.

Căpitanul și-a scos medalionul de la gât.

– Uite cât de ciudat e.

Silano a luat medalionul, dezvăluind niște degete lungi și puternice de scrimer, întorcându-l de pe o parte pe alta. Discul era un pic mai mare ca azima de împărtășanie.

– Nu destul de drăguț pentru Cleopatra.

Când l-a ținut la flacăra lumânării, lumina a străbătut prin găuri. Un șanț gravat adânc se întindea de la o margine la cealaltă a cercului.

– De unde știi că e din Egipt? După cum arată, ar putea fi de oriunde: din Asiria, China sau chiar Italia. Ori le-ar fi putut aparține aztecilor.

– Nu, nu, este vechi de mii de ani! Un rege țigan mi-a spus să-l caut în San Leo, acolo unde a murit Cagliostro. Deși unii spun că încă ar mai trăi, ca guru în India.

– Un rege țigan, Cleopatra... Silano i-a întins încet medalionul. Domnule, ar trebui să devii dramaturg. Îți dau două sute de franci de argint pe el.

– Două sute!

Nobilul a ridicat din umeri, cu privirea ațintită asupra medalionului.

Mă intriga interesul lui Silano.

-Ai spus că mi-l vinzi mie.

Căpitanul a dat afirmativ din cap, convins acum că ne prinsese pe amândoi în plasă.

– Într-adevăr! Poate că i-a aparţinut faraonului care l-a chinuit pe Moise!

– Atunci, îţi dau trei sute.

– Iar eu cinci, a spus Silano.

Toţi doream ce voiau şi ceilalţi.

– Îţi dau şapte sute cincizeci, am replicat.

Căpitanul se uita pe rând când la unul, când la celălalt.

– Şapte sute cincizeci şi bancnota asta pentru o mie de livre, am mărit eu oferta.

– Ceea ce înseamnă şapte sute cincizeci şi ceva atât de inutil că ar putea la fel de bine s-o folosească pentru a se şterge la fund, a contracarat Silano. Căpitane, eu îţi dau mia întreagă.

Preţul crescuse atât de repede, încât soldatul a şovăit. La fel ca şi mine, era surprins de interesul contelui. Valoarea medalionului era de departe mai mare decât cea a aurului brut. Părea tentat să-l strecoare înapoi, în interiorul cămăşii.

– Mi l-ai oferit şi mai devreme pentru o mie, am spus. Ca om de onoare, să facem schimbul sau ieşi din joc. Îţi voi plăti întreaga sumă şi o voi recâştiga de la dumneata într-o oră.

Acum îl provocasem.

– S-a făcut, a spus, ca un soldat care îşi apără drapelul. Pariez pe mâna asta şi pe următoarele câteva că voi câştiga medalionul înapoi de la dumneata.

Silano a oftat fără speranţă după afacerea lui de onoare.

– Cel puţin dă-mi nişte cărţi.

Eram surprins că renunţase atât de uşor. Probabil că tot ce voia era să-l ajute pe căpitan să licitez eu cât mai

mult și să-mi scadă grămada. Sau credea că îl poate câștiga jucând.

Dacă așa era, ar fi fost dezamăgit. Nu aveam cum să pierd. Soldatul a tras un 11 și apoi a pierdut încă trei mâini de vreme ce paria împotriva șansei, prea leneș să mai urmărească numărul de cărți care fuseseră împărțite pe față.

– Blestem, a mormăit el în final. Ai norocul diavolului. Sunt atât de falit, că va trebui să mă întorc la campanii.

– Asta te va scăpa de alte bătăi de cap.

Mi-am pus medalionul la gât, în timp ce soldatul mă privea încruntat, apoi m-am ridicat să-mi torn un pahar și să-mi etalez premiul doamnelor, ca pe un exponat la un târg de țară. În timp ce eu mă giugiuleam niței, medalionul mi s-a pus în cale, așa că l-am ascuns sub cămașă.

Silano s-a apropiat.

– Ești omul lui Franklin, nu-i așa?

– Am avut onoarea de a lucra pentru acest om de stat.

– Atunci probabil că-mi vei aprecia interesul intelectual. Sunt colecționar de antichități. Tot voi cumpăra medalionul de la dumneata.

Dar vai, o curtezană cu nume atrăgător, Minette, Pisicuța, îmi șoptise deja cât de frumoasă i se păruse podoaba mea.

– Vă respect oferta, domnule, dar am de gând să discut istorie antică în dormitoarele unei doamne.

Minette o luase deja înainte să încălzească apartamentul.

– O dorință ușor de înțeles. Totuși, pot să vă sugerez faptul că ați avea nevoie de un expert adevărat? Această ciudățenie are o formă interesantă, cu semne care te pun pe gânduri. Oamenii care au studiat științele antice...

– Pot aprecia cu cât drag îmi păstrez noua achiziție.

Contele a venit și mai aproape de mine.

– Domnule, trebuie să insist. Îți plătesc dublu.

Nu-mi plăcea insistența lui. Aerul lui superior irita sensibilitatea mea americană. De altfel, dacă Silano și-l dorea cu atâta ardoare, atunci poate că valora mult mai mult.

– Îmi permiteți să insist să mă considerați ca pe câștigătorul de drept și să vă sugerez că asistenta mea, care are de asemenea forme interesante, îmi asigură exact felul de expertiză pe care mi-l doresc?

M-am înclinat și m-am îndepărtat, înainte ca el să mai poată spune ceva.

Căpitanul, acum beat, m-a abordat.

– Nu e înțelept să-l refuzi pe Silano.

– Păi, parcă ne-ai spus că medalionul este foarte valoros, potrivit regelui dumitale țigan și gardianului papal?

Ofițerul a zâmbit malițios.

– Ei mi-au mai spus și că medalionul este blestemat.

2

Era o încercare patetică de răzbunare verbală. M-am înclinat către *madame* și am plecat, ieșind într-o noapte obscură de la perdeaua de fum a noii ere industriale. În partea de vest se vedea o strălucire roșie, care venea de la fabricile din suburbiile Parisului, aflate într-o continuă dezvoltare și care vestea o apropiată epocă a mașinilor. Un purtător

de felinar se afla lângă uşă, sperând să fie angajat, iar eu m-am felicitat pentru norocul meu neîntrerupt. Trăsăturile îi erau ascunse de o pelerină cu glugă, dar erau mai întunecate decât cele ale unui european, după cum am observat. Marocan, am bănuit, în căutarea unei slujbe servile, aşa cum ar putea găsi un imigrant. S-a înclinat puţin, având un accent arab.

– Aveţi înfăţişarea unui om norocos, *monsieur*.

– Şi sunt pe cale de a deveni şi mai norocos. Aş dori să mă conduci la apartamentul meu, iar apoi la adresa unei doamne.

– Doi franci?

– Trei, dacă mă fereşti de băltoace.

Ce încântător era să fii un învingător!

Lumina era necesară de când Revoluţia a stârnit pasiuni pentru orice, mai puţin pentru curăţarea străzilor sau repararea pietrelor de pavaj. Canalele de scurgere erau înfundate, jumătate din felinarele de pe stradă neaprinse, iar gropile se măreau întruna. Nu ajuta cu nimic faptul că noul guvern redenumise mai bine de o mie de străzi după eroi ai Revoluţiei, iar toată lumea continua să se rătăcească. Aşadar, călăuza mea mergea înainte, cu felinarul agăţat de un toiag pe care îl ţinea cu ambele mâini. Am observat că toiagul era cioplit într-un fel complicat, lateralele fiind curăţate pentru o priză mai bună, iar felinarul era atârnat de un mâner rotund, în forma unui cap de şarpe. Gura reptilei servea drept mâner al felinarului. O dovadă de adevărată măiestrie, din ţara natală a bărbatului, am presupus eu.

M-am dus mai întâi la apartamentul meu, ca să ascund cea mai mare parte a câștigurilor. Aveam destulă minte ca să nu iau cu mine ce câștigasem, în camera unei femei ușoare și, dat fiind interesul tuturor pentru el, am hotărât că cel mai bine ar fi să pitesc și medalionul. Mi-a luat câteva minute ca să mă hotărăsc unde să-l ascund. Apoi, pe străzile întunecate ale Parisului, ne-am îndreptat spre casa lui Minette.

Orașul, cu toate că rămăsese minunat ca splendoare și mărime, era asemenea femeilor de o anumită vârstă, mai bun dacă nu e privit îndeaproape. Vechile case grandioase erau acoperite cu scânduri. Palatul Tuileries era ferecat și pustiu, cu ferestrele negre ca niște orbite goale. Mănăstirile se aflau în ruină, bisericile erau zăvorâte, și se părea că nimeni nu mai pusese un strat de vopsea de la luarea cu asalt a Bastiliei. După cât vedeam eu, în afară de a umple buzunarele generalilor și politicienilor, Revoluția se dovedise a fi un dezastru economic. Puțini francezi îndrăzneau, curajoși, să se plângă, deoarece guvernele aveau un mod al lor de a-și acoperi greșelile. Însuși Bonaparte, pe atunci un ofițer de artilerie puțin cunoscut, împroșcase cu mitralii[1] la ultima revoltă revoluționară, câștigându-și astfel avansarea.

Am trecut pe lângă locul unde fusese Bastilia, acum demolată. De la căderea închisorii, douăzeci și cinci de mii de oameni au fost omorâți în timpul Terorii, de zece ori mai mulți au fugit, iar cincizeci și șapte de noi închisori au

[1] Bucăți de oțel cu care se umpleau în trecut unele proiectile pentru tunuri și care se spărgeau imediat la ieșirea din țeavă (n. tr.).

fost construite pentru a o înlocui. Fără nici o urmă de ironie, pe fostul amplasament se afla, cu toate acestea, „Fântâna Regenerării": o Isis înscăunată, din ai cărei sâni curgea apă, când mecanismul funcționa. În depărtare zăream clopotnița catedralei Notre-Dame, redenumită „Templul Rațiunii", și care se presupunea că fusese construită pe locul unui templu roman închinat aceleiași zeițe egiptene. Ar fi trebuit să am o presimțire? Vai, foarte rar remarcăm ceea ce trebuie cu adevărat să vedem. Când l-am plătit pe purtătorul de felinar abia am observat că a zăbovit un pic prea mult după ce am pășit înăuntru.

Am urcat scara de lemn, care scârțâia și mirosea a urină, către locuința lui Minette. Apartamentul ei se afla la deloc elegantul etaj trei, chiar dedesubtul camerelor de la mansardă, ocupate de slujitoare și artiști. Etajul la care eram m-a ajutat să-mi fac o idee despre succesul mediocru al meseriei ei, fără îndoială lovit de economia revoluționară la fel de mult ca și cel al peruchierilor și al pictorilor în aur. Minette aprinsese o singură lumânare, a cărei lumină era reflectată de vasul de cupru unde obișnuia să-și spele coapsele. Era îmbrăcată într-o cămașă de noapte albă, simplă, ale cărei șnururi erau dezlegate în partea de sus și care invitau la o explorare îndelungată. M-a întâmpinat cu un sărut, respirația ei mirosind a vin și lemn dulce.

– Mi-ai adus micul cadou?

Am tras-o cu putere către pantalonii mei.

– Ar trebui să-l simți.

– Nu.

S-a îmbufnat și și-a lipit mâna de pieptul meu.

– Aici, aproape de inima ta.

A desenat locul unde ar fi trebuit să stea pe pielea mea medalionul, cu discul lui și brațele care se mișcau încet dintr-o parte în alta, toate pe un lanț din aur.

– Am vrut să-l port pentru tine.

– Și să riscăm vreo înjunghiere?

Am sărutat-o din nou.

– Pe lângă asta, e periculos să ai cu tine, în întuneric, asemenea lucruri prețioase.

Mâinile ei îmi cercetau corpul pentru a se asigura.

– Mă așteptam la mai mult curaj.

– Facem un pariu. Dacă vei câștiga, îl voi aduce data viitoare.

– Și în ce fel jucăm? a susurat ea, într-un mod exersat profesionist.

– Învinsul va fi cel care ajunge primul la punctul culminant.

Ea și-a lăsat părul să-mi alunece pe gât.

– Și armele?

– Orice și tot ce poți să-ți închipui.

Am făcut-o să se lase puțin pe spate, s-a împiedicat de piciorul meu care era înfășurat în jurul gleznelor ei și am întins-o pe pat.

– *En garde!*

Am câștigat mica noastră întrecere și, la insistențele ei de a-și lua revanșa, am câștigat și a doua oară, apoi și a treia, făcând-o să scâncească. Cel puțin credeam că am câștigat; cu femeile nu știi niciodată cum stau lucrurile cu adevărat.

A fost însă destul pentru a o ține adormită când m-am trezit înaintea zorilor și i-am lăsat o monedă de argint. Am aruncat un buștean în vatră ca să fie cald în cameră atunci când se va trezi.

Cu un cer gri și fără purtătorii de felinare, Parisul de rând începea să se dea jos din pat.

Cărucioarele de gunoi erau împinse pe străzi. Bărbați cu scânduri cereau bani pentru podurile provizorii pe care le așezau peste apele stătătoare de pe stradă. Sacagii cărau găleți cu apă până la cele mai frumoase case. Propriul meu cartier din St Antoine nu era nici distins, nici dezonorant, ci mai degrabă un loc al clasei muncitoare, al meșteșugarilor, al ebeniștilor, pălărierilor și lăcătușilor. Chiria era mică datorită talmeș-balmeșului de mirosuri de la fabricile de bere și vopsitorii. La toate astea se mai adăuga nesfârșita aromă pariziană de fum, pâine și bălegar.

Simțindu-mă chiar mulțumit de seara mea, am urcat scările întunecate cu intenția de a dormi până la prânz. Așa că atunci când am descuiat ușa, grăbindu-mă să intru în locuința mea în care abia deslușeam ceva, am hotărât să încerc să-mi croiesc singur drum până la saltea, decât să-mi mai bat capul cu obloanele sau lumânarea. Mă întrebam așa, aiurea, dacă aș putea amaneta medalionul – dat fiind interesul lui Silano pentru el – pentru o sumă satisfăcătoare care să-mi permită să trăiesc în condiții mai bune.

Apoi am simțit prezența cuiva. M-am întors să mă înfrunt cu o umbră printre umbre.

– Cine-i acolo?

Era o rafală de vânt și din instinct m-am răsucit într-o parte, simțind ceva ce a șuierat pe lângă urechea mea și care s-a ciocnit de umărul meu. Era tocit, dar nu mai puțin dureros din cauza asta. Am căzut în genunchi. „Ce naiba?" Lovitura de ciomag îmi amorțise mâna. Apoi cineva m-a îmbrâncit și am căzut stângaci pe o parte, din cauza agoniei. Nu eram pregătit pentru așa ceva! Am început să dau disperat din picioare, am atins o gleznă și am auzit un urlet care mi-a dat ceva satisfacție. Am alunecat pe o parte, încercând, fără să văd nimic, să pun mâna pe ceva. Mâna mi s-a încleștat de o gambă și am tras cu putere. Intrusul a căzut pe podea lângă mine.

– *Merde*, a mârâit el.

Un pumn m-a lovit drept în față în timp ce mă luptam cu atacatorul meu, încercând să-mi eliberez teaca dintre picioare ca să-mi pot scoate sabia. Mă așteptam ca adversarul meu să mă împingă, dar nu s-a întâmplat nimic. În schimb, o mână îmi pipăia gâtul.

– Îl are? a întrebat o altă voce.

Câți erau? Acum îi apucasem și brațul și gulerul și am reușit să plasez o lovitură la ureche. Adversarul meu a înjurat din nou. M-am smuls brusc, iar capul lui s-a izbit de podea. Picioarele mele ciomăgite bine au răsturnat cu zgomot un scaun.

– *Monsieur* Gage! s-a auzit un strigăt de la parter. Ce faci din casa mea?

Era proprietăreasa mea, doamna Durrell.

– Ajutați-mă! am strigat eu, sau mai degrabă am bolborosit, din cauza durerii. M-am rostogolit pe o parte, am scos teaca de sub mine și mi-am tras afară sabia.

– Hoții!

– Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să mă ajuți? a spus atacatorul meu către tovarășul lui.

– Încerc să-i găsesc capul. Nu-l putem omorî până ce nu-l avem.

Apoi ceva m-a pocnit și totul s-a întunecat.

Mi-am revenit, cu mintea făcută terci, și cu nasul lipit de podea. *Madame* Durrell era ghemuită peste mine, de parcă examina un cadavru. Când m-a răsucit, iar eu am clipit, a tresărit.

– Dumneata!

– *Oui*, eu sunt, am gemut, pe moment neaducându-mi aminte de nimic.

– Uite în ce hal arăți! Cum de mai ești în viață?

Cum de era *ea* aplecată deasupra mea? Părul ei roșcat ca o flacără mă neliniștea mereu, țâșnind ca o claie sârmoasă precum săreau arcurile de ceas. Era deja vremea pentru plata chiriei?

Calendarele astea din timpul războiului îmi sporeau și păstrau confuzia. Apoi mi-am adus aminte de atac.

– Au spus că ezită să mă omoare.

– Cum îndrăznești să primești asemenea huligani! Crezi că poți aduce la Paris sălbăticia din America? Vei plăti fiecare bănuț pentru reparații!

M-am ridicat în capul oaselor, destul de amețit.

– Sunt pagube?

– Un apartament măcelărit, un pat bun distrus! Ai idee cât de mult costă lucrurile de calitate în zilele astea?

De abia atunci am început să-mi dau seama ce se întâmpla cu mine, iar urmele loviturilor vibrau și treceau prin gongul care era capul meu.

– *Madame*, sunt o victimă mai mare decât dumneata.

Sabia mea dispăruse odată cu atacatorii. Mai bine, de vreme ce o țineam mai mult pentru spectacol decât pentru că ar fi fost utilă: nu fusesem niciodată instruit să o folosesc și mi se tot lovea deranjant de coapsă. Dacă era să aleg, mă bazam pe pușca mea ghintuită sau pe *tomahawk*-ul[1] meu Algonquin. În perioada în care făceam negoț cu blănuri, mânuiam o secure, învățându-i utilitatea de la indieni și de la navigatori: armă, instrument de scalpat, ciocan, satâr, foarfecă de grădină și tăietor de funii. Nu înțelegeam cum puteau trăi europenii fără așa ceva.

– Când am bătut în ușă, însoțitorii dumitale mi-au spus că ai venit beat de la târfe. Și că nu puteai fi stăpânit!

– Doamnă Durrell, ăia erau hoți, nu însoțitori.

M-am uitat în jur. Prin obloanele acum deschise pătrundea în voie lumina dimineții, iar apartamentul meu arăta de parcă fusese lovit de o ghiulea. Sertarele de la birou erau deschise, iar conținutul răvășit ca de o avalanșă. Un dulap era întors pe o parte. Salteaua mea delicată din pene era întoarsă pe dos și ruptă, iar resturi de puf pluteau prin aer. Un dulap pentru cărți era răsturnat, iar mica mea bibliotecă împrăștiată peste tot.

Câștigurile de la jocul de cărți dispăruseră din exemplarul meu găurit al tratatului de optică al lui Newton pe care

[1] Secure mică a pieilor roșii (n. tr.).

mi l-a făcut cadou Franklin – cu siguranță că nu s-a așteptat să-l și citesc – iar cămașa mea era sfâșiată până la buric. Știam că nu fusese ruptă pentru a mi se admira pieptul.

– Am fost invadat.

– Invadat? Ei au spus că dumneata i-ai invitat!

– Cine a spus asta?

– Soldații, tâlharii, vagabonzii... Aveau pălării, pelerine și cizme grele. Mi-au spus că a avut loc o ceartă la cărți și că vei plăti pentru stricăciuni.

– *Madame,* aproape că am fost ucis. Am lipsit toată noaptea, m-am întors acasă, am dat peste hoți și am fost doborât la pământ și lăsat inconștient. Deși nu-mi dau seama ce aș fi putut avea ca să-mi fure.

Am aruncat o privire peretelui lambrisat și am observat că se umblase la el. Pușca pe care am ascuns-o era în siguranță? Apoi ochii mi s-au oprit la oala de noapte, la fel de împuțită ca și înainte. În regulă.

– Chiar așa, de ce și-ar bate capul hoții cu un tip sărac ca dumneata?

M-a privit neîncrezătoare.

– Un american! Toată lumea știe că cei ca dumneata nu au bani.

Am ridicat un scăunel, așezându-mă cu greu. Avea dreptate. Orice vecin negustor le-ar fi putut spune tâlharilor că eram în urmă cu datoriile. Trebuie să fi fost din pricina câștigurilor de la jocurile de cărți, incluzând și medalionul. Până la jocul următor... Acum fusesem bogat. Cineva din salonul acela confortabil m-a urmărit până aici, știind că în scurtă vreme voi pleca înspre Minette.

Căpitanul? Silano? Dar i-aș fi prins la întoarcerea mea în zori. Ori poate au așteptat pentru că nu au găsit ceea ce căutau? Și cine știa de planurile mele amoroase? Minette, de exemplu. Se lipise de mine destul de repede. Se înhăitase cu vreun ticălos? Era o tactică destul de obișnuită printre prostituate.

– *Madame*, iau asupra mea responsabilitatea pentru toate reparațiile.

– Aș prefera să văd banii care să vă susțină spusele, *monsieur*.

– Ca și mine, de altfel.

M-am ridicat nesigur în picioare.

– Trebuie să explici poliției!

– Le voi putea explica cel mai bine după ce voi lua pe cineva la întrebări.

– Pe cine?

– Pe tânăra care m-a dus pe căi greșite.

Durrell a pufnit zgomotos, dar mi-a arătat totuși un licăr de simpatie. Pentru un bărbat prostit de o femeie? Foarte franțuzesc.

– *Madame*, îmi îngăduiți să fiu singur, pentru a-mi pune în ordine mobila, a-mi aranja hainele și a-mi bandaja rănile? În ciuda a ceea ce credeți, sunt modest.

– Ai nevoie de o cataplasmă[1]. Și să-ți ții pantalonii închiși cu cureaua.

– Desigur. Dar sunt și bărbat.

---

[1] Pastă medicinală, întinsă pe o bucată de pânză și aplicată drept remediu pe partea bolnavă a corpului (n. tr.).

– În ordine.

S-a ridicat în picioare.

– Fiecare franc pentru reparații merge la chiria dumitale, așa că ai face bine să iei înapoi ce ai pierdut.

– Puteți fi sigură de asta.

Am împins-o ușor afară, am închis ușa și am început să aranjez la loc piesele mari de mobilier. De ce nu m-au omorât pur și simplu? Pentru că nu au găsit ceea ce căutau. Dacă se întorceau sau băgăcioasa *madame* Durrell hotăra să facă ea curățenie? Am îmbrăcat o cămașă curată și am desfăcut lambriul de lângă ligheanul pentru spălat. Da, pușca mea ghintuită de Pennsylvania se afla în siguranță: ar fi fost prea evidentă dacă ar fi fost cărată pe străzile din Paris și prea bătătoare la ochi pentru a fi amanetată, din moment ce putea fi identificată cu mine. *Tomahawk*-ul meu era și el acolo, iar pe acesta l-am vârât în locul meu preferat, la șale, sub haină. Și medalionul? M-am îndreptat către oala de noapte.

Acolo era, sub propriile-mi murdării. L-am pescuit din ascunzătoare, m-am spălat în lighean și am aruncat zoaiele pe fereastră, în grădină.

Așa cum am nădăjduit, oala de noapte era singurul loc unde un hoț nu ar fi căutat. Am strecurat medalionul curățat în jurul gâtului și am plecat ca să o înfrunt pe Minette.

Nu era de mirare că m-a lăsat să câștig întrecerea noastră erotică! Spera să pună mâna pe medalion prin alte mijloace, abătându-mi atenția!

M-am întors pe drumul pe care am venit și am cumpărat pâine cu puținele monede pe care le mai aveam în buzunar.

În faptul dimineții, Parisul era plin de oameni. Întreprinzători mi se puneau în cale cu mături, lemne de foc, cafea proaspătă, moriști de jucărie și curse pentru șobolani. Găști de tineri nerozi pierdeau vremea lângă fântâni, unde storceau bani de la alții în schimbul apei. Copii mergeau spre școală în grupuri ordonate. Căruțași descărcau butoaie cu bere în prăvălii. Un locotenent cu obraji rozalii ieșea din dugheana unui croitor, strălucitor în uniforma grenadierilor.

Da, iată și casa ei! Am urcat scările în grabă, hotărât să o iau la întrebări înainte să se dezmeticească, apoi să o șterg. Totuși, chiar când am ajuns pe palierul ei, am simțit că ceva nu era în ordine. Clădirea părea ciudat de goală. Ușa era întredeschisă. Am ciocănit, dar nu mi-a răspuns nimeni. M-am uitat în jos. Mânerul era strâmb, iar piedica spartă. Când am deschis larg ușa, o pisică cu mustățile roz a țâșnit ca o săgeată.

Doar un geam și cărbunii din vatră dădeau suficientă lumină. Minette era în pat, așa cum o lăsasem, dar așternutul fusese tras de sub trupul ei gol, iar burta tăiată cu un cuțit. Era soiul de rană care omora încet, dând victimei timp pentru a implora sau mărturisi. O baltă de sânge se formase pe podeaua de lemn sub pat, iar pisica lipăise pe acolo.

Crima nu avea niciun sens.

Am aruncat o privire prin cameră. Nu exista nicio urmă de jaf. Am observat că fereastra nu era închisă cu zăvorul. Am deschis-o ca să cercetez cu atenție curtea noroioasă din spate. Nimic.

Ce era de făcut? Oamenii ne-au văzut șușotind la salon și era limpede că plănuiam să-mi petrec noaptea cu ea.

Acum era moartă. Dar de ce? Avea gura larg căscată și ochii dați peste cap.

Apoi am descoperit-o, chiar dacă am auzit ghetele grele ale unor bărbați cum călcau apăsat scările. Vârful degetului ei arătător era colorat cu propriul sânge și desenase cu el ceva pe scândurile de pin. Mi-am înclinat capul într-o parte.

Era prima literă a numelui meu de familie, un „G".

– *Monsieur*, a rostit o voce de pe palier, ești arestat.

M-am întors și am văzut doi jandarmi din poliția formată de comitetele revoluționare în 1791. În spatele lor era un bărbat care mă privea de parcă bănuielile i se adeveriseră.

– El e, a vorbit tipul oacheș cu un accent arab.

Era bărbatul pe care îl angajasem ca purtător de felinar.

Dacă domnia Terorii fusese abolită, justiția revoluționară franceză mai avea încă pornirea de a ghilotina mai întâi și de a cerceta mai târziu. Mai bine să nu fii arestat deloc. Am părăsit-o pe biata Minette sărind pe geam și aterizând ușor pe bucata de pământ noroioasă de jos. În ciuda unei nopți lungi, nu-mi pierdusem agilitatea.

– Stai pe loc, ucigașule!

Am auzit o împușcătură și un glonț mi-a șuierat pe la ureche. Am sărit peste un gard din țăruși, speriind un cocoș, mi-am făcut drum pe lângă un câine de pază dând din picioare, am găsit un gang către o stradă învecinată și am luat-o la fugă. Am auzit strigăte, dar nu aș putea spune dacă erau de frică, de confuzie sau din piață. Din fericire, Parisul era un labirint cu șase sute de mii de oameni și mi-am pierdut repede urma pe sub corturile piețelor din

Les Halles, cu merele de iarnă, morcovii viu colorați și țiparii lucioși, umeziți de o rouă lumească, ce îmi calma simțurile după șocul groaznic pricinuit de acel corp măcelărit. Am văzut capetele a doi jandarmi care treceau în grabă pe lângă aleea cu brânzeturi, așa că am luat-o în sens invers.

Intrasem în cea mai rea belea posibilă, asta însemnând că nu eram chiar atât de sigur care era mai exact beleaua. Că apartamentul îmi fusese scotocit, puteam să accept, dar cine îmi omorâse curtezana? Hoții, despre care am crezut că erau aliați cu ea? Pentru ce? Nu avea nici banii mei și nici medalionul. Și de ce m-ar fi amestecat Minette, desenând în sânge cu arătătorul? Eram pe cât de nedumerit, pe atât de speriat.

Ca american la Paris, mă simțeam în special vulnerabil. Da, am depins de ajutorul francez pentru a ne obține independența. Da, marele Franklin a fost o celebritate plină de duh în timpul perioadei cât a servit ca diplomat al națiunii noastre. Chipul i-a fost reprodus pe atâtea cărți poștale, miniaturi și cești, încât, iritat, regele, într-o rară manifestare de spirit regal, a poruncit să fie pictat în interiorul unei oale de noapte a unei admiratoare înfocate. Da, era adevărat, propria mea legătură cu lumea oamenilor de știință și a diplomaților m-a ajutat să-mi fac câțiva prieteni francezi sus-puși. Dar relațiile s-au deteriorat, deoarece Franța se amesteca în transporturile noastre neutre. Politicienii americani, care au întâmpinat cu bucurie idealismul Revoluției Franceze, au ajuns să fie scârbiți de Teroare. Dacă aveam vreo utilitate în Paris, aceea era să încerc să-i explic fiecărei națiuni despre cealaltă.

Am ajuns pentru prima dată în oraș acum paisprezece ani, la vârsta de nouăsprezece ani, venirea aici fiind mijlocul prin care tatăl meu, negustor de bunuri, încerca să-mi elibereze emoțiile și propria lui avere de Annabelle Gaswick și părinții ei cu ambiții pe scara socială. Nu știam cu siguranță dacă Annabelle era gravidă, dar o să accept că, teoretic, era posibil. Nu era o partidă dorită de familia mea. Se spunea că o situație dificilă asemănătoare îl purtase pe tânărul Ben Franklin de la Boston la Philadelphia, iar tatăl meu a pus pariu că bătrânul politician ar putea fi înduioșat de situația mea. Mi-a fost de ajutor și faptul că Josiah Gage slujise în armata continentală ca maior și, mai important, era mason de gradul trei. Franklin, francmason de multă vreme în Philadelphia, a fost ales în Loja pariziană a celor Nouă Muze în 1777, iar anul care a urmat a fost folositor în inițierea lui Voltaire în aceeași adunare solemnă. Din moment ce făceam călătorii comerciale către Quebec de multă vreme, vorbeam o franceză acceptabilă și eram înzestrat cu un talent pentru literatură – eram în anul doi la Harvard, dar cu toate acestea îmi pierdusem răbdarea cu autorii clasici prăfuiți, erudiții egocentrici și dezbaterile asupra unor întrebări pentru care nu exista răspuns – tata a sugerat în 1784 că aș putea deveni asistent al ambasadorului american. Într-adevăr, Franklin avea șaptezeci și opt de ani, era slăbit și, deși nu avea deloc nevoie de sfaturile mele naive, era gata să-și ajute un confrate mason. Odată ce am ajuns la Paris, bătrânul om de stat a simțit o simpatie ciudată pentru mine, în ciuda lipsei mele de ambiții clare. Mi-a făcut cunoștință atât cu francmasoneria, cât și cu electricitatea.

– În electricitate se află forța secretă care însuflețește universul, îmi spunea Franklin. În francmasonerie există un cod al comportamentului rațional și credem că, dacă e urmat de toată lumea, va reuși să facă multe pentru a vindeca omenirea de toate bolile.

Francmasoneria, mi-a explicat el, a apărut în Anglia, la începutul secolului nostru al XVIII-lea, dar își are originea în societatea masonilor care cutreiera Europa construind catedrale mărețe. Erau „liberi", deoarece iscusința lor le permitea să-și găsească de lucru oriunde doreau și să ceară o plată considerabilă ori de câte ori făceau asta – un lucru important într-o lume a sclavilor. Dar francmasoneria se considera a fi mult mai veche, trăgându-și rădăcinile din cavalerii templieri ai cruciadelor, care aveau cartierul general în Templul din Ierusalim și care mai târziu au devenit bancherii și tiranii Europei. Templierii medievali au ajuns să fie atât de puternici, încât frăția lor a fost zdrobită de regele Franței, iar conducătorii lor au ars pe rug. Despre supraviețuitori se spunea că ar reprezenta sămânța ordinului nostru. Ca multe alte grupări, masonii priveau cu mândrie persecuțiile din trecut.

– Până și templierii martirizați sunt descendenți ai unor grupări și mai de demult, spunea Franklin. Masoneria își are obârșia în înțelepții lumii antice și în lucrătorii în piatră și tâmplarii care au ridicat Templul lui Solomon.

Simbolurile masonice erau șorțurile și uneltele de nivelare ale zidarului, pentru că frăția admira logica și precizia ingineriei și arhitecturii. Cu toate că organizația impunea credința într-o ființă supremă, nu se amintea de vreun

crez. De fapt, membrilor ei le era interzis să discute despre religie și politică în interiorul lojii. Era o organizație filozofică de cercetare științifică și rațională, fondată ca răspuns liber-cugetător la războaiele sfinte dintre catolici și protestanți cu câteva secole înainte. De asemenea cocheta cu misticismul antic și cu normele matematice ezoterice. Accentul pus pe probitatea morală și pe caritate, în loc de dogme și superstiții, a făcut ca aceste învățături de bun-simț să nască neîncredere printre conservatorii religioși. Unicitatea ei a devenit prilej de gelozie și zvonuri.

– De ce nu au urmat-o toți oamenii? l-am întrebat pe Franklin.

– Prea multă lume ar schimba cu plăcere o lume rațională cu una a superstițiilor dacă le liniștește temerile, le conferă un statut sau un avantaj față de semenii lor, mi-a spus filozoful american. Oamenii se tem întotdeauna să gândească. Și, vai, Ethan, integritatea este mereu prizoniera vanității, iar bunul-simț este lesne umbrit de lăcomie.

Deși am prețuit entuziasmul mentorului meu, nu am reprezentat, ca mason, un succes de seamă. Ritualurile mă plictiseau, iar ceremoniile masonice mi se păreau de neînțeles și nesfârșite. Existau o mulțime de discursuri tărăgănate, învățări pe de rost ale ceremoniilor plicticoase și promisiuni vagi de claritate în gândire, care ar fi venit doar când cineva avansa într-o treaptă masonică. Pe scurt, francmasoneria era o pacoste și cerea mai mult efort decât eram eu dispus să fac. Așa că m-am simțit ușurat când am plecat cu Franklin în America în anul următor, iar scrisorile lui de recomandare și competențele mele în limba fran-

ceză au atras atenția unui comerciant de blănuri în ascensiune din New York, pe nume John Jacob Astor. De vreme ce am fost sfătuit să mă țin la distanță de familia Gaswick – Annabelle se măritase cu un argintar în mare grabă – am prins din zbor ocazia de a trece prin experiența afacerii cu blănuri din Canada. Am călătorit cu navigatori francezi către Marile Lacuri, învățând să trag cu arma și să vânez, iar la prima vedere se părea că îmi găsisem viitorul în mărețul Vest. Cu toate acestea, cu cât ne îndepărtam de civilizație, cu atât mai mult îmi lipsea și nu numai cea din America, ci și cea din Europa. Un salon era un adăpost împotriva acelei întinderi care te înghițea. Ben spunea că Lumea Nouă se declara în favoarea adevărului evident, iar cea Veche în a înțelepciunii pe jumătate uitate care abia aștepta să fie redescoperită. Întreaga lui viață fusese prins la mijloc între cele două lumi, la fel ca mine.

Așadar, am coborât de la Mississippi către New Orleans. Aici se afla un Paris în miniatură, dar fierbinte, exotic și, mai nou, decadent, o răscruce a negrilor, creolilor, mexicanilor și indienilor Cherokee, a târfelor, a pieței de sclavi, a speculanților yankei de terenuri și a preoților misionari. Energia de aici mi-a ațâțat pofta de a mă reîntoarce la confortul orășenesc. Am luat vaporul către plantațiile de zahăr franceze, construite pe seama muncii sclavilor îndărătnici și am făcut pentru prima dată cunoștință cu nedreptatea înfiorătoare a vieții și cu obtuzitatea liniștitoare a societăților create deasupra ei. Ceea ce ne individualizează pe noi ca specie nu constă doar în ceea ce fac unii oameni altora, ci în modul neobosit în care caută să se justifice pentru asta.

Apoi am călătorit pe un vapor cu zahăr până la Le Havre, chiar la timp pentru a afla despre asaltul Bastiliei. Ce deosebire era între idealurile Revoluției și ororile pe care tocmai le văzusem! Cu toate acestea, anarhia din ce în ce mai mare m-a obligat să stau departe de Franța pentru mai mulți ani, iar în acest timp mi-am câștigat existența ca reprezentant comercial între Londra, America și Spania. Țelul meu era nesigur, scopul meu amânat. Îmi pierdusem rădăcinile.

Când Teroarea s-a mai potolit, m-am întors în sfârșit la Paris, sperând să găsesc o ocazie favorabilă în acea societate haotică și agitată. Franța clocotea de o sofisticare intelectuală pe care nu o găseam acasă. Tot Parisul era o butelie de Leyda[1], o baterie ale cărei scântei sunt păstrate la un loc. Poate că înțelepciunea pierdută după care tânjise Franklin ar putea fi redescoperită! Parisul avea de asemenea femei mult mai fermecătoare decât Annabelle Gaswick. Dacă aș fi lâncezit, norocul ar fi putut să mă găsească.

Acum, în schimb, s-ar putea să mă găsească poliția.

Ce era de făcut? Mi-am amintit de ceva ce scrisese Franklin: că francmasoneria „îi făcea pe oamenii cu cele mai neprietenoase sentimente, din cele mai îndepărtate regiuni și de cele mai diferite condiții să se grăbească în a-și da ajutor unul altuia". Eram încă un participant ocazional la adunări din cauza implicațiilor sociale. Franța avea

[1] Dispozitiv în formă de cilindru sau de con, alcătuit dintr-o butelie de sticlă prinsă între două armături metalice, inventat în 1745 de olandezul Pieter van Musschebroeck, primul condensator electric (n. tr.).

treizeci și cinci de mii de membri în șase sute de loji, o frăție a celor înzestrați atât de puternică, încât organizația a fost acuzată atât de instigare la Revoluție, cât și de conspirație în răsturnarea ei. Washington, Lafayette, Bacon și Casanova au fost cu toții masoni. La fel a fost și Joseph Guillotin, care a inventat ghilotina ca pe un mod de a alina suferința prin spânzurare. În țara mea ordinul însemna un panteon de patrioți: Hancock, Madison, Monroe, chiar John Paul Jones și Paul Revere, acesta fiind motivul pentru care unii bănuiau că națiunea mea era o invenție masonică. Aveam nevoie de un sfat și mă puteam îndrepta către tovarășii mei masoni sau către un mason în mod special: gazetarul Antoine Talma, care se purtase ca un adevărat prieten cu mine în timpul vizitelor mele ocazionale la lojă, datorită interesului său ciudat față de America.

– Pielile tale roșii sunt descendenți ai civilizațiilor antice acum dispărute, care au descoperit seninătatea care ne scapă nouă azi, îi plăcea lui Talma să teoretizeze. Dacă am putea dovedi că sunt un trib al lui Israel sau fugari din Troia, ni s-ar revela calea către armonie.

Era clar că nu văzuse aceiași indieni ca mine, care păreau reci, înfometați și cruzi, la fel de des pe cât erau de prietenoși, dar n-am putut niciodată să-l contrazic.

Un burlac ce nu împărtășea aceeași pasiune pentru femei ca mine, Antoine era scriitor și pamfletar, și locuia lângă Sorbona. Nu l-am găsit la masa de scris, ci la una din noile cafenele care serveau înghețată lângă podul St Michel, bând tacticos o „limonadă" despre care pretindea că are puteri tămăduitoare. Talma era întotdeauna ușor bolnav și

experimenta întruna purgative și diete pentru a-și redobândi sănătatea care îi scăpa printre degete. Era unul dintre puținii francezi pe care îi cunoșteam care mânca dulcele cartof american, pe care majoritatea parizienilor îl considerau bun doar pentru porci. În același timp se plângea mereu că nu și-a trăit viața din plin și dorea cu înfocare să fie un aventurier, așa cum își închipuia că sunt eu, doar dacă nu era în pericol de a răci. (Cumva îmi exagerasem isprăvile, dar în secret îmi făceau plăcere complimentele lui.) M-a întâmpinat la fel de cald ca întotdeauna, cu trăsăturile tinere și inocente, părul ciufulit, chiar și după ce fusese scurtat după noua modă republicană, și o haină de zi trandafirie cu bumbi din argint. Avea fruntea senină, lată, ochi vioi și un ten alb ca brânza.

Am dat din cap politicos la vederea celui mai nou leac al lui și am cerut în schimb o băutură vicioasă, cafea și niște prăjiturele. Proprietățile cafelei negre care dădeau dependență erau înfierate la intervale regulate de către guvern, pentru a ascunde faptul că din cauza războiului boabele erau dobândite din ce în ce mai greu.

– Ai putea plăti tu? l-am întrebat pe Talma. Mi s-a întâmplat o nenorocire.

M-a privit cu mai multă atenție.

– Dumnezeule, ai căzut într-o fântână?

Eram nebărbierit, lovit, murdar și cu ochii roșii.

– Am câștigat la cărți.

Am observat că pe masa lui Talma erau împrăștiate o jumătate de duzină de bilete de loterie necâștigătoare. Norocul lui la pariuri nu se compara cu al meu, dar Directoratul

se baza mai mult pe optimismul lui stăruitor decât pe ajutorul lui financiar. Până una, alta, oglinzile din cafenea, ale căror margini erau poleite cu aur și care se reflectau la nesfârșit, îmi dădeau senzația că atrag toată atenția asupra mea.

– Am nevoie de un avocat cinstit.

– E la fel de ușor de găsit ca și un deputat corect, un măcelar vegetarian sau o prostituată virgină, a replicat Talma. Dacă ai încerca limonada, te-ar ajuta să-ți corectezi o gândire atât de ilogică.

– Vorbesc serios. O femeie cu care m-am culcat a fost omorâtă. Iar doi jandarmi au încercat să mă aresteze pentru chestia asta.

S-a mirat, ridicându-și sprâncenele, nefiind sigur dacă glumesc sau nu. Încă o dată făceam vâlvă în existența lui avidă de curiozități. Se mai întreba de asemenea, știam asta, dacă era o poveste pe care ar putea-o vinde gazetelor.

– Dar de ce?

– Au avut ca martor un purtător de felinar pe care l-am angajat eu. N-a fost nici un secret că destinația mea era camera ei: până și contele Silano știa.

– Silano! Cine l-ar crede pe nemernicul ăla?

– Poate jandarmul care a trimis un glonț pe lângă urechea mea, poate ăla l-ar crede. Sunt nevinovat, Antoine. Am crezut că ea se aliase cu hoții, dar când m-am întors să-i cer socoteală, era moartă.

– Ia stai. Hoți?

– I-am prins în timp ce îmi răvășeau locuința, iar ei m-au ciomăgit. Am câștigat ceva bani la masa de joc noaptea trecută și un medalion ciudat, dar...

– Ia-o mai încet, te rog.

Își pipăia buzunarele în căutarea unei bucățele de hârtie.

– Un medalion?

L-am scos.

– Prietene, nu poți scrie despre asta.

– Să nu scriu! E ca și cum mi-ai spune să nu respir!

– Nu ar face altceva decât să-mi înrăutățească situația. Trebuie să mă salvezi cu discreție.

A oftat.

– Dar aș putea demasca o nedreptate.

Am pus medalionul pe masa de marmură, protejându-l cu corpul meu de privirea celorlalți clienți și strecurându-i-l tovarășului meu.

– Ascultă... soldatul de la care l-am câștigat a spus că provine din Egiptul antic. Silano a fost curios, a licitat și chiar a dorit să-l cumpere, dar eu nu am vrut să-l vând. Nu înțeleg de ce merită să ucizi pentru el.

Talma s-a uitat la el cu ochii pe jumătate închiși, l-a întors și s-a jucat cu brațele lui.

– Ce sunt toate semnele astea?

Pentru prima dată l-am privit cu atenție. Șanțul din jurul discului, care parcă îi marca diametrul, a fost descris deja. Deasupra, discul era găurit aparent la întâmplare. Dedesubt erau trei șiruri de semne în zigzag, cam cum desenează un copil un lanț muntos. Iar sub ele, zgârieturi sub forma unor semne amestecate care alcătuiau un triunghi mic.

– Habar n-am. Nu pare prelucrat.

Talma a întins cele două brațe care atârnau și a obținut un „V" răsturnat.

– Şi ce faci cu asta?

Nu era nevoie să-mi explice. Semăna cu simbolul masonic pentru compas, unealta de construcţie folosită pentru a trasa un cerc. Simbolistica secretă a ordinului combina adesea compasul cu echerul tâmplarului, unul suprapunându-se peste celălalt. Dacă desfăceai braţele medalionului separat, până la limita balamalelor, ele desenau circumferinţa unui cerc cam de trei ori mai mare decât mărimea discului de deasupra. Era chestia asta vreo unealtă matematică?

– Nu fac nimic cu el, am spus.

– Dar Silano, din Ritul eretic Egiptean al francmasoneriei, a fost interesat de el. Ceea ce înseamnă că acest obiect are o legătură cu misterele ordinului nostru.

Se spunea că reprezentările masonice se inspirau din cele ale anticilor. Unele erau unelte banale precum ciocanul de lemn, mistria sau picioarele de pod din scânduri, dar altele erau mai neobişnuite, cum ar fi craniul uman, coloanele, piramidele, săbiile sau stelele. Toate erau simboluri şi erau menite să sugereze o ordine a existenţei pe care îmi era greu s-o descopăr în viaţa de zi cu zi. Pe măsura avansării în gradele masonice, erau explicate mult mai multe simboluri de acest fel. Era acest medalion vreun strămoş al frăţiei noastre? Ezitam să vorbim despre asta în cafenea, pentru că membrii lojii sunt legaţi prin jurământ să păstreze secretele, ceea ce, desigur, face simbolistica noastră cu atât mai uimitoare pentru neiniţiaţi. Am fost acuzaţi de tot felul de vrăjitorii şi de conspiraţie, când de fapt în majoritatea timpului nu făceam altceva decât să defilăm în şorţuri albe. Aşa cum spusese un mucalit: „Chiar

dacă acesta este secretul lor – şi anume că nu au nici un secret – e o mare realizare să păstrezi acest lucru secret."

– Se referă la trecutul îndepărtat, am spus, în timp ce mi-am pus la loc medalionul în jurul gâtului. Căpitanul de la care l-am câştigat pretindea că a ajuns în Italia cu Cleopatra şi Cezar şi că i-a aparţinut lui Cagliostro, numai că soldatul a avut atâta consideraţie pentru el, încât l-a jucat la *chemin de fer*.

– Cagliostro? Şi spunea că era egiptean? Iar Silano a părut interesat?

– La momentul respectiv, mi s-a părut ceva firesc. Am crezut că vrea să mă facă pe mine să licitez mai mult. Dar acum...

Talma medita.

– Toate astea probabil că sunt doar nişte coincidenţe. Un joc de cărţi, două nelegiuiri.

– Probabil.

Bătea uşor cu degetele în masă.

– Dar ar putea să existe o legătură. Purtătorul de felinar a condus poliţia către tine, deoarece s-a gândit că reacţia ta la vederea apartamentului răscolit ar fi să te arunci neînţelept cu capul înainte în scena unei crime oribile, făcând astfel din tine persoana nimerită pentru un interogatoriu. Examinează succesiunea evenimentelor. Ei au sperat că vor reuşi să fure cu uşurinţă medalionul. Cu toate acestea, nu se afla în apartamentul tău. Nu i-a fost dat nici lui Minette. Eşti un străin cu o anumită poziţie, nu poţi fi atacat pur şi simplu. Dar dacă eşti acuzat de crimă şi percheziţionat...

Minette a fost omorâtă doar ca eu să fiu implicat? Mi se învârtea capul.

– De ce și-ar dori cineva chestia asta atât de mult?

Talma era tulburat.

– Pentru că evenimente măreţe sunt în desfăşurare. Pentru că misterele masonice de care tu îţi baţi joc ar putea avea în sfârşit un efect asupra lumii.

– Ce evenimente?

– Am sursele mele, prietene.

Adora să facă pe modestul, pretinzând că ştia secrete teribile care din anumite motive nu văzuseră niciodată lumina tiparului.

– Deci eşti de acord că mi s-a înscenat totul?

– Bineînţeles. Talma m-a privit solemn. Ai venit la cine trebuia. Ca ziarist, caut adevărul şi dreptatea. Ca prieten, cred în nevinovăţia ta. Ca om cu ştiinţă de carte care scrie despre lucruri măreţe, am contacte importante.

– Dar cum pot să-mi dovedesc nevinovăţia?

– Ai nevoie de martori. Proprietăreasa ta ar face dovada caracterului tău?

– Nu prea cred. Îi sunt dator cu chiria.

– Dar pe acest purtător de felinar cum îl putem găsi?

– Să-l găsim! Vreau să stau cât mai departe de el!

– Într-adevăr.

Se gândea, sorbind din limonadă.

– Ai nevoie de un adăpost şi de timp ca să pui ceva ordine în povestea asta. Maeştrii lojii noastre ar putea să te ajute.

– Vrei să mă ascund într-o lojă?

– Te vreau în siguranță până când îmi dau seama dacă acest medalion ar putea să ne ofere amândurora o oportunitate unică.

– Pentru ce?

A zâmbit.

– Am auzit zvonuri și zvonuri ale zvonurilor. Medalionul tău ar putea să fi apărut la momentul oportun. Trebuie să vorbesc cu persoane de încredere, oameni de știință.

– Oameni de știință?

– Oameni apropiați de tânărul general în ascensiune Napoleon Bonaparte.

3

Chimistul Claude Louis Berthollet era, la patruzeci și nouă de ani, cel mai cunoscut student al ghilotinatului Lavoisier. Spre deosebire de maestrul său, s-a dat bine pe lângă Revoluție prin găsirea unui înlocuitor de nitrat din sol pentru salpetru, atât de necesar pentru praful de pușcă. Ajungând la conducerea noului Institut Național care a succedat Academiei Regale, a împărțit cu prietenul său matematician Gaspard Monge sarcina de a pune umărul la jefuirea Italiei. Savanții erau cei care l-au sfătuit pe Bonaparte ce capodopere, ca de exemplu *Mona Lisa*, meritau să fie aduse în Franța. Acest lucru a făcut ca cei doi oameni de știință să devină confidenți ai generalului și cunoscători ai secretelor strategice. Oportunismul lor

politic mi-a adus aminte de un astronom care, în timp ce făcea cercetări pentru un nou sistem metric, a fost obligat să-și înlocuiască steguleţele albe de cercetare, considerate un simbol al regelui Ludovic, cu tricolorul. Nici o profesie nu scăpa Revoluţiei.

– Deci nu eşti un ucigaş, *monsieur* Gage? a întrebat chimistul cu un surâs abia schiţat. Având fruntea înaltă, nasul proeminent, gura şi bărbia aspre şi ochi trişti şi înguşti, semăna cu stăpânul plictisit al unui conac de ţară, privind alianţa, tot mai strânsă, a ştiinţei cu guvernele în acelaşi mod ciudat în care un tată îl studiază pe pretendentul fiicei sale.

– Jur pe Dumnezeu, pe Marele Arhitect al masonilor sau pe legile chimiei.

Sprâncenele lui abia s-au înălţat.

– Orice se întâmplă să venerez, presupun?

– Încerc doar să-mi dovedesc sinceritatea, doctore Berthollet. Bănuiesc că ucigaşul a fost un căpitan de armată sau contele Silano, care şi-a manifestat interesul faţă de un medalion pe care tocmai l-am câştigat.

– Un interes fatal.

– Ştiu că pare ciudat.

– Iar fata a scris iniţiala numelui *tău*, nu al lor.

– Dacă *ea* a fost cea care a scris-o.

– Poliţia susţine că lărgimea literei se potriveşte cu vârful degetului ei.

– Doar m-am culcat cu ea şi am plătit. Nu aveam niciun motiv s-o omor, ori ca ea să mă învinuiască de ceva. Ştiam unde era medalionul.

– Hm, da.

A scos o pereche de ochelari.

– Dă-mi-l să-l văd.

Îl cercetam în timp ce Talma ne privea, ținând strâns în mână o batistă, în caz că ar găsi vreun motiv de strănutat. Berthollet l-a întors, așa cum au făcut și Talma și Silano, și, în cele din urmă, s-a lăsat pe spate.

– Cu excepția cantității mici de aur, nu înțeleg de ce se face atâta zarvă.

– Nici eu.

– Nicio cheie, nicio hartă, niciun simbol al vreunui zeu și nici prea frumos. Îmi vine greu să cred că l-a purtat Cleopatra.

– Căpitanul a spus doar că i-a aparținut. Ca regină...

– Are atât de multe obiecte care i-ar fi aparținut, la fel ca așchiile de lemn și sticluțele cu sânge care ar fi fost ale lui Iisus.

Savantul a clătinat din cap.

– Ce afirmație mai simplă poți face pentru a umfla prețul unei bijuterii grosolane?

Ne aflam în subsolul hotelului Le Cocq, folosit de o organizație a Lojii Orientale a Francmasoneriei, datorită orientării pivniței pe direcția est-vest. O masă cu o carte închisă, acoperită cu o pânză, era așezată între două coloane. Băncile dispăreau în întuneric sub bolta pivniței. Singura lumină era flacăra lumânării, care licărea pe hieroglifele egiptene pe care nimeni nu știa cum să le citească și pe scenele biblice cu construirea Templului lui Solomon. Un craniu se odihnea pe o etajeră, amintindu-ne că

suntem muritori, dar care nu contribuia cu nimic la discuția noastră.

– Iar tu te pui chezaș pentru nevinovăția lui? l-a întrebat chimistul pe prietenul meu mason.

– Americanul este un om de știință, la fel ca și dumneata, doctore, a spus Talma. A fost ucenicul marelui Franklin și este electrician.

– Da, electricitatea. Fulgere, zmee înălțate și scântei într-un salon. Ia spune-mi, Gage, ce este electricitatea?

– Cum să zic?

Nu voiam să mă laud cu cunoștințele mele în fața unui savant vestit.

– Doctorul Franklin o considera o manifestare a puterii fundamentale care însuflețește universul. Dar nimeni nu știe care este adevărul. O putem produce prin manevrarea unei manivele și s-o păstrăm într-un borcan, așadar știm că *există*. Dar cine știe *de ce*?

– Exact.

Chimistul se gândea la asta, întorcând medalionul în mână, pe toate fețele.

– Și totuși, dacă oamenii *au știut*, în trecutul îndepărtat? Dacă ei au controlat puteri imposibil de atins în timpurile noastre?

– Cunoșteau electricitatea?

– Știau cum să înalțe monumente extraordinare, nu-i așa?

– E interesant că Ethan a găsit acest medalion și a venit la noi exact în acest moment în timp, a adăugat Talma.

– Și totuși, știința nu crede în coincidențe, a replicat Berthollet.

– Moment în timp? am întrebat.

– Totuși, trebuie să recunoaștem că e o oportunitate, a acceptat chimistul.

– Despre ce oportunitate e vorba? Începeam să sper.

– De a scăpa de ghilotină alăturându-te armatei, a spus Berthollet.

– Poftim!?

– În același timp poți să fii și aliatul științei.

– Și al francmasoneriei, a adăugat Talma.

– Nu ești în toate mințile? Care armată?

– Armata franceză, a spus chimistul. Ascultă aici, Gage, ca mason și om de știință, juri să păstrezi un secret?

– Nu vreau să fiu soldat!

– Nimeni nu-ți cere asta. Juri?

Talma mă privea așteptând, cu batista la buze. Am înghițit în sec și am încuviințat din cap.

– Desigur.

– Bonaparte a părăsit Canalul Mânecii și pregătește o nouă expediție. Nici măcar propriii lui ofițeri nu cunosc destinația, dar unii savanți o știu. Pentru prima dată de la Alexandru cel Mare încoace, un cuceritor invită oamenii de știință să se alăture trupelor sale, pentru a face cercetări și a consemna ceea ce văd. Aceasta este o aventură care va rivaliza cu acelea ale lui Cook sau Bougainville. Talma a sugerat ca tu și cu el să vă alăturați expediției, el ca ziarist, iar tu ca expert în electricitate, mistere antice și cu acest medalion. Dacă va fi un indiciu valoros? Mergi acolo, contribui la teoriile noastre și până când te vei întoarce toată lumea va uita moartea regretabilă a unei curve.

– O expediție unde?

Nu am avut niciodată încredere în Alexandru, care e adevărat că a realizat multe lucruri într-o perioadă scurtă de timp, dar era mort când avea cu un an mai puțin decât mine, o realitate care nu putea recomanda în niciun caz cariera lui drept exemplu.

– Unde crezi? a spus Berthollet nerăbdător. Egipt! Nu mergem acolo doar ca să punem mâna pe un drum comercial strategic și să deschidem porțile aliaților noștri care se luptă cu britanicii în India, ci să studiem zorii istoriei. Acolo am putea descoperi secrete folositoare. Mai bine să obținem noi, oamenii de știință, cheile acestor enigme, decât Ritul Egiptean eretic, nu-i așa?

– Egipt?

Pe fantoma lui Franklin, ce interes anume aveam eu acolo? Foarte puțini europeni au văzut vreodată locul acela, învăluit cum era în misterul arab. Îmi creasem o imagine neclară cu nisip, piramide și fanatism păgân.

– Nu că ai fi prea mult un om de știință sau un mason, s-a corectat Berthollet. Dar ca american și colonist, ai putea aduce o perspectivă interesantă. Medalionul dumitale poate de asemenea să fie o lovitură a destinului. Dacă Silano îl vrea, ar putea să aibă o însemnătate.

Nu am auzit prea multe după prima propoziție.

– De ce nu sunt prea mult un om de știință sau un mason?

Mă apăram, deși în sinea mea eram de acord.

– Ei, haide, Ethan, a spus Talma. Berthollet vrea să spună că trebuie să-ți faci un nume.

– Ceea ce vreau să spun, *monsieur* Gage, este că la vârsta de treizeci și trei de ani, realizările îți sunt restrânse bine de capacitățile dumitale, iar ambiția e lipsită de sârguință. Nu ai contribuit cu expuneri la academii, nu ai înaintat în rangul masonic, nu ai adunat o avere, nu ai întemeiat o familie, nu deții o casă și nu ai creat scrieri originale. Sincer, m-am arătat neîncrezător când Antoine te-a propus prima oară. Însă el crede că ai potențial, iar noi, raționaliștii, suntem dușmanii misticilor discipoli ai lui Cagliostro. Nu vreau ca medalionul să-ți alunece de pe gâtul ghilotinat. Am un respect deosebit pentru Franklin și sper că într-o zi îi vei călca pe urme. Așadar, poți încerca să-ți dovedești nevinovăția în tribunalele revoluționare. Sau poți veni cu noi.

Talma m-a strâns de braț.

– Egiptul, Ethan! Gândește-te!

Acest lucru mi-ar da în întregime viața peste cap, dar în același timp ce viață mai aveam ca să mi se dea peste cap? Berthollet făcuse o evaluare enervant de precisă a caracterului meu, deși eram destul de mândru de călătoriile mele. Puțini oameni au văzut atât de mult din America de Nord la fel ca mine – sau, ce e drept, au făcut cât de puțin cu ceea ce au văzut.

– Nu conduce deja altcineva Egiptul?

Berthollet și-a fluturat mâna.

– În mod oficial face parte din Imperiul Otoman, dar de fapt se află sub controlul unei caste de războinici sclavi renegați care se numesc mameluci. Ignoră Istanbulul mai mult decât îi plătesc tribut și îi asupresc pe egiptenii de

rând. Nu sunt nici măcar de aceeași rasă! Misiunea noastră este de eliberare, nu de cucerire, *monsieur* Gage.

– Nu va trebui să luptăm, nu-i așa?

– Bonaparte ne-a încredințat că va cuceri Egiptul doar cu o lovitură sau două de tun.

Ei bine, suna optimist. Napoleon părea un general care ori era un oportunist ager, ori orb ca o piatră.

– Acest Bonaparte... ce credeți despre el?

Cu toții îi auzisem laudele după victoriile de început, dar își petrecuse puțină vreme la Paris și era aproape necunoscut. Umbla zvonul că era un fel de parvenit.

– Este cel mai energic om pe care l-am întâlnit vreodată și ori va avea un succes impresionant, ori va cădea spectaculos, a spus Talma.

– Sau, la fel ca în cazul multor oameni ambițioși, i se vor întâmpla ambele lucruri, a completat Berthollet. Nimeni nu îi contestă eleganța, dar judecata e cea care îi dă măreție.

– O să renunț la toate contactele mele comerciale și diplomatice, am spus. Și o să fug de parcă aș fi vinovat de crimă. Nu poate poliția să-i găsească pe contele Silano și pe căpitanul care a pierdut la cărți? Să ne adune într-o cameră și să lase adevărul să iasă la iveală?

Berthollet s-a uitat într-o parte. Talma a oftat.

– Silano a dispărut. Se spune că ministrul Afacerilor Externe a ordonat protejarea lui, a spus prietenul meu. În ceea ce-l privește pe căpitanul tău, torturat și strangulat, a fost pescuit din Sena noaptea trecută. Evident, pentru că te cunoștea și din cauza faptului că te-ai făcut nevăzut, ești principalul suspect.

Am înghiţit în sec.

– Cel mai sigur loc pentru dumneata, în acest moment, *monsieur* Gage, este în mijlocul unei armate.

Era prudent, dacă tot urma să particip la o invazie, să fiu înţelept şi să mă înzestrez cu o armă. Puşca mea preţioasă, de pe vremea slujbei de scurtă durată în afacerea cu blănuri, se afla încă în ascunzătoarea din peretele apartamentului meu. Fabricată în Lancaster, Pennsylvania, cu patul din lemn de arţar, crestat şi pătat din cauza întrebuinţării intense, arma de foc rămăsese deosebit de precisă, aşa cum demonstrasem din când în când la Champ de Mars. La fel de important, curba patului armei era la fel de graţioasă ca braţul unei femei, iar filigranul de pe lucrătura de metal la fel de liniştitor ca un portofel cu monede. Nu era doar un instrument, ci un tovarăş credincios, care nu se plângea niciodată, era calm, fierul având o nuanţă albăstruie, cu o aromă de praf de puşcă, sămânţă de in şi unsoare. Viteza mare îi dădea calibrului mic o mai mare putere de distrugere la distanţă foarte mare decât avea o flintă masivă şi anostă. Partea slabă, ca de obicei trebuia să existe şi aşa ceva, era reprezentată de neplăcerea pricinuită de mărime, arma ajungându-mi până la bărbie. Reîncărcarea ei dura prea mult în rapiditatea şi numărul mare al salvelor din bătăliile europene şi nu i se potrivea nici măcar o baionetă. Dar de fapt, noţiunea de a sta aliniaţi, aşteptând să fim împuşcaţi, era străină de noi, americanii. Cel mai mare neajuns al oricărei arme era necesitatea de a reîncărca după un singur foc, iar marele avantaj al unei carabine precise

era că ai fi putut chiar să nimereşti ceva cu acel prim foc. Prima chestiune pe lista mea, aşa cum m-am gândit eu, era să mă duc să-mi aduc puşca.

– Apartamentul tău este exact locul unde te va căuta poliţia! a protestat Talma.

– Au trecut mai bine de două zile. Oamenii aştia sunt plătiţi cu şi mai puţini bani decât un olar şi corupţi ca un judecător. E greu de crezut că încă mai aşteaptă acolo. Plecăm la noapte, mituim un vecin şi vom desface peretele de pe partea lui.

– Dar am bilete pentru poştalionul de la miezul nopţii către Toulon!

– Avem suficient timp, dacă mă ajuţi.

Am hotărât că cel mai înţelept era să intru în clădire prin acelaşi loc pe care am ieşit, şi anume pe o fereastră din curtea din spate. Chiar dacă poliţia ar fi plecat, *madame* Durrell ar mai fi stat încă la pândă, iar eu nu mă aflam nici pe departe în situaţia de a plăti stricăciunile sau chiria. În acea noapte, Talma, fără nicio tragere de inimă, m-a ajutat să mă urc pe un burlan, astfel încât să pot să arunc o privire în propriul apartament. Era neschimbat, cu salteaua în continuare ruptă şi penele împrăştiate din loc în loc prin cameră precum fulgii de zăpadă. Totuşi clanţa lucea, ceea ce însemna că încuietoarea fusese înlocuită. Proprietăreasa mea dorea să se asigure că îmi voi plăti datoria înainte de a-mi lua lucrurile. Deoarece podeaua mea era de fapt tavanul ei, am hotărât că un atac indirect ar fi mai nimerit.

– Fii cu ochii în patru, i-am şoptit însoţitorului meu.

– Grăbeşte-te! Am văzut un jandarm în josul aleii!

– Voi intra și voi ieși fără să fac nici cel mai mic zgomot.

Înaintam pieziș pe pervazul vecinului meu Chabon, un bibliotecar care în fiecare seară medita copiii noilor îmbogățiți. Așa cum sperasem, nu era acasă. Adevărul era că nu aș fi avut nicio șansă de a mitui un bărbat de corectitudinea sa rigidă și cam mărginită și mă bazam pe absența lui. Am spart un ochi de geam și am deschis fereastra. O să fie nemulțumit să găsească o gaură în perete, dar, una peste alta, eram în misiune pentru Franța.

Camera lui mirosea a cărți și a fum de pipă. Am târât un cufăr greu departe de peretele vizavi de locuința mea și mi-am folosit *tomahawk*-ul pentru a desface lambriul. Am spus cumva că arma putea fi întrebuințată și ca pană de despicat lemne și rangă? Din nefericire, am crăpat câteva scânduri, dar nu eram nici tâmplar. Făceam mai mult zgomot decât promisesem, dar dacă mă mișcam repede, nu mai conta. Mi-am văzut cornul cu praf de pușcă și patul puștii.

Apoi am auzit păcănitul clanței de la ușa mea și niște pași în apartament. Cineva a auzit zgomotul! În mare grabă, mi-am pus pe umăr cornul, am înșfăcat pușca și am început s-o scot încet din perete, luptându-mă cu unghiul incomod.

Aproape că o eliberasem, când cineva de pe partea cealaltă a înhățat țeava armei.

M-am uitat atent prin gaură. În fața mea era chipul lui *madame* Durrell, că părul ei roșu care părea electrizat și o gură rujată hidoasă cu buzele strânse triumfător.

– Crezi că nu-ți știu șiretlicurile? Îmi datorezi două sute de franci!

– Ca să-i câștig, voi călători, am șoptit răgușit. *Madame,* vă rog să dați drumul puștii, ca să îmi pot plăti datoriile.

– Cum, omorând pe altcineva? Plătește, sau o să chem poliția!

– Nu am omorât pe nimeni, dar mai am nevoie de timp ca să pun lucrurile în ordine.

– Începe cu chiria!

– Aveți grijă, nu vreau să vă rănesc. Pușca este încărcată.

Era o deprindere de frontieră căpătată de la navigatori.

– Crezi că mi-e frică de cei ca tine? Pușca asta reprezintă o garanție!

Am tras, dar ea a smucit înapoi arma cu sălbăticie.

– E aici, a venit să-și fure lucrurile! a țipat ea.

Avea o strânsoare ca fălcile unui terier. Așa că, disperat, am schimbat brusc direcția de mișcare și m-am repezit înainte prin gaura pe care am făcut-o în perete, crăpând și mai multe scânduri pe măsură ce pătrundeam prin efracție în propriul apartament. Am căzut deasupra proprietăresei cu tot cu pușcă, așchii și praful din zid.

– Îmi pare rău. Am vrut să fac asta în liniște.

– Ajutor! Viol!

Am mers clătinându-mă până la fereastră, trăgând-o după mine pentru că mă apucase de un picior.

– Ghilotină scrie pe tine!

M-am uitat afară. Talma dispăruse din curtea noroioasă. Un jandarm stătea în locul lui, holbându-se uimit la mine. Pe toate chinurile iadului! Poliția n-a fost nici pe jumătate atât de eficace când am făcut odată plângere în legătură cu un hoț de buzunare.

Așa că m-am împleticit în direcția opusă, încercarea lui *madame* Durrell de a-mi mușca glezna fiind împiedicată de faptul că-i lipseau câțiva dinți. Ușa era încuiată, iar cheia se afla fără îndoială în buzunarul proprietăresei. Nu mai aveam timp de finețuri. Am desfăcut cornul, am încărcat, am ochit și am tras.

Împușcătura a bubuit în cameră, dar cel puțin proprietăreasa mi-a dat drumul la picior, iar încuietoarea a fost sfărâmată. Am trântit ușa de perete și m-am năpustit pe coridor. Cineva de pe scări, acoperit cu o glugă, mi-a blocat calea, fiind înarmat cu un toiag cu capul în formă de șarpe și având ochii speriați din cauza focului de armă. Purtătorul de felinar! Pe palier, aerul era plin de fum.

S-a auzit un clinchet și vârful rece al unei săbii s-a ivit din capul de șarpe.

– Renunță și te voi lăsa să pleci, a șoptit el.

Am ezitat, pușca fiind descărcată. Rivalul meu părea un lăncier dibaci.

Apoi ceva a zburat din întunericul de la parter și a izbit capul purtătorului de felinar, făcându-l să se clatine. Am încărcat arma, folosind țeava puștii pentru a o împinge în sternul lui de parcă ar fi fost o baionetă, lăsându-l fără răsuflare. S-a împleticit și s-a rostogolit pe scări. Am tropăit după el, am sărit peste trupul lui răschirat și am ieșit poticnindu-mă, ciocnindu-mă de Talma.

– Ești nebun? a întrebat prietenul meu. Polițiștii vin de peste tot!

– Dar am luat-o, am spus cu un rânjet. Cu ce naiba l-ai lovit?

– Cu un cartof.

– Deci până la urmă tot sunt buni la ceva.

– Opriți-i! *Madame* Durrell țipa de la o fereastră care dădea în stradă. A încercat să-și facă de cap cu mine!

Talma s-a uitat în sus.

– Sper că pușca ta a meritat asta.

După care am luat-o la fugă în josul străzii. Un alt jandarm a apărut la capătul aleii, așa că Talma m-a smucit brusc către ușa unui han.

– Altă lojă, a șoptit. Am simțit că s-ar putea să avem nevoie de asta.

Am dat buzna înăuntru și imediat l-am tras pe proprietar deoparte, în umbră. O strângere de mână masonică rapidă și apoi Talma a făcut un semn spre ușa care ducea către pivniță.

– Afaceri ale ordinului care nu suportă amânare, prietene.

– E și el francmason? Hangiul a arătat spre mine.

– Încearcă.

Hangiul ne-a urmat până jos și a închis ușa în spatele nostru. Apoi am stat sub bolțile de piatră, ca să ne tragem răsuflarea.

– Există vreo ieșire? a întrebat Talma.

– Dincolo de butoaiele de vin este un grilaj. Canalul de scurgere este destul de încăpător ca să vă puteți strecura și duce în canalizare. Câțiva masoni au scăpat în acest fel în timpul Terorii.

Prietenul meu s-a strâmbat, dar nu a început să tremure.

– În ce direcție este piața de piei?

– Cred că la dreapta.

Ne-a oprit cu mâna.

– Aşteptaţi, veţi avea nevoie de asta.

A aprins un felinar.

– Mulţam, prietene.

Am trecut în grabă pe lângă butoaie, am scos grilajul şi am alunecat vreo nouă metri printr-un tunel nămolos, până când am fost aruncaţi în canalizarea principală. Bolta ei înaltă din piatră se pierdea în întuneric în ambele direcţii, iar lumina noastră slabă călăuzea goana şobolanilor. Apa era rece şi puţea. Grilajul a zăngănit deasupra noastră, în timp ce salvatorul nostru îl închidea la loc.

Mi-am privit haina verde murdară, singura mai de Doamne-ajută pe care o aveam.

– Îţi admir curajul de a coborî aici, Talma.

– Mai bine asta şi Egiptul decât o temniţă pariziană. Ştii, Ethan, de fiecare dată când sunt cu tine, se întâmplă câte ceva.

– Interesant, nu crezi?

– Dacă o să mor de tuberculoză, ultimele mele amintiri vor fi cu proprietăreasa ta care urla.

– Atunci hai să nu murim.

M-am uitat în dreapta.

– De ce ai întrebat de piaţa de piei? Credeam că poştalionul pleacă din apropierea palatului Luxembourg.

– Exact. Dacă poliţa îl găseşte pe binefăcătorul nostru, el îi va îndrepta greşit. A indicat cu degetul. O luăm la stânga.

Aşadar am ajuns: pe jumătate uzi, mirosind urât, iar eu fără bagaje, cu excepţia puştii şi a *tomahawk*-ului. Ne-am

spălat cât am putut de bine la o fântână, haina mea de călătorie verde fiind pătată pentru totdeauna.

– Gropile se adâncesc de la o zi la alta, i-a explicat Talma vizitiului, șchiopătând.

Așezarea noastră în poștalion nu era ajutată de faptul că Talma cumpărase cele mai ieftine bilete, punând bani deoparte și cocoțându-ne pe ultima bancă fără acoperiș, aflată la vedere și prăfuită, în spatele diligenței închise.

– Ne ferește de întrebări neplăcute, a motivat Talma.

Cum aproape toți banii mei fuseseră furați, nu mă puteam plânge.

Puteam doar spera ca diligența rapidă să ne ducă cu bine pe drumul spre Toulon, înainte ca poliția să mișune și să pună întrebări la popasuri, fiindcă plecarea noastră ciudată va fi, după toate probabilitățile, remarcată. Odată ce ajungeam la flota de invazie a lui Bonaparte eram în siguranță: aveam o scrisoare de recomandare de la Berthollet. Mi-am ascuns identitatea luându-mi numele de Gregoire și mi-am explicat accentul spunând că eram originar din partea franceză a Canadei.

Talma avea propria valiză, trimisă înainte de a mă însoți în aventură, și am împrumutat o cămașă de schimb, înainte de a fi urcată pe acoperișul diligenței. Pușca mea ghintuită a trebuit să fie așezată în același loc, păstrându-mi doar *tomahawk*-ul care mă ajuta să nu mă simt fără apărare.

– Mulțumesc pentru haine, am spus.

– Am mai mult decât atât, s-a lăudat tovarășul meu. Am un bumbac special pentru zăpușeala din deșert, o broșură despre destinația noastră, mai multe carnețele legate

în piele și un cilindru cu condeie noi. La leacurile mele vom adăuga mumiile din Egipt.

– Fără îndoială, nu ești de acord cu o asemenea șarlatanie.

Țărâna fărâmițată a morților a devenit un remediu popular în Franța, dar vânzarea a ceea ce semăna cu o sticluță plină cu mizerii a încurajat tot felul de escrocherii.

– Nivelul foarte scăzut al încrederii în medicină în Franța este motivul pentru care vreau mumia mea. După ce ne redobândim sănătatea, putem vinde resturile.

– Un pahar de vin face mai mult bine, cu mai puține bătăi de cap.

– Dimpotrivă, alcoolul te duce la pieire, prietene.

Aversiunea lui pentru vin era, pentru un francez, la fel de ciudată ca și preferința lui pentru cartofi.

– Deci mai degrabă mănânci morți?

– Morți care au fost pregătiți pentru viața veșnică. Elixirele anticilor sunt în rămășițele lor.

– Și atunci de ce sunt morți?

– Dar chiar sunt? Sau au atins vreun fel de nemurire?

Și odată cu chestia asta lipsită de logică am pornit la drum. Însoțitorii noștri în diligență erau un pălărier, un negustor de vinuri, un fabricant de parâme din Toulon și un vameș care părea hotărât să doarmă pe toată întinderea Franței. Am sperat la tovărășia unei doamne sau două, dar nu se urcase niciuna. Treceam iute pe drumurile franceze pietruite, dar, ca toate călătoriile, și aceasta era plictisitoare. Am dormit în cea mai mare parte a nopții rămase, iar ziua a însemnat o rutină amorțită de opriri scurte pentru a schimba caii, a cumpăra hrană ieftină și a folosi toaletele

de țară. Mă tot uitam în spate, dar nu am văzut niciun urmăritor. Când moțăiam, o visam pe *madame* Durrell cerându-mi chiria.

Ne-am plictisit destul de repede, iar Talma, ca să treacă timpul, a început cu neobositele lui teorii despre conspirații și misticism.

– Noi doi, Ethan, ne-am putea afla într-o misiune de o importanță istorică, mi-a spus, în timp ce trăsura noastră huruia în josul văii Ronului.

– Credeam că doar fugim de necazurile mele.

– Dimpotrivă, contribuim la această expediție cu ceva de o importanță vitală. Noi înțelegem limitele științei. Berthollet este un om rațional, al adevărurilor chimice concrete. Ca masoni, respectăm amândoi știința, și cu toate acestea știm că cele mai tainice răspunsuri la cele mai mari mistere se află în templele Orientului. Ca artist, simt că destinul meu este să descopăr ceea ce știința nu poate vedea.

M-am uitat neîncrezător la el, mai ales că înghițise deja trei leacuri împotriva murdăriilor din canalizare, se plângea de crampe la stomac și credea că, dacă piciorul îi amorțise, asta indica paralizia finală. Haina lui de drum era violetă, la fel de militară ca un papuc. Omul ăsta călătorea către o fortăreață musulmană?

– Antoine, există boli în Orient pentru care nu avem nici măcar un nume. Sunt uluit că ai acceptat să pleci.

– Meleagul spre care ne îndreptăm are grădini și palate, minarete și haremuri. Este paradisul pe pământ, prietene, un loc în care este păstrată înțelepciunea faraonilor.

– Praf de mumii.

– Nu-ți bate joc de asta. Am auzit de leacuri miraculoase.

– Sincer, toată vorbăraia asta masonică despre misterele Orientului nu prea are sens pentru mine, am spus, răsucindu-mă ca să-mi întind picioarele. Ce poți învăța dintr-un morman de ruine?

– Spui asta pentru că niciodată nu asculți cu atenție ce se spune la întâlnirile noastre, a început Talma să-mi țină o prelegere. Francmasonii au fost cei dintâi învățați, maeștri constructori care au ridicat piramidele și marile catedrale. Ceea ce ne leagă este veneraţia pentru cunoștințe, iar ceea ce ne distinge este dorința noastră de a redescoperi adevăruri din trecutul îndepărtat. Magicienii antici cunoșteau puteri pe care noi nici nu ni le putem închipui. Hiram Abiff, marele meșteșugar care a construit Templul lui Solomon, a fost ucis de rivalii invidioși și înviat din morți de însuși maestrul mason.

Masonilor li se cerea să epuizeze câteva dintre aceste întâmplării fantastice la inițiere, un ritual care m-a făcut să mă simt ca un prost. O versiune a întâmplării propunea învierea, în timp ce cealaltă simpla însănătoșire a corpului după o ucidere mișelească, dar, după cât îmi puteam da seama, niciuna din variantele poveștii nu avea vreo finalitate.

– Talma, nu poți crede asta cu adevărat.

– Ești doar un inițiat. Pe măsură ce urcăm în grad, vom învăța lucruri extraordinare. O mie de secrete sunt îngropate în vechile monumente, iar cei câțiva care au avut curajul de a le dezvălui au devenit marii învățători ai omenirii. Iisus. Mahomed. Buddha. Platon. Pitagora. Cu toții au

învățat cunoștințele secrete egiptene de la o mare epocă dispărută de mult timp, de la civilizații care au ridicat lucruri pe care noi nu mai știm cum să le construim. Grupuri alese de oameni, ca noi, francmasonii, cavalerii templieri, iluminații, rosicrucienii, adepții lui Lucifer, cu toții au căutat să redescopere aceste cunoștințe.

– Adevărat, dar aceste organizații secrete se află adesea în conflict, așa cum sunt și valorile francmasoneriei cu Ritul Egiptean. Discipolii lui Lucifer, dacă am înțeles eu bine, îi acordă Satanei un statut egal cu al lui Dumnezeu.

– Nu Satanei, lui Lucifer. Ei cred pur și simplu în dualitatea dintre bine și rău și în faptul că binele manifestă o natură dual㠂. În orice caz, nu pun aceste grupări pe picior de egalitate, spun doar că ei recunosc faptul că știința pierdută a trecutului este la fel de importantă ca descoperirea științifică în viitor. Însuși Pitagora a petrecut optsprezece ani studiind cu preoții din Memphis. Și unde a fost Iisus pentru o perioadă asemănătoare de timp din viața lui, despre care Evangheliile nu spun nimic? Unii susțin că a studiat și el în Egipt. Undeva se află puterea de a reface lumea, de a reface armonia și de a regăsi o epocă de aur, și de aceea ideea noastră călăuzitoare este: „Ordine din Haos." Oameni ca Berthollet studiază pietre și râuri. Sunt vrăjiți de lumea naturală. Dar tu și cu mine, Gage, noi simțim acel ceva supranatural care reprezintă fundamentul. Electricitatea, bunăoară! Nu o vedem și cu toate astea e acolo! Noi știm că lumea simțurilor noastre nu este altceva decât un voal. Și egiptenii știau. Dacă am putea să le descifrăm hieroglifele, am deveni maeștri!

La fel ca toți scriitorii, prietenul meu avea o imaginație bogată și niciun strop de minte.

– Electricitatea este un fenomen natural, Antoine. Este fulgerul de pe cer și un șoc la o petrecere de salon. Parcă ai fi șarlatanul ăla de Cagliostro.

– A fost un bărbat periculos care a vrut să folosească riturile egiptene în scopuri întunecate, dar nu era șarlatan.

– Când practica alchimia în Polonia l-au prins trișând.

– Invidioșii au născocit totul! Martorii spun că a vindecat bolnavi pe care medicii obișnuiți își pierduseră nădejdea să-i mai facă bine. S-a întovărășit cu regalitatea. Se poate să fi avut sute de ani, ca Saint Germaine, care era de fapt principele Rákoczi al Transilvaniei și care i-a cunoscut personal pe Cleopatra și Iisus. Cagliostro a fost ucenicul acestui principe. El...

– A fost luat în derâdere, hăituit și a murit în închisoare după ce a fost trădat de propria nevastă, care avea reputația de cea mai mare curvă a Europei. Tu singur ai spus că Ritul lui Egiptean este o absurditate ocultă. Ce dovadă ai că oricare dintre acești autoproclamați vrăjitori au sute de ani? Ascultă, nu pun la îndoială că sunt multe lucruri interesante de învățat pe pământurile musulmane, dar am fost ales ca om de știință, nu ca preot. Revoluția ta dezavua religia și misticismul.

– Tocmai de aceea există azi un interes atât de mare pentru ceea ce e mistic. Rațiunea generează un vacuum de minuni. Persecuția religioasă a provocat o sete pentru spiritualitate.

– Cu siguranță nu crezi că motivul lui Bonaparte este...

– Ş-şş-şt! Talma a făcut un semn cu capul înspre peretele diligenței. Adu-ți aminte de jurământ.

A, da. Conducătorul expediției noastre și destinația finală trebuia să fie secrete, de parcă orice prost nu-și putea da seama din discuție. Am dat ascultător din cap, știind că din cauza huruitului roților și a poziției noastre din spate, oricum ceilalți călători nu puteau auzi decât frânturi din discuția noastră.

– Vrei să spui că aceste mistere reprezintă adevăratul nostru scop? am spus cu o voce mai joasă.

– Spun că expediția noastră are numeroase scopuri.

M-am rezemat, privind posac și cu ochii pierduți dealurile înfiorătoare pline de cioturi apărute de pe urma foamei veșnic nepotolite pentru lemn a noilor fabrici. Se părea că până și pădurile erau recrutate la război, iar negoțul a înflorit odată cu Revoluția. În timp ce industriașii se îmbogățeau, țăranii erau săraci lipiți, iar orașele erau învăluite în ceața puturoasă. Dacă anticii puteau rezolva lucrurile prin magie pură, atunci să aibă și mai multă putere.

– În plus, cunoștințele care trebuie căutate *sunt* știință, a continuat Talma. Platon le-a introdus în filozofie. Pitagora le-a introdus în geometrie. Moise și Solon le-au introdus în drept. Toate sunt diferitele aspecte ale Adevărului. Unii spun că ultimul mare faraon născut aici, magicianul Nectanebo, a fost cel care s-a culcat cu Olimpia[1] și l-a zămislit pe Alexandru cel Mare.

[1] Mama lui Alexandru cel Mare (n. tr.).

– Ţi-am mai spus că nu vreau să-mi fac un idol dintr-un om care a murit la treizeci şi doi de ani.

– În Toulon îl vei întâlni poate pe noul Alexandru.

Sau poate că Bonaparte era de fapt ultimul erou al momentului, la o înfrângere distanţă de anonimat. Între timp o să-i smulg iertarea pentru o crimă pe care nu am făcut-o, fiind atât de mieros pe cât puteam să suport.

Am lăsat în urmă distrugerile, drumul intrând în ceea ce a fost odată o grădină aristocratică. Fusese luată cu forţa de către Directorat de la indiferent care nobil sau slujbaş bisericesc o avusese în stăpânire. Deschisă acum ţăranilor, braconierilor şi intruşilor, am dat cu ochii de tabere grosolane ale săracilor aşezate în mijlocul copacilor, cu limbile de fum ale focurilor purtate de vânt. Se apropia seara şi speram să ajungem curând la un han. Mă durea şezutul din cauza zdruncinăturilor.

Deodată s-a auzit strigătul vizitiului şi ceva s-a prăbuşit în faţă. A strunit caii până s-au oprit. Căzuse un copac, iar caii s-au strâns la un loc, nechezând dezorientaţi. Capătul copacului arăta de parcă fusese despicat. Figuri întunecate s-au ivit din pădure, armele lor ţintind către vizitiul şi lacheul de deasupra.

– Tâlharii! am strigat, pipăind *tomahawk*-ul pe care îl ţineam sub haină. Cu toate că aproape îmi pierdusem îndemânarea, mă simţeam încă în stare să lovesc o ţintă de la nouă metri.

– Repede, la arme! Poate îi putem izgoni!

Dar, în timp ce mă repezeam afară din diligenţă am dat nas în nas cu vameşul care moţăia, care, dintr-odată, s-a

trezit de-a binelea, a sărit sprinten jos și m-a întâmpinat țintindu-mi pieptul cu un pistol uriaș. Gura țevii părea la fel de largă ca un țipăt.

– *Bonjour, monsieur* Gage, mi s-a adresat el. Aruncă-ți mica secure primitivă pe pământ, te rog. Sunt aici ca să te duc ori pe tine, ori pe fleacul dumitale înapoi la Paris.

4

Hoții sau agenții – între care de cele mai multe ori nu exista nicio deosebire în Franța revoluționară – ne-au înșirat ca pe niște elevi în curtea școlii și au început să ne prade de bunuri. Cu tot cu așa-zisul vameș, erau șase și când i-am cercetat în lumina slabă, am tresărit. Doi semănau cu „jandarmii" care au încercat mai întâi să mă aresteze în Paris. Era aici și purtătorul de felinar? Nu l-am văzut. Unii aveau în mână pistoale îndreptate către vizitii, în timp ce ceilalți și-au îndreptat atenția către noi, călătorii, luându-ne portofelele și ceasurile de buzunar.

– Poliția a născocit o nouă metodă de strângere a taxelor? am întrebat sarcastic.

– Nu sunt sigur că el chiar *e* vameș, a spus pălărierul.

– Liniște! Conducătorul lor a îndreptat arma către nasul meu, de parcă eu uitasem că o avea asupra lui. Să nu crezi că nu acționez în numele unor oameni cu autoritate, *monsieur* Gage. Dacă nu predai ceea ce vreau, te vei întâlni cu și mai mulți polițiști, în pântecele unei temnițe de stat.

– Să predau ce?

– Cred că de fapt numele lui este Gregoire, a adăugat pălărierul ca să se facă util.

Anchetatorul meu a ridicat trăgaciul pistolului.

– Știi ce! Trebuie să ajungă la savanți care vor ști să-i dea întrebuințarea potrivită. Descheie-ți cămașa!

Pe pieptul meu gol aerul era rece.

– Vezi? Nu am nimic.

S-a încruntat.

– Și atunci unde e?

– La Paris.

Țeava armei s-a întors către tâmpla lui Talma.

– Fă-l să iasă ori o să-i zbor creierii prietenului tău.

Antoine s-a albit ca varul. Eram destul de sigur că nu mai fusese amenințat cu o armă până atunci și devenisem cu adevărat iritat.

– Ai grijă cu chestia aia.

– Număr până la trei.

– Capul lui Antoine e tare ca piatra. Glonțul va ricoșa.

– Ethan, s-a rugat prietenul meu.

– Unu!

– Am vândut medalionul ca să fac rost de bani pentru călătoria asta, am încercat eu.

– Doi!

– L-am folosit ca să plătesc chiria.

Talma se legăna.

– Tre...

– Așteaptă! Dacă vrei să știi, e în geanta mea de pe acoperișul diligenței.

Călăul nostru a întors țeava armei din nou către mine.

– Ca să fiu sincer, voi fi fericit să scap de medalion. Nu mi-a adus decât necazuri.

Banditul a strigat la vizitiu.

– Aruncă-i geanta jos!

– Care e?

– Cea maro, am strigat, în timp ce Talma m-a privit cu uimire.

– Toate sunt maro în întuneric!

– Pe toți sfinții și păcătoșii...

– O s-o iau eu.

Acum țeava pistolului mă împingea de la spate.

– Mai repede!

Dușmanul meu a aruncat o privire în josul drumului. În curând urma să fie și mai multă circulație și am avut în minte o imagine foarte plăcută a unei căruțe cu fân care îl strivea dedesubtul ei încet și voit.

– Poți s-o lași mai moale cu ciocanul ăla? Voi sunteți șase, iar eu unul.

– Tacă-ți gura sau te împușc chiar acum, tai fiecare geantă și o să-l găsesc eu însumi!

Am urcat către plasa pentru bagaje de pe acoperișul poștalionului. Tâlharul stătea jos în apropiere.

– Ah! Iat-o.

– Dă-o încoace, câine yankeu!

Am scormonit și mi-am încleștat o mână pe patul puștii, ascunsă sub o valiză mai ușoară.

Puteam simți mica ușiță de alamă a cutiei ei peticite, unde am îndesat muniția, și curbura cornului cu praf de

pușcă pe care îl adăpostea. Ce păcat că nu o mai încărcasem de când am descărcat-o în ușa apartamentului meu: nici un navigator nu ar face această greșeală. Cealaltă mână a apucat geanta prietenului meu.

– Prinde!

M-am înălțat, iar ținta a fost bună. Geanta grea a lovit pistolul și s-a auzit o bubuitură, în timp ce ciocanul ridicat s-a lăsat în jos, trăgând în hainele lui Talma și făcându-le zdrențe. Ce nătărău! Caii de la diligență s-au ridicat pe picioarele din spate, toată lumea a țipat, în timp ce eu m-am rostogolit de pe acoperișul poștalionului, jos, pe partea aflată departe de hoți, trăgând în cădere pușca după mine și prăbușindu-mă pe marginea drumului. S-a mai auzit o împușcătură și apoi au sărit așchii din lemn deasupra capului meu.

În loc să mă ascund în pădurea întunecată, m-am rostogolit sub trăsură, ferindu-mă de roțile diligenței care mă puteau zdrobi și care se legănau înainte și înapoi. Stând culcat în umbra ei, am început cu înfrigurare să-mi încarc pușca, cu fața în jos, un truc pe care l-am învățat de la canadieni. Am ținut cornul cu dinții, am turnat praful de pușcă și l-am îndesat.

– Ne scapă!

Trei dintre bandiți au luat-o prin spatele diligenței și s-au afundat printre copacii de pe partea pe care am sărit eu, crezând că am fugit pe acolo. Călătorii păreau și ei gata să o ia la goană, dar doi tâlhari le-au poruncit să stea pe loc. Falsul inspector vamal, înjurând, se lupta să-și reîncarce pistolul. După ce am terminat de încărcat pușca, am împins înainte țeava ghintuită și l-am împușcat.

În întuneric, străfulgerarea a fost orbitoare. În timp ce ticălosul s-a încovoiat, am zărit uluit ceva ce atârnase în interiorul cămăşii lui, iar acum se bălăbănea. Era o emblemă masonică, compasul aşezat peste echer, fără îndoială însuşită de Ritul Egiptean al lui Silano. În mijlocul ei era o literă familiară. Deci aşa se explica!

M-am rostogolit, m-am ridicat în picioare şi apucând ţeava am învârtit arma, cât de tare am putut, lovind zdravăn alt bandit cu patul puştii. Am auzit un trosnet care m-a mulţumit, pentru că cele aproape cincizeci de kilograme de lemn de arţar şi fier i-au frânt trupul. Mi-am ridicat *tomahawk*-ul de pe jos. Unde era al treilea nemernic? Apoi o altă puşcă s-a descărcat şi cineva a scos un urlet. Am început să fug înspre copaci, opus direcţiei în care au luat-o primii trei, în acelaşi timp în care şi ceilalţi călători, printre care şi Talma, s-au împrăştiat.

– Geanta! Luaţi-i geanta! a strigat, printre gemete, cel pe care l-am împuşcat.

Am rânjit. Medalionul se afla în siguranţă, în talpa ghetei mele.

Pădurea era întunecată şi devenea din ce în ce mai întunecată pe măsură ce se lăsa noaptea. Am mers cu paşi repezi, cât de bine am putut, singur, marcând momentan direcţia cu arma, ca să nu mă lovesc de copaci. Şi acum ce se va întâmpla? Erau tâlharii în cârdăşie cu vreun membru al guvernului francez sau doar nişte impostori? Conducătorul lor purta uniforma corespunzătoare şi avea cunoştinţe despre premiul meu şi poziţia mea, sugerând că

cineva cu legături guvernamentale – un aliat al lui Silano și un membru la Ritului Egiptean – se afla pe urmele mele.

Nu m-a deranjat numai viteza cu care hoțul mi-a vârât pistolul în față. În interiorul simbolului său mason era litera-etalon despre care se spunea că era simbolul lui Dumnezeu[1], al *gnozei*, al cunoașterii sau poate al geometriei.

Litera „G".

Inițiala numelui meu de familie și aceeași literă pe care biata Minette a mâzgălit-o în propriul sânge.

A fost o astfel de emblemă ultima ei imagine pe acest pământ?

Cu cât erau ceilalți mai îngrijorați din cauza medalionului meu, cu atât mai hotărât eram să-l păstrez. Trebuia să existe un motiv pentru care era atât de căutat.

M-am oprit în pădure ca să-mi reîncarc arma, vârând glonțul și apoi ascultând. O creangă a trosnit. Mă urmărea cineva? I-aș omorî dacă s-ar apropia. Dar dacă era bietul Talma, încercând să mă găsească în beznă? Am sperat că va sta pur și simplu lângă diligență, dar nu am îndrăznit să trag, să strig și nici să zăbovesc, așa că m-am afundat mai adânc în pădure.

Aerul de primăvară era răcoros, iar energia nervoasă a evadării dispăruse, lăsându-mă înfrigurat și înfometat. Cugetam în sinea mea dacă să mă întorc la drumul principal în speranța că o să găsesc o fermă, când am văzut lumina unui felinar. Apoi a încă unuia, și a încă unuia, printre copacii întunecați. M-am ghemuit și am auzit zumzetul

[1] În limba engleză, *God* (n. tr.).

vocilor, într-o limbă diferită de franceză. Iată, acesta era un loc în care să mă ascund! Am dat peste o tabără a comunității rome, a țiganilor[1].

Sau, așa cum mulți pronunță acest cuvânt, a gitanilor[2], despre care se spunea că erau pribegi din Egipt[3]. Țiganii nu au făcut nimic pentru a demonta această credință, pretinzând că erau descendenții preoților faraonilor, chiar dacă alții îi considerau o plagă de nemernici nomazi. Afirmația lor categorică despre puterea antică i-a încurajat pe îndrăgostiți și pe intriganți să plătească pentru prezicerile lor.

Din nou, s-a auzit un sunet în spatele meu. Aici a intrat în scenă experiența mea din pădurile din America. M-am făcut una cu frunzișul, folosind umbra aruncată de lumina felinarului ca să mă ascund. Urmăritorul meu, dacă asta era, s-a apropiat, fără să mă vadă. S-a oprit după ce a cercetat luminile căruțelor, gândindu-se un pic, așa cum am făcut și eu, iar apoi a înaintat, fără îndoială bănuind că am căutat adăpost acolo. Când chipul i-a pătruns în lumină nu l-am recunoscut ca fiind nici vreun atacator sau călător și eram mai nelămurit ca oricând.

Nu avea importanță, intențiile lui erau destul de limpezi. Și el avea un pistol.

În timp ce străinul s-a furișat spre cea mai apropiată căruță, m-am strecurat fără nici un zgomot în spatele lui.

---

[1] În limba engleză, *gypsie* (n. tr.).

[2] În limba engleză, *gyptians* (n. tr.).

[3] În limba engleză, *Egypt; egyptian*, „egiptean" (n. tr.).

Se uita la minunăția de culori care era cel mai apropiat *vardo*[1] țigănesc, când gura țevii mele s-a prelins peste umărul lui și i s-a odihnit pe țeastă.

– Nu cred că am făcut cunoștință, am spus încetișor.

S-a lăsat o tăcere lungă. Apoi, în engleză:

– Sunt omul care tocmai a ajutat la salvarea vieții dumitale.

M-a luat prin surprindere, nefiind sigur dacă să-i răspund în limba maternă.

– *Qui etes-vous?*[2], am întrebat în sfârșit.

– Sir Sidney Smith, agent britanic, cu o franceză destul de cursivă ca să-mi dau seama că accentul dumitale este mai prost decât al meu, mi-a răspuns din nou în engleză. Ia țeava armei de la urechea mea și îți voi explica totul, prietene.

Eram uluit. Sidney Smith? Întâlnisem un impostor nebun sau pe cel mai faimos evadat din Franța?

– Aruncă pistolul mai întâi, am spus în engleză. Apoi am simțit ceva care îmi împungea spatele, cu vârful ascuțit și tăios.

– Așa cum vei arunca și dumneata pușca, *monsieur*, de vreme ce ești acasă la mine. Din nou în franceză, dar de data aceasta cu un accent specific din Est: un țigan. Încă o jumătate de duzină s-au ivit dintre copacii din jurul nostru, cu capetele acoperite cu batice sau cu pălării cu boruri largi, cu eșarfe la brâu și cizme până la genunchi, părând

---

[1] Căruță cu coviltir (n. tr.).

[2] În limba franceză, în original, *Qui etes-vous*, „Cine sunteți?" (n. tr.).

desfrânați și puternici. Cu toții aveau cuțite, săbii sau ciomege. Noi, vânătorii, devenisem vânat.

– Ai grijă, am spus. S-ar putea să mai fie și alții care mă urmăresc.

Am lăsat pușca jos, în timp ce Smith preda pistolul.

Un bărbat chipeș și oacheș a trecut în fața mea, având în mână o sabie și mi-a zâmbit fioros.

– Nu mai e cazul.

A făcut un gest cu degetul de-a curmezișul gâtului, în timp ce lua de pe jos pușca și pistolul.

– Bine-ați venit în comunitatea romă.

Când am pășit în lumina focurilor de tabără ale țiganilor, am intrat într-o altă lume. Căruțele lor cu acoperișuri ca niște butoaie și culori adunate parcă din cutia cu vopsele a unui pictor, creau un sat de spiriduși în mijlocul copacilor. Simțeam miros de fum, smirnă și mâncare, destul de condimentată pentru a fi exotică, de usturoi și ierburi. Femeile în rochii viu colorate, cu părul negru lucios și cercuri din aur în urechi, și-au ridicat privirea de la oalele aburinde pentru a ne cerceta cu ochi la fel de adânci și de nepătrunși ca heleștele antice. Copiii erau ghemuiți lângă roțile colorate ca niște drăcușori care stăteau de veghe. Poneii păroși de la căruțele țiganilor băteau din copite și fornăiau din umbră. Totul era învăluit de lumina galbenă ca de chihlimbar împrăștiată de flacăra felinarelor lor. În Paris totul era rațiune și Revoluție. Aici exista ceva mai vechi, mai primitiv și mai liber.

– Eu sunt Stefan, a spus bărbatul care ne-a dezarmat. Avea ochi negri și prevăzători, o mustață uriașă și un nas

atât de zdrobit într-o bătaie mai veche, încât era la fel de boțit ca un șir de munți.

– Nu ne interesează armele, care sunt scumpe ca să le cumpărăm, costisitoare ca să le întreținem, zgomotoase pentru a le folosi, incomod de încărcat și ușor de furat. Așa că lămuriți-ne aducerea lor în casa noastră.

– Eram în drum spre Toulon, când diligența noastră a fost oprită, am spus. Fug de tâlhari. Când am văzut căruțele voastre m-am oprit și l-am auzit pe el – am arătat către Smith – cum venea în spatele meu.

– Iar eu, a spus Smith, am încercat să vorbesc cu domnul aici de față după ce am ajutat la salvarea vieții lui. Am împușcat un bandit care era gata să tragă în el. Apoi prietenul nostru a luat-o la goană ca un iepure.

Așadar aceasta a fost cealaltă împușcătură pe care am auzit-o.

– Dar de unde până unde? am obiectat eu. Adică, de unde ai venit? Nu te cunosc. Și cum ai putea fi Smith? Toată lumea crede că ai fugit în Anglia.

În februarie, emfaticul căpitan britanic de Marină, teroarea liniei de coastă franceze, a evadat, cu ajutorul unei femei, din închisoarea Temple din Paris, construită dintr-un fost castel al cavalerilor templieri. Era dat dispărut de atunci. Smith a fost inițial capturat în timp ce fura o fregată franceză din gura de vărsare a Senei și era un invadator atât de neînfricat și faimos, încât autoritățile au refuzat să-l răscumpere sau să facă schimb cu el. Gravuri cu chipul lui arătos erau vândute nu numai în Londra, ci și în Paris. Acum, pretindea că e aici.

– Te-am urmărit cu speranța că te voi avertiza. Nu a fost o întâmplare că am dat peste diligența dumitale la scurt timp după ambuscadă. Am fost pe urmele ei toată ziua, la ceva mai mult de doi kilometri în spate, cu intenția de a lua legătura cu dumneata seara, la han. Când i-am văzut pe tâlharii aceia de drumul mare, m-am temut de ce e mai rău și m-am furișat în grup. Modul în care ai scăpat a fost strălucit, dar ei te copleșeau numeric. Când unul dintre ticăloși te-a ochit, l-am împușcat.

Continuam să fiu bănuitor.

– Să mă avertizezi în legătură cu ce?

I-a aruncat o privire rapidă lui Stefan.

– Oameni ai Egiptului, puteți fi de încredere?

Țiganul s-a îndreptat, cu picioarele înfipte de parcă era pregătit să lovească.

– Cât timp sunteți oaspeții romilor, secretele voastre rămân aici. La fel cum ai avut grijă de acest fugar, englezule, în același fel vom avea grijă de tine. Și noi am văzut ce s-a petrecut și facem diferența între bandiți și victimele lor. Hoțul care a încercat să vă urmărească pe amândoi nu se va mai întoarce la tovarășii săi.

Smith s-a luminat la față.

– Ei bine, atunci, suntem cu toții tovarăși de arme! E adevărat, am scăpat din închisoarea Temple cu ajutorul regaliștilor și da, chiar intenționez să ajung curând în Anglia. Aștept doar ca actele necesare să fie falsificate, astfel încât să ies pe furiș dintr-un port din Normandia. Noi bătălii așteaptă. Dar în timp ce eram ținut în acea clădire mare și hidoasă, mi-am petrecut vremea stând de vorbă cu

guvernatorul închisorii, care a fost ucenic al templierilor și i s-au povestit tot felul de istorii despre Solomon și zidarii lui, despre Egipt și preoții lui și despre vrăji și puteri pierdute în negura timpului. Prostii păgâne, dar al dracului de interesante. Dacă anticii știau de puteri acum dispărute? Apoi, după ce am evadat și mă ascundeam, regaliștii mi-au spus că se zvonea că soldații francezi se pregătesc pentru o expediție în Orient și că un american a fost invitat să li se alăture. Am auzit de dumneata, domnule Gage, și despre cunoștințele dumitale în domeniul electricității. Cine nu ar fi auzit despre un confederat al marelui Franklin? Agenții nu numai că m-au informat despre plecarea dumitale către sud, dar și că facțiuni rivale din guvernul francez se interesau în mod deosebit de dumneata și de un lucru pe care îl purtai: ceva ce avea legătură cu aceleași legende pe care le-am auzit de la guvernatorul meu. Facțiunile din interiorul guvernului au sperat să te prindă. Se părea că aveam aceiași dușmani și mi-a trecut prin cap ideea de a-ți cere ajutorul înainte ca amândoi să părăsim Franța. Am hotărât să te urmăresc discret. De ce ar fi un american invitat într-o expediție militară franceză? De ce ar accepta? Circulau povești despre contele Alessandro Silano, un pariu într-un salon de joc...

– Cred că știi prea multe despre mine, domnule, și ești prea grăbit să le reciți cu voce tare. Care e scopul dumitale?

– Să-l aflu pe al dumitale și să-ți oferi serviciile Angliei.

– Chiar *ești* nebun.

– Ascultă-mă. Stefan, noul meu prieten, am putea să ne bucurăm de niște vin?

Ţiganul a fost de acord, pocnind din degete un ordin către o fătucă drăgălaşă pe nume Sarylla, care avea părul negru răsucit în inele, ochi limpezi, o înfăţişare potrivită pentru o sculptură de muzeu şi un fel uşuratic de a fi. Am presupus că asta era de aşteptat: chiar semăn un pic cu o haimana chipeşă. Ne-a adus un burduf de vin. Hristoase, chiar mi-era sete! În umbră, copiii şi câinii se ghemuiau lângă roţile căruţelor, privindu-ne cu atenţie în timp ce beam, de parcă în curând urmau să ne crească pene sau coarne. Potolindu-şi setea, Smith s-a aplecat înainte.

– Ei, există o bijuterie sau un instrument pe care îl posezi, nu-i aşa?

Dumnezeule mare, şi Smith era interesat de medalionul meu?! Ce a găsit în Italia bietul căpitan francez strangulat? Urma ca şi eu să sfârşesc strâns de gât şi într-un râu fiindcă am câştigat fleacul ăsta? Era într-adevăr blestemat?

– Nu eşti bine informat.

– Şi alţii îl vor, nu-i aşa?

Am oftat.

– Ca şi dumneata, presupun.

– Dimpotrivă, vreau să mă asigur că scapi de el. Îngroapă-l. Închide-l undeva. Aruncă-l, topeşte-l, ascunde-l sau mănâncă-l, dar ţine blestematul ăsta de lucru departe de lumina zilei până când se termină acest război. Nu ştiu dacă temnicerul meu templier ştia şi altceva în afară de basmele pe care mi le-a spus, dar orice lucru care înclină această luptă îm defavoarea Angliei ameninţă ordinea civilizată. Dacă dumneata consideri că această piesă are valoare monetară, voi convinge Amiralitatea să te despăgubească.

– Domnule Smith...

– Sir Sidney.

Rangul lui de cavaler i-a fost dat pentru servicii de mercenariat pentru regele Suediei, nu al Angliei, dar avea o reputație de înfumurat și lăudăros.

– Sir Sidney, tot ce ne unește este limba. Sunt american, nu britanic, iar Franța a fost de partea propriei mele națiuni în recenta Revoluție împotriva voastră. Țara mea este neutră în acest conflict și pe deasupra nu știu despre ce vorbești.

– Gage, ascultă-mă. S-a săltat înainte ca un șoim, imagine a tensiunii încordate. Avea constituția unui luptător, cu umerii largi și drepți, un piept robust îngustat către un mijloc puternic, iar acum, că mă gândeam mai bine, poate Sarylla se arătase atât de binevoitoare față de el, nu de mine.

– Revoluția dumitale colonială a urmărit independența politică. Cea din Franța urmărește schimbarea ordinii vieții. Dumnezeule, un rege decapitat! Mii de oameni trimiși la măcel! Războaie dezlănțuite la fiecare hotar francez! Ateismul venerat! Pământurile Bisericii confiscate, datorii ignorate, proprietăți furate, gloate înarmate, revolte, anarhie și tiranie! Ai la fel de multe în comun cu Franța precum are Washington cu Robespierre. Eu și cu tine suntem uniți nu numai de o limbă, ci și de o cultură și un sistem politic al legii și dreptății. Nebunia care a pus stăpânire pe Franța e pe cale de a zdruncina Europa. Toți oamenii de bine sunt aliați, doar dacă nu cred în anarhie și dictatură.

– Am mulți prieteni francezi.

– Și eu! Pe tiranii lor nu-i pot răbda. Nu-ți cer să trădezi pe nimeni. Nădăjduiesc că vei merge oriunde se îndreaptă acest flăcău Napoleon. Tot ceea ce îți cer este să ascunzi acest talisman. Păstrează-l pentru tine, nu pentru Boney[1] sau acest Silano sau oricine ar întreba. Nu pierde din vedere că viitorul comercial al națiunii dumitale este în mod inevitabil legat de Imperiul Britanic, nu de o Revoluție îndreptată către ruină. Păstrează-ți prietenii francezi! Fă și din mine prietenul dumitale și poate cândva ne vom ajuta unul pe celălalt.

– Vrei să spionez pentru Anglia?

– În niciun caz! Părea jignit, uitându-se în treacăt la Stefan, de parcă țiganul i-ar fi putut sprijini protestele de nevinovăție. Pur și simplu îmi ofer ajutorul. Mergi unde trebuie și fii atent la ceea ce vezi. Dar dacă vreodată te plictisești de Napoleon și cauți ajutor, ia legătura cu Marina britanică și împărtășește-le ceea ce orice om ar fi putut observa. Îți dau un inel cu sigiliu, inscripționat cu simbolul blazonului meu, unicornul. Voi informa Amiralitatea de autenticitatea lui. Folosește-l ca pe un semn de trecere în siguranță.

Smith și Stefan se uitau la mine, în expectativă. Mă credeau prost? Simțeam medalionul în talpa falsă a ghetei mele.

– În primul rând, nu știu despre ce vorbești, am mințit din nou. În al doilea rând, nu sunt aliatul nimănui, nici al Franței, nici al Angliei. Sunt doar un om de știință, recrutat pentru a observa fenomene naturale, în timp ce niște

[1] Poreclă dată lui Napoleon Bonaparte de către britanici (n. tr.).

probleme legale pe care le am sunt rezolvate la Paris. În al treilea rând, dacă aș avea ceea ce spui dumneata, nu aș recunoaște, dat fiind interesul mortal pe care toată lumea se pare că îl manifestă. Și în al patrulea rând, toată această discuție este zadarnică, pentru că, indiferent ce aș fi putut avea odată, deși nu am avut niciodată, nu mai am acum, de vreme ce hoții mi-au prădat bagajul când am fugit.

Gata, mi-am spus. Asta ar trebui să-i facă să tacă.

Smith a rânjit.

– Ce om de treabă! a strigat el, lovindu-mi brațul. Știam că ai un talent natural! Ce interpretare!

– Iar acum să petrecem, a spus Stefan, aprobând aparent și el ceea ce amândoi considerau a fi fost spectacolul meu și socotind chestiunea tranșată.

– Mai spune-mi despre lecțiile de la închisoarea Temple, sir Sidney. Noi, romii, ne tragem originile din faraoni și din Avraam și Noe. Am uitat multe, dar ne și aducem aminte de multe și putem uneori să prevestim viitorul și să învingem capriciile sorții. Sarylla este o *drabardi*, o ghicitoare, și vă poate prevedea viitorul. Haideți, veniți, așezați-vă, să vorbim despre Babilon și Tyr, Memphis și Ierusalim.

Era toată lumea, mai puțin eu, pierdută în lumea antică? Mi-am pus în grabă inelul lui Smith, spunându-mi că nu mi-ar strica să am încă un prieten.

– Vai, vă pun în pericol pe toți cu cât stau mai mult, a spus Smith. Ca să spun adevărul, un detașament de dragoni[1]

[1] Ostași din trupele de cavalerie care luptau atât călare, cât și pedestru (n. tr.).

francezi m-a urmărit. Voiam să vorbim repede despre asta, dar trebuie să fiu pe drum, înainte ca ei să descopere jaful, să audă istoria despre împușcătura mea care a venit la momentul oportun și să caute prin pădurile astea. A clătinat din cap. Nu știu, sincer, ce să fac cu fascinația asta pentru ocult. Temnicerul meu, Boniface, a fost cel mai rău soi de tiran iacobin, dar făcea mereu aluzii la secrete mistice. Toți vrem să credem în magie, chiar dacă nouă, adulților, ni s-a spus că nu ar trebui s-o facem. Un învățat ar respinge-o și totuși, câteodată, chiar prea multă carte ne face orbi.

Semăna cu ceea ce spusese Talma.

– Romii au păstrat secretele strămoșilor noștri egipteni de secole, a spus Stefan. Cu toate acestea suntem niște simpli copii în științele antice.

Ei bine, înrudirea lor cu egiptenii mi se părea îndoielnică – chiar numele lor sugera România ca cea mai probabilă țară de baștină – dar, iarăși, era un grup întunecat și colorat de jiletci, șaluri, eșarfe și bijuterii, incluzând pe ici, pe colo o *ankh*[1] sau o mică statuetă a lui Anubis, zeița cu cap de câine. Femeile lor nu erau Cleopatra, dar cu siguranță aveau o frumusețe ispititoare. Ce secrete de seducție ar putea ști? Am meditat la întrebarea asta pentru câteva clipe. Eram, la urma urmei, un om de știință.

– *Adieu*, noii mei prieteni, a spus Smith. I-a dat lui Stefan un săculeț. Aici este plata pentru a-l conduce pe *monsieur* Gage și talismanul pe care nu-l are în Toulon, în siguranță – în căruțele voastre încete nu va fi descoperit. Ne-am înțeles?

---

[1] Crucea vieții în Egiptul antic (n. tr.).

Ţiganul s-a uitat fix la bani, i-a aruncat scurt în sus, i-a prins şi a râs.

– Pentru banii ăştia l-aş duce şi la Istanbul! Dar pentru un om urmărit, l-aş duce şi pe gratis.

Englezul s-a înclinat.

– Cred că aşa ai face, dar acceptă generozitatea Coroanei.

Plecarea cu ţiganii m-ar despărţi de Talma până am ajunge la Toulon, dar m-am gândit că în acest fel va fi mai sigur atât pentru prietenul meu, cât şi pentru mine. O să se îngrijoreze, dar el oricum se îngrijora întotdeauna.

– Gage, ne vom mai întâlni, a spus Smith. Păstrează inelul de la mine pe deget; broscarii[1] nu o să-l recunoască – l-am ţinut ferit de privirile celorlalţi în închisoare. Între timp, nu te pierde cu firea şi ţine minte cât de repede se poate transforma idealismul în tiranie şi cum eliberatorii devin dictatori. Te-ai putea situa, în cele din urmă, de partea patriei dumitale.

Apoi s-a făcut nevăzut printre copaci, la fel de tăcut cum a venit, o apariţie pe care nimeni nu m-ar crede că am întâlnit-o.

Să ne întâlnim din nou? Nu şi dacă am şi eu un cuvânt de spus în privinţa asta. Nu-mi imaginam cum ar reintra Smith până la urmă în viaţa mea, la mii de kilometri de unde ne-am fi aflat. Eram pur şi simplu uşurat că fugarul dispăruse.

– Iar acum să ne ospătăm, a spus Stefan.

---

[1] În limba engleză, *frogs*, termen peiorativ folosit de britanici la adresa francezilor (n. tr.).

Cuvântul „ospăţ" era o exagerare, dar cei din tabără ne-au servit o friptură copioasă, cu pâine multă şi groasă înmuiată în sos. Mă simţeam în siguranţă în mijlocul acestor străini nomazi, dacă nu cumva un pic uimit de ospitalitatea lor. Păreau să nu vrea nimic de la mine în afară de compania mea. Eram curios dacă ar putea şti ceva despre ceea ce se afla în talpa ghetei mele.

– Stefan, nu recunosc că Smith avea dreptate în legătură cu acest medalion. Dar dacă o astfel de podoabă chiar există, ce anume i-ar face pe oameni să şi-o dorească atât de mult?

A zâmbit.

– Nu este vorba numai de colier, ci şi de faptul că reprezintă un fel de cheie a unei enigme.

– O cheie a ce?

Ţiganul a ridicat din umeri.

– Tot ce ştiu sunt poveşti de demult. Povestea obişnuită este că egiptenii antici, la începutul civilizaţiei, ţineau ferecată o putere pe care o socoteau periculoasă până ce oamenii nu ar fi avut capacitatea intelectuală şi morală de a o pune în valoare cum se cuvine, însă au lăsat o cheie în forma unui lanţ. Se spune că Alexandru cel Mare a primit-o când a făcut pelerinajul în deşert, la oaza Siwah, unde a fost declarat fiul lui Amon şi Zeus, înainte de marşul din Persia. După aceea a cucerit toată lumea cunoscută. Cum a reuşit să realizeze atât de multe, atât de repede? Apoi a murit tânăr în Babilon. De boală? Sau a fost ucis? Se spune că unul din generalii lui Alexandru, Ptolemeu, a dus cheia înapoi în Egipt, sperând să elibereze puteri mari, dar nu a înţeles ce însemna simbolul. Cleopatra, urmaşa

lui Ptolemeu, l-a luat cu ea când l-a însoțit pe Cezar la Roma. Apoi și Cezar a fost asasinat! Și pe măsură ce trecem prin istorie, oameni mari l-au avut în stăpânire și și-au găsit sfârșitul. Regi, papi și sultani au început să creadă că e blestemat, chiar dacă magicienii și vrăjitorii socoteau că ar putea dezvălui mari secrete. Cu toate acestea, nimeni nu și-a mai adus aminte cum să-l folosească. Era o cheie către bine sau către rău? Biserica Catolică l-a dus la Ierusalim în timpul cruciadelor, din nou într-o inutilă căutare. Cavalerii templieri au devenit paznicii lui, ascunzându-l mai întâi în Rodos, apoi în Malta. Sunt căutări confuze ale Sfântului Graal, ascunzând adevărul a ceea ce se căuta. Timp de secole, medalionul a rămas uitat, până când cineva i-a recunoscut semnificația. Acum probabil a ajuns la Paris... și apoi în tabăra noastră. Desigur, ai negat acest lucru.

Nu-mi plăcea că acest medalion aducea moartea tuturor.

– Chiar crezi că un om obișnuit ca mine ar putea să dea peste aceeași cheie?

– Am amanetat o sută de bucăți din crucea adevărată[1] și numeroase degete și dinți ale marilor sfinți. Cine poate spune ce este real și ce este fals? Doar fii atent că sunt oameni care sunt hotărâți la modul cel mai serios să obțină acest medalion pe care pretinzi că nu îl cari cu tine.

– Poate că Smith are dreptate. Presupunând că îl am, ar trebui să-l arunc. Sau să ți-l dau ție.

---

[1] Numele dat fragmentelor despre care se crede că ar fi făcut parte din crucea pe care a fost răstignit Iisus (n. tr.).

– Nu mie! Părea speriat. Nu am posibilitatea de a-l folosi sau de a-l înțelege. Dacă poveștile sunt adevărate, medalionul nu ar avea un înțeles decât în Egipt, acolo unde a fost creat. Pe lângă asta, aduce ghinion persoanei nepotrivite.

– Pot să depun mărturie că așa e, am mărturisit posomorât.

O bătaie, o crimă, o fugă, un jaf armat...

– Totuși, un savant precum Franklin ar spune că toate acestea sunt doar niște superstiții prostești.

– Sau poate ar folosi noua ta știință pentru a-l cerceta.

Eram impresionat de aparenta lipsă de lăcomie a lui Stefan, mai ales de când povestirile lui au ajutat la stimularea propriei mele avariții. Prea multe grupuri voiau acest medalion sau voiau să-l îngroape: Silano, bandiții, forța expediționară franceză, englezul și acest misterios Rit Egiptean. Asta arăta cât de valoros era, încât ar trebui să fiu hotărât să-l păstrez până când aș putea ori să-l vând cu un profit bun, ori să-mi dau seama la ce naiba putea fi folosit. Și asta însemna că trebuia să ajung în Egipt. Și între timp să-mi păzesc spatele.

I-am aruncat o privire lui Sarylla.

– Ar putea fătuca asta să-mi ghicească viitorul?

– Este stăpâna tarotului.

A pocnit din degete, iar ea a adus pachetul cu cărțile de joc misterioase.

Mai văzusem simbolurile înainte, iar imaginile cu moartea și diavolul erau în continuare neplăcute. A întors în tăcere câteva cărți în fața focului, s-a gândit și a întors altele: săbii, îndrăgostiți, cupe, magicianul. Părea nedumerită, neprezicând nimic. În sfârșit a ridicat una.

Era nebunul sau bufonul.

– El e acela.

Ei bine, am dat de dracu', nu-i așa?

– Acela sunt eu?

A încuviințat din cap.

– Și cel pe care îl cauți.

– Ce vrei să spui?

– Cărțile zic că vei înțelege ce vreau să spun când vei ajunge unde trebuie să mergi. Tu ești nebunul care trebuie să găsească nebunul, devenind înțelept pentru a găsi înțelepciunea. Ești un căutător care trebuie să-l găsească pe primul pentru a căuta. Dincolo de asta, e mai bine să nu știi.

Și nu a spus nimic mai mult. Acesta e talentul prezicerilor, nu-i așa: să fii vag precum un contract bine scris. Am mai băut niște vin.

Era trecut bine de miezul nopții când am auzit copitele unor cai mari.

– Cavaleria franceză! a șuierat un țigan care făcea de strajă.

Puteam auzi zornăitul și zăngănitul și zgomotul crengilor care pocneau sub copite. În afară de unul, toate felinarele au fost stinse și toți, mai puțin Stefan, s-au făcut nevăzuți în căruțele lor. Sarylla mi-a luat mâna.

– Trebuie să dăm jos aceste haine, ca să arăți a rom, a șoptit.

– Ai o deghizare și pentru mine?

– Pielea ta.

Ei bine, era o idee. Și mai bine Sarylla decât închisoarea Temple. M-a luat de mână și ne-am furișat într-un *vardo*,

degetele ei mlădioase ajutându-mă să-mi dau jos hainele murdare. Și ale ei au fost lăsate să cadă, iar silueta ei răspândea raze în lumina slabă. Ce zi! Stăteam culcat într-o căruță lângă trupul ei cald și mătăsos, ascultând murmurul lui Stefan cu un locotenent de cavalerie. Am auzit cuvintele „Sidney Smith", apoi amenințări mârâite și mai multe tropăituri în timp ce ușile de la căruțe erau deschise brusc. Când i-a venit rândul alei noastre, am privit în sus cu o toropeală simulată, iar Sarylla a lăsat ca pătura să-i alunece de pe sâni. Puteți fi siguri că s-au uitat bine și lung, dar nu la mine.

Apoi, pe măsură ce călăreții se îndepărtau, am ascultat ce a sugerat ea să facem mai departe. Blestem sau nu, călătoria mea spre Toulon luase o întorsătură clară către mai bine.

– Arată-mi ce făceau ei în Egipt, i-am șoptit.

5

După o lună, pe 19 mai 1798, stăteam pe duneta[1] navei-amiral franceze *L'Orient*, cu o sută douăzeci de tunuri, nu departe de umărul celui mai ambițios bărbat din Europa. Împreună, noi și un grup de ofițeri și savanți priveam parada maiestuoasă a celor o sută optzeci de corăbii ieșite în larg. *Expédition de l'Egypt* era în plină desfășurare.

[1] Parte mai înaltă de la pupa unei nave, unde se află cabinele căpitanului și ale ofițerilor sau ale întregului echipaj (n. tr.).

Albastra Mediterană era albă de la atâtea pânze, vasele înclinându-se în faţa unei brize destul de puternice, iar punţile luceau încă de la urmele vijeliei care speram să ţină la distanţă escadronul britanic despre care se zvonise că ne urmărea. În timp ce corăbiile muşcau apele umflate pe lângă intrarea în portul din Toulon, spuma mării forma la fiecare proră o pereche de dinţi. Fanfarele militare s-au adunat pe punţile principale ale celor mai mari corăbii, cu instrumentele de alamă scânteietoare, şi se luau la întrecere unele cu altele în ceea ce priveşte zarva, interpretând cântece patriotice franceze, în timp ce navigau. Artileria din fortăreţele oraşului a dat, bubuind, onorul, iar cei treizeci şi patru de mii de soldaţi şi marinari îmbarcaţi salutau în urale, în timp ce vasele lor lunecau alături de nava-amiral a lui Bonaparte.

Într-un buletin, el a promis fiecăruia dintre ei suficiente bunuri capturate pentru a-şi putea cumpăra şase acri de pământ.

Acesta era doar începutul. Convoaie mai mici din Genova, Ajaccio din Corsica şi Civita Vecchia din Roma vor suplimenta forţa de invazie a Egiptului cu alte divizii franceze. Până când ne reuneam la Malta vor fi fost patru sute de corăbii şi cincizeci şi cinci de mii de oameni. La care se adăugau o mie de cai, sute de căruţe şi artilerie de câmp, peste trei sute de spălătorese profesioniste de la care se aştepta să asigure şi alte servicii care să menţină starea de spirit şi alte câteva sute de neveste şi concubine introduse pe furiş. La bord mai erau de asemenea patru mii de sticle de vin pentru ofiţeri şi opt sute din cele mai rafinate

soiuri din pivnița personală a lui Joseph Bonaparte, aduse ca să-l ajute pe fratele său să-și trateze oaspeții. Comandantul nostru a mai încărcat și o trăsură elegantă de oraș cu hamuri duble, astfel încât să poată trece în revistă orașul Cairo în stil mare.

– Suntem o armată franceză, nu una engleză, a spus el staffului său militar. Trăim mai bine în timpul campaniilor decât o fac ei într-un castel.

Remarca va fi amintită cu amărăciune în lunile care vor veni.

Am ajuns la Toulon după o călătorie șerpuită cu țiganii, în căruțele lor domoale. A fost un răgaz plăcut. „Preoții Egiptului" mi-au arătat trucuri simple cu cărți, mi-au explicat tarotul și mi-au povestit și mai multe istorii despre peșteri cu comori și temple ale puterii. Niciunul nu fusese vreodată în Egipt, desigur, și nici nu știau dacă istoriile lor aveau un grăunte de adevăr, dar depănarea poveștilor era unul din principalele lor talente și o sursă de venit. I-am privit cum preziceau un viitor optimist pentru lăptărese, grădinari și sergenți de stradă. Ce nu puteau câștiga cu fantezia furau și de ce nu puteau fura se puteau lipsi. Să însoțesc ceata până la Toulon a fost de departe un mod mult mai plăcut ca să-mi închei fuga din Paris decât diligența, în ciuda faptului că știam că despărțirea și întârzierea mea îi vor pricinui îngrijorare lui Antoine Talma. Totuși era o ușurare să nu fiu obligat să ascult teoriile masonice ale gazetarului și, cu părere de rău, am părăsit căldura Saryllei.

Portul orașului era un balamuc de pregătiri și freamăt, ticsit de soldați, marinari, antreprenori militari, cârciumari

și prostituate. Puteau fi recunoscuți savanții faimoși, cu joben-ele lor, emoționați și neliniștiți, tropăind în cizme groase încă rigide din cauză că erau noi. Ofițerii erau strălucitori ca niște păuni în splendidele lor uniforme, iar soldații de rând erau tulburați și fatalist de voioși în legătură cu o expediție fără o destinație anunțată. Eram acceptabil de anonim într-o asemenea mulțime, cu veșmintele și haina mea verde mai pătate și mai roase ca oricând, dar, ca să fiu sigur, m-am urcat iute la bordul *L'Orient*, pentru a sta departe de bandiți, anticari, jandarmi, purtători de felinar sau oricine altcineva care ar putea să-mi facă rău. Abia la bord m-am întâlnit din nou cu Talma.

– M-am temut că voi intra în primejdiile și aventura din Orient fără un prieten! a exclamat el. Berthollet s-a arătat și el îngrijorat! *Mon Dieu*, ce s-a întâmplat?

– Îmi pare rău că nu am avut cum să-ți trimit veste. Mi s-a părut că cel mai bine este să călătoresc discret. Știam că vei fi îngrijorat.

M-a îmbrățișat.

– Unde este medalionul?

Îi puteam simți respirația la ureche. Între timp devenisem prevăzător.

– La loc sigur, prietene. La loc sigur.

– Ce e acela de pe degetul tău? Un inel nou?

Se uita la darul de la Sidney Smith.

– Un suvenir de la țigani.

Eu și Talma ne-am pus la curent unul pe celălalt cu aventurile noastre de când ne-am despărțit. A spus că tâlharii care au supraviețuit s-au împrăștiat care încotro după

fuga mea de la diligență. Apoi a venit cavaleria, care se afla pe urmele unui alt fugar – „totul era confuz în întuneric" – iar călăreții s-au avântat în pădure. Între timp, vizitiii au folosit caii ca să tragă copacul care bloca drumul și călătorii au reușit să ajungă la un han. Talma a hotărât să aștepte diligența de a doua zi, în caz că apăream din pădure. Când nu s-a întâmplat asta, și-a continuat drumul spre Toulon, temându-se că sunt mort.

– Țigani! a strigat, privindu-mă uimit. Chiar ai talent în găsirea nenorocirilor, Ethan Gage. Și felul în care l-ai împușcat pe omul ăla! Am fost uluit, foarte bucuros, înfricoșat!

– Aproape că te-a împușcat.

– Desigur, ai stat printre pieile roșii.

– Am întâlnit o mulțime de oameni în călătoriile mele, Antoine, și am învățat să-mi țin o palmă deschisă în semn de salut, iar cealaltă pe armă. Am făcut o pauză. A murit?

– L-au luat cu ei sângerând.

Ei bine, încă un lucru la care să mă gândesc în întunecatele ore ale nopții.

– Sunt țiganii oameni de nimic, așa cum li s-a dus vestea? a întrebat Talma.

– Nicidecum, dacă-ți păzești buzunarele. Mi-au salvat viața. Mirodeniile lor îți trezesc simțurile pe care femeile lor le satisfac. Fără casă, fără slujbă, fără obligații...

– I-ai găsit pe cei ca tine! Mă mir că te-ai întors!

– Ei cred că sunt urmașii preoților din Egipt. Au auzit legende despre un medalion pierdut, care ar reprezenta o cheie a unor secrete antice.

– Sigur că da, asta ar explica interesul Ritului Egiptean! Cagliostro a intrat în competiție cu masoneria. Poate Silano crede că acest medalion i-ar aduce lojii lui un avantaj. Dar să ne jefuiască pe față? Secretul trebuie să fie într-adevăr tare.

– Ai aflat ceva de Silano? Nu-l cunoaște cumva pe Bonaparte?

– Se zvonește că a plecat în Italia – probabil să caute indicii pentru ceea ce ai câștigat tu. Berthollet i-a povestit generalului nostru despre medalion și el a părut destul de interesat, dar Bonaparte, pe de altă parte, i-a făcut pe masoni tâmpiți, spunând și că își irosesc energia pe basme. Frații lui, Joseph, Lucien, Jérôme și Louis, care fac parte cu toții din frăția noastră, l-au contrazis. Napoleon a spus că e la fel de interesat de părerile tale despre Louisiana, cum ești și tu de alegerea bijuteriilor, dar eu cred că e măgulit că la bord e și un american. Apreciază legăturile tale cu Franklin. Speră că vei putea cândva explica Statelor Unite planurile lui.

Talma m-a prezentat confraților savanți care s-au îmbarcat la bordul navei-amiral ca pe o celebritate fugară. Făceam parte dintr-un grup de o sută șaizeci și șapte de experți civili pe care Bonaparte i-a invitat să i se alăture în invazie. Grupul cuprindea nouăsprezece ingineri civili, șaisprezece cartografi, doi artiști, un poet, un orientalist și un generos amestec de matematicieni, chimiști, anticari, astronomi, mineralogi și zoologi. L-am întâlnit din nou pe Berthollet, care recrutase marea majoritate a grupului și care, la timpul cuvenit, a fost prezentat generalului nostru.

Naționalitatea mea, scurta mea legătură cu faimosul Franklin și felul în care am scăpat din ambuscadă l-au impresionat pe tânărul cuceritor.

– Electricitatea! a exclamat Bonaparte. Închipuie-ți că am putea exploata fulgerele mentorului dumitale!

Eram impresionat că Napoleon obținuse conducerea unei expediții atât de ambițioase. Cel mai renumit general din Europa era uscățiv, scund și deranjant de tânăr. La douăzeci și nouă de ani era, cu excepția a patru, cel mai tânăr dintre toți cei treizeci și unu de generali ai săi și, deși diferența dintre măsurile engleze și franceze însemna că propagandiștii britanici exageraseră insuficiența înălțimii lui – avea de fapt o înălțime respectabilă de un metru șaptezeci – cu toate acestea era atât de pirpiriu în ceea ce privește lățimea, încât părea înghițit de cizme și de sabia pe care o târa după el. A fost poreclit de doamnele din Paris, care râdeau pe înfundate, Motanul Încălțat, poreclă pe care nu a uitat-o niciodată. Egiptul îl va transforma pe acest tânăr în Napoleon, cel care va cuceri lumea ca o furtună, dar pe puntea navei *L'Orient*, Napoleon nu era încă *acel* Napoleon; era considerat mult mai uman, cu mai multe defecte și mai luptător decât titanul de marmură de mai târziu. Istoricii au creat un idol, dar contemporanii au trăit lângă un om. De fapt, rapida ascensiune a lui Napoleon în timpul Revoluției era pe cât de supărătoare, pe atât de captivantă și nu numai unul dintre cei mai în vârstă ca el spera că va da greș. Totuși, însuși Bonaparte era atât de încrezător, încât se apropia de vanitate.

Și de ce nu? Aici la Toulon se ridicase de la gradul de căpitan de artilerie la cel de general de brigadă în câteva

zile, după poziționarea artileriei care i-a gonit pe britanici și regaliști din oraș. A supraviețuit Terorii și unei scurte porții de închisoare, s-a însurat cu o arivistă pe nume Joséphine, al cărei prim soț fusese ghilotinat, a ajutat la măcelărirea unei gloate contrarevoluționare din Paris și a condus jerpelita armată franceză către un șir de victorii uluitoare împotriva austriecilor în Italia. Trupele lui erau atât de înflăcărate în ceea ce-l privește, de parcă ar fi fost Cezar, iar Directoratul era încântat de birul pe care îl trimitea trezoreriilor lor ruinate. Napoleon voia să-l copieze pe Alexandru, iar superiorii săi civili voiau ca ambiția lui nemăsurată să rămână dincolo de hotarele Franței. Egiptul servea foarte bine ambelor scopuri.

Ce erou părea el atunci, cu mult înaintea zilelor de huzur la palat, alături de crema societății! Părul lui era o claie neagră deasupra frunții, avea nasul roman, buzele încrețite ca ale unei statui, bărbia despicată, iar ochii de un gri-întunecat neastâmpărat. Avea un talent înnăscut de a se adresa trupelor, înțelegând setea umană de glorie și aventură, și avea o ținută așa cum ne-am imaginat că ar trebui să aibă eroii: trunchiul drept, capul sus, ochii îndreptați către un orizont enigmatic. Era genul de om al cărui fel de a fi, la fel de mult ca și cuvintele sale, convingea că știa ce face.

Eram impresionat, pentru că se ridicase în mod clar numai prin meritul său, nu prin naștere, ceea ce se potrivea cu idealul american. Era, de fapt, un imigrant ca noi toți, nu chiar francez, ajungând din insula Corsica în cazărmile unei școli militare franceze. Își petrecuse anii de început ai vieții dorindu-și nimic mai ambițios decât independența

patriei sale. După toate informațiile, fusese un elev mediocru la toate materiile cu excepția matematicii, dificil din punct de vedere social, singur, fără un mentor sau un protector puternic și s-a confruntat la absolvire cu mișcarea intimidantă a Revoluției. Totuși, în timp ce mulți erau tulburați de acest tumult, Bonaparte l-a folosit ca să prospere. Inteligența înăbușită de rigiditatea școlii militare a izbucnit când a fost nevoie de improvizație și imaginație în timp ce Franța era sub asediu. Prejudecata de care s-a ciocnit, ca insular provincial de o nobilitate de mâna a treia, s-a risipit când a fost demonstrată priceperea lui în a face față crizelor. Neîncrederea în sine și situația disperată din adolescență au fost lepădate precum o mantie greoaie și s-a luptat să transforme stângăcia în farmec. Puțin previzibilul Napoleon a fost cel care a ajuns să întruchipeze caracterul idealist al Revoluției, unde gradul era câștigat datorită capacităților fiecăruia și nu exista limită pentru ambiție. Deși conservatorii precum Sidney Smith nu puteau să înțeleagă acest lucru, exact aici cele două revoluții, americană și franceză, se asemănau. Bonaparte era un om care s-a realizat prin propriile sale puteri.

Cu toate acestea, relația lui Napoleon cu oamenii era una dintre cele mai neobișnuite pe care le-am văzut vreodată. Dezvoltase un farmec personal de netăgăduit, dar exersa tot timpul – timid, îndepărtat, precaut, încordat – de parcă era un actor și interpreta un rol. Când se uita la tine o făcea cu strălucirea unui candelabru, cu o energie care emana din el precum căldura răspândită de un cal. Se putea concentra cu o intensitate atât măgulitoare, cât și copleșitoare –

o făcuse și cu mine de nenumărate ori. Dar un moment mai târziu își întorcea întreaga atenție către următoarea persoană și te lăsa să te simți de parcă un nor s-a așezat în fața soarelui, iar câteva secunde după asta putea să se piardă în el însuși chiar într-o cameră plină de oameni, uitându-se țintă la podea la fel de concentrat cum se uita la tine, cu ochii plecați, pierdut în gândurile și lumile lui proprii. O pariziancă a descris înfățișarea lui cugetătoare ca pe genul de întâlnire înspăimântătoare pe o alee întunecată. Purta în buzunar o copie plină de urme de degete a cărții *Suferințele tânărului Werther* de Goethe, un roman despre sinucidere și iubire deznădăjduită, pe care o citise de șase ori. Îi voi vedea sălbăticia pasiunii epuizată până la ultima picătură în Bătălia de la Piramide, în triumf și groază.

A durat opt ore până ce a dat onorul și ultima corabie, cu tricolorul fluturând pe fiecare catarg. Am trecut în revistă mai multe vase de linie, patruzeci și două de fregate și sute de vase de transport. Soarele era deja la asfințit când nava noastră amiral a pornit în sfârșit ca mama rață după puii ei. Flota se întindea pe două mile marine pătrate de apă, cele mai mari nave de război coborând pânzele pentru a da voie bărcilor comerciale mai mici să țină pasul cu ele. Când celelalte convoaie ni s-au alăturat, acopeream patru mile marine pătrate, înaintând greu, cu puțin mai mult de trei noduri.

Toți, în afară de marinarii veterani, se simțeau mizerabil. Bonaparte, știind că era predispus la rău de mare, își petrecea cea mai mare parte a timpului într-un pat de lemn suspendat de frânghii care rămâneau drepte în timpul

balansului navei. Noi ceilalți sufeream de grețuri, ind
rent dacă stăteam în picioare sau încercam să dormim
sfârșit, Talma nu mai trebuia să-și închipuie greața, o a
și mi-a mărturisit în mai multe rânduri că era pe moa
Soldații nu aveau timp să ajungă la puntea superioară
parapeții feriți de vânt pentru a-și goli măruntaiele, aș
gălețile erau atât de pline, încât dădeau pe dinafară, fie
corabie duhnind a vomă. Cele cinci punți ale navei *L'Or*
erau umplute până la refuz cu două mii de soldați, o
de marinari, vite, oi și atât de multe provizii, încât d
prora la pupa ne strecuram mai degrabă decât merge
Savanții de rang înalt ca Berthollet aveau cabine cu dam
roșu, dar erau atât de mici, încât era ca și cum ai fi
într-un coșciug. Noi, intelectualii de jos, ne mulțume
cu încăperi cu lemn de stejar jilav. Când mâncam, eram a
de îngrămădiți pe bănci, încât abia aveam loc să duc
mâna la gură. Mai mulți cai din grajd loveau cu picioar
nechezau și urinau în cală, iar fiecare bucățică de îmbră
minte era umedă. Turelele pentru tunuri din partea de
a trebuit să fie închise din cauza valurilor mari, astfel în
locul era slab luminat, făcând cititul imposibil. Oricu
preferam să stăm pe puntea superioară, dar marinarii c
încercau să conducă nava se înfuriau de fiecare dată că
era aglomerație și ne ordonau să coborâm. În numai o
toată lumea era plictisită, iar nu mai departe de o săptămâ
ne rugam cu toții să vedem deșertul.

La aceste neplăceri se adăuga grija de a urmări corăbii
britanice. Se presupunea că un instigator pe nume Horati
Nelson, căruia îi lipseau deja un braț și un ochi, dar nefiind

mai puțin entuziast din acest motiv, ne urmărea cu escadra lui. De când Revoluția a văduvit Marina franceză de mulți dintre cei mai buni ofițeri regaliști și cum vasele care transportau cherestea și punțile erau înghesuite cu provizii militare, ne îngrozeam la gândul unui duel naval.

Distracția noastră principală era vremea. După câteva zile a fost o vijelie scurtă, desăvârșită de strălucirile fulgerelor. Aceasta a făcut ca *L'Orient* să se balanseze atât de tare, încât vitele mugeau de spaimă, iar tot ce nu era legat bine devenea un amestec de sfărâmături mâloase. În câteva ore totul se liniștea din nou, iar o zi mai târziu era atât de cald și înăbușitor, încât smoala de pe lipiturile punților fierbea. Vântul era schimbător, iar apa stătută. Amintirile mele despre călătorie erau de plictiseală, rău de mare și neliniște.

Navigam spre sud, iar Bonaparte avea obiceiul de a invita oamenii de știință aflați la bord în cabina lui grandioasă, pentru discuții după cină.

Savanții găseau discuțiile dezlânate o diversiune bine-venită, în timp ce ofițerii lui le foloseau ca un pretext de a trage un pui de somn. Napoleon se credea el însuși un savant, utilizându-și legăturile politice pentru a fi primit în Institutul Național, și îi plăcea să susțină că, dacă nu ar fi fost soldat, ar fi fost om de știință. Nemurirea, pretindea el, venea din ceea ce se adăuga cunoștințelor umane, și nu din câștigarea de bătălii. Nimeni nu-l credea, dar era un sentiment drăguț pentru a fi exprimat.

Așadar ne-am întâlnit, într-o cameră slab luminată, cu tunurile sumbre de la pupa care așteptau în afeturile lor

răbdătoare ca niște câini de vânătoare. Țesătura care acoperea podeaua era o tablă de șah în alb-negru ca aceea a unei loji masonice, bazată pe vechea scândură desenată a arhitecților dionisiaci. Era un proiectant naval francez membru al frăției? Sau noi, masonii, pur și simplu ne-am însușit fiecare simbol de rând și fiecare tipar pe care l-am găsit? Știam că am luat din timpurile străvechi stelele, luna, soarele, liniile și formele geometrice, inclusiv piramida. Iar împrumutul putea duce în două direcții: bănuiam că adoptarea de mai târziu de către Napoleon, ca simbol, a harnicei albine a fost inspirată de simbolul masonic al stupului despre care trebuie să-i fi spus frații lui.

Abia aici am examinat frăția științifică în care m-am înscris și nu puteam învinovăți strălucita adunare pentru că privea cumva cu suspiciune calitatea mea de membru. Secrete mistice? Berthollet a spus adunării că dădusem peste un „artefact" pe care speram să-l compar cu altele în Egipt. Bonaparte a anunțat că aveam niște teorii cu privire la stăpânirea electricității de către egiptenii antici. Am spus, vag, că speram să aduc o abordare nouă asupra piramidelor.

Colegii mei erau și mai educați. Pe Berthollet l-am menționat deja. În ceea ce privește prestigiul, era egalat numai de Gaspard Monge, renumitul matematician care, la cincizeci și doi de ani, era cel mai în vârstă din grupul nostru. Cu sprâncenele stufoase și mari care-i umbreau ochii mari și umflați, Monge avea figura unui bătrân câine înțelept. Fondator al geometriei descriptive, cariera lui științifică a fost schimbată cu una ministerială când i s-a cerut de către Revoluție să salveze industria franceză de tunuri. Imediat el

a topit clopote de biserică pentru a fabrica piese de artilerie și a scris *Arta de a fabrica arme*. Avea o concepție analitică referitor la orice lucru pe care-l atingea, de la crearea sistemului metric, până la a-l sfătui pe Bonaparte să fure *Mona Lisa* din Italia. Simțind, probabil, că mintea mea nu era atât de organizată ca a lui, m-a adoptat ca pe un nepot neascultător.

– Silano! a exclamat Mónge, când i-am explicat de ce mă alăturasem acestei expediții. Mi-am încrucișat calea cu a lui în Florența. Era în drum spre bibliotecile Vaticanului și mormăia ceva despre Istanbul și Ierusalim, dacă ar putea obține acordul turcilor. Pentru ce anume nu a spus.

Faimos era și geologul nostru, al cărui nume, Deodat Guy Silvain Tancrede Gratet de Dolomieu, era mai lung decât țeava puștii mele. Vestit în cercurile academice liniștite pentru că și-a omorât un rival în duel la vârsta de optsprezece ani pe când își făcea ucenicia la Ordinul Suveran al Cavalerilor de Malta, Dolomieu, la patruzeci și șapte de ani, devenise bogat în mod independent, era profesor la școala de mine și descoperitorul dolomitului. Călător pasionat, cu o mustață uriașă, abia aștepta să vadă pietrele Egiptului.

Etienne Louis Malus, matematician și expert în optica luminii, era un chipeș inginer de armată de douăzeci și doi de ani. Jean Baptiste Joseph Fourier, la treizeci de ani, cu ochi somnoroși și voce tunătoare, era un alt matematician renumit. Orientalistul și interpretul nostru era Jean-Michael de Venture, economistul nostru era Jean-Baptiste Say, iar zoologul nostru era Etienne Geoffrey Saint-Hilaire, care

avea ideea neobișnuită că trăsăturile caracteristice ale plantelor și animalelor s-ar putea schimba în timp.

Cel mai neconvențional și ingenios în privința mecanicii din grupul nostru era Nicolas-Jacques Conte, patruzeci și trei de ani, care avea un singur ochi și zbura cu baloane. Purta un bandaj peste orbita distrusă de explozia unui balon. Era primul om din istorie care a folosit baloane în recunoașterile militare, în bătălia de la Fleurus. Inventase un nou tip de instrument de scris numit creion care nu avea nevoie de călimară cu cerneală și îl purta cu el în vestă pentru a schița mecanismele care îi treceau tot timpul prin mintea inventivă. Se declarase deja ca reparatorul și inventatorul expediției și adusese cu el o rezervă de acid sulfuric care, în reacție cu fierul, va produce hidrogen pentru sacii lui cu gaz din mătase. Acest element, mai ușor decât aerul, se dovedea mult mai practic decât experimentele anterioare de ridicare a baloanelor cu ajutorul aerului cald.

– Dacă planul tău de a invada Anglia pe calea aerului ar avea sens, Nicky – îi plăcea lui Monge să glumească – nu mi-aș mai vărsa azi măruntaiele în găleata asta care se clatină.

– Aveam nevoie doar de destule baloane, s-a opus Conte. Dacă nu ai fi acaparat fiecare bănuț pentru atelierele tale de tunuri, amândoi am fi luat ceaiul la Londra.

Epoca era însuflețită de idei pentru campaniile militare. Îmi aminteam că și compatriotul meu, Robert Fulton, fusese refuzat chiar în decembrie de autoritățile franceze după ce a venit cu o idee pentru un vas de război subacvatic. Existau chiar propuneri de a săpa un tunel pe sub Canalul Mânecii.

Aceşti domni învăţaţi şi ofiţerii din stafful militar se adunau pentru ceea ce Napoleon numea „cursurile scurte", în care el alegea un subiect, îi desemna pe participanţii la dezbateri şi ne conducea în discuţii fără şir despre politică, societate, tactici militare şi ştiinţă. Am avut o dezbatere de trei zile despre valorile şi geloziile distructive ale proprietăţii private, o seară de discuţii despre vârsta pământului, alta despre interpretarea viselor şi câteva despre adevărul sau utilitatea religiei. Aici contradicţiile interioare ale lui Napoleon erau limpezi: o dată lua în derâdere existenţa lui Dumnezeu, iar altă dată îşi făcea cruce neliniştit, cu un instinct de corsican. Nimeni nu ştia ce credea, şi cu atât mai puţin el, dar Bonaparte era un apărător ferm al caracterului util al religiei în controlarea maselor.

– Dacă aş putea înfiinţa propria mea religie, aş putea stăpâni Asia, ne spunea el.

– Cred că Moise, Iisus şi Mahomed au făcut asta înaintea dumitale, a spus sec Berthollet.

– Aici vreau să ajung, a spus Napoleon. Evreii, creştinii şi musulmanii, cu toţii îşi găsesc originile în aceleaşi poveştiri sfinte. Toţi venerează acelaşi Dumnezeu unic. Cu excepţia câtorva detalii minore cu privire la care profet a avut ultimul cuvânt, sunt mai mult la fel, decât diferiţi. Dacă îi vom lămuri pe egipteni că Revoluţia recunoaşte unitatea credinţei, nu ar trebui să avem probleme cu religia. Atât Alexandru, cât şi romanii au avut politici tolerante referitor la credinţa celor cuceriţi.

– Credincioşii care seamănă cel mai mult între ei sunt cei care luptă cu cea mai mare ardoare pentru diferenţe,

a avertizat Conte. Nu uitați de războaiele dintre catolici și protestanți.

– Dar nu suntem la începuturile rațiunii, ale unei noi ere științifice? a spus Fourier. Poate că omenirea este pe punctul de a deveni rațională.

– Nimeni nu e rațional sub amenințarea puștii, a replicat cel ce zbura cu balonul.

– Alexandru a îngenuncheat Egiptul declarându-se atât fiul grecului Zeus, cât și al egipteanului Amon, a spus Napoleon. Intenționez să fiu la fel de îngăduitor cu Mahomed ca Iisus.

– În timp ce vă faceți cruce precum papa? l-a mustrat Monge. Și cum rămâne cu ateismul Revoluției?

– Un punct de vedere sortit eșecului, cea mai mare greșeală a ei. Este neimportant dacă Dumnezeu există sau nu. Pur și simplu atunci când aduci religia sau chiar superstițiile în conflict cu libertatea, în mintea oamenilor prima va câștiga întotdeauna în fața ultimei. Acesta era genul de judecată politică percepută drept cinică pe care îi plăcea lui Bonaparte s-o enunțe pentru a-și păstra influența intelectuală asupra învățăturilor savanților. Îi plăcea să ne provoace. În plus, religia este cea care-i oprește pe săraci să-i omoare pe cei bogați.

Napoleon era fascinat și de adevărurile din spatele mitului.

– Învierea și nașterea de către o virgină, de exemplu, ne-a spus el într-o seară, în timp ce rationalistul Berthollet a căscat ochii. Aceasta nu este numai o poveste despre creștinism, ci și despre nenumărate credințe antice. Precum

masonul vostru Hiram Abiff, nu-i așa, Talma? Îi plăcea să-și îndrepte atenția către prietenul meu, în speranța că ziaristul îl va măguli în articolele pe care le trimitea în Franța.

– E o legendă atât de obișnuită, încât ne întrebăm dacă nu este adesea adevărată, a fost de acord Talma. Este moartea sfârșitul absolut? Sau poate fi inversată sau amânată la infinit? De ce faraonii i-au acordat atâta atenție?

– Cu siguranță cele mai timpurii povești despre înviere se întorc la legenda zeului egiptean Osiris și a surorii și soției lui, Isis, a spus de Venture, orientalistul nostru. Osiris a fost ucis de hainul său frate Seth, dar ea a strâns la loc părțile din trupul lui făcut bucăți pentru a-l readuce la viață. Apoi el s-a culcat cu Isis, sora lui, și a dat naștere fiului ei, Horus. Moartea nu era altceva decât un preludiu pentru naștere.

– Iar acum noi mergem către țara unde se presupune că asta s-a întâmplat, a spus Bonaparte. De unde au apărut aceste istorii, dacă nu dintr-un sâmbure de adevăr? Și dacă sunt într-un fel sau altul adevărate, ce puteri dețineau egiptenii pentru a săvârși asemenea fapte? Imaginați-vă avantajele nemuririi, al timpului care nu se termină niciodată! Cât de multe ai putea realiza!

– Sau cel puțin să beneficiem din amestecul de interese, a glumit Monge.

M-am foit. Ăsta era adevăratul motiv pentru care invadam Egiptul, nu doar ca să-l colonizăm, ci pentru că era o sursă a vieții veșnice? De asta se interesau atât de mulți de medalionul meu?

– Totul e mit și alegorie, a spus disprețuitor Berthollet. Cine nu se teme de moarte și nu visează să o învingă? Și cu toate astea, toți, inclusiv egiptenii, sunt morți.

Generalul Desaix a deschis ochii pe furiș din somnul lui liniștit.

– Creștinii credeau într-un fel diferit de viață veșnică, a subliniat el cu blândețe.

– Dar în timp ce creștinii se roagă pentru ea, egiptenii împachetează pentru ea, a contracarat de Venture. Ca și alte culturi timpurii, ei pun în interiorul mormintelor ceea ce au nevoie pentru următoarea călătorie. Nu au pus chestii neînsemnate, și aici se află oportunitățile. Mormintele ar putea fi pline de comori. „Vă rugăm să ne trimiteți aur, scriau faraonilor regii rivali, deoarece aurul la voi există din belșug, mai mult decât pământul."

– Pentru mine asta e credința, a mormăit generalul Dumas. Credința pe care poți să o apuci.

– Poate că au supraviețuit în alt mod, ca țigani, am spus eu.

– Poftim?

– Țigani. Egipteni. Ei pretind că sunt urmași ai preoților din Egipt.

– Sau ei sunt Saint Germaine sau Cagliostro, a adăugat Talma. Acești oameni susțineau că au trăit milenii, că s-au plimbat cu Iisus și Cleopatra. Poate era adevărat.

Berthollet a râs batjocoritor.

– Ce e adevărat este că Cagliostro este atât de mort, încât soldații au săpat după mormântul lui din închisoarea

papală și au ținut un toast în cinstea lui bând vin din craniul acestuia.

– Dacă era într-adevăr craniul lui, a spus încăpățânat Talma.

– Iar Ritul Egiptean pretinde că e pe cale de a redescoperi aceste puteri și miracole, nu-i așa? a întrebat Napoleon.

– Ritul Egiptean este cel care încearcă să deturneze principiile francmasoneriei, a răspuns Talma. În loc să se dedice moralității și marelui arhitect al unei ființe supreme, ei caută puteri întunecate în ceea ce e ascuns. Cagliostro a inventat o perversiune a francmasoneriei care admite femeile pentru ritualuri sexuale. Ar folosi puterile antice pentru ei înșiși, în loc să le folosească pentru binele omenirii. Este păcat că au devenit la modă în Paris și că au ademenit bărbați cum e contele Silano. Toți masonii adevărați refuză să-i recunoască.

Napoleon a zâmbit.

– Așadar, dumneata și prietenul dumitale american trebuie să descoperiți primii secretele!

Talma a încuviințat.

– Și să le punem în slujba noastră, nu în a lor.

Mi-am adus aminte de legenda țiganului Stefan, cum că egiptenii ar putea aștepta progresul moral și științific înainte de a-și preda secretele. Și iată că veneam, cu o mie de tunuri ieșind din corpurile navelor noastre.

Cucerirea insulei mediteraneene Malta a durat o zi, a luat trei vieți franceze și patru luni de pregătire – înainte de a ajunge – de spionaj, negocieri și mituiri. Cei trei sute și

ceva de cavaleri maltezi erau un anacronism medieval, jumătate din ei francezi și mult mai interesați de pensii decât să moară pentru glorie. După formalitățile unei scurte rezistențe, au sărutat mâna cuceritorului lor. Geologul Dolomieu, care fusese scos din ordinul cavaleresc în dizgrație după duelul lui din tinerețe, s-a văzut întâmpinat cu bucurie ca un fiu risipitor care ar putea ajuta la negocierile de capitulare. Malta a fost cedată Franței, Marele Maestru s-a retras într-un principat din Germania, iar Bonaparte a început să prade comorile insulei, la fel de metodic cum jefuise și Italia.

A lăsat cavalerilor un fragment din crucea adevărată și o mână mumificată a lui Ioan Botezătorul. A păstrat pentru Franța cinci milioane de franci în aur, un milion de vase de argint și încă un milion în comorile incrustate cu pietre prețioase ale Sfântului Ioan. Prada sa a fost mutată în cala navei *L'Orient*. Napoleon a abolit și sclavia și a poruncit tuturor bărbaților maltezi să poarte cocarda tricoloră. Spitalul și oficiul poștal au fost reorganizate, șaizeci de băieți din familii înstărite au fost trimiși la Paris pentru a fi educați, a fost înființat un nou sistem școlar, iar cinci mii de oameni au fost lăsați să apere insula. Era o avanpremieră a combinației de jaf și reformă pe care spera s-o realizeze în Egipt.

În Malta, Talma a venit emoționat la mine, cu ultima lui descoperire.

– Cagliostro a fost aici! a exclamat el.

– Unde?

– Pe această insulă! Cavalerii mi-a spus că a făcut o vizită acum un sfert de veac, în compania mentorului său

grec Alhotas. Aici l-a întâlnit pe Kolmer! Acești bărbați înțelepți au stat de vorbă cu Marele Maestru și au examinat ce au adus cavalerii templieri din Ierusalim.

– Și?

– Acesta ar putea fi locul unde au descoperit medalionul, printre comorile cavalerilor! Nu înțelegi, Ethan? E ca și cum i-am călca pe urme. Destinul lucrează.

Din nou mi-am adus aminte de poveștile lui Stefan despre Cezar și Cleopatra, despre cruciați și regi și despre o căutare care a mistuit oamenii de-a lungul vremii.

– Vreunul din acești cavaleri își aduce aminte de medalion sau măcar știe ce înseamnă?

– Nu. Dar suntem pe drumul cel bun. Pot să-l mai văd o dată?

– L-am ascuns pentru protecția noastră pentru că aduce numai necazuri când e scos la lumina zilei. Aveam încredere în Talma și totuși ezitam să-i arăt medalionul după povestirile groaznice ale lui Stefan despre ceea ce li s-a întâmplat celor în posesia cărora s-a aflat, de-a lungul istoriei. Savanții știau că există, dar am evitat să răspund cererilor lor de a-l studia.

– Dar cum vom mai dezlega misterul dacă tu îl ții ascuns?

– Hai să-l ducem mai întâi în Egipt.

S-a arătat dezamăgit.

După ceva mai mult de o săptămână, flota noastră și-a întins din nou pânzele, mișcându-se greoi spre est, către Alexandria. Circulau zvonuri că britanicii încă ne urmăreau, dar nu am văzut nici urmă de ei. Mai târziu am aflat că

escadra lui Nelson a trecut de flota noastră în întuneric, nici una din părți nedescoperind-o pe cealaltă.

Era una din acele nopți în care soldații jucau cărți pe pantofi ca să-și aline plictiseala traversării, când Berthollet m-a invitat să-l însoțesc pe cele mai ascunse punți ale navei *L'Orient*.

– A venit timpul, *monsieur* Gage, ca noi, savanții, să începem să câștigăm atât cât ne este necesar pentru a ne întreține singuri.

Am coborât în întuneric; felinarele dădeau o lumină slabă, oameni în hamace se legănau șold lângă șold precum moliile în coconi, tușind și sforăind și, în cazul celor mai tineri și al celor cărora li se făcea cel mai tare dor de casă, vărsând lacrimi toată noaptea. Lemnăria corabiei scârțâia. Marea șuiera în timp ce se năpustea pe lângă navă, apa picura din îmbinările astupate cu cârpe ale corpului acesteia, la fel de încet cum curge siropul. Soldați din infanteria marină păzeau depozitul și camera comorilor cu baionete care luceau ca bucățile de gheață. Ne-am aplecat și am intrat în peștera lui Alladin, comoara din cală. Matematicianul Monge ne aștepta, așezat pe o ladă ornamentată cu alamă. Era prezent de asemenea un alt ofițer chipeș care ascultase marea majoritate a discuțiilor filozofice, un tânăr geograf și cartograf pe nume Edme François Jomard. Jomard avea să-mi devină ghid în misterele piramidelor. Ochii lui negri străluceau de o inteligență limpede și adusese un cufăr plin de cărți scrise de autori antici.

Curiozitatea mea față de prezența lui mi-a fost distrasă de ceea ce era în cabină. Aici se afla comoara din Malta și

mare parte din plata armatei franceze. Cutii pline-ochi cu monede precum fagurii de miere. Saci de pânză păstrau secole de prețioase relicve religioase. Lingourile erau stivuite precum bușteni. Un pumn de bani ar putea reface viața unui om.

– Nici să nu te gândești, a spus chimistul.

– *Mon Dieu*, dacă aș fi Bonaparte, m-aș retrage azi.

– Nu vrea bani, ci putere, a spus Monge.

– Ei bine, vrea și bani, a precizat Berthollet. A devenit unul din cei mai bogați ofițeri din armată. Nevasta și rudele îi cheltuie banii mai repede decât îi poate el fura. El și frații săi formează cu adevărat clanul corsicanilor.

– Și ce vrea de la noi? am întrebat.

– Cunoștințe. Pricepere. Decodificări. Corect, Jomard?

– Generalul este în mod special interesat de matematică, a spus tânărul ofițer.

– Matematică?

– Matematica este cheia războiului, a spus Jomard. Cu o instruire potrivită, curajul nu diferă prea mult de la o națiune la alta. La momentul atacului, câștigă superioritatea numerică și puterea de foc. Acest lucru necesită nu numai oameni, ci și provizii, drumuri, animale de transport, nutreț și praf de pușcă. Ai nevoie de cantități precise, care se mișcă pe distanțe precise către locuri precise. Napoleon a spus că, mai presus de toate, vrea ofițeri care să poată socoti.

– Și în mai multe feluri, nu doar în unul singur, a adăugat Monge. Jomard aici de față studiază clasicii, iar Napoleon vrea ca el să calculeze în noi feluri. Autori antici

ca Diodor din Sicilia au sugerat că Marea Piramidă este o ghicitoare matematică, nu-i așa Edme?

– Diodor a sugerat că, având în vedere dimensiunile ei, Marea Piramidă este un fel de hartă a pământului, a explicat Jomard. După ce eliberăm țara, vom măsura structura pentru a aduce dovada acestei controverse. Grecii și romanii erau la fel de nedumeriți de scopul piramidelor, ca și noi, oamenii timpurilor moderne, de aceea Diodor a avansat această idee. Chiar au muncit oamenii ca niște robi atâta vreme la un simplu mormânt, mai ales că nu au fost găsite vreodată în el nici cadavre, nici comori? Herodot susține că faraonul a fost de fapt îngropat pe o insulă, într-un râu subteran, dedesubtul monumentului propriu-zis.

– Deci piramida este doar o piatră funerară, un reper?

– Sau un avertisment. Sau, datorită dimensiunii ei și a sistemului de coridoare, un soi de mecanism. Jomard a ridicat din umeri. Cine știe, de vreme ce constructorii ei nu au lăsat nicio însemnare?

– Dar egiptenii chiar au împânzit toată lumea cu indicii pe care niciunul dintre noi nu le poate înțelege deocamdată, a spus Monge. Și aici intervenim noi. Uită-te la asta. Trupele noastre au luat-o ca pradă în Italia, iar Bonaparte a adus-o cu el.

Chimistul a îndepărtat iute o pânză brodată, dând la iveală o tăbliță de bronz de mărimea unui platou mare pentru cină, cu suprafața acoperită de un smalț negru, gravată cu argint. Erau imprimate frumoase desene complicate, în stilul antic, ale unor figuri egiptene, spațiate de un șir de camere una deasupra celeilalte. Zeii, zeițele și

hieroglifele erau legate printr-o bordură cu animale fantastice, flori și arbori.

– Este tăbliță lui Isis, care a aparținut cândva cardinalului Bembo.

– Ce reprezintă? am întrebat.

– Asta vrea generalul să-i spunem. Timp de secole, savanții au bănuit că trebuie să fie vreun mesaj în această tăbliță. Legenda spune că Platon a fost inițiat în marile mistere într-un soi de încăpere, sub Marea Piramidă egipteană. Poate că este un plan, o hartă a unei astfel de încăperi. Dar nu există nicio informație despre asemenea camere. Ar putea fi medalionul dumitale o cheie pentru a înțelege toate astea?

Mă îndoiam. Semnele de pe piesa mea păreau nefinisate în comparație cu această operă de artă. Figurile erau țepene, dar grațioase ca niște îngeri. Mai erau coroane foarte înalte, babuini așezați și vite care înaintau cu mișcări coordonate. Femeile aveau aripi pe brațe, precum șoimii. Bărbații aveau capete de câini și păsări. Tronurile erau sprijinite de lei și crocodili.

– Al meu este nefinisat.

– Îi vei studia indiciile înainte de a ajunge la vestigiile din afara orașului Cairo. Multe personaje țin toiege, de exemplu. Sunt sceptre ale puterii? Există vreo legătură cu electricitatea? Ar putea asta să împingă în față Revoluția?

Bărbații care puneau aceste întrebări erau oameni de știință eminenți. Câștigasem medalionul la un joc de cărți. Cu toate acestea, descifrarea unei asemenea enigme mi-ar putea aduce recompense nebănuite, fără să mai amintesc și

de amnistie. În timp ce număram figurile, m-a izbit faptul că unele păreau să aibă coroane mai mari.

– Iată ceva, am încercat eu. Numărul personajelor principale de aici, douăzeci și unu, coincide cu cele ale tarotului pe care mi le-au arătat țiganii.

– Interesant, a spus Monge. O tăbliță care să prezică viitorul, poate?

Am ridicat din umeri.

– Sau doar un platou drăguț.

– Am făcut un desen al ei pe care îl poți lua cu tine în cabină. S-a apropiat de alt cufăr. O altă ciudățenie este asta, pe care trupele noastre au găsit-o în aceeași fortăreață în care a fost întemnițat Cagliostro. Am trimis după ea, după ce Berthollet mi-a spus despre dumneata.

Era un disc de mărimea unui platou pentru cină, cu centrul gol și marginea alcătuită din trei inele, fiecare potrivindu-se în interiorul celuilalt. Inelele aveau simboluri ale soarelui, lunii, stelelor și semne ale zodiacului. Se roteau, astfel încât simbolurile puteau fi realiniate unele cu celelalte. De ce, nu aveam nici cea mai vagă idee.

– Credem că este un calendar, a spus Monge. Faptul că poți alinia simbolurile sugerează că ar putea arăta viitorul sau indica o anumită dată. Dar ce dată și de ce? Unii dintre noi cred că s-ar putea referi la precesiunea echinocțiilor.

– Procesiunea a ce?

– Precesiune. Religia antică se baza pe studiul cerului, a spus Jomard. Stelele alcătuiau tipare, se mișcau dintr-o parte în alta a cerului în moduri predictibile și se credea că sunt vii și controlează soarta oamenilor. Egiptenii au împărțit

bolta cerească în doisprezece semne ale zodiacului, extinzându-le pe fiecare în jos până la doisprezece diviziuni la linia orizontului. În același timp în fiecare an – să spunem pe 21 martie, echinocțiul de primăvară, când ziua e egală cu noaptea – soarele răsare sub același semn zodiacal.

Am hotărât să nu atrag atenția că ofițerul a ales să folosească data tradițională gregoriană și nu pe cea nouă a Revoluției.

– Dar nu întocmai de unde a început. În fiecare an, zodiacul scade doar puțin în parcurgerea întregii mișcări de rotație, deoarece pământul se mișcă inegal în jurul axei sale ca un titirez, axa făcând un cerc complet pe cer într-o perioadă de douăzeci și șase de mii de ani. În decursul perioadelor mari de timp poziția constelațiilor pare că se schimbă. La 21 martie din acest an, soarele a răsărit în Pești, așa cum o face de la nașterea lui Hristos. Poate acesta este motivul pentru care creștinii de demult au ales peștele ca simbol al lor. Dar înainte de Iisus, răsăritul în ziua de 21 martie se afla în constelația Berbecului, o eră care a durat două mii o sută șaizeci de ani. Înainte de Berbec a fost Taurul, când se pare că au fost construite piramidele. Următoarea la rând, după două mii o sută șaizeci de ani în Pește, este epoca Vărsătorului.

– Vărsătorul are o semnificație specială pentru egipteni, a completat Monge. Mulți cred că aceste semne erau grecești, dar de fapt sunt cu mult mai vechi, unele datând din Babilon și altele din Egipt. Urcioarele cu apă revărsată ale Vărsătorului simbolizau revărsarea anuală a Nilului, vitală pentru fertilizarea și irigarea recoltelor anuale ale Egiptului.

Prima civilizație a omului s-a ridicat în cel mai ciudat mediu de pe pământ: o grădină a raiului despuiată de verde în mijlocul deșertului neprimitor, un loc cu soare permanent și ploaie rară, udat de un fluviu care izvorăște din surse încă necunoscute până astăzi. Izolată de dușmani prin deșerturile Saharei și Arabiei, hrănită de un misterios ciclu anual, adăpostită de o panoplie de stele pe un cer fără nori, era o țară stabilă a contrastelor extreme, un loc ideal pentru religie ca să evolueze.

– Așadar, acesta este un instrument de calcul al ciclului Nilului?

– Poate. Sau probabil sugerează momentul prielnic pentru diferite acțiuni. Asta este ceea ce sperăm că ne vei ajuta să descifrăm.

– Cine l-a făcut?

– Nu știm, a răspuns Monge. Simbolurile lui sunt diferite de tot ceea ce am văzut până acum, iar cavalerii din Malta nu au nici măcar o notă scrisă despre locul de unde provine. Este evreiesc? Egiptean? Grec? Babilonian? Sau ceva cu totul diferit?

– Cu siguranță aceasta este o enigmă pentru mintea dumitale, nu pentru a mea, dr Monge. Ești matematician. Eu mă chinui să calculez restul.

– Toată lumea se chinuie să calculeze restul. Ascultă Gage, nu știm încă ce înseamnă toate astea. Dar interesul acordat medalionului tău mă face să cred că pandantivul acesta reprezintă o piesă a unei enigme spectaculoase. Ca american, ai privilegiul de a însoți o expediție franceză. Berthollet, aici de față, ți-a oferit protecție legală. Dar acesta nu

este un act de caritate, ci o închiriere a expertizei dumitale. Sunt o mulțime de motive pentru care Bonaparte vrea să meargă în Egipt, dar unul dintre ele este că acolo s-ar putea găsi secrete antice pe care să le studiem: secrete mistice, tehnologice, electrice. Apoi, dumneata, omul lui Franklin, apari cu acest misterios medalion. Este un indiciu? Ține minte aceste artefacte pe măsură ce înaintăm către necunoscut. Bonaparte încearcă să cucerească o țară. Tot ceea ce trebuie să cucerești dumneata este o enigmă.

– Dar ce fel de enigmă?

– Locul de unde am venit, poate. Sau cum am căzut în dizgrație.

M-am întors în cabina pe care o împărțeam cu Talma și un locotenent pe nume Malraux, cu mintea vrăjită de comoară și uluită de misterele cu care urma să mă lupt. Nu reușeam să văd nicio legătură între medalion și aceste noi obiecte și nimeni nu părea să aibă vreo idee despre enigma pe care trebuia s-o dezleg. Decenii la rând, vrăjitori și șarlatani precum Cagliostro au cutreierat curțile Europei pretinzând că știu mari secrete egiptene, fără să fi explicat cu precizie care erau acestea. Au iscat o nebunie pentru ocult. Scepticii au râs, dar gândul că trebuie să existe *ceva* în ținuturile faraonilor a prins rădăcini. Acum mă găseam chiar eu în mijlocul acelui delir. Cu cât știința făcea progrese, cu atât mai mulți oameni tânjeau după magie.

Mă aflam pe mare și adoptasem obiceiul marinarilor de a merge în picioarele goale, din cauza arșiței verii. În timp ce mă pregăteam să mă întind în patul meu îngust, cu toate

câte mi se învârteau prin minte, am observat că îmi lipseau ghetele. Era deranjant, dat fiind faptul că le folosisem ca ascunzătoare.

Am căutat neliniștit prin jur. Malraux, deja în pat, a mormăit ceva în somn și a înjurat. L-am zgâlțâit pe Talma.

– Antoine, nu-mi găsesc încălțările!

S-a trezit cu ochii cârpiți.

– La ce-ți trebuie?

– Vreau doar să știu unde sunt.

S-a întors pe partea cealaltă.

– Poate le-a jucat la cărți vreun șef de echipaj.

Căutarea rapidă prin cercurile care jucau cărți și zaruri în noaptea târzie nu m-a ajutat să-mi găsesc ghetele. Descoperise cineva compartimentul gol din călcâi? Cine ar îndrăzni să se atingă de lucrurile savanților? Cine ar fi putut ghici măcar locul meu de ascunzătoare? Talma? Trebuie să-și fi pus întrebări în legătură cu calmul meu, când a întrebat unde este medalionul și probabil a făcut speculații unde l-aș fi putut ascunde.

M-am întors în cabină și m-am uitat cruciș la însoțitorul meu. Dormea liniștit, ceea ce mi-a întărit suspiciunile. Cu cât creștea importanța medalionului, cu atât mai puțină încredere aveam în ceilalți. Medalionul otrăvise încrederea în prietenul meu.

M-am retras în hamacul meu, deprimat și nesigur. Ce păruse un premiu la un joc de cărți îl simțeam acum ca pe o povară. Bine că nu lăsasem medalionul în gheată! Am pus mâna pe gura tunului de calibru 117 mm și ghiulele ce cântăreau peste șase kilograme de lângă hamacul meu.

Cum Bonaparte interzisese exersarea trasului la țintă pentru a nu irosi pulberea și a păstra discreția asupra întăririlor noastre, îmi împachetasem medalionul într-un sac gol de pulbere și folosisem smoală ca să-l lipesc în interiorul dopului care astupa gura tunului. Dopul avea să fie îndepărtat înaintea luptei, iar planul meu era să-mi recuperez medalionul înainte de vreo bătălie pe mare, neriscând în acest timp să-mi fie furat de la gât sau din gheată. Acum, că nu mai aveam ghetele, depărtarea de premiul meu mă făcea nervos. Mâine, când ceilalți vor fi pe punte, aveam să-l scot din ascunzătoare și să-l pun la gât. Blestemat sau vrăjit, îl vroiam în jurul gâtului.

În dimineața următoare ghetele mele se aflau din nou acolo unde le lăsasem. Când le-am cercetat, am văzut că talpa și tocul fuseseră desfăcute.

6

Aproape că m-am înecat în valurile din Alexandria, din cauza fricii lui Bonaparte de amiralul Nelson. Flota engleză umbla după pradă, undeva dincolo de orizont, ca un lup, iar Napoleon se grăbea atât de tare să ajungă la țărm, încât a ordonat o debarcare de tip amfibie. N-ar fi fost ultima oară când m-aș fi udat în cea mai uscată țară pe care am văzut-o vreodată.

Am ajuns în orașul egiptean pe 1 iulie 1798, privind plini de admirație minaretele ca niște trestii și cupolele

moscheilor ca niște delușoare de zăpadă, care sclipeau sub asprul soare de vară. Cinci sute dintre noi stăteam înghesuiți pe puntea principală a navei-amiral, soldați, marinari și savanți, și multă vreme a fost atâta liniște, încât s-au putut auzi fiecare scârțâit al velaturii și fiecare șuierat al valurilor. Egipt! Tremura deformat ca o imagine reflectată într-o oglindă curbată. Orașul era cafeniu din cauza prafului, de un alb-murdar și arăta oricum, numai opulent nu, de parcă am fi greșit adresa. Corăbiile franceze s-au legănat încet, bătute de un vânt care venea din nord, iar fiecare ondulare mediteraneeană părea de topaz. De pe uscat răsunau sunetele cornurilor, bubuitul de semnal al tunurilor și urlete de spaimă. Cum trebuie să fi fost să zărești o flotă de patru sute de corăbii europene care păreau că umplu întreaga mare? Lucrurile din gospodării erau înghesuite în căruțele trase de măgari. Corturile din piață erau strânse în timp ce obiectele de preț pe care le adăpostiseră erau ascunse în fântâni. Soldații arabi strânși bine cu curele în armuri medievale urcau pe parapetele crăpate, cu lănci și muschete antice. Pictorul expediției, baronul Dominique Vivant Denon, a început să deseneze cu furie: zidurile, corăbiile, goliciunea epică a Africii de Nord.

– Încerc să prind forma clădirilor masive pe fundalul volumului neobișnuit de lumină al deșertului, mi-a spus el.

Fregata *Junon* a venit alături de noi pentru a raporta. Sosise în oraș cu o zi înainte, iar comandantul stătuse de vorbă cu consulul francez, iar veștile pe care le-a adus au făcut ca personalul lui Napoleon să intre în trepidație, într-o activitate frenetică. Flota lui Nelson fusese deja la

Alexandria, urmărindu-ne, şi plecase doar cu două zile înainte! Era un noroc chior că nu ne-au prins descărcând. Oare câtă vreme mai era până să se întoarcă englezii? Decât să riște să treacă prin furcile caudine ale forturilor de apărare de la intrarea în portul oraşului, Napoleon a ordonat o debarcare rapidă de tip amfibie, cu bărcile de transport, pe plaja din Marabut, doispezece kilometri către vest. De acolo, trupele franceze ar putea înainta de-a lungul plajei pentru a cuceri portul.

Amiralul Brueys a protestat vehement, plângându-se că acea coastă era neexplorată, iar vântul se transforma în vijelie. Napoleon l-a redus la tăcere.

– Amirale, nu avem timp de pierdut. Soarta ne-a îngăduit trei zile, nu mai mult. Dacă nu folosesc acest avantaj pe care îl avem asupra lor, suntem pierduți.

Odată ajunsă la mal, armata lui era imposibil de ajuns de vasele de război britanice. La bordul corăbiilor, putea fi scufundată.

Cu toate astea, să ordoni o debarcare era mai simplu decât de făcut. La momentul în care corăbiile noastre au început ancorarea în valurile mari departe de plaja de nisip, era după-amiază târziu, ceea ce însemna că debarcarea va continua şi în cursul nopții. Noi, savanții, am putut alege să rămânem la bord sau să-l însoțim pe Napoleon pentru a privi asaltul împotriva oraşului. Eu, având în cap mai multă aventură decât luciditate, am hotărât să cobor de pe *L'Orient*. Tangajul ei puternic îmi făcea rău din nou.

Talma, în ciuda suferinței proprii din cauza greților, s-a uitat la mine de parcă eram nebun.

– Credeam că nu vrei să fii soldat!

– Sunt doar curios. Nu vrei să vezi războiul?

– Pot să observ războiul foarte bine și de pe punte. E vorba de detaliile sângeroase pentru care trebuie să fii pe plajă ca să le vezi. Ne întâlnim în oraș, Ethan.

– Până atunci o să ne aleg un palat!

A zâmbit stins, privind apa umflată.

– Poate ar trebui să țin medalionul pentru siguranță?

– Nu. I-am strâns mâna. Apoi, ca să-i amintesc cine e proprietarul: Dacă mă înec, nu o să mai am nevoie de el.

Era amurg deja când am fost chemat să-mi ocup locul într-o barcă. Fanfarele s-au strâns pe corăbiile mai mari și cântau *Marseillaise*, acordurile cântecului fiind ciopârțite de vântul puternic. Către uscat, orizontul devenise maro de la nisipul împrăștiat de vânt din deșert. Am observat câțiva călăreți arabi gonind încoace și încolo pe plajă. Agățat de o funie, am coborât scara pe partea laterală a navei, a cărei formă de arc era umflată ca un biceps, iar armele de foc stăteau bățoase ca o barbă neagră țepoasă. Căram pușca de-a curmezișul spatelui, iar percutorul și locul pentru praful de pușcă erau învelite într-o pânză uleiată. Cornul cu praf de pușcă și cartușiera se izbeau de mijlocul meu.

Barca se ridica și cobora ca o șa înmuiată în apă.

– Sări! a ordonat un șef de echipaj, așa că m-am conformat, străduindu-mă să fiu grațios, dar sărind tot cu mâinile și picioarele întinse în toate direcțiile. M-am cățărat repede pe băncuța din barcă așa cum mi s-a spus, agățându-mă cu ambele mâini. Din ce în ce mai mulți oameni

săreau la bord până ce am fost sigur că barca nu ne mai putea ține fără să se umple cu apă, după care s-au mai îngrămădit încă vreo câțiva. În sfârșit ne-am împins de lângă navă, apa revărsându-se peste marginea bărcii.

– Scoateți apa, naiba să vă ia!

Bărcile noastre de transport arătau ca un roi de gândaci de apă, târându-se încet către țărm. Curând nu se mai putea auzi nimic, dincolo de vuietul asurzitor al valului care se apropia. Când ne-am afundat în scobiturile valului, nu mai puteam vedea din flota de invazie decât vârfurile catargelor.

Cârmaciul nostru, în viața de toate zilele un pescar francez de coastă, ne-a dirijat mai întâi cu deosebită pricepere, pe măsură ce valurile se spărgeau către plajă. Numai că barca era supraîncărcată, la fel de greu de manevrat ca o căruță cu vin, și abia avea pescaj[1]. Am început să alunecăm pe valurile care creșteau, cu pupa răsucindu-se, în timp ce cârmaciul striga la vâslași. Apoi un talaz ne-a întors într-o parte, am luat apă și ne-am răsturnat.

N-am avut timp să trag aer în piept. Apa cădea ca un zid, împingându-mă dedesubt. Mugetul vijeliei a scăzut până la un huruit slab, în timp ce eu săltam de-a lungul fundului apei, rostogolindu-mă pe nisip. Pușca mea era ca o ancoră, dar am refuzat să-i dau drumul. Scufundarea părea o neagră eternitate, plămânii îmi erau pe punctul de a exploda, dar apoi, într-un moment de acalmie al valurilor, m-am scufundat destul ca să mă ghemuiesc pe fund și să mă împing.

---

[1] Adâncimea de cufundare în apă a unei nave, măsurată până la linia de plutire, care variază în raport cu încărcătura (n. tr.).

Capul mi-a țâșnit la suprafață, chiar înainte de a fi pregătit să înghit, și am gâfâit disperat, înainte ca alt val să se spargă deasupra mea. Corpuri se loveau în întuneric. Biciuit de apă, m-am prins de o vâslă. Acum apa era puțin adâncă, iar valul următor m-a purtat pe burtă. Scuipând, înecându-mă cu apă de mare, cu nasul curgându-mi și cu ochii care mă usturau, am pășit nesigur pe picioarele mele, în Egipt.

Era plat și neinteresant, fără niciun copac la orizont. Nisipul îmi pătrunsese în fiecare crăpătură a corpului și a hainelor mele, iar vântul sufla atât de tare, încât m-am clătinat.

Alți bărbați pe jumătate înecați ieșeau din valuri împleticindu-se. Barca noastră răsturnată a eșuat, iar marinarii ne-au regrupat ca să o întoarcem pe verticală și să o golim de apă. Odată ce au găsit destule vâsle, mateloții au ieșit din nou pe mare, ca să aducă mai multe trupe. Răsărise luna și am văzut sute de scene asemănătoare de-a lungul plajei. Câteva bărci au reușit să lunece ușor, așa cum fusese plănuit, și să atingă țărmul grațios, în timp ce altele s-au scufundat și s-au dat de-a dura ca niște lemne plutitoare. Totul era haotic, cu oameni care se legau unii de alții cu frânghii pentru a se întoarce în apă și a-și salva tovarășii. Mai multe cadavre erau spălate de apele mării la țărm, pe jumătate îngropate în nisip. Piese mici de artilerie erau cufundate până la roți. Echipamentul plutea ca niște epave. Un tricolor francez, înălțat ca punct de adunare, s-a rupt și fâlfâia în bătaia vântului.

– Henri, ții minte fermele pe care ni le-a promis generalul? l-a întrebat un soldat plin de apă pe altul, indicând dunele aride din față. Iată cei șase acri ai tăi.

Cum nu aparţineam nici unei unităţi militare, am întrebat unde era generalul Bonaparte. Ofiţerii au ridicat din umeri şi au înjurat.

– Probabil în grandioasa lui cabină, privindu-ne cum ne înecăm, a bombănit unul dintre ei.

Existaseră resentimente din cauza spaţiului foarte mare pe care şi l-a alocat.

Şi cu toate acestea, departe în josul plajei, un mănunchi de ordine au început să prindă contur. Oamenii se adunau în jurul unei figuri familiare scunde care gesticula furioasă, iar alte trupe erau atrase în masă, parcă de o forţă gravitaţională. Puteam auzi vocea lui Bonaparte dând comenzi precise, iar trupele au început să se ordoneze. Când m-am apropiat, l-am găsit cu capul descoperit şi ud până în talie, pălăria ducându-i-se de-a dura departe în bătaia vântului. Teaca sabiei i se târa pe plajă, lăsând o dâră mică în spate. Se purta de parcă nimic nu mergea rău, iar siguranţa lui i-a încurajat pe ceilalţi.

– Vreau o linie de hărţuire la dune! Kleber, du câţiva oameni acolo, dacă nu vrei să fiţi împuşcaţi unul după altul de beduini! Căpitane? Foloseşte-ţi compania pentru a elibera tunul acela, vom avea nevoie de el în zori. Generale Menou, unde eşti... a, iată-te! Înfige steagul în pământ ca să-ţi aduni oamenii în formaţie. Voi, infanteriştii de acolo, încetaţi să mai staţi ca nişte şobolani plouaţi şi ajutaţi-i pe ceilalţi să îndrepte barca aia! Cumva puţină apă v-a făcut să vă pierdeţi minţile? Sunteţi soldaţi ai Franţei!

Supunerea la care se aştepta din partea oamenilor săi făcea minuni şi am început să recunosc talentul de comandant al

lui Bonaparte. O gloată devenea treptat o armată, soldaţii formau linii, organizau echipamentul şi îi târau departe pe cei înecaţi pentru a-i îngropa repede şi fără alte ceremonii. Auzeam focurile de armă răzleţe ale liniei de hărţuire care-i ţinea la distanţă pe cei din triburi. Transport după transport ajungea la mal şi mii de oameni se strângeau la lumina lunii şi a stelelor, iar nisipul zdrobit sub tălpi strălucea argintiu acolo unde apa formase băltoace în urmele lăsate de ghetele noastre. Echipamentul pierdut în valuri era recuperat şi redistribuit. Câţiva soldaţi s-au trezit că purtau şepci prea mici care stăteau cocoţate pe creştetele capetelor ca nişte hornuri, iar alţii aveau pălării care coborau peste urechi. Râzând, făceau schimb dintr-o parte în alta. Vântul de noapte era cald şi ne zvânta hainele cu repeziciune.

Generalul Jean-Baptiste Kleber, despre care am auzit că era şi el francmason, s-a apropiat cu paşi mari.

– Au otrăvit fântâna la Marabut, iar oamenilor începe să le fie sete. A fost o nebunie să navigăm de la Toulon fără bidoane cu apă.

Napoleon a ridicat din umeri.

– A fost de vină incompetenţa ofiţerului cu aprovizionarea, pe care nu o putem corecta acum. Vom găsi apă când vom sprijini zidurile Alexandriei.

Kleber s-a încruntat. Arăta de departe mai general decât Bonaparte: un metru optzeci înălţime, bine făcut, musculos şi mândrindu-se cu o coamă de păr des şi cârlionţat, care îi dădea sobrietatea maiestuoasă a unui leu.

– Nu avem nici mâncare.

– Care ne va aştepta de asemenea în Alexandria. Dacă vei privi în largul mării, Kleber, o să vezi că nu e nici flota britanică, şi acesta e motivul pentru care ar trebui să dăm lovitura rapid.

– Atât de repede, că am ajuns la mal cu vijelia şi s-au înecat atâţia oameni?

– În război, viteza înseamnă tot. Întotdeauna voi pierde câţiva ca să salvez mai mulţi. Bonaparte arăta ca şi când ar fi vrut să spună mai multe; nu-i plăcea ca ordinele să-i fie criticate. Dar în loc de asta, i-a spus generalului său: L-ai găsit pe bărbatul despre care ţi-am vorbit?

– Arabul? Poate că vorbeşte franceza, dar e o năpârcă.

– E unealta lui Talleyrand şi primeşte o livră pentru fiecare ureche şi mână. Îi va ţine departe de flancul tău pe ceilalţi beduini.

Am pornit în josul plajei, cu valurile care mugeau în stânga noastră, mii de oameni tropăind în întuneric. Spuma mării părea că străluceşte. Auzeam din când în când pocnetul unei muschete sau al unei împuşcături de pistol, departe în deşert, la dreapta noastră. Câteva felinare luminau în faţă, indicând Alexandria. Niciun general nu călărea, mergând pe jos ca soldaţii de rând. Generalul Louis Caffarelli din trupele de genişti mergea şchiopătat cu un picior de lemn. Uriaşul nostru comandant mulatru de cavalerie, Alexandre Dumas, mergea cu picioarele strâmbe, fiind cu un cap mai înalt decât toţi soldaţii de sub comanda lui. Avea puterea unui gigant şi ca să se amuze pe mare, s-a suspendat de o grindă din boxele cailor şi a apucat strâns un cal cu picioarele, ridicând animalul speriat de pe punte,

prin forța coapselor. Detractorii spuneau că avea mușchi între urechi.

Nefiind legat de nicio unitate, am mers la pas cu Napoleon.

– Îți face plăcere compania mea, americanule?

– Gândesc doar că generalul comandant va fi mai în siguranță decât majoritatea celorlalți. De ce să nu stau lângă el?

A râs.

– Am pierdut șapte generali într-o singură bătălie în Italia și am condus atacurile eu însumi. Numai soarta știe de ce am fost cruțat. Viața e un joc de noroc, nu-i așa? Destinul a trimis în altă parte flota britanică și o vijelie în locul ei. Câțiva oameni s-au înecat. Îți pare rău pentru ei?

– Desigur.

– Să nu-ți pară. Moartea vine la toți, indiferent dacă egiptenii au descoperit într-adevăr nemurirea. Și cine poate spune dacă o moarte e mai bună decât alta? A mea ar putea veni în această dimineață și ar fi una bună, știi de ce? Pentru că în timp ce gloria zboară repede, anonimatul e pentru totdeauna. Acei oameni care s-au înecat vor fi ținuți minte de către familiile lor timp de generații. A murit urmându-l pe Bonaparte în Egipt! Societatea știe asta și acceptă sacrificiul.

– Ăsta e un calcul european, nu unul american.

– Nu? Vom vedea când națiunea dumitale va înainta în vârstă. Ne aflăm într-o misiune măreață, Ethan Gage, aceea de a uni Estul și Vestul. În comparație cu asta, sufletele individuale înseamnă puțin.

– Unificare prin cucerire?

– Prin educație și puterea exemplului. Îi vom înfrânge pe tiranii mameluci care îi conduc pe acești oameni, da, și făcând asta îi vom elibera pe egipteni de sub stăpânirea otomană. Dar după asta îi vom reforma și va veni vremea când vor binecuvânta ziua în care Franța a pășit pe țărmul lor. Noi, în schimb, vom învăța din cultura lor antică.

– Sunteți un om foarte încrezător.

– Sunt un vizionar. Un visător, așa cum mă învinuiesc generalii mei. Cu toate acestea, îmi măsor visele cu șublerul rațiunii. Am calculat cât de mulți dromaderi mi-ar trebui ca să traversez deșerturile Indiei. Am prese de tipărit în stilul arab pentru a explica faptul că am venit într-o misiune de reformare. Știai că Egiptul nu a văzut vreodată o presă? Le-am ordonat ofițerilor mei să studieze Coranul, iar trupelor mele să nu jefuiască sau să molesteze femeile arabe. Când egiptenii își vor da seama că suntem aici pentru a-i elibera, nu pentru a-i asupri, ni se vor alătura în lupta împotriva mamelucilor.

– Dar conduceți o armată care nu are un strop de apă.

– Îmi lipsesc o mulțime de lucruri, dar mă bazez pe Egipt ca să mi le asigure. Asta am făcut când am invadat Italia. Asta a făcut Cortéz când și-a dat foc la corăbii după ce a debarcat în Mexic. Faptul că nu avem bidoane cu apă le spune clar oamenilor noștri că asaltul trebuie să reușească.

Parcă i se adresa lui Kleber, nu mie.

– Cum puteți să fiți atât de sigur, generale? Mie mi-e greu să fiu sigur de orice.

– Pentru că în Italia am învățat că istoria este de partea mea.

A făcut o pauză, gândindu-se dacă să-mi mărturisească mai multe, dacă m-ar putea adăuga la seducțiile lui politice.

– Mulți ani m-am simțit condamnat la o viață de rând, Gage. Și eu am fost nesigur. Eram un corsican fără niciun ban, de cel mai ponosit soi al unei regalități întârziate, un insular colonial cu un accent profund, care și-a petrecut copilăria îndurând snobismul și batjocurile de la școala militară franceză. Nu aveam niciun prieten, în afară de matematică. Apoi a venit Revoluția, s-au ivit oportunitățile și am profitat cât mai mult de pe urma lor. M-am evidențiat în asediul de la Toulon. Am atras atenția la Paris. Mi s-a dat comanda unei armate învinse, jerpelite, în nordul Italiei. Un viitor părea cel puțin posibil, chiar dacă totul putea fi pierdut din nou cu o singură înfrângere. Dar în bătălia de la Arcole, luptând cu austriecii pentru a elibera Italia, lumea s-a deschis cu adevărat pentru mine. Trebuia să cucerim un pod în josul unui drum criminal, și atac după atac au dat greș, acoperind împrejurimile cu cadavre. Atunci mi-am dat seama că singura modalitate prin care puteam să fiu învingător la sfârșitul zilei era să conduc eu însumi ultimul atac. Am auzit că ești un jucător, dar nu există nici un joc ca ăsta, cu gloanțele care roiau ca viespile, cu toate zarurile aruncate pentru glorie într-un iureș plin de fum, cu oameni salutând în urale, cu drapelele care se frângeau în bătaia vântului, cu soldați prăbușindu-se. Am cucerit podul și ziua, n-am avut nicio zgârietură și nu există orgasm ca exaltarea de a privi armata inamică

fugind. După asta, regimentele franceze s-au înghesuit în jurul meu, aclamând băiatul care fusese odată un țărănoi corsican și în acel moment am înțeles că *orice* era posibil – orice! – numai dacă îndrăzneam. Nu mă întreba de ce cred că soarta este îngerul meu păzitor, pur și simplu știu că este. Acum m-a condus în Egipt, iar aici, poate, îl voi putea întrece pe Alexandru, așa cum voi, savanții, încercați să rivalizați cu Aristotel.

Mi-a strâns umărul, ochii lui gri arzând în ai mei în lumina palidă, dinainte de a se crăpa de ziuă.

– Să crezi în mine, americanule.

Dar mai întâi trebuia să lupte ca să-și croiască drum în oraș.

Napoleon a sperat că simpla prezență a coloanelor sale care înaintau pe plajă i-ar putea convinge pe alexandrieni să se predea, numai că ei încă nu făcuseră cunoștință cu puterea de foc europeană. Cavaleria mamelucă era încrezută și neînfricată. Membrii acestei caste de războinici sclavi al cărei nume însemna „bărbați cumpărați" fuseseră garda personală a faimosului Saladin în perioada cruciadelor. Acești războinici din Caucaz erau atât de puternici, încât i-au alungat din Egipt pe turci, luându-l în stăpânire. Mamelucii egipteni au fost cei care au înfrânt pentru prima dată hoardele mongole ale lui Ginghis Han, câștigându-și un renume nepieritor ca soldați, și au stăpânit Egiptul secolele următoare, necăsătorindu-se cu băștinașele și neînvățând limba egipteană. Erau o elită războinică, tratându-și propriii cetățeni ca pe niște vasali, cu o neîndurare pe care

numai un fost sclav, expus el însuși cruzimii, o putea manifesta. S-au avântat în luptă în galop pe armăsari arabi, mai buni decât caii francezilor, repezindu-se în fața dușmanilor cu muschete, cingători burdușite cu pistoale, cu lănci și iatagane. După reputație, curajul le era egalat doar de aroganță.

Sclavia era diferită în Orient față de tirania fără speranță pe care am văzut-o în New Orleans și în Caraibe. Pentru otomani, sclavii reprezentau cei mai de încredere aliați, dat fiind faptul că erau deposedați de trecut și nu făceau parte din familiile feudale turcești. Câțiva au devenit prinți, însemnând că cei mai asupriți se puteau ridica foarte mult. Și într-adevăr, sclavii mameluci au devenit stăpânii Egiptului. Din nefericire, cel mai mare dușman al lor era trădarea din interior – niciun sultan mameluc nu a murit în patul lui, din cauza nesfârșitelor conspirații pentru putere – iar armele lor erau la fel de primitive – pentru că mânuiau antichități – pe cât erau armăsarii lor de frumoși. Ba mai mult, în timp ce sclavii puteau deveni stăpâni, oamenii liberi erau adesea tratați ca niște robi. Egiptenii nu-și iubeau deloc conducătorii. Iar francezii se considerau niște eliberatori, nu cuceritori.

Cum invazia a luat inamicul prin surprindere, până dimineață câteva sute de mameluci din Alexandria au strâns o forță zdrențuită din propria cavalerie, călăreți beduini și țărani egipteni pe care i-au obligat să formeze scuturi umane. În spate, pe zidurile vechiului cartier arab al orașului, muschetarii și artileriștii garnizoanei se adunaseră îngrijorați pe metereze. Tunurile dușmane trăgeau

la întâmplare, pe măsură ce primele linii franceze se apropiau, proiectilele împrăştiind nisipul în faţa atacatorilor. Francezii s-au oprit, în timp ce Napoleon se pregătea să prezinte condiţiile de predare.

Dar nu s-a ivit niciun astfel de prilej, deoarece mamelucii au considerat, se pare, pauza aceasta un moment de ezitare şi au început să mâne o masă de ţărani prost înarmaţi înspre noi. Bonaparte, dându-şi seama că arabii aveau de gând să lupte, a cerut cu steaguri ajutor de pe mare. Corvete cu carena nu foarte adâncă şi lughere au început să se apropie de ţărm ca să descarce tunurile. Cele câteva tunuri uşoare aduse la mal în bărcile de transport erau de asemenea împinse pe nisip.

Mi-era sete, eram obosit, lipicios de la sare şi nisip, şi în sfârşit capabil să înţeleg că m-am băgat singur în mijlocul unui război, din cauza medalionului grosolan. Eram acum legat de armata franceză pentru a supravieţui. Cu toate acestea, mă simţeam ciudat de în siguranţă lângă Napoleon. Aşa cum sugerase, purta o aură, nu atât de invincibilitate, cât de noroc. Din fericire, marşul nostru a adunat după noi o ceată de egipteni oportunişti curioşi şi cerşetori. Luptele atrăgeau spectatori precum îi atrăgeau pe băieţi bătăile din curtea şcolii. Cu puţin înaintea zorilor am zărit un tânăr care vindea portocale, am cumpărat un săculeţ pentru un franc de argint şi am câştigat favorurile generalului pentru că l-am împărţit cu el. Stăteam pe plajă sugând pulpa dulce, privind gloata, adică armata egipteană, care îşi târşâia picioarele spre noi. În spatele ţăranilor, cavalerii mameluci galopau încoace şi încolo, lucitori ca nişte

păsări în mantiile lor din mătase. Fluturau săbii strălucitoare și strigau sfidători.

– Am auzit că voi, americanii, vă lăudați cu precizia carabinelor voastre de vânătoare, a spus brusc Napoleon, de parcă îi trecuse prin cap o idee amuzantă. Poți să-mi demonstrezi?

Ofițerii s-au întors să privească, chiar când eram și eu luat prin surprindere. Pușca mea ghintuită era mândria mea, lemnul de arțar tratat cu ulei, cornul meu cu praf de pușcă răzuit subțire până la translucid, astfel încât puteam observa înăuntru grăuntele negru fin al prafului de pușcă franțuzesc, și alămurile lustruite, o paradă pe care nu aș fi îndrăznit s-o fac niciodată în pădurile din America de Nord, unde un licăr te putea da de gol în fața unui animal sau a dușmanului. Navigatorii își frecau alămurile lor cu alune turcești verzi pentru a ascunde orice strălucire. Pe cât de frumoasă era pușca mea, unii dintre acești soldați credeau că țeava lungă era pentru poză.

– Nu cred că acei oameni îmi sunt dușmani, am spus.

– Au devenit dușmanii dumitale când ai pus piciorul pe această plajă, *monsieur*.

Destul de corect. Am început să-mi încarc arma. Ar fi trebuit să fac asta mai devreme, dat fiind că bătălia era iminentă, dar mă plimbasem pe plajă de parcă aș fi fost în vacanță, cu tot cu detașamente militare, camaraderia de război și împușcăturile de la distanță. Acum trebuia să-mi câștig locul aducându-mi contribuția la luptă. Așa suntem seduși, iar apoi înrolați. Am apreciat că am nevoie de mai

mult praf de pușcă pentru că distanța era mare și am folosit vergeaua ca să împing glonțul învelit în hârtie.

În timp ce alexandrienii își făceau apariția, iar eu îmi încărcam arma, atenția s-a mutat dintr-odată de la mine la un beduin curajos, care venea călare tocmai de la liniile din spatele nostru, pe calul lui negru care împroșca nisipul și cu veșmintele negre care fluturau în bătaia vântului. În spatele lui era un locotenent de cavalerie francez, neînarmat și care părea suferind. Strunind din frâu calul în apropiere de stafful lui Napoleon, arabul a fluturat mâna în semn de salut și a aruncat un sul de pânză la picioarele noastre. S-a deschis în cădere, împrăștiind o recoltă de mâini și urechi pline de sânge.

– Aceștia sunt oameni care nu te vor mai hărțui, efendi, a spus beduinul în franceză, cu fața acoperită de gluga de la turban. Ochii lui așteptau aprobarea.

Bonaparte a făcut o socoteală mintală rapidă a anexelor măcelărite.

– Te-ai descurcat bine, prietene. Stăpânul tău a avut dreptate să te recomande.

– Sunt un servitor al Franței, efendi.

Apoi ochii i s-au fixat asupra mea și s-au mărit, în semn de recunoaștere. Eram tulburat. Nu cunoșteam niciun nomad. Și de ce acesta ne vorbea limba?

Între timp, locotenentul s-a dat jos de pe calul arabului, clătinându-se pe picioare, întors ciudat într-o parte, de parcă nu știa sigur ce-o să facă în clipa următoare.

– Pe acesta l-am salvat din mâinile unor bandiți pe care i-a fugărit prea departe în întuneric, a spus arabul.

Și acesta era un trofeu, am simțit noi, și o lecție.

– Apreciez ajutorul.

Bonaparte s-a întors către prizonierul eliberat.

– Găsește o armă și alătură-te unității tale, soldat. Ești mai norocos decât meriți.

Ochii bărbatului erau sălbatici.

– Vă rog, domnule, am nevoie de odihnă. Sângerez...

– Nu e chiar atât de norocos pe cât credeți, a spus arabul.

– Nu? Mie îmi pare viu.

– Obiceiul beduinilor este de a bate femeile captive... și de a viola bărbații captivi. În mod repetat.

Ofițerii au izbucnit într-un râs grosolan și s-a auzit o palmă peste fundul nefericitului soldat, care s-a clătinat. Hazul era și compătimitor, și nemilos.

Generalul și-a încrețit buzele.

– Crezi că îmi va fi milă de tine?

Tânărul a început să suspine.

– Vă rog, mi-e atât de rușine...

– Nu tortura este rușinoasă, ci capitularea ta. Ocupă-ți locul în formație ca să distrugi dușmanul care te-a umilit. Așa îți vei șterge rușinea. Iar voi, ceilalți, povestiți această istorie restului armatei.

S-a reîntors la câmpul de bătălie.

– Plata mea, efendi?

Arabul aștepta.

– Când voi cuceri orașul.

Dar arabul nu s-a clintit.

– Nu-ți face griji, portofelul ți se va îngreuna, Prințule Negru. Vor exista recompense și mai mari când vom ajunge la Cairo.

– Dacă vom ajunge, efendi. Eu și oamenii mei am dus toate luptele până acum.

Generalul nostru părea netulburat de această observație, acceptând din partea acestui bandit al deșertului o obrăznicie pe care nu ar fi tolerat-o niciodată din partea ofițerilor săi.

– Aliatul meu american era pe punctul de a corecta acest lucru, încercând să ne demonstreze precizia puștii ghintuite de Pennsylvania. Nu-i așa, *monsieur* Gage? Spune-ne care îi sunt avantajele.

Toți ochii s-au îndreptat din nou spre mine. Puteam auzi tropăitul armatei egiptene care se apropia. Simțind că era în joc reputația țării mele, am ridicat arma.

– Cu toții știm că problema cu orice armă de foc este că nu tragi decât o dată, după care ai nevoie de douăzeci de secunde sau chiar un minut ca să o reîncarci, mi-am început eu prelegerea. În pădurile din America, un eșec înseamnă că prada ta va fi de mult dispărută sau că un indian va fi lângă tine cu *tomahawk*-ul. Așadar, pentru noi, timpul necesar ca să încarci pușca este mai mult decât compensat de șansa de a învinge și de a lovi ceva cu acea primă împușcătură, spre deosebire de o muschetă, la care traiectoria glonțului este imprevizibilă. Mi-am proptit arma în umăr. Țeava lungă este din fier maleabil, iar acest lucru și greutatea puștii ajută la amortizarea șocului împușcăturii, când glonțul iese prin gura țevii. De asemenea, spre deosebire de o muschetă, interiorul unei țevi de pușcă este ghintuit, ceea ce îi dă glonțului o mișcare de rotație, mărind precizia loviturii. Lungimea țevii imprimă viteză și permite

vizorului să fie fixat foarte bine înainte, astfel încât îi poți focaliza și pe el, și ținta cu ochiul.

Am mijit ochii. Un mameluc călărea în fața tovarășilor lui, chiar în spatele gloatei de țărani care se târa. Ținând seama de vântul dinspre ocean și de viteza glonțului, am ținut sus la umărul său drept. Nicio armă de foc nu este perfectă – chiar și o pușcă ghintuită strânsă într-o menghină nu va plasa fiecare glonț unul deasupra altuia – dar „triunghiul devierilor" al armei mele era de doar cinci centimetri la o sută de pași. Am tras piedica, păcănitul ei eliberând primul trăgaci, astfel încât al doilea era calibrat perfect, reducând orice smucitură. Apoi am continuat să apăs pe trăgaci și am tras, socotind că glonțul va lovi trunchiul bărbatului lat în umeri. Pușca a reculat, a apărut un fum ca o ceață, iar apoi am privit cum fundul lui negru de drac cade de pe armăsar. S-a auzit un murmur de apreciere și dacă nu credeați că există satisfacție într-o astfel de împușcătură, atunci nu înțelegeți ce îi îndeamnă pe bărbați să meargă la război. Ei bine, mă aflam acum în mijlocul lui. Am pus mai întâi în picioare, pe nisip, patul de armă al puștii mele, am desfăcut hârtia pentru cartușe și am început să reîncarc.

– Bună lovitură, m-a felicitat Bonaparte.

Focurile de muschetă erau atât de imprecise, încât dacă soldații nu țintеau la picioarele dușmanilor, reculul armei putea trimite o salvă deasupra capetelor lor. Singura modalitate pentru cele două armate de a-și atinge ținta era de a se așeza în linie compactă și să tragă unii în alții de la distanță mică.

– American? a întrebat arabul. Atât de departe de casă? Beduinul a dat pinteni calului, pregătindu-se să plece. Poate ca să ne studiați misterele?

Acum îmi aminteam unde am mai auzit această voce! Era aceeași cu cea a purtătorului de felinar din Paris, omul care i-a trimis pe jandarmi după mine când am descoperit cadavrul lui Minette!

– Așteaptă! Te cunosc!

– Sunt Ahmed bin Sadr, americanule, și nu știi nimic.

Și înainte de a mai putea spune ceva, a plecat în galop.

În urma ordinelor primite, trupele franceze au început rapid să se grupeze în ceea ce va deveni dispozitivul lor preferat împotriva cavaleriei mamelucilor, un pătrat format din soldați. Laturile pătratelor erau formate din câteva rânduri de luptători, oamenii stând cu fața spre exterior, astfel încât niciun flanc nu se rotea, baionetele lor formând un gard de metal pe patru laturi. Pentru a strânge rândurile, câțiva ofițeri au trasat linii în nisip cu săbiile. Între timp, armata egipteană, sau mai bine spus gloata, a început să se reverse peste noi, răcnind în sunetul ciocanelor care băteau tobele și al trâmbițatului cornurilor.

– Menou, formează un alt pătrat lângă dune, a ordonat Napoleon. Kleber, spune-le celorlalți să se grăbească.

Multe din trupele franceze încă înaintau pe plajă. Acum egiptenii alergau drept spre noi, un șuvoi de țărani înarmați cu bâte și seceri, împinși de o linie de călăreți îmbrăcați în haine strălucitoare. Oamenii din popor păreau îngroziți.

Când au ajuns la cincizeci de metri, prima linie franceză a deschis focul.

Bubuitul focurilor de armă m-a făcut să tresar, iar rezultatul a fost de parcă o coasă uriașă tăiase un rând de grâu. Prima linie de țărani a fost secerată, unii căzând morți și răniți, iar restul prăbușindu-se înspăimântați de salva organizată, ceva ce ei nu mai văzuseră niciodată. O perdea uriașă de fum alb s-a stârnit deodată, ascunzând vederii pătratul uman francez. Cavaleria mamelucă s-a oprit confuză, caii pășeau atent pe covorul de trupuri chircite din fața lor, iar stăpânii lor au înjurat slugile pe care le conduseseră la măcel. În timp ce, încet, stăpânii își sileau caii să înainteze peste supușii ghemuiți, a doua linie franceză a deschis focul, iar de data aceasta câțiva dintre războinicii mameluci au căzut de pe cai. Apoi a treia linie a descărcat armele, chiar în timp ce prima termina de reîncărcat, iar caii au nechezat, plonjând și zvârcolindu-se. După acest uragan de gloanțe, țărănimea care a supraviețuit s-a ridicat ca la comandă și a luat-o la goană, împingând înapoi călăreții și transformând primul atac egiptean într-un eșec. Războinicii și-au lovit supușii în dreapta și-n stânga cu latul săbiilor, dar nu au reușit să stăvilească fuga. Unii țărani izbeau în porțile orașului cerând adăpost, iar alții fugeau în partea opusă, dispărând printre dune. Între timp, vasele de coastă franceze au început să tragă înspre Alexandria, proiectilele lovind zidurile orașului ca un pumn de fier. Meterezele antice au început să se spulbere ca nisipul.

– Războiul este în esență inginerie tehnică, a remarcat Napoleon. Este ordine impusă dezordinii. Stătea cu mâinile

prinse la spate, rotindu-şi capul de jur împrejur, observând detaliile ca un vultur. Era ieşit din comun pentru cineva să ţină minte tabloul întregului câmp de bătălie şi să ştie unde anume o aglomerare de forţe ar întoarce rezultatul, iar de aici i se trăgea această ascuţime a minţii.

– Este disciplina care triumfă asupra lipsei de hotărâre. Este organizare aplicată împotriva haosului. Ştii, Gage, că ar fi extraordinar dacă măcar o parte din gloanţele trase şi-ar atinge într-adevăr ţinta? De aceea liniile, coloanele şi pătratul sunt atât de importante.

Pe cât de mult mă surprindea brutalitatea caracterului său războinic, pe atât de mult mă impresiona calmul lui. Aveam în faţă un om al Revoluţiei moderne, al calculelor ştiinţifice şi sângeroase şi al raţionamentului lipsit de sentimente. Într-un moment de violenţă directă, i-am văzut pe inginerii fioroşi care vor stăpâni viitorul. Moralitatea va fi învinsă de aritmetică. Pasiunea va fi exploatată de ideologie.

– Foc!

Din ce în ce mai multe trupe franceze ajungeau lângă zidurile oraşului şi un al treilea pătrat format dinspre mare se apropia de primul, cufundându-se până la glezne în apa mării cu latura stângă, când se ridicau valurile. Între pătrate erau plasate piese mici de artilerie, încărcate cu mitralii, care vor mătura cavaleria duşmană cu mici bucăţi din fier.

Mamelucii, acum nestânjeniţi de propria armată de ţărani, au atacat din nou. Cavaleria lor a atacat la viteză maximă, huruind asurzitor în josul plajei, într-un nor de stropi de nisip şi apă, bărbaţii scoţând strigăte de luptă,

mantiile de mătase umflându-se ca pânzele corăbiilor, iar penele de pe turbanele lor fantastice legănându-se încoace și încolo. Viteza pe care o aveau nu schimba cu nimic situația. Francezii au tras din nou și prima linie a mamelucilor a fost pusă la pământ, caii nechezând și copitele încurcându-se unele în altele. Unii dintre călărețiii aflați în spate s-au ciocnit de tovarășii lor răniți și s-au dat și ei peste cap; alții au reușit să-i ocolească sau să sară peste ei. Dar nici bine nu a format cavaleria lor o nouă linie, că francezii au tras din nou, un val de flăcări, bucăți de câlți care zburau peste tot ca niște confetti. Și această înaintare era distrusă. Cei mai curajoși dintre supraviețuitori continuau totuși să vină, lovindu-se de cadavrele camarazilor lor, însă numai pentru a fi întâmpinați de mitralii sau de ghiulelele tunurilor de câmp. Era un curat măcel, la fel de mecanic cum sugerase Napoleon, și chiar dacă mă încăierasem și eu în perioada în care mă ocupasem cu braconajul, ferocitatea acestei violențe în masă m-a șocat. Sunetul era cacofonic, metalul descărcat din arme scrâșnea prin aer, iar corpul uman avea mai mult sânge decât am crezut că e posibil. Câteodată țâșneau șiroaie de sânge când un trup era retezat de o ghiulea. Câțiva călăreți s-au poticnit tot drumul până la liniile franceze, făcând încercări cu lăncile sau ridicându-și săbiile, dar nu au reușit să se apropie de bariera de baionete. A răsunat o comandă în franceză, o altă salvă a fost trasă și s-au prăbușit la pământ și ei, ciuruiți de gloanțe.

Ce a mai rămas din casta conducătoare s-a împrăștiat, galopând în deșert.

– Acum! a răcnit Napoleon. Către ziduri, înainte să se regrupeze conducătorii lor!

S-au auzit goarnele și, în urale, mii de oameni s-au grupat în coloane și au pornit grăbiți înainte. Nu aveau scări sau artilerie de asediu, dar aveau prea puțină nevoie de ele. Sub bombardamentul naval, zidurile vechiului oraș se făceau bucăți ca brânza putrezită. Câteva case din spatele lor erau deja în flăcări. Francezii s-au apropiat până în raza de acțiune a muschetelor și un foc energic a fost tras de ambele părți, apărătorii arătând mai mult curaj în fața acestui atac furios decât m-aș fi așteptat. Gloanțele roiau ca viespile și acum au căzut la pământ și câțiva europeni, care nu echilibrau decât într-o mică măsură carnagiul pe care l-au lăsat în urma lor.

Napoleon i-a urmat, cu mine alături de el, amândoi pășind pe lângă corpurile înțepenite sau gemânde ale dușmanului, mari pete întunecate pe nisip. M-am mirat văzând că mulți mameluci uciși aveau o piele mult mai albă decât supușii lor, capetele lor dezgolite dând la iveală un păr roșcat sau chiar blond.

– Sclavi albi din Caucaz, a mormăit uriașul Dumas. Se spune că se împerechează cu egiptenii, dar nu fac copii cu ei. De asemenea se culcă unii cu alții și preferă propria rasă decât orice fel de contaminare. Băieți tineri, rozalii la față, în vârstă de opt ani sunt cumpărați în fiecare an din casele lor din munți, pentru a perpetua casta. Inițierea lor este violul, iar școala lor este cruzimea. Până când devin adulți, sunt la fel de feroce ca niște lupi și disprețuitori față de oricine nu este mameluc. Sunt loiali doar șefului

lor, beiul. De asemenea, recrutează din când în când, în mod excepțional, negri sau arabi, dar majoritatea disprețuiesc rasa neagră.

M-am uitat la general, și el cu o culoare amestecată a tenului.

– Bănuiesc că nu veți permite egiptenilor să încurajeze această discriminare, generale.

A lovit un cadavru.

– *Oui.* Doar culoarea inimii contează.

Am stat chiar în afara razei de tragere, la baza unui pilastru solitar gigantic, care se înălța în afara zidurilor cetății. Avea douăzeci și cinci de metri, la fel de gros ca înălțimea unui om și purta numele generalului roman Pompei. Ne aflam lângă vestigiile a mai multe civilizații, după câte vedeam eu: un vechi obelisc egiptean răsturnat forma baza pilastrului. Granitul roz al coloanei era găurit din loc în loc și cald la atingere. Bonaparte, răgușit de la atâtea ordine strigate, stătea pe dărâmături, în umbra slabă a pilastrului.

– Asta e o muncă fierbinte.

Într-adevăr, soarele urcase surprinzător de mult pe cer. Cât timp trecuse?

– Poftim, luați un fruct.

Și-a aruncat privirea spre mine în semn de apreciere și am gândit că poate acest mic gest planta sămânța prieteniei. Doar mai târziu aveam să aflu că Napoleon prețuia pe oricine îi putea face un serviciu, că era indiferent la cei care nu-i erau de niciun folos și implacabil în ceea ce-i privește pe dușmanii săi. Dar acum sugea fructul lacom, ca un

copil, părând că îi face plăcere compania mea în timp ce îndruma comandând tabloul din fața noastră.

– Nu, nu, nu pe acolo, striga din când în când. Da, poarta de acolo, aceea trebuie forțată!

Generalii Kleber și Jacques François Menou erau în linia întâi a atacului. Ofițerii luptau ca niște nebuni, de parcă se credeau invulnerabili în fața gloanțelor. Eram la fel de impresionat și de curajul sinucigaș al celor care se apărau și care știau că nu au nicio șansă. Dar Bonaparte era marele coregraf, conducând dansul de parcă soldații erau jucării. Mintea lui depășise deja lupta imediată. Și-a ridicat privirea în sus către pilastrul terminat cu un capitel corintian care nu sprijinea nimic.

– Marea glorie a fost totdeauna dobândită în Orient, a murmurat.

Focul arabilor slăbea în intensitate. Francezii au ajuns la baza distrusă a zidurilor și se ajutau unii pe alții. O poartă a fost deschisă din interior; alta s-a prăbușit după ce a fost dărâmată cu topoarele și paturile de muschetă. Un tricolor s-a ițit pe vârful unui turn, iar altele au fost cărate în interiorul zidurilor orașului. Bătălia era pe sfârșite și în curând avea să se producă ciudatul incident care mi-a schimbat viața.

A fost o încăierare sălbatică. Arabii au devenit atât de disperați când au rămas fără praf de pușcă, încât au azvârlit cu pietre. Generalul Menou, lovit de pietre de șapte ori, s-a întors atât de amețit și bătut, încât a fost nevoie de mai multe zile ca să-și revină. Kleber s-a ales cu o rană de la un

glonț care l-a zdrelit deasupra unui ochi și era furios din cauza frunții înfășurate cu un bandaj plin de sânge. Totuși, dintr-odată, de parcă și-ar fi comunicat unul altuia în același timp situația disperată a cauzei lor, egiptenii au cedat ca un dig spart, iar europenii au năvălit înăuntru.

Unii dintre locuitori stăteau ghemuiți înfricoșați, întrebându-se la ce barbarii se vor deda acești creștini. Alții s-au îngrămădit în moschei. Mulți au plecat din oraș către est și sud, dar majoritatea s-au întors după două zile, când și-au dat seama că nu aveau mâncare și nici apă și niciun alt loc unde să meargă. Câțiva bărbați curajoși s-au baricadat în turnul orașului și în citadelă, dar focurile lor au slăbit repede în intensitate pentru că nu mai aveau praf de pușcă. Represaliile franceze au fost rapide și brutale. S-a lăsat cu câteva mici masacre.

Napoleon a intrat în oraș după-amiaza devreme, la fel de insensibil la gemetele răniților, ca și la bubuiturile tunurilor.

– O bătălie mică, abia dacă merită un buletin, i-a spus lui Menou, aplecându-se peste targa pe care era transportat generalul rănit. Dar o s-o mai umflu pentru Paris. Spune-i prietenului dumitale Talma să-și ascută pana, Gage. A făcut cu ochiul. Bonaparte adoptase un anume cinism ironic pe care îl manifestau toți ofițerii francezi de când cu Teroarea. Se mândreau cu duritatea lor.

Ca oraș, Alexandria era dezamăgitoare. Mărețiile Orientului erau contrazise de străzile nepavate, oile și puii care alergau peste tot, copiii dezbrăcați, piețele pline de muște și soarele ucigător. Mare parte erau ruine vechi, și

chiar fără nicio bătălie, orașul ar fi părut pe jumătate pustiu, o cochilie în jurul unei splendori de altădată. Erau până și clădiri pe jumătate scufundate la marginea portului, de parcă orașul se instala încet în mare. Doar când am zărit interioarele umbrite ale caselor frumoase prin ușile distruse ne-am dat seama de o a doua lume, mai misterioasă, mai interesantă, mai opulentă. Acolo am văzut fântâni arteziene, porticuri ferite de lumină, sculpturi maure și mătăsuri și pânze de in care se umflau ușor în curenții de aer uscat din deșert.

Încă mai răsunau împușcături răzlețe prin oraș, când Napoleon, însoțit de aghiotanții săi, a pășit precaut în josul drumului principal către port, unde își făceau apariția primele catarge franceze. Treceam pe lângă o înșiruire de case frumoase de negustori, cu sculpturi din piatră și ferestre dăltuite în lemn, când s-a auzit un bâzâit ca al unei insecte și o bucată de tencuială a explodat într-un nor de praf chiar pe lângă umărul lui Bonaparte. Am tresărit, de vreme ce împușcătura m-a ratat cu puțin. Zgârietura a făcut ca fibra de pânză din uniforma generalului să ia dintr-odată poziția de drepți, ca un rând de soldați din trupele lui. Uitându-ne în sus, am văzut un nor de fum alb de la o pușcă, la oblonul unei ferestre care era legănat de vântul fierbinte. Un țintaș, trăgând de la adăpostul întunecat al unui dormitor, aproape că l-a lovit pe comandantul expediției.

– Generale! Sunteți teafăr? a strigat un colonel.

În semn de răspuns a răsunat o a doua împușcătură, apoi o a treia, atât de apropiată de prima, încât ori erau doi țintași, ori primul avea mâinile mereu ocupate cu muschete

reîncărcate. Un sergent care stătea la câțiva pași în fața lui Napoleon a mârâit și s-a așezat, lovit de un glonț în coapsă, iar o altă bucată de tencuială a explodat în spatele cizmei generalului.

– Voi fi mai teafăr în spatele unui stâlp, a mormăit Napoleon, trăgând grupul sub un portic și făcându-și semnul crucii. Ripostați, pentru numele lui Dumnezeu! În sfârșit doi soldați au tras. Și aduceți o piesă de artilerie. Să nu-i lăsăm să tragă în mine toată ziua.

A izbucnit o luptă aprigă. Câțiva grenadieri au început să distrugă casa care devenise o mică fortăreață curajoasă, iar alții s-au întors după un tun de câmp. Am ochit cu pușca mea, dar țintașul era ascuns bine: am ratat, ca toți ceilalți. Au trecut zece minute lungi până să apară un tun de calibrul 57 de mm, iar în tot acest timp fuseseră schimbate mai multe focuri de armă, unul dintre ele rănindu-l în braț pe un tânăr căpitan. Însuși Napoleon a împrumutat o muschetă și a tras un foc, fără efect, la fel ca ceilalți.

Piesa de artilerie l-a stârnit pe comandantul nostru. Aceasta era arma pentru care fusese antrenat. La Valence, regimentul său primise cea mai bună pregătire de artilerie din armată, iar la Auxonne lucrase cu legendarul profesor Jean Louis Lombard, care tradusese din engleză în franceză cartea *Principiile artileriei*. Ofițerii lui îmi spuseseră pe *L'Orient* că nu avusese viață socială în acele funcții de început ca sublocotenent, muncind și studiind de la patru dimineața până la zece noaptea. Acum a îndreptat tunul, în ciuda gloanțelor care continuau să cadă în jurul lui.

– Exact ceea ce a făcut în bătălia de la Lodi, a murmurat apreciativ căpitanul rănit. A reglat el însuși câteva tunuri și oamenii au început să-i spună Micul Caporal.

Napoleon a aprins fitilul. Tunul a scos un zgomot puternic, țeava lovindu-se de suport, iar ghiuleaua a vâjâit și a lovit chiar dedesubtul supărătoarei ferestre, găurind piatra și făcând bucăți zăbrelele din lemn.

– Încă o dată.

Tunul a fost reîncărcat rapid, iar generalul l-a îndreptat către ușa casei. O altă detunătură și ușa a fost spulberată. Fumul a împânzit strada.

– Înainte!

Acesta era același Napoleon care cucerise podul Arcole. Francezii înaintau, eu cu ei și generalul lor la fel, cu sabia scoasă. Am năvălit înăuntru, trăgând înspre scări. Un servitor, tânăr și negru, s-a rostogolit până jos. Sărind peste cadavru, trupa de asalt a urcat. La al treilea etaj am ajuns acolo unde lovise ghiuleaua. Gaura colțuroasă dădea spre acoperișurile din Alexandria, iar camera era plină de moloz. Un bătrân cu o muschetă era pe jumătate îngropat în peretele dărâmat, evident mort. O altă muschetă fusese azvârlită într-un perete, cu patul rupt. Alte câteva erau împrăștiate ca niște bețe de chibrituri. O altă persoană, probabil cea care îi încărca armele, fusese aruncată într-un colț de șocul loviturii de tun și se mișca încet sub o grămadă de moloz. Nimeni altcineva nu mai era în casă.

– O adevărată grindină de foc din partea unei armate de doi oameni, a comentat Napoleon. Dacă toți alexandrienii ar fi luptat așa, m-aș fi aflat și acum în fața zidurilor.

M-am îndreptat către luptătorul năucit din colț, întrebându-mă cine ar putea fi cei doi. Bătrânul pe care îl omorâsem părea să fie arab, și era ceva ciudat și în legătură cu ajutorul lui. Am ridicat o bucată de eșarfă zdrențuită.

– Cu grijă, *monsieur* Gage, ar putea avea o armă, m-a avertizat Napoleon. Lasă-l pe Georges să-l ucidă cu baioneta.

Văzusem destule baionete pentru o singură zi, așa că l-am ignorat. Am îngenuncheat și am ridicat capul atacatorului amețit în poală. Omul a gemut și a clipit, cu ochii împăienjeniți. S-a auzit o rugăminte ca un orăcăit.

– Apă.

Am tresărit auzind tonul și văzând trăsăturile fine. Luptătorul era de fapt o femeie, am realizat eu, murdară de urme de praf de pușcă, dar altfel ușor de recunoscut ca fiind tânără, fără nicio rană și destul de arătoasă.

Iar cererea a fost formulată în engleză.

O căutare prin casă a dat la iveală niște urcioare cu apă la parter. I-am dat femeii o cană, la fel de curios ca francezii care ar putea fi povestea ei. Acest gest și faptul că vorbeam în engleză au părut să câștige ceva încredere.

– Care vă e numele, doamnă?

A înghițit și a clipit, privind fix tavanul.

– Astiza.

– De ce te lupți cu noi?

Acum s-a concentrat asupra mea, cu ochii mărindu-i-se de surpriză de parcă aș fi fost o fantomă.

– Încărcam armele.

– Pentru tatăl dumitale?

– Pentru stăpânul meu. S-a cutremurat. E mort?

– Da.

Expresia ei era de nepătruns. În mod clar era o sclavă sau o servitoare; era tristă că stăpânul ei fusese omorât sau ușurată că era eliberată? Părea că ia în calcul noua ei situație cu uimire. Am observat că avea la gât o amuletă cu o formă neobișnuită. Era din aur, nepotrivită pentru o sclavă, ovală, ca o migdală, un ochi cu un onix negru pe post de pupilă. O margine se încrețea deasupra, iar alta dedesubt, într-o grațioasă îndoitură. Efectul era destul de impresionant. Între timp, continua să-și plimbe privirea de la corpul stăpânului ei la mine.

– Ce spune? a întrebat Bonaparte, în franceză.

– Cred că este o sclavă. Încărca muschete pentru stăpânul ei, bărbatul de acolo.

– Cum se face că o sclavă egipteană știe engleza? Sunt spioni britanici?

I-am pus și ei prima lui întrebare.

– Stăpânul Omar avea mamă egipteană și tată englez, a răspuns. Avea legături comerciale cu Anglia. Ca să-și desăvârșească ușurința în exprimare, foloseam această limbă în casă. Vorbesc de asemenea araba și greaca.

– Greaca?

– Mama a fost vândută din Macedonia în Cairo. Am crescut aici. Sunt o egipteană grecoaică, fără rușine. A spus asta cu mândrie.

M-am întors către general.

– Ar putea să fie interpret, am spus în franceză. Vorbește araba, greaca și engleza.

– Un interpret pentru dumneata, nu pentru mine. Ar trebui s-o tratez ca pe o partizană.

Era morocănos fiindcă se trăsese asupra lui.

– Urma instrucțiunile stăpânului ei. Are sânge macedonean.

În acel moment a devenit interesat.

– Macedonia? Alexandru cel Mare a fost macedonean. Cel care a fondat acest oraș și care a cucerit Orientul înaintea noastră.

Aveam o slăbiciune pentru femei, iar fascinația lui Napoleon față de fostul făuritor grec de imperii mi-a dat o idee.

– Nu credeți că supraviețuirea Astizei după lovitura de tun este un semn al destinului? Câți macedoneni ar putea fi în acest oraș? Și iată că întâlnim unul care vorbește limba mea maternă. Ar putea fi mult mai folositoare în viață, decât moartă. Ne-ar putea ajuta să descifrăm misterele Egiptului.

– Ce ar putea ști un sclav?

Am privit-o. Urmărea conversația noastră fără să înțeleagă, dar ochii îi erau mari, strălucitori și inteligenți.

– Trebuie să fi învățat ceva.

Ei bine, discuția despre soartă îl intriga întotdeauna.

– Atunci, norocul ei, și al meu, că tu ai fost cel care ai găsit-o. Spune-i că i-am ucis stăpânul în luptă și astfel am devenit noul ei stăpân. Și că eu, Napoleon, o dau în grija aliatului meu american – adică ție.

7

Victoria este câteodată mai dezordonată decât bătălia. Un atac poate reprezenta simplitatea însăși, conducerea unui coșmar încâlcit. Așa a fost și în Alexandria. Bonaparte a acceptat repede capitularea sultanului Mahomed El-Koraim și a debarcat în mare grabă restul trupelor, artileria și caii. Soldații și savanții s-au bucurat pentru cinci minute că vor ajunge pe uscat, dar apoi imediat au început să bombăne despre nevoia de adăpost, lipsa de apă bună de băut și încurcătura cu proviziile. Căldura era palpabilă, o greutate care apăsa în tot acel fundal, iar praful acoperea totul cu un strat fin. S-au numărat trei sute de victime franceze și mai mult de o mie de alexandrieni morți sau răniți, fără vreun spital corespunzător unde să fie duși. Europenii răniți erau adăpostiți în moschei sau în palatele rechiziționate, împrejurimile lor regale fiind tulburate de durere, arșiță și muște care bâzâiau. Răniții egipteni erau lăsați să aibă singuri grijă de ei. Mulți au murit.

Între timp, o mare parte a vaselor de transport erau trimise înapoi în Franța, iar navele de război staționau defensiv la ancoră, în apropiere de golful Abukir. Invadatorii încă se temeau de reapariția flotei lui Nelson.

Cei mai mulți din soldații care au debarcat s-au văzut obligați să-și ridice tabăra fie în piețele orașului, fie în dunele de nisip din afara lui. Ofițerii au fost mai norocoși, luând în stăpânire cele mai frumoase case. Eu și Talma am împărțit, cu mai mulți ofițeri, casa la a cărei capturare din mâinile stăpânului Astizei am ajutat și eu. Îndată ce tânăra

sclavă și-a revenit, a părut că își acceptă noua situație cu o ciudată nepăsare, studiindu-mă din colțul ochiului, de parcă încerca să se hotărască dacă eram în întregime o pacoste sau poate vreo ocazie nouă. Ea a fost aceea care a luat câteva monede, a făcut troc cu vecinii și ne-a găsit de mâncare, chiar în timp ce mormăia despre ignoranța noastră în privința obiceiurilor egiptene și despre apucăturile noastre barbare. Ca și cum s-ar fi supus destinului, ne-a adoptat, la fel cum am adoptat-o și noi pe ea. Era supusă, dar precaută, ascultătoare, resemnată, atentă, dar jucăușă. Mă intriga, așa cum eram intrigat de multe alte femei. Franklin avea aceeași slăbiciune și tot așa, firește, întreaga armată: erau sute de neveste, amante și prostituate întreprinzătoare. Odată ce au ajuns pe uscat, franțuzoaicele și-au lepădat hainele bărbătești și le-au înlocuit cu rochii care le expuneau mai mult farmecele, îngrozindu-i pe egipteni. De asemenea, femeile s-au dovedit a fi cel puțin la fel de dure ca bărbații lor, îndurând condițiile precare cu mai puține tânguieli decât soldații. Arabii le priveau cu teamă și fascinație.

Ca să-și țină trupele ocupate, Napoleon a trimis câteva regimente către sud-est, pe jos, înspre Nil, aparent o simplă drumeție de aproape o sută de kilometri. Totuși, acest prim pas spre capitala Cairo s-a dovedit crud, pentru că pe ceea ce promiteau a fi pământuri bogate de deltă nu creștea nimic la acest sfârșit de sezon uscat, chiar înainte de revărsarea Nilului. Unele fântâni erau secate. Altele fuseseră otrăvite sau umplute cu pietre. Satele erau din lut și paie, iar țăranii au încercat să-și strângă cele câteva capre și găini sfrijite. La început, trupele i-au considerat pe țărani

de-a dreptul ignoranți pentru că refuzau monedele franceze și cu toate acestea, fără nici o tragere de inimă, le dădeau mâncare și apă în schimbul nasturilor. Abia mai târziu am aflat că țăranii s-au așteptat ca stăpânii lor mameluci să câștige și, în timp ce o monedă franceză ar fi însemnat colaborarea cu creștinii, s-ar fi presupus că un nasture ar fi fost tăiat de la un european mort.

Marșul lor înăbușitor putea fi urmărit după coloanele de praf. Temperatura depășise treizeci și șapte de grade, iar unii soldați, deprimați și înnebuniți de sete, s-au sinucis.

Pentru noi, cei din Alexandria, lucrurile nu erau chiar atât de cumplite. Mii de sticle de vin au fost descărcate împreună cu hrana din rațiile infanteriei și uniforme strălucitoare au împânzit străzile, ca o colivie cu păsări exotice, un penaj multicolor scos în evidență de epoleți, galoane, nasturi mari și embleme. Dragonii și infanteriștii erau îmbrăcați în haine verzi, ofițerii aveau înfășurate în jurul taliei eșarfe roșii scânteietoare, infanteria ușoară avea cocarde tricolore, iar carabinierii se făleau cu un panaș roșu-aprins. Începeam să învăț câte ceva despre armată. Unii își luaseră numele după armele cu care luptau, ca de exemplu muscheta ușoară, pușca folosită inițial de pușcașii pedeștri, grenadele repartizate infanteriei grele, respectiv grenadierilor, și carabinele scurte distribuite carabinierilor îmbrăcați în albastru. Infanteria sau vânătorii erau trupe ușoare echipate pentru acțiune rapidă. Husarii cu jachete roșii erau cavaleria ușoară sau cercetașii, care își luaseră numele de la unități similare din Europa Centrală. Dragonii erau cavaleria grea care purta coifuri pentru a se feri de loviturile de paloș.

Planul general al bătăliei era ca infanteria ușoară să rupă și să semene confuzie în rândurile dușmanului, în timp ce artileria bombarda, până când o linie sau o coloană de infanterie grea cu putere de foc concentrată dădea lovitura decisivă, distrugând formația adversarilor. Distrugerea era desăvârșită de cavalerie. În practică, rolurile acestor unități se amestecau, iar în Egipt sarcina armatei franceze era simplificată de încrederea mamelucilor în cavalerie și în rolul mic acordat de francezi acesteia.

La forța franceză se adăugau legiunea din Malta, recrutată după cucerirea insulei și mercenarii arabi precum Ahmed Bin Sadr. Napoleon plănuia deja să înroleze o companie de mameluci, odată ce i-a înfrânt, și să organizeze un corp de cămile conduse de creștini egipteni.

Forța terestră totaliza treizeci și patru de mii de oameni, din care douăzeci și opt de mii erau infanteriști, trei mii artileriști și trei mii cavaleriști. Se înregistra o lipsă acută de cai care va fi remediată în Egipt doar încet și cu greutate. Bonaparte debarcase o sută șaptezeci și unu de tunuri, de la cele cu calibrul de 147 mm până la piesele ușoare de câmp capabile să tragă până la trei lovituri pe minut, dar din nou, criza de cai limita numărul care putea fi adus la locul bătăliei. Liniile de infanterie erau și mai prost echipate suferind în arșița de afară de la cele o mie șapte sute șaptezeci și șapte de muschete grele, ranițele din piele, uniformele albastre de munte din lână și bicornuri. Dragonii asudau sub coifurile lor de alamă, iar gulerele de la uniformă erau îmbibate de sare. Noi, savanții, nu eram îmbrăcați chiar atât de rigid – jachetele puteau fi date jos –

dar eram în aceeași măsură năuciți din cauza căldurii, gâfâind ca peștele pe uscat. În afară de perioadele când călătoream, mergeam fără articolul de îmbrăcăminte care îmi adusese din partea soldaților porecla de „haina verde" (ca de altfel și pe cea de „omul lui Franklin"). Unul din primele ordine ale lui Bonaparte a fost să se asigure suficient bumbac pentru uniforme noi, dar acestea nu ar fi fost gata decât în câteva luni și, atunci când vor fi gata, s-ar dovedi prea subțiri pentru iarnă.

Orașul însuși era o dezamăgire, așa cum am mai spus. Părea pe jumătate pustiu și ruinat. Nu exista nicio comoară, era prea puțină umbră și nicio seducătoare otomană. Cele mai bogate și frumoase femei arabe stăteau retrase, departe de vederea noastră, sau fugiseră la Cairo. Cele câteva care își făceau apariția erau de obicei înfășurate din cap până-n picioare ca preoții Inchiziției, privind lumea pe deasupra marginii vălurilor sau prin deschizăturile din glugă. În contrast, țărăncile erau îmbrăcate indecent – unele din cele sărace își arătau sânii la fel de neglijent cum își arătau picioarele – dar erau costelive, prăfuite și bolnave. Promisiunea lui Talma referitoare la haremuri care îmbată simțurile și dansatoare exotice părea o glumă proastă.

Nici tovarășul meu nu găsise încă vreun remediu miraculos. La câteva ore după debarcare, a anunțat că are febră și a dispărut în bazar în căutare de medicamente. S-a întors cu leacuri băbești. Un om căruia îi stătea în gât carnea roșie a încercat curajos asemenea medicamente egiptene antice, ca sânge de vierme, baligă de măgar, usturoi

pisat, lapte de mamă, dinte de hârciog, creier de broască țestoasă și venin de șarpe.

– Talma, n-o să te alegi decât cu o diaree, i-am făcut eu morală.

– Îmi curăță organismul. Farmacistul meu mi-a spus că există preoți egipteni care au o mie de ani. El însuși pare să aibă o vârstă respectabilă.

– L-am întrebat și are patruzeci de ani. Căldura și otrăvurile l-au zbârcit ca o stafidă.

– Sunt sigur că glumea. Mi-a spus, când au dispărut crampele, că am vigoarea unui puști de șaisprezece ani.

– După cât se pare, și mintea.

Talma era de curând darnic cu banii. Deși civil, meseria lui de jurnalist îl făcea practic cronicarul armatei și scrisese o relatare despre asediul nostru, atât de măgulitoare încât am recunoscut-o cu greu. Drept urmare, șeful de stat-major al lui Bonaparte, Berthier, i-a strecurat pe furiș niște bani în plus, ca recompensă. Dar nu am văzut mare lucru de cumpărat în piețele din Alexandria. Bazarul era sufocant, întunecos, roind de muște și prost aprovizionat după capturarea orașului. Chiar și așa, șireții negustorii îi jecmăneau pe soldații noștri plictisiți, mai tare decât fusese prădat propriul lor oraș, printr-o tocmeală iscusită. Au învățat o franceză stângace cu o rapiditate uluitoare.

– Veniți, uitați prăvălia mea, *monsieur*. Aici ceea ce doriți se găsește. Nu ce vreți? Atunci ce aveți nevoie știu.

Astiza era excepția fericită a deziluziei noastre. Scoasă din moloz și oferindu-i-se posibilitatea de a se curăța, suferise o transformare uluitoare. Nu atât de deschise ca a

aprigilor mameluci, nici întunecate ca ale egiptenilor de rând, trăsăturile, înfăţişarea şi tenul erau mediteraneene: o piele măslinie şlefuită de soare, un păr negru ca smoala, dar brăzdat cu şuviţe arămii, bogat, cu ochii migdalaţi şi limpezi, cu o privire sfioasă, cu mâini şi glezne fine, sâni înălţaţi, talie subţire, şolduri irezistibile. Cu alte cuvinte, o femeie fascinantă, o Cleopatra şi m-am bucurat de norocul meu până când ea m-a făcut să înţeleg că socotea salvarea ei ca fiind suspectă, iar pe mine mă privea cu neîncredere.

– Sunteţi o gloată de barbari, a spus ea. Sunteţi genul de oameni care nu aparţineţi niciunui loc, aşa că mergeţi peste tot, distrugând vieţile oamenilor cuminţi.

– Suntem aici ca să vă ajutăm.

– V-am cerut eu ajutorul, sub ameninţarea armei? A cerut Egiptul să fie invadat, studiat, salvat?

– Este asuprit, am argumentat eu. Invita să fie salvat prin faptul că a rămas în urmă.

– Rămas în urmă faţă de cine? Poporul meu locuia în palate când al vostru stătea în colibe. Dar propria ta ţară?

– De fapt, nu am un cămin.

– Părinţi?

– Morţi.

– Soţie?

– Nu am.

Am surâs fermecător.

– N-ar trebui să mă mir. Fără patrie?

– Întotdeauna mi-a plăcut să călătoresc şi am avut ocazia, foarte tânăr fiind, de a vizita Franţa. Mi-am desăvârşit

maturizarea cu un om faimos, pe nume Benjamin Franklin. Îmi place America, țara mea natală, dar am plăcerea aceasta de a călători. În plus, nevestele vor să-și facă un cuib.

M-a privit cu milă.

– Modul tău de a-ți petrece viața... nu e natural.

– Este, dacă îți place aventura. M-am hotărât să schimb subiectul. Ce reprezintă colierul acela interesant pe care îl porți?

– Ochiul lui Horus, cel fără casă.

– Ochiul cui?

– Horus este zeul-șoim care și-a pierdut ochiul luptându-se cu diabolicul Seth.

Acum îmi aminteam! Ceva care avea de-a face cu învierea din morți, sex între frate și soră, iar acest Horus era rezultatul incestului. O chestie scandaloasă.

– Așa cum Egiptul se luptă cu Napoleon al vostru, așa și Horus s-a luptat cu întunericul. Amuleta aduce noroc.

Am zâmbit.

– Faptul că acum îmi aparții înseamnă noroc?

– Sau poate norocul că voi trăi destul ca să vă văd plecând de aici.

Ne gătea feluri de mâncare pe care nu le puteam numi – ceva ce semăna cu miel cu năut și linte – și le servea cu o îndatorire înverșunată, încât eram tentat să iau un câine vagabond să încerce mâncarea, ca nu cumva să fie otrăvită. Cu toate acestea, mâncarea era surprinzător de bună, iar ea a refuzat orice plată.

– Dacă sunt prinsă cu monedele voastre, mi se va tăia capul, imediat ce mamelucii vă omoară pe toți.

Serviciile ei nu se prelungeau și serile, chiar dacă nopțile egiptene pe coastă puteau fi la fel de reci pe cât erau zilele de călduroase.

– În Noua Anglie ne strângem laolaltă ca să ne apărăm de frig, am pus-o eu la curent în acea primă seară. Ești bine-venită să te apropii dacă dorești.

– Dacă nu ar fi fost casa noastră invadată de ofițerii voștri, nici măcar nu am fi stat în aceeași cameră.

– Din cauza învățăturilor profetului?

– Învățăturile mele provin de la o zeiță egipteană, nu de la mamelucii ăștia care urăsc femeile și care îmi conduc țara. Iar tu nu ești soțul meu, ești cel care mă ține captivă. Pe lângă asta, cu toții mirosiți a porc.

Am pufnit, cumva descurajat.

– Deci nu ești musulmană?

– Nu.

– Nici evreică sau creștină coptă sau greco-catolică?

– Nu.

– Și cine e zeița ta?

– Una despre care nu ai auzit.

– Spune-mi. Sunt aici ca să aflu mai multe.

– Atunci înțelege ce ar putea să vadă un orb. Egiptenii trăiesc pe acest pământ de zece mii de ani, necerând și neavând nevoie de ceva nou. Am avut mai mulți cuceritori și niciunul nu ne-a adus la fel de multă mulțumire pe câtă aveam noi la început. Sute de generații de oameni fără odihnă, așa ca voi, au înrăutățit lucrurile, nu le-au făcut mai bune. Mi-ar fi spus mai multe, din moment ce mă consideră prea ignorant ca să-i înțeleg credința și prea amabil

ca să scot ceva de la ea. În schimb, s-a supus cerințelor mele în timp ce se purta ca o ducesă. Egiptul este singurul loc antic în care femeile au drepturi egale cu bărbații, a susținut ea, rămânând între timp insensibilă la umor și farmec.

Ca să fiu sincer, m-a zăpăcit.

Bonaparte avea probleme similare în a câștiga populația de partea sa. A emis o proclamație destul de lungă. Citind începutul, am putut să dau un înțeles tonului lui și instinctelor sale politice:

> În numele lui Dumnezeu, cel îndurător și milostiv. Nu există altă divinitate în afară de Allah. El nu are niciun fiu și nu împarte puterea cu nimeni.
>
> În numele Republicii Franceze, fondată pe libertate și egalitate, comandantul Bonaparte aduce la cunoștință că beii care conduc Egiptul au insultat națiunea franceză și au asuprit negustorii francezi pentru destul timp: vremea pedepsirii lor a venit.
>
> Timp de prea mulți ani, banda de sclavi mameluci, cumpărați din Georgia și Caucaz, a terorizat cea mai frumoasă regiune a lumii. Dar Dumnezeu Atotputernicul, care conduce Universul, a poruncit că domnia lor trebuie să se sfârșească.
>
> Popor al Egiptului, vi se va spune că am venit să vă distrug religia. Să nu credeți asta! Ripostați în fața acelor impostori și spuneți-le că am venit să vă repun în drepturi și să-i pedepsesc pe uzurpatori; că eu îl venerez pe Dumnezeu mai mult decât mamelucii și că îl respect pe profetul Mahomed și respect admirabilul Coran...

– Un început destul de religios, am remarcat, în timp ce Dolomieu îl citea cu o teatrală bătaie de joc.

– Mai ales pentru un om care crede pe de-a-ntregul în utilitatea religiei și deloc în existența lui Dumnezeu, a replicat geologul. Dacă egiptenii înghit grămada asta de bălegar, atunci merită să fie cuceriți.

Un alt punct al proclamației era și mai la obiect: „Toate satele care ridică armele împotriva armatei vor fi arse din temelii"...

Rugămințile religioase stăruitoare ale lui Napoleon au rămas fără efect. A ajuns zvonul în Alexandria că mollahii din Cairo ne-au declarat pe toți păgâni. Și cu asta am încetat să mai vorbim despre liberalismul Revoluției și unitatea religiei! Un contract pentru trei sute de cai și cinci sute de cămile, care a fost mijlocit cu șeicii locali, s-a evaporat, iar împușcăturile din locuri ascunse și hărțuielile s-au înmulțit. Seducerea Egiptului se dovedea mai dificilă decât sperase Bonaparte. Majoritatea cavaleriei va fi angajată în etapele de început ale înaintării spre Cairo, cu șeile pe cap, iar el va învăța multe în această campanie despre importanța logisticii și aprovizionării.

Între timp, locuitorii din Alexandria au fost dezarmați și li s-a ordonat să poarte cocarda tricoloră. Cei câțiva care s-au supus arătau ridicol. Totuși, Talma a scris că populația era bucuroasă că a fost eliberată de stăpânii mameluci.

– Cum poți trimite asemenea gunoaie în Franța? am spus. Jumătate din populație a fugit, orașul este ciupit ca de vărsat din cauza găurilor făcute de ghiulele, iar economia s-a prăbușit.

– Vorbesc despre spirit, nu despre trup. Inimile lor sunt înălțate.

– Cine spune asta?

– Bonaparte. Binefăcătorul nostru și singurul nostru bilet de a ne întoarce acasă.

În a treia mea noapte în Alexandria mi-am dat seama că nu-mi lăsasem urmăritorii în urmă, la diligența din Toulon.

Era destul de greu să adormi. Începuseră să circule zvonuri despre atrocitățile comise de beduini asupra oricărui soldat rătăcit de unitatea lui. Aceste triburi de oameni ai nisipurilor cutreierau deșerturile Arabiei și Libiei ca piratii care bântuie pe mare, jefuind fără discriminare negustori, pelerini sau soldați rătăciți. Călare pe cămile și capabili de a se retrage în pustietate, erau dincolo de capacitatea armatei noastre de a-i ajunge. Îi vor omorî sau captura pe cei imprudenți. Bărbații erau violați, arși, castrați sau legați de un par și lăsați să moară în deșert. Fusesem blestemat dintotdeauna cu o imaginație bogată pentru asemenea lucruri și puteam să-mi închipui cu ușurință cum ar putea fi tăiate gâtlejuri în timp ce trupele dormeau. În cizme și raniță erau strecurați scorpioni. Șerpi erau ascunși între oalele cu mâncare. Animale moarte erau aruncate în fântâni care ademeneau. Proviziile erau o harababură, savanții erau neliniștiți și morocănoși, iar Astiza rămânea la fel de rezervată ca o măicuță într-o cazarmă. Să te miști prin căldură era ca și cum târai după tine o sanie grea. În ce nebunie mă înrolasem? Nu am făcut niciun progres în descifrarea a ceea ce ar putea însemna medalionul, nevăzând în Alexandria

nimic care să-i semene. Așa că eram deprimat, preocupat și nemulțumit, până când am fost destul de epuizat ca să adorm.

M-am trezit cu o izbitură. Cineva sau ceva căzuse peste mine! Am bâjbâit după o armă, când am recunoscut parfumul de cuișoare și iasomie. Astiza? Se răzgândise? Mă încălecase, cu fiecare coapsă mătăsoasă fixată pe câte o parte a pieptului meu și chiar în amorțeala adormită, primul gând a fost, ah, așa mai vii pe-acasă. Strânsoarea caldă a picioarelor ei a început să trezească toate părțile trupului meu, iar părul ei răvășit și trunchiul încântător se proiectau minunat în întuneric. Apoi luna a ieșit dintr-un nor și prin fereastra noastră cu grilaj a pătruns destulă lumină ca să văd că brațele îi erau ridicate deasupra capului, ținând ceva lucitor și ascuțit.

Era *tomahawk*-ul meu.

S-a balansat.

M-am zbătut îngrozit, dar mă țintuise locului. Lama mi-a zbârnâit pe la ureche și s-a auzit un zgomot ascuțit și surd în timp ce lovea podeaua din lemn, la care s-a adăugat un șuierat. Ceva cald și viu m-a plesnit pe creștet. A smuls *tomahawk*-ul și a început să ciopârțească întruna, lama scoțând același sunet surd lângă urechea mea. Am rămas nemișcat în timp ce ceva umed continua să se zvârcolească lângă capul meu. Într-un final s-a potolit.

– Un șarpe, a șoptit ea. A aruncat o privire către fereastră. Beduini.

S-a dat jos, iar eu m-am ridicat, clătinându-mă. Am văzut că un fel de viperă fusese tăiată în mai multe bucăți,

iar sângele ei mi-a mânjit perna. Era la fel de groasă ca brațul unui copil, cu colții ieșindu-i din gură.

– Cineva a pus asta aici?

– L-a aruncat prin fereastră. L-am auzit pe ticălos cum s-a grăbit să fugă ca un gândac, prea laș ca să dea piept cu noi. Ar trebui să-mi dai o armă ca să pot să te protejez cum se cuvine.

– Să mă protejezi de ce?

– Nu știi nimic, americanule. De ce întreabă de tine Ahmed Bin Sadr?

– Bin Sadr! Era cel care livrase mai multe perechi de mâini și urechi și a cărui voce semăna cu a purtătorului de felinar din Paris, pe cât de fără sens părea acest lucru. Nu știam că întreabă de mine.

– Nu e persoană în Alexandria care să nu știe că ți l-ai făcut dușman. Nu e un dușman pe care l-ai dori să-l ai. Cutreieră lumea, are o bandă de asasini și este discipolul lui Apophis.

– Cine naiba e Apophis?

– Zeul-șarpe al lumii de dincolo care în fiecare noapte trebuie să fie învins de către Ra, zeul-soare, înainte ca zorii să se poată reîntoarce. Are legiuni de discipoli, ca zeul demon Ras al-ghul.

Pe dantura falsă a lui Washington, aici era din ce în ce mai mult nonsens păgân. Îmi fusese încredințată o nebună?

– Se pare că zeul vostru soare are multe pe cap, am glumit nesigur. De ce nu-l taie pur și simplu, așa cum ai făcut și tu, ca să termine odată cu toate astea?

– Pentru că, deși Apophis poate fi înfrânt, nu poate fi distrus niciodată. Așa merg lucrurile în lume. Toate lucrurile sunt duale pentru veșnicie, apa și uscatul, pământul și cerul, binele și răul, viața și moartea.

Am dat șarpele la o parte cu piciorul.

– Deci asta este lucrătura vreunui cult al șerpilor?

A clătinat din cap.

– Cum ai putut intra în atâtea necazuri atât de repede?

– Dar nu i-am făcut nimic lui Bin Sadr. Este aliatul nostru!

– Este doar propriul lui aliat. Ai ceva ce vrea el.

M-am uitat la bucățile reptilei.

– Ce?

Dar știam, desigur, pentru că simțeam greutatea medalionului care atârna de lanț. Bin Sadr era purtătorul de felinar cu bățul în formă de cap de șarpe, care avea cumva o identitate dublă, ca pirat de deșert. Trebuie să fi lucrat pentru contele Silano în noaptea când am câștigat medalionul. Cum ajunsese de la Paris în Alexandria? De ce făcea pe sluga pentru Napoleon? De ce voia medalionul? Nu era de partea noastră? Eram pe jumătate tentat să dau obiectul următorului atacator care ar fi venit și să termin cu povestea asta. Dar ceea ce mă irita era că nimeni, niciodată, nu mi l-a cerut politicos. Mi-au vârât pistoale în față, mi-au furat ghetele și mi-au aruncat șerpi în pat.

– Lasă-mă să dorm în colțul tău, departe de fereastră, am rugat-o pe protectoarea mea. O să-mi încarc pușca.

Spre mirarea mea, a fost de acord. Dar în loc să se culce lângă mine, s-a așezat pe vine în fața vasului de metal cu

cărbuni, a aţâţat focul şi a presărat câteva frunze în vas. S-a ridicat un fum înţepător. Am văzut că făcea o figurină umană din ceară. Am urmărit-o cum a înfipt o aşchie în obrazul păpuşii. Mai văzusem acelaşi lucru în Insulele de Zahăr. Magia îşi avea originile în Egipt? A început să facă nişte semne ciudate pe o foaie de papirus.

– Ce faci?

– Culcă-te. Fac o vrajă.

Pentru că eram nerăbdător să părăsesc Alexandria înainte ca alt şarpe să-mi cadă pe cap, am fost mai mult decât bucuros când savanţii mi-au oferit o ocazie de a ajunge la Cairo, fără să fiu nevoit să traversez uscata şi dogorâtoarea deltă. Monge şi Berthollet aveau să facă această călătorie cu barca. Savanţii ar fi navigat spre est, către gura Nilului, iar apoi ar fi urcat pe fluviu înspre capitală.

– Vino cu noi, Gage, mi-a propus Monge. Mai bine să înfrunţi valurile, decât să mergi pe jos. Adu-l şi pe scribul Talma. Tânăra dumitale ne poate ajuta gătind pentru toată lumea.

Am folosit un xebec, un vas cu trei catarge şi cu un pescaj nu foarte mare, numit *Le Cerf*, înarmat cu patru tunuri cu calibrul de 100 mm, comandat de căpitanul Jacques Perree din Marina franceză. Era nava-comandant a unei flotile mici de canoniere şi vase de aprovizionare care vor urma armata în susul fluviului.

Când a dat prima rază de lumină, eram deja pe drum, iar la prânz ocoleam golful Abukir, la o zi de marş, la est de Alexandria. Acolo, flota franceză a ancorat în formaţie

de război, într-o poziție de apărare împotriva unei reapariții a navelor lui Nelson. Era o priveliște grozavă, o duzină de vase de linie și patru fregate acostate într-un zid de netrecut, cu cinci sute de tunuri îndreptate către mare. Am auzit răsunând în aer fluierăturile șefilor de echipaj și strigătele soldaților în timp ce treceam pe lângă ei. Apoi am mers tot înainte pe marele fluviu, navigând ușor către dâra maro care se încrețea în Mediterana și săltând peste valurile liniștite.

Pe măsură ce creștea căldura în acea zi, am aflat mai multe despre nașterea expediției. Egiptul, m-a pus la curent Berthollet, fusese obiectul fascinației franceze de decenii. Izolat de lumea exterioară după cucerirea arabă din 640 d.Hr., mărețiile sale antice au rămas nevăzute de cei mai mulți dintre europeni, iar fabuloasele piramide erau cunoscute mai mult din povestirile fantastice, decât din realitate. O națiune de mărimea Franței era aproape necunoscută.

– Nicio altă țară din lume nu are o istorie la fel de profundă ca a Egiptului, mi-a spus chimistul. Când istoricul grec Herodot a venit pentru a-i consemna splendorile, piramidele erau deja mai vechi pentru el decât este Iisus pentru noi. Egiptenii au construit un mare imperiu, iar apoi mai mulți cuceritori și-au lăsat amprenta aici: grecii, romanii, asirienii, libienii, nubienii, perșii. Originea acestei țări este atât de veche că nimeni nu și-o mai amintește. Nimeni nu poate citi hieroglifele, deci nu știm ce spun acele inscripții. Egiptenii de azi spun că ruinele au fost construite de uriași sau vrăjitori.

Așa că Egiptul a dormit liniștit, a povestit el, până de curând, când o mână de negustori francezi din Alexandria și Cairo au început să fie hărțuiți de aroganții mameluci. Supraveghetorii otomani din Istanbul care au condus Egiptul din 1517 nu s-au arătat prea dispuși să intervină. Nici Franța nu a dorit să-i ofenseze pe otomani, folositorul ei aliat împotriva Rusiei. Așa că situația a clocotit așa până când Bonaparte, cu visele lui tinerești de glorie orientală, l-a întâlnit pe Talleyrand, cu ideile lui de geopolitică globală. Cei doi au hotărât între ei să se agațe de pretextul „eliberării" Egiptului de casta mamelucilor, o „favoare" făcută sultanului din Istanbul. Vor reforma un colț înapoiat al lumii arabe și vor crea o bază de atac pentru a împiedica înaintarea britanicilor în India. „Puterea europeană care controlează Egiptul – a scris Napoleon Directoratului – va controla, în cele din urmă, India." Exista o șansă de a recrea vechiul canal care lega odată Mediterana de Marea Roșie. Țelul final era de a face o legătură cu un pașă indian, pe nume Tippoo Sahib, un francofil care a vizitat Parisul, a plecat cu titlul de cetățeanul Tippoo și ale cărui distracții de la palat includeau un tigru mecanic care devora englezi de jucărie. Tippoo se lupta cu un general britanic pe nume Wellesley, în sudul Indiei, iar Franța îi trimisese deja arme și sfătuitori.

– Războiul din Italia a făcut toți banii, a spus Berthollet, și, datorită Maltei, și acesta va face garantat la fel. Corsicanul a devenit popular pentru Directorat pentru că bătăliile lui aduc profit.

– Încă te gândești la Bonaparte ca la un italian?

– E copilul mamei lui. Ne-a spus odată o istorie despre cum a dezaprobat ea proasta lui creștere în fața musafirilor când era prea mare ca să se mai prostească în apă. Așa că a așteptat până când s-a dezbrăcat, fără suficiente haine ca să se simtă rușinat și fără apărare și s-a repezit înspre el și i-a răsucit urechea. Răbdarea și răzbunarea sunt lecțiile unui corsican! Un francez se bucură de viață, dar un italian ca Bonaparte o pune la cale. La fel ca romanii antici sau ca banditii din Sicilia, cei din neamul lui cred în clan, avariție și răzbunare. Este un soldat extraordinar, dar își aduce aminte de atât de multe dispreţuiri și umiliri, încât câteodată nu știe când să se oprească din a crea un război. Asta, cred eu, este slăbiciunea lui.

– Și atunci ce cauți aici, doctore Berthollet? Dumneata și restul oamenilor de știință? Cu siguranță nu gloria militară. Nici vreo comoară.

– Cunoști ceva despre Egipt, *monsieur* Gage?

– Că are nisip, cămile și soare. În afară de asta, foarte puțin.

– Ești sincer. Niciunul dintre noi nu cunoaște prea multe despre acest leagăn al civilizației. Am auzit povești despre ruine imense, idoli ciudați și un scris indescifrabil, dar cine din Europa a văzut în realitate toate aceste lucruri? Oamenii vor să învețe. Ce reprezintă aurul maltez în comparație cu a fi primii care vedem aceste minunății ale Egiptului antic? Am venit pentru acel gen de descoperire care îi face pe oameni cu adevărat nemuritori.

– Prin faimă?

– Prin cunoștințele care vor trăi pentru totdeauna.

– Sau prin învățăturile magiei antice, a completat Talma. De aceea am fost invitați eu și Ethan, nu-i așa?

– Dacă medalionul prietenului dumitale este cu adevărat magic, a replicat chimistul. Există, desigur, o diferență între istorie și legendă.

– Și o diferență între simpla dorință pentru o bijuterie și cruzimea de a ucide pentru a o avea, a contracarat scriitorul. Americanul nostru aici de față a fost în pericol de când l-a câștigat în Paris. De ce? Nu pentru că reprezintă o cheie pentru gloria academică. Este o cheie pentru altceva. Dacă nu secretul adevăratei nemuriri, atunci poate al unei comori pierdute.

– Ceea ce dovedește doar că o comoară ar putea însemna mai multe necazuri decât valorează.

– O descoperire este mai bună decât aurul, Berthollet? am întrebat, încercând să simulez nepăsarea față de toată această alarmantă discuție.

– Ce este aurul dacă nu un mijloc către un scop? Aici avem acel scop. Cele mai bune lucruri în viață nu costă nimic: cunoștințe, integritate, iubire, frumusețe naturală. De exemplu, uită-te la dumneata, intri în gura de vărsare a fluviului cu o femeie splendidă. Ești un alt Antoniu, cu o altă Cleopatră! Ce este mai satisfăcător decât atât?

S-a rezemat ca să tragă un pui de somn.

Am aruncat o privire către Astiza, care începea să înțeleagă ceva franceză, dar părea să ignore vorbăria noastră și privea casele joase și maronii din Rosetta, în timp ce navigam pe lângă ele. O femeie frumoasă, da. Dar una care părea la fel de enigmatică și distantă ca și secretele Egiptului.

– Vorbește-mi despre strămoșii tăi, am întrebat-o deodată, în engleză.

– Poftim? S-a uitat speriată la mine, niciodată până atunci nefiind îngrijorată în privința unei discuții obișnuite.

– Alexandru. Era macedonean ca și tine, nu-i așa?

Părea stânjenită că i s-a adresat un bărbat în public, dar a dat încet din cap, de parcă ar fi recunoscut că se află în puterea unor oameni grosolani și trebuia să accepte purtările noastre stângace.

– Și egiptean, la alegerea lui, odată ce a văzut acest minunat pământ. Niciun alt bărbat nu l-a întrecut vreodată.

– Și a cucerit Persia?

– A mărșăluit din Macedonia în India și înainte de a înfăptui acest lucru oamenii îl considerau un zeu. A cucerit Egiptul cu mult înainte de acest obraznic francez al vostru și a traversat neîndurătoarele nisipuri din deșertul nostru pentru a fi de față la Primăvara Soarelui, de la Oaza din Siwah. Acolo i-au fost dăruite unelte cu puteri magice, iar oracolul l-a declarat zeu, fiul lui Zeus și al lui Amon, și a prezis că va stăpâni întreaga lume.

– Trebuie să fi fost convenabil să ai o asemenea aprobare.

– Faptul că a fost încântat de această profeție l-a convins să fondeze marele oraș Alexandria. I-a marcat hotarele cu orz decojit, după tradiția grecească. Când păsările au zburat în stoluri ca să mănânce orzul, alarmându-i pe discipolii lui Alexandru, clarvăzătorii lui au spus că acest lucru înseamnă că nou-veniți vor migra către acest nou oraș și că va da de mâncare multor pământuri. Au avut dreptate. Dar generalul macedonean nu avea nevoie de profeți.

– Nu?

– A fost un maestru al sorții. Cu toate acestea a murit sau a fost ucis înainte de a-și putea îndeplini sarcina, iar simbolurile sale sacre din Siwah au dispărut. La fel ca Alexandru. Unii spun că trupul i-a fost dus înapoi în Macedonia, alții spun că în Alexandria, dar alții spun că Ptolemeu l-a dus într-un ultim loc de odihnă, secret, în nisipurile deșertului. Așa cum Iisus s-a ridicat la Cer, așa a dispărut el de pe Pământ. Așa că poate că a fost un zeu, așa cum a spus oracolul. La fel ca Osiris, care și-a luat locul în ceruri.

Nu era doar o simplă sclavă sau o servitoare. Cum naiba a învățat Astiza toate astea?

– Am auzit de Osiris, am spus. Readus la viață de sora sa, Isis.

Pentru prima dată m-a privit cu ceva ce semăna a entuziasm sincer.

– Știi despre Isis?

– Zeița-mamă, corect?

– Isis și Fecioara Maria sunt reflecții una ale celeilalte.

– Creștinii nu se vor sinchisi auzind asta.

– Nu? Tot soiul de credințe creștine și simboluri au venit de la zeii egipteni. Învierea, viața de după moarte, însămânțarea de către un zeu, triadele și treimile, ideea că un om poate fi atât uman, cât și divin, sacrificiul, chiar aripile îngerilor și copitele și coada furcată a dracilor: toate astea l-au precedat pe Iisus al vostru cu mii de ani. Codicele vostru cu cele zece porunci este o versiune simplistă a mărturiei negative pe care egiptenii morți o făceau ca

să-şi declare nevinovăţia când mureau: „Nu am ucis.“ Religia este ca un copac. Egiptul este trunchiul, iar toţi ceilalţi sunt ramurile.

– Biblia nu spune asta. Au existat falşi idoli şi un zeu iudeu adevărat.

– Cât de ignorant eşti în ceea ce priveşte propriile tale credinţe! Am auzit că voi, francezii, spuneţi că crucea voastră este un simbol roman al execuţiei, dar ce fel de simbol este acesta pentru o religie a speranţei? Adevărul e că crucea îmbină unealta morţii mântuitorului vostru cu simbolul nostru pentru viaţă, *ankh*-ul, cheia noastră antică a vieţii veşnice. Şi de ce nu? Egiptul a fost cel mai creştin dintre toate ţările înainte să vină arabii.

Pe fantoma lui Cotton Mather[1], aş fi putut s-o altoiesc pentru blasfemie, dacă nu aş fi fost consternat. Nu era vorba numai de ce susţinea ea, ci de încrederea nepăsătoare cu care susţinea acest lucru.

– Nu e posibil ca vreo idee biblică să fi venit din Egipt, am bolborosit eu.

– Am crezut că evreii au scăpat din Egipt?! Şi copilul Iisus a locuit aici?! În plus, ce mai contează – am crezut că generalul vostru ne-a încredinţat de faptul că voi oricum nu sunteţi într-o armată creştină? Oameni de ştiinţă necredincioşi, nu-i aşa?

– Ei bine... Bonaparte îşi pune şi îşi dă jos credinţele la fel cum fac oamenii cu o haină.

---

[1] Predicator puritan, scriitor şi pamfletar (1663–1728) (n. tr.).

– Sau poate că ştiinţele şi credinţele sunt mult mai unite decât se sinchisesc francii să recunoască. Isis este zeiţa cunoştinţelor, a dragostei şi a toleranţei.

– Iar Isis este zeiţa *voastră*.

– Isis nu aparţine nimănui. Eu sunt servitoarea *ei*.

– Chiar venerezi un idol vechi?

Pastorul meu din Philadelphia ar fi făcut apoplexie până acum.

– Este mai nouă decât ultima ta respiraţie, americanule, la fel de eternă precum ciclul naşterii. Dar nu mă aştept să înţelegi. A trebuit să-mi părăsesc stăpânul din Cairo pentru că în final nici el nu a înţeles şi a îndrăznit să corupă vechile mistere.

– Ce mistere?

– Despre lumea care te înconjoară. Despre triunghiul sacru, pătratul cu cele patru direcţii, pentagrama liberului arbitru şi hexagrama armoniei. Nu l-ai citit pe Pitagora?

– A studiat în Egipt, nu-i aşa?

– Timp de douăzeci şi doi de ani înainte de a fi dus de cuceritorul persan Cambises în Babilon şi înainte de a pune bazele şcolii sale din Italia. A predicat despre unitatea tuturor religiilor şi oamenilor, despre faptul că suferinţa trebuie îndurată cu curaj şi că femeia este egala bărbatului.

– Sună ca şi cum ar fi văzut lucrurile la fel ca tine.

– A văzut lucrurile în felul zeilor! Mesajul zeilor se află în geometrie şi spaţiu. Punctul geometric îl reprezintă pe Dumnezeu, linia reprezintă bărbatul şi femeia, iar triunghiul numărul perfect care reprezintă spiritul, sufletul şi trupul.

– Iar pătratul?

– Cele patru direcții, cum am mai spus. Pentagonul era strădania, hexagrama cele șase direcții ale spațiului, iar pătratul dublu, armonia universală.

– Poți să crezi sau nu, dar am auzit câte ceva despre toate astea de la niște oameni care se numesc francmasoni. Susțin că transmit aceleași învățături ca Pitagora și spun că linia reprezintă precizia, pătratul dreptatea, iar ciocanul de lemn voința.

A încuviințat din cap.

– Exact. Zeii fac lucrurile atât de limpezi și cu toate astea oamenii rămân orbi! Căutați adevărul, iar lumea va fi a voastră.

Ei bine, oricum fărâma asta de lume. Ne aflam departe pe Nil, acel minunat canal de navigație, unde vântul sufla deseori dinspre sud, iar curenții circulau spre nord, permițând navigarea în ambele sensuri.

– Ai spus că ai părăsit Cairo. Ești o sclavă fugară?

– E ceva mai complicat. Egipteancă. A arătat cu degetul. Înțelege-ne țara înainte de a încerca să ne înțelegi mintea.

Simplitatea plată a țării în afara Alexandriei s-a schimbat într-un tablou prosper, mai biblic, așa cum mă așteptasem să văd din poveștile cu Moise printre trestii. Câmpuri verzi strălucitoare de orez, grâu, porumb, zahăr și bumbac formau dreptunghiuri între rânduri de palmieri impunători, la fel de drepți ca pilaștrii și grei de la fructele lor portocalii și roșii. Păduricile de bananieri și smochini foșneau în bătaia vântului. Bivoli indieni trăgeau pluguri sau își ridicau coarnele din râul în care se scăldau, mugind la marginea

straturilor de papirus. Frecvența satelor din lut de culoarea ciocolatei creștea, deseori ieșind în evidență vârful ascuțit al unui minaret. Am trecut pe lângă feluci echipate cu vele triangulare, ancorate în apa maro. Măsurând între șase și nouă metri și ghidate cu o ramă lungă, aceste vase erau peste tot pe fluviu. Mai erau și luntri cu vâsle, destul de mici pentru a pluti cu o singură persoană, și din care pescari aruncau plase din sfoară. Măgari înhămați și legați la ochi trudeau în cerc pentru a pompa apă în canale, într-o scenă neschimbată de cinci mii de ani. Mirosul apei Nilului a umplut briza fluviului. Flotila noastră din vase de război și bărci de transport defila, cu tricolorul francez fluturând, fără a lăsa vreo impresie vizibilă. Mulți țărani abia s-au deranjat să-și ridice privirile.

În ce loc ciudat venisem! Alexandru, Cleopatra, arabii, mamelucii, faraonii antici, Moise și acum Bonaparte. Întreaga țară era o grămadă de prostii istorice, incluzând și medalionul ciudat de la gâtul meu. Acum mă gândeam la Astiza, care părea să aibă un trecut mult mai complicat decât am bănuit. Ar putea recunoaște ceva în acest medalion, ceva ce eu nu aș putea?

– Ce vrajă ai făcut în Alexandria?

Mi-a răspuns fără nicio tragere de inimă după câteva clipe.

– Una pentru siguranța ta, ca avertisment pentru alta. A doua pentru începutul înțelepciunii tale.

– Poți să mă faci deștept?

– Asta ar putea fi imposibil. Dar te pot face să înțelegi.

Am râs, și în sfârșit și-a permis un zâmbet ușor. Prin faptul că o ascultam, o convingeam să mă lase puțin

înăuntru. Dorea respect, nu numai pentru ea, ci și pentru națiunea ei.

În acea noapte molatică, în timp ce eram ancorați și dormeam pe puntea xebecului sub aburul de stele din deșert, m-am furișat mai aproape de locul în care dormea ea. Auzeam clipocitul apei, scârțâitul velaturii și murmurul marinarilor de veghe.

– Stai departe de mine, a șoptit când s-a trezit, lipindu-se strâns de lemn.

– Vreau să-ți arăt ceva.

– Aici? Acum? Avea aceeași ton suspicios pe care l-a folosit și *madame* Durrell când am discutat de plata chiriei mele.

– Ești istoricul adevărurilor clare. Uită-te la asta.

I-am dat medalionul. În strălucirea felinarului de pe punte, abia se putea desluși.

L-a pipăit cu degetele și a respirat adânc.

– De unde-l ai?

Ochii i s-au mărit, iar buzele i s-au deschis ușor.

– L-am câștigat la un joc de cărți în Paris.

– De la cine l-ai câștigat?

– De la un soldat francez. Se presupune că provine din Egipt. Mi-a spus că i-a aparținut Cleopatrei.

– Poate că l-ai furat de la acest soldat.

De ce ar spune asta?

– Nu, doar l-am bătut la cărți. Tu ești expertul în religie. Spune-mi dacă știi ce este.

L-a răsucit în mână, întinzându-i brațele pentru a forma un „V" și a frecat discul între degetul mare și cel arătător pentru a-i simți inscripțiile.

– Nu sunt sigură.

Eram dezamăgit.

– Este egiptean?

L-a ținut în sus pentru a-l vedea în lumina slabă.

– Foarte timpuriu, dacă e așa. Pare primitiv, fundamental... deci acesta este obiectul pe care îl vor arabii.

– Vezi găurile astea? Ce crezi că sunt?

Astiza l-a privit o clipă și apoi s-a răsucit pe spate, ținându-l ridicat spre cer.

– Uită-te la felul în care strălucește lumina prin el. Reprezintă, probabil, stelele.

– Stelele?

– Scopul vieții este scris pe cer, americanule. Privește!

A arătat spre sud, către cea mai strălucitoare stea, care tocmai apărea la orizont.

– Aceea e Sirius. Ce-i cu ea?

– Este steaua lui Isis, steaua noului an. Ne așteaptă.

8

„Doar când fântâna seacă, cunoaștem valoarea apei", scrisese bătrânul Ben Franklin. Într-adevăr, marșul armatei franceze spre Nil, prost plănuit, a fost un eșec. Companiile se călcau în picioare pentru fiecare fântână cu apă bună de băut și beau până nu mai rămânea nimic, înainte de a ajunge următorul regiment. Oamenii se certau, se prăbușeau, deliau și se împușcau unii pe alții. Erau chinuiți și torturați de

un nou fenomen pe care savanții l-au botezat miraj, în care în depărtare deșertul arăta ca niște lacuri cu apă sclipitoare. Cavaleria galopa înspre ele în cea mai mare viteză, doar ca să dea peste nisip uscat, iar la orizont apărea încă un „lac", la fel de vag ca și capătul curcubeului. Era de parcă deșertul își bătea joc de europeni. Când trupele au ajuns la Nil, au luat-o la goană ca vitele, plonjând în fluviu pentru a bea apă până au vomitat, chiar dacă cei din jurul lor încercau să bea. Misterioasa lor destinație, legendarul Egipt, părea la fel de crudă ca mirajul. Lipsa bidoanelor cu apă și eșecul cu securizarea fântânilor au fost neglijențe criminale de care ceilalți generali îl socoteau răspunzător pe Napoleon, dar el nu era omul care să-și asume o asemenea responsabilitate.

– Francezii se plâng mereu din orice, a mormăit el.

Dar critica l-a afectat pentru că știa că era îndreptățită. În campania lui din bogata Italie, mâncarea și apa erau obținute imediat în timpul marșului, iar uniformele erau potrivite cu clima. Aici a învățat să aducă totul cu el, dar lecția a fost dureroasă. Temperamentele se încingeau din cauza căldurii.

Când armata franceză a început marșul în susul Nilului înspre Cairo, țăranii egipteni dispăreau și apăreau în spatele ei ca o ceață care își schimbă poziția. Pe măsură ce o coloană se apropia de fiecare sat, femeile și copiii mânau animalele în deșert și se ascundeau printre dune, ițindu-se din buza lor ca sălbăticiunile din vizuini. Bărbații zăboveau ceva mai mult, încercând să ascundă de invadatorii ca niște lăcuste mâncarea și puținele lor obiecte. În timp ce tricolorul

trecea hotarul satului, ei fugeau în sfârșit către fluviu, cu mănunchiuri răsfirate de papirus, mergând prin apă, plutind în largul Nilului ca niște rațe care stau în gardă. Divizie după divizie treceau pe lângă casele lor, o omidă lungă de uniforme prăfuite albastre, roșii, albe și verzi. Ușile erau lovite cu piciorul, grajdurile cercetate, iar tot ce era de folos luat. Apoi armata mărșăluia mai departe, iar țăranii se întorceau să-și reia viețile, căutând în urma armatei resturi militare folositoare.

Mica noastră flotă naviga în paralel cu forța terestră, ducând proviziile și neslăbind din ochi malul opus. În fiecare seară acostam lângă cartierul general al companiei lui Napoleon, pentru ca Monge, Berthollet și Talma să ia notițe despre țara pe care o traversam. Era periculos să hoinărești departe de protecția soldaților, dar ei luau interviuri ofițerilor despre ceea ce văzuseră și le adăugau listelor de animale, păsări și sate. Erau câteodată primiți ursuz, pentru că locurile noastre din bărci erau invidiate. Căldura era enervantă, iar muștele o pacoste. De fiecare dată când acostam, tensiunile dintre ofițeri păreau că se amplifică, din moment ce multe provizii se aflau încă pe nave sau în docurile din Alexandria și nicio divizie nu avea atât cât îi trebuia. Atacurile constante din partea jefuitorilor beduini și poveștile sinistre despre capturi și torturi întrețineau agitația trupelor.

Tensiunea nu a mai putut fi stăpânită după ce într-o seară un grup obraznic de războinici dușmani a reușit să pătrundă până în apropierea cortului lui Bonaparte, răcnind și trăgând de pe splendizii lor cai arabi, cu mantiile

colorate ca o pelerină batjocoritoare. Când generalul furios a trimis câțiva dragoni și pe un tânăr aghiotant pe nume Croisier să-i nimicească, îndemânaticii călăreți egipteni s-au jucat cu trupele și apoi au scăpat fără să piardă niciun om. Micii cai de deșert păreau în stare să fugă de două ori mai mult, cu doar jumătate din cantitatea de apă necesară, decât armăsarii europeni, care încă se mai refăceau după lungul voiaj pe mare. Comandantul nostru a turbat, umilindu-l pe bietul aghiotant atât de tare, încât Croisier a jurat să moară vitejește în bătălie pentru a-și spăla rușinea, o promisiune pe care și-o va respecta nu mai departe de un an. Dar Bonaparte nu putea fi potolit.

– Adu-mi un războinic adevărat! a urlat el. Îl vreau pe Bin Sadr!

Asta l-a înfuriat pe Dumas, care a simțit că onoarea cavaleriei lui era pusă la îndoială. Pe lângă faptul că lipsa cailor însemna că majoritatea oamenilor săi nu puteau să lupte.

– Îl respecți pe ucigașul ăla și îmi insulți oamenii?

– Vreau flancuri care să-i țină departe pe beduini de taberele mele, nu filfizoni aristocrați care nu pot prinde un bandit!

Marșul nemilos și ofițerii superiori invidioși îl epuizaseră. Dumas nu s-a lăsat intimidat.

– Atunci așteaptă niște cai buni, în loc să te repezi în deșert fără apă! Tu ești incompetent, nu Croisier!

– Îndrăznești să mă provoci? O să pun să te împuște!

– O să te rup în două înainte s-o faci, piticule!

Disputa a fost întreruptă de sosirea în galop a lui Bin Sadr și a șase din acoliții lui cu turbane, arabul strunindu-și

calul chiar între generalii care se certau. Kleber a profitat de ocazie ca să-l tragă în spate pe înflăcăratul Dumas, în timp ce Napoleon se lupta să-și recapete controlul. Mamelucii ne-au făcut de râsul lumii.

– Ce este, efendi?

Din nou, partea de jos a feței arabului era mascată.

– Te plătesc ca să-i ții pe beduini și pe mameluci departe de flancurile mele, s-a răstit Bonaparte. De ce nu faci asta?

– Poate fiindcă nu plătești așa cum ai promis. Am un urcior de urechi proaspete și niciun ban de aur ca să îl pot arăta. Oamenii mei sunt mercenari, efendi, și vor trece de partea mamelucilor dacă dușmanul le promite bani în mână.

– Ei, aș! Ți-e frică de dușmani.

– Îi invidiez! Au generali care le plătesc când li s-a promis!

Bonaparte s-a încruntat și s-a întors către Berthier, șeful de stat-major.

– De ce nu e plătit?

– Oamenii au două urechi și două mâini, a spus liniștit Berthier. Există neînțelegeri în privința numărului de dușmani pe care i-a ucis cu adevărat.

– Îmi pui cinstea la îndoială? a strigat arabul. Îți voi aduce limbi și penisuri!

– Pentru numele lui Dumnezeu, a gemut Dumas. De ce facem afaceri cu barbarii?

Napoleon și Berthier au început să șușotească între ei despre bani.

Bin Sadr a scrutat restul oamenilor cu un ochi nerăbdător și brusc privirea i-a căzut din nou asupra mea. Puteam să jur că ticălosul căuta lanțul din jurul gâtului meu. M-am încruntat, bănuind că el a fost cel care aruncase șarpele în patul meu. Privirea i s-a abătut la Astiza, umplându-i-se de ură. Ea a rămas impasibilă. Ar putea fi într-adevăr acesta purtătorul de felinar care a încercat să mă trădeze în Paris? Sau cedam fricii și fanteziilor, ca soldații de rând? Nu mă uitasem chiar cu atenție la omul din Franța.

– În regulă, a spus în sfârșit comandantul nostru. Te plătim pentru mâini la zi. Și dublu pentru toți oamenii tăi odată ce cucerim Cairo. Numai ține-i pe beduini departe.

Arabul s-a înclinat.

– Nu veți mai fi deranjat de acei șacali, efendi. Le scot ochii și o să-i oblig să-i înghită. Îi castrez ca pe vite. Le leg mațele de coada cailor și biciuiesc animalul de-a lungul deșertului.

– Bine, bine. Împrăștie vorba despre acest lucru.

S-a întors, terminând cu arabul, frustrarea domolindu-i-se. Părea stânjenit de izbucnirea lui și mi-am dat seama că în mintea lui se certa pentru că nu-și păstrase calmul. Bonaparte făcea multe greșeli, dar rareori de mai multe ori.

Numai că Bin Sadr nu terminase.

– Caii noștri sunt iuți, dar armele sunt vechi, efendi. Am putea să avem și noi câteva noi?

A făcut un gest către carabinele cu țeavă scurtă pe care le căra cavaleria lui Dumas.

– Pe naiba o să aveți! a mârâit cavaleristul.

– Noi? a repetat Bonaparte. Nu, nu avem niciunele de care să ne putem lipsi.

– Dar bărbatul acela cu puşca lui ghintuită? Acum a arătat spre mine. Mi-aduc aminte despre el şi despre împuşcătura lui de la zidurile din Alexandria. Dă-mi-l mie şi împreună îi vom trimite pe dracii ăştia care te hărţuiesc în iad.

– Americanul?

– Îi poate împuşca pe cei care fug.

Ideea l-a intrigat pe Napoleon, care căuta ceva care să-l amuze.

– Ce spui, Gage? Vrei să călăreşti cu un şeic al deşertului?

Cu presupusul meu asasin, am gândit eu, dar nu am spus asta. Nu m-aş fi apropiat de Bin Sadr decât ca să-l strâng de gât, după ce mai întâi i-aş fi pus nişte întrebări.

– Am fost invitat ca om de ştiinţă, nu ca ţintaş, generale. Locul meu este în barcă.

– În afara pericolului? a râs de mine Bin Sadr.

– Dar nu în afara razei lui de acţiune. Coboară o dată până la malul fluviului şi ai să vezi cât de mult mă pot apropia ca să te nimeresc, purtătorule de felinar.

– Purtător de felinar? a întrebat Bonaparte.

– Americanul a stat prea mult în soare, a spus arabul. Haide, stai în barca ta, gândindu-te că eşti în afara oricărui pericol şi poate curând va exista vreo întrebuinţare nouă pentru puşca dumitale. Îţi vei dori să fi venit cu Ahmed Bin Sadr.

Acestea fiind spuse, a luat un săculeţ de monede de la Berthier şi a plecat în galop.

În timp ce pleca, pânza care îi acoperea partea de jos a feței a alunecat pentru o clipă și i-am zărit obrazul. Avea furunculi inflamați, acoperiți de o cataplasmă, în același loc în care Astiza străpunsese figurina ei de ceară.

Eram deja la jumătatea drumului către Cairo când s-a auzit că un conducător mameluc, pe nume Murad Bei, a adunat o forță care să se opună înaintării noastre. Bonaparte a hotărât să oprească acțiunea. Ordinele au fost date, iar trupele au plecat în seara zilei de 12 iulie, pentru un marș de noapte surpriză către Shubra Khit, următorul mare oraș de pe Nil. În zori, sosirea francezilor a luat prin surprindere armata egipteană de vreo zece mii de oameni care încă se organiza, o mie dintre ei reprezentând minunata cavalerie mamelucă, iar restul o mulțime de felahi neinstruiți, înarmați cu nimic altceva decât bâte. Mergeau nesiguri în cerc în timp ce francezii formau linii de luptă și pentru o clipă am crezut că întreaga mulțime se va retrage fără să lupte. Apoi un fel de încurajare a părut să-i facă să încremenească – i-am putut vedea pe comandanții lor arătând spre Nil – și s-au pregătit și ei de luptă.

Aveam un loc central la bordul vasului *Le Cerf* care era ancorat. Priveam din larg, în timp ce soarele auriu a răsărit și o fanfară a armatei franceze a început să interpreteze *Marseillaise*, imnul plutind deasupra Nilului. Era o melodie care a dat fiori trupelor și, inspirați de ea, francezii erau gata să cucerească lumea. Exista o operativitate molipsitoare în modul în care soldații se strângeau din nou în formațiile

lor militare în formă de pătrate, modele regimentare care erau trase unele după altele în briza dimineții. Nu e o formație ușor de stăpânit și e chiar mai greu de menținut în timpul unui atac inamic, când fiecare om e așezat cu fața înainte și se bazează pe cei din spate, care să susțină formația. Exista o pornire naturală de a vrea să dai înapoi, ceea ce putea însemna distrugerea formației sau ca acei care voiau să se eschiveze să-și arunce armele pentru a trage înapoi răniții. Sergenții și cei mai puternici veterani apărau rândurile din spate pentru a-i împiedica pe cei din față să dea înapoi de frică. Cu toate acestea, un pătrat care era stabil era practic de necucerit. Cavaleria mamelucă a înconjurat pătratele pentru a găsi un punct slab și nu a reușit, formațiile franceze punând în mod clar inamicul în încurcătură. Părea că bătălia va fi încă o demonstrație elocventă a puterii de foc europene împotriva curajului arab medieval. Am așteptat, sorbind din ceaiul de mentă egiptean, în timp ce cerul dimineții devenea din roz albastru.

Apoi s-au auzit țipete de alarmă și pânze au apărut dintr-o cotitură din susul râului. Strigătele de triumf ale mamelucilor au răsunat de pe mal. Stăteam tulburați pe punte. Nilul purta o flotă de corăbii egiptene din Cairo, triunghiurile velelor latine umplând fluviul și arătând ca o curte cu rufe puse la uscat. Drapele mameluce și islamice fluturau din fiecare vârf de catarg, iar din corpurile corăbiilor înghesuite cu soldați și tunuri s-a auzit o larmă de nedescris de trompete, tobe și cornuri. La asta se referise Bin Sadr când mă avertizase viclean că-mi voi folosi puşca

ghintuită? Cum ar fi putut ști? Strategia inamicului era evidentă. Intenționau să distrugă mica noastră flotă și să atace armata lui Bonaparte pe flancuri de pe fluviu.

Mi-am vărsat ceaiul peste bord și mi-am verificat încărcătura puștii, simțindu-mă prins în capcană pe mare și expus. La urma urmei, nu aveam să fiu doar un spectator.

Căpitanul Perree a început să dea scurt ordine să se ridice ancora, în timp ce marinarii francezi din mica lui flotă au alergat către tunuri. Talma și-a scos carnețelul, arătând palid. Monge și Berthollet au apucat velatura și s-au săltat pe copastie să privească, de parcă ar fi urmărit un concurs. Timp de câteva minute, cele două flote s-au apropiat încet cu o grație maiestuoasă, ca niște lebede mândre alunecând pe apă. Apoi s-a auzit o bufnitură, un nor de fum s-a văzut de la prora navei-comandant a mamelucilor și ceva a sfârâit pe lângă noi în aer, aruncând în sus o coloană de apă verde departe de pupa noastră.

– Nu negociem mai întâi? am întrebat încet, cu vocea mai nesigură decât aș fi vrut.

De parcă mi-ar fi răspuns, rândul din față al flotei egiptene a bubuit când tunurile înclinate au tras, iar fluviul a părut că se umflă. Stropi au sărit peste tot în jurul nostru, împroșcându-ne cu apă călduță. O ghiulea a căzut direct pe una din canonierele din dreapta noastră, azvârlind o ploaie de așchii. Țipete au răsunat de-a lungul fluviului. S-a auzit acel sunet ciudat, zăngănitor, produs de trecerea unei ghiulele și găuri s-au deschis în pânzele noastre, ca niște expresii de surpriză pe chipuri.

– Cred că negocierile s-au încheiat, a spus tare Talma, stând pe vine lângă timonă și scriind cu unul din noile creioane ale lui Conte. Ăsta va fi un buletin nemaipomenit.

Degetele îi tremurau.

– Marinarii lor par mult mai precişi decât tovarăşii lor din Alexandria, a remarcat Monge admirativ, sărind de pe copastie. Era nepăsător de parcă ar fi urmărit o demonstraţie de tunuri la un atelier de topitorie.

– Marinarii otomani sunt... greci! a exclamat Astiza, recunoscându-şi compatrioţii după felul în care erau îmbrăcaţi. Îl slujesc pe beiul din Cairo. Acum vei avea o luptă!

Oamenii lui Perree au început şi ei să tragă, dar era greu să te învârţi împotriva curentului apei pentru a trimite nişte salve de bord exacte şi eram în mod clar depăşiţi ca forţe. În timp ce am aranjat pânzele în bătaia vântului pentru a nu ne apropia de inamic prea repede, inevitabil cele două flote rivale se îndreptau către acelaşi punct. Am aruncat o privire pe uscat. Începutul acestui foc de artilerie a fost, se pare, semnalul pentru mamelucii de pe ţărm. Şi-au fluturat lăncile şi au atacat înspre grupul de baionete franceze, galopând drept în perdeaua şuierătoare a focului francez. Caii s-au izbit de pătrate ca un val de un ţărm stâncos.

Brusc s-a auzit o bubuitură puternică, iar eu şi Astiza am fost aruncaţi la pământ, căzând într-o încâlceală dizgraţioasă. În condiţii normale, m-aş fi bucurat de acest moment neaşteptat de intimitate, dar acesta fusese provocat de o ghiulea care se lovise de corpul navei noastre. Când ne-am rostogolit într-o parte mi s-a făcut greaţă. Ghiuleaua trecuse de-a lungul punţii principale, omorându-i pe doi

dintre tunarii noştri şi împroşcând jumătatea din faţă a corabiei cu sânge. Aşchiile au mai rănit câţiva oameni, inclusiv pe Perree, iar focul nostru a slăbit în intensitate chiar în timp ce al arabilor părea să crească.

– Ziaristule! a strigat căpitanul la Talma. Încetează să mai scrii şi ia timona!

Talma s-a albit la faţă.

– Eu?

– Trebuie să-mi bandajez braţul şi să trag cu tunul!

Scriitorul nostru a sărit să îndeplinească ordinul, emoţionat şi speriat.

– În ce direcţie?

– Înspre duşman.

– Vino, Claude-Louis! a strigat Monge către Berthollet, în timp ce matematicianul se căţăra în faţă pentru a prelua un alt tun nemânuit de nimeni. E timpul să punem ştiinţa la treabă! Gage, foloseşte-ţi puşca, dacă vrei să trăieşti! Dumnezeule, savantul era trecut de cincizeci de ani şi părea hotărât să câştige bătălia de unul singur! El şi Berthollet au alergat către tunul din faţă. Între timp, am reuşit să trag şi un marinar inamic s-a rostogolit de pe velatură. O perdea de fum de la tunuri ne-a înconjurat. Vasele arabe erau transparente în întunericul creat. Cât mai era până ce am fi fost ajunşi de ei şi tăiaţi în bucăţi de iatagane? Am observat vag că Astiza s-a târât înainte pentru a-i ajuta pe savanţi să tragă de funiile tunului. Admiraţia ei pentru precizia cu care trăgeau grecii a părut depăşită de propriul instinct de conservare. Chiar Berthollet a pus o ghiulea, iar Monge a potrivit tunul.

– Foc!

Tunul a azvârlit o salvă de flăcări. Monge a urcat pe bompres și s-a înălțat pe vârfuri pentru a-și verifica ținta, sărind înapoi dezamăgit. Lovitura fusese ratată.

– Avem nevoie de relevee pentru a calcula exact distanța, Claude-Louis, a murmurat el, sau facem risipă de praf de pușcă și de lovituri. Curăță și încarcă din nou! – i-a ordonat scurt Astizei.

Am ochit iar, apăsând cu grijă. De această dată un căpitan mameluc a căzut cu capul în jos. Ca răspuns, gloanțele au răpăit în jurul meu. Transpirat, am încărcat iarăși.

– Talma, menține un curs stabil, naiba să te ia! a țipat Monge.

Scriitorul ținea strâns timona cu o determinare palidă. Flota otomană se apropia constant, iar marinarii inamici se îngrămădeau la prora, pregătiți de abordaj.

Am văzut că savanții luau releveele unor puncte de pe uscat și desenau linii care se intersectau pentru a obține o estimare cât mai precisă a distanței până la nava-comandant inamică. Apa era aruncată în aer peste tot în jurul nostru. Sfărâmăturile zburau în toate direcțiile.

Am ochit, am împușcat un tunar greco-otoman drept în cap și am alergat la prora.

– De ce nu trageți?

– Liniște! a strigat Berthollet. Dă-ne timp să ne verificăm calculele! Cei doi savanți au înălțat tunul, țintind la fel de precis ca un instrument de măsură.

– Încă un grad, a mormăit Monge. Acum!

Tunul a bubuit încă o dată, ghiuleaua a scrâșnit, i-am putut urmări umbra când a trecut, iar apoi – minunea

minunilor – chiar a lovit nava-comandant mamelucă exact în centru, găurind inima vasului. Pe Thor, cei doi savanți chiar i-au dat de cap.

– Ura pentru matematică!

A trecut doar o clipă și apoi vasul dușman a sărit în aer.

După câte se părea, savanții reușiseră o lovitură directă asupra depozitului de muniții. S-a auzit un vuiet provocat de un nor de lemne sfărâmate, tunuri sparte și bucăți din corpurile oamenilor, care s-au arcuit și apoi au năpădit suprafața opacă a Nilului. Bubuitul din aer ne-a făcut să ne aruncăm la podea, iar fumul s-a înălțat spre cerul albastru egiptean ca o ciupercă uriașă. Și în locul unde a fost nava-comandant arabă a rămas doar apă agitată, de parcă nava ar fi dispărut ca prin farmec. Focul musulman a fost redus imediat la tăcere, într-o consternare uluită, iar apoi un urlet a venit dinspre flotila inamică, în timp ce vasele mai mici au schimbat cursul pentru a fugi în susul fluviului. În același timp cavaleria mamelucilor, care forma o a doua linie de atac după ce prima a eșuat, s-a împrăștiat dintr-odată și s-a retras spre sud în fața acestei pretinse atotputernicii franceze. În câteva minute, ceea ce fusese o bătălie învolburată pe mare și pe uscat s-a transformat într-o debandadă. Cu acea singură lovitură bine plasată, bătălia de la Shubra Khit a fost câștigată, iar Perree, rănit, a fost promovat la gradul de contraamiral.

Iar eu, prin asociere, eram un erou.

Când Perree a ajuns pe uscat ca să primească felicitările lui Bonaparte, i-a invitat generos pe cei doi savanți, pe Talma

și pe mine, atribuindu-ne nouă meritul pentru lovitura decisivă. Precizia lui Monge a fost ca o minune. În ciuda expertizei grecești, noul amiral a calculat mai târziu că cele două flote au schimbat o mie cinci sute de lovituri de tun într-o jumătate de oră, iar flotila sa plecase cu doar șase morți și douăzeci de răniți. Aceeași era și situația artileriei egiptene, sau a tehnicii de luptă în general, la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Loviturile de tun și tragerile cu muschetele erau atât de imprecise, încât un om curajos se putea așeza singur în linia întâi a unui atac, având chiar o foarte bună șansă de supraviețuire și de glorie. Oamenii au tras prea repede. În acel fum, au tras în orb. Încărcau panicați și uitau să descarce arma, înghesuind gloanțele unele peste altele fără să tragă, până când muschetele lor explodau. Au tras în urechile și mâinile camarazilor din linia din fața lor, au spart timpane și s-au împuns unii pe alții când fixau baionetele. Bonaparte mi-a spus că cel puțin o pierdere de război din zece a fost cauzată de propriii camarazi, acesta fiind motivul pentru care uniformele erau atât de strălucitoare, pentru a împiedica prietenii să se omoare între ei.

Bănuiesc că pușți scumpe ca a mea vor schimba cândva toate aceste lucruri, iar conflictul armat va arăta altfel, cu niște oameni care vor bâjbâi prin noroi pentru a se adăposti. Ce glorie era în crimă? Chiar, mă întrebam cum ar fi arătat un război dacă savanții s-ar fi ocupat cu țintitul, iar fiecare ghiulea sau glonț și-ar fi lovit în plin obiectivul. Dar aceasta, desigur, era o idee fantezistă, care nu se va materializa niciodată.

De vreme ce Monge și Berthollet au fost cei care au potrivit tunul principal, eu am fost aplaudat pentru că am luptat cu pasiune pentru francezi.

– Ai spiritul din Yorktown! m-a felicitat Napoleon, bătându-mă pe spate.

Din nou, prezența Astizei mi-a sporit renumele. La fel ca orice alt bun soldat francez, legasem de mine o femeie atrăgătoare și, mai presus de toate, o femeie cu spirit, care trăgea de sforile tunului. Devenisem unul dintre ei, în timp ce ea își folosea îndemânarea sau vrăjile – în Egipt, cele două păreau a fi același lucru – pentru a ajuta la bandajarea răniților. Noi, bărbații, ne-am alăturat lui Napoleon în cortul lui pentru a lua cina.

Generalul nostru era binedispus după rezultatul energicei lupte, care îl liniștise atât pe el, cât și pe soldații lui. Egiptul putea fi ciudat, dar Franța îi putea deveni stăpână. Acum mintea lui Bonaparte era plină de planuri de viitor, deși eram încă la mai mult de o sută cincizeci de kilometri de Cairo.

– Campania mea nu este una de cucerire, ci de căsătorie, a declarat el, în timp ce ne ospătam cu carnea de pasăre pe care ajutoarele lui au luat-o din Shubra Khit, prăjind-o pe vergelele de la muschete. Franța are un destin în Est, la fel cum tânăra dumitale națiune, Gage, are un destin în Vest. În timp ce Statele Unite civilizează piele roșii sălbatice, noi îi vom reforma pe musulmani cu idei vestice. Vom aduce în toropitul Egipt mori de vânt, canale, fabrici, diguri, drumuri și trăsuri. Noi doi suntem revoluționari, da, dar eu sunt și constructor. Vreau să creez, nu să distrug.

Gândeam că într-adevăr credea acest lucru, la fel cum credea o mie de alte lucruri despre el însuși, multe din ele contradictorii. Avea inteligența și ambiția a douăzeci de oameni și era un cameleon care încerca să-i cuprindă pe toți.

– Acești oameni sunt musulmani, am subliniat eu. Nu se vor schimba. Se luptă cu creștinii de secole.

– Și eu sunt musulman, Gage, dacă există un singur Dumnezeu și fiecare religie reprezintă doar un aspect al adevărului fundamental. Asta trebuie să explicăm acestor oameni, că suntem cu toții frați întru Allah sau Iehova sau Iahve sau oricare altul. Franța și Egiptul se vor uni, după ce toți mollahii vor înțelege că suntem frații lor. Religia? Este o unealtă, ca medaliile sau primele. Nimic nu inspiră ca o credință nedemonstrată.

Monge a râs.

– Nedemonstrată? Sunt savant, generale, și totuși Dumnezeu chiar a părut că și-a dovedit existența odată ce acele ghiulele au început să vâjâie.

– Dovedită sau dorită, precum un copil visează la mama lui? Cine știe? Viața e scurtă și la niciuna din cele mai profunde întrebări ale noastre nu primim niciodată răspuns. Așa că trăiesc pentru posteritate: moartea nu înseamnă nimic, dar a trăi fără glorie este ca și cum ai muri în fiecare zi. Îmi aduc aminte de povestea unui duelist italian care s-a luptat de paisprezece ori pentru a-și apăra punctul de vedere și anume că poetul Ariosto era mai bun decât poetul Tasio. Pe patul de moarte, omul a mărturisit că nu-l citise pe niciunul. Bonaparte a râs. Asta înseamnă să trăiești!

– Nu, generale, a replicat Conte, bătând ușor cu degetele în cupa de vin. Asta înseamnă să trăiești.

– Ah, apreciez un pahar de vin bun, un cal minunat sau o femeie frumoasă. Uitați-vă la prietenul nostru american care o salvează pe această frumușică macedoneancă, se găsește în cortul comandantului și e pe cale de a se bucura de bogățiile din Cairo. Este un oportunist, ca mine. Să nu credeți că nu-mi lipsește nevasta, care e o mică vrăjitoare lacomă cu una din cele mai drăguțe păsărici pe care le-am văzut vreodată, o femeie atât de seducătoare încât când am fost la ea odată nici măcar nu am observat că micul ei cățel mă mușca de fund! A râs în hohote amintindu-și. Plăcerea este rară! Dar istoria este cea care durează și niciun loc nu are mai multă istorie decât Egiptul. O vei consemna pentru mine, nu-i așa, Talma?

– Scriitorii se îmbogățesc cu subiectele lor, generale.

– O să le dau autorilor un subiect pe măsura talentului lor.

Talma și-a ridicat cupa.

– Eroii vând cărțile.

– Iar cărțile creează eroi.

Am băut cu toții, nu aș putea spune pentru ce anume.

– Aveți o ambiție foarte mare, generale, am remarcat eu.

– Succesul este o chestiune de voință. Primul pas spre măreție este să te hotărăști să fii măreț. Apoi, oamenii te vor urma.

– Să te urmeze unde, generale? a întrebat binevoitor Kleber.

– Până la capăt. S-a uitat pe rând la fiecare dintre noi, cu o privire intensă. Până la capăt.

După cină, m-am oprit ca să-mi iau la revedere de la Monge și Berthollet. Mă cam săturasem de corăbii, după ce am mai văzut-o și pe una din ele explodând, iar Talma și Astiza voiau și ei să rămână pe țărm. Așa că ne-am luat rămas-bun pentru scurt timp de la cei doi savanți, sub un cer de noapte deșertic scânteind de nenumărate stele.

– Bonaparte e cinic, dar seducător, am remarcat eu. Nu-i poți asculta visele fără să nu fii molipsit de ele.

Monge a dat din cap.

– E ca o cometă, omul ăsta. Dacă nu va fi ucis, își va lăsa amprenta asupra lumii. Și asupra noastră.

– Întotdeauna să-l admiri, dar niciodată să nu te încrezi în el, a avertizat Berthollet. Cu toții atârnăm de coada tigrului, *monsieur* Gage, sperând că nu vom fi mâncați.

– Cu siguranță nu-i va mânca pe cei din aceeași categorie cu el, prietene chimist.

– Dar cine sunt cei ca el? Dacă nu prea crede în Dumnezeu, atunci nu prea crede nici în noi: că suntem reali. Nimeni nu e real pentru Napoleon decât Napoleon.

– Asta pare *prea* cinic.

– Nu? În Italia a ordonat unui grup de soldați să intre într-o încăierare cruntă cu austriecii care a lăsat în urmă mai mulți morți.

– Ăsta e războiul, nu-i așa? Mi-am adus aminte de comentariile lui Bonaparte de pe plajă.

– Nu când nu a existat vreun motiv militar pentru încăierare sau pentru morți. Thureau, o domnișoară drăguță, se afla în vizită din Paris, iar Bonaparte era nerăbdător să se culce cu ea, și cum altfel decât demonstrându-și puterea.

A ordonat lupta numai ca s-o impresioneze. Berthollet și-a pus mâna pe brațul meu. Sunt bucuros că ni te-ai alăturat, Gage, te dovedești curajos și simpatic. Mărșăluiește alături de tânărul nostru general și vei mărșălui departe, așa cum a promis. Dar nu uita niciodată că interesele lui Napoleon sunt numai ale lui Napoleon, nu și ale tale.

Sperasem că restul călătoriei noastre spre Cairo va însemna o plimbare pe aleile străjuite de palmieri și prin verdeața umedă a câmpurilor de pepeni irigate. În schimb, pentru a evita meandrele fluviului și ulițele înguste ale satelor dese, armata franceză a lăsat Nilul câțiva kilometri la est și a pornit din nou în călătorie prin deșert și pământuri de țară, traversând noroaie întărite de soare și canale de irigație secate. Valea aluvială, pe care Nilul o inunda în fiecare sezon ploios, ridica un nor de praf uscat și lipicios care ne-a transformat într-o hoardă de oameni prăfuiți, care mărșăluiau către sud cu picioarele pline de bășici. Căldura din mijlocul lunii iulie depășea în mod frecvent treizeci și șapte de grade, iar când bătea un vânt fierbinte, cerul strălucitor de azur devenea lăptos la orizont. Nisipul șuiera deasupra dunelor sculptate ca o pânză care se unduia. Oamenii au început să sufere de conjunctivită sau orbire temporară, de la lumina strălucitoare continuă. Atât de nemilos era soarele, încât am fost nevoiți să ne acoperim mâinile ca să ridicăm o piatră sau să atingem țeava unui tun.

Nu ajuta nici faptul că Bonaparte, încă temându-se de un atac britanic din spate sau de o rezistență mai bine organizată din față, își mustra ofițerii pentru fiecare pauză sau

întârziere. În timp ce ei se concentrau asupra marşului, mintea lui gândea întotdeauna în ansamblu, bifând zilele calendarului şi cutreierând strategic de la misterioasele locuri unde s-ar putea afla flota britanică, până la aliatul Tippoo, din îndepărtata Indie. Încerca să reţină pe retină întregul Egipt. Gazda plăcută pe care am văzut-o după lupta de pe fluviu redevenise acel nerăbdător tiran, galopând din loc în loc şi îndemnându-ne să mărim pasul.

– Cu cât mersul e mai rapid, cu atât e mai puţin sânge! spunea el.

Aşa că toţi generalii erau asudaţi, murdari şi se înjurau frecvent unul pe altul. Soldaţii erau deprimaţi din cauza gâlcevilor şi a pustietăţii ţării pe care veniseră să o cucerească. Mulţi preferau să-şi arunce echipamentul decât să-l care. Alţi câţiva şi-au luat viaţa. Astiza şi cu mine am trecut pe lângă două cadavre, lăsate în urmă pe drum deoarece toată lumea era mult prea grăbită ca să-i mai îngroape. Doar beduinii care ne urmăreau îi descurajau pe alţii să dezerteze.

Torentul nostru de oameni, cai, măgari, tunuri, căruţe, cămile, partizani şi cerşetori se scurgea spre Cairo într-o săgeată de praf. Când ne-am oprit să ne odihnim pe acele pământuri de ţară, transpiraţi şi plini de noroi, singura noastră distracţie era să aruncăm cu pietre în mulţimea de şobolani. La marginea deşertului, oamenii trăgeau în şerpi şi se jucau cu scorpionii, chinuindu-i în concursuri unul împotriva altuia. Au aflat că muşcătura de scorpion nu era mortală, aşa cum se temuseră iniţial, şi că presarea acului insectei elibera o substanţă lipicioasă care putea fi folosită ca o alifie şi ajuta la alinarea durerii şi la grăbirea vindecării.

Nu ploua niciodată și din când în când mai era câte un nor. Noaptea nu se putea spune că ne stabileam tabăra, cădeam din picioare și ne prăbușeam chiar în ordinea în care mărșăluisem, cei mai mulți dintre noi fiind imediat invadați de purici și musculițe. Mâncam hrană rece la fel de des cum mâncam și mâncare fierbinte pentru că aveam prea puțin lemn pentru foc. Noaptea se răcorea abia înspre zori și ne trezeam umezi de rouă, refăcuți doar pe jumătate. Apoi răsărea soarele fără nori, lipsit de milă, ca un ceas, și în curând ne coceam cu toții. Am observat că Astiza stătea în mod constant mai aproape de mine în timpul marșului, dar eram amândoi atât de înfășurați în haine, murdari și expuși în această mulțime, încât nu era nimic romantic în decizia ei. Pur și simplu în timpul nopții ne căutam unul altuia căldura și apoi la prânz ne plângeam de soare și muște. În sfârșit, la Wardan armatei i s-a permis să se odihnească două zile. Oamenii s-au spălat, au dormit, au luat nutreț și s-au tocmit pentru hrană. Încă o dată Astiza și-a dovedit valoarea pentru că a reușit să vorbească cu sătenii și să cadă la învoială pentru a ne întreține. A avut un succes atât de mare, încât am putut să-i aprovizionez pe câțiva din ofițerii din statul-major al lui Napoleon cu pâine și fructe.

– Îi întreții pe invadatori așa cum evreii au fost hrăniți cu mana din cer, am încercat eu să glumesc cu ea.

– Nu o să-i las să moară de foame pe soldații de rând din cauza iluziilor comandantului lor, a ripostat ea. În plus, hrăniți sau înfometați, veți pleca în scurt timp.

– Nu crezi că francezii îi pot învinge pe mameluci?

– Nu cred că pot învinge deșertul. Uită-te la voi toți, cu uniformele voastre grele și cu cizmele călduroase și pielea rozalie. Mai e cineva în afară de nebunul vostru de general care nu regretă că a venit aici? Acești soldați vor pleca din proprie inițiativă, cât de curând.

Predicțiile ei au început să mă irite. La urma urmei, era o prizonieră, răsfățată de bunătatea mea și era timpul potrivit să-i fac observație.

– Astiza, am fi putut să te omorâm ca pe un asasin, în Alexandria. În schimb, te-am salvat. N-am putea deveni prieteni și nu stăpân și servitoare sau invadator și egiptean?

– Prietena cui? A unui bărbat străin de propria armată? Aliat cu un oportunist militar? Cu un american care pare că nu e nici om de știință, nici un soldat adevărat?

– Mi-ai văzut medalionul. Este o cheie către ceva ce trebuie să descopăr.

– Dar tu vrei această cheie fără să înțelegi. Vrei cunoștințe fără să studiezi. Bani fără muncă.

– Eu consider asta ca o muncă a naibii de grea.

– Ești un parazit care jefuiește o altă cultură. Vreau un prieten care să creadă în ceva. În primul rând în el însuși. Și în lucruri mai măreț decât el.

Ei bine, asta era îngâmfare!

– Sunt un american care crede în tot felul de lucruri! Ar trebui să citești Declarația noastră de Independență! Iar eu nu controlez lumea. Încerc doar să-mi croiesc un drum în ea.

– Nu. Ceea ce fac indivizii, asta controlează lumea. Războiul ne-a adus laolaltă, *monsieur* Ethan Gage, și nu

eşti în întregime o persoană nesuferită. Dar camaraderia nu este cu adevărat prietenie. Mai întâi trebuie să hotărăşti de ce eşti în Egipt, ce intenţionezi să faci cu acest medalion al tău, ce aperi cu adevărat şi abia atunci vom fi prieteni.

Ei bine, am gândit eu, era destul de obraznică pentru o sclavă de negustor!

– Şi vom fi prieteni când mă vei recunoaşte ca stăpân şi îţi vei accepta noua soartă!

– Ce sarcină nu am îndeplinit pentru tine? Unde nu te-am însoţit?

Femeile! Nu aveam niciun răspuns. De data aceasta am dormit la un braţ depărtare, iar mintea m-a împiedicat să dorm până după miezul nopţii. Ceea ce s-a dovedit a fi un lucru bun, pentru că am scăpat ca prin urechile acului să nu fiu călcat pe cap de un măgar plimbăreţ.

La o zi după Anul Nou egiptean, pe 20 iulie, în satul Omm-Dinar, Napoleon a primit în sfârşit veşti despre pregătirile mamelucilor pentru apărarea oraşului Cairo, acum la distanţă de doar treizeci de kilometri în faţa noastră. Apărătorii şi-au împărţit prosteşte forţele. Murad Bei şi-a condus grosul armatei mameluce pe malul de vest al fluviului, partea pe care ne aflam şi noi, dar invidiosul Ibrahim Bei a păstrat o mare parte în est. Era ocazia pe care o aşteptase generalul nostru. Ordinul de a ne pune în mişcare a venit la două ore după miezul nopţii, strigătele şi protestele ofiţerilor şi sergenţilor nelăsând loc niciunei întârzieri. Ca un monstru uriaş care se deşteaptă în peştera sa, forţa expediţionară franceză s-a urnit, s-a ridicat şi a

început să mărşăluiască spre sud, în întuneric, cu o bruscă presimţire care mi-a amintit de sentimentul acela înţepător pe care îl aveam când demonstram electricitatea lui Franklin. Aceasta va fi marea bătălie, iar zilele care vor urma vor vedea ori distrugerea principalei armate a mamelucilor, ori înfrângerea armatei franceze. În ciuda prelegerii elevate a Astizei despre controlul lumii, nu mă simţeam mai stăpân pe propria-mi soartă decât o frunză purtată de vânt.

Zorii au devenit roşietici, stuful de pe Nil fiind învăluit în ceaţă. Bonaparte ne-a îndemnat să mergem mai departe, nerăbdător să-i zdrobească pe mameluci înainte ca ei să-şi unească forţele sau, şi mai rău, să se împrăştie prin deşert. I-am prins o căutătură mânioasă, intensă, mai puternică decât oricare alta pe care am observat-o până atunci, nu doar dornică de luptă, ci obsedată de ea. Un căpitan a obiectat slab, iar Napoleon s-a răstit la el ca un bubuit de tun. Dispoziţia lui îi neliniştea pe soldaţi. Era comandantul îngrijorat de bătălia care urma să vină? Dacă era aşa, cu toţii ar fi trebuit să ne îngrijorăm. Nimeni nu dormise suficient. Puteam vedea la orizont un val uriaş de praf, acolo unde se adunau mamelucii şi infanteria lor.

În timpul unei opriri scurte la o fântână dintr-un sat plin de noroi am aflat motivul mohorelii generalului. A fost o pură întâmplare că unul din aghiotanţii lui, un tânăr soldat curajos şi nesăbuit, pe nume Jean-Andoche Junot, s-a dat jos de pe cal să bea apă în acelaşi timp cu mine.

– Generalul pare teribil de nerăbdător în privinţa bătăliei, am remarcat eu. Ştiam că această luptă va veni şi

că în război viteza este extrem de importantă, dar să pornești la drum în toiul nopții mi se pare cumva necivilizat.

– Stai departe de el, m-a avertizat calm locotenentul. După noaptea trecută, e periculos.

– Ați băut? Ați pariat? Ce s-a întâmplat?

– M-a rugat cu câteva săptămâni în urmă să fac niște cercetări discrete din cauza unor zvonuri repetate. Recent, am primit câteva scrisori furate care dovedesc că Joséphine are o aventură, un secret cunoscut de noi toți, în afară de general. Noaptea trecută, la scurtă vreme după vestea cu pregătirile de război ale mamelucilor, mi-a cerut brusc să-i spun ce-am aflat.

– Îl înșală?

– E îndrăgostită de un filfizon pe nume Hippolyte Charles, aghiotantul generalului Leclerc din Franța. Femeia l-a înșelat pe Bonaparte de când s-au căsătorit, dar el a fost orb în fața acestor infidelități pentru că o iubește la nebunie. Gelozia lui este incredibilă, iar furia de noaptea trecută a fost vulcanică. Mi-era teamă că avea să mă împuște pe *mine*. Părea dement și se lovea cu pumnii în cap. Știi cum e să fii trădat de cea pe care o iubești atât de mult fără speranță? Mi-a spus că emoțiile lui s-au risipit, idealismul i s-a sfârșit și că n-a mai rămas pentru el decât ambiția.

– Și toate astea pentru o aventură? Un francez?

– O iubește cu disperare și se urăște pentru dragostea asta. Este cel mai independent și singur dintre oameni, fiind prins de șleampăta aia cu care s-a căsătorit. A ordonat imediat acest marș, și a tot jurat că fericirea lui s-a terminat și că înainte ca soarele să apună, va distruge armatele egiptene

până la ultimul om. Ascultă-mă, *monsieur* Gage, suntem conduşi la luptă de un general înnebunit de furie.

Chestia asta nu suna deloc bine. Dacă e un lucru pe care cineva îl aşteaptă din partea comandantului său, acela un cap limpede. Am înghiţit în sec.

– Sincronizarea n-a fost cea mai bună, Junot.

Locotenentul a încălecat.

– Nu am avut de ales, iar raportul meu nu ar fi trebuit să fie o surpriză. Dar îl cunosc, şi va lăsa deoparte orice altceva când va veni bătălia. O să vezi. A dat din cap, de parcă voia să se convingă şi pe el de asta. Sunt doar bucuros că nu mă aflu în tabăra adversă.

9

Era ora două după-amiaza, cea mai fierbinte perioadă din zi, când armata franceză a început să formeze pătrate pentru Bătălia de la Piramide. Mai corect spus era Bătălia de la Imbaba, cel mai apropiat oraş, dar piramidele care se zăreau la orizont i-au dat în rapoartele lui Talma un nume mai romantic. Câmpurile de pepeni din Imbaba au fost iute invadate de soldaţi care căutau să-şi potolească setea înainte de luptă. Una din amintirile mele era legată de petele de suc de sub bărbie de pe uniformele lor, când regimentele şi brigăzile se încolonau.

Piramidele încă se vedeau în ceaţă, la o depărtare de douăzeci şi cinci de kilometri, dar erau impresionante prin

geometria lor perfectă. De la distanță păreau ca tichiile unor prisme uriașe, îngropate până la gât în nisip. Ne-a tulburat vederea lor, atât de legendare și de falnice, cele mai înalte structuri care fuseseră construite vreodată. Vivant Denon desena cu furie, încercând să facă să încapă toată acea panoramă în carnețelul lui și să prindă strălucirea bolții cerului.

Imaginați-vă magnifica panoplie a scenei. În stânga flancului nostru curgea Nilul, scăzut înainte de inundațiile care urmau să înceapă curând, dar cu toate acestea o dungă albastră maiestuoasă care reflecta cerul strălucitor. În apropiere se aflau verdele bogat al câmpiilor irigate și palmierii care îl mărgineau, o panglică a Edenului. La dreapta noastră se găseau dunele vălurite, ca niște valuri înghețate ale oceanului. Și în sfârșit, în depărtare se vedeau piramidele, acele structuri mistice care păreau că aparțin unei alte lumi, asamblate de o civilizație pe care abia ne-o puteam închipui, înălțându-se cu vârfurile lor perfecte. Piramidele! Văzusem reprezentări masonice ale lor, ascuțite și abrupte, având în partea de sus un ochi strălucitor, atotvăzător. Acum erau reale, mai turtite decât îmi imaginasem, licărind ca un miraj.

La astea se adăugau zecile de mii de soldați în uniforme așezați în formații distincte, cavaleria mamelucă, măgarii care răgeau, cămilele care se mișcau greoi și ofițerii francezi călare – deja răgușiți de la strigarea atâtor ordine – iar eu eram prins în acest peisaj atât de exotic, încât părea că sunt transportat într-un vis. Talma flutura bucățile de hârtie în timp ce scria agitat, încercând să consemneze tot.

Denon murmura că toți ar fi trebuit să ne fotografiem înainte să ne alăturăm bătăliei.

– Așteptați. Așteptați!

Împotriva armatei lui Bonaparte era așezată în formație de luptă o oștire scânteietoare care părea de două până la trei ori mai mare decât cei douăzeci și cinci de mii de soldați ai noștri, deasupra ei plutind un nor gros de praf. Dacă mamelucii ar fi fost niște generali mai buni, ar fi fost posibil să fim copleșiți. Dar armata arabă a fost divizată fără rost în apropiere de mărețul fluviu. Infanteria lor, de această dată trupe otomane din Albania, a fost amplasată mult prea departe, în spate, ca să poată fi de folos imediat. O slăbiciune fatală a mamelucilor nu era numai că nu aveau încredere unii în ceilalți, ci că nu aveau încredere în nicio linie otomană în afară de a lor. Artileria lor era poziționată prost pe flancul nostru stâng îndepărtat. Din cauza unei asemenea incompetențe, soldații francezi erau încrezători în rezultat.

– Priviți, ce proști sunt! își liniștea veteranii camarazii. Nu înțeleg războiul!

Pe malul îndepărtat, licărind la orizont, se vedea chiar orașul Cairo, cu un sfert de milion de oameni, cu minaretele lui imposibil de zvelte. Aveam să găsim cu toții acolo bogăția? Gura îmi era uscată, iar mintea năucită din cauza acelei senzații.

Încă o dată, în centrul dispozitivului arab se afla cavaleria mamelucă, întărită acum cu încă zece mii de oameni. Magnificii lor cai erau pursânge arabi, cu harnașamente bogate, iar călăreții lor un caleidoscop de mantii și mătăsuri,

turbanele având pene de egretă și păun, iar coifurile erau poleite cu aur. Erau înarmați cu adevărate piese de muzeu, frumoase și învechite. Muschetele erau incrustate cu bijuterii și sidef. Iataganele, lăncile, sulițele, topoarele de luptă, buzduganele și pumnalele scânteiau în lumina soarelui. Pistoale și muschete de rezervă erau așezate în tocuri pe șeile lor sau vârâte la cingătoare, iar fiecare mameluc era urmat de doi sau trei servitori pedeștri care cărau alte arme de foc și muniții de rezervă. Acești sclavi urmau să alerge iute în față ca să schimbe armele, astfel încât mamelucii să nu trebuiască să facă vreo pauză pentru a încărca. Caii războinicilor s-au ridicat pe picioarele din spate și au fornăit ca armăsarii de la circ, iar capetele li s-au dat cu nervozitate pe spate în fața viitorului atac. Nicio armată nu le ținuse piept de cinci sute de ani. Umblând de colo până colo în exteriorul formațiilor egiptene, beduinii cu mantiile lor albe, mascați ca bandiții și călare pe cămile, dădeau târcoale ca lupii. Aceștia așteptau să se năpustească asupra liniilor noastre pentru a ne ucide și jefui după ce ne-am fi frânt sub penultimul atac mameluc. Propriul nostru lup, Bin Sadr, îi vâna chiar în timp ce ei ne vânau pe noi. Îmbrăcați în negru, asasinii lui stăteau la pândă în buza dunelor și sperau nu numai să-i prindă în capcană pe beduini, ci să-i și deposedeze pe mamelucii morți de pradă, înainte ca soldații francezi să ajungă la ei.

Egiptenii prinseseră cu curele de spinarea cămilelor lor tunuri mici. Animalele zbierau, fornăiau și umblau încoace și încolo la comenzile strigate de neliniștiții lor dresori, atât de inconsecvent, încât ținta avea să se dovedească inutilă.

Fluviul era încă o dată înțesat de feluci ale flotei musulmane, ticsite cu marinari care strigau. Din nou am auzit zgomotul tobelor, cornurilor, goarnelor și tamburinelor și am văzut o pădure de steaguri, drapele și flamuri care fluturau deasupra întregii adunări ca la un mare carnaval. Fanfarele franceze au început și ele să cânte, în timp ce infanteria europeană își ocupa pozițiile cu o operativitate indiferentă datorită numeroaselor ore de antrenament, încărcându-și armele și fixându-și baionetele. Soarele scânteia pe fiecare punct mortal. Drapelele regimentelor purtau flamuri ale victoriilor trecute. Tobele au început să bată, pentru a transmite ordinele.

Aerul era fierbinte, arzându-ne plămânii. Apa părea să se evapore înainte de a ajunge de la buze pe gât. Un vânt cald bătea dinspre deșert către vest, iar în acea direcție cerul era de un maro prevestitor de rău.

Între timp, majoritatea savanților și inginerilor au ajuns armata din urmă – chiar Monge și Berthollet au venit pe țărm – dar rolul nostru în confruntarea care avea să vină nu fusese specificat. Generalul Dumas, părând și mai impresionant pe calul său de luptă maro enorm, a venit în galop pentru a da un nou ordin.

– Măgarii, oamenii de știință și femeile, la pătrate! Voi, funduri nefolositoare, ocupați-vă locul în interior!

Rareori auzisem cuvinte mai liniștitoare.

Astiza, Talma și cu mine am urmat o grămadă de savanți, franțuzoaice și vite într-unul din pătratele alcătuite de infanteriști, comandat de generalul Louis-Antoine Desaix. Era, probabil, cel mai competent militar, de aceeași vârstă

cu Napoleon, adică douăzeci și nouă de ani, și cu doi centimetri mai scund chiar decât Micul Caporal. Spre deosebire de ceilalți generali, era la fel de devotat comandantului său ca un credincios câine de vânătoare. Simpatic, desfigurat de o tăietură de sabie și timid cu femeile, părea cel mai fericit când dormea între roțile unei piese de artilerie de câmp. Și-a așezat trupele într-un pătrat atât de viguros – zece soldați orientați în patru direcții – încât când am intrat părea că ne-am refugiat într-un mic fort alcătuit în întregime din ființe umane. Mi-am încărcat din nou pușca și am privit Egiptul din spatele acestei formidabile bariere de umeri largi, pălării înalte cu cocarde și muschete. Ofițerii călare, savanții pe jos și femeile care sporovăiau ne-am învârtit în interior, cu toții fiind nervoși și înfierbântați. Tunurile au fost amplasate la fiecare colț în afara pătratului, artileriștii urmând a fi apărați de infanteriști.

– Pe Moise și Jupiter, nu am văzut niciodată atâta splendoare, am murmurat. Nu e de mirare că lui Bonaparte îi place războiul.

– Închipuiește-ți că Egiptul era casa *ta* și că te uitai la aceste divizii franceze, a replicat încet Astiza. Imaginează-ți că te confrunți cu o invazie.

– Va aduce vremuri mai bune, sper. Impulsiv, i-am luat mâna și i-am strâns-o. Egiptul este teribil de sărac, Astiza.

Surprinzător, dar nu s-a retras.

– Da, este.

Încă o dată, fanfara a început să intoneze *Marseillaise*, muzica ajutându-i pe toți să se calmeze. Apoi Napoleon a trecut călare pe lângă pătratul nostru cu aghiotanții săi, pe

un armăsar negru, cu pălăria împodobită cu pene și cu ochii lui gri reci ca gheața. M-am urcat pe un cheson, un vehicul pentru muniții cu două roți, ca să-l aud. Vestea despre infidelitățile nevestei nu lăsase niciun semn vizibil, făcând economie de concentrare furioasă. A arătat teatral piramidele, simplitatea lor geometrică licărind în acea căldură de parcă ar fi fost reflectate în apă.

– Soldați ai Franței! De la înălțimea lor, ne privesc patruzeci de secole de istorie.

Uralele erau gata să izbucnească. Pe cât de mult se plângeau soldații de Bonaparte între bătălii, stăteau alături de el în luptă ca niște iubiți. El îi cunoștea, știa cum gândeau, se văitau sau respirau și știa cum să le ceară imposibilul pentru o fâșie de pământ, o mențiune într-un raport oficial sau o promovare într-o unitate de elită.

Apoi generalul s-a aplecat către Desaix, spunându-i încet câteva cuvinte pe care unii dintre noi le-am auzit, dar care nu erau adresate armatei.

– Fără milă.

M-a străbătut brusc un fior.

Murad Bei, încă o dată comandantul armatei arabe din fața noastră, a observat că Napoleon intenționa să mărșăluiască cu pătratele sale drept înainte pentru a lovi chiar în centrul arabilor, pentru a împrăștia forțele mameluce astfel încât să fie măcelărite metodic. Chiar dacă comandantul egiptean nu era familiarizat cu tacticile europene, a dat dovadă de înțelepciune și a încercat să dejoace planurile francezilor, oricare ar fi fost acestea, atacând primul. Și-a ridicat lancea și, cu strigăte sinistre și înfricoșătoare, cavaleria

mamelucă a atacat. Acești sclavi războinici au fost invincibili secole la rând, iar clasa conducătoare nu putea crede că tehnologia era cea care aducea sfârșitul domniei ei. Era cel mai puternic atac de până acum și atât de mulți cai se repezeau înainte, încât am simțit cum se cutremură pământul sub chesonul pe care mă urcasem.

Infanteria a așteptat cu o siguranță tensionată, știind acum că mamelucii nu aveau nici artileria, nici dibăcia în folosirea muschetelor ca să triumfe asupra formațiilor franceze. Dar apropierea inamicului era la fel de furioasă ca o avalanșă. Cu toții eram nervoși. Pământul s-a cutremurat, nisipul și praful s-au ridicat până la nivelul pieptului liniei lor de atac ca un val care se apropie, iar lăncile, sulițele și gurile țevilor puștilor se mișcau ca un lan de grâu în bătaia vântului. Mă simțeam ciudat de liniștit și amețit, cățărat în acel loc și uitându-mă peste capetele liniilor din fața mea. Astiza și Talma mă priveau de jos de parcă eram nebun, dar nu zărisem încă o armă a mamelucilor care mă putea nimeri, indiferent de distanță. Mi-am ridicat și eu pușca și am așteptat, privind unduirea steagurilor inamice.

Se apropiau din ce în ce mai mult, iar tumultul creștea în intensitate, mamelucii auzindu-și propriile strigăte înalte și tremurate, francezii nescoțând niciun sunet. Suprafața deschisă dintre noi fusese înghițită. Aveam să tragem vreodată? Jur că puteam să disting culorile strălucitoare ale ochilor inamicului, ciudat de caucazieni, dinții lor strâmbi, venele de la mâini, și m-am neliniștit. Într-un final, fără să mă mai gândesc, am apăsat pe trăgaci, arma a reculat și unul dintre războinicii dușmani a căzut pe spate, dispărând în acel iureș.

A fost de parcă împușcătura mea reprezenta semnalul de începere. Desaix a zbierat, iar prima linie franceză a tras cu acea familiară perdea de flăcări. Într-o secundă am asurzit, iar cavaleria care ataca s-a prăbușit într-un val distrugător de trupuri doborâte, cai care nechezau și copite încâlcite. Fumul și praful ne-au înconjurat. Apoi a urmat încă o salvă din rândul din spate, apoi încă una și încă una. Undeva bubuiau tunurile și mitraliile șuierau prin aer. Era o furtună de gloanțe și fier. Chiar și mamelucii care nu fuseseră atinși de gloanțe se ciocneau și erau aruncați peste caii camarazilor lor. Un atac violent fusese făcut una cu pământul într-o clipă, doar la câțiva metri de primele baionete franceze. Atât de aproape se aflau dușmanii căzuți că unii au fost nimeriți de tampoanele arzânde din gurile țevilor europenilor. Hainele morților și răniților au luat foc. Am încărcat și am tras din nou, orbește. Eram învăluiți în fum.

Supraviețuitorii s-au întors brusc pentru a se regrupa, în timp ce soldații lui Napoleon au încărcat repede și mecanic, fiecare mișcare fiind exersată de sute de ori. Cei câțiva francezi care au căzut sub focul mamelucilor au fost trași înapoi în interiorul pătratului nostru în timp ce liniile se reformau cu greutate, sergenții lovindu-i pe cei leneși pentru a-i forța să-și îndeplinească obligațiile. Era ca o creatură a mării căreia îi mai creștea un braț, insensibilă la rănile fatale.

Mamelucii au atacat din nou, de data aceasta încercând să pătrundă prin lateralele și prin spatele liniilor pătratului nostru de infanterie.

Rezultatul a fost același. Caii au intrat dintr-un anumit unghi, iar câțiva s-au apropiat, dar chiar și acei armăsari

care nu au fost loviți s-au smucit în fața barierei de baionete, uneori azvârlindu-și călăreții care răcneau. Mătăsuri și pânze fine erau înroșite în timp ce arabii erau nimeriți în plin de gloanțele groase, de data aceasta de către două pătrate care trăgeau din flancuri, în timp ce mamelucii galopau între ele. Din nou asaltul a fost confuz. Atacatorii păreau tot mai disperați. Câțiva au rămas la distanță și au tras în noi cu muschete și pistoale, dar împușcăturile erau prea rare și inexacte ca să spargă liniile franceze. Unii infanteriști au mârâit sau au strigat și au căzut la pământ. Apoi încă o salvă europeană a bubuit, și din nou atacatorii au fost aruncați de pe cai. Am fost curând înconjurați de un cerc de morți și muribunzi, o grămadă a aristocrației militare din Egipt, ce făcea ca vărsarea de sânge din bătăliile anterioare să pară neînsemnată.

Chiar dacă gloanțele arabe șuierau cu regularitate deasupra noastră, curios, dar mă simțeam cumva imun la acest prăpăd. Exista ceva nerealist în întreaga scenă: uriașele piramide în depărtare, aerul fără viață, căldura înăbușitoare, palmierii care se unduiau în vântul din deșert chiar când loviturile trase la întâmplare le retezau frunzele de la vârfuri. Mici bucățele verzi pluteau în aer ca penele. În comparație cu cerul alb, nori imenși de praf se rostogoleau în timp ce inamicul galopa încoace și încolo aparent fără țintă, căutând un punct slab în formațiile lui Bonaparte și negăsindu-l. Infanteria egipteană părea înțepenită nesigur în spate, ca și cum își aștepta fatalist sfârșitul. Mamelucii, temându-se de o revoltă, lăsaseră brațul mai mic al națiunii lor să se atrofieze într-o incompetență paralizată.

Am privit către vest. Cerul era negru, iar soarele devenise o sferă portocalie. Ploaie? Mi-am dat seama că nu era asta, erau alt fel de nori: nori de nisip. Orizontul întunecat vestea iminența unei furtuni.

Nimeni nu părea să observe vremea. Cu un curaj de netăgăduit, mamelucii s-au regrupat, au luat puști și pistoale încărcate de la servitorii lor și au atacat din nou. De data aceasta păreau hotărâți să-și concentreze toată furia numai asupra pătratului nostru. Am tras, liniile lor din față au căzut ca și înainte, dar coloana lor era atât de densă, încât cei din spate au reușit să treacă peste camarazii căzuți înainte ca noi să putem reîncărca. Cu o energie disperată, și-au mânat caii spre baionetele franceze.

Era de parcă ne-am fi ciocnit de o navă. Pătratul s-a încovoiat din cauza atacului violent, caii murind chiar dacă au zdrobit infanteria lui Bonaparte sub greutatea lor. Unii oameni au dat înapoi, panicați. Alți francezi s-au repezit din interiorul pătratului să întărească partea din față înainte să se curbeze de tot. S-a dat o luptă disperată între săbiile, lăncile și pistoalele mamelucilor și baionetele și muschetele îndreptate direct spre țintă ale francezilor. Încă urcat pe cheson, am tras la întâmplare. Nu aveam nicio idee pe cine sau ce am nimerit.

Deodată, de parcă ar fi țâșnit din țeava unui tun, un cal și un războinic uriaș și-au croit drum sărind peste camarazii săi uluiți. Armăsarul arab era plin de tăieturi care sângerau, iar mamelucul cu turban care îl călărea stropea cu sânge, luptându-se totuși cu o turbare de neoprit. Infanteriștii s-au grăbit să-l prindă, dar iataganul lui tăia țevile

muschetelor lor de parcă ar fi fost din paie. Animalul înnebunit zvârlea cu copita și călca totul în picioare, învârtindu-se în cerc ca un călugăr musulman, iar călărețul lui părea imun în fața gloanțelor. Oamenii de știință s-au împrăștiat din fața copitelor, împiedicându-se și țipând. Lucrul cel mai alarmant era că atacatorul părea că își fixase privirea asupra mea, cum mă balansam pe rezerva de artilerie, îmbrăcat cu haina mea distinctă, civilă.

L-am ochit, dar înainte să trag, armăsarul s-a izbit de chesonul pe care stăteam și m-a aruncat în sus. Când am aterizat, am rămas aproape fără suflu, iar calul cu ochi sălbatici sălta înspre mine, cu copitele și ochii rostogolindu-i-se. Stăpânul lui părea concentrat asupra mea, excluzându-i pe toți ceilalți din jurul lui, de parcă s-ar fi hotărât să-și aleagă un dușman personal.

Apoi s-a auzit un strigăt, calul s-a cabrat și s-a prăbușit. Am văzut că Talma înșfăcase o lance și înjunghiase animalul lângă picioarele din spate. Călărețul a alunecat de pe cal și a căzut la fel ca și mine, rămânând un moment uluit. Înainte să apuce să se miște, Astiza a scos un urlet feroce și cu ajutorul lui Talma a împins chesonul către el. Roțile lui au intrat în calul rănit, țintuindu-l pe fanaticul călăreț între șa și bordurile de fier. Mamelucul se zvârcolea ca un animal și, deși avea umeri de taur, devenise dintr-odată neajutorat. M-am apropiat târându-mă și m-am aruncat, peste cal, pe el, punându-i *tomahawk*-ul în gât. Astiza s-a îngrămădit și ea deasupra lui, strigând în arabă și ori cuvintele ei, ori sexul au părut să-l liniștească. Apoi extenuarea i-a învins frenezia și a cedat, năucit.

– Spune-i să se predea, i-am strigat Astizei.

I-a spus ceva, iar mamelucul a aprobat resemnat, capul căzându-i înapoi în nisip. Luasem primul prizonier! Era un sentiment neașteptat de amețitor, o senzație mai plăcută decât o mână norocoasă la whist. Pe Jupiter, începusem să înțeleg entuziasmul soldaților. Să fii în viață, după ce ai fost la un pas de moarte, era un lucru îmbătător.

Dezarmându-l iute pe arab, am împrumutat pistolul unui ofițer ca să curm suferința calului. Am văzut că și alți călăreți răzbăteau, dar toți erau în cele din urmă loviți și puși la pământ de infanteria franceză. Excepție a făcut un flăcău curajos care a tăiat doi oameni, a încasat el însuși un glonț și apoi a sărit pe cal, luând-o prin linia principală haotică, pentru a se îndepărta, cântând un triumf disperat și rănit. Acesta era genul de curaj pe care îl aveau diavolii ăștia, ceea ce l-a făcut pe Napoleon să remarce că, dacă ar fi avut câțiva oameni ca ei, ar fi învins lumea. În cele din urmă, avea să recruteze supraviețuitori mameluci pentru garda personală.

Totuși, fuga acelui războinic era un caz izolat, iar majoritatea dușmanilor pur și simplu nu au putut străpunge bariera noastră umană. Baionetele înclinate străpungeau măruntaiele cailor lor. Într-un final, supraviețuitorii au spart rândurile disperați, mitraliile franceze urmărindu-le retragerea și secerând încă vreo câțiva de pe șei. În ciuda vitejiei egiptene, a avut loc un masacru. Europenii aveau câteva victime, dar mamelucii mii. Nisipul era plin de sânge închegat de la morții lor.

– Caută-l în haine, a spus Astiza în timp ce stăteam pe prizonierul nostru. Își poartă bogățiile cu ei în luptă, ca să se piardă dacă ei sunt omorâți.

Într-adevăr, prizonierul meu s-a dovedit a fi o ladă de comori. I-am dat la o parte turbanul din caşmir pentru a scoate la iveală o bonetă cusută cu piese din aur, ce semăna cu un coif auriu. Mai mult aur se găsea într-un brâu din jurul taliei, pistoalele erau incrustate cu sidef şi pietre prețioase, iar iataganul avea o lamă neagră de Damasc şi un mâner făcut dintr-un corn de rinocer, aurit. În câteva secunde devenisem bogat, la fel ca majoritatea soldaților. Francezii aveau să estimeze mai târziu că de la fiecare mameluc puteau fi luați, în medie, aproximativ cincisprezece mii de franci. Oamenii treceau de la un mort la altul.

– Dumnezeule, cine e? am spus.

Astiza i-a întors mâna, uitându-se la inelul lui, după care s-a oprit.

– Un fiu al lui Horus, a şoptit ea. Pe degetul lui se afla același simbol pe care îl purta ea ca amuletă. Nu era un semn islamic.

El şi-a smucit mâna.

– Asta nu e pentru tine, a mârâit brusc, în engleză.

– Ne vorbeşti limba? am întrebat, încă o dată surprins.

– Am făcut afaceri cu negustori europeni. Şi am auzit de tine, britanicule cu haină verde. Ce face un britanic alături de franci?

– Sunt american. Antoine este francez, iar Astiza egipteancă şi grecoaică.

A ascultat ce i-am spus.

– Iar eu sunt mameluc. Stătea pe spate, privind cerul. Iată cum războiul și destinul ne apropie.

– Cum te cheamă?

– Sunt Ashraf El-Din, unul din locotenenții lui Murad Bei.

– Și ce înseamnă un fiu al lui Horus? am întrebat-o pe Astiza.

– Un discipol al anticilor. Acest om nu e un mameluc obișnuit din Caucaz. Face parte din vechile familii de aici, nu-i așa?

– Nilul curge prin venele mele. Sunt un descendent al Ptolemeilor. Dar am fost legat prin jurământ de trupele mameluce de însuși Murad Bei.

– Ptolemei? Vrei să spui că e vorba de clanul Cleopatrei? am întrebat.

– Și al generalilor lui Alexandru și Cezar, a spus cu mândrie.

– Mamelucii îi disprețuiesc pe egiptenii pe care îi conduc, a explicat Astiza, dar din când în când sunt recrutați membri ai familiilor vechi importante.

Toată chestia asta părea o ciudată coincidență. Am fost atacat de un mameluc neobișnuit care credea într-un zeu păgân și vorbea engleza?

– Pot să am încredere în tine dacă îți dau voie să te ridici?

– Sunt prizonierul tău, prins în luptă, a spus Ashraf. Mă supun milei tale.

I-am permis să se ridice în picioare. S-a clătinat pentru o clipă.

– Numele tău este prea lung, i-am spus. Cred că o să-ți zic Ash.

– Voi răspunde.

Dar tot acest noroc avea să se irosească dacă nu puteam să satisfac curiozitatea colegilor mei descifrând enigma medalionului. Astiza, cu amuleta ei cu ochiul lui Horus, făcuse o presupunere utilă în privința lui, poate același lucru îl va putea face și acest om energic. Diviziile aclamau, iar ochii tuturor erau îndreptați către câmpul de bătălie. Mi-am scos medalionul de sub cămașă și l-am legănat în fața lui. Ochii lui Talma s-au mărit.

– Sunt mai mult decât un războinic, fiu al lui Horus, am spus. Am venit în Egipt ca să înțeleg acest lucru. Îl recunoști?

A clipit uimit.

– Nu. Dar altcineva ar putea.

– Cine din Cairo ar putea să-i cunoască semnificația? Cine cunoaște vechii zei egipteni și istoria națiunii tale?

A aruncat o privire către Astiza. Ea a încuviințat din cap și au început să vorbească repede și cu aprindere în arabă. În cele din urmă ea s-a întors spre mine.

– Mai mulți zei decât ți-ai putea închipui merg după umbra ta, Ethan Gage. Ai capturat un războinic care pretinde că știe un om despre care eu am auzit numai din zvonuri, care și-a luat numele după cel al unuia demult dispărut.

– Cine?

– Enoh Înțeleptul, cunoscut și ca Hermes Trismegistus, Hermes de trei ori măreț, scribul zeilor, maestrul artelor și științei.

– Oh!

Enoh era de asemenea numele tatălui lui Matusalem din Vechiul Testament, după cum îmi aminteam din predici. Un tip care a trăit foarte mult. Din cele auzite la ședințele masonice, îmi aduceam aminte și de o așa-zisă *Carte a lui Enoh,* una din sursele înțelepciunii antice. Fusese pierdută acum câteva milenii. M-am uitat atent la prizonierul meu plin de sânge.

– Îl cunoaște pe acest înțelept?

Astiza a dat din cap în timp ce prizonierul se uita cu ochii mijiți la medalion.

– Enoh, a spus ea, este fratele lui.

Brusc, am început să înaintăm. Pătratul s-a transformat în coloane și am început marșul către fortificațiile egiptene de la Imbaba, urcând la propriu și trecând peste un câmp al morții. I-am legat lui Ash mâinile la spate cu un șnur auriu pe care i l-am luat de la brâu și l-am lăsat cu capul descoperit. Capul lui era ras cu excepția tradiționalului smoc din creștet, despre care se spunea că profetul Mahomed avea să-i apuce pe mameluci, înainte de moarte, ca să-i ducă în paradis. Boneta lui plină cu monede era îndesată în cureaua mea, iar Astiza îi căra sabia fabuloasă. Mă simțeam vinovat că îl expuneam pe dușmanul meu învins cerului fierbinte, dar sentimentul era atenuat de faptul că atmosfera devenea din ce în ce mai întunecată din cauza prafului. Deși era doar ora patru după-amiaza, acea zi din toiul verii era întunecoasă.

În timp ce treceam pe lângă rămășițele de pe câmpul de bătălie, am văzut mai bine ce s-a întâmplat de fapt. În timp

ce pătratul nostru și cel al lui Jean-Louis Raynier înfruntaseră atacurile principale ale cavaleriei mameluce, celelalte divizii înaintaseră. Una dintre ele a spart liniile inamice lângă malul Nilului și a început să macine arieregarda infanteriei egiptene cu lovituri de tun. Alte două au atacat direct Imbaba, încercând să distrugă bateriile egiptene. Cavaleriștii mameluci care nu fuseseră uciși s-au despărțit, unii căutându-și adăpost în orașul fortificat, iar alții grăbindu-se către vest, în deșert, împreună cu Murad Bei. Grupul acesta din urmă se împrăștia acum. Bătălia se transforma într-o retragere haotică, iar retragerea într-un măcel.

Francezii cuceriseră parapeții de la Imbaba în primul lor atac, infanteria albaneză împrăștiindu-se. Soldații otomani care încercau să fugă erau împușcați sau obligați să se arunce în Nil. Ori de câte ori exista o pauză de partea franceză, li se ordona să continue să tragă, la ordinul expres al comandantului-șef.

În acest moment s-a dezlănțuit furia nemiloasă a lui Napoleon. Cel puțin o mie de mameluci panicați au fost prinși din urmă și împinși cu infanteria lor în fluviu, ducându-se repede la fund sub greutatea propriilor averi. Cei care au încercat să se împotrivească au fost uciși. Acesta era războiul, cu manifestările lui primitive. Am văzut câțiva francezi la sfârșitul carnagiului atât de pătați de sânge, de parcă se bălăciseră într-o cadă cu vin.

Generalul nostru trecea în galop, cu ochi strălucitori.

– Acum! Zdrobiți-i acum, sau vom plăti scump mai târziu!

Am trecut pe lângă Imbaba și am parcurs rapid ultimii kilometri până când am ajuns între piramide și Cairo, orașul de poveste cu minarete și cupole, pe partea îndepărtată a Nilului. Jumătate din armata mamelucă, aflată încă în siguranță acolo, ne-a urmărit pe celălalt mal, țipând către formațiile noastre de parcă cuvintele ar fi putut înlocui gloanțele. Niciuna din tabere nu se afla în raza de acțiune a celeilalte. Apoi, când au ajuns la flota de feluci acostată la chei în Cairo, cei mai curajoși dintre mameluci s-au îmbarcat pentru a traversa fluviul în încercarea de a ne ataca.

Era prea târziu. Imbaba devenise o casă mortuară. Murad Bei se îndrepta în goană spre deșert. Flota mamelucă de bărci improvizată a navigat spre un țărm flancat de infanteriștii francezi, un atac de pe apă fiind chiar și mai fără speranță decât cel al cavaleriei musulmane. Vâsleau spre o furtună de gloanțe. Mai rău, întregul câmp de bătălie era înghițit acum de zidul de nisip și praf care se apropia, de parcă Dumnezeu, Allah și Horus se hotărâseră să aibă ultimul cuvânt. Bărcile erau prinse în ghearele vântului.

Furtuna era ca un zid, înghițind partea de vest. Lumina era din ce în ce mai slabă de parcă era eclipsă de soare. În vest, cerul devenise negru din cauza furtunii de nisip care se apropia, iar mărețele piramide, uluitoare prin mărimea și simplitatea lor, erau învăluite într-o ceață maronie. Către această furtună vâsleau Ibrahim Bei și vitejii lui oameni, bărcile lor supraîncărcate înclinându-se din ce în ce mai mult în bătaia vântului puternic pe un Nil plin de pete albe de spumă. Liniile lungi ale infanteriei franceze prăfuite s-au postat pe țărm astfel încât furtuna și nisipul să

le lovească în spate. Francezii trăgeau întruna, cu salve ordonate și constante. Egiptenii țipau, mormăiau și se rostogoleau din bărci.

Furtuna de nisip s-a ridicat tot mai mult, ca o stâncă infinită, care acoperea cerul. Nu mai puteam vedea nimic, nici cum fugeau arabii pe țărmul vestic, nici piramidele, nici măcar pe Napoleon și stafful lui. Era de parcă venise sfârșitul lumii.

– La pământ! a urlat Ashraf.

El, Astiza, Talma și cu mine ne-am ghemuit unul lângă altul, trăgându-ne în sus hainele ca să ne acoperim gurile și nasurile.

Vântul ajuns la paroxism a lovit ca un pumn, șuierând, iar apoi a venit nisipul care înțepa precum acele albinelor. Era destul de greu pentru francezi, care s-au ghemuit cu spatele la furtună, dar mamelucii care soseau se aflau cu fața la ea, în bărcile lor mici și instabile. Întreaga arenă s-a întunecat. Vântul a acoperit toate celelalte zgomote. Lupta s-a oprit. Noi patru ne țineam unii de alții, tremurând și rugându-ne tuturor zeilor, înțelegând că existau puteri mai mari decât ale noastre. Timp de câteva minute lungi furtuna de nisip s-a izbit în noi, părând că ne trage aerul din piept. Apoi, la fel de repede cum izbucnise, s-a stins, iar zgomotul a încetat. Praful se cernea de sus.

Încet, clătinându-se, mii de soldați francezi s-au ridicat din mormintele lor de nisip nu foarte adânci, părând că învie, dar colorați în întregime în maro. Niciunul nu putea vorbi, erau copleșiți și îngroziți. Deasupra, cerul se limpezea. În vest, soarele era la fel de roșu ca o inimă sfâșiată.

Am privit către Cairo și fluviu. Apa fusese curățată de bărci. Toți mamelucii care încercaseră să ne atace de pe apă se înecaseră sau naufragiaseră pe țărmul de est. Toate bărcile fuseseră răsturnate. Am auzit văicărelile supraviețuitorilor, iar Astiza ne-a tradus.

– Acum suntem sclavii francezilor!

Au fugit către oraș apoi dintr-o parte în cealaltă a lui, și-au adunat nevestele și obiectele de preț și au dispărut în amurgul care se lăsa. Ciudata furtună, supranaturală prin natura ei, părea că schimbase un grup de cuceritori cu altul. Vântul distrusese trecutul și adusese un viitor european necunoscut.

Flăcări pâlpâiau de-a lungul portului orașului provenind de la puținele feluci care mai rămăseseră ancorate și care începuseră să ardă. Cineva a sperat să întârzie traversarea francezilor dând foc bărcilor, o speranță spulberată datorită celorlalte corăbii disponibile în josul și susul Nilului. Felucile ardeau în noapte, luminând orașul pe care urma să-l cucerim precum felinarele la teatru, fantastica arhitectură maură licărind și dansând în lumina flăcărilor.

Soldații francezi, supraviețuitori ai luptei și ai furtunii, erau triumfători, extenuați și murdari. S-au îngrămădit spre apele Nilului ca să se spele și apoi s-au trântit în câmpurile de pepeni ca să mănânce și să-și curețe muschetele. Grămezi de arabi morți se găseau peste tot, dezbrăcați pentru a fi jefuiți. Și francezii pierduseră câteva zeci de oameni și aveau două sute de răniți; arabii însă mii. Soldații francezi erau acum bogați datorită jafurilor. Victoria lui Napoleon era totală, autoritatea asupra armatei confirmată, iar pariul lui câștigat.

Călărea în mijlocul trupelor ca un leu triumfător, primind laudele lor și felicitându-i în schimb. Nemulțumirea și sarcasmul din săptămânile trecute dispăruseră odată cu bucuria victoriei. Puternica furie a lui Napoleon părea să fi fost potolită de intensitatea acelei zile, iar mândria lui rănită din cauza trădării nevestei fusese refăcută de măcel. Așa cum îmi imaginasem, fusese o luptă fără milă, care îi consumase emoțiile. Joséphine nu va afla niciodată ce carnagiu dezlănțuiseră jocurile ei.

Generalul m-a găsit în acea noapte. Nu știu când – șocul unei asemenea lupte și al furtunii dezlănțuite mă făcuse să pierd noțiunea timpului – sau cum. Aghiotanții lui m-au căutat în mod special, dar am știut, îngrozit, ce voia de fapt. Bonaparte nu și-a permis niciodată să se lase pradă gândurilor negre, întotdeauna se gândea la viitor, la pasul următor.

– Așadar, *monsieur* Gage, mi-a spus în întuneric, am înțeles că ai capturat un mameluc.

Cum aflase atât de multe și atât de repede?

– Așa se pare, generale, dar a fost mai mult o întâmplare decât o intenție.

– Se pare că te pricepi să acționezi în timpul luptei.

Am ridicat din umeri cu modestie.

– Cu toate acestea, sunt un savant, nu un soldat.

– Tocmai de aceea te-am căutat. Am eliberat Egiptul, Gage, iar mâine voi ocupa Cairo. Primul pas în cucerirea Orientului a fost făcut. Al doilea depinde de dumneata.

– De mine, generale?

– De acum înainte vei dezlega indiciile şi vei descoperi secretele pe care le ascund aceste piramide şi temple. Dacă e vorba e mistere, le vei afla. Dacă e vorba de puteri, mi le vei încredinţa. Şi astfel armatele noastre vor deveni invincibile. Vom mărşălui să ne unim cu Tippoo, îi vom izgoni pe britanici din India şi vom pecetlui distrugerea Angliei. Revoluţiile noastre, americană şi franceză, vor remodela lumea.

E greu de exprimat efectul emoţional pe care o asemenea propunere îl poate avea asupra unei fiinţe umane obişnuite. Nu că îmi păsa de Anglia, Franţa, Egipt, India sau de facerea unei lumi noi. Dar acest bărbat scund şi charismatic, înflăcărat şi cu o viziune strălucitoare, mă înrolase în ceva care mă depăşea. Mă gândisem la viitorul meu şi iată-l în faţa mea. În ziua carnagiului şi a augurilor supranaturali ai vremii, mi-am spus că văzusem dovada măreţiei viitoare: un om care a schimbat totul în ceea ce-l priveşte în mai bine sau mai rău, de parcă ar fi fost el însuşi un mic zeu. Fără să iau în considerare consecinţele, m-am simţit flatat. M-am înclinat uşor, în semn de salut.

Apoi am privit emoţionat cum Bonaparte s-a îndepărtat cu paşi maiestuoşi, aducându-mi aminte şi de descrierea neagră a Revoluţiei Franceze făcută de Sidney Smith. M-am gândit la movilele de morţi de pe câmpul de luptă, la văicărelile egiptenilor şi la nemulţumirea trupelor cărora le era dor de casă şi la glumele referitoare la cei şase acri de nisip. M-am gândit la cercetările minuţioase ale savanţilor, la planurile europene de reformă şi la speranţa lui Bonaparte într-un marş nesfârşit până la graniţele Indiei, acolo unde ajunsese şi Alexandru înaintea lui.

M-am gândit la medalionul din jurul gâtului meu, la inelul lui Smith de pe deget și la felul în care dorința părea mereu să înfrângă fericirea simplă.

După ce Napoleon s-a făcut nevăzut, Astiza s-a aplecat spre mine.

– Acum va trebui să te hotărăști în ce anume crezi cu adevărat, a șoptit ea.

10

Casa fratelui cu un nume atât de ciudat al lui Ashraf se afla într-una din cele mai respectabile zone din Cairo, adică într-un cartier de la periferie, mai puțin prăfuit, năpădit de boli, infestat cu șobolani, împuțit sau aglomerat decât restul orașului. Ca și Alexandria, se părea că splendorile Orientului ocoliseră capitala Egiptului, care suferea în ceea ce privește canalizarea, strângerea gunoiului, iluminatul stradal, controlul circulației sau strângerea haitelor de câini agresivi care cutreierau pe străduțele orașului. Desigur, am spus cam aceleași lucruri și despre Paris. Dar dacă egiptenii ar fi condus acești câini în locul cavaleriei lor, cucerirea noastră nu ar fi fost atât de ușoară. Zeci de dulăi erau împușcați sau spintecați cu baionetele în fiecare zi de soldați iritați. Impactul acestor execuții asupra populației canine nu era mai mare decât prinderea milioanelor de muște.

Și totuși, la fel ca în Alexandria sau în Paris, exista opulență în mijlocul mizeriei. Mamelucii erau maeștri în

strângerea taxelor de la țărănimea oprimată și în cheltuirea lor pe monumente pentru ei înșiși, palatele lor emanând grația arabă care lipsea structurilor greoaie din Europa sau America. În timp ce pe dinafară erau simple, cele mai frumoase case aveau în interior curți umbrite cu portocali, palmieri, rodii și smochini, arcade maure grațioase, fântâni acoperite cu plăci din ceramică și camere răcoroase pline de covoare, pernuțe, rafturi sculptate pentru cărți, tavane arcuite și mese din alamă și cupru. Unele case aveau balcoane complicate și plase la ferestre, numite *mashrabiyya*, prin care puteai privi strada, la fel de atent sculptate ca o cabană elvețiană și la fel de ascunse ca un văl. Bonaparte și-a revendicat casa din marmură și granit construită de curând a lui Mohamed Bei el-Elfi, care se mândrea cu băi la fiecare etaj, o saună și ferestre din sticlă. Savanții lui Napoleon au fost găzduiți în palatul unui alt bei, Quassim, care fugise în Egiptul de Sus. Haremul lui a devenit atelierul de invenții al priceputului Conte, iar grădinile, sala de seminarii pentru savanți. Moscheile musulmane erau și mai elegante, minaretele lor maure și cupolele înalte egalând ca grație și grandoare cele mai frumoase biserici gotice din Europa. În piețe, corturile erau strălucitoare ca niște curcubee, iar covoarele orientale care împodobeau balustradele semănau cu o grădină de flori. Contrastele Egiptului – arșița și umbra, bogăția și sărăcia, baliga și parfumul, noroiul și culorile, lutul și piatra de var scânteietoare – erau copleșitoare.

Soldații stăteau în locuri mult mai puțin luxoase ca ale ofițerilor: în case întunecate, medievale, fără prea mult confort. Mulți au declarat rapid orașul ca fiind dezamăgitor,

oamenii hidoși, căldura enervantă și că mâncarea le provoacă dureri de stomac. Franța cucerise o țară, se plângeau ei, care nu avea vin, pâine ca lumea sau femei disponibile. Această părere avea să devină mai moderată odată ce vara se apropia de sfârșit și unele femei au început să aibă relații cu noii conducători. În timp, trupele încă morocănoase aveau să recunoască faptul că *aish*, pâinea rotundă și plată, era de fapt un înlocuitor plăcut al pâinii lor. Dizenteria, care afectase armata încă de la debarcare, s-a transformat în epidemie, armata franceză înregistrând mai multe pierderi din cauza bolii decât din pricina gloanțelor. Lipsa alcoolului generase atât de multe proteste, încât Bonaparte le-a ordonat celor care aveau alambicuri să producă o băutură din curmale, fructul cel mai abundent. Și în timp ce ofițerii plănuiau să-și planteze vii, trupele lor au descoperit rapid drogul musulman numit hașiș, câteodată răsucit în suluri unse cu miere și condimentate cu opiu. Să bei cafea sau să fumezi ierburi devenise un lucru obișnuit și în tot timpul ocupației asupra Egiptului, armata nu a fost capabilă să țină drogul sub control.

Generalul a intrat în orașul lui premiu pe poarta principală în fruntea unui regiment, în cântec de fanfară și steaguri fluturânde. La indicația lui Ashraf, Talma, Astiza și cu mine am intrat pe o poartă mai mică, croindu-ne cu greu drum printre aleile întortocheate de lângă bazarurile care, la două zile marea bătălie, erau pe jumătate părăsite, pânzele lor zdrențuite aprinzându-se de la asprul soare de amiază. Băieți aruncau apă ca să nu lase praful să se ridice. Măgari cu coșuri care atârnau pe spinările lor de o parte și

de alta ne obligau să ne lipim de intrările caselor, în timp ce ne strecuram în jos pe străduțe. Chiar și în inima capitalei Cairo se auzeau sunete de la țară, de câini care lătrau, cămile care fornăiau, cocoși care cântau și chemarea miorlăită a muezinilor la rugăciune, care pentru urechile mele suna ca o împerechere de pisici. Magazinele arătau ca niște grajduri, iar cele mai sărăcăcioase case ca niște peșteri întunecate, în fața cărora stăteau pe vine, impasibili, bărbați îmbrăcați cu *galabiyya* de un albastru decolorat și fumau din narghilele sau *sheesha*. Copiii lor, cu fața galbenă și inflamată, se holbau la noi cu ochi bulbucați. Femeile se ascundeau. Era evident că majoritatea populației trăia într-o sărăcie abjectă.

– Poate că cele mai frumoase cartiere sunt în altă parte, a spus Talma cu îngrijorare.

– Nu, asta este responsabilitatea voastră, a spus Ashraf.

Noțiunea de responsabilitate stăruise în mintea mea, și i-am spus lui Ash că, dacă fratele lui ne va primi, îi voi reda libertatea. Chiar nu mai voiam să întrețin încă un servitor pe lângă Astiza și de fapt chiar ideea de servitori și sclavi îmi crease dintotdeauna o stare de disconfort. Franklin a avut odată doi sclavi negri și era atât de jenat de prezența lor, încât i-a eliberat. A concluzionat că sclavii erau o investiție neproductivă: te costa mult să-i cumperi, întreținerea lor era costisitoare și nu aveau niciun interes să facă o treabă bună.

Ashraf nu părea încântat de mila mea.

– Ce o să mănânc dacă mă izgonești ca pe un copil găsit?

– Ash, nu sunt un om bogat. Nu pot să te plătesc.

– Ba poți, din aurul pe care abia l-ai luat de la mine!

– Ar trebui să dau înapoi ceea ce abia am câștigat în luptă?

– Și nu e drept? Uite cum o să facem. O să-ți fiu ghid, cetățeanul Ash. Cunosc tot Egiptul. Pentru acest lucru o să-mi dai înapoi ce mi-ai furat. La sfârșit, fiecare va rămâne cu ce a avut inițial.

– Asta e o avere pe care niciun ghid sau servitor n-ar putea s-o obțină vreodată!

S-a gândit puțin la cele spuse de mine.

– E adevărat. Atunci îl vei angaja și pe fratele meu pentru acești bani, ca să te ajute să dezlegi misterul. Și vei plăti pentru că vei sta în casa lui, unde va fi de o mie de ori mai bine decât în cocinele astea de porci pe lângă care am trecut. Da, victoria și generozitatea ta îți vor cumpăra mulți prieteni în Cairo. Zeii ne-au zâmbit astăzi tuturor, prietene.

Asta avea să mă învețe să fiu generos. Am încercat să-mi găsesc consolare în cuvintele lui Franklin, care avertizase: „Acela care își sporește bogăția își sporește și grijile." Acest lucru părea cu siguranță adevărat în ceea ce privește câștigurile mele la jocuri. Cu toate acestea, Ben era la fel obsedat de fiecare dolar ca oricare dintre noi și se tocmea din greu. Niciodată nu am obținut mai mulți bani de la el.

– Nu, i-am spus lui Ash. Îți voi asigura un minimum de trai; la fel și fratelui tău. Dar numai atunci când vom descoperi ce reprezintă medalionul, îți voi da și restul.

– E corect, a spus Astiza.

– Și arată că ai înțelepciunea anticilor! a spus Ashraf. De acord! Allah, Iisus și Horus fie cu tine!

Eram aproape sigur că o asemenea alăturare era o blasfemie pentru cel puțin trei religii, dar nu mai conta: Ashraf putea face treabă bună ca mason.

– Vorbește-mi despre fratele tău.

– Este un om foarte ciudat, la fel ca tine, îți va plăcea de el. Enoh nu dă doi bani pe politică, dar dă totul pe cunoaștere. Noi doi nu semănăm deloc, deoarece eu fac parte din lumea asta, iar el din alta. Dar îl iubesc și îl respect. Știe opt limbi, printre care și a ta. Are mai multe cărți decât nevestele sultanului din Istanbul.

– Și asta înseamnă mult?

– O, da!

Și astea fiind zise, am ajuns la casa lui Enoh. Ca toate locuințele din Cairo, exteriorul era simplu, o clădire cu trei etaje cu ferestre mici și deschizături și cu o ușă masivă din lemn cu un grilaj mic de fier. La început, ciocănitul lui Ashraf nu a primit niciun răspuns. Fugise Enoh cu beii mameluci? Într-un final s-a deschis o ferestruică din spatele grilajului. Ash a început să strige tot felul de insulte în arabă, iar ușa s-a întredeschis. Un uriaș valet negru pe nume Mustafa ne-a condus înăuntru.

Imediat ne-am simțit răcoriți după căldura de afară. Am trecut printr-un mic spațiu deschis către o curte interioară cu fântâni șopotitoare și portocali umbroși. Arhitectura casei părea să creeze o briză ușoară. O scară ornamentată din lemn, aflată într-o parte a curții, ducea către camerele ferite de deasupra. Mai încolo era camera de zi principală, pardosită cu complicate mozaicuri maure și acoperită la un capăt cu covoare orientale și perne unde oaspeții se puteau odihni.

La capătul opus se afla un balcon mascat de unde femeile puteau asculta discuțiile bărbaților care erau jos. Tavanul cu grinzi era ornamentat, bolțile înalte plăcute, iar dulapurile sculptate erau ticsite cu cărți. Draperiile se umflau de la adierea aerului din deșert. Talma și-a șters fața.

– Este ceea ce am visat.

Dar nu ne-am oprit acolo. Mustafa ne-a condus mai departe printr-o curte mai mică, goală, cu excepția unui piedestal de alabastru incrustat cu semne misterioase. Deasupra era un pătrat de cer albastru strălucitor la capătul pereților albi foarte înalți. Soarele lumina o parte ca pe zăpadă și arunca partea opusă în umbră.

– Este un luminator, a murmurat Astiza.

– Un ce?

– La piramide, asemenea spații erau folosite pentru a măsura timpul. La solstițiul de vară, soarele era chiar deasupra și nu arunca nicio umbră. Așa au putut preoții să identifice cu precizie cea mai lungă zi a anului.

– Da, așa e, a confirmat Ashraf. Anunța anotimpurile și prevedea revărsarea Nilului.

– De ce aveau nevoie să știe asta?

– Când se umfla Nilul, pământurile erau inundate și lucrul la alte proiecte înceta, ca de exemplu construirea piramidelor, a spus Astiza. Ciclul Nilului era ciclul Egiptului. Măsurarea timpului a reprezentat începutul civilizației. Trebuia să fie desemnați niște oameni care să urmărească această problemă, așa că au devenit preoți și s-au gândit la tot felul de lucruri folositoare pe care să le facă oamenii.

Mai încolo se afla o cameră spațioasă, pe atât de slab luminată pe cât era curtea interioară de însorită. Era plină de statui prăfuite, vase de piatră sparte și bucăți mari de pereți acoperite cu picturi colorate egiptene. Bărbați cu pielea roșie și femei cu pielea galbenă pozau înțepeniți, dar totuși grațioși, în posturi pe care le mai văzusem pe tăblița din cala navei *L'Orient*. Erau zei cu capete de șacal și zeița-pisică Bastet, faraoni liniștiți și rigizi, șoimi negri și lăzi masive din lemn pictate pe dinafară cu figuri umane în mărime naturală. Talma îmi descrisese deja aceste coșciuge elaborate. Adăposteau mumiile.

Scriitorul s-a oprit în fața uneia entuziasmat.

– Sunt reale? a exclamat. O asemenea sursă ar putea să-mi vindece toate bolile...

L-am tras după mine.

– Vino, înainte să te sufoci.

– Din aceste sarcofage au fost scoase mumiile, i-a spus Ashraf. Hoții au scăpat de sicrie, dar Enoh a făcut cunoscut că va plăti pentru a le aduna. Crede că decorațiunile lor reprezintă încă o cheie către trecut.

Am observat că unele dintre ele erau acoperite atât cu hieroglife, cât și cu desene.

– De ce să scrii pe ceva ce va fi îngropat? am întrebat.

– Poate ca să-i ajute pe cei morți să depășească primejdiile din lumea de dincolo, așa spune fratele meu. Pentru noi, viii, sunt folositoare ca să păstrăm anumite lucruri, pentru că cei mai mulți oameni sunt prea superstițioși ca să se uite înăuntru. Se tem de un blestem.

O scară îngustă de piatră din spatele camerei ducea în jos către o pivniță mare cu boltă, luminată de felinare.

La invitația lui Ashraf, am coborât în biblioteca spațioasă. Tavanul era boltit, iar pardoseala era făcută din piatră, uscată și răcoroasă. Pe rafturile din lemn care acopereau în întregime pereții erau îngrămădite cărți, jurnale, suluri de papirus și mănunchiuri de pergamente. Unele coperți erau din piele rezistentă, lumina licărind peste titlurile aurii. Alte volume, cele mai multe în limbi necunoscute mie, păreau că sunt ținute laolaltă de ineluțe de material vechi, cu un miros stătut de mormânt. La o masă din mijlocul camerei, de mărimea unei jumătăți de ușă de hambar, stătea un bătrân.

– Salutări, fratele meu, a spus Ashraf în engleză.

Enoh și-a ridicat privirea din scrierile sale. Era mai bătrân decât Ashraf, chel cu o margine de păr gri buclat și cu o barbă grea, arătând de parcă gravitația lui Newton i-ar fi tras tot părul către sandale. Îmbrăcat în veșminte gri, avea un nas acvilin, ochi vioi și o piele de culoarea pergamentului peste care stătuse aplecat. Avea o seninătate pe care puțini oameni reușesc s-o obțină, ochii trădând un neastâmpăr.

– Deci francezii îmi ocupă până și biblioteca? Tonul era ironic.

– Nu, vin ca prieteni, iar cel înalt este american. Prietenul lui este un scrib francez...

– Care este interesat de tovarășul meu deshidratat, a spus Enoh amuzat.

Talma se uita fix, transfigurat, la o mumie așezată într-un colț, în poziție verticală, într-un sicriu deschis. Și acest coșciug era acoperit cu un scris fin, indescifrabil.

Bandajele care acoperiseră mumia fuseseră înlăturate, o parte din pânza verde fiind aruncată la picioare. Câteva incizii fuseseră făcute în cavitatea pieptului. Nu era nimic liniştitor în privinţa acestui trup, de un gri-maroniu închis, părând lihnit din cauza uscăciunii, cu ochii închişi, nasul cârn şi gura deschisă într-un rictus care dezvelea dinţii mici şi albi. Găseam că era deranjant.

Talma însă era fericit ca oaia în trifoi.

– Este cu adevărat antică? a întrebat el într-un final. O încercare de a atinge nemurirea?

– Antoine, cred că au dat greş, am remarcat sec.

– Nu neapărat, a spus Enoh. Pentru egipteni, conservarea trupului fizic mort era o cerinţă pentru viaţa veşnică. Potrivit relatărilor care au ajuns la noi, anticii credeau că individul este alcătuit din trei părţi: corpul fizic, *ba* – caracterul – şi *ka* – forţa vieţii. Aceste ultime două părţi combinate reprezintă echivalentul sufletului modern. *Ba* şi *ka* trebuia să se găsească unul pe altul şi să se unească în lumea periculoasă de dincolo, în timp ce soarele, Ra, trecea în fiecare noapte pe acolo, pentru a se naşte un *akh*, un suflet nemuritor, care urma să trăiască alături de zei. Mumia era casa lor din timpul zilei până ce acest lucru avea să se întâmple. În loc să separe materialul şi spiritualul, religia egipteană le combina.

– *Ba*, *ka* şi *Ra*? Sună ca o firmă de avocaţi. Nu mă simţisem niciodată confortabil în preajma spiritualului.

Enoh m-a ignorat.

– Cred că şi călătoria acestuia trebuie să se fi încheiat până acum. L-am desfăcut şi l-am tăiat ca să cercetez tehnicile antice de îmbălsămare.

– Se spune că aceste țesături ar putea avea proprietăți vindecătoare, a spus Talma.

– Lucru care denaturează ceea ce credeau egiptenii, a replicat Enoh. Trupul era doar o casă însufleţită şi nu esenţa vieţii. La fel cum şi dumneata reprezinţi mai mult decât durerile dumitale, scribule. Ştii, profesia dumitale a fost şi aceea a înţeleptului Thot.

– De fapt sunt jurnalist şi am venit aici să consemnez eliberarea Egiptului, a spus Talma.

– Cu câtă pricepere spui asta! Enoh s-a uitat la Astiza. Şi mai avem încă un oaspete?

– Este o..., a început Ashraf.

– Servitoare, a terminat Enoh propoziţia. A privit-o curios. Deci te-ai întors.

Ei, drăcia dracului, ăştia doi se cunosc?

– Se pare că a fost voinţa zeilor. Şi-a lăsat ochii în jos. Stăpânul meu este mort, ucis de însuşi Napoleon, iar noul meu stăpân este americanul.

– O ciudată întorsătură a destinului.

Ashraf a păşit înainte să-şi îmbrăţişeze fratele.

– Te văd din nou, frate, şi datorită dorinţei tuturor zeilor şi milei acestora trei! Mă resemnasem şi mă pregăteam pentru paradis, când am fost prins!

– Acum eşti sclavul lor?

– Americanul m-a eliberat deja. M-a angajat ca garda lui de corp şi ca ghid pentru banii pe care i-a luat de la mine. Vrea să te angajeze şi pe tine. În curând, voi câştiga tot ce am pierdut. Nu-i aşa că e vorba tot despre soartă?

– Să mă angajeze pentru ce?

– A venit în Egipt cu un obiect antic. I-am spus că tu s-ar putea să-l recunoşti.

– Ashraf este cel mai viteaz războinic pe care l-am văzut vreodată, am spus eu. A distrus un pătrat de infanterie francez şi a fost nevoie de noi toţi ca să-l punem la pământ.

– Pfui! Am fost capturat de o femeie care împingea un cărucior.

– Întotdeauna a fost curajos, a spus Enoh. Uneori, prea curajos. Şi la fel de vulnerabil în faţa femeilor.

– Sunt un bărbat care aparţine acestei lumi, nu următoarei, frate. Dar aceşti oameni sunt în căutarea cunoştinţelor tale. Au un medalion antic şi vor să ştie care îi este menirea. Când l-am văzut, am ştiut că trebuie să-i aduc la tine. Cine ştie mai multe despre trecut decât înţeleptul Enoh?

– Un medalion?

– Americanul l-a obţinut în Paris, dar crede că e egiptean, a spus Astiza. Unii au încercat să-l omoare ca să pună mâna pe el. Îl vrea şi banditul Bin Sadr. Savanţii francezi sunt curioşi în privinţa lui. Bonaparte îl favorizează datorită lui.

– Bin Sadr Şarpele? Am auzit că a trecut de partea invadatorilor.

– E de partea cui îl plăteşte destul, a spus batjocoritor Ashraf.

– Şi cine îl plăteşte de fapt? a întrebat-o Enoh pe Astiza.

Din nou, ea a privit în jos.

– Un alt învăţat.

Ştia mai multe decât îmi spusese mie?

– E spion pentru acest Bonaparte, a speculat Ashraf, și intermediar, poate, pentru oricine își dorește mai mult acest medalion.

– Atunci americanul ar trebui să fie foarte atent.

– Într-adevăr.

– Iar americanul amenință liniștea, indiferent în ce case intră.

– Ca de obicei, îți dai iute seama de realitate, frate.

– Și cu toate acestea l-ai adus la mine.

– Pentru că ar putea avea ceea ce a fost un zvon foarte multă vreme!

Nu-mi plăcea deloc discuția. Abia supraviețuisem unei bătălii importante și cu toate astea mă aflam încă în pericol?

– De fapt, cine *este* acest Bin Sadr? am întrebat.

– A fost un jefuitor de morminte atât de neînduplecat, încât a devenit un paria, a spus Enoh. Nu avea nicio urmă de decență sau de respect. Învățații îl disprețuiau, așa că a făcut corp comun cu europenii în cercetarea științelor întunecate. A devenit mercenar și, după unele zvonuri, asasin și a început să cutreiere lumea în compania unor oameni puternici. Dispăruse de un timp. Acum apare din nou, lucrând după câte se pare pentru Bonaparte.

Sau pentru contele Alessandro Silano, mi-am spus.

– Sună ca un articol teribil de interesant pentru ziar, a spus Talma.

– Te-ar ucide dacă l-ai scrie.

– Dar probabil prea complicat pentru cititorii mei, a completat ziaristul.

Poate ar trebui să-i dau pur și simplu medalionul lui Enoh, m-am gândit. La urma urmei, la fel ca bogățiile pe care le-am luat de la Ash, nu m-a costat nimic. Să-l las pe el să se descurce cu șerpii și tâlharii de drumul mare. Dar dacă m-ar conduce la o comoară? Berthollet poate crede că cele mai bune lucruri din viață sunt gratuite, dar din experiența mea oamenii care spun asta sunt cei care deja au bani.

– Așadar, ești în căutarea unor răspunsuri? a întrebat Enoh.

– Caut pe cineva în care să am încredere. Cineva care să-l studieze doar, nu să-l fure.

– Dacă medalionul dumitale reprezintă genul de indiciu care cred eu că e, nu mi-l doresc. Este o povară, nu un dar. Dar poate că te pot ajuta să-l înțelegi. Pot să-l văd?

L-am scos și l-am lăsat să se legene pe lanț, toți privindu-l curioși. Apoi Enoh l-a cercetat cu aceeași atenție cu care au făcut-o toți ceilalți, întorcându-l, întinzându-i brațele și folosind o lampă ca să lumineze spațiul dintre perforații.

– Cum ai intrat în posesia lui?

– L-am câștigat la cărți de la un soldat care pretindea că odinioară i-a aparținut Cleopatrei. Spunea că a fost purtat de un alchimist pe nume Cagliostro.

– Cagliostro!

– Ai auzit de el?

– A fost odată în Egipt. Enoh a dat din cap. Căuta secrete pe care niciun om nu ar trebui să le afle, intra în locuri în care niciun om nu ar trebui să pătrundă și rostea nume pe care niciun om nu ar trebui să le spună.

– De ce nu ar trebui să rostească un nume?

– Să afli numele real al unui zeu înseamnă să știi cum să-l chemi să-ți îndeplinească dorințele, a spus Ashraf. Dacă pronunți numele morților, îi invoci. Pentru antici, cuvintele, și în special cuvintele scrise, erau magice.

Bătrânul și-a îndreptat privirea către Astiza.

– Care este rolul tău aici, preoteaso?

Astiza s-a înclinat ușor.

– O slujesc pe zeiță. M-a adus la american așa cum ai fost adus și tu, pentru scopurile pe care le urmărește.

Preoteasă? Ce naiba însemna asta?

– Asta poate implica și să arunci acest medalion în Nil, a spus Enoh.

– Într-adevăr. Și totuși anticii l-au făcut ca să fie găsit, nu-i așa, înțeleptule Hermes? Și a ajuns la noi într-un mod atât de neobișnuit. De ce? Cât de mult e întâmplare și cât de mult e destin?

– O întrebare la care nu am găsit răspuns într-o viață de studiu, a oftat Enoh, încurcat. Ia să vedem. A cercetat încă o dată medalionul, arătând către perforațiile discului. Recunoști modelul?

– Stelele, a încercat Astiza.

– Da, dar care?

Cu toții am dat din cap.

– Dar este simplu! Este Draco sau Dragonul. A trasat o linie de-a lungul stelelor care arătau ca un șarpe contorsionat sau ca un dragon slăbănog. Este o constelație, care, bănuiesc eu, e menită să-l ghideze pe posesorul acestui medalion.

– Cum să-l ghidez? am întrebat.

– Cine știe? Stelele se mișcă pe cerul nopții și își schimbă poziția odată cu anotimpurile. O constelație nu reprezintă mare lucru dacă nu e pusă în corelație cu un calendar. Așa că la ce folosește?

Am așteptat un răspuns la ceea ce speram că era o întrebare retorică.

– Nu știu, a recunoscut Enoh. Totuși, anticii erau obsedați de timp. Unele temple au fost construite numai pentru a fi luminate în perioada solstițiului de iarnă sau a echinocțiului de toamnă. Călătoria soarelui era sinonimă cu călătoria vieții. Obiectul acesta nu era însoțit de o piesă care să aibă legătură cu timpul?

– Nu, am spus. Dar mi-am amintit de calendarul pe care mi-l arătase Monge în cala vasului *L'Orient*, cel capturat din aceeași fortăreață în care fusese întemnițat Cagliostro. Poate că bătrânul vrăjitor purtase împreună cele două obiecte. Ar putea fi un indiciu?

– Fără să știm când anume poate fi folosit, s-ar putea ca acest medalion să nu aibă valoare. Acum, această linie care taie cercul în două... Ce reprezintă?

– Nu știu, am spus.

– Aceste linii în zigzag sunt aproape sigur simbolul antic pentru apă.

Am fost surprins. Am crezut că poate erau munți, dar Enoh a insistat că erau simbolul egiptean pentru valuri. Dar această mică piramidă din zgârieturi mă încurcă. Și aceste brațe... oh, dar ia te uită! A arătat cu degetul, iar noi ne-am aplecat mai mult. Era o crestătură,

o spațiere la jumătatea fiecărui braț care mergea până jos, pe care nu o observasem, de parcă o parte a brațului ar fi fost pilită.

– Este o riglă? am încercat eu. Această crestătură ar putea indica o unitate de măsură.

– E o posibilitate, a spus Enoh. Dar ar putea fi și un loc în care o altă piesă să se potrivească pe asta. Probabil că motivul pentru care acest medalion este atât de misterios, americanule, este că nu e încă întreg.

Astiza a fost cea care a sugerat să las medalionul bătrânului ca să-l studieze și să caute în cărțile sale obiecte asemănătoare. La început am ezitat. Mă obișnuisem cu greutatea lui și cu siguranța faptului că știam mereu unde e. Și acum să-l las în mâinile unui străin?

– Nu e de folos niciunuia dintre noi până ce nu aflăm ce este și care e scopul lui, a spus ea. Poartă-l și îți poate fi luat pe străzile din Cairo. Lasă-l în pivnița unui savant singuratic și e ca și cum l-ai pune într-un seif.

– Pot să am încredere în el?

– Ce altă opțiune avem? Câte răspunsuri ai obținut în săptămânile de când ai intrat în posesia lui? Dă-i lui Enoh un răgaz de o zi sau două pentru a progresa un pic.

– Și ce ar trebui să fac între timp?

– Pune întrebări savanților tăi. De ce se află constelația Dragonului pe această piesă? Vom găsi mai repede o soluție dacă lucrăm împreună.

– Ethan, e un risc prea mare, a spus Talma, uitându-se neîncrezător la Astiza.

Chiar așa, cine era femeia aceasta care fusese numită preoteasă? Dar inima îmi spunea că temerile lui Talma erau exagerate, că fusesem singur în această căutare și că acum, fără să rog pe nimeni, aveam câțiva aliați care să mă ajute să clarific misterul. Într-adevăr, era voința zeiței.

– Nu, are dreptate, am spus. Avem nevoie de ajutor sau nu vom înainta deloc. Dar dacă Enoh fuge cu medalionul meu, va avea pe urmele sale întreaga armată franceză.

– Să fugă? Ne-a invitat să stăm în casa lui.

Dormitorul meu era unul dintre cele mai frumoase de care avusesem parte de ani buni. Era răcoros și umbros, patul era la ceva înălțime față de podea, fiind înconjurat de perdele din voal. Lespezile erau acoperite cu covoare, iar ligheanul pentru spălat și cana erau din argint și alamă. Ce contrast era între murdăria și căldura din campanie! Dar mă simțeam implicat într-o poveste pe care nu o înțelegeam și m-am trezit că fac o trecere în revistă a evenimentelor. A fost o întâmplare că am întâlnit o femeie, pe jumătate grecoaică, pe jumătate egipteancă, care vorbea engleza? Că fratele acestui ciudat Enoh a venit drept spre mine după ce a pătruns în mijlocul pătratului de la Bătălia de la Piramide? Că Bonaparte nu numai că mi-a permis, ci a și aprobat, să-l adaug la alaiul meu? Era aproape ca și cum medalionul făcea minuni, ca o substanță uimitoare care atrăgea oamenii.

Venise cu siguranță timpul să-i mai pun presupusei mele servitoare câteva întrebări. După ce ne-am îmbăiat și ne-am odihnit, am găsit-o pe Astiza în curtea interioară principală, acum umbroasă și răcoroasă. Stătea lângă fântână, așteptând interogatoriul meu. Spălat, aranjat și pieptănat,

părul ei strălucea ca obsidianul. Sânii îi erau strânși în falduri de pânze, sfârcurile acoperite cât să-ți distragă atenția, picioarele ei subțiri erau încălțate cu sandale, iar gleznele încrucișate cu sfială. Purta brățări, inele în jurul gleznei și un *ankh* la gât și era atât de atrăgătoare încât era greu să gândești limpede. Dar trebuia să o fac.

– De ce ți-a spus preoteasă? am întrebat fără nicio introducere, așezându-mă lângă ea.

– Sunt convins că n-ai crezut că interesele mele sunt limitate la a găti și spăla pentru tine, a spus încet.

– Am știut că ești mai mult decât o servitoare. Dar o preoteasă a cui?

Ochii ei erau mari, iar privirea gravă.

– A credinței care a pătruns în fiecare religie de zece mii de ani: că există lumi dincolo de cele pe care le vedem, Ethan, și mistere dincolo de ceea ce credem noi că înțelegm. Isis este o poartă către aceste lumi.

– Ești o afurisită de păgână.

– Dar ce este un păgân? Dacă te uiți la originile lumii, înseamnă locuitor de țară, o persoană a naturii care trăiește după ritmul anotimpurilor și al soarelui. Dacă asta e păgânism, atunci sunt o apărătoare înflăcărată a lui.

– O apărătoare a ce mai exact?

– A faptului că viețile au un scop, că unele cunoștințe e mai bine să fie lăsate sub pază și că unele puteri trebuie să fie ascunse și nefolosite. Sau, dacă sunt eliberate, să fie folosite în numele binelui.

– Te-am condus eu către această casă sau tu m-ai condus pe mine?

A zâmbit ușor.

– Crezi că ne-am întâlnit întâmplător?

Am pufnit.

– Amintirile mele spun că a fost vorba de o lovitură de tun.

– Ai ales calea cea mai scurtă către portul din Alexandria. Ni s-a spus să urmărim un civil îmbrăcat cu o haină verde care ar fi venit din acea direcție, posibil însoțindu-l pe Bonaparte.

– „Ni s-a spus"?

– Mie și stăpânului meu. Cel pe care l-ați ucis.

– Și casa voastră s-a întâmplat să fie pe traseul nostru?

– Nu, dar casa unui mameluc care fugise, da. Eu și stăpânul meu am rechiziționat-o și tovarășii noștri ne-au adus arme.

– Aproape că l-ați omorât pe Napoleon!

– Nu chiar. Gardianul țintea spre tine, nu spre el.

– Ce?!

– Preoțimea a considerat că cel mai bine este să te omorâm înainte să afli prea multe. Dar, după câte se pare, zeii au avut alte planuri. Gardianul nimerea aproape pe toată lumea în afară de tine. Apoi camera a sărit în aer și când mi-am revenit, erai acolo. Am știut atunci că aveai un scop, așa orb cum păreai a fi.

– Ce scop?

– Îmi dau seama că e greu să-ți închipui. Dar trebuie să ajuți, cumva, să păzești ceea ce ar trebui păzit sau să folosești ceea ce ar trebui folosit.

– Să păzesc ce? Și ce să folosesc?

A clătinat din cap.

– Nu știm.

Pe fulgerul lui Franklin, acesta era cel mai dat naibii lucru pe care l-am auzit vreodată. Trebuia să cred că prizoniera mea m-a găsit și că nu fusese exact invers?

– Cine este Gardianul?

– E pur și simplu cineva care ajută la păstrarea vechilor obiceiuri care au făcut din țara aceasta una dintre cele mai bogate și frumoase ale lumii, acum cinci mii de ani. Și noi am auzit zvonuri despre medalion – Cagliostro nu a putut să păstreze tăcerea în entuziasmul lui de a-l găsi – și despre oameni fără scrupule care veneau să sape și să fure. Dar tu! Atât de ignorant! De ce ți l-a încredințat Isis ție? Dar mai întâi te-a condus la mine. Apoi pe noi către Ashraf, iar de la Ashraf la Enoh. Secrete care au dormit liniștite milenii la rând sunt trezite la viață de marșul francezilor. Piramidele se cutremură. Zeii sunt neliniștiți și ne îndrumă.

Nu știam dacă era scrântită ca o nebună sau deșteaptă ca un profet.

– Către ce?

– Nu știu. Noi toți suntem pe jumătate orbi, vedem unele lucruri, dar ne scapă altele. Acești savanți francezi pe care îi lauzi sunt oameni înțelepți, nu-i așa? Magi?

– Magi?

– Sau, așa cum le spunem noi în Egipt, magicieni.

– Astiza, cred că oamenii de știință ar trage o linie de demarcație între ei și magicieni.

– În Egiptul antic nu a existat o asemenea linie de demarcație. Înțelepții aveau cunoștințe de magie și făceau o

mulțime de vrăji. Noi doi trebuie să fim ca o punte între savanții tăi și oameni ca Enoh și să dezlegăm această ghicitoare înainte s-o facă cei fără scrupule. Ne aflăm în cursă cu cei din cultul șarpelui, al zeului-șarpe Apophis și Ritul său Egiptean. Vor să afle secretul și apoi să-l folosească pentru planurile lor întunecate.

– Despre ce planuri e vorba?

– Nu știm, pentru că niciunul dintre noi nu știe foarte sigur ce căutăm. A ezitat. Există legende despre mari comori și, mai important, despre mari puteri, genul de putere care ar zgudui imperii. Ce anume exact este prea devreme să spun. Lasă-l pe Enoh să mai studieze puțin. Dar ia aminte că mulți oameni au auzit aceste povești de-a lungul istoriei și s-au întrebat care este adevărul din spatele lor.

– Te referi la Napoleon?

– Bănuiesc că înțelege cel mai puțin dintre toți, dar speră că cineva va găsi ceva pe care el să și-l însușească. De ce nu e sigur, dar a auzit legendele despre Alexandru. Toți trăim într-o ceață de mituri și legende, poate cu excepția lui Bin Sadr – și a celui care este cu adevărat stăpânul lui Bin Sadr.

11

Am început cu unul dintre astronomii expediției, Nicholas-Antoine Nouet. În timp ce majoritatea francezilor au blestemat deșertul din cauza căldurii enervante

şi a roiurilor de insecte, Nouet era încântat, spunând că aerul uscat uşura foarte mult trasarea hărţii cerului.

– Este paradisul oricărui astronom, Gage! O ţară fără nori!

L-am găsit ghemuit la noul institut, fără haină şi cu mânecile cămăşii suflecate, alegând dintr-un morman de rigle calibrate, folosite pentru măsurarea poziţiei stelelor în raport cu linia orizontului.

– Nouet, l-am întrebat, cerul este constant?

S-a uitat la mine iritat pentru că i-am întrerupt şirul gândurilor.

– Constant?

– Adică stelele se mişcă?

– Ei bine... S-a îndreptat de spate, privind afară la grădina umbroasă pe care o rechiziţionaseră savanţii. Pământul se roteşte şi de aceea pare că stelele răsar şi apun ca soarele. Ele se învârtesc în jurul axei noastre nordice, Steaua Polară.

– Dar stelele nu se mişcă?

– Asta este o problemă care încă se dezbate.

– Aşadar, acum mii de ani, am stăruit eu, când au fost construite piramidele, cerul arăta la fel ca acum?

– Ah, acum înţeleg unde baţi. Răspunsul este şi da, şi nu. Constelaţiile ar trebui în principiu să fie neschimbate, dar axa Pământului se învârte inegal într-un ciclu de douăzeci şi şase de mii de ani.

– Doctorul Monge mi-a vorbit despre asta la bordul *L'Orient*. A spus că poziţia zodiacului, comparativ cu răsăritul soarelui la o dată anume, se schimbă. Se mai schimba şi altceva?

– O deosebire de-a lungul a multe milenii ar fi Steaua Polară. Deoarece axa Pământului se învârte inegal, a arătat către o altă Stea a Nordului acum mii de ani.

– E posibil ca acea stea să fi fost Draco?

– O, da, sigur, cred că da. De ce întrebi?

– Ai auzit că dețin un artefact antic. Cercetările mele preliminare de aici, din Cairo, sugerează că ar putea reprezenta constelația Dragonului. Dacă Draco era Steaua Polară...

– Asta îți spune, probabil, să-ți orientezi artefactul către nord.

– Exact. Dar de ce?

– Domnule, este fragmentul *dumitale* antic, nu al meu.

– Monge mi-a mai arătat ceva în cala navei *L'Orient*. Era un instrument în formă de cerc cu semne ale zodiacului. Credea că e vreun soi de calendar, folosit probabil pentru prezicerea anumitor date.

– Asta nu ar fi ceva neobișnuit pentru culturile antice. Preoții antici demonstrau o mare putere dacă puteau prezice cum va arăta cerul. Puteau prevesti revărsarea Nilului și momentele optime pentru semănat și secerat. Puterea națiunilor și ascensiunea și căderea regilor depindeau de asemenea cunoștințe. Pentru ei, religia și știința însemnau același lucru. Ai acel instrument? Poate te pot ajuta să-l descifrezi.

– L-am lăsat la bordul *L'Orient*, cu comoara malteză.

– Ah! Așa că ar putea fi topit și cheltuit de următorul grup de ticăloși pentru a prelua controlul Directoratului? De ce există asemenea comori pe un vas de război care s-ar putea angaja într-o luptă? Acestea sunt unelte de care avem

nevoie aici, în Egipt! Du-te la Bonaparte ca să-ţi dea voie să-l aduci, Gage. Aceste lucruri sunt de obicei simple, odată ce le-ai dat de cap.

Aveam nevoie de ceva mai substanţial ca să mă duc la general. Enoh stătea în continuare ascuns cu medalionul în biblioteca lui când am aflat, două zile mai târziu, că geograful Jomard, pe care îl întâlnisem în cala navei *L'Orient*, avea să traverseze Nilul spre Gizeh ca să efectueze primele măsurători ale piramidelor. Mi-am oferit serviciile şi pe cele de ghid ale lui Ashraf. A venit şi Talma, în timp ce Astiza, care acum respecta obiceiurile din Cairo, a rămas să-l ajute pe Enoh.

Noi patru ne-am bucurat de briza dimineţii în timpul traversării cu barca. Fluviul curgea în apropiere de structurile-mamut, de-a lungul unei faleze de nisip şi calcar care ducea către platoul pe care au fost construite. Am ajuns pe uscat şi am început să urcăm.

Oricât de remarcabil ar fi fost să lupţi privind aceste structuri faimoase, se aflau la distanţă prea mare de Imbaba ca să ne impresioneze prin mărimea lor. Simplitatea lor geometrică, îndreptată spre deşertul dezolant, era cea care ne atrăgea privirea. Acum, în timp ce străbăteam cu greu drumul de la măreţul fluviu până la platou, imensitatea lor a devenit evidentă. Mai întâi piramidele s-au ţiut deasupra unei pante ca nişte litere delta perfecte, cu arhitectura la fel de armonioasă pe cât era de simplă. Volumul masei lor pe fundalul cerului ne-a făcut să ne ridicăm ochii cât am putut de mult, făcând semn cu capul către cer. Apoi, pe

măsură ce apăreau în întregime, dimensiunile lor uriașe au fost în cele din urmă clare, munți de piatră, predestinați de matematică. Cum construise Egiptul primitiv ceva atât de mare? Și de ce? Până și aerul părea transparent în jurul lor, iar măreția lor purta o aură ciudată, la fel ca mirosul acela curios și înțepător pe care îl simțeam câteodată când demonstram principiile electricității. După larma din Cairo, aici era foarte multă liniște.

La efectul intimidant al piramidelor se adăuga celebrul lor paznic care privea drept spre est. Capul de piatră gigantic, Sfinxul, la fel de impresionant precum lăsau să se înțeleagă descrierile scrise, păzea povârnișul, puțin mai jos de piramide. Gâtul lui era o dună de nisip, iar corpul de leu era îngropat sub deșert. Nasul statuii fusese deteriorat cu ani în urmă de exercițiile cu tunul ale mamelucilor, dar privirea senină, buzele groase africane și acoperământul de cap regal îi creau o înfățișare atât de eternă de parcă ar fi negat trecerea timpului. Trăsăturile erodate și deteriorate îl făceau să pară mai vechi decât piramidele din depărtare și m-au făcut să mă întreb dacă nu cumva a fost construit înaintea lor. Situl acesta avea, oare, ceva sacru? Ce fel de oameni construiseră un asemenea colos, și de ce? Era o santinelă? Un gardian? Un zeu? Sau numai expresia vanității unui singur om, tiran și stăpân? N-am putut să nu mă gândesc la Napoleon. Ar fi fost tentat vreodată revoluționarul republican, eliberatorul și omul să comande un cap ca acesta?

Mai încolo erau dune presărate cu resturi de dărâmături, ziduri sparte și vârfurile fărâmițate ale celor trei piramide

ale reginelor. Cele trei piramide principale care dominau Gizeh alcătuiau o linie diagonală, de la nord-est la sud-vest, Marea Piramidă al lui Kheops fiind cea mai aproape de Cairo. A doua, ceva mai mică, aflată mai în spate, fusese atribuită de către greci faraonului Kefren, iar a treia, cea mai mică, situată spre sud-vest, fusese construită de Mykerinos.

– Unul dintre cele mai interesante lucruri referitoare la Marea Piramidă este că este aliniată exact cu cele patru puncte cardinale și nu doar cu nordul magnetic, ne-a spus Jomard într-un moment de odihnă. Atât de exact, încât preoții și inginerii trebuie să fi avut cunoștințe complexe de astronomie și măsurare. De asemenea, remarcați modul în care puteți să evaluați direcția spre care sunteți îndreptați după felul în care piramidele relaționează între ele. Tiparul umbrei funcționează ca un fel de compas. Poți folosi relația dintre vârfurile și umbrele lor pentru a orienta un instrument de măsurare.

– Crezi că sunt un reper geodezic? am întrebat.

– Este una din teorii. Celelalte depind de măsurători. Haideți!

El și Ashraf au luat-o înainte cu pași mari, cărând casete cilindrice cu sfori de măsurat. Eu și Talma, încălziți și de abia răsuflând din cauza urcușului, am rămas în urmă.

– Niciun pic de verde, a mormăit Talma. Da, cu siguranță, un loc al morților.

– Dar ce morminte, Antoine?

M-am întors să mă uit la capul Sfinxului, fluviul rămânând dedesubt, iar piramidele deasupra noastră.

– Da, iar tu nu ai cheia magică pentru a putea intra.

– Nu cred că am nevoie de medalion pentru asta. Jomard a spus că au fost deschise acum câteva secole de vânătorii arabi de comori. Presupun că în cele din urmă vom intra și noi.

– Nu te deranjează că nu mai ai medalionul?

Am ridicat din umeri.

– Ca să fiu sincer, e grozav că nu-l mai port.

S-a uitat la triunghiurile maro din fața noastră, nemulțumit.

– De ce ai mai multă încredere în femeia aceea decât în mine?

Durerea din vocea lui m-a mirat.

– Dar nu e așa.

– Când te-am întrebat unde e medalionul, ai făcut pe timidul. Dar ea te-a convins să i-l dai unui bătrân egiptean pe care abia îl cunoscusem.

– L-am împrumutat, pentru studiu. Nu i l-am dat ei, i l-am împrumutat lui. Am încredere în Enoh. Este un om de știință, ca și noi.

– Nu am încredere în ea.

– Antoine, ești gelos.

– Da, și de ce? Nu doar din cauză că este femeie și tu alergi după femei ca un câine după un os. Nu, deoarece nu ne spune tot ce știe. Are propriul plan care nu este neapărat și al nostru.

– De unde știi asta?

– Pentru că e femeie.

– O preoteasă, după cum a spus ea, care încearcă să ne ajute.

– O vrăjitoare.

– Să avem încredere în egipteni este singura modalitate prin care vom dezlega misterul, Antoine.

– De ce? Nu l-au dezlegat în cinci mii de ani. Apoi venim noi cu un fleac și dintr-odată avem atât de mulți prieteni, încât nu mai știm ce să facem cu ei. Din punctul meu de vedere, e prea simplu.

– Ești prea suspicios.

– Tu ești prea naiv.

După asta, ne-am continuat drumul, nemulțumiți.

Mă simțeam din ce în ce mai mic în timp ce-mi târam picioarele prin nisipul alunecos către Marea Piramidă, transpirat din cauza căldurii. Chiar și când m-am întors într-o parte, imensitatea monumentului părea omniprezentă, conturându-se nedeslușit deasupra noastră. Peste tot în jurul nostru erau relicve îngropate în nisip. Am trecut greu pe lângă dărâmăturile care odată trebuie să fi fost zidurile unor diguri sau ale unor curți. Mărețul deșert se întindea în depărtare. Păsări negre se roteau în aerul de culoarea alamei. În sfârșit, ne-am oprit în fața celei mai înalte și mai mari structuri de pe pământ, dunele de nisip unduindu-se de-a lungul bazei sale. Blocurile de piatră din care fusese construită arătau ca niște cărămizi potrivite pentru uriași, masive și grele.

– Iar aici, probabil, se găsește o hartă a lumii, a spus Jomard.

Cu trăsăturile sale ascuțite, savantul francez mi-a amintit de unul dintre șoimii sculptați în piatră pe care îi văzusem în casa lui Enoh: Horus. Se uita în sus fericit la fațada triunghiulară a piramidei, plin de respect.

– O hartă a lumii? a întrebat sceptic Talma.

– Așa au spus Diodor și alți învățați antici. Sau, mai degrabă, o hartă a emisferei nordice.

Ziaristul, îmbujorat și irascibil din cauza arșiței, s-a așezat pe un bloc de piatră vertical.

– Am crezut că Pământul e rotund.

– Este.

– Știu că voi, savanții, sunteți mai deștepți decât mine, Jomard, dar, doar în cazul în care am halucinații, cred că structura din fața mea se află într-un punct destul de vizibil.

– O observație perspicace, *monsieur* Talma. Poate că și dumneata ai aptitudinile unui savant. Ideea e că vârful reprezintă Polul, baza Ecuatorul, iar fiecare latură un sfert din emisfera nordică. E ca și cum ai felia o portocală, mai întâi în jumătate, pe orizontală, apoi în patru părți verticale.

– Și niciuna dintre ele nu e un triunghi plan, a spus Talma, făcându-și vânt cu mâna. De ce să nu construiești un zid de pământ, ca o franzelă, dacă tot vrei să reprezinți modelul a jumătate din planetă?

– Hărțile Egiptului și ale lumii pe care le am sunt plane, și cu toate acestea sunt reprezentările a ceva rotund, a replicat savantul. Întrebarea noastră este dacă egiptenii au proiectat piramida, într-un mod abstract, cu un unghi și o arie precise pentru a reflecta matematic globul. Anticii ne spun că dimensiunile corespund unui grad din cele trei sute șaizeci în care împărțim noi circumferința Pământului. Acesta este un număr sacru care a venit de la egipteni și babilonieni, având la bază zilele anului. Așadar, au ales ei proporțiile pentru a demonstra cum se transformă exact un

pământ curbat într-o suprafață plană, așa cum e fața piramidei? Herodot spune că aria feței piramidei este egală cu pătratul înălțimii sale. Se întâmplă ca o astfel de proporție să fie modul ideal de a calcula aria unui cerc, cum e planeta noastră, dintr-un pătrat și să transferi punctele unuia la celălalt.

– De ce ar fi făcut asta? a întrebat jurnalistul.

– Poate pentru a se lăuda că știu cum s-o facă.

– Dar, Jomard, am obiectat eu, până la Columb oamenii au crezut că Pământul e plat.

– Nu chiar, prietene american. Luna e rotundă. Soarele e rotund. Anticilor le-a trecut prin cap că și Pământul e rotund, iar grecii au folosit măsurători foarte precise pentru a calcula circumferința. Sunt convins că egiptenii i-au precedat.

– Cum puteau ști cât de mare e planeta noastră?

– E o joacă de copil dacă înțelegi noțiunile geometrice și astronomice de bază, măsurând puncte fixe în comparație cu umbra soarelui sau cu declinația stelelor.

– A, da, a spus Talma. Când eram copil făceam asta înainte de a adormi.

Jomard i-a ignorat provocarea.

– Oricine a văzut umbra pe care o aruncă Pământul asupra Lunii sau a privit cum o navă dispare sub linia orizontului poate bănui că planeta noastră este o sferă. Știm că în anul 250 î.Hr. grecul Eratostene a folosit lungimea diferită a umbrelor aruncate de soare la amiază în timpul solstițiului de vară în două puncte diferite din Egipt, cu o eroare de trei sute douăzeci de kilometri față de răspunsul

corect. Piramida avea aproape trei mii de ani vechime când a făcut această măsurătoare. Şi ce putea să-i împiedice pe constructorii antici să facă la fel sau să măsoare înălţimea relativă a stelelor în nordul şi în sudul Nilului pentru a calcula din nou unghiurile şi, implicit, mărimea planetei noastre? Dacă vei călători de-a lungul fluviului, înălţimea stelelor deasupra liniei orizontului se schimbă cu câteva grade, iar marinarii egipteni cu siguranţă au observat acest lucru. Tycho Brahe a făcut cu ochiul liber astfel de măsurători ale stelelor suficient de precise pentru a calcula mărimea Pământului, aşa că de ce să n-o fi făcut şi anticii? Noi punem pe seama grecilor naşterea cunoaşterii, dar ei atribuie acest lucru egiptenilor.

Ştiam că Jomard citise mai multe texte antice decât oricare dintre noi, aşa că am privit enorma masă din faţa mea cu o nouă curiozitate. Învelişul exterior neted de piatră de calcar fusese furat cu secole în urmă pentru construirea palatelor musulmane şi moscheilor din Cairo, aşa că rămăseseră doar blocurile de bază. Dar şi aşa fiecare bloc era colosal, aranjat în rânduri continue. Am început să număr straturile de zidărie şi după o sută am renunţat.

– Dar egiptenii nu aveau corăbii ca să facă înconjurul lumii, aşa că de ce le-ar fi folosit să ştie care era mărimea planetei? am obiectat eu. Şi să construiască un munte care să demonstreze un calcul? Nu are niciun sens.

– La fel de complicat ca şi transformarea Sfântului Petru într-o fiinţă pe care doar sfinţii şi nebunii pretind că o văd, a ripostat Jomard. Ceea ce nu are sens pentru un om pentru altul reprezintă scopul vieţii. Putem să ne

explicăm măcar nouă? De exemplu, ce urmărește masoneria dumitale, Talma?

– Ei bine... S-a gândit o clipă. Să trăim în armonie și în mod rațional, în loc să ne omorâm între noi din cauza religiei și politicii.

– Și iată-ne aici, la câțiva kilometri de grămezile de morți de pe câmpul de luptă, oameni omorâți de o armată plină de masoni. Cine poate spune cine e nebun? Cine știe de ce egiptenii ar fi făcut așa ceva?

– Credeam că ăsta este mormântul unui faraon, a spus Talma.

– Un mormânt gol. Când vânătorii de comori arabi au intrat cu forța cu secole în urmă și au săpat tunele în jurul maselor imense de granit care trebuiau să sigileze intrarea pentru veșnicie, nu au găsit nicio urmă că vreun rege, vreo regină sau vreun om obișnuit a fost așezat vreodată acolo ca să-și găsească odihna. Sarcofagele nu aveau capace și erau goale. Nu erau nicio inscripție și niciun fragment din vreo comoară sau bunuri lumești care să-l comemoreze pe cel pentru care fusese construită. Cea mai mare structură de pe fața pământului, mai înaltă decât cele mai impunătoare catedrale, goală ca dulapul unui țăran! Una e să fii megaloman, exploatând zeci de mii de oameni ca să-ți construiască locul de veci și cu totul alta să pui să fie construit și să nu te odihnești acolo pentru eternitate.

L-am privit pe Ashraf, care nu îl urmărise pe francez.

– Pentru ce a fost construită piramida? l-am întrebat în engleză.

A ridicat din umeri, având mai puțină venerație decât noi pentru acest monument. Desigur, trăia în Cairo de-o viață.

– Ca să țină cerul.

Am oftat și m-am întors către Jomard.

– Crezi că e o hartă?

– Asta e una din ipoteze. O alta ar fi că dimensiunile ei semnifică divinul. Timp de mii de ani, arhitecții și inginerii au admis că unele proporții și forme sunt mai atrăgătoare decât altele. Ele se potrivesc unele cu altele într-o manieră matematică interesantă. Unii cred că o asemenea relație sublimă dezvăluie adevăruri fundamentale și universale. Când propriii noștri strămoși au construit catedralele gotice, au încercat să folosească dimensiunile și proporțiile lor geometrice pentru a exprima ideile religioase și idealurile, lăcașele fiind sfinte numai prin modul în care au fost proiectate. „Ce este Dumnezeu?" s-a întrebat odată Sfântul Bernard. „Este lungime, lățime, înălțime și adâncime."

Mi-am adus aminte de entuziasmul Astizei în ce-l privește pe Pitagora.

– Și? l-a provocat Talma.

– Așa că e posibil ca și această piramidă să fi fost pentru anticii care au construit-o nu o imagine a lumii, ci una a lui Dumnezeu.

M-am uitat cu ochi pierduți și tulburați la imensa structură, părul gâdilându-mi gâtul. Era o liniște totală și totuși am simțit de niciunde un murmur grav, în fundal, ca sunetul unei scoici când o lipești de ureche. Era Dumnezeu un număr, o măsură? Era ceva dumnezeiesc în perfecta simplitate care se ridica în fața mea?

– Din păcate, a continuat Jomard, toate aceste idei sunt greu de verificat până când nu se fac măsurători pentru a confirma dacă înălțimea și perimetrul se potrivesc, la scară, cu dimensiunile Pământului. Iar acest lucru va fi imposibil de realizat până ce nu vom săpa destul pentru a găsi baza reală a piramidei și colțurile. Am nevoie de o mică armată de lucrători arabi.

– Atunci presupun că ne putem întoarce, a spus Talma încrezător.

– Nu, a spus Jomard. Putem cel puțin să începem să-i măsurăm înălțimea de pe cel mai de jos rând de pietre pe care le vedem. Gage, tu mă vei ajuta cu sforile. Talma, trebuie să notezi cu cea mai mare grijă înălțimea fiecărei pietre pe care ți-o spunem noi.

Prietenul meu s-a uitat nesigur în sus.

– Tot drumul ăla?

– Soarele apune. Până vom ajunge în vârf, se va mai răcori.

Ashraf a ales să rămână jos, fiind convins că numai niște europeni pe care îi bătuse soarele în cap se puteau încumeta să facă un asemenea urcuș. Și într-adevăr nu era ușor. Odată ce am început să urcăm, piramida părea și mai abruptă.

– O iluzie optică o face să pară mai mică decât e în realitate, când e privită frontal, a explicat Jomard.

– Nu ne-ai spus asta înainte de a porni la drum, a bombănit Talma.

Ne-a luat mai mult de treizeci de minute de urcuș atent ca să ajungem la jumătatea drumului. Era ca și cum te

cățărai pe niște cuburi titanice pentru copii sau pe o scară imensă, fiecare pas având, în medie, șaptezeci și șase de centimetri înălțime. Exista posibilitatea unor căzături urâte. Am măsurat cu atenție fiecare rând de pietre interioare în timp ce urcam, iar Talma scria întruna.

– Uită-te la mărimea acestor monștri, a spus jurnalistul. Trebuie să cântărească câteva tone. De ce n-au folosit blocuri mai mici?

– Poate dintr-un motiv ingineresc? am sugerat.

– Nu există nicio cerință arhitecturală să construiești cu pietre atât de mari, a spus Jomard. Dar egiptenii au tăiat aceste monstruozități, le-au cărat pe Nil, le-au tras până sus pe acel deal și cumva le-au înălțat atât de mult. Gage, tu ești expertul nostru în electricitate. Ar fi putut folosi o asemenea forță misterioasă pentru a deplasa aceste blocuri de piatră?

– Dacă au făcut asta, atunci au stăpânit ceva ce noi abia înțelegem. Pot să născocesc o mașină care să-ți producă o furnicătură, Jomard, dar atât.

Din nou simțeam că nu mă ridic la înălțimea misiunii pe care mi-o asumasem. M-am uitat în jur după ceva real, ca să-mi aduc și eu contribuția.

– Priviți aici. Unele din aceste pietre au în interior cochilii de scoici.

Am indicat locul. Savantul francez mi-a urmărit degetul.

– Într-adevăr! a spus surprins. S-a aplecat ca să cerceteze piatra de calcar pe care i-am arătat-o. Nu sunt cochilii, ci fosilele lor, de parcă aceste blocuri de piatră au fost scoase din adâncul mării. E o curiozitate care a fost descoperită

și în lanțurile muntoase din Europa și a generat o nouă dezbatere în legătură cu vârsta Pământului. Unii spun că multe creaturi marine au ajuns acolo după Potop, dar alții susțin că lumea noastră este mult mai veche decât aprecierea biblică și că munții de azi s-au aflat odată sub ocean.

– Dacă acest lucru e adevărat, atunci piramidele ar putea fi mai vechi și decât Biblia, am sugerat eu.

– Da. Dacă schimbi scara de măsurare a timpului, se schimbă totul.

Își plimba privirea peste piatra de calcar, admirând cochiliile.

– Privește acolo! Avem până și un nautilus!

Talma și cu mine ne-am uitat peste umărul lui. Îngropate într-unul din blocurile piramidei se afla secțiunea intersectată a unei cochilii spiralate de nautilus, una dintre cele mai frumoase forme din natură. La început o mică spirală, încăperile lui s-au lărgit, în proporții plăcute și delicate, până ce creatura de mare a devenit o elegantă spirală exterioară.

– La ce te face să te gândești? a întrebat Jomard.

– La mâncare, a spus Talma. Mi-e foame.

Jomard nu l-a luat în seamă, privind fix spirala dinăuntrul pietrei, încremenit, dintr-un motiv pe care nu l-am priceput. S-au scurs minute lungi și, de pe locul înalt unde ne aflam, am îndrăznit să mă uit în sus. Un șoim plana la aceeași înălțime cu noi. M-a cuprins amețeala.

– Jomard? s-a trezit în sfârșit Talma. Nu trebuie să păzești fosila. Nu pleacă nicăieri.

Drept răspuns, savantul a luat brusc un ciocan pentru spart pietre din geanta de lucru și a început să bată ușor

marginile blocului de piatră. Exista deja o fisură lângă fosilă și s-a folosit de ea, reușind să elibereze exemplarul de nautilus și să-l așeze în palma făcută căuș.

– Ar putea fi oare posibil? a murmurat el, întorcând grațioasa creatură ca să-i vadă tiparul la lumină și la umbră. Părea că uitase și de misiune, și de noi.

– Mai avem drum lung până în vârf, l-am avertizat eu, și deja s-a făcut târziu.

– Da, da. A clipit de parcă a fost trezit din vis. Lasă-mă să mă gândesc la asta aici sus. A pus cochilia în geantă. Gage, ține ruleta. Talma, pregătește-ți creionul!

Până în vârf ne-a mai luat încă o jumătate de oră de ascensiune atentă. Avea peste o sută treizeci și șapte de metri înălțime, conform măsurătorilor noastre, dar marja de eroare era foarte mare. Am privit în jos. Cei câțiva soldați francezi și beduinii pe care i-am putut zări semănau cu niște furnici. Din fericire, vârful piramidei dispăruse, așa că am găsit un spațiu de mărimea unui pat pe care să stăm.

Mă simțeam mai aproape de cer. Nu erau alte dealuri care să rivalizeze cu ea, doar deșert întins, firul argintiu și întortocheat al Nilului și gulerul de verdeață de pe fiecare mal al său. Dincolo de fluviu, Cairo licărea cu cele o mie de minarete ale sale și am putut auzi tânguitul credincioșilor chemați la rugăciune. Câmpul de bătălie de la Imbaba era o arenă plină de praf, plină de gropile în care fuseseră aruncați morții. Mai departe, spre nord, era Mediterana, care însă nu se vedea la orizont.

Jomard a scos din nou fosila nautilusului.

– Parcă aici sus totul e mai clar, nu credeți? Acest templu îl concentrează.

Trântindu-se jos, a început să traseze niște cifre.

– Și nimic altceva, a spus Talma, așezându-se și el cu o resemnare exagerată. Am spus cumva că mi-e foame?

Dar Jomard era pierdut din nou în lumea lui, astfel că am rămas tăcuți pentru o vreme, obișnuindu-ne cu astfel de meditații ale savanților. Am crezut că pot vedea linia curbă a planetei noastre, dar apoi m-am dojenit, pentru că era o iluzie de la această înălțime umilă.

Chiar părea că există un punct central în vârful structurii și de fapt mi-a făcut bine izolarea în tăcere. Mai urcase vreun american până aici, în vârf?

Atunci Jomard s-a ridicat brusc, a luat o bucată de piatră de calcar mare cât pumnul lui și a azvârlit-o cât de departe a putut. I-am privit linia curbă în timp ce cădea, întrebându-ne dacă ar putea arunca destul de departe ca să treacă pe lângă baza piramidei. Nu a reușit, iar piatra s-a izbit de blocul de piatră de dedesubt, făcându-se fărâme. Bucățile au alunecat zgomotos la vale.

Pentru o clipă, a privit panta până jos, de parcă s-ar fi gândit la modul în care a aruncat. Apoi s-a întors către noi.

– Bineînțeles! E atât de evident. Iar ochiul tău, Gage, a fost cheia!

Am ridicat capul.

– A fost?

– Pe ce minunăție stăm noi acum! Ce culme a gândirii, a filozofiei și a calculelor! Nautilusul a fost cel care m-a făcut să înțeleg.

Talma şi-a dat ochii peste cap.

– Să înţelegi ce?

– Acum, ia spuneţi, a auzit vreunul dintre voi de secvenţa de numere a lui Fibonacci?

Tăcerea noastră a fost un răspuns.

– A fost adusă în Europa pe la 1200 de Leonardo din Pisa, cunoscut şi ca Fibonacci, după ce a studiat în Egipt. Originile ei reale merg mult înapoi în timp, în vremuri necunoscute. Priviţi. Ne-a arătat bucata de hârtie. Pe ea erau scrise o serie de numere: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55. Vedeţi tiparul?

– Cred că l-am încercat la loterie, a spus Talma. Am pierdut.

– Nu... Vedeţi cum funcţionează? a insistat savantul. Fiecare număr reprezintă suma precedentelor două. Următorul număr din secvenţă, dacă adunăm 34 cu 55, ar fi 89.

– Fascinant, a spus Talma.

– Uimitor la această serie este că prin intermediul geometriei poţi reprezenta secvenţa nu ca numere, ci ca pe un model geometric. Şi poţi face acest lucru desenând pătrate. A desenat două pătrate mici unul lângă altul şi a scris numărul „1" în interiorul fiecăruia. Vedeţi, aici avem primele două numere din secvenţă. Acum vom desena un al treilea pătrat de-a lungul primelor două, lungindu-l până ce se unesc şi îl vom marca cu numărul „2". Apoi un pătrat cu laturile egale cu cele ale pătratelor unite unu şi doi şi îl vom marca „3". Vedeţi? Desena cu repeziciune. Latura noului pătrat reprezintă suma celor două pătrate de dinaintea lui, la fel cum un număr din secvenţa lui Fibonacci

reprezintă suma celor două numere precedente. Pătratele își măresc rapid aria.

Curând a desenat ceva care arăta cam așa:

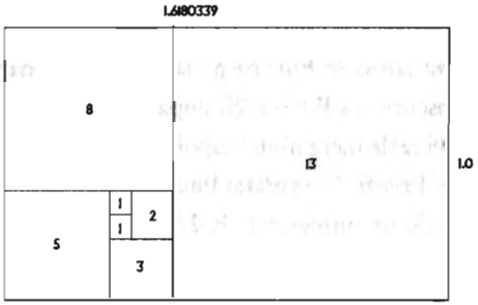

– Ce înseamnă numărul de deasupra, 1,6-și-ceva? l-am întrebat.

– Reprezintă raportul dintre lungimea laturii fiecărui pătrat și cel mai mic pătrat de dinaintea lui, a răspuns Jomard. Observați că liniile pătratului marcat cu „3" au o lungime proporțională cu liniile pătratului „2", la fel ca, să spunem, raportul dintre pătratul „8" și pătratul „13".

– Nu înțeleg.

– Vezi cum linia de deasupra pătratului „3" este împărțită în două lungimi inegale de joncțiunea ei cu pătratele „1" și „2"? a spus răbdător Jomard. Raportul dintre lungimea liniei scurte și a liniei lungi se repetă iar și iar, indiferent de cât de mare ai desena această diagramă. Linia cea mai lungă nu este o dată și jumătate lungimea celei mai scurte, ci 1,618 sau ceea ce grecii și italienii au numit numărul de aur, sau secțiunea de aur.

Și eu, și Talma ne-am îndreptat ușor.

– Vrei să spui că aici există aur?

– Nu, idioților. A clătinat din cap dezgustat. Doar că proporțiile par perfecte când sunt aplicate în arhitectură sau în construcția unor monumente ca această piramidă. E ceva în legătură cu acest raport care place imediat ochiului. Catedralele au fost construite pentru a reflecta asemenea numere divine. Pictorii renascentiști și-au împărțit pânzele în dreptunghiuri și triunghiuri imitând secțiunea de aur, pentru a obține o compoziție armonioasă. Arhitecții greci și romani au folosit-o la construcția templelor și palatelor. Acum trebuie să dovedim teoria mea cu ajutorul unor măsurători mult mai precise decât cele pe care le-am făcut astăzi, dar bănuiala mea este că această piramidă este înclinată exact ca să reprezinte numărul de aur, 1,618.

– Și ce legătură are nautilusul cu toate astea?

– Ajung și la acolo. Mai întâi, imaginați-vă o linie care coboară sub picioarele noastre, din vârful acestui colos către baza lui, drept în jos către roca-bază din deșert.

– Pot să confirm că e o linie lungă, după cățărarea asta dificilă, a spus Talma.

– Mai lungă de o sută treizeci și șapte de metri, a întărit Jomard. Acum imaginați-vă o linie care pleacă din centrul piramidei către marginea exterioară.

– Asta ar fi jumătate din lățimea bazei, am riscat eu, simțind că eram cu doi pași în urmă, sentimentul pe care-l avusesem mereu când mă aflam în preajma lui Benjamin Franklin.

– Exact! a strigat Jomard. Ai un talent natural pentru matematică, Gage! Bun, acum imaginați-vă o linie care pleacă

din acea margine exterioară și urcă partea înclinată a piramidei către locul în care ne aflăm noi acum, trasând un triunghi dreptunghic. Teoria mea este că dacă linia noastră de la baza piramidei este aceeași, o asemenea linie care urcă până în vârf ar fi 1,618 – aceeași proporție armonioasă așa cum v-am arătat cu pătratele pe care le-am desenat! Părea triumfător.

Noi, inexpresivi.

– Nu înțelegeți? Această piramidă a fost construită pentru a fi în armonie cu numerele lui Fibonacci, pătratele lui Fibonacci sau cu numărul de aur pe care artiștii l-au considerat întotdeauna armonios. Nu ni se pare doar că e corect, chiar *este!*

Talma a privit către celelalte două piramide.

– Toate sunt la fel?

Jomard a dat din cap.

– Nu. Bănuiesc că asta e deosebită. Este o carte care încearcă să ne spună ceva. Este unică dintr-un motiv pe care nu-l înțeleg încă.

– Îmi pare rău, Jomard, a spus jurnalistul. Sunt bucuros pentru tine, că ești așa emoționat, dar faptul că liniile astea imaginare sunt egale cu 1,6 sau cum ai spus pare un motiv și mai prostesc ca să construiești o piramidă pentru că acel ceva pe care l-ai numit indică o emisferă sau un mormânt în care nu o să fii îngropat. Mie mi se pare că, dacă ceva din toate astea este adevărat, egiptenii tăi antici au fost cel puțin la fel de nebuni pe cât de înțelepți.

– Ah, dar aici te înșeli, prietene, a replicat bucuros savantul. Dar nu-ți condamn scepticismul, pentru că nici eu

nu am înțeles toată ziua ceea ce se afla în fața noastră, până când ochiul ager al lui Gage m-a ajutat să găsesc fosila de nautilus. Vezi tu, secvența Fibonacci, transferată în geometria Fibonacci, scoate la iveală unul din cele mai frumoase modele din natură. Hai să desenăm un arc prin aceste pătrate, dintr-un colț în altul, și să unim arcele. A bătut ușor peste desen. Apoi obținem o imagine ca asta:

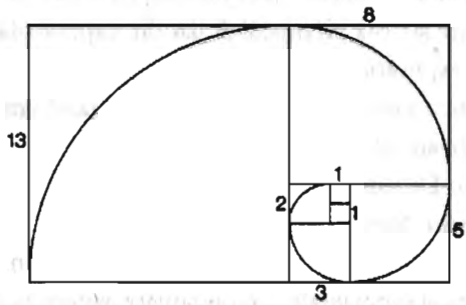

– Iată! Cu ce seamănă?

– Cu nautilusul, am riscat eu iarăși. Omul era al naibii de deștept, chiar dacă tot nu înțelegeam unde voia să ajungă.

– Exact! Imaginați-vă cum ar fi dacă aș mări imaginea aceasta prin adăugarea altor pătrate: 21, 34 și așa mai departe. Această spirală va crește în continuare, din ce în ce mai rotundă și mai mare, semănând tot mai mult cu nautilusul nostru. Iar acest model de spirală este un model repetitiv. Când iei șirul lui Fibonacci și îl aplici în geometrie, iar apoi aplici acea geometrie în natură, vezi acest minunat tipar de numere, această spirală perfectă, care a fost folosită de însuși Dumnezeu. Veți găsi spirala în sepalele florilor sau în semințele conurilor de pin. Petalele multor

flori sunt numere ale lui Fibonacci. Un crin are trei petale, piciorul-cocoşului, cinci, nemţişorul, opt, crizantemele de câmp, treisprezece, unele flori de ochiul-boului au douăzeci şi una, iar unele margarete treizeci şi patru. Nu toate plantele respectă acest tipar, dar multe o fac pentru că este cea mai eficientă cale de a împinge în afară, din centrul comun, seminţele sau petalele care cresc. Este şi foarte frumos. Aşadar, abia *acum* înţelegem ce lucru minunat este această piramidă! A dat din cap, satisfăcut de propria explicaţie.

– Este o floare? a încercat şi Talma, luându-mi de pe umeri povara de a fi profund.

– Nu. Devenise grav. Ceea ce am urcat noi nu reprezintă doar o hartă a lumii, domnule ziarist. Nu este nici măcar un portret al lui Dumnezeu. Este de fapt un simbol al creaţiei, al forţei vitale, o reprezentare matematică a modului în care funcţionează Universul. Această masă de piatră integrează nu numai divinul, ci fiecare secret al existenţei. Are codificate, în interiorul dimensiunilor ei, adevărurile fundamentale ale lumii noastre. Numerele lui Fibonacci reprezintă natura în culmea frumuseţii şi eficienţei, o privire aruncată inteligenţei divine. Iar piramida le întruchipează şi făcând asta întruchipează însăşi mintea lui Dumnezeu. A zâmbit melancolic. Aici era adevărul vieţii în dimensiunile acestei prime construcţii măreţe, iar tot ce a urmat a fost o lungă amnezie.

Talma a căscat gura de parcă însoţitorul nostru o luase razna. Eu m-am aşezat la loc, neştiind ce să cred. Era posibil ca piramidele să fi fost construite doar ca să păstreze cu

sfințenie niște numere? Părea ceva străin de modul nostru de gândire, dar poate că perspectiva asupra lumii a egiptenilor antici era diferită. Atunci și medalionul meu era un indiciu matematic sau un simbol? Avea vreo legătură cu teoriile ciudate ale lui Jomard? Sau savantul a citit în acel morman de pietre ceva pe care constructorii nu l-au avut niciodată în vedere?

Undeva în acea direcție se afla *L'Orient*, cu un calendar care ar putea să conțină mai multe chei ale acestei enigme și părea următorul lucru pe care aș putea să-l cercetez. Am ridicat mâna să ating medalionul de pe piept și brusc am simțit o neliniște negăsindu-l acolo. Poate că Talma avea dreptate, eram prea naiv. Am făcut bine că am avut încredere în Enoh? Și cu triunghiul dreptunghic al lui Jomard în minte mi-am imaginat brațele medalionului ca niște vergele magice care arată spre ceva de sub picioarele mele.

Am privit înapoi spre drumul amețitor pe care venisem. Ashraf se plimba urmărind linia umbrei piramidei, cu privirea îndreptată în jos, spre nisip, și nu spre cer.

12

Napoleon era binedispus când i-am cerut permisiunea de a mă întoarce la nava-amiral, afișând încrederea amuzată a unui om care simțea că planurile de glorie orientală s-au așezat cum trebuie. În timp ce în trecut fusese doar

unul din numeroșii generali care se luptaseră din greu în arena Europei, aici era atotputernic, un nou faraon. Îi făceau plăcere răsfățurile războiului, confiscând comoara mamelucilor ca să-și completeze averea personală. Probase chiar și unul din veșmintele unui conducător otoman, dar numai o dată – generalii lui au râs de el.

De vreme ce norul negru care l-a învăluit pe Napoleon după ce aflase de infidelitățile Joséphinei nu se risipise încă, și-a ostoit durerea luându-și și el o amantă. Conform obiceiului local, francezii au trecut în revistă o paradă a curtezanelor egiptene pe care le-au oferit beii orașului, dar când ofițerii au respins cele mai multe dintre aceste pretinse frumuseți pe motiv că sunt prea grase și trecute – europenilor le plăceau femeile tinere și slabe – Bonaparte s-a consolat cu grațioasa fiică a șeicului El-Bekri, de numai șaisprezece ani, pe nume Zenab. Tatăl a oferit serviciile fiicei în schimbul ajutorului generalului într-o dispută pe care o avea cu un alt nobil în privința unui băiat pe care îl îndrăgiseră ambii șeici. Tatălui i-a fost cedat băiatul, iar Napoleon a obținut-o pe Zenab.

Această fată care s-a supus docilă aranjamentului a devenit foarte repede cunoscută ca „Egipteanca generalului". Bonaparte era la fel de dornic de a-și înșela nevasta, pe cât era și ea de a-l înșela pe el, iar Zenab părea flatată că „sultanul Kebir" o alesese pe ea dintre femeile mult mai experimentate. În câteva luni, generalul s-a plictisit de tânăra fată și a început o aventură cu frumoasa franțuzoaică Pauline Foures, încornorându-l pe nefericitul soț și trimițându-l pe locotenent în Franța, într-o misiune de raportare oficială.

Britanicii, care au auzit despre aventură și au aflat chiar detalii din scrisorile interceptate, au capturat corabia locotenentului și, cu un simț răutăcios al umorului, l-au trimis înapoi în Egipt pentru a-i complica lui Napoleon viața amoroasă. Așa se desfășura un război în care bârfa era o armă politică. Trăiam într-o epocă în care pasiunea era politica, iar amestecul prea uman al lui Bonaparte de vise de cucerire a lumii și pofte mărunte ne fascina pe toți. Era Prometeu și toți oamenii, un tiran și un republican, un idealist și un cinic.

În același timp, Bonaparte a început să reconstruiască Egiptul. În ciuda invidiei tovarășilor lui generali, pentru noi, savanții, era evident că era mai deștept decât oricare dintre ei. Eu cel puțin apreciez inteligența nu atât de mult după ceea ce știi, cât după cât de multe vrei să știi, iar Napoleon voia să știe despre toate. Devora informațiile în același fel în care un gurmand își înghite mâncarea pe nemestecate și avea interese mai largi decât oricare alt ofițer din armată, chiar și decât Jomard. În același timp putea să-și lase curiozitatea deoparte, ca și când ar fi pus-o într-un dulap, și s-o scoată la lumină mai târziu, în timp ce se concentra furios asupra îndatoririi militare de moment. Această combinație era rară. Bonaparte visa să reconstruiască Egiptul așa cum Alexandru făcuse cu Imperiul Persan și a expediat memorandumuri în Franța în mare grabă, cerând de toate, de la semințe la medici. Dacă macedoneanul fondase Alexandria, Napoleon era hotărât să fondeze cea mai bogată colonie franceză din istorie. Beii locali au fost adunați într-un divan pentru a ajuta la

funcționarea administrației și colectarea impozitelor, în timp ce savanții și inginerii au fost bombardați cu întrebări legate de săpături, construcții de mori de vânt, îmbunătățiri ale drumurilor și prospecțiuni geologice. Cairo avea să fie transformat din temelii. Superstiția avea să fie urmată de știință. Venise Revoluția în Orientul Mijlociu!

Așa că atunci când l-am abordat în legătură cu acordarea permisiunii de a mă reîntoarce la nava-amiral m-a întrebat cu un ton binevoitor:

– Ce-ți va spune acest calendar antic?

– M-ar putea ajuta să descopăr semnificația medalionului și sensul misiunii mele indicându-ne un an-cheie sau o dată. Nu știu cum va face asta, dar calendarul nu ajută nimănui dacă e ținut în cala corabiei.

– Din cală nu poate fi furat.

– Intenționez să-l studiez, generale, nu să-l vând.

– Desigur. Și nu vei dezvălui secretele fără să mi le comunici mie, cel care te-a apărat de acuzațiile de crimă din Franța. Nu-i așa, *monsieur* Gage?

– În momentul de față lucrez alături de propriii dumitale savanți.

– Bine. S-ar putea să obții mai mult ajutor în curând.

– Ajutor?

– O să vezi. Între timp, sper desigur că nu vei lua în calcul părăsirea expediției încercând să pleci cu o corabie în America. Înțelegi că, dacă îți acord permisiunea să te întorci pe *L'Orient* ca să iei acest calendar, sclava dumitale și prizonierul mameluc vor rămâne aici, în Cairo, sub protecția mea. Și-a îngustat privirea.

– Desigur. Mi-am dat seama că îi acordase Astizei o importanţă emoţională pe care în sinea mea nu o admisesem încă. Îmi păsa că era prizoniera comportamentului meu loial? Reprezenta oare doar o garanţie a întoarcerii mele? Nu mă gândisem la ea din această perspectivă şi totuşi eram intrigat de ea şi am admirat faptul că Napoleon intuise în ce dilemă mă aflam. Părea să nu-i scape nimic. Mă voi grăbi să mă întorc la ei. Aş vrea totuşi să-l iau cu mine pe prietenul meu ziarist, Talma.

– Scriitoraşul? Am nevoie de el aici, ca să consemneze cele petrecute sub administraţia mea.

Dar Talma era agitat, îmi ceruse să vină şi el ca să poată vizita Alexandria, şi îmi făcea plăcere compania lui amuzantă.

– Este nerăbdător să-şi trimită rapoartele cu cel mai rapid vas. De asemenea vrea să vadă cât mai mult din Egipt şi să afle care sunt interesele Franţei în viitorul acestei ţări.

Napoleon s-a gândit.

– Să-l aduci înapoi într-o săptămână.

– Vor fi cel mult zece zile.

– Îţi voi da câteva depeşe pe care să i le înmânezi amiralului Brueys, iar *monsieur* Talma şi le poate trimite şi el pe ale lui în Alexandria. Odată întorşi, îmi veţi împărtăşi amândoi impresiile voastre.

În ciuda presimţirilor rele ale lui Talma, i-am lăsat medalionul lui Enoh. Găsise în cărţile lui vechi subiecte despre zei, stele şi o uşă secretă, iar eu speram că va descoperi cât de curând ceva despre medalion. Între timp, aveam să

studiez vechiul calendar în cala navei *L'Orient*, în speranța că îmi va furniza un indiciu al utilizării pandantivului, la timpul potrivit. În plus, simțeam o ușurare să nu mai simt medalionul în jurul gâtului și să-l feresc de hoți. Am îndemnat-o pe Astiza să stea înăuntru, în siguranță, și i-am spus lui Ashraf să-i păzească pe amândoi.

– Nu ar trebui să te ghidez către coastă?

– Bonaparte spune că prezența ta este o garanție a întoarcerii mele. Și așa va fi. L-am bătut pe umăr. Toți din această casă, cetățene Ash, formăm un parteneriat. Nu mă vei trăda, nu-i așa?

A luat poziția de drepți.

– Ashraf va păzi această casă cu prețul vieții.

Nu voiam să car după mine pușca mea grea, pentru o călătorie scurtă într-o țară cucerită, dar nici nu voiam să devină jucăria altcuiva. După ce m-am gândit bine, mi-am adus aminte de remarca lui Ash referitoare la superstiții și teama de blesteme și am ascuns arma și *tomahawk*-ul într-unul din sarcofagele lui Enoh. Ar fi trebuit să fie în siguranță acolo.

Nu-i stătea în fire, dar Talma nu a făcut niciun comentariu legat de decizia mea de a încredința medalionul egiptenilor, dar a întrebat-o cu blândețe pe Astiza dacă vrea să trimită vreun mesaj în Alexandria. Ea a spus că nu.

Am închiriat o felucă egipteană ca să ne ducă înapoi pe Nil. Aceste ambarcațiuni abile, lunecând în susul și josul latului și lentului Nil cu pânzele lor triunghiulare, erau trăsurile fluviului, făcând ceea ce făceau măgarii pe străzile din Cairo. După câteva minute de tocmeală obositoare, ne

aflam la bord și ne îndreptam spre Abukir, cârmiți de un timonier care nu vorbea nici franceza, nici engleza. Limbajul semnelor părea suficient, iar noi am savurat călătoria. Am intrat încă o dată în delta fertilă din aval de Cairo și am fost surprins din nou de liniștea neafectată de trecerea timpului a satelor aflate de-a lungul țărmului, de parcă francezii nu trecuseră niciodată pe acolo. Măgari cărau grămezi uriașe de paie. Băieței săreau și se jucau în apa puțin adâncă, fără să se teamă de crocodilii care stăteau nemișcați ca niște bușteni. Stoluri de egrete albe s-au ridicat bătând din aripi din insulele de trestii verzi. Pești argintii înotau cu viteză printre tulpinile de papirus. O masă de vegetație cu crini și flori de lotus era purtată de curent în aval din cursurile superioare ale Africii. Tinere îmbrăcate cu rochii colorate stăteau pe acoperișurile plate ale caselor și sortau la soare curmale roșii.

– N-am știut că e atât de ușor să cucerești o țară, a remarcat Talma, în timp ce curentul ne purta în josul apei. Câteva sute de morți și suntem stăpânii locului în care a luat naștere civilizația. Cum a știut Bonaparte?

– Este mai ușor să cucerești o țară decât s-o conduci, am spus.

– Exact. S-a sprijinit de balustradă, uitându-se leneș la peisajul înconjurător. Iată-ne aici, stăpânii căldurii, mușteloor, baligii, ai câinilor turbați și ai țăranilor analfabeți. Conducătorii paielor, nisipului și apei verzi. Îți spun eu, e materia din care sunt făcute legendele.

– Ceea ce e specialitatea ta, ziaristul nostru.

– Sub penița mea, Napoleon va deveni un vizionar. M-a lăsat să vin cu tine pentru că am acceptat să-i scriu

biografia. Nu am nicio obiecție. Mi-a spus că ziarele ostile sunt mai de temut decât o mie de baionete, dar că mă pot ridica odată cu el. Nu e chiar o noutate pentru mine. Cu cât îl fac să pară mai eroic, cu atât mai repede își va duce la îndeplinire ambițiile și vom putea pleca acasă cu toții.

Am zâmbit în fața modului plictisit în care privea viața francezul, după atât de multe secole de războaie, regi și terori. Noi, americanii, suntem mai inocenți, mai serioși, mai cinstiți și mult mai ușor de dezamăgit.

– În ciuda tuturor acestora, este o regiune frumoasă, nu-i așa? l-am întrebat. Sunt surprins de cât de bogate sunt câmpurile. Câmpia inundată a Nilului este o grădină prosperă și apoi treci în deșert atât de brusc, încât poți trasa o graniță cu lama unei săbii. Astiza mi-a spus că egiptenii numesc zona fertilă pământul negru, din cauza solului său, iar deșertul, pământul roșu, din cauza nisipului.

– Iar eu numesc toată chestia asta țara maro, din cauza lutului, cămilelor arțăgoase și măgarilor zgomotoși. Ashraf mi-a povestit despre un egiptean care a naufragiat și care s-a întors în satul său după mulți ani, fiind considerat mort. A lipsit la fel de mult ca Ulise. Soția lui credincioasă și copiii s-au repezit să-l întâmpine. Și care au fost primele lui cuvinte? „Ah, uite-mi măgarul!"

Am zâmbit.

– Cum îți vei petrece timpul în Alexandria?

– Ne aducem amândoi aminte de paradisul de acolo. Vreau să fac câteva însemnări și să pun câteva întrebări. Sunt cărți care trebuie scrise aici, unele cu mult mai interesante decât o simplă hagiografie a lui Bonaparte.

– Poți întreba și despre Ahmed Bin Sadr.

– Ești sigur că pe el l-ai văzut în Paris?

– Nu sunt sigur. Era întuneric, dar vocea e aceeași. Ghidul meu avea un toiag, sau un mâner de felinar, sculptat în formă de șarpe. Iar apoi Astiza m-a salvat de un șarpe în Alexandria. Și s-a arătat mult prea interesat de mine.

– Se pare că Napoleon se bazează pe el.

– Și dacă acest Bin Sadr lucrează cu adevărat pentru Ritul Egiptean și nu pentru Bonaparte? Dacă e o unealtă a contelui Alessandro Silano, care își dorește atât de mult medalionul? Dacă a avut vreo legătură cu uciderea bietei Minette? De fiecare dată când mă privea, simțeam că de fapt căuta medalionul. Deci cine este el cu adevărat?

– Vrei să fac pe detectivul pentru tine?

– O anchetă discretă. M-am săturat de surprize.

– Merg unde duce adevărul. De sus până jos, din cap până... s-a uitat direct la ghetele mele... în picioare.

Dintr-odată, mărturisirea lui era clară.

– Tu ai fost cel care mi-a luat pantofii la bordul *L'Orient!*

– Nu ți i-am luat, Ethan, doar i-am împrumutat, ca să-i cercetez.

– Și ai pretins că n-ai fost tu.

– Am păstrat față de tine un secret, așa cum și tu ai ținut medalionul departe de mine. Mi-a fost teamă că l-ai pierdut în timpul atacului diligenței și că erai prea rușinat să recunoști. Ți-am susținut cauza în fața lui Berthollet ca să participi la această expediție, în mare parte datorită puterii medalionului, dar când ne-am reîntâlnit în Toulon ai refuzat să mi-l arăți. Ce era să

cred? Aveam o responsabilitate față de savanți de a încerca să descopăr ce joc făceai.

– Nu era vorba de niciun joc. Pur și simplu, de fiecare dată când am arătat medalionul sau am vorbit despre el, am dat de necazuri.

– Din care te-am scos, în Paris. Ai fi putut să ai puțină încredere în mine.

Își riscase viața ca să mă ajute să ajung aici, iar eu nu-l tratasem ca pe un partener egal, ba chiar mai rău. Nu era de mirare că era gelos.

– Ai fi putut să-mi lași ghetele în pace, am ripostat eu.

– Faptul că l-ai ținut ascuns nu te-a protejat de șarpele pe care ți l-au aruncat în pat, nu-i așa? Și ce e povestea asta cu șerpii? Urăsc șerpii.

– Astiza a spus că există un zeu-șarpe, am spus, fiind de acord să schimb subiectul. Cred că discipolii lui au un cult modern și probabil că dușmanii noștri fac parte din el. Știi, toiagul ciudat cu cap de șarpe al lui Bin Sadr mi-a amintit de o poveste din Biblie. Moise și-a aruncat toiagul în fața faraonului și l-a transformat într-un șarpe.

– Acum suntem pe urmele lui Moise?

– Sunt la fel de confuz ca și tine, Antoine.

– Mult mai mult. Cel puțin Moise a avut înțelepciunea să-și scoată oamenii din țara asta nebună.

– E o poveste ciudată, nu-i așa?

– Care?

– Cea cu cele zece molimi pe care le-a aruncat Moise asupra Egiptului. De fiecare dată când avea loc un dezastru, faraonul se îndupleca și spunea că îi va elibera pe evrei.

După care se răzgândea, iar Moise aducea următoarea molimă. Trebuie să fi avut mare nevoie de acei sclavi.

– Până la cea din urmă molimă, când a murit fiul lui cel mare. Abia atunci faraonul le-a dat voie să plece.

– Şi totuşi, chiar şi atunci s-a răzgândit şi l-a urmărit pe Moise cu armata lui. Dacă n-ar fi făcut asta, el şi soldaţii lui nu s-ar fi înecat niciodată în Marea Roşie. De ce nu a renunţat? De ce nu l-a lăsat pur şi simplu pe Moise să plece?

– Faraonul era încăpăţânat, la fel ca micul nostru general. Poate că asta este învăţătura Bibliei, că uneori trebuie să renunţi la unele lucruri. În orice caz o să întreb despre amicul tău şarpe, dar mă mir că nu mi-ai cerut să întreb despre altă persoană.

– Despre cine?

– Despre Astiza, desigur.

– Pare protejată. Ca domni distinşi ce suntem, trebuie să respectăm intimitatea unei femei.

Talma a pufnit.

– Iar acum ea are medalionul – acelaşi medalion pe care nu mi s-a permis să-l văd şi pe care înfricoşătorul Bin Sadr nu a reuşit să pună mâna!

– Tot nu ai încredere în ea?

– Să am încredere într-o sclavă, o trăgătoare, o frumuseţe, o vrăjitoare? Nu. Şi chiar o plac.

– Nu e vrăjitoare.

– E o preoteasă care face vrăji, tu mi-ai spus. Care în mod evident a făcut o vrajă asupra ta şi care şi-a însuşit lucrul pentru care am venit aici.

– Este o parteneră. Un aliat.

– Aș vrea să te culci cu ea, pentru că un stăpân are dreptul să facă asta, ca să ți se limpezească creierul și s-o vezi așa cum e de fapt.

– Tot nu contează dacă o fac să se culce cu mine.

A dat din cap cu milă.

– Ei bine, eu voi pune întrebări despre Astiza chiar dacă tu nu o s-o faci, pentru că deja am aflat un lucru pe care nu-l știi.

– Care?

– Că odinioară când a locuit în Cairo a avut un soi de relație cu un învățat european care, chipurile, studia secretele antice.

– Ce învățat?

– Un nobil italiano-francez pe nume Alessandro Silano.

În golful Abukir, puterea francezilor era manifestă. Amiralul François-Paul Brueys D'Aigalliers, care a urmărit debarcarea lui Napoleon și a trupelor sale de la bordul vasului său de război cu ușurarea cu care un diriginte trimite în recreație o clasă neascultătoare, crease un zid defensiv de lemn și fier. Corăbiile sale de război erau încă ancorate într-o linie lungă, cu turelele deschise din care cinci sute de țevi de tun erau îndreptate viguros spre mare. O briză proaspătă dinspre nord-vest umfla valurile care se izbeau de corăbii, balansându-le ca pe niște leagăne impunătoare.

Doar când am navigat sub vânt în spatele vaselor mi-am dat seama că acelea nu erau nave în stare de război. Francezii ancoraseră la mai mult de doi kilometri de plajă, în golful cu apă joasă, iar cealaltă jumătate, în direcția uscatului,

erau în reparații. Marinarii ridicaseră schele ca să le vopsească. Bărcile de transport erau îmbinate pe post de poduri plutitoare pentru transportul proviziilor sau al marinarilor. Rufăria și așternuturile de pat se uscau la soare. Tunurile au fost date deoparte ca să se repare lemnăria. Deasupra punților încinse fuseseră ridicate apărători. Sute de marinari se aflau pe țărm ca să sape puțuri și să se ocupe de suita de cămile și măgari care aduceau provizii din Alexandria. Fortăreață într-o parte, piață în cealaltă parte.

L'Orient era încă una din cele mai mari nave de război din lume. Se înălța ca un castel, iar dacă urcai pe scara ei era ca și cum escaladai un uriaș. Am strigat să-mi anunț prezența și, în timp ce feluca s-a îndepărtat pentru a-l duce pe Talma în Alexandria, am fost ridicat la bord. Era amiază în a paisprezecea zi din luna Termidor[1], Anul Șase, soarele ardea, țărmul era auriu, iar marea, un albastru strălucitor și gol. Cu alte cuvinte, 1 august 1798.

Am fost condus în cabina spațioasă a amiralului, care îi aparținuse lui Napoleon. Brueys era îmbrăcat cu o cămașă albă din bumbac descheiată la gât și stătea în fața unei mese pline de hârtii. Era transpirat, în ciuda brizei, și foarte palid. Din punct de vedere fizic, era opusul generalului: de vârstă mijlocie, patruzeci și cinci de ani, cu un păr lung și spălăcit, o gură mare, ochi prietenoși și o statură înaltă. Dacă înfățișarea lui Bonaparte era energică, a lui Brueys era calmă, fiind o persoană mult mai împăcată cu sine

[1] A unsprezecea lună a calendarului republican francez – 20 iulie–18 august (n. tr.).

însuși și cu rangul lui. A luat depeșele de la general cu o grimasă ușoară, a făcut câteva remarci politicoase privind prietenia din trecut dintre țările noastre și m-a întrebat de ce venisem.

– Savanții și-au început cercetările la vestigiile antice. Bănuiesc că un calendar care are legătură cu Cagliostro s-ar putea dovedi folositor în înțelegerea minții egiptenilor. Bonaparte mi-a acordat permisiunea de a-l studia. I-am întins un ordin.

– Mintea egiptenilor? La ce ne folosește asta?

– Piramidele sunt atât de impresionante și nu înțelegem cum au fost construite. Acest instrument este unul din numeroasele indicii.

Părea sceptic.

– Un indiciu, dacă am fi vrut să construim piramide.

– Vizita mea la bordul acestui vas va fi scurtă, amirale. Am hârtii prin care mi se acordă permisiunea de a duce artefactul la Cairo.

A dat din cap obosit.

– Îmi cer iertare că nu sunt mai amabil, *monsieur* Gage. Nu este ușor să lucrezi cu Bonaparte, și sufăr de dizenterie încă de când am ajuns în țara asta uitată de Dumnezeu. Mă doare burta, corăbiile mele nu sunt bine aprovizionate, iar echipajele mele insuficiente sunt formate în primul rând din cei care sunt prea schilodiți pentru a mai servi în armată.

Boala explica paloarea.

– Atunci nu voi constitui o povară mai mare decât trebuie. Dacă ați putea să-mi dați o escortă până la cală...

– Desigur. A oftat. Te-aș invita la cină dacă aș putea mânca. Ce fel de întrerupere crezi dumneata că reprezinți când noi stăm aici ancorați așteptând să ne găsească Nelson? E o nebunie să lași flota în Egipt, și cu toate astea Napoleon se agață de navele mele ca un copilaș de păturica lui.

– Vasele dumitale au o importanță crucială pentru toate planurile lui.

– Așa m-a flatat și el. Ți-l voi da pe fiul căpitanului, un flăcău isteț care promite. Dacă poți ține pasul cu el, atunci ești mai potrivit decât mine.

Aspirantul Giocante, un băiat de zece ani, era fiul căpitanului vasului, Luce Casabianca. Era un puști isteț și brunet care explorase fiecare ungher al navei *L'Orient* și care m-a condus jos, acolo unde era comoara, cu agilitatea unei maimuțe. Coborârea noastră nu a mai fost atât de întunecată ca data trecută când fusesem acolo cu Monge, pentru că lumina soarelui pătrundea în voie prin turelele deschise. Se simțea un miros puternic de terebentină și rumeguș. Am văzut cutii de vopsea și lemn de stejar.

Nu s-a întunecat decât când am coborât spre puntea inferioară, sub linia de plutire. Am simțit mirosul de apă de santină[1] și de brânză al proviziilor care rânceziseră din cauza climei. Acolo jos era mai răcoare, era un loc întunecat și ascuns.

Giocante s-a întors și mi-a făcut cu ochiul.

---

[1] Spațiu pe fundul unei nave, unde se strâng apele reziduale care sunt eliminate apoi cu ajutorul pompelor (n. tr.).

– N-o să-ți umpli buzunarele cu aur, nu? m-a tachinat băiatul cu nerușinarea unui fiu de căpitan.

– N-aș putea scăpa dacă mă păzești tu, nu-i așa? Am coborât vocea, șoptindu-i conspirativ: Decât dacă vrei să facem prada pe din două, băiete, și ne furișăm amândoi pe mal, bogați ca niște prinți!

– Nu-i nevoie să fac asta. Tata spune că vom câștiga într-o zi un premiu englezesc gras.

– Atunci viitorul îți este asigurat.

– Viitorul meu este această navă. Suntem mai mari decât tot ce au englezii și atunci când va veni vremea le vom da o lecție.

A dat ordine marinarilor care păzeau magazia, iar aceștia au deschis ușa.

– Pari la fel de încrezător ca Bonaparte.

– Am încredere în tatăl meu.

– Dar e o viață plină de provocări pentru un băiat aflat pe mare, nu-i așa? l-am întrebat.

– Este cea mai bună viață pentru că avem îndatoriri clare. Așa spune tata. Lucrurile sunt ușoare dacă știi ce trebuie să faci.

Și înainte de a mă gândi sau a replica la această remarcă filozofică, a salutat și a urcat repede scara.

Un amiral în devenire, mi-am spus.

Camera comorilor avea o ușă de lemn și un grilaj din fier. Ambele au fost închise ca să mă încuie înăuntru. Mi-a luat ceva timp să mă orientez la lumina slabă a felinarului, printre lăzile cu monede și bijuterii, și să găsesc obiectul pe care mi-l arătaseră Monge și Jomard. Da, acolo era,

aruncat într-un colț de parcă ar fi fost cea mai puțin prețioasă dintre comori. Era, așa cum l-am mai descris, de mărimea unui platou pentru cină, dar gol în centru. Marginea era formată din trei inele plate – acoperite cu hieroglife, semne zodiacale și desene abstracte – care se roteau unul în interiorul celuilalt. Probabil un indiciu, dar a ce? M-am așezat, bucurându-mă de umezeala răcoroasă, și le-am mișcat într-o parte și în alta. Fiecare răsucire alinia diferite simboluri.

Mai întâi am studiat inelul interior, care era cel mai simplu, având doar patru desene. Unul dintre ele era o sferă care plutea deasupra unei linii, iar în partea opusă a cercului încă o sferă dedesubtul unei linii. Perpendicular pe fiecare, împărțind calendarul în sferturi, erau jumătăți de sferă ca niște semiluni, una arătând în sus, cealaltă în jos. Modelul mi-a amintit de cele patru puncte cardinale de pe un compas sau ceas, dar egiptenii nu aveau niciunul din aceste instrumente, din câte știam eu. Am meditat. Cea de deasupra semăna cu un soare care răsare. Așa că am presupus că banda interioară era probabil o roată a anului. Solstițiile de vară și iarnă erau reprezentate de soarele care era deasupra și dedesubtul liniilor, adică al orizontului. Jumătățile de sori erau echinocțiile din martie și septembrie când ziua și noaptea sunt aproximativ egale. Destul de simplu, dacă aveam dreptate.

Și nu-mi spunea absolut nimic.

Am observat că cercul din afara primului alcătuia un zodiac. Am urmărit cele douăsprezece semne care nu difereau prea mult atunci când fusese făcut instrumentul de

cele actuale. Al treilea inel, cel exterior, conținea simboluri ciudate de animale, ochi, stele, raze de soare, o piramidă și simbolul lui Horus. Pe alocuri, liniile inscripționate împărțeau fiecare cerc în secțiuni.

Am presupus că acest calendar, dacă într-adevăr asta era, era o modalitate de a alinia poziția constelațiilor relativ cu soarele care răsare pe parcursul anului solar. Dar care îi era utilitatea în privința medalionului meu? Ce văzuse Cagliostro în el, dacă fusese într-adevăr al lui? M-am jucat cu inelele înainte și înapoi, încercând diferite combinații în speranța că îmi va veni vreo idee. Desigur, nu mi-a venit niciuna – întotdeauna am urât enigmele, chiar dacă îmi plăcea ca la jocul de cărți să-mi calculez șansele de câștig. Probabil că astronomul Nouet și-ar putea da seama ce înseamnă dacă îl puteam lua cu mine.

Până la urmă, am hotărât să consider solstițiul de vară, dacă asta era, vârful și apoi am așezat steaua cu cinci colțuri a celui de-al treilea inel – care nu diferea prea mult de cea de pe steagul american sau de cea din simbolistica masonică – deasupra lui. Ca Steaua Polară! De ce să nu mă joc cu simbolurile pe care le știam? Apoi am rotit inelul zodiacului până când Taurul era între celelalte două: epoca în care se presupune că a fost construită piramida, după cum spusese Monge. Fuseseră epocile Taurului, Berbecului, Peștilor, în care ne aflam noi, și, în față, cea a Vărsătorului. Am examinat și celelalte semne. Nu părea să existe vreun tipar anume...

Numai dacă... M-am uitat fix, cu inima bătându-mi tare. Când am aranjat inelele astfel încât vara, taurul și steaua

să fie una deasupra celeilalte, capetele liniilor oblice inscripționate se uneau, formând două linii diagonale mai lungi. Acestea alcătuiau un unghi în exteriorul cercului interior, la fel ca brațele laterale ale medalionului meu sau ca panta piramidei. O asemănare care m-a făcut să cred că priveam o copie a ceea ce le lăsasem Astizei și lui Enoh.

Dar ce însemna asta? La început nu am văzut nimic. Scările Racului, Leului și Fecioarei formau modele fără sens. Ia stai! Era o piramidă pe inelul exterior, care acum se afla chiar dedesubtul semnului pentru echinocțiul de toamnă, care se învecina direct cu acea linie inscripționată oblică. Pe al doilea inel era simbolul pentru zodia Vărsătorului, iar acesta era adiacent cu o oră, care, dacă interpretam corect mecanismul, ocupa poziția orei patru pe inel, chiar dedesubtul lui „3", care reprezenta echinocțiul de toamnă, 21 septembrie.

Poziția orei patru ar trebui să corespundă următoarei luni: 21 octombrie.

Dacă aveam dreptate, între 21 octombrie, zodia Vărsătorului, și piramidă era o oarecare legătură. Nouet spusese că Vărsătorul era un semn creat de egipteni pentru a celebra revărsarea Nilului, care avea apogeul undeva în toamnă.

Ar putea 21 octombrie să fie o zi sfântă? Punctul culminant al revărsării Nilului? Momentul prielnic pentru vizitarea piramidei? Medalionul avea acele simboluri pentru apă sub formă de valuri. Era vreo legătură? Scotea la iveală ceva anume în acea zi specială?

Stăteam și nu făceam nimic, nesigur. Din disperare, mă agățam și de un fir de pai... și totuși era *ceva*, o dată, smulsă

din niște prostii. Era o ipoteză hazardată, dar poate că Enoh și Astiza ar putea să-i găsească un înțeles. Obosit de această enigmă, m-am trezit punându-mi întrebări în legătură cu acea femeie ciudată care părea să aibă secrete mult mai adânci decât bănuisem. Preoteasă? Care era misiunea ei în toate astea? Erau justificate suspiciunile lui Talma? Chiar îl cunoscuse pe Silano? Părea imposibil, și cu toate acestea oamenii pe care îi întâlneam erau legați într-un fel ciudat unul de altul. Dar nu-mi era teamă de ea, mi-era dor de ea. Mi-am adus aminte de un moment în curtea lui Enoh, în răcoarea serii, când umbrele erau albastre și cerul impunător și aroma de condimente și fumul de la bucătărie se amestecau cu acela al prafului și al apei din fântână. Stătea pe o bancă fără să scoată o vorbă, meditând, iar eu stăteam după un stâlp la fel de tăcut. Pur și simplu îi priveam părul și obrajii, iar ea mi-a dat răgazul de a mă uita la ea. Atunci nu am fost stăpân și servitoare, nici vestic și egiptean, ci bărbat și femeie. S-o ating ar fi însemnat să rup vraja. Așa că doar am privit-o, știind că aceea era o clipă pe care aveam s-o iau cu mine tot restul vieții.

Un zgomot al navei m-a trezit din visare. Se auzeau strigăte, tropăit de picioare și bubuit de tobe. Am privit la grinzile de deasupra. Ce se întâmpla? Vreun exercițiu al flotei? Am încercat să mă concentrez, dar neliniștea părea să crească.

Așa că am ciocănit să-mi dea drumul. Când ușa s-a deschis, l-am întrebat pe marinar despre ce era vorba.

Asculta, ținându-și capul într-o parte.

– Englezii!

– Aici? Acum?

De abia atunci m-a privit, cu fața gravă în lumina slabă a felinarului.

– Nelson!

13

Am lăsat calendarul și m-am alăturat unui val de oameni care urcau pe puntea unde erau amplasate tunurile, marinarii înjurând pentru că nava nu era pregătită. Nava-amiral era pe jumătate încărcată, nemaifiind timp pentru o repartizare echilibrată a încărcăturii la bord.

Am ajuns pe puntea principală, unde aerul era limpede.

– Dați acoperitoarele jos! zbiera căpitanul Casabianca. Faceți semne celor de pe uscat să vină înapoi! Apoi s-a întors către fiul lui, Giocante. Organizează-i pe cei care pun explozibilul.

Băiatul, care părea animat de un sentiment de anticipare și nu de unul de teamă, a dispărut sub punte pentru a supraveghea transferul de muniție către tunurile flămânde.

Am urcat la amiralul Brueys, pe puntea de la pupa, care cerceta marea cu luneta. Orizontul era alb de la pânze, vântul împingând rapid necazurile spre noi.

Escadra lui Nelson avea fiecare centimetru de pânză ridicat și întins și curând am numărat paisprezece vase de linie. Francezii aveau treisprezece, plus patru fregate – chiar și destui sorți de izbândă – dar eram ancorați și pregătiți doar

pe jumătate. Șase vase erau așezate în linie în fața navei *L'Orient*, iar șase în spate. Eram la jumătatea zilei, cu siguranță prea târziu ca să începem o bătălie și poate că Brueys va mai îmbunătăți ceva în timpul nopții. Numai că britanicii nu dădeau niciun semn că vor să se oprească. Veneau spre noi, de parcă s-ar fi aflat într-o cursă, ca o haită de câini de vânătoare agitați, stropi de apă sărind de la prorele lor. Intenționau să înceapă lupta.

Brueys s-a uitat în sus.

– Amirale?

– Sute de oameni sunt pe uscat, proviziile noastre nu sunt asigurate, vergile și pânzele nu sunt ridicate, jumătate din echipaje sunt bolnave, a murmurat pentru el. Am avertizat despre asta. Acum va trebui să luptăm în poziția în care suntem.

– Amirale? am încercat din nou. Cred că am terminat cu calendarul. Să cobor pe țărm?

S-a uitat inexpresiv la mine câteva clipe, după care și-a adus aminte de misiunea mea.

– Ah, da, Gage. E prea târziu, americanule. Toate bărcile sunt trimise să recupereze marinarii.

M-am dus către balustrada ferită de vânt și am privit. Într-adevăr, flota de bărci de transport se îndrepta către plajă pentru a-i culege pe oamenii împotmoliți acolo. După cum vedeam eu, nu păreau să se grăbească prea tare să se întoarcă.

– Până când se întorc bărcile, englezii se vor fi năpustit deja asupra noastră, a spus Brueys. Mă tem că vei oaspetele nostru în timpul acestei bătălii.

Am înghițit în sec și m-am uitat din nou la corăbiile engleze, ca niște castele de nori cu pânzele întinse, care se înclinau semețe, cu oamenii care se mișcau încet la fiecare capăt de vergă ca niște furnici, fiecare tun era afară, iar steagurile de luptă roșii fluturau în bătaia vântului. Să mă ia naiba dacă nu arătau ca un lot înverșunat.

– Soarele apune, am spus neliniștit. Cu siguranță britanicii nu vor ataca pe întuneric.

Amiralul privea cum se apropie escadra cu o grimasă resemnată. Indiscutabil era numai piele și os din cauza dizenteriei și arăta la fel de pregătit pentru o luptă grea ca un om care tocmai alergase treizeci de kilometri.

– Niciun om întreg la minte nu ar face-o, a replicat el. Dar aici e vorba de Nelson. A închis cu zgomot capacul lunetei. Îți sugerez să te întorci jos, în sala comorilor. Se află sub linia de plutire și e locul cel mai sigur.

Nu voiam să mă lupt cu englezii, dar aș fi părut laș dacă nu o făceam.

– Dacă v-ați putea lipsi de o pușcă...

– Nu, nu ne sta în cale. Aceasta este bătălia Marinei. Ești savant, iar misiunea dumitale este să te întorci la Bonaparte cu informațiile pe care le-ai obținut. M-a bătut pe umăr, s-a întors și a început să dea alte ordine.

Prea curios ca să o iau la goană sub punte, m-am îndreptat către balustradă, simțindu-mă de-a dreptul inutil și înjurându-l în gând pe nerăbdătorul Nelson. Orice amiral normal ar fi redus velatura pe măsură ce cerul devenea portocaliu, ar fi făcut niște manevre ca să-și poziționeze flota într-o linie ordonată de bătaie și le-ar fi oferit oamenilor

săi o masă caldă și un somn bun înainte de a începe o luptă. Dar acela era Nelson, care abordase nu doar o singură navă franceză, ci și pe următoarea, sărind de pe una pe cealaltă și capturându-le pe amândouă. Și acum se apropia cu viteză maximă. Cu cât se apropia mai mult, cu atât se auzeau mai multe strigăte de groază printre marinarii francezi. Era o nebunie! Și cu toate acestea era destul de evident că bătălia urma să înceapă la sfârșitul zilei.

Marinarii de pe țărm continuau să urce în bărcile de transport, încercând să se întoarcă la corăbiile lor.

Câteva tunuri au scos un zgomot înfundat, fără niciun efect. Am văzut cum corăbiile engleze din prima linie s-au îndreptat către capătul vestic al liniei franceze lângă insula Abukir, acolo unde francezii poziționaseră o baterie de uscat. La acel capăt al golfului erau bancuri de nisip, Brueys fiind convins că flota engleză nu va putea să treacă de ele. Dar nimeni nu i-a spus asta și lui Nelson și două dintre navele de război engleze, cu nume predestinate, *Zealous* și *Goliath,* se întreceau între ele pentru privilegiul de a eșua. Demență! La orizont, soarele era de un roșu-sângeriu, iar tunurile franceze de pe țărm trăgeau, numai că nu puteau nimeri navele engleze cu obuzele lor arcuite. *Goliath* a câștigat mica lor cursă, proiectându-și imaginea exact în zona în care putea să se ducă la fund, dar, în loc să se izbească de o stâncă, s-a strecurat cu dibăcie între *Le Guerrier* și țărm. Apoi a întors elegant și a navigat către linia franceză pe partea sub vânt, între Brueys și plajă! A venit cu vântul în pânze în același rând cu a doua navă din formație, *Le Conquerant*, a lăsat abil ancora de parcă ar fi

ajuns în port și a lansat rapid o salvă pe partea nepregătită a navei franceze. S-a auzit o bubuitură de tunet și o mare uriașă de fum a învăluit cele două corăbii. *Le Conquerant* s-a înclinat într-o parte de parcă ar fi fost izbită de un pumn. Bucăți din nava franceză zburau prin aer, în timp ce se sfărâma. Apoi s-au auzit țipete care răsunau în josul liniei. Eram ancorați, cu vântul împotriva noastră și nu puteam face altceva decât să ne așteptăm rândul.

Zealous a ancorat chiar vizavi de *Le Guerrier*, iar vasele britanice *Orion*, *Audacious* și *Theseus* au intrat în golful Abukir, atacându-i pe francezi pe flancurile neprotejate. Zidul formidabil al lui Brueys părea dintr-odată distrus. Fumul s-a ridicat formând nori groși și albicioși și ceea ce la început era un zgomot surd și depărtat de tunuri se apropia din ce în ce mai mult, transformându-se într-un muget. Soarele apusese, vântul aproape că nu mai bătea, iar cerul era la amurg. Restul flotei engleze se târa ca melcul, lunecând amenințător în voia valurilor dinspre mare, ceea ce însemna că fiecare corabie franceză din fața liniei ancorate a lui Brueys era prinsă în capcană din ambele părți, fiind copleșită numeric – erau două corăbii engleze la una franceză. În timp ce primele șase corăbii franceze au fost făcute bucăți, navele din spatele grupului nu aveau nicio posibilitate de a intra în luptă. Erau ancorate, iar echipajele lor priveau neajutorate. Era de-a dreptul o crimă afurisită. I-am auzit de durii englezi aclamând în amurg, în timp ce francezii strigau de groază și ură la vederea măcelului care continua. Napoleon ar fi înjurat dacă l-ar fi putut vedea.

O bătălie pe mare avea o măreție oribilă, era un balet fără vlagă care ridica tensiunea înainte de fiecare salvă. Bărcile ieșeau din fum, conturându-se ca niște uriași. Tunurile bubuiau, treceau câteva secunde lungi în timp ce bateriile erau reîncărcate, răniții erau trași într-o parte și gălețile cu apă erau aruncate peste focurile care ardeau mocnit. Pe Nil câteva vase s-au ciocnit unele de altele după ce au ancorat. Fumul a format o ceață imensă, străpunsă cu greu de câte o rază de lumină de la luna plină care răsărise. Navele care puteau fi manevrate se mișcau pe jumătate în orb. Am văzut cum a apărut lângă noi o navă engleză – *Bellerophon* scria pe ea – și am auzit strigătele englezilor care se pregăteau să țintească. Era purtată de curent la fel de greoi ca un aisberg.

– Du-te jos! a strigat la mine Brueys.

Pe puntea de dedesubt, căpitanul Casabianca țipa.

– Foc! Foc!

M-am întins pe puntea pupa, iar lumea s-a dizolvat într-un muget. *L'Orient* s-a înclinat, atât din cauza descărcării propriilor tunuri, cât și din pricina loviturilor grele și zgomotoase ale englezilor venite în semn de răspuns. Nava s-a cutremurat sub mine și am auzit sunetele făcute de așchii când nava noastră a fost izbită în mijloc. Cu toate acestea, tacticile de țintire ale francezilor către velatură provocau ravagii și de partea cealaltă. La fel cum cade un buștean tăiat, așa se îndoiau și se încâlceau catargele lui *Bellerophon*, cu un scârțâit uriaș, acoperind puntea principală cu o izbitură înfricoșătoare. Nava de război britanică s-a retras. A fost rândul marinarilor francezi să izbucnească

în urale. M-am ridicat clătinându-mă, ruşinat că nimeni altcineva nu se aruncase pe punte. Cu toate acestea erau mulţi morţi sau răniţi, iar Brueys avea răni la cap şi la o mână. A refuzat să fie bandajat, sângele picurând pe punte.

– Am vrut să spun să te duci jos în cală, *monsieur* Goge, a completat el.

– Poate că aduc noroc, am spus cu voce tremurată, privind cum *Bellerophon* dispărea în bancul de fum de la tunuri.

Nici bine nu am terminat de zis asta că unul din tunurile britanice a străpuns cu o culoare portocalie întunericul şi o ghiulea a şuierat pe lângă mine, a distrus balustrada şi i-a retezat coapsa amiralului. Partea de jos a piciorului i-a fost smulsă ca un dinte tras cu o aţă şi aruncată în noapte într-o ceaţă fină de sânge şiroitor şi nevinovat. Brueys a rămas într-un picior câteva clipe, privind fără să-i vină să creadă membrul absent, după care s-a prăbuşit încet ca un scaun stricat, căzând pe punte cu o bufnitură. Ofiţerii lui au început să strige şi s-au strâns în jurul lui. Sângele curgea ca sosul vărsat.

– Duceţi-l la infirmerie! a urlat căpitanul Casabianca.

– Nu, a bolborosit Brueys. Vreau să mor undeva de unde pot vedea.

Totul în jur era haotic. Un marinar se bălăbănea fără jumătate din scalp. Un elev ofiţer zăcea pe un tun ca un gunoi împrăştiat, cu o bucată de lemn în piept. Puntea principală era o imagine perfectă a iadului, cu aşchii care zburau, vele care cădeau, măruntaie şi sânge închegat. Oamenii călcau în picioare organele şi membrele tovarăşilor lor. Băieţii cu praful de puşcă alunecau pe velele

mânjite de sânge, împroşcându-l mai repede ca nisipul aruncat deasupra lui să-l poată absorbi. Tunurile bubuiau, muschetele trosneau, loviturile şuierau, iar tot acel prăpăd părea cu mult mai rău decât o bătălie pe uscat. Noaptea pulsa de scânteierile focurilor de arme, aşa încât bătălia era o succesiune de bucăţi care licăreau. Abia mai puteam auzi ceva şi tot ce miroseam şi gustam era fumul. Mi-am dat seama că încă două nave britanice au ancorat lângă noi şi au început să ne lovească cu noi salve de tun. *L'Orient* a tremurat din cauza impactului ghiulelei ca un câine pedepsit, iar propriul nostru bubuit se micşora pe măsură ce tunurile franceze erau scoase din luptă.

– E mort, a anunţat Casabianca.

M-am uitat la amiral. Părea palid şi gol, de parcă fusese golit de sângele care se scursese din el, dar cumva liniştit. Cel puţin nu trebuia să-i mai dea socoteală lui Bonaparte.

Apoi încă o salvă a fost trasă şi s-a declanşat încă o explozie de aşchii. De această dată Casabianca a mârâit şi s-a prăbuşit. Capul unui alt ofiţer pur şi simplu a dispărut, lăsându-i umerii într-o ploaie roşie, iar un alt locotenent a primit o ghiulea drept în stomac, fiind azvârlit peste bord de parcă ar fi fost catapultat. Eram prea îngrozit ca să mă mişc.

– Tată! Aspirantul care mă condusese în cală a apărut brusc şi s-a repezit spre Casabianca, cu ochii măriţi de frică. În semn de răspuns, căpitanul a blestemat şi s-a ridicat. Era plin de răni mici de la aşchii, mai furios decât serios rănit.

– Du-te jos, aşa cum ţi-am spus! a mormăit el.

– Nu te părăsesc!

– Nu-ți vei părăsi nici datoria. Și-a strâns fiul de umăr. Noi suntem exemple pentru oamenii noștri și pentru Franța!

– Îl iau eu, am spus, apucându-l și trăgându-l după mine. Acum doream cu disperare să părăsesc măcelul de pe punte. Hai, Giocante, ești mai valoros jos cărând praf de pușcă, decât mort aici sus.

– Dă-mi drumul!

– Fă ceea ce ți s-a ordonat! a strigat tatăl lui.

Băiatul era sfâșiat.

– Mi-e teamă că vei fi ucis.

– Dacă se va întâmpla asta, responsabilitatea ta va fi să regrupezi oamenii. Apoi s-a mai înmuiat. Totul va fi în ordine.

Împreună cu băiatul, am coborât în întunecimea luciferiană. Fiecare din cele trei punți pe care fuseseră amplasate tunurile era înecată de fum cacofonic din cauza zgomotelor: exploziile tunurilor, izbiturile loviturilor inamice și gemetele răniților. Șocurile au făcut ca urechile multor tunari să sângereze. Aspirantul a descoperit că era nevoie de el și a plecat într-acolo, în timp ce eu, neavând nimic de oferit, am coborât mai departe până când am ajuns din nou sub linia de plutire. Dacă *L'Orient* se scufunda, măcar să iau calendarul din cală cu mine. Acolo, în acea groapă, medicii tăiau membre, iar țipetele erau suportabile numai din cauza surzeniei mele temporare, felinarele lor legănându-se la fiecare bubuit de tun. Marinarii pasau găleți cu apă de mare ca să îndepărteze sângele.

Era un lanț de băieți ca un șir de maimuțe care dădeau din mână în mână ca pe niște bucăți de salam săculețele cu

cartușe din magazie. Mi-am făcut loc printre ei către sala comorilor, unde acum era întuneric.

– Am nevoie de un felinar, i-am strigat santinelei.

– Nu lângă praful de pușcă, idiotule!

Înjurând, m-am afundat în întuneric după calendar. Eram în apropierea unei răscumpărări regești, dar singurul mod de a scoate ceva de acolo era printr-un uragan de foc. Dacă ne scufundam? Milioane de franci ar fi ajuns pe fundul apei. Puteam să-mi îndes ceva în gheată? Simțeam tangajul navei pe măsură ce fiecare salvă britanică mișca vasul încoace și încolo. Scheletul de lemn al navei și puntea tremurau. Mă cocoșam ca un copil, suspinând în timp ce căutam. Focul de artilerie semăna cu berbecul care se izbește de o poartă, spărgând-o la un moment dat.

Iar apoi am auzit cele mai îngrozitoare cuvinte pentru un marinar: „Foc!"

Am privit în sus. Ușa magaziei s-a trântit cu zgomot, iar băieții care cărau explozibilul fugeau mâncând pământul în partea de sus. Asta însemna ca tunurile noastre aveau să tacă în curând. Deasupra totul era portocaliu.

– Deschideți supapele ca să se inunde magazia! a strigat cineva și am început să aud șuvoiul de apă.

Am pus mâna pe puntea de deasupra capului și m-am înfiorat. Deja era o căldură supărătoare. Răniții țipau îngroziți.

Un cap s-a ivit în tambuchiul de deasupra.

– Ieși de acolo, american nebun ce ești! Nu știi că nava a luat foc?

Iată-l! Calendarul! I-am simțit forma, l-am apucat și am urcat scara cu teamă, lăsând în urmă o avere. Flăcările erau peste tot, răspândindu-se mai repede decât crezusem că e cu putință. Smoală, cânepă, vopsea, lemn uscat și pânze: ne luptam pe o grămadă de vreascuri pentru foc.

Un marinar francez a apărut în fața mea, cu baioneta fixată și cu o privire sălbatică.

– Ce-i aia?

Se uita la ciudatul obiect pe care-l aveam asupra mea.

– Un calendar pentru Bonaparte.

– L-ai furat din sala comorilor!

– Am primit ordin să-l salvez.

– Arată-l!

– Sunt la Brueys. Sau, am gândit eu, au ars.

– Hoțule! La închisoare cu tine!

Înnebunise. Am privit în jur disperat. Oamenii săreau prin turele ca șobolanii care părăsesc navele.

Aveam doar o secundă la dispoziție să mă hotărăsc. Puteam să mă lupt cu nebunul ăla pentru un inel de metal sau să-l dau la schimb și să rămân în viață.

– Poftim!

I-am aruncat calendarul. Și-a lăsat țeava muschetei să atârne ciudat, l-a prins, iar eu m-am folosit de acest moment pentru a-l îmbrânci și a trece pe lângă el, cățărându-mă pe următoarea punte.

– Hei, tu, întoarce-te!

Acolo focul și fumul erau mai rele. Era o capelă mortuară a groazei, o petrecere a unui măcelar, cu trupuri ciopârțite care începeau să se rumenească la căldură. Ochi

pustii mă fixau, cu degete care se agățau după ajutor. Multe cadavre ardeau, țesuturile sfârâind.

Am continuat să urc și în sfârșit am pus din nou piciorul pe puntea pupa, tușind și gâfâind. Toată velatura era aprinsă, o mare piramidă de foc, fumul se ridica ascunzând luna, iar bucățele arzânde cădeau ca o ploaie de smoală din iad. Pulberea de la cenușă îmi scârțâia sub tălpi. Afeturile erau distruse, marinarii zăceau răsturnați ca popicele, iar grilajele erau zdrobite. M-am clătinat spre pupa. Pe fiecare parapet, forme întunecate se aruncau în mare.

Pur și simplu m-am lovit de căpitanul Casabianca. Era întins pe jos, având o nouă și mare rană de începător, în piept, iar fiul lui era din nou lângă el, cu piciorul răsucit acolo unde se rupsese. Știam că mă împiedicasem de un tată care era mort, dar fiul lui mai avea încă o șansă. M-am ghemuit lângă ei.

– Trebuie să te scoatem de aici, Giocante, nava e pe punctul de a exploda. Am tușit. O să te ajut să înoți.

A dat din cap.

– Nu-mi părăsesc tatăl.

– Nu-l mai poți ajuta acum.

– Nu-mi părăsesc corabia.

S-a auzit un trosnet în timp ce o vergă în flăcări a căzut și s-a izbit pe punte. Britanicii au mai tras încă o salvă, iar nava-amiral franceză s-a cutremurat, gemând și scârțâind.

– Nu mai ai nicio corabie!

– Lasă-ne, *americain*, a icnit căpitanul.

– Dar fiul dumitale...

– S-a sfârșit.

Băiatul mi-a atins fața într-un trist semn de rămas-bun.

– Datoria, a spus.

– Ți-ai făcut datoria! Ai o viață întreagă înainte!

– *Aceasta* este viața mea.

Vocea i-a tremurat, dar chipul îi era la fel de calm ca al unui înger într-o grotă a iadului. Deci asta însemna să te decizi în ce anume să crezi, am gândit eu. Așadar aceea era datoria. Simțeam groază, admirație, inferioritate, furie. O viață tânără irosită! Dar chiar era irosită? Credința oarbă cauzase jumătate din nenorocirile istoriei. Și cu toate acestea nu din asta erau alcătuiți sfinții și eroii? Ochii îi erau puternici și întunecați ca o rocă și dacă aș fi avut timp să mă uit în ei, poate că aș fi aflat toate secretele lumii.

– Abandonați nava! Abandonați nava! strigau iarăși și iarăși cei câțiva ofițeri care supraviețuiseră.

– La naiba, n-o să te las să te sinucizi.

L-am apucat cu putere. Băiatul m-a împins atât de tare, încât mi-am desprins mâinile de pe el.

– Nu reprezinți Franța! Pleacă!

După care am auzit o altă voce.

– Tu!

Era marinarul nebun, care se clătina pe puntea de sus. Fața îi era arsă și hainele fumegânde. Jumătate din haină îi era îmbibată de sânge. Și totuși, țintea spre mine!

Am alergat spre balustrada de la pupa, învăluită de fum, aruncând o privire în spate. Tatăl și fiul erau ascunși, formele lor tremurând în căldura puternică. Era o nebunie din partea lor să fie atât de legați de acea navă, de datoria lor, de soarta lor. Era ceva glorios, monstruos, demn

de invidiat. Mie îmi păsa de ceva măcar pe jumătate din cât le păsa lor? Eram norocos să nu-mi pese? M-am rugat să moară repede. Marinarul din partea cealaltă era orbit de fum și sânge, legănându-se atât de jalnic, că nu-și putea păstra ținta, flăcările ajungându-l și revendicându-l.

Așadar, nefiind în stare să fiu altceva decât omul care eram, am sărit.

A fost o săritură de credință în întunecimea totală; nu puteam să văd absolut nimic, dar știam că apa de dedesubt avea să fie ticsită de trupuri care se zvârcoleau și de bucăți mari de sfărâmături. Cumva le-am ocolit pe toate și am plonjat în Mediterana, sarea intrându-mi în nas. Apa a fost ca un șoc, înviorându-mă, un balsam pentru bășicile mele. M-am scufundat într-o matcă a întunericului, iar apoi am dat din picioare. Când am scos capul din apă, m-am îndepărtat de nava de război care ardea cât de repede am putut, știind că era un butoi cu pulbere mortal dacă magazia nu era inundată la timp. În timp ce înotam, îi simțeam căldura în creștetul capului. Dacă aș putea fi dus ca o epavă plutitoare până la mal...

Și cu acest gând al meu, *L'Orient* a sărit în aer.

Nimeni nu mai auzise vreodată un asemenea sunet. A fost un uruit de tunet în Alexandria, aflată la o distanță de treizeci și cinci de kilometri, luminând orașul de parcă ar fi fost ziuă. Șocul exploziei a ajuns și la beduinii care urmăreau întrecerea de pe plajă și i-au aruncat de pe caii care se ridicaseră pe picioarele din spate. Pe mine m-a plesnit și m-a asurzit. Catargele țâșneau ca artificiile. Tunurile erau aruncate ca bolovanii. Era o penumbră explozivă de

aşchii din lemn şi stropi de apă care erau aruncate în sus şi în exterior, o coroană de sfărâmături, iar apoi bucăţi din navă au început să cadă de sus pe distanţe de sute de metri, încă lovind şi omorând oameni. Furculiţe îndoite cădeau din cer pentru a se înfinge în parapeţi. Pantofi se izbeau cu zgomot neţinând nimic altceva decât picioare fumegânde. Până şi marea s-a curbat, purtându-mă departe, iar apoi carcasa de sub linia de plutire a cedat şi s-a dus la fund, trăgându-ne pe toţi înapoi către burdihanul ei care se rotea ca un vârtej. M-am zvârcolit disperat şi m-am prins de o bucată de lemn înainte de a fi aruncat din nou în întuneric. Mă agăţam de ea ca un iubit, simţind durerea în urechi în timp ce mă învârteam tot mai în adânc. Dumnezeule, era ca şi cum aş fi fost prins de laba unui monstru! Cel puţin absorbirea m-a salvat de bombardamentul de sfărâmături care înţepau suprafaţa precum cuiele. Privind la apa portocalie de deasupra, am văzut cum suprafaţa este distrusă ca un geam din sticlă murdar. Ceea ce părea să fie probabil ultima mea privelişte avea o frumuseţe sinistră.

Nu ştiu cât de mult am fost tras în jos. Capul îmi era greu, plămânii îmi ardeau. Apoi, chiar când credeam că nu îmi mai pot ţine răsuflarea, nava scufundată a părut că dă drumul strânsorii, iar lemnul plutitor de care mă agăţasem a început în sfârşit să mă ridice. Am ţâşnit la suprafaţă cu ultima suflare, ţipând de durere şi teamă, răsucindu-mă cu verga din lemn care mi-a salvat viaţa. Şi, pentru că mă înţepau şi mă dureau toate, ştiam că supravieţuisem încă o dată, pentru mai bine sau mai rău. M-am întins pe spate, clipind la stele. Fumul se îndepărta. Vag, am început să devin

conștient de ceea ce se petrecea în jurul meu. Marea era acoperită cu lemne și trupuri sfârtecate. Era o liniște uluită cu excepția câtorva strigăte slabe de ajutor. Atât de copleșitoare fusese explozia navei *L'Orient*, încât focul s-a stins.

Echipajul unei corăbii britanice a încercat să aclame, dar sunetul le-a rămas în gât.

Eram dus de val. Calendarul era pierdut. La fel ca toate celelalte comori din cala vasului *L'Orient*. Luna lumina un tablou de corăbii distruse și arzânde. Multe erau schilodite din cauză că le lipseau catargele. Cu siguranță se terminase. Dar nu, echipajele s-au trezit treptat din groaza uluită, de parcă și-ar fi revenit dintr-un vis, și după un sfert de oră tunurile au început să tragă din nou, zgomote surde răsunând pe întinderea apei.

Așadar bătălia a continuat. Cum să explic o asemenea demență? Salve de tun sălbatice răsunau în noapte precum ciocănitul din atelierul de topitorie al diavolului. Timp de câteva ore am plutit în ceață, făcându-mi-se din ce în ce mai frig, până ce în sfârșit bubuitul tunurilor a încetat, într-o oboseală reciprocă, și marea s-a domolit câteva mii de ani mai târziu. Înainte de a miji zorii, oamenii dormeau, rășchirați pe tunurile lor fierbinți.

Răsăritul a revelat întreaga măsură a dezastrului francez. Fregata *La Serieuse* s-a scufundat prima, deprinzându-se cu întunericul, dar n-a coborât steagul decât la ora cinci dimineața. *Le Spartiate* a încetat focul la unsprezece seara. *Franklin*, botezată după mentorul meu, s-a predat britanicilor la unsprezece și jumătate. Căpitanul de pe *Le Tonnant*, rănit mortal, și-a zburat creierii înainte de a

capitula. *L'Heureux* și *Le Mercure* au eșuat intenționat, pentru a împiedica sabordarea. Fregata *L'Artemise* a sărit în aer după ce căpitanul i-a dat foc, iar *Le Timoleon* a fost împinsă pe uscat pentru a i se da foc a doua zi de către echipaj. *Aquilon*, *Guerrier*, *Conquerant* și *Peuple Souverain* s-au predat. Pentru francezi, Bătălia de pe Nil nu a însemnat doar o pierdere, ci o anihilare. Doar două nave de război și două fregate au scăpat. Trei mii de francezi au fost uciși sau răniți în luptă. Într-o singură bătălie, Nelson a distrus puterea navală franceză din Mediterana. La doar o lună după debarcarea din Egipt, Napoleon era izolat de lumea exterioară.

Sute de supraviețuitori, câțiva arși și plini de sânge, au început să fie scoși din mare de bărcile de transport britanice. Priveam cu fascinație amorțită, până când încet-încet am realizat că și eu puteam fi salvat.

– Aici! am strigat în sfârșit în engleză, dând din mâini.

M-au ridicat la bord ca pe un pește mort.

– De pe ce vas ești, amice? m-au întrebat. Cum naiba ai ajuns în apă?

– *L'Orient*, am răspuns.

Mă priveau de parcă eram o fantomă.

– Ești broscar? Sau vreun afurisit de trădător?

– Sunt american. Încercam să clipesc ca să-mi scot sarea din ochi și am ridicat degetul pe care purtam inelul cu unicorn. Și agent al lui sir Sidney Smith.

Imaginați-vă un pugilist după prima lui luptă grea câștigată și ați avut prima mea impresie despre Horatio Nelson.

Leul Angliei era bandajat și amețit din cauza unei răni urâte la cap, deasupra ochiului fără vedere, o lovitură căreia îi lipsise un centimetru ca să-l omoare. Vorbea cu greutate din cauza unui dinte care îl durea, iar la vârsta de patruzeci de ani avea părul alb și o față brăzdată din cauza tensiunii. Asta ar face din tine pierderea unui braț și a unui ochi în lupte mai de demult și urmărirea lui Napoleon. Abia dacă era cu o urmă mai înalt decât Napoleon și chiar mai zvelt în construcție – de ce sunt cei mici de înălțime atât de arțăgoși? – iar obrajii îi erau scofâlciți și vocea nazală. Dar savura șansa de a administra o bătaie, la fel de mult ca și generalul francez, iar în acea zi obținuse o victorie atât de categorică, fără precedent. Nu doar că învinsese inamicul, ci îl distrusese.

Ochiul lui bun ardea de parcă era aprins de o lumină divină și într-adevăr Nelson se vedea ca făcând parte dintr-o misiune venită de la Dumnezeu: o căutare a gloriei, a morții, a nemuririi. Dacă puneai ambiția lui și a lui Bonaparte în aceeași încăpere, ar fi luat foc instantaneu. Întoarce-i cu o manivelă și vor arunca scântei. Erau butelii de Leyda cu sarcină electrică, trăind printre noi, butoiașe mortale cu praf de pușcă.

Ca și Napoleon, amiralul britanic putea fermeca o odaie plină cu subordonați numai prin simpla lui prezență, dar Nelson exercita comanda nu doar cu energie și forță, ci și cu farmec, chiar cu afecțiune. Avea mai mult farmec personal decât o curtezană regală și câțiva din căpitanii lui aveau înfățișarea unor cățeluși fericiți. Se adunaseră în jurul lui în spațioasa cabină, privindu-și amiralul cu o venerație lipsită de orice sfială, iar pe mine cu o suspiciune adâncă.

– Cum naiba de îl știi pe Smith? a întrebat Nelson în timp ce eu stăteam în fața lui, ud și epuizat, cu urechile țiuindu-mi.

Niște rom și puțină apă proaspătă mi-au clătit sarea din gâtlej.

– După evadarea din închisoarea Temple, sir Sidney m-a urmărit, din cauza zvonurilor cum că l-aș fi însoțit pe Bonaparte în Egipt, am spus răgușit. Mi-a salvat viața într-o ambuscadă pe drumul principal spre Toulon. M-a întrebat dacă pot să-l urmăresc pe Napoleon. Așa că m-am întors la flota franceză, gândindu-mă că, mai devreme sau mai târziu, o veți găsi. N-am știut cum vor evolua lucrurile, dar dacă ați câștigat...

– Minte, a spus unul dintre căpitani. Cred că numele lui era Hardy.

Nelson a zâmbit subțire.

– Știi, nu prea ne este de folos Smith aici.

M-am uitat la grămada de căpitani neprietenoși.

– Nu știam.

– Omul e la fel de înfumurat ca și mine. S-a lăsat o liniște adâncă. Apoi amiralul a izbucnit brusc în râs, ceilalți alăturându-se glumei. Orgolios ca mine! Amândoi trăim pentru glorie!

Au hohotit. Erau extenuați, dar aveau acea privire sătulă a oamenilor care rezistaseră unei lupte aprige. Corăbiile lor erau epave purtate de vânt, marea era murdară de la măcel, iar ei tocmai îndură seră grozăvii pentru o viață întreagă de coșmaruri. Dar erau și mândri.

Am făcut tot ce mi-a stat în putință să zâmbesc.

– Totuși, un luptător bun, a completat Nelson, dacă nu trebuie să fii în aceeași cameră cu el. Evadarea lui a fost subiect de conversație în toată Anglia.

– Deci s-a întors.

– Da. Și din câte îmi aduc aminte nu a vorbit despre dumneata.

– Întâlnirea noastră a fost neconcludentă, am recunoscut eu. Nu l-am implorat să-i fiu spion. Dar s-a așteptat la scepticismul dumitale și mi-a lăsat ăsta. Am ridicat mâna dreaptă. E un inel cu sigiliu, inscripționat cu blazonul lui. A spus că ăsta îmi va confirma povestea.

L-am scos și l-am dat dintr-o mână în alta, ofițerii murmurând în semn de recunoaștere.

Nelson l-a îndreptat în sus, privind cu ochiul bun.

– E ticălosul de Smith, desigur. Aici este cornul lui sau ar trebui să-i spun mădular? Din nou au râs cu toții. Te-ai înrolat alături de diavolul ăla de Napoleon?

– Fac parte din echipa de savanți care studiază Egiptul. Am fost ucenicul lui Benjamin Franklin. Am încercat să aranjez câteva acorduri comerciale, au existat ceva probleme legale, o ocazie de aventură...

– Da, da. Și-a fluturat mâna. Care e situația armatei lui Napoleon?

– I-a învins pe mameluci și a luat în stăpânire Cairo.

În cabină s-a auzit un murmur de dezamăgire.

– Și totuși acum nu mai are flotă, a spus Nelson, mai mult către ofițerii lui decât mie. Ceea ce înseamnă că în timp ce noi nu putem ajunge la Boney, încă, nici Boney nu poate ajunge în India. Nu vor fi nicio unire cu Tippoo

sahib și nicio amenințare pentru armata noastră de acolo. Este izolat.

Am dat din cap.

– Așa s-ar părea, amirale.

– Și moralul trupelor sale?

M-am gândit câteva clipe.

– Bombăne, ca toți soldații. Dar abia au cucerit Egiptul. Presupun că se simt precum marinarii care l-au cucerit pe Brueys.

Nelson a aprobat.

– Exact. Pământ și mare. Mare și pământ. Cifrele?

Am dat din umeri.

– Nu sunt soldat. Știu că pierderile au fost mici.

– Hm! Și proviziile?

– Reaprovizionează din Egipt.

A lăsat mâna în jos.

– La naiba! Va fi ca și cum am desface o stridie! S-a uitat la mine cu singurul ochi bun. Ei bine, ce vrei să faci acum?

Chiar, ce voiam? Avusesem un noroc chior că nu fusesem omorât deja. Bonaparte mă aștepta să dezleg un mister care încă mă năucea, prietenul meu Talma era suspicios în privința prietenei mele Astiza, un ucigaș arab voia fără îndoială să-mi arunce mai mulți șerpi în pat, și mai era și grămada încurcată de pietre sub formă de piramide construite ca să reprezinte lumea, pe Dumnezeu sau cine știe ce. Era șansa mea de a o șterge.

Dar nu aflasem semnificația medalionului meu, nu-i așa? Poate aș putea obține un pumn de comori sau o parte dintr-o putere misterioasă. Sau să-l țin departe de nebunii

din Ritul Egiptean și cultul șarpe al lui Apophis. Și mă aștepta și o femeie, nu-i așa?

– Nu sunt un strateg, amirale, dar poate că această bătălie schimbă totul, am spus. Nu vom ști cum va reacționa Napoleon decât când veștile vor ajunge la el. Ceea ce, probabil, aș putea suporta. Francezii nu au habar de legătura mea cu Smith.

Să mă întorc? Ei bine, bătălia și băiatul care a murit m-au cutremurat până în adâncul inimii. Și eu aveam o datorie, adică să mă întorc la Astiza și la medalion. Era aceea de a termina, în sfârșit, ceva ce începusem.

– Îi voi explica situația lui Bonaparte și, dacă asta nu-l face să acționeze, atunci voi afla ce pot în lunile următoare și o să vă raportez. În minte mi-am alcătuit un plan. O întâlnire în largul coastei în apropiere de sfârșitul lui octombrie, poate. Imediat după 21.

– Smith se va afla în zonă la vremea aceea, a observat Nelson.

– Și care e interesul dumitale făcând asta? m-a întrebat Hardy.

– Am treburile mele de rezolvat în Cairo. Apoi aș dori liberă trecere către un port neutru. După *L'Orient*, m-am cam săturat de război.

– Trei luni înainte de a raporta? a obiectat Nelson.

– Ca să reacționeze și să alcătuiască noile planuri franceze, lui Bonaparte s-ar putea să-i ia tot atât timp.

– Pentru numele lui Dumnezeu, a protestat Hardy, acest om a servit pe nava-amiral inamică și acum vrea să fie lăsat la mal? Nu am încredere în ce spune, cu inel sau fără.

– Nu am servit, am observat. Nu am tras nici măcar o dată.

Nelson s-a gândit, mângâind inelul. Apoi mi l-a întins.

– De acord. Am distrus destule vase ca să mai conteze. Spune-i lui Boney exact ceea ce ai observat: vreau să știe că e condamnat. Dar ne va lua și nouă câteva luni să strângem o armată ca să-l scoatem pe corsican din Egipt. Între timp vreau să faci un raport despre puterea lui și să-mi dai un reper privind starea de spirit. Dacă există vreo șansă de capitulare, vreau să aflu despre ea imediat.

E la fel de puțin probabil ca Napoleon să vrea să renunțe la fel cum vrei și dumneata, amirale, am gândit, dar nu am spus asta.

– Dacă mă poți trimite pe uscat...

– O să te trimitem cu un egiptean mâine, pe plajă, pentru a înlătura orice bănuială că ai fi vorbit cu noi.

– Mâine? Dar dacă doriți să-l înștiințez pe Bonaparte...

– Mai întâi dormi și mănâncă. Nu e nevoie să te grăbești, Gage, pentru că bănuiesc că primele informații au pornit deja înaintea dumitale. Am urmărit o corvetă care s-a strecurat în Alexandria chiar înainte de bătălie și sunt convins că diplomatul aflat la bord a avut o vedere de ansamblu asupra victoriei noastre. E genul de om care e deja pe drumul lui. Cum îl chema, Hardy?

– Silano, spun rapoartele.

– Da, ăsta e, a spus Nelson. O unealtă a lui Talleyrand pe nume Alessandro Silano.

14

Prima mea sarcină, după ce am auzit acele veşti neliniştitoare, era să mă reîntâlnesc cu Talma, care cu siguranţă mă credea mort, odată ce ştirea despre explozia navei *L'Orient* ajunsese în Alexandria. Silano aici? Acesta era „ajutorul" la care se referise Bonaparte?

Flota britanică avariată nu a încercat să forţeze forturile reparate din portul din Alexandria. În schimb au început să patruleze, instituind o blocadă. În ceea ce mă priveşte, un şlep arab m-a lăsat pe plaja golfului Abukir. Nimeni nu a observat debarcarea mea, în timp ce vasele cu velatură latină şi felucile brăzdau apa pentru a salva bucăţi de sfărâmături şi a-i prăda pe morţi. Bărcile de transport franceze şi britanice recuperau de asemenea cadavrele într-un armistiţiu temporar, iar pe ţărm, răniţii gemând erau întinşi sub adăposturi încropite din pânze. Am lipăit pe plajă, arătând la fel de jerpelit ca şi ceilalţi, ajutând la căratul unor răniţi la umbra unei pânze ca o cochilie, după care m-am alăturat unei procesiuni dezordonate de marinari francezi care se îndreptau spre Alexandria. Erau posaci din cauza înfrângerii, jurând în tăcere să se răzbune pe englezi, dar aveau şi privirea deznădăjduită a celor aflaţi în nevoie. Era o călătorie lungă şi fierbinte într-o masă de praf, iar când am făcut o pauză şi am privit înapoi, am văzut coloanele de fum acolo unde unele din navele franceze de pe plajă încă mai ardeau. În timpul marşului, am trecut pe lângă ruine ale unor civilizaţii demult dispărute. Un cap sculptat era răsturnat într-o parte. Un picior regal

la fel de mare ca o masă, cu degetele de mărimea dovlecilor, se ițea dintre dărâmături. Eram o ruină care ne târam picioarele pe lângă alte ruine. Nu am ajuns în oraș decât la miezul nopții.

Alexandria zumzăia ca un stup care a fost deranjat. A trebuit să merg din casă în casă și să întreb de un francez scund, cu ochelari, interesat de leacuri miraculoase, până când am aflat că Talma locuise în palatul unui mameluc mort, casă care fusese transformată în han de un negustor oportunist.

– Cel bolnav? a răspuns proprietarul. A dispărut, fără să-și ia bagajele sau medicamentele.

Asta nu suna bine deloc.

– N-a lăsat nicio vorbă pentru mine, Ethan Gage?

– Ești prieten cu el?

– Da.

– Îmi datorează o sută de franci.

Am plătit datoria și am cerut bagajul lui Talma, sperând că jurnalistul s-a grăbit să se întoarcă în Cairo. Doar ca să fiu sigur că nu plecase cu vreo corabie, am verificat docurile.

– Prietenul meu nu e genul care să plece de unul singur, i-am spus îngrijorat unui supraveghetor francez din port. Nu e chiar atât de aventuros.

– Atunci ce caută în Egipt?

– Leacuri pentru bolile sale.

– Prostul! Ar fi trebuit să facă o cură de ape minerale în Germania.

Supraveghetorul a confirmat că Silano sosise într-adevăr în Egipt, dar nu din Franța. Venise cu un vas de pe coasta

siriană. După cum mi-a spus el, debarcase cu două cufere enorme cu lucruri, o maimuță legată de un lanț de aur, o amantă blondă, o cobră într-un coș, un porc într-o cușcă și un negru uriaș pe post de gardă de corp. Și de parcă asta nu sărea destul în ochi, mai era îmbrăcat cu straie arabe care fluturau, la care se adăugau o eșarfă aurie, cizme de călărie austriece și o spadă scurtă franceză. „Sunt aici ca să descifrez misterele Egiptului!" declarase el. Cu focul de artilerie lent care încă bubuia în timp ce soarele se ridica deasupra ruinelor flotei franceze, Silano a comandat o caravană de cămile și a pornit spre Cairo. Ar fi putut Talma să plece cu el? Părea foarte puțin probabil. Sau Antoine s-a dus pe urmele contelui ca să-l spioneze?

La Rosetta, m-am alăturat unei patrule de cavalerie și apoi am luat o barcă de patrulare până la Cairo. De la distanță, capitala părea curios de neschimbată după apocalipsa de la Abukir, dar în curând aveam să aflu că veștile despre dezastru ajunseseră într-adevăr înaintea mea.

– Este ca și cum stăm atârnați de o funie, a spus sergentul care m-a escortat către cartierul general al lui Bonaparte. Acolo sunt Nilul și cordonul acesta verde și nimic altceva decât deșertul pustiu pe fiecare parte. Te rătăcești în nisipuri și te omoară pentru butoni. Pune o garnizoană într-un sat și te-ai putea trezi cu un cuțit care îți secționează traheea. Culcă-te cu o femeie și ai putea să descoperi că băutura e otrăvită sau că ai rămas fără boașe. Mângâie un câine și riști să te alegi cu rabie. Putem înainta în doar două dimensiuni, nu în trei. Ne va spânzura funia?

– Francezii au avansat până la ghilotină, am ironizat eu inutil.

– Iar Nelson deja ne-a tăiat capul. Iar aici e corpul, care se zbate în Cairo.

Nu cred că lui Bonaparte i-ar fi plăcut acea analogie, preferând ca amiralul britanic să ne taie picioarele în timp ce el, creierul, să rămână sfidător. Când i-am dat raportul la cartierul general, a oscilat între a arunca toată vina asupra lui Brueys – „De ce nu a navigat spre Corfu?" – și a persista în ideea că situația strategică de bază era neschimbată. Franța va continua să fie stăpâna Egiptului și, într-un interval de timp remarcabil de scurt, și a Levantului. Dacă India părea îndepărtată, Siria rămânea o țintă tentantă. În curând bogățiile și mâna de lucru din Egipt aveau să fie valorificate. Copții creștini și mamelucii renegați erau recrutați în forțele franceze. Un corp de cămile va transforma deșertul într-o mare navigabilă. Cucerirea va continua, cu Napoleon ca noul Alexandru.

Totuși, după ce și-a repetat toate astea de parcă ar fi vrut să se convingă pe el însuși, mohoreala lui Bonaparte nu a mai putut fi ascunsă.

– A dat Brueys dovadă de curaj? m-a întrebat.

– O ghiulea i-a retezat amiralului piciorul, dar a insistat să rămână la post. A murit ca un erou.

– Ei bine, cel puțin rămâne asta.

– La fel și căpitanul Casabianca și tânărul lui fiu. Puntea era în flăcări, dar ei au refuzat să abandoneze nava. Au murit pentru Franța și la datorie, generale. Lupta ar fi putut să evolueze în orice direcție. Dar când *L'Orient* a explodat...

– Întreaga comoară malteză s-a pierdut. La naiba! Iar amiralul Villeneuve a fugit?

– Corăbiile lui nu aveau cum să intre în luptă. Vântul le era potrivnic.

– Și *dumneata* ai supraviețuit. Observația părea un pic amară.

– Sunt un bun înotător.

– Așa se pare. Așa se pare... Întruchipezi chiar ideea de supraviețuitor, nu-i așa Gage? Se juca acum cu compasul și mă privea pieziș. Un nou-sosit a întrebat de dumneata. Un anume conte Silano, care spune că te cunoaște din Paris. Împărtășește interesul dumitale pentru antichități și a făcut niște cercetări pe cont propriu. I-am spus că ai plecat să aduci un obiect de pe navă și și-a arătat și el interesul în a-l studia.

Nu aveam de gând să fac schimb de informații cu Silano.

– Mă tem că acel calendar s-a pierdut în timpul bătăliei.

– *Mon Dieu!* Nimic bun n-a ieșit de aici?

– De asemenea i-am pierdut urma lui Antoine Talma, care a dispărut în Alexandria. L-ați văzut, generale?

– Pe ziarist?

– Știți că a lucrat din greu pentru a vă reliefa victoriile.

– La fel de greu cum am muncit și eu ca să le obțin. Depind de el ca să-mi scrie biografia pe care vreau s-o distribui în Franța. Oamenii au nevoie să știe ce se întâmplă aici cu adevărat. Nu, nu țin o evidență personală a celor treizeci și cinci de mii de oameni ai mei. Prietenul dumitale va apărea, dacă nu a fugit. Ideea că unii dintre noi ar putea încerca să părăsească pe furiș expediția egipteană părea să-l

macine pe Bonaparte. Te-ai mai apropiat de înțelegerea piramidelor și a medalionului aceluia al dumitale?

– Am cercetat calendarul. Ar putea indica niște date favorabile.

– Pentru ce?

– Nu știu.

A unit cu zgomot brațele compasului.

– Încep să mă întreb care e utilitatea dumitale, americanule. Și totuși Silano îmi spune că în ceea ce cercetezi dumneata s-ar putea afla învățături importante, învățături militare.

– Învățături militare?

– Puteri antice. Egiptul a rămas superior celorlalți timp de mii de ani, construind capodopere, în timp ce restul lumii locuia în colibe. Cum? De ce?

– Exact aceasta este întrebarea pe care noi, savanții, începem să ne-o punem, am spus. Sunt curios să aflu dacă există vreo referire antică la fenomenul electricității. Jomard a speculat că egiptenii ar fi putut s-o utilizeze pentru a transporta blocurile uriașe de construcție. Dar nu putem descifra hieroglifele, totul e pe jumătate îngropat în nisip și pur și simplu nu am petrecut încă destul timp la piramide.

– Lucrul acesta e pe cale să se schimbe. Voi merge chiar eu să le cercetez. Dar mai întâi vei veni la banchetul meu de diseară. E timpul să stai de vorbă cu Alessandro Silano.

Am fost surprins de cât de ușurat m-am simțit când am văzut-o pe Astiza. Probabil că asta se datora faptului că supraviețuisem unei alte bătălii groaznice, sau îngrijorării

mele în privința lui Talma sau datorită opiniei sumbre a sergentului francez despre poziția noastră în Egipt sau apariției lui Silano în Cairo sau datorită nerăbdării lui Bonaparte în privința progresului meu: în orice caz, mă simțeam singur. Cine eram eu în afară de un exilat american, aruncat într-o armată străină, într-o țară și mai străină? Ceea ce aveam cu adevărat era această femeie care – în timp ce refuza o anumită apropiere – devenise tovarășa mea și, după o apreciere tainică pe care nu aș fi riscat să i-o împărtășesc, o prietenă. Cu toate acestea, trecutul ei era atât de neclar, încât am fost obligat să mă întreb în ce măsură o cunosc. Am căutat atent un semn al unui sentiment ascuns atunci când m-a întâmpinat, dar ea părea pur și simplu fericită că m-am întors viu și nevătămat. Ea și Enoh erau nerăbdători să afle povestea direct de la sursă, de vreme ce Cairo era un focar de zvonuri. Dacă mai aveam ceva îndoieli în privința agerimii minții ei, ele au fost spulberate când am auzit cât de repede și-a îmbunătățit franceza.

Enoh și Ashraf nu aveau nicio veste de la Talma, dar o mulțime de povești despre Silano. Ajunsese în Cairo cu alaiul său, luase legătura cu câțiva masoni din corpul ofițerilor francezi și stătuse de vorbă cu mistici și magicieni egipteni. Bonaparte îi permisese să stea în apartamentele elegante ale casei unui alt bei mameluc și o grămadă de personaje fuseseră văzute strecurându-se înăuntru și afară, în timpul zilei și al nopții. După câte se părea, îl întrebase pe generalul Desaix despre planurile iminente de a trimite trupe franceze în susul Nilului.

– Conduce oameni lacomi în privința secretelor trecutului, a adăugat Astiza. Are o gardă de corp proprie, formată din beduini asasini, a fost vizitat de Bin Sadr și se plimbă cu dezmățata aia cu păr blond într-o trăsură elegantă.

– Și există informații că a întrebat de tine, a completat Enoh. Toată lumea s-a întrebat dacă ai rămas blocat la Abukir. Ai adus calendarul?

– L-am pierdut, dar nu înainte de a avea ocazia să-l studiez. E doar o bănuială, dar când am aliniat inelele într-un mod care mi-a adus aminte de medalion și de piramide, mi-am dat seama că indică o dată, la o lună după echinocțiul de toamnă, adică 21 octombrie. Are ziua asta vreo semnificație aici, în Egipt?

Enoh s-a gândit.

– Nu prea. Solstițiul, echinocțiul sau Anul Nou, când Nilul începe să se reverse, toate acestea au o semnificație, dar nu știu nimic care să aibă vreo legătură cu acea dată. Probabil că era o sărbătoare antică, și dacă e așa, atunci semnificația ei s-a pierdut. O să-mi consult totuși cărțile și o să le pomenesc această dată unora dintre cei mai înțelepți imami.

– Și ce e cu medalionul? am întrebat. Mă simțisem neliniștit fiind separat atâta vreme de el, dar cu toate acestea eram recunoscător că nu riscasem să-l iau în golful Abukir.

Enoh l-a scos, strălucirea lui aurie familiară calmându-mă.

– Cu cât îl studiez mai mult, cu atât cred că e mai vechi – mai vechi, cred eu, decât cea mai mare parte a Egiptului. Simbolurile ar putea data din timpuri foarte îndepărtate când au fost construite piramidele. Este atât de vechi, că

nicio carte nu s-a păstrat din acea perioadă, dar menţiunea ta referitoare la Cleopatra m-a intrigat. Regina făcea parte din dinastia Ptolemeilor şi a trăit la trei mii de ani după construirea piramidelor, cu sânge deopotrivă egiptean şi grecesc. Când s-a întovărăşit cu Cezar şi Marc Antoniu, a fost ultima legătură importantă dintre lumea romană şi Egiptul antic. Conform legendei, există un templu, a cărui locaţie s-a pierdut, închinat lui Hathor şi Isis, zeiţele recoltei, dragostei şi înţelepciunii. Cleopatra se închina acolo.

Mi-a arătat imagini cu zeiţele. Isis era o frumuseţe feminină convenţională, cu o parură înaltă, dar Hathor era ciudată, cu chipul alungit, cu urechi mari precum cele ale unei vaci. Urâtă, dar într-un mod plăcut.

– Templul a fost probabil reconstruit în perioada ptolemeică, a spus Enoh, dar originea lui este cu mult mai îndepărtată, probabil la fel de veche ca a piramidelor. Legenda spune că era orientat către steaua Draco atunci când astrul indica nordul. Dacă e aşa, e posibil ca între cele două aşezări să fi fost împărtăşite secrete. Am căutat ceva care să se refere la o enigmă sau la un sanctuar ori la o poartă – ceva către care ar putea arăta acest medalion şi astfel am combinat textele ptolemeice.

– Şi? Se vedea că îi făcea plăcere să lucreze la dezlegarea acestei enigme.

– Şi am găsit o referinţă antică grecească la un mic templu al lui Isis ocrotit de Cleopatra. „Toiagul lui Min este cheia vieţii."

– Toiagul lui Min? Bin Sadr are un toiag cu un cap de şarpe. Cine e Min?

Astiza a zâmbit.

– Min este zeul care a devenit rădăcina cuvântului om, la fel cum zeița Mallt sau Mut a devenit rădăcina cuvântului mamă. Toiagul lui nu e ca al lui Bin Sadr.

– Uite o altă imagine.

Enoh mi-a strecurat foaia în față. Pe ea era un desen al unui tip țeapăn și chel cu o trăsătură izbitoare: un falus erect, drept, de o lungime extraordinară.

– Pe toate spiritele din Saratoga! Ei pun așa ceva în bisericile lor?

– E ceva natural, a spus Astiza.

– Ceva natural foarte bine înzestrat, aș spune.

Am fost incapabil să-mi ascund invidia din voce.

Ashraf avea un rânjet viclean.

– Tipic pentru egipteni, prietene american.

M-am uitat tăios la el și a început să râdă.

– Vă amuzați pe seama mea, am mormăit eu.

– Nu, nu, Min este un zeu real, iar aceasta este o reprezentare adevărată, m-a asigurat Enoh, deși fratele meu exagerează în privința anatomiei concetățenilor noștri. În mod normal, aș fi ignorat o referire ca „Toiagul lui Min este cheia vieții", considerând-o o simplă observație de natură sexuală și mitică. În poveștile noastre despre facerea lumii, primul nostru zeu își înghite sămânța și saliva și scoate pe fund primii săi copii.

– Nu mai spune!

– Și la *ankh*, predecesoarea crucii voastre creștine, se face de obicei referire ca fiind cheia vieții eterne. Dar de ce Min într-un templu al lui Isis? Frecventat de Cleopatra?

De ce „cheie" și nu „esență" sau alt cuvânt? Și de ce asta după: „Cripta va duce către ceruri"?

– Într-adevăr, de ce?

– Nu știm. Dar medalionul tău poate fi o cheie incompletă. Piramidele arată către cer. Ce este în acea criptă? Știm, așa cum am spus, că Silano a pus întrebări în legătură cu deplasarea către sud, în susul Nilului, a lui Desaix.

– În teritoriul inamic?

– Undeva în sud se află templul lui Hathor și Isis.

M-am gândit la asta.

– Silano a făcut niște cercetări pe cont propriu în capitalele antice. Probabil că deține aceleași indicii pe care le-ai descoperit și tu. Dar pariez că tot mai are nevoie de medalion. Ține-l aici, ascuns. Mă duc diseară la banchet să mă întâlnesc cu vrăjitorul, iar dacă se deschide acest subiect îi voi spune că l-am pierdut în golful Abukir. Ar fi fi singurul nostru avantaj dacă ne-am înscris în cursa pentru această cheie a vieții.

– Nu te duce la banchet, a spus Astiza. Zeița îmi spune că trebuie să stăm departe de acest bărbat.

– Iar micul meu zeu Bonaparte îmi spune că trebuie să cinez cu el.

Părea stânjenită.

– Atunci nu-i spune nimic.

– Despre cercetările mele? Aici intervenea problema pe care o ridicase ziaristul. Sau despre tine?

Obrajii i-au devenit trandafirii.

– Nu-l interesează servitorii tăi.

– Oare? Talma mi-a spus că a auzit că l-ai cunoscut pe Silano în Cairo. Motivul pentru care Antoine a plecat în

Alexandria a fost nu să afle mai multe despre Bin Sadr, ci despre tine. Cât de multe știi despre Alessandro Silano?

Nu zicea nimic de prea multă vreme. Apoi...

– Știam de el. A venit să studieze anticii, la fel ca mine. Dar voia să exploateze trecutul, nu să-l protejeze.

– Știai de el? Pe numele lui Hades, și eu am auzit despre chinezi, dar niciodată nu am avut de-a face cu ei. Nu asta sugerase Talma. Sau poate l-ai cunoscut în feluri pe care nu vrei să le recunoști și pe care le-ai ținut ascunse de mine în toate aceste zile?

– Problema cu oamenii moderni, ne-a întrerupt Enoh, este că pun prea multe întrebări. Nu au respect pentru mistere. Ceea ce provoacă necazuri nesfârșite.

– Vreau să aflu dacă știa...

– Anticii au înțeles că unele secrete e mai bine să rămână netulburate, iar unele istorii e mai bine să fie uitate. Nu lăsa dușmanii să te facă să-ți pierzi prietenii, Ethan.

Fierbeam în timp ce mă priveau.

– Cu siguranță nu e o coincidență faptul că e aici, am insistat.

– Bineînțeles că nu. *Tu* ești aici, Ethan Gage. Și medalionul.

– Vreau să-l uit, a adăugat Astiza. Iar ceea ce îmi amintesc despre el este că e mult mai periculos decât pare.

Eram înnebunit, dar era clar că nu aveau să dea alte detalii intime. Și poate că îmi imaginam mai multe decât s-au petrecut.

– Ei bine, nu ne poate face niciun rău înconjurat de armata franceză, nu-i așa? am spus în sfârșit, doar ca să spun ceva.

– Nu mai suntem înconjurați de o armată, suntem pe o stradă lăturalnică din Cairo. Părea îngrijorată. Am fost foarte speriată în privința ta când am auzit veștile despre bătălie. Apoi am auzit de contele Silano.

Era o ocazie de a-i răspunde amabil, dar eram prea confuz.

– Iar acum m-am întors, cu pușca și cu *tomahawk*-ul, am spus, din nou, ca să nu tac. Nu mi-e teamă de contele Silano.

A oftat, parfumul ei de iasomie amețindu-mă. După marșul sever, se transformase cu ajutorul lui Enoh într-o frumusețe egipteană, cu rochii din in și mătase, cu membrele și gâtul împodobite cu bijuterii din aur cu desene antice, cu ochi mari, luminoși și scoși în evidență cu *kohl*. Ochi de Cleopatră. Ținuta ei amintea de curbele borcănelelor din alabastru cu alifii și parfum pe care le văzusem în bazar. Îmi aducea aminte cât de mult timp trecuse de când nu mai avusesem o femeie și cât de mult mi-aș fi dorit s-o am. Fiind un savant onorific, sperasem că mintea îmi va rămâne ocupată cu lucruri elevate, dar nu părea să fie așa. Dar cât de mult puteam să mă încred în ea?

– Armele nu rezistă în fața magiei, a spus ea. Cred că cel mai bine este să împărțim din nou camera, ca să te păzesc. Enoh va înțelege. Ai nevoie de protecția zeiței.

Ia te uită, făceam progrese.

– Dacă insiști...

– Mi-a făcut un pat special.

Zâmbetul îmi era la fel de înțepenit ca fundul.

– Câtă atenție!

– Este important să ne concentrăm asupra misterului.

A spus-o cu simpatie sau intenționa să mă tortureze? Pentru femei, probabil că e unul și același lucru.

Am încercat să par indiferent.

– Asigură-te doar că vei fi suficient de aproape ca să omori următorul șarpe.

Cu mintea zăpăcită de speranță și frustrare – pericolul obișnuit al implicării emoționale în relația cu o femeie – am plecat la banchetul lui Bonaparte. Scopul acestuia era să le amintească ofițerilor superiori că poziția lor în Egipt era încă solidă și că trebuie să le transmită și trupelor această stabilitate. Era de asemenea important să le demonstreze egiptenilor că, în ciuda recentului dezastru naval, francezii își păstraseră sângele rece, bucurându-se de cinele lor ca și înainte. Fuseseră puse în aplicare planuri pentru a-i impresiona pe egipteni prin celebrarea Anului Nou al Revoluției, echinocțiul de toamnă din 21 septembrie, cu o lună înaintea datei descoperite de mine în calendar. Vor cânta orchestre, vor fi curse de cai și un zbor al unuia din baloanele umplute cu gaz ale lui Conte.

Banchetul era cât se poate de european. Au fost confecționate scaune pentru ca nimeni să nu trebuiască să stea pe podea în stilul musulman. Farfuriile din porțelan, cupele pentru vin și apă și argintăria fuseseră împachetate pentru drumul prin deșert la fel de atent ca tunurile și

cartușele. În ciuda căldurii, meniul includea supa obișnuită, carne, legume și salata de acasă.

Prin constrast, Silano era orientalistul nostru. Venise îmbrăcat în robă, cu turban pe cap, purtând la vedere simbolul masonic al compasului și pătratului, cu litera „G" în centru.

Talma ar fi luat foc văzând cum își însușise aceste simboluri. Patru degete purtau inele, un inel mic îi împodobea o ureche, iar teaca spadei sale scurte era smălțuită cu roșu și filigranată cu aur. Când am intrat, s-a ridicat de la masă și a făcut o plecăciune.

– *Monsieur* Gage, americanul! Mi s-a spus că te afli în Egipt, iar acum e confirmat! Ultima oară ne-am bucurat unul de compania celuilalt la un joc de cărți, dacă îți aduci aminte.

– Cel puțin eu m-am bucurat. Am câștigat, din câte îmi aduc aminte.

– Bineînțeles că cineva trebuia să piardă! Și cu toate acestea plăcerea constă doar în joc, nu-i așa? Cu siguranță a fost o distracție pe care mi-am putut-o permite. A zâmbit. Și înțeleg că medalionul pe care l-ai câștigat te-a adus în această expediție?

– Asta și o moarte inoportună la Paris.

– Un prieten?

– O curvă.

N-am reușit să-l tulbur.

– Ah, n-o să pretind că înțeleg *asta*. Dar desigur că dumneata ești savantul, expertul în electricitate și în piramide, iar eu sunt un simplu istoric.

Mi-am ocupat locul la masă.

– Mă tem că dețin cunoștințe modeste în ambele domenii. Sunt onorat de a fi fost până la urmă inclus în această expediție. Mi s-a spus că și dumneata ești magician, maestru al ocultismului și al Ritului Egiptean al lui Cagliostro.

– Îmi exagerezi capacitățile, la fel cum și eu, poate, le exagerez pe ale dumitale. Sunt doar un student al trecutului care speră că poate obține răspunsuri pentru viitor. Ce știau preoții egipteni și a fost pierdut până acum? Eliberarea noastră a deschis drumul către contopirea tehnologiei Vestului cu înțelepciunea Estului.

– Înțelepciunea cui, conte? a bubuit generalul Dumas terminând de mestecat. Mânca la fel cum călărea, în cea mai mare viteză. Nu o văd pe străzile din Cairo. Iar învățații, fie ei savanți sau vrăjitori, nu au realizat prea multe. Mănâncă, discută și mâzgălesc.

Ofițerii au izbucnit în râs. Academicienii erau priviți cu scepticism, iar soldații simțeau că savanții urmăreau lucruri fără rost, țintuind armata în Egipt.

– E nedrept față de savanții noștri, generale, l-a corectat Bonaparte. Monge și Berthollet au reușit o lovitură de tun decisivă, foarte bine țintită, în bătălia de pe fluviu. Gage și-a dovedit abilitățile cu pușca lui ghintuită. Savanții au stat în formație, alături de infanterie. Există planuri în desfășurare pentru mori de vânt, canale, fabrici și ateliere de topitorie. Conte intenționează să umfle unul din baloanele sale! Noi, soldații, am început eliberarea, dar savanții vor fi cei care o vor desăvârși. Noi câștigăm o luptă, ei cuceresc mintea.

– Atunci lasă-i cu ea și să plecăm acasă. Dumas s-a întors la copanul lui.

– Preoții antici erau la fel de folositori, a spus blând Silano. Erau vraci și legiuitori. Egiptenii aveau vrăji pentru a vindeca bolnavii, a câștiga inima iubitului, pentru a se apăra de diavol și a dobândi bogății. Noi, cei din Ritul Egiptean, am văzut vrăji care au influențat vremea, care au asigurat invulnerabilitate în fața răului și care au vindecat muribunzii. Sper că și mai multe lucruri pot fi aflate acum, când controlăm leagănul civilizației.

– Încurajezi vrăjitoria, a avertizat Dumas. Ai grijă de sufletul dumitale.

– A învăța nu e vrăjitorie. Pune uneltele în mâinile soldaților.

– Sabia și pistolul au slujit până acum foarte bine.

– Și de unde a venit praful de pușcă, dacă nu din experimentele alchimiștilor?

În loc de răspuns, Dumas a râgâit. Generalul era uriaș, amețit și iute la mânie. Poate că ar scăpa de Silano pentru mine.

– Susțin ramurile unor puteri nevăzute, precum electricitatea, a continuat Silano, calm, dând din cap către mine. Ce este această forță misterioasă pe care o putem observa doar prin simpla frecare a chihlimbarului? Există energii care însuflețesc lumea? Putem transforma elementele de bază în unele mai valoroase? Mentori precum Cagliostro, Kolmer și Saint Germaine au deschis drumul. *Monsieur* Gage poate aplica intuițiile marelui Franklin...

– Ha! l-a întrerupt Dumas. Cagliostro a fost demascat ca fiind un escroc într-o grămadă de țări. Invulnerabilitate în fața răului? Și-a pus mâna pe spada grea de cavalerie și a început să tragă. Încearcă o vrajă împotriva ei.

Chiar înainte de a-și trage spada am văzut o pată în mișcare, iar Silano avea vârful spadei lângă pumnul generalului. A fost ca fluturatul din aripi al unui colibri, iar aerul a vibrat de la arcul rapid făcut de sabia scoasă.

– Nu am nevoie de magie ca să câștig un simplu duel, a avertizat încet contele.

Sala a fost redusă la tăcere, uluită de viteza cu care acționase.

– Lăsați-vă săbiile deoparte, a ordonat atunci Bonaparte.

– Desigur.

Silano și-a băgat în teacă lama subțire, aproape la fel de repede pe cât a scos-o. Dumas s-a încruntat, dar și-a lăsat sabia să-i lunece înapoi în teacă.

– Deci te bazezi pe metal, la fel ca noi toți, a murmurat el.

– Îmi pui la îndoială celelalte puteri ale mele?

– Mi-ar plăcea să le văd.

– Sufletul științei este testul neîncrederii, a fost de acord Berthollet. Una e să pretinzi că știi magie și alta să o săvârșești, conte Silano. Îți admir spiritul de investigație, dar pretențiile extraordinare cer dovezi extraordinare.

– Poate că ar trebui să fac piramidele să plutească.

– Sunt sigur că asta ne va impresiona pe toți.

– Și cu toate acestea descoperirea științifică este un proces treptat de experimentare și probe, a continuat Silano. Așa e și cu magia și puterile antice. Chiar sper să ridic piramidele în

aer, să devin invulnerabil în fața gloanțelor sau să obțin nemurirea, dar pentru moment sunt doar un simplu cercetător, ca și voi, savanții. De aceea am făcut această călătorie lungă în Egipt după cercetări la Roma, Istanbul și Ierusalim. Americanul aici de față are un medalion care s-ar putea dovedi folositor în cercetările mele, dacă îmi va permite să-l studiez.

Toate capetele s-au întors spre mine. Am dat din cap.

– Este vorba de arheologie, nu de magie și nu e pentru experimente legate de alchimie.

– Am spus pentru studiu.

– De care se vor îngriji adevărații savanți. Metodele lor sunt credibile. Ritul Egiptean nu e.

Contele avea privirea unui profesor dezamăgit de elevul lui.

– Mă faci mincinos, *monsieur*?

– Nu, eu te fac, a intrat Dumas din nou în vorbă, aruncând jos osul. Un escroc, un ipocrit și un șarlatan. Nu am nevoie de magicieni, alchimiști, savanți, țigani sau preoți. Vii aici îmbrăcat în robă și turban ca un clovn din Marsilia și vorbești de magie, dar văd că îți tai carnea la fel ca noi toți. Atinge vârful ăla ascuțit al dumitale cât dorești, dar hai să-l verificăm într-o luptă adevărată împotriva unor spade adevărate. Îi respect pe cei care luptă și care construiesc, nu pe cei care dau din gură și fantazează.

Ochii lui Silano au reflectat o iritare periculoasă.

– Mi-ai pus la îndoială onoarea și demnitatea, generale. Poate ar trebui să te provoc eu pe dumneata.

Sala s-a agitat de parcă avea o presimțire. Silano era recunoscut ca un duelist remarcabil, care omorâse cel puțin doi dușmani în Paris. Cu toate acestea, Dumas era un uriaș.

– Și poate că ar trebui să accept provocarea dumitale, a mârâit generalul.

– Duelul e interzis, s-a răstit Napoleon. Amândoi știți asta. Dacă vreunul dintre voi încearcă ceva, o să ordon să fiți amândoi împușcați.

– Așadar pentru moment ești în siguranță, i-a spus Dumas contelui. Dar ar fi bine să-ți găsești descântecele magice, pentru că atunci când ne vom întoarce în Franța...

– De ce să așteptăm? a spus Silano. Pot să vă propun o întrecere diferită? Stimatul nostru chimist a cerut testul neîncrederii, deci dă-mi voie să-ți propun unul. Mâine la cină, permite-mi să aduc un purcel de lapte pe care l-am adus cu mine din Franța. După cum știți, musulmanii refuză să aibă de-a face cu acest animal; singurul lui îngrijitor sunt eu. Sugerezi că nu am nicio putere. Dă-mi voie atunci, cu două ore înainte de cină, să mă prezint cu porcul în fața dumitale ca să-l pregătești cum dorești: prăjit, fiert, copt sau fript. Nu mă voi apropia de el decât atunci când va fi servit. Îl vei tăia în patru părți egale și mă vei servi cu oricare sfert preferi. O altă porție o vei mânca dumneata.

– Ce vrei să spui cu prostia asta? a întrebat Dumas.

– A doua zi după cină, se va întâmpla unul din următoarele trei lucruri: fie vom fi morți amândoi, fie nu va fi mort niciunul; sau eu voi fi mort și dumneata nu; sau dumneata vei fi mort și eu nu. Dintre aceste trei posibilități îți ofer

două și pariez pe cinci mii de franci că a doua zi după cină dumneata vei fi mort, iar eu voi fi în viață.

În jur s-a făcut liniște. Dumas părea nervos.

– Ăsta e unul din vechile pariuri ale lui Cagliostro.

– Pe care niciunul din dușmanii lui nu l-a acceptat vreodată. Iată șansa dumitale de a fi primul, generale. Te îndoiești de puterile mele suficient de mult astfel încât să cinezi mâine cu mine?

– O să încerci niște trucuri sau ceva magie!

– Despre care ai spus că nu le pot îndeplini. Demonstrează.

Dumas se uita pe rând la noi. Într-o luptă era încrezător, dar în așa ceva?

– Duelul este interzis, dar mi-ar plăcea să văd așa ceva, a spus Bonaparte. Se delecta cu chinul unui general care îl provocase și pe el în timpul marșului.

– Mă va otrăvi cu o îndemânare a mâinii, știu asta.

Silano și-a întins larg brațele, anticipându-și victoria.

– Poți să mă cauți din cap până în picioare înainte de a ne așeza să mâncăm, generale.

Dumas a renunțat.

– Ptiu! Nu aș cina cu dumneata nici dacă ai fi Iisus, diavolul sau ultimul om de pe pământ. S-a ridicat în picioare, punând scaunul la loc. Menajați-i cercetările dacă trebuie, s-a adresat el celor din încăpere, dar vă jur că nu există nimic în acest blestemat de deșert în afară de o grămadă de pietre vechi. O să regretați că i-ați ascultat pe acești paraziți – fie pe acest șarlatan, fie pe lipitoarea americană.

Și zicând acestea, a ieșit valvârtej din sală. Silano s-a întors spre noi.

– E mai înțelept decât reputația pe care o are, pentru că a refuzat provocarea mea. Înseamnă că va avea un fiu care, prezic eu, va face lucruri măreț. În ceea ce mă privește, cer doar permisiunea de a face cercetări. Aș vrea să caut temple când armata pornește în susul fluviului. Vouă, bravi soldați, vă acord tot respectul meu și vă cer în schimb o porție mică. S-a uitat la mine. Am sperat că putem lucra împreună ca niște colegi, dar se pare că suntem rivali.

– Pur și simplu nu simt nevoia să-ți împărtășesc scopurile sau lucrurile mele, am replicat.

– Atunci vinde-mi medalionul, Gage. Spune un preț.

– Cu cât îl vrei mai mult, cu atât mai puțin convins sunt eu să ți-l dau.

– Naiba să te ia! Ești un obstacol în calea cunoașterii!

Ultimele propoziții le-a urlat, și-a izbit mâna de masă și arăta de parcă o mască îi alunecase de pe chip. În spatele ei era furie, furie și disperare, în timp ce mă privea cu ochi de o dușmănie crudă.

Monge a sărit în sus, imaginea perfectă a dojenii severe bine așezate.

– Cum îndrăznești, *monsieur*? Obrăznicia dumitale se răsfrânge prost asupra-ți. Sunt tentat să accept chiar eu acest pariu!

Acum s-a ridicat Napoleon, în mod limpede deranjat că discuția scăpase de sub control.

– Nimeni nu mănâncă porc otrăvit. Vreau ca animalul să fie omorât cu baioneta și aruncat în Nil chiar în această noapte. Gage, te afli aici și nu pe vreo listă la tribunal

numai datorită indulgenței mele. Îți ordon să-l ajuți pe contele Silano în orice fel poți.

M-am ridicat și eu.

– Atunci va trebui să raportez ceea ce am ezitat să recunosc. Medalionul a dispărut, l-am pierdut când am sărit peste bord în bătălia de la Abukir.

Acum toți cei de la masă au început să murmure, fiecare întrebându-se dacă spuneam adevărul. Mai degrabă mă bucuram de notorietate, deși știam că asta putea însemna numai necazuri. Bonaparte s-a încruntat.

– Nu ai spus nimic despre asta înainte, a spus Silano, sceptic.

– Nu sunt mândru de nenorocirea mea, am replicat. Și am vrut ca ofițerii de aici să-l vadă pe ratatul lacom care ești. M-am întors către ceilalți. Acest nobil nu este cu adevărat un savant. Nu este altceva decât un jucător frustrat, care încearcă să obțină prin amenințări ceea ce a pierdut la jocul de noroc. Și eu sunt mason, dar acest Rit Egiptean denaturează învățăturile ordinului nostru.

– Minte, a clocotit Silano. Nu s-ar fi întors în Cairo, dacă medalionul nu ar mai fi fost în posesia lui.

– Bineînțeles că m-aș fi întors. Sunt un savant al acestei expediții, cu nimic mai prejos decât Monge sau Berthollet. Cel care nu s-a întors este prietenul meu scriitor, Talma, care a dispărut în Alexandria în aceeași perioadă în care ai sosit dumneata.

Silano s-a uitat la ceilalți.

– Din nou, magie.

Ei au izbucnit în râs.

– Nu glumi, *monsieur*, am spus. Știi unde e Antoine?

– Dacă îți găsești medalionul, poate că te voi ajuta să-l găsești pe Talma.

– Ți-am mai spus, medalionul s-a pierdut!

– Iar eu am spus că nu te cred. Dragul meu general Bonaparte, de unde știm de care parte este americanul, acest vorbitor de engleză?

– Este strigător la cer! am țipat eu, chiar în timp ce mă întrebam în taină de care parte ar trebui să fiu, chiar în timp ce eram foarte hotărât să fiu de partea mea, oricare ar fi aceea. Așa cum spusese Astiza, în ce credeam cu adevărat? În comoara afurisită, în femei frumoase și în George Washington.

– Duelează-te cu mine! l-am provocat.

– Nu va fi niciun duel! a ordonat Napoleon încă o dată. Destul! Vă purtați ca niște copii! Gage, ai permisiunea de a părăsi masa.

M-am ridicat și m-am înclinat.

– Probabil că ar fi cel mai bine.

Am mers cu spatele către ușă.

– Ești pe cale să vezi că sunt cu adevărat un savant! a strigat Silano după mine.

Și l-am auzit vorbind cu Napoleon.

– Americanul ăla, nu ar trebui să ai încredere în el. E un bărbat care ar putea să transforme planurile noastre într-un eșec.

Era trecut de prânz a doua zi când , Ash, Enoh, Astiza și cu mine ne odihneam lângă fântână, vorbind despre cină și despre scopul lui Silano. Enoh își înarmase servitorii cu

bâte. Fără niciun motiv evident, ne simţeam sub asediu. De ce a bătut Silano atâta drum până aici? Care era interesul lui Bonaparte? Voia şi generalul să stăpânească puteri oculte? Sau amplificam noi o ameninţare care era doar o curiozitate fără valoare?

Am primit răspunsul când s-a auzit o lovitură scurtă în uşa lui Enoh şi Mustafa s-a dus să deschidă. S-a întors nu cu un vizitator, ci cu un vas.

– Cineva a lăsat asta.

Vasul din lut colorat era mare, înalt de jumătate de metru şi destul de greu pentru că muşchii braţelor servitorului erau încordaţi în timp ce l-a cărat spre o măsuţă joasă şi l-a lăsat jos.

– Nu era nimeni, iar strada era pustie.

– Ce este? am întrebat.

– Este un vas pentru ulei, a spus Enoh. Nu se obişnuieşte să se trimită un cadou în acest fel.

Părea îngrijorat, dar s-a ridicat să-l deschidă.

– Aşteaptă, am spus. Dacă e o bombă?

– O bombă?

– Sau un cal troian, a spus Astiza, care cunoştea legendele greceşti la fel de bine ca şi pe cele egiptene. Un duşman lasă asta, îl ducem înauntru...

– Şi dintr-odată sar soldaţi pitici? a întrebat Ashraf, cumva amuzat.

– Nu. Şerpi. Şi-a amintit întâmplarea din Alexandria.

Acum ezita Enoh. Ash s-a ridicat.

– Daţi-vă înapoi şi lăsaţi-mă pe mine să-l deschid.

– Foloseşte un băţ, i-a spus fratele său.

– O să folosesc sabia și voi fi rapid.

Ne-am dat câțiva pași înapoi. Folosind vârful iataganului, Ashraf a spart sigiliul din ceară de pe margine și a eliberat capacul. Niciun sunet nu se auzea dinăuntru. Așa că, folosind vârful armei sale, Ash a ridicat încet acoperitoarea și a lovit ușor. Din nou, nimic. S-a aplecat cu grijă înainte, încercând cu sabia și a sărit înapoi.

– Șarpe! a confirmat el.

La naiba! Mă săturasem de reptile.

– Dar nu se poate, a spus mamelucul. Vasul e plin cu ulei. Pot să-l miros.

S-a apropiat din nou, atent, încercând cu sabia.

– Nu... așteptați. Șarpele este mort. Chipul îi era neliniștit. Fie ca zeii să aibă milă.

– Ce naiba?

Strâmbându-se, mamelucul și-a cufundat mâna în vas și a tras. A ieșit ceva ce semăna cu un șarpe cu un pumn de păr uleios încâlcit în solzii unei reptile. În timp ce-și ridica brațul, am văzut un obiect rotund înfășurat în spirala unui șarpe mort. Uleiul înmuiase un cap de om.

Am gemut adânc. Era Talma, cu ochii deschiși și orbi.

15

– L-au ucis ca să-mi transmită mie un mesaj, am spus.

– Dar de ce ți-ar omorî prietenul pentru ceva ce ai spus că nu ai? De ce nu te-au omorât pe tine? a întrebat Ashraf.

Mă gândeam la același lucru. Capul bietului Talma a fost cufundat temporar înapoi în vas, părul lui semănând cu ierburile de pe fluviu. Nu voiam să-mi închipui unde ar putea fi trupul.

– Pentru că nu îl cred, a spus Astiza. Numai Ethan știe cu siguranță dacă medalionul mai există și ce ar putea însemna. Vor să-l constrângă, nu să-l omoare.

– E un mod al naibii de jalnic de a face asta, am spus fioros.

– Și cine sunt? a întrebat Enoh.

– Beduinul, Ahmed Bin Sadr.

– E o unealtă, nu e maestrul.

– Atunci trebuie să fie Silano. M-a avertizat să-l iau în serios. Vine el, iar Antoine moare. E numai vina mea. L-am rugat pe Talma să încerce să afle ceva despre Bin Sadr în Alexandria. Talma a fost răpit sau l-a urmărit pe Silano ca să-l spioneze. A fost prins și nu a vorbit. Și ce știa? Și au presupus că moartea lui ar trebui să mă înspăimânte.

Ash m-a bătut pe umăr.

– Numai că nu știe ce luptător ești!

De fapt, eram destul de uman ca să am coșmaruri timp de o lună, dar astea nu sunt lucruri de mărturisit într-o astfel de situație. În plus, dacă era un singur lucru de care eram foarte sigur, era că Silano nu-mi va lua în vecii vecilor medalionul.

– Este vina mea, a spus Astiza. Ai spus că s-a dus în Alexandria ca să întrebe despre mine.

– A fost ideea lui, nu a mea, nici a ta. N-ai de ce să te învinovățești.

– De ce nu m-a întrebat direct?

Pentru că niciodată nu mi-ai răspuns la toate întrebările, am gândit. Pentru că îți face plăcere să fii o enigmă. Dar nu am spus nimic. Am rămas pentru o vreme într-o tăcere posomorâtă, luptându-ne cu sentimentul de vinovăție. Câteodată, cu cât suntem mai nevinovați, cu atât ne învinovățim mai tare.

– Prietenul tău nu va fi ultimul care va muri dacă Silano își urmează drumul, a spus în sfârșit Enoh cu greutate.

Suna de parcă bătrânul știa mai multe decât lăsase să se înțeleagă.

– Ce vrei să spui?

– Sunt mult mai multe în joc decât îți poți da seama sau decât ți s-a spus. Cu cât studiez mai mult, cu atât mă tem mai mult și sunt mai convins.

– De ce?

– Medalionul tău poate fi un soi de indiciu sau de cheie care deschide o ușă sacră a unei cripte demult ascunse. A fost căutată și s-au dat lupte pentru ea timp de milenii, după care, pentru că misterul nu i-a fost dezlegat, a zăcut probabil uitată în Malta până când Cagliostro a aflat despre ea studiind aici și a plecat s-o caute. Îi blestemă pe cei nedemni și îi înnebunește. Îi ia peste picior pe cei foarte deștepți. A devenit o ghicitoare. Este o cheie fără lacăt sau o hartă către nicio destinație. Nimeni nu-și amintește la ce se referă. M-a zăpăcit până și pe mine.

– Atunci poate că este inutilă, am spus cu un amestec de speranță și regret.

– Sau timpul ei a sosit în sfârșit. Silano nu te-ar fi urmărit până aici, după propriile lui cercetări, dacă nu ar fi avut speranțe reale.

– De a găsi comoara?

– Dacă ar fi numai asta. Există o comoară, dar există și putere. Nu știu ce îi motivează cu adevărat pe acest misterios european și pe așa-zisul lui Rit Egiptean, dar dacă Silano va descoperi vreodată ceea ce au căutat atât de mulți, nu numai că va câștiga viață veșnică și o bogăție de neimaginat, ci și accesul către secrete care pot desface chiar urzeala și țesătura lumii. Omul potrivit ar putea construi cu ele. Cel nepotrivit...

– *Ce* secrete? Ce dracu' căutați voi cu adevărat?

Enoh a oftat, gândindu-se ce să spună. Într-un final, a vorbit.

– *Cartea lui Thot.*

– Cartea a ce?

– Thot este zeul egiptean al înțelepciunii și cunoașterii, a spus Astiza. Este de trei ori măreț, cel pe care grecii l-au numit Hermes. Când Egiptul a luat ființă, Thot era acolo.

– Originile națiunii noastre sunt misterioase, a spus Enoh. Nu există istorie. Dar Egiptul a fost înaintea tuturor. În loc de legende cu o trezire la viață treptată, civilizația noastră pare să fi țâșnit din nisip gata formată. Nu există niciun precedent, și apoi brusc se ivesc regatele cu toate cunoștințele de care era nevoie. De unde a venit cunoașterea? Această naștere bruscă noi o punem pe seama înțelepciunii lui Thot.

– El este cel care a inventat scrisul, desenul, măsurarea, matematica, astronomia și medicina, a explicat Astiza. De unde anume a venit nu știm, dar a început tot ceea ce a urmat de atunci. Pentru noi, el este ca Prometeu, cel care a dat oamenilor focul, sau ca Adam și Eva, care au mâncat din mărul cunoașterii. Da, povestea ta biblică sugerează o trezire la viață asemănătoare, dar o condamnă. Noi credem că oamenii erau mai înțelepți în acele vremuri și că știau lucruri magice. Lumea era mai curată și mai fericită.

A arătat către un tablou de pe peretele cu biblioteca lui Enoh. Reprezenta un bărbat cu cap de pasăre.

– Ăsta e Thot? Era ceva deranjant în legătură cu oamenii cu capete de animale. De ce o pasăre? Sunt mai toante ca măgarii.

– Este un ibis, iar noi, egiptenii, considerăm unitatea dintre oameni și animale chiar frumoasă. Era o anume răceală în tonul ei. Zeul este de asemenea înfățișat ca un babuin. Egiptenii credeau că nu există diferențe bine definite între om și animal, om și zeu, viață și moarte, creator și creat. Toți sunt parte a unui întreg. Thot este cel care prezidează judecata când inimile noastre sunt cercetate și puse în balanță cu o pană, înaintea unui juriu format din patruzeci și doi de zei. Trebuie să mărturisim că nu am făcut rău, ca nu cumva sufletul nostru să fie mâncat de un crocodil.

– Înțeleg, am spus, chiar dacă nu înțelesesem nimic.

– Uneori cutreiera lumea ca să observe și își ascundea înțelepciunea pe măsură ce învăța tot mai mult. Oamenii l-au numit Nebunul.

– Nebunul?

– Măscăriciul, mucalitul, cel care spune adevărul, a spus Enoh. El apare din nou și din nou. Se spune că nebunul îl va căuta pe nebun.

Acum chiar eram neliniștit. Nu asta spusese țiganca Sarylla în pădurea franceză când întorsese cărțile de tarot? Ceea ce eu respinsesem ca fiind o prostie era de fapt o profeție adevărată? Și ea mă numise nebun.

– Dar de ce atâta agitație pentru încă o carte?

– Aceasta nu este doar o altă carte, ci prima carte, a spus Enoh. Și cu siguranță ești de acord că aceste cărți pot conduce lumea, fie ele Biblia, Coranul, lucrările lui Isaac Newton sau cântecele din *Iliada* care l-au inspirat pe Alexandru. În cel mai înalt grad, reprezintă chintesența gândirii, înțelepciunii, speranței și dorinței. Se spune că această carte a lui Thot are patruzeci și două de suluri de papirus, doar o selecție din cele treizeci și șase de mii cinci sute treizeci și cinci de suluri – câte o sută pentru fiecare zi a anului solar – pe care Thot a gravat cunoștințele lui secrete și le-a ascuns peste tot în lume, pentru a fi găsite doar de cel care merită, la momentul potrivit. Aceste suluri conțin un rezumat al misterioaselor puteri ale Maeștrilor care au construit piramidele: Forță. Dragoste. Nemurire. Bucurie. Răzbunare. Levitație. Invizibilitate. Abilitatea de a vedea lumea așa cum este în realitate, și nu iluzia ca un vis în care trăim. Există un model care stă la baza lumii noastre, o structură invizibilă, despre care legendele spun că poate fi manipulată până când se obține un efect magic. Egiptenii antici știau cum să facă asta. Noi am uitat.

– De asta toți doresc cu disperare acest medalion?

– Da. Poate fi un indiciu pentru o căutare la fel de veche ca istoria. Dacă oamenii nu trebuiau să moară sau puteau fi aduși din nou la viață dacă mureau? Pentru un individ, numai timpul i-ar putea permite în cele din urmă acumularea cunoștințelor care l-ar transforma în stăpânul tuturor celorlalți. Pentru armate, ar însemna invulnerabilitatea. Cum ar arăta o armată care nu cunoaște frica? Cum ar fi un tiran care trăiește veșnic? Dacă ceea ce numim noi magie nu era nimic mai mult decât știință antică, controlată de o carte adusă de o ființă sau de niște ființe, atât de străvechi și înțelepte încât nu mai știm cine erau și de ce au venit?

– Cu siguranță Bonaparte nu se așteaptă...

– Nu cred că francezii știu exact ce caută sau cum i-ar putea ajuta, altfel ar fi separat deja națiunea noastră în două. Există povești, iar asta e destul. Ce au de pierdut căutând? Bonaparte este un manipulator. Te-a pus pe tine să te ocupi de problemă. De asemenea și pe savanți, ca Jomard. Acum Silano. Dar bănuiesc că Silano e diferit. Susține că lucrează pentru guvernul francez, dar de fapt se folosește de ajutorul lor ca să lucreze pentru el însuși. O ia pe urmele lui Cagliostro, încercând să descopere dacă legendele sunt adevărate.

– Dar nu sunt, am obiectat eu. Adică, e o nebunie. Dacă această carte există, de ce nu vedeți vreo urmă din ea? Oamenii au murit dintotdeauna, chiar și în Egiptul antic. Trebuie să moară, pentru ca societatea să se reînnoiască, pentru ca tinerii să ia locul bătrânilor. Dacă nu ar muri,

oamenii ar înnebuni de iritare. Moartea naturală va fi înlocuită de crimă.

– Dai dovadă de înțelepciune dincolo de anii pe care îi ai! a strigat Enoh. Și ai început să înțelegi de ce asemenea secrete cumplite au fost folosite atât de rar și nu trebuie să li se tulbure somnul. Cartea există, dar este periculoasă. Un simplu muritor nu poate mânui puterea divină. Thot a știut că toate cunoștințele lui trebuie protejate până când dezvoltarea noastră morală și emoțională ar fi echilibrată de înțelepciunea și ambiția noastră, așa că le-a ascuns. Cu toate acestea, visul a pătruns în toată istoria și probabil că fragmente ale scrierilor au fost învățate. Alexandru cel Mare a venit în Egipt, a consultat oracolul și a plecat să cucerească lumea. Cezar și familia lui au triumfat după ce a studiat aici cu Cleopatra. Arabii au devenit cea mai puternică civilizație a lumii după ce au invadat Egiptul. În Evul Mediu, creștinii au organizat cruciade și au venit în Țara Sfântă. Pentru a o elibera? Sau pentru motive mult mai ascunse și secrete? Mai târziu, alți europeni au început să străbată locurile antice. De ce? Unii susțin că pentru artefacte creștine. Alții vorbesc de legenda Sfântului Graal. Dar dacă Graalul este o metaforă a acestei cărți, o metaforă a înțelepciunii fundamentale? Dacă simbolizează cel mai periculos foc prometeic? Te-a convins vreuna din bătăliile la care ai fost martor până acum că suntem pregătiți pentru asemenea cunoștințe? Ne-am depășit foarte puțin condiția de animale. Așadar, vechiul nostru ordin s-a trezit încet din amorțeală, temându-se că morminte îngropate de multă vreme aveau să fie deschise din nou,

că o carte cu secrete demult pierdute putea să fie redescoperită. Dar nici măcar noi nu știm exact ce anume păzim! Acum magi păgâni au venit cu Bonaparte.

– Adică savanții.

– Și acest vrăjitor, Silano.

– Vrei să distrugi medalionul, ca să nu fie găsită nici cartea?

– Nu, a spus Ashraf. A fost redescoperit cu un motiv. Chiar venirea ta reprezintă un semn, Ethan Gage. Numai că aceste secrete îi aparțin Egiptului, nu Franței.

– Avem propriii noștri spioni, a continuat Astiza. S-a zvonit că va veni un american cu ceva ce părea a fi o cheie spre trecut, o relicvă care fusese pierdută de secole și reprezenta un indiciu pentru niște puteri dispărute de milenii. Au spus că cel mai bine ar fi să te omoare. Dar în Alexandria mi-ai ucis stăpânul și atunci am înțeles că Isis avea un alt plan.

– De unde proveneau zvonurile?

A ezitat.

– De la țigani.

– Țigani!

– O șatră din Franța ne-a avertizat.

M-am lăsat pe spate, uluit de această nouă revelație. Pe Jupiter și Iehova, fusesem trădat și de către romi? Stefan și Sarylla mi-au distras atenția în timp ce trimiteau vești despre sosirea mea? Ce fel de marionetă eram? Iar oamenii aceștia care stăteau în jurul meu, oamenii aceștia pe care îi plăceam și în care aveam încredere, erau cu adevărat cei care m-ar putea conduce la prețioasa carte sau o adunătură de lunatici?

– Cine *sunteți* cu adevărat?

– Ultimii preoți ai vechilor zei, care erau manifestări pământene ale unei perioade și ale unui neam cu mult mai multă înțelepciune decât avem noi, a spus Enoh. Originile și scopul lor sunt pierdute în negura trecutului. Reprezentăm felul nostru de masonerie, dacă vrei, moștenitorii începutului și paznicii trecutului. Suntem Gardieni, nu foarte siguri ce anume păzim, dar ni s-a cerut să ținem această carte departe de mâinile nepotrivite. Vechile religii nu au murit de tot niciodată, au fost pur și simplu absorbite în cele noi. Sarcina noastră este să descoperim ușa înainte ca oportuniștii fără principii s-o facă, iar apoi s-o închidem din nou, pentru totdeauna.

– Ce ușă?

– Asta e ceea ce nu știm.

– Și vreți s-o închideți doar după ce trageți puțin cu ochiul?

– Nu putem hotărî ce e mai bine să facem cu cartea până nu o găsim. Va trebui să vedem dacă oferă speranță sau pericol, mântuire sau osândă. Dar până când o vom găsi, trăim cu teama că altcineva, fără scrupule, o va găsi înaintea noastră.

Am clătinat din cap.

– Între încercarea nereușită de asasinare a mea din Alexandria și faptul că nu aveți mai multe indicii decât mine, nu prea păreți o castă de preoți, am bombănit eu.

– Zeița face lucrurile la timpul potrivit, a spus senină Astiza.

– Iar Silano și le face pe ale lui.

Am privit încruntat mica noastră adunare.

– Isis nu l-a ajutat pe bietul Talma și nu ne va proteja. Nu cred că aici suntem în siguranță.

– Casa mea e păzită..., a început Enoh.

– Și cunoscută. Adresa ta nu mai e un secret, și dovada este vasul de ulei. Trebuie să plecăm acum. Crezi că nu va veni să bată la ușă dacă e suficient de disperat?

– Să ne mutăm! Nu voi fugi din calea răului. Nu-mi voi lăsa cărțile și relicvele pe care le-am strâns într-o viață întreagă. Servitorii mei mă pot apăra și, pe lângă asta, încercarea de a-mi muta biblioteca ar însemna să dăm de gol orice altă ascunzătoare. Treaba mea este să îmi continui cercetările, iar a voastră să continuați să lucrați cu savanții, până ce vom afla unde este această ușă ca s-o închidem înainte de a intra Silano. Am intrat în cursa pentru redescoperire. Să nu o pierdem fugind acum.

Enoh era roșu la față. Să încerci să-l trimiți într-o ascunzătoare era ca și cum ai încerca să clintești o lipitoare.

– Atunci cel puțin avem nevoie de un loc sigur pentru Astiza și pentru medalion, am susținut eu. E o nebunie să-l ținem acum, aici. Și dacă sunt atacat sau omorât, este obligatoriu ca ei să nu găsească medalionul asupra mea. De fapt, dacă voi fi răpit, absența lui ar putea fi singurul lucru care să mă țină în viață. Astiza ar putea fi folosită ca ostatic. Până și Napoleon a observat... ăăă... interesul meu pentru ea. Când am spus asta mi-am plecat privirea. Între timp, Bonaparte va conduce un grup de savanți la piramide. Poate împreună vom afla ceva ca să-l oprim pe Silano.

– Nu poți trimite departe o femeie tânără și frumoasă singură, a spus Enoh.

– Atunci unde poți trimite o femeie în Egipt?

– Într-un harem, a sugerat Ashraf.

Mărturisesc că mai multe fantezii erotice în legătură cu misterioasa instituție mi-au trecut prin minte. Am avut o viziune cu bazine nu foarte adânci pentru scăldat, sclave care făceau vânt și femei ahtiate de sex, pe jumătate dezbrăcate. Aș putea face o vizită într-un asemenea loc? Dar dacă Astiza intra într-un harem, mai putea să iasă?

– Nu am de gând să stau închisă într-un serai, a spus Astiza. Nu aparțin niciunui bărbat.

Ei, bine, îmi aparții mie, mi-am spus, dar nu părea momentul potrivit de a aduce acest subiect în discuție.

– Într-un harem nu poate intra sau vedea ce se întâmplă niciun bărbat în afară de stăpânul lui, a insistat Ashraf. Cunosc un nobil care nu a fugit din calea francezilor, Yusuf al-Beni, care și-a păstrat casa și gospodăria. Are un harem pentru femeile lui și i-ar putea oferi preotesei adăpost. Nu ca o fată din harem, ci ca oaspete.

– Yusuf e de încredere?

– Cred că poate fi cumpărat.

– Nu vreau să stau departe de evenimente, fără să știu ce se întâmplă, cosând cu o grămadă de femei prostuțe, a spus Astiza.

La naiba, era independentă! Era unul din lucrurile care îmi plăceau la ea.

– Nici nu vrei să fii moartă sau mai rău, am replicat. Ideea lui Ashraf este excelentă. Te ascunzi acolo ca

oaspete, cu medalionul, în timp ce eu merg la piramide și, împreună cu Enoh voi rezolva această problemă. Să nu cumva să pleci de acolo. Să nu-i acorzi medalionului vreo importanță, ca să-l vadă toată lumea din harem. Cea mai bună șansă a noastră e ca uneltirile lui Silano să îl distrugă. Bonaparte va vedea dincolo de ele și își va da seama că Silano vrea aceste puteri pentru el însuși, nu pentru Franța.

– E la fel de riscant să mă lăsați singură, a spus Astiza.

– Nu vei fi singură, ci cu o grămadă de femei prostuțe, după cum ai spus chiar tu. Stai ascunsă și așteaptă. O să găsesc această carte a lui Thot și o să vin să te iau.

16

Vizita lui Napoleon la piramide a fost o excursie mult mai grandioasă decât cea făcută mai înainte de mine, cu Talma și Jomard. Mai mult de o sută de ofițeri, soldați însoțitori, ghizi, servitori și oameni de știință au traversat Nilul și au urcat până la platoul de la Gizeh. Parcă era o vacanță, un alai de măgari care ducea neveste franceze, amante și cantități imense de fructe, dulciuri, mâncare și vin. Umbrele de soare făceau umbră. Pe nisip au fost întinse covoare. Aveam să cinăm lângă eternitate.

Absența lui Silano sărea în ochi, dar contele făcea cercetări în Cairo, după cum mi s-a spus. Eram bucuros că o ascunsesem pe Astiza și o luasem din drumul lui.

În timp ce ne târam picioarele urcând panta, i-am spus lui Napoleon despre oribila moarte a lui Talma, pentru a-i cântări reacția și a sădi îndoiala în mintea lui în legătură cu rivalul meu. Din nefericire, veștile mele au părut mai mult să-l irite pe comandantul nostru decât să-l șocheze.

– Ziaristul abia începuse lucrul la biografia mea! N-ar fi trebuit să plece la drum înainte să se restabilească pacea în țară.

– Prietenul meu a dispărut când a sosit Silano, generale. Este o coincidență? Mă tem că ar putea fi implicat contele. Sau Bin Sadr, jefuitorul beduin.

– Jefuitorul este aliatul nostru, *monsieur* Gage. La fel ca și contele, care este un agent al lui Talleyrand însuși. M-a asigurat că nu știe nimic de Talma și, în orice caz, n-ar fi avut niciun motiv. Nu-i așa?

– A spus că vrea medalionul.

– Pe care ai spus că l-ai pierdut. Într-o națiune cu un milion de băștinași sălbatici, de ce îi suspectezi doar pe cei care sunt de partea noastră?

– Dar sunt cu adevărat de partea noastră?

– Sunt de partea *mea!* Așa cum vei fi și dumneata, când vei începe să dezlegi misterele pentru care te-am adus aici! Întâi pierzi medalionul și calendarul, iar acum aduci acuzații colegilor noștri! Talma a murit! Oamenii mor în război!

– Dar capetele lor nu sunt trimise într-un vas de ulei!

– Am văzut trimise și alte părți... Ascultă. Ai fost martor la înfrângerea flotei noastre. Succesul nostru este amenințat. Suntem izolați de Franța. Mamelucii rebeli se

adună în sud. Populația încă nu s-a împăcat cu noua situație. Rebelii săvârșesc tot felul de atrocități tocmai pentru a semăna genul de teroare și confuzie pe care le manifești dumneata. Fii tare, Gage! Ai fost adus aici pentru a rezolva mistere, nu pentru a le crea!

– Generale, fac tot ce-mi stă în putință, dar capul lui Talma a fost în mod clar un mesaj...

– Că timpul este vital. Nu-mi permit să mă înduioșez, pentru că simpatia este o slăbiciune și orice slăbiciune din partea mea ar duce practic la distrugerea noastră. Gage, am tolerat prezența unui american pentru că mi s-a spus că ai putea fi folositor în cercetările despre egiptenii antici. Poți să descoperi semnificația piramidelor sau nu?

– Încerc, generale.

– Fă-o! Pentru că în momentul în care nu-mi mai ești de folos, pot să te trimit la închisoare. S-a uitat pe lângă mine, avertismentul fiind dat. Ah... Sunt mari, nu-i așa?

Același sentiment copleșitor pe care l-am simțit la prima vizită a fost trăit de ceilalți în timp ce ajungeau în fața Sfinxului, în spatele căruia se vedeau piramidele. Flecăreala obișnuită a încetat în timp ce ne strângeam pe nisip ca furnicile, adâncimea timpului fiind palpabilă. Umbrele lor pe nisip erau la fel de distincte ca și piramidele. Nu simțeam fantomele muncitorilor și faraonilor demult dispăruți, ci mai degrabă spiritul liniștit al uriașelor structuri.

Napoleon a privit monumentele ca un șef de șantier.

– Par la fel de simplu de construit de parcă le-ar fi făcut un copil, dar cu siguranță sunt foarte mari. Monge, uită-te

la masa aceea de piatră! Construirea acesteia mari de aici ar fi ca organizarea armatei. Jomard, ce dimensiuni are?

– Încă săpăm, încercând să găsim baza și colțurile, a răspuns ofițerul. Marea Piramidă are cel puțin două sute douăzeci și opt de metri pe fiecare parte și peste o sută treizeci și șapte de metri înălțime. Baza acoperă cincizeci și doi de metri pătrați, în timp ce pietrele de construcție sunt uriașe: am calculat că sunt cel puțin două milioane și jumătate. Dimensiunea este suficient de mare ca să cuprindă cu ușurință orice catedrală din Europa. Este cea mai mare structură din lume.

– Atâta piatră, a murmurat Napoleon.

A întrebat și care sunt dimensiunile celorlalte două piramide ale regilor și, folosind un creion al lui Conte, a început să noteze calculele sale. Jongla cu matematica așa cum ceilalți mâzgăleau.

– De unde crezi că au luat piatra, Dolomieu? a întrebat în timp ce scria.

– De undeva din apropiere, a răspuns geologul. Aceste blocuri sunt din calcar, la fel ca rocile de bază ale platoului. De aceea par erodate. Calcarul nu este foarte dur și este foarte ușor tocit de apă. De fapt, formațiunile de calcar sunt deseori străpunse de peșteri. E posibil ca și aici să existe peșteri, dar trebuie să cred că acest platou este solid, dată fiind ariditatea. Se spune că ar exista și granit în interiorul piramidei, iar acesta trebuie să fi fost adus de la mulți kilometri distanță. Bănuiesc că și calcarul de suprafață a fost adus dintr-o altă carieră de roci mai bune.

Napoleon și-a arătat calculele.

– Priviți, e absurd. Cu pietrele din aceste piramide ai putea construi un zid în jurul Franței, de doi metri înălțime și un metru grosime.

– Sper că nu te aștepți să facem asta, generale, a glumit Monge. Ar putea însemna milioane de tone de dus acasă.

– Într-adevăr. A râs. În sfârșit găsesc un conducător care mi-a eclipsat propria ambiție! Keops, mă faci să par mic! Cu toate acestea, de ce să nu săpăm un tunel prin munte? Este adevărat că jefuitorii arabi de morminte nu au găsit cadavre înăuntru?

– Nu există nicio dovadă că cineva a fost vreodată îngropat aici, a spus Jomard. Pasajul principal a fost blocat de enorme blocuri de granit care par să fi păzit... nimic.

– Așadar, iată-ne în fața unui alt mister.

– Poate. Sau poate că piramidele servesc altor scopuri: aceasta e teoria mea. De exemplu, amplasarea piramidei, lângă paralela 30, este ciudată. Este aproape exact o treime din distanța de la Ecuator la Polul Nord. Așa cum i-am explicat și lui Gage, anticii sugerează că egiptenii ar fi putut cunoaște natura și mărimea planetei noastre.

– Dacă e așa, sunt înaintea a jumătate din ofițerii armatei mele, a spus Bonaparte.

– La fel de remarcabil, Marea Piramidă și suratele sale sunt orientate către cele patru puncte cardinale, nord, sud, est și vest, cu o precizie mult mai mare decât cea a instrumentelor de măsurare moderne. Dacă trasezi o linie din centrul piramidei către Mediterana, se intersectează exact cu delta Nilului. Dacă trasezi diagonale de la un colț al piramidei până la cel opus și le prelungești, una către

nord-est și cealaltă către nord-vest, vor forma un triunghi care cuprinde perfect delta. Această locație nu a fost aleasă întâmplător, generale.

– Ciudat. O locație simbolică pentru a lega, poate, Egiptul de Sus și Egiptul de Jos. Crezi că piramida reprezintă o declarație politică?

Jomard s-a simțit încurajat de atenția acordată teoriilor sale, de care ceilalți ofițeri își bătuseră joc.

– Este de asemenea interesant de avut în vedere apotema piramidei, a spus entuziast.

– Ce este o apotemă? l-am întrerupt eu.

– Dacă trasezi o dreaptă prin mijlocul unei laturi a piramidei, a explicat matematicianul Monge, de la vârf spre bază, astfel încât să-i împarți triunghiul în două, acea linie este apotema.

– Ah.

– Apotema, a continuat Jomard, pare să aibă exact o sută optzeci și doi de metri sau lungimea unei stadii grecești. Este o dimensiune obișnuită, întâlnită peste tot în lumea antică. Ar putea reprezenta piramida un standard de măsurare sau ar putea fi construită după un standard care îi precede cu mult pe greci?

– Posibil, a spus Bonaparte. Cu toate acestea, s-o folosești ca o riglă pare o justificare pentru un astfel de monument chiar și mai absurdă decât un mormânt.

– După cum știi, generale, sunt câte șaizeci de minute în fiecare grad latitudinal sau longitudinal. Apotema se întâmplă să fie o zecime dintr-un minut dintr-un grad. Este doar o simplă coincidență? Chiar și mai ciudat, perimetrul

bazei piramidei este egal cu jumătate de minut, iar două circumferințe un minut. Mai mult, perimetrul bazei piramidei pare să fie egal cu circumferința unui cerc a cărui rază este înălțimea piramidei. E ca și cum piramida ar fi fost construită ca să codifice dimensiunile planetei noastre.

– Dar împărțirea pământului în trei sute șaizeci de grade este o convenție modernă, nu-i așa?

– Dimpotrivă, urme ale acestui număr pot fi găsite în Babilon și Egipt. Anticii au ales acest număr pentru că este egal cu cel al zilelor anului.

– Dar anul are trei sute șaizeci și cinci de zile, am obiectat eu. Și un sfert.

– Egiptenii au adăugat cinci zile sfinte când lucrul acesta a devenit evident, a spus Jomard, la fel cum și noi, revoluționarii, am adăugat sărbători la cele treizeci și șase de săptămâni de zece zile. Teoria mea este că oamenii care au construit piramida cunoșteau mărimea și forma pământului și au grupat aceste dimensiuni în această structură că să nu se piardă, dacă în viitor cunoștințele ar fi intrat în declin. Au anticipat, poate, perioada întunecată a Evului Mediu.

Napoleon era nerăbdător.

– Dar de ce?

Jomard a ridicat din umeri.

– Poate pentru a reeduca omenirea. Poate pur și simplu pentru a face dovada a ceea ce știau. Noi construim monumente dedicate lui Dumnezeu și victoriilor militare. Poate că ei au construit monumente dedicate matematicii și științei.

Mi se părea destul de puțin probabil ca oamenii care trăiseră cu atât de multă vreme în urmă să știe atât de multe și totuși era ceva adevărat în ceea ce privește piramida, de parcă ar fi încercat să transmită niște adevăruri eterne. Franklin menționase un adevăr asemănător al dimensiunilor templelor grecești și mi-am adus aminte că Jomard legase totul de acea secvență ciudată de numere a lui Fibonacci. Mă întrebam din nou dacă aceste jocuri de aritmetică erau legate de secretul medalionului meu. Matematica îmi încețoșa mintea.

Bonaparte s-a întors către mine.

– Și ce părere are prietenul nostru american? Care este viziunea din Lumea Nouă?

– Americanii cred că lucrurile trebuie făcute cu un scop, am spus, încercând să par mai înțelept decât eram. Așa cum ați spus, suntem practici. Deci care este utilitatea practică a acestui monument? Poate că Jomard are dreptate că este mai mult decât un mormânt.

Napoleon nu s-a lăsat amăgit de divagația mea.

– Ei bine, cel puțin piramida are un sens. Am râs forțat. Veniți, vreau să arunc o privire înăuntru.

În timp ce cea mai mare parte a grupului nostru s-a mulțumit cu picnicul, câțiva dintre noi am intrat în gaura întunecată de pe fața de nord a piramidei. O poartă din calcar marca intrarea inițială a piramidei care fusese construită de egiptenii antici. Acea intrare, a explicat Jomard, fusese descoperită doar după ce musulmanii au îndepărtat învelișul piramidei ca să ia piatra pentru a construi orașul

Cairo, iar în timpurile antice fusese mascată de o poartă din piatră foarte inteligent ascunsă și prinsă în balamale. Nimeni nu știa cu precizie unde era situată. Așa că înainte de a fi descoperită, arabii medievali au încercat să jefuiască piramida făcând pur și simplu propria lor intrare. În anul 820, califul Abdullah Al Mamun, știind că istoricii făcuseră referiri la o intrare în partea de nord, a pus un grup de ingineri și zidari să sape un tunel în piramidă, în speranța de a da peste coridoarele și coloanele structurii. Întâmplarea a făcut să înceapă săpăturile sub prima ușă. Noi am intrat prin acea gaură.

De vreme ce presupunerile legate de amplasarea intrării s-au epuizat, arabii care săpau tunele au dat curând înăuntrul piramidei peste un coridor îngust care fusese construit de egipteni. Având puțin peste un metru, acel coridor cobora de la intrarea originară la un unghi de douăzeci și trei de grade, după cum a calculat Jomard. Cățărându-se, arabii au descoperit intrarea originară care dădea în exterior și o a doua galerie care urca înăuntrul piramidei având aceeași pantă ca primul coridor care cobora. Această galerie nu era menționată în cronicile antice și era astupată cu granit, prea tare pentru a fi spart cu dalta. Simțind că a găsit un pasaj secret către camera comorii, Al Mamun le-a ordonat oamenilor săi să sape în jurul bucății de granit, în blocurile de calcar care o înconjurau, mai puțin rezistente. Era o muncă grea, murdară și otrăvitoare. Au descoperit că primul zid de granit era urmat de altul, iar apoi de un al treilea. După un imens efort au revenit la coridorul care urca, dar au descoperit

că era astupat cu calcar. Hotărâți, au săpat până și acolo. Până la urmă, au reușit să pătrundă și au găsit...

– Nimic, a spus Jomard. Și cu toate acestea, ceva ce o să vedeți astăzi.

Sub îndrumarea geografului, am făcut o primă inspecție a acelui amestec arhitectural de intrări și răscruci, după care ne-am uitat atenți în jos la galeria care cobora și pe care o descoperiseră inițial arabii. Capătul ei era cufundat în beznă.

– De ce o pantă și nu scări? s-a mirat Napoleon.

– Probabil pentru ca obiectele să poată aluneca, a spus Jomard. Sau poate că aceasta nu este o intrare, ci are o altă funcție, poate o conductă sau un telescop îndreptat către o stea anume.

– Cel mai mare monument din lume, a spus Bonaparte, și nu are niciun sens. E ceva aici care ne scapă.

Cu ajutorul torțelor ținute de ghizi locali, ne-am făcut drum cu atenție în jos, la aproximativ o sută de metri, călcând pe o parte ca să ne putem sprijini cumva. Blocurile cioplite făceau loc unui coridor neted care trecea prin patul de calcar, care se termina în fața unei camere ca o grotă cu o groapă și o podea inegală. Părea neterminată.

– După cum vedeți, această galerie pare să nu ducă nicăieri, a spus Jomard. Nu am găsit nimic interesant.

– Atunci ce căutăm aici? a întrebat Bonaparte.

– Lipsa unui scop evident este ceea ce intrigă, nu credeți? De ce au săpat aici jos? Și așteptați, mai e ceva. Să urcăm din nou.

Ne-am conformat, gâfâind transpirați. Praful și guano de la lilieci ne-au pătat hainele. În interiorul piramidei aerul era cald, umed și stătut.

Înapoi la încrucișarea tunelului cu galeriile, am urcat deasupra locului prin care intrasem și am pătruns în galeria ascendentă, atât de laborios excavată de oamenii lui Al Mamun. Se ridica în același unghi precum cea inițială care cobora și, din nou, era mult prea joasă ca să stăm în picioare. Nu existau trepte și era greu de urcat. După șaizeci de metri, înfierbântați și gâfâind, am dat peste o altă încrucișare. În față, ca un nivel continuu, era încă un pasaj jos care ducea către o cameră spațioasă, fără trăsături caracteristice, cu un acoperiș triunghiular pe care arabii o botezaseră Camera Reginei, deși ghizii noștri ne-au spus că nu exista nicio dovadă că vreo regină fusese vreodată îngropată acolo. Ne-am târât spre ea și ne-am îndreptat. La un capăt era un alcov, posibil pentru o statuie sau un sarcofag, dar care era gol. Camera era remarcabilă doar prin simplitatea ei. Blocurile ei de granit nu aveau nimic deosebit, fiecare cântărind câteva tone, și fuseseră atât de bine îmbinate că nu puteai strecura printre ele o foaie de hârtie.

– Acoperișul triunghiular ar putea repartiza o parte din greutatea piramidei pe pereții camerei, a spus Jomard.

Napoleon, nerăbdător din cauza înjosirilor pline de praf pe care le înduram, a ordonat tăios să ne întoarcem la răscrucea de unde galeria continua să urce. Voia să vadă Camera Regelui de deasupra.

Pasajul îngust și jos ca pentru pitici s-a transformat într-unul pentru uriași. Pasajul care urca s-a lărgit și s-a

înălțat, formând o galerie înclinată care culmina cu un acoperiș cu console aflat la aproximativ nouă metri deasupra capetelor noastre. Din nou, nu erau trepte; era ca și cum urcai o pantă alunecoasă. Din fericire, ghizii au fixat o frânghie. Încă o dată, lucrarea în piatră era perfectă prin simplitatea ei. Înălțimea acestei secțiuni părea la fel de inexplicabilă ca și pasajul pentru pitici de dinainte.

Chiar au construit oamenii așa ceva?

Un ghid arab a ridicat torța și a arătat spre tavan. Am văzut niște cocoloașe negre care alterau simetriile perfecte, dar nu ne-am dat seama ce erau.

– Lilieci, a șoptit Jomard.

Aripile lor au început să foșnească și să se agite în umbră.

– Să ne grăbim, a ordonat Napoleon. Mi-e cald și aproape că mă sufoc.

Fumul torței era înțepător. Galeria avea patruzeci și șapte de metri lungime, a anunțat Jomard după ce a derulat o ruletă și, din nou, nu avea un scop evident. Apoi urcușul s-a sfârșit și a trebuit să ne aplecăm pentru a înainta din nou în plan orizontal. În sfârșit am intrat în cea mai mare cameră a piramidei, construită la o treime din înălțime deasupra bazei structurii.

Camera Regelui era un dreptunghi fără vreo caracteristică anume, construit din blocuri uriașe de granit roșu. Din nou, simplitatea era ciudată. Acoperișul era plat, iar podeaua și pereții sărăcăcioși. Nu exista nicio carte sacră sau vreun zeu cu cap de pasăre. Singurul obiect era un sarcofag din granit negru fără capac așezat în capătul îndepărtat, la

fel de gol ca și camera. De aproximativ doi metri lungime, un metru lățime și aproape un metru înălțime, era prea mare pentru a fi încăput prin intrarea strâmtă prin care tocmai ne târâserăm și trebuie să fi fost așezat acolo în timp ce se construia piramida. Napoleon a părut pentru prima dată intrigat și a cercetat cu atenție coșciugul din piatră.

– Cum ar fi putut să scoată chestia asta? a întrebat el.

– Interesante sunt și dimensiunile camerei, generale, a spus Jomard. Am măsurat zece metri lungime și cinci metri lățime. Podeaua camerei este un pătrat dublu.

– Ca să vezi! am spus, mai batjocoritor decât intenționasem.

– Vrea să spună că lungimea ei este de două ori lățimea, a explicat Monge. Pitagora și grecii au fost interesați de armonia unor asemenea dreptunghiuri perfecte.

– Înălțimea este jumătate din lungimea diagonalei camerei, a adăugat Jomard, adică cinci metri și jumătate. Gage, dă-mi o mână de ajutor și îți voi arăta încă ceva. Ține capătul ruletei în acel colț.

Am făcut așa cum mi-a cerut. Jomard a întins ruleta în diagonală către peretele opus, la exact jumătatea încăperii. Apoi, în timp ce țineam ruleta în colțul meu, a traversat camera către capătul lui până când ceea ce fusese o diagonală s-a transformat într-o latură de-a lungul zidului unde mă aflam eu.

– *Voilà!* a strigat, vocea răsunându-i în camera de piatră. Încă o dată nu arătam entuziasmul preconizat.

– Nu recunoști asta? Am umblat de colo colo peste asta în vârful piramidei! Numărul de aur!!

Abia acum am înțeles. Dacă împărțeai acea cameră dreptunghiulară în două pătrate, măsurai diagonala unuia dintre ele și plasai acea linie pe lungimea camerei, raportul dintre lungime și ceea ce rămânea era presupusul număr magic, 1,618.

– Vrei să spui că această cameră integrează numerele lui Fibonacci în același mod în care o face piramida? am spus, încercând să par nepăsător.

Sprâncenele lui Monge s-au ridicat.

– Numerele lui Fibonacci? Gage, ești matematician într-o mai mare măsură decât aș fi bănuit.

– Oh, doar ce am adunat de pe ici, pe colo.

– Deci care e utilizarea practică a acestor proporții? a întrebat Napoleon.

– Reprezintă natura, am observat eu.

– Și codifică unitățile de măsură fundamentale ale regatului egiptean, a spus Jomard. După lungimea și proporțiile ei, cred că expune sistemul de coți, la fel cum și noi am putea proiecta sistemul metric în proporțiile unui muzeu.

– Interesant, a spus generalul. Dar să construiești atât de mult... E o enigmă. Sau poate o lentilă, ca o lupă care focalizează lumina.

– Asta cred și eu, a spus Jomard. Orice gând ai avea, orice rugăciune ai face, par amplificate de dimensiunile acestei piramide. Ascultați asta.

A început să murmure cu voce joasă, după care a fredonat un cântec monoton. Sunetul a răsunat straniu, părând să ne vibreze prin trupuri. Era ca și cum te izbeai de o notă muzicală care plutea.

Generalul nostru a dat din cap.

– Doar că asta focalizează... ce? Electricitatea? S-a întors spre mine.

Dacă aș fi rostit un „da" impresionant, probabil că mi-ar fi dat și o recompensă. Dar păream zăpăcit ca un idiot.

– Sarcofagul din granit este de asemenea interesant, a spus Jomard, pentru a sparge tăcerea apăsătoare. Volumul interior este exact jumătate din volumul exterior. Pare conceput pentru un om sau un coșciug, dar bănuiesc că dimensiunile precise pe care le are nu sunt întâmplătoare.

– Cutii în cutii, a spus Monge. Mai întâi camera asta, apoi exteriorul sarcofagului, apoi interiorul... pentru ce? Avem o mulțime de teorii, dar cred că niciun răspuns nu este concludent.

Am privit în sus. Era ca și cum milioane de tone ne apăsau, amenințând în orice moment să șteargă urmele existenței noastre. Pentru o clipă am avut iluzia că tavanul cobora! Dar nu, am clipit și camera arăta la fel ca înainte.

– Lăsați-mă, a ordonat brusc Bonaparte.

– Poftim?

– Jomard are dreptate. Simt putere. Voi nu o simțiți?

– Pare apăsătoare și totuși vie, am spus eu. Ca un mormânt și cu toate acestea te simți ușor, imaterial.

– Vreau să stau o vreme aici singur, ne-a spus generalul. Vreau să văd dacă pot simți spiritul acestui faraon mort. Poate că trupul lui a dispărut, dar sufletul a rămas aici. Poate că Silano și magia lui sunt reale. Poate pot simți electricitatea lui Gage. Lăsați-mă pe întuneric, cu o torță neaprinsă. O să cobor când voi fi pregătit.

Monge părea îngrijorat.

– Poate că dacă unul dintre noi ar rămâne de pază...

– Nu. A păşit peste marginea sarcofagului negru şi s-a întins, uitându-se fix la tavan. Ne-am uitat în jos la el, iar el a zâmbit uşor. Este mai confortabil decât pare. Piatra nu este nici prea rece, nici prea caldă. Nici eu nu sunt prea înalt, nu-i aşa? A zâmbit la mica lui glumă. Nu că aş intenţiona să rămân aici pentru totdeauna.

Jomard părea preocupat.

– Există relatări despre atacuri de panică...

– Să nu-mi pui niciodată curajul la îndoială.

S-a înclinat.

– Dimpotrivă, vă salut, generalul meu.

Am plecat supuşi unul câte unul, fiecare torţă dispărând prin intrarea joasă, până când comandantul a fost lăsat singur în întuneric. Ne-am continuat drumul către marea galerie, coborând pe frânghii. Un liliac şi-a luat zborul, dând din aripi către noi, dar un arab a fluturat torţa şi creatura oarbă s-a îndepărtat de căldură, prinzându-se din nou de tavan. Până când am ajuns la galeria mai mică, cea care ducea jos la intrarea în piramidă, eram ud de transpiraţie.

– O să-l aştept aici, a spus Jomard. Voi, ceilalţi, ieşiţi pe rând.

Nu aveam nevoie de îndemnuri. Ziua părea luminată de o mie de sori atunci când în sfârşit am ieşit în afara pantei de nisip şi dărâmături a piramidei, nori de praf ridicându-se din hainele noastre acum murdare. Gâtul mi se uscase şi mă durea capul. Am găsit umbră în partea de est a

structurii și ne-am așezat așteptând și potolindu-ne setea. Ceilalți membri ai grupului care rămăseseră afară se împrăștiaseră printre ruine. Unii făceau turul celorlalte două piramide ale regilor. Alții ridicaseră cortulețe și luau prânzul. Câțiva au urcat până la jumătatea structurii de deasupra noastră, iar alții se luau la întrecere, ca să vadă cât de sus pe latura piramidei puteau arunca o piatră.

Mi-am șters sprâncenele, fiind conștient că nu păream să mă apropii de rezolvarea misterului medalionului.

– Toată această grămadă impresionantă doar pentru trei cămăruțe?

– Nu are niciun sens, nu-i așa? a fost de acord Monge.

– Simt că există ceva evident pe care noi nu-l vedem.

– Bănuiesc că trebuie să vedem numere, așa cum a spus Jomard. Poate fi o enigmă menită să țină omenirea ocupată timp de secole.

Matematicianul a scos o bucată de hârtie și a început să calculeze.

Bonaparte a lipsit o oră. Într-un final s-a auzit un strigăt și ne-am întors să-l întâmpinăm. Ca și noi, s-a ivit murdar și clipind întruna, alunecând pe dărâmături, către nisipul de jos. Când am sosit în fugă, am observat că era și neobișnuit de palid, ochii părând a avea acea privire neconcentrată și rătăcită a unui om trezit dintr-un vis plin de viață.

– De ce a durat așa mult? a întrebat Monge.

– A durat mult?

– Cel puțin o oră.

– Serios? Timpul a dispărut.

– Și?

– Mi-am încrucișat brațele în sarcofag, la fel ca mumiile pe care le-am văzut.

– *Mon Dieu*, generale.

– Am auzit și am văzut... a clătinat din cap de parcă ar fi vrut să-l limpezească. Sau chiar s-a întâmplat? S-a legănat.

Matematicianul l-a apucat de braț pentru a-l susține.

– Ce ați văzut și ați auzit?

A clipit.

– Am avut o imagine a vieții mele, sau cred că era viața mea. Nu sunt nici măcar sigur dacă era viitorul sau trecutul.

S-a uitat în jur. Nu știam dacă voia să fie evaziv sau doar să ne tachineze.

– Ce fel de imagine?

– Eu... era foarte ciudată. Cred că nu o să vorbesc despre asta. Nu o să... Apoi privirea i-a căzut asupra mea. Unde e medalionul? a întrebat brusc.

M-a luat prin surprindere.

– L-am pierdut, vă aduceți aminte?

– Nu. Nu-i adevărat.

Ochii lui gri erau concentrați.

– S-a scufundat cu nava *L'Orient*, generale.

– Nu.

A spus asta cu atâta convingere, încât ne-am uitat neliniștiți unul la altul.

– Vreți puțină apă? a întrebat Monge îngrijorat.

Napoleon a dat din cap de parcă ar fi vrut să clarifice ceva.

– Nu o să mai intru acolo.

– Dar, generale, ce ați văzut? a insistat Monge.

– Nu vom mai vorbi despre asta niciodată.

Nu ne simțeam în largul nostru. Acum că l-am văzut așa amețit, mi-am dat seama cât de mult se baza expediția pe energia și precizia lui Bonaparte. Era imperfect ca om și lider, dar atât de impresionant și dominant din punct de vedere al intelectului și al voinței, încât cu toții ne predasem inconștient lui. Era scânteia și compasul expediției. Fără el, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

Piramida părea că se uită batjocoritor în jos la noi, vârful perfect.

– Trebuie să mă odihnesc, a spus Napoleon. Vin, nu apă. A pocnit din degete și cineva a fugit să aducă o sticlă. Apoi s-a întors spre mine. Ce cauți aici?

Își pierduse mințile de tot?

– Poftim?

Eram confuz din cauza confuziei lui.

– Ai venit cu un medalion și cu promisiunea de a găsi un sens chestiei ăsteia. Susții că l-ai pierdut pe unul și nu ai îndeplinit-o pe cealaltă. Ce am simțit acolo înăuntru? Electricitate?

– Posibil, generale, dar nu am niciun instrument ca să pot spune cu certitudine. Sunt la fel de uimit ca toți ceilalți.

– Iar eu sunt uimit de dumneata. Un suspect de crimă și un american, care se alătură expediției noastre, care pare să nu fie de niciun folos și totuși este peste tot! Încep să nu

mai am încredere în tine, Gage, și nu e prea comod să fii cineva în care eu nu am încredere.

– Generale Bonaparte, m-am străduit să vă câștig încrederea, pe câmpul de bătălie și aici! Presupunerile fanteziste nu sunt de folos nimănui. Dați-mi timp să lucrez la aceste teorii. Ideile lui Jomard sunt interesante, dar nu am avut timp să le evaluez.

– Atunci o să stai aici pe nisip până când o s-o faci. A luat sticla și a băut.

– Cum? Nu! Trebuie să-mi continui cercetările la Cairo!

– Nu te vei întoarce în Cairo până când nu vei putea veni la mine să-mi spui ceva folositor în legătură cu această piramidă. Nu povești vechi, ci care e scopul ei și cum poate fi exploatată. Aici există o putere, iar eu vreau să știu cum pot s-o utilizez.

– Nu vreau nimic mai mult! Dar cum o să fac asta?

– Se presupune că ești savant. Descoperă. Folosește medalionul pe care pretinzi că l-ai pierdut.

Apoi s-a îndepărtat încet. Micul nostru grup l-a privit stupefiat.

– Ce naiba i s-a întâmplat acolo? a întrebat Jomard.

– Cred că în întuneric a avut halucinații, a spus Monge. Dumnezeu știe că nu aș sta singur acolo! Corsicanul nostru are curaj.

– De ce s-a concentrat asupra mea? Dușmănia lui mă zguduise.

– Pentru că ai fost la Abukir, a spus matematicianul. Cred că înfrângerea l-a măcinat mai mult decât recunoaște. Viitorul nostru strategic nu este bun.

– Și o să-mi așez tabăra aici, holbându-mă la structura asta până când o să fie?

– O să uite de tine într-o zi sau două.

– Nu și dacă nu îi este satisfăcută curiozitatea, a spus Jomard. Trebuie să citesc din nou sursele antice. Cu cât aflu mai multe despre această structură, cu atât mi se pare mai fascinantă.

– Și fără sens, am mormăit eu.

– Așa să fie, Gage? a întrebat Monge. Cred că este de departe prea multă precizie pentru ceva fără sens. Nu doar prea multă muncă, ci prea multă gândire. În timp ce-mi continuam calculele, mi-a trecut prin cap o altă posibilă corelație. Această piramidă este într-adevăr o jucărie matematică.

– Ce vrei să spui?

– Va trebui să-mi verific supoziția cu cifrele lui Jomard, dar, dacă extrapolăm înclinația piramidei la vârful originar, un pic mai sus decât este acum, și comparăm înălțimea cu lungimea celor două laturi ale sale, cred că dăm peste unul din numerele de bază ale matematicii: π.

– π?

– Raportul dintre diametrul unui cerc și circumferința lui, Gage, este considerat de multe culturi ca fiind sacru. Este aproximativ 22 împărțit la 7, sau 3,1415... numărul nu a fost calculat niciodată complet. Dar fiecare cultură a încercat să se apropie cât de mult a putut. Egiptenii antici au propus 3,160. Raportul dintre înălțimea piramidei și cele două laturi ale sale pare să se apropie foarte mult de acest număr.

– Piramida ține loc de π?

– Probabil că a fost construită pentru a se conforma valorii egiptene a acestui număr.

– Dar din nou, de ce?

– Încă o dată ne lovim de misterele antice. Dar este interesant, nu-i așa, că medalionul dumitale includea un diametru în interiorul unui cerc? Păcat că l-ai pierdut. Dar chiar l-ai pierdut?

Interesant? Era o revelație. De săptămâni întregi mă mișcam ca un orb. Acum simțeam că știu cu exactitate ce indica medalionul: piramida din spatele meu.

17

Am rămas fără nicio tragere de inimă, așa cum mi s-a ordonat, să-i ajut pe Jomard și Monge să facă mai multe măsurători ale piramidei, împărțind cu ei cortul pe care îl ridicaseră la mică distanță de Sfinx. Mi-au promis o întoarcere rapidă, dar eram neliniștit pentru că eram atât de departe de Astiza și de medalion, mai ales că Silano era în Cairo. Dar, dacă nu aș respectat ordinul lui Napoleon, emis cu atâția martori, riscam să fiu arestat. În plus, simțeam că mă apropii de secret. Poate că medalionul era o hartă către un alt pasaj în uriașa grămadă de piatră care era acum următoarea ușă. Apoi mai era ziua de 21 octombrie, o dată pe care am aflat-o din calendarul antic pe care îl pierdusem, care ar putea avea sau nu acuratețe sau semnificație

și care încă se afla la o depărtare de două luni. Nu știam cum se potriveau toate acestea între ele, dar poate că savanții aveau să găsească un alt indiciu. Așa că am trimis un mesaj la casa lui Enoh, explicând situația neplăcută în care mă aflam și rugând să ajungă vestea despre întârzierea mea și în haremul lui Yusuf. Cel puțin, am adăugat eu, știam ce trebuia să urmăresc și că îmi lipsea pur și simplu înțelegerea clară a ceea ce ar trebui să caut.

Exilul meu temporar nu a fost rău în întregime. Casa lui Enoh era ca o colivie, iar Cairo un oraș zgomotos, în timp ce liniștea deșertului era un răgaz. O companie de soldați și-a ridicat bivuacurile pe nisip ca să ne apere de beduinii care rătăceau și de mameluci, și mi-am spus că rămânerea mea pentru câteva nopți ar putea de fapt să reprezinte cel mai sigur lucru pentru Astiza și Enoh, de vreme ce absența mea ar fi abătut atenția de la ei. Speram că Silano îmi acceptase povestea, și anume că medalionul era pe fundul golfului Abukir. Nu-l uitasem pe bietul Talma, dar descoperirea ucigașului său și răzbunarea trebuiau să mai aștepte. Pe scurt, am pretins, după cum le este oamenilor obiceiul, că tot răul era spre bine.

Așa cum am mai spus, la Gizeh sunt trei piramide ale regilor, printre care și Marea Piramidă, și toate trei au mici pasaje și camere goale. Piramida lui Kefren avea încă vârful acoperit de stratul de calcar care odinioară asigurase celor trei structuri o suprafață albă, perfect netedă și șlefuită. Scânteiau, probabil, ca niște prisme de sare! Folosind instrumentele de măsurare, am calculat că Marea Piramidă, când ajungea într-un punct precis, avea o înălțime de o

sută patruzeci și șase de metri sau cu mai mult de treizeci de metri decât turnul ascuțit al catedralei din Amiens, cea mai înaltă din Franța. Egiptenii au folosit doar două sute trei rânduri de zidărie ca să obțină această uimitoare înălțime. Înclinația laturii sale era de cincizeci și unu de grade, atât cât trebuia pentru a face ca înălțimea și jumătate din circumferința ei să fie egale atât cu π, cât și cu secvența lui Fibonacci descrisă de Jomard.

În ciuda acestei coincidențe stranii, scopul piramidelor încă mă ocolea. Ca opere de artă, erau sublime. În ceea ce privește utilitatea, păreau fără sens. În fața mea erau construcții atât de netede când au fost construite, încât nimeni nu putea să stea pe ele, cu coridoare greu de străbătut pentru oameni, care duceau la camere care păreau să nu fi fost folosite niciodată și o matematică încifrată care părea ascunsă tuturor, cu excepția unui specialist.

Monge a spus că toată chestia asta avea probabil o legătură cu religia.

– Peste cinci mii de ani, vor înțelege oamenii motivul care a stat la baza construirii catedralei Notre-Dame?

– Ai grijă să nu afle preoții că ai spus asta.

– Preoții sunt învechiți, știința este noua religie. Pentru egiptenii antici, religia era știința lor, iar magia o încercare de a controla ceea ce nu putea fi înțeles. Omenirea a avansat dintr-un trecut în care fiecare trib și națiune avea propriul grup de zei către unul în care mai multe națiuni venerau un singur zeu. Totuși, există multe credințe, fiecare considerând-o pe cealaltă eretică. Acum știința nu se mai bazează pe credință, ci pe rațiune și experiment și nu

mai este centrată asupra unei națiuni, a unui papă ori rege, ci asupra legii universale. Nu contează dacă ești chinez sau german, dacă vorbești araba sau spaniola: știința e una singură. De aceea va triumfa și de aceea Biserica s-a temut instinctiv de Galilei. Dar această structură din spatele nostru a fost construită de un popor deosebit, cu credințe deosebite și s-ar putea să nu descoperim niciodată raționamentul lor pentru că are la bază misticismul religios pe care nu-l putem înțelege. Descifrarea hieroglifelor ne-ar putea ajuta.

Nu puteam să nu fiu de acord cu această predicție – la urma urmei eram un om al lui Franklin – și totuși trebuia să mă întreb de ce știința, dacă era universală, nu măturase deja totul înaintea ei. De ce mai erau oamenii religioși? Știința era ingenioasă, dar rece, explicativă și, cu toate astea, nu dădea răspunsuri la cele mai mari întrebări. Răspundea la „cum", dar nu și la „de ce" și astfel îi lăsa pe oameni să tânjească. Bănuiam că oamenii din viitor chiar vor înțelege Notre-Dame, la fel cum și noi înțelegeam acum un templu roman. Și veneratia și teama probabil cam în același fel. Îmi spuneam că revoluționarii, în fervoarea lor rațională, pierdeau ceva din vedere, iar ceea ce lipsea era inima sau sufletul. Avea știința loc și pentru așa ceva sau speranță pentru viața de dincolo?

Nu am spus nimic, replicând doar:

– Dacă e mai simplu de atât, dr Monge? Dacă piramida este doar un mormânt?

– M-am gândit la asta și aici apare un paradox fascinant, Gage. Să presupunem că trebuia să fie, în primul rând cel puțin, un mormânt. Tocmai mărimea lui îi creează o

problemă, nu-i așa? Cu cât construiești mai elaborat o piramidă pentru a păzi o mumie, cu atât mai mult atragi atenția asupra locației acesteia. Trebuie să fi fost o dilemă pentru faraonii care căutau să-și conserve rămășițele pentru eternitate.

– M-am gândit și eu la o altă dilemă, am replicat. Faraonul speră că nu va fi deranjat pentru eternitate. Și totuși crima perfectă este cea de care nimeni nu și-a dat seama că s-a petrecut. Dacă voiai să jefuiești mormântul stăpânului tău, cel mai bun mod era de a face acest lucru chiar înainte de a fi sigilat, pentru că, odată închis, nimeni nu putea descoperi furtul! Dacă este un mormânt, se baza pe loialitatea celor care îl închideau. În cine ar fi avut încredere faraonul?

– Din nou o credință nedovedită! a râs Monge.

Am revăzut în minte ceea ce știam despre medalion. Un cerc tăiat în două: un simbol, probabil, pentru numărul π. O hartă a cerului care includea Steaua Polară antică, în jumătatea de sus. Un simbol pentru apă dedesubt. Un amestec de semne aranjate sub forma literei delta, ca o piramidă. Poate că apa reprezenta Nilul, iar semnele Marea Piramidă, dar de ce să nu gravezi un simplu triunghi? Enoh a spus că emblema părea incompletă, dar unde să găsești restul? În falusul lui Min, într-un templu demult pierdut? Părea o glumă. Am încercat să gândesc ca Franklin, dar nu mă ridicam la înălțimea lui. Savantul putea jongla cu trăsnetele într-o zi și să descopere o nouă națiune a doua zi. Ar fi putut piramidele să atragă fulgerul și să-l transforme în energie? Era piramida vreun fel de butelie

de Leyda? Nu auzisem niciun tunet și nu văzusem nicio picătură de ploaie de când ajunsesem în Egipt.

Monge a plecat să se alăture lui Bonaparte la inaugurarea oficială a noului Institut al Egiptului. Acolo savanții lucrau la orice, de la descoperirea unor proceduri de fermentație alcoolică sau de coacere a pâinii (cu tulpini de floarea-soarelui, de vreme ce Egiptul nu avea suficient lemn), până la catalogarea vieții sălbatice a Egiptului. Conte organizase un atelier de înlocuit echipamentul, ca de exemplu presele de tipărit, care fusese pierdut după distrugerea flotei la Abukir. Era genul de reparator care putea face orice din orice. Jomard și cu mine pierdeam vremea în deșertul roz și auriu, desfășurând meticulos rulete, dând la o parte dărâmăturile și determinând unghiuri cu instrumentele de măsurat. Am petrecut trei zile și trei nopți privind cercurile de stele din jurul vârfurilor piramidelor, discutând care ar putea fi scopul monumentelor.

În dimineața celei de a patra zile, plictisit de munca încordată și de speculațiile neconcludente, mă gândeam la un punct de vedere, privind de sus Cairo, de-a lungul fluviului. Acolo am observat un tablou curios. Conte produsese, se pare, destul hidrogen pentru a umfla un balon. Balonul acoperit cu mătase părea să aibă aproximativ doisprezece metri în diametru, jumătatea de sus fiind acoperită cu o plasă din care coborau mai multe funii care susțineau un coș din nuiele. Plutea, priponit, la treizeci de metri de sol, atrăgând o mulțime de curioși. L-am studiat prin telescopul lui Jomard. Toți cei care priveau păreau a fi europeni.

Până atunci arabii manifestaseră puțină mirare față de tehnologia vestică. Păreau să ne considere o intruziune temporară de necredincioși deștepți, obsedați de trucuri mecanice și nepăsători cu sufletele noastre. Cu ceva vreme în urmă îi cerusem ajutorul lui Conte pentru a face un generator de frecare cu manivelă ca să stocheze electricitatea în ceea ce Franklin numise baterie și fusesem invitat de savanți să aplic un șoc de mică intensitate unora din mollahii din Cairo. Egiptenii și-au prins curajos mâinile, i-am administrat primului o încărcătură din butelia mea Leyda și toți au sărit pe rând, în timp ce curentul trecea prin ei, provocând groază și râsete. Dar, după surpriza inițială, păreau mai mult amuzați decât copleșiți. Electricitatea era magie ieftină, bună doar pentru jocuri de salon.

În timp ce priveam balonul, am zărit o coloană lungă de soldați francezi care ieșeau prin poarta sudică a orașului. Ordinea lor contrasta puternic cu adunătura de negustori și păstori de cămile care se strângeau în jurul intrărilor din oraș. Soldații mergeau într-o linie alb-albastră, cu drapelele regimentelor care atârnau fără vlagă în aerul fierbinte. Rând pe rând, veneau alte linii, un șir strălucitor, unduindu-se ca un miriapod, până a dat impresia unei divizii complete. Unii erau călare, iar alți cai trăgeau două mici tunuri de câmp.

L-am chemat pe Jomard, care a venit lângă mine, focalizând ocheanul.

– Este generalul Desaix care a plecat în urmărirea lui Murad Bei, a spus. Trupele lui vor explora și cuceri un Egipt de Sus pe care puțini europeni l-au văzut până acum.

– Aşadar, războiul nu s-a încheiat.

A râs.

– Vorbim despre Bonaparte! Războiul nu se va termina niciodată pentru el.

A continuat să cerceteze coloana, praful fiind împrăştiat în faţa soldaţilor parcă să le anunţe venirea. Îi şi vedeam înjurând după bunul lor obicei, cu gurile pline de nisip.

– Cred că îl văd şi pe vechiul tău prieten.

– Vechiul meu prieten?

– Poftim, uită-te.

Lângă partea din faţă a coloanei călărea un bărbat cu turban şi îmbrăcat în robă, alături de vreo şase beduini, pe post de gărzi de corp. Una din slugile sale îi ţinea deasupra capului o umbrelă de soare. Îi puteam vedea zvelta spadă scurtă care i se lovea de coapsă şi frumosul armăsar negru pe care îl cumpărase din Cairo: Silano. Cineva mai mic de înălţime călărea alături de el, înfăşurat într-o robă. Un servitor de-al lui, poate.

– Călătorie sprâncenată.

– Îl invidiez, a spus Jomard. Ce descoperiri vor face!

Renunţase Silano la căutarea medalionului? Sau plecase să caute piesa care lipsea, în templul din sud despre care ne vorbise Enoh? L-am remarcat şi pe Bin Sadr. Conducea garda de corp a beduinilor, legănându-se uşor pe spatele unei cămile, ducându-şi toiagul.

Îi evitasem? Sau îmi scăpau ei mie?

Am privit din nou figura mică şi înfăşurată în mantii şi am simţit o nelinişte. Fusesem prea ascultător, zăbovind

atât de multă vreme la piramide? Cine era persoana care călărea alături de Silano?

Știam despre el, confirmase ea.

Nu-mi explicase niciodată ce însemna mai exact acest lucru.

Am închis cu zgomot ușița telescopului.

– Trebuie să mă întorc la Cairo.

– Nu poți pleca, din ordinele lui Bonaparte. Mai întâi avem nevoie de o ipoteză convingătoare.

Mă temeam însă că ceva dezastruos s-a întâmplat în absența mea și mi-am dat seama că, stând departe atâta vreme, am amânat inconștient sarcina de a rezolva problema medalionului și de a-l răzbuna pe Talma. Această amânare ar putea fi fatală.

– Sunt un savant american, nu un soldat francez. La dracu' cu ordinele lui!

– Ar putea să te împuște!

Dar eu deja alergam în josul pantei, pe lângă Sfinx, înspre Cairo.

La întoarcere, orașul părea și mai prevestitor de rău. Chiar dacă diviziile lui Desaix goliseră câteva case de trupele franceze, mii de locuitori care fugiseră după Bătălia de la Piramide se reîntorceau. Cairo devenea din nou centrul Egiptului, după șocul de după invazie. Cum orașul era din ce în ce mai aglomerat, locuitorii își recâștigau încrederea orășenească. Se purtau de parcă orașul încă le aparținea lor, nu nouă, iar numărul lor îl făcea pe al nostru să pară mai mic. În timp ce soldații francezi care călăreau luându-se la

întrecere cu măgarii sau cei care patrulau încă îi mai puteau face pe trecători să se împrăștie care încotro, străinii singuratici, așa ca mine, nu îi făceau s-o ia la goană. Pentru prima dată am fost lovit și împins, în timp ce mă grăbeam pe străzile înguste. Din nou mi-am adus aminte de ciudățeniile electricității, de acea înțepătură stranie din aer după experimentele de salon pe care femeile le găseau atât de erotice. Acum Cairo părea electrizat din cauza tensiunii. Veștile despre înfrângerea suferită în golful Abukir ajunseseră la urechile tuturor, iar francii nu mai păreau invincibili. Da, atârnam de-a binelea de o funie și începeam să văd cum se roade.

În comparație cu freamătul de pe aleile învecinate, strada care ducea la casa lui Enoh părea mult prea liniștită. Unde era toată lumea? Fațada casei arăta la fel cum o lăsasem, la fel de indescifrabilă ca fața egiptenilor. Totuși, când m-am apropiat, am simțit că ceva era nelalocul lui. Ușa nu era bine fixată în ramă și am zărit așchii din lemn de un galben lucitor. Am aruncat o privire în jur. Simțeam că mă urmăresc niște ochi, dar nu vedeam pe nimeni.

Când am ciocănit, ușa a cedat ușor.

– *Salaam?*

Ecoului făcut de salutul meu i-au răspuns niște muște care bâzâiau. Am împins tare ca și cum cineva de dincolo ținea ușa și în sfârșit am avut destul loc să mă strecor înăuntru. Abia atunci am văzut ce bloca drumul. Uriașul servitor negru al lui Enoh, Mustafa, zăcea mort lângă ușă, fața fiindu-i distrusă de o împușcătură de pistol. Casa avea mirosul acela dulce și dezgustător de moarte recentă.

M-am uitat la o fereastră. Oblonul din lemn fusese sfărâmat de intruși.

Am mers mai departe, cameră după cameră. Unde erau ceilalți servitori? Erau pete și dâre de sânge peste tot, de parcă trupurile ar fi fost cărate după luptă și măcelărite.

Mesele fuseseră răsturnate, tapiseriile sfâșiate, pernuțele aruncate și tăiate. Intrușii căutaseră ceva, iar eu știam despre ce era vorba. Absența mea nu salvase pe nimeni. De ce nu am insistat ca Enoh să se ascundă, în loc să rămână alături de cărțile sale? De ce am crezut că absența mea și a medalionului îl va proteja? După un timp am ajuns în camera cu antichități, unde unele statui erau sparte și sarcofagele răsturnate, apoi la scările care duceau către bibliotecă. Ușa fusese spartă. Dincolo de ea era întuneric, iar în bibliotecă mirosea a fum. Cu inima grea, am găsit o lumânare și am coborât.

Pivnița era un măcel plin de fum. Rafturile fuseseră răsturnate. Cărțile și pergamentele zăceau grămadă ca mormanele de frunze de toamnă, conținutul lor pe jumătate ars mocnind încă. Inițial am crezut că și această cameră era lipsită de viață, dar cineva a gemut. Au foșnit niște hârtii și o mână s-a ridicat dintre resturi, cu degetele contorsionate dureros, ca o victimă a unei avalanșe care iese din zăpadă. Am apucat-o, stârnind doar un urlet de durere. Am lăsat degetele umflate să cadă și am dat la o parte hârtiile înnegrite. Era bietul Enoh, întins pe o grămadă de cărți fumegânde. Era ars rău, despuiat pe jumătate, cu pieptul și brațele pârlite. Se aruncase într-un foc al literaturii.

– Thot, a bolborosit el. Thot.

– Enoh, ce s-a întâmplat?

În delirul lui nu m-a putut auzi. M-am dus sus, la fântână, și am luat niște apă într-un vas antic, chiar dacă apa din fântână era roz de la sângele vărsat. I-am picurat puțină pe față și apoi i-am dat să soarbă. A scuipat, dar apoi a înghițit ca un copil. În sfârșit privirea i s-a concentrat.

– Au încercat să dea foc la tot, a șoptit suspinând.

– Cine?

– M-am eliberat și am intrat în foc, iar ei nu au îndrăznit să mă urmeze.

A tușit.

– Dumnezeule, Enoh, te-ai aruncat în flăcări?

– Cărțile astea sunt viața mea.

– Au fost francezii?

– Arabii lui Bin Sadr. Întrebau întruna unde e, fără a spune despre ce era vorba. M-am prefăcut că nu știu. Voiau femeia, iar eu le-am spus că a plecat cu tine. Nu m-au crezut. Dacă nu aș fi alergat în foc, m-ar fi obligat să le spun și mai multe. Sper că cei din casă nu au vorbit.

– Unde sunt ceilalți?

– Servitorii au fost înghesuiți în cămări. Am auzit țipete.

Mă simțeam complet inutil: jucător prost, soldat diletant și pretins savant.

– Eu am adus astea pe capul tău.

– Nu ai adus nimic din ce nu au dorit zeii. A gemut. Mi-a sosit ceasul. Oamenii devin mai lacomi. Vor știință și magie pentru putere. Cine vrea să trăiască într-o perioadă ca asta? Dar cunoașterea și înțelepciunea nu sunt același lucru. M-a prins de mână. Trebuie să-i oprești.

– Să-i opresc de la ce?

– Până la urmă era în cărțile mele.

– Ce? Ce urmăresc?

– Este o cheie. Trebuie să o introduci.

Se ducea. M-am aplecat mai aproape.

– Enoh, te rog, Astiza... este teafără?

– Nu știu.

– Unde e Ashraf?

– Nu știu.

– Ai aflat ceva despre 21 octombrie?

Mi-a strâns brațul.

– Trebuie să crezi în ceva, americanule. Crede în ea.

Apoi a murit.

M-am lăsat pe spate, pustiit. Mai întâi Talma, acum Enoh. Ajunsesem prea târziu ca să-l salvez și prea târziu ca să aflu ce descoperise. I-am închis ochii, tremurând de furie și neputință. Pierdusem cea mai bună legătură cu misterele. Mai rămăsese ceva în biblioteca asta care ar putea explica scopul medalionului? Cum puteam afla, în mijlocul cenușii?

Enoh ținea strâns la piept un volum gros, legat în piele și înnegrit la margini. Era scris în arabă. Avusese vreo importanță în descifrarea căutării noastre? L-am scos cu greu și m-am uitat la scrierea cu înfloriturі, fără să înțeleg. Poate că Astiza ar putea să-i dea un înțeles.

Dacă mai era în Cairo. Aveam o idee cumplită cine ar putea fi persoana mică și înfășurată în mantii care călărea alături de Silano, în timp ce trupele lui Desaix mărșăluiau spre sud.

Neliniștit și pierdut în propriile mele griji, mi-am târât picioarele înapoi pe scară, până în camera cu antichități, fără să fiu atent. Aproape că m-a costat viața.

S-a auzit un strigăt ascuțit și chinuit, după care o lance a țâșnit ca un fulger din spatele statuii lui Anubis, zeul cu cap de șacal. S-a izbit de pieptul meu, împingându-mă cu putere înapoi. M-am lovit de un sarcofag din piatră, cu răsuflarea tăiată. În timp ce alunecam jos, năucit, am privit lancea. Vârful suliței străpunsese cartea lui Enoh, doar ultimele pagini oprind-o de a-mi intra drept în inimă.

Ashraf era la capătul celălalt al suliței. Ochii i s-au mărit.

– Tu!

Am încercat să vorbesc, dar nu puteam decât să gâfâi.

– Ce faci aici? Mi s-a spus că ești reținut de francezi la piramide! Am crezut că ești unul din asasini, căutând secrete!

În sfârșit mi-a revenit suflul, ca să vorbesc.

– L-am văzut pe Silano cum părăsește orașul cu generalul Desaix, călărind spre sud. Nu știam ce însemna asta, așa că m-am grăbit să mă întorc.

– Era să te omor!

– Cartea asta m-a salvat. Am dat-o, și vârful suliței, la o parte. Nici măcar nu pot s-o citesc, dar Enoh o ținea la piept. Despre ce e, Ash?

Și-a folosit gheata pentru a ține cartea în timp ce smulgea lancea din ea, s-a aplecat și a deschis-o. Bucățele din ea s-au împrăștiat ca sporii. A citit o clipă.

– Poezie. A azvârlit-o într-o parte.

Ah! Cu ce alegem să murim.

– Ashraf, am nevoie de ajutor.

– Ajutor? Tu ești cuceritorul, mai ții minte? Tu aduci știința și civilizația în bietul nostru Egipt! Și asta e ceea ce ai adus în casa fratelui meu: un măcel! Toți care te cunosc mor!

– Arabii au făcut asta, nu francezii.

– Franța, nu Egiptul, a deranjat ordinea lucrurilor.

Nu aveam niciun răspuns la asta și nici nu negam că eram și eu implicat. Alegem cel mai avantajos dintre motive și schimbăm lumea complet.

Am răsuflat din greu.

– Trebuie să o găsesc pe Astiza. Ajută-mă, Ash. Nu ca prizonier, nu ca stăpân și sclav, nu ca servitor. Ca prieten. Ca un tovarăș de luptă. Astiza are medalionul. O vor ucide din cauza lui, la fel de brutal cum l-au omorât pe Talma, și nu am încredere în armată pentru a-i cere ajutorul. Și Napoleon vrea să afle secretul. Va lua medalionul pentru el.

– Și va fi blestemat, la fel ca toți cei care îl ating.

– Sau va descoperi puterea cu care va înrobi lumea.

Răspunsul lui Ashraf a fost doar tăcere, lăsându-mă să mă gândesc la ceea ce tocmai îmi ieșise pe gură cu privire la generalul pe care îl urmasem. Era Bonaparte un salvator republican? Sau un viitor tiran? Văzusem în caracterul lui semne ale ambelor trăsături. Cum ar putea face cineva diferența între cele două? Amândouă pretindeau farmec. Amândouă solicitau ambiție. Și poate că pana de pe cântarul lui Thot ar face ca inima unui lider să se încline într-o parte sau alta. Dar asta nu conta, nu-i

așa? Trebuia să mă hotărăsc în ce cred. Enoh îmi dăduse o ancoră de salvare. Crede în *ea*. Să cred în mine. În viață, în libertate și în căutarea fericirii, așa cum scrisese Jefferson. Umbla vorba că omul, și el un cunoscut savant, ar putea deveni președinte.

– Fratele meu ți-a oferit ajutor și uite unde a ajuns, a spus cu amărăciune Ashraf. Nu ești prietenul meu. Am greșit că te-am adus la Cairo. Ar fi trebuit să mor la Imbaba.

Eram disperat.

– Atunci, dacă nu vrei să mă ajuți ca prieten, îți ordon să mă ajuți ca prizonier și servitor. Te-am plătit!

– Îndrăznești să mai ai pretenții asupra mea după toate astea?

Și-a scos punga cu bani și a azvârlit-o înspre mine. Monedele s-au împrăștiat, rostogolindu-se pe podeaua din piatră.

– Scuip pe banii tăi! Pleacă! Găsește-ți singur femeia! Pleacă! Trebuie să pregătesc înmormântarea fratelui meu!

Deci eram singur. Cel puțin am avut demnitatea de a lăsa banii unde se răspândiseră, fără să știu câte monede îmi aparțineau. Am luat doar ceea ce am ascuns în sarcofagul gol: pușca mea ghintuită și *tomahawk*-ul meu Algonquin. Apoi am pășit din nou peste cadavrul lui Mustafa și am ieșit iarăși pe străzile din Cairo.

Nu aveam să mă mai întorc.

Casa lui Yusuf al-Beni, unde Astiza se ascundea în harem, era mai impozantă decât a lui Enoh, o fortăreață cu turnulețe care umbrea strada îngustă cu streșinile ei protectoare.

În față, ferestrele erau înalte, soarele strălucea în ele, iar rândunicile parcă pluteau, dar ușa era ascunsă de o arcadă grea, la fel de groasă ca intrarea într-un castel medieval. Stăteam în fața ei, deghizat. Mi-am înfășurat armele într-un covor ieftin, cumpărat în grabă, și eram îmbrăcat în haine egiptene, în caz că francezii m-ar căuta ca să mă trimită înapoi la piramide unde era Jomard. Pantalonii mei largi și haina *galabiyya* erau mult mai ușoare, mai anonime și mult mai delicate decât veșmintele europene, iar eșarfa de pe cap mă proteja de soare.

Încă o dată ajunsesem prea târziu?

Am ciocănit la ușa lui Yusuf și un portar la fel de solid ca Mustafa m-a înfruntat. Fără barbă, uriaș și la fel de palid pe cât era de negru servitorul lui Enoh, umplea intrarea ca un balot de bumbac egiptean. Fiecare casă bogată avea un trol uman?

– Ce vrei, negustorule de covoare?

De când eram aici, înțelegeam și araba.

– Nu sunt negustor. Trebuie să-l văd pe stăpânul tău, am răspuns în franceză.

– Ești franc? a întrebat în aceeași limbă ca mine.

– American.

S-a încruntat.

– Nu aici.

Începuse să închidă ușa.

Am încercat să-l păcălesc.

– Sultanul Bonaparte îl caută.

Balotul de bumbac s-a oprit. Era destul ca să mă facă să cred că Yusuf era undeva prin casă.

– Generalul are treabă cu o femeie care este oaspete aici, o doamnă pe nume Astiza.

– Generalul vrea o sclavă?

Tonul îi era neîncrezător.

– Nu este sclavă, este un om de știință. Sultanul are nevoie de expertiza ei. Dacă Yusuf este plecat, atunci trebuie să aduci femeia pentru general.

– Nici ea nu mai e.

Era un răspuns pe care nu voiam să-l cred.

– Chiar trebuie să aduc un pluton de soldați? Sultanul Bonaparte este genul de bărbat căruia nu-i place să aștepte.

Portarul a dat din cap în semn de respingere.

– Pleacă, americanule. A fost vândută.

– Vândută!

– Unui negustor de sclavi beduin.

A vrut să-mi trântească ușa în nas, așa că am îndesat capătul covorului în ușă ca să-l opresc.

– Nu o poți vinde, e a mea!

A apucat capătul covorului cu o mână care avea palma mare cât o tigaie.

– Ia-ți carpeta din ușa mea sau o lași aici, m-a avertizat el. Nu mai ai treabă cu noi.

Am învârtit covorul ca să-i țintesc stomacul și mi-am strecurat mâna până la capătul celălalt al sulului, apucând pușca. Zgomotul piedicii trase s-a auzit clar, iar asta i-a mai luat din aroganță.

– Vreau să știu cine a cumpărat-o.

Ne-am studiat unul pe celălalt, întrebându-ne dacă vreunul era suficient de rapid ca să-l înfrângă pe celălalt. Într-un final s-a încruntat.

– Așteaptă.

A dispărut, lăsându-mă ca un prost sau ca un pocăit. Cum îndrăznea egipteanul s-o vândă pe Astiza?

– Yusuf, ieși afară, ticălosule!

Strigătul meu a răsunat în casă. Am rămas în picioare minute lungi, întrebându-mă dacă mă vor ignora pur și simplu. Dacă făceau asta, aș fi intrat trăgând.

În sfârșit am auzit pașii greoi ai portarului care se întorcea. A umplut pragul ușii.

– Este un mesaj de la cumpărătorul femeii și este ușor de povestit. Spune că știi de ce e nevoie ca s-o poți răscumpăra.

Apoi ușa s-a trântit.

Asta însemna că Silano și Bin Sadr puseseră mâna pe ea. Însemna că nu aveau medalionul și nu trebuiau să știe că nici eu nu-l aveam.

Aveau s-o țină în viață în speranța că-l voi aduce eu? Era ostatică, victima unei răpiri.

M-am îndepărtat de intrare, încercând să mă gândesc ce să fac. Unde era medalionul? Și odată cu asta, ceva mic a trecut pe lângă urechea mea, căzând moale în praf. Am ridicat privirea. O mână feminină a închis deasupra o deschizătură cu grilaj dintr-un oblon împodobit. Am ridicat ceea ce fusese aruncat.

Era un pachet de hârtie. Când l-am desfăcut, am descoperit ochiul de aur al lui Horus al Astizei și un mesaj,

de data aceasta în engleză, scris de ea. Inima mi s-a înălțat: „Zidul de sud, la miezul nopții. Adu o frânghie."

18

Nu exista prăpastie mai mare între armata franceză invadatoare și egipteni decât problema femeilor. Pentru musulmani, aroganții franci erau dominați de femeile europene proaste care combinau înfățișarea vulgară cu cerințele urgente și își băteau joc de fiecare bărbat care intra în contact cu ele. În schimb, francezii considerau că islamul își închisese cea mai mare sursă de plăceri în închisori opulente, dar posomorâte, precedând spiritul erotic al companiei feminine. Dacă musulmanii îi vedeau pe francezi sclavii femeilor musulmane, francezii credeau că musulmanii se tem de femeile franceze. Situația a fost tensionată și mai mult de decizia unor femei egiptene de a trăi cu cuceritorii și de a se arăta fără văluri, cu brațele și gâtul goale, în trăsurile ofițerilor. Aceste noi amante, îmbătate de libertățile pe care le acordau francezii, strigau vesele de la ferestrele ascunse ale trăsurilor care mergeau agale: „Priviți libertatea noastră!" Imamii credeau că noi le stricam, savanții îi credeau pe egipteni medievali, iar soldații pur și simplu doreau plăcerile patului. Deși existau ordine stricte de a nu molesta femeile musulmane, nimeni nu interzicea să le plătești, iar unele erau mai mult decât doritoare să fie cumpărate. Alte fete egiptene își apărau virtutea ca niște

vestale virgine, neoferindu-şi favorurile decât dacă ofiţerii le promiteau să le ia în căsătorie şi să trăiască în Europa. Rezultatul a fost că au apărut o mulţime de divergenţe şi neînţelegeri.

Sacii de pânză gri cu care erau îmbrăcate femeile musulmane, meniţi să ţină sub control poftele masculine, nu reuşeau decât să facă din fiecare femeie care trecea, cu vârste şi forme necunoscute, un subiect de speculaţii intense printre soldaţii francezi. Nici eu nu eram indiferent la asemenea discuţii şi în imaginaţia mea frumuseţea femeilor din casa lui Yusuf era amplificată de poveştile cu Şeherazada şi cele o mie şi una de nopţi. Cine nu auzise de vestitul serai al sultanului din Istanbul? Sau de amantele pricepute şi eunucii castraţi din această ciudată societate, în care fiul unui sclav putea ajunge stăpân? Era o lume pe care mă chinuiam s-o înţeleg. Sclavia devenise pentru otomani un mod de a injecta sânge proaspăt şi loialitate într-o societate infirmă şi perfidă. Poligamia devenise o recompensă pentru loialitatea politică. Religia devenise un înlocuitor pentru autoîmbunătăţirea materială. Rezerva femeilor musulmane le făcea să fie şi mai dorite.

Se mai găsea medalionul între pereţii haremului, chiar dacă Astiza nu mai era acolo? Aceasta era speranţa mea. Îi convinsese pe răpitorii ei că încă îl mai aveam şi apoi mi-a lăsat un mesaj. Deşteaptă femeie. Am descoperit o nişă pe o alee unde mi-am ascuns pentru moment puşca, acoperind-o cu covorul, şi am plecat să cumpăr o frânghie şi provizii. Dacă Astiza era prizoniera lui Silano, o voiam înapoi. Nu aveam o relaţie propriu-zisă, dar simţeam un

amestec de gelozie, caracter protector și singurătate care m-a surprins. Era singurul lucru apropiat care-mi mai rămăsese din ceea ce putea fi numit un prieten adevărat. Deja îi pierdusem pe Talma, Enoh și Ashraf. Să fiu al naibii dacă aveam s-o pierd și pe ea!

Tenul meu european sub hainele arabe a atras doar priviri întâmplătoare, deoarece Imperiul Otoman era un curcubeu de culori. Am pătruns pe coridoarele slab luminate și ca un furnicar din bazarul Khan al-Khalili, aerul având o aromă de cărbuni de lemn și hașiș, de o mulțime de condimente care alcătuiau piramide strălucitoare verzi, galbene și portocalii. După ce am cumpărat mâncare, o frânghie și o pătură pentru nopțile din deșert, am dus toate acele provizii la magazia mea și am plecat din nou să mă târguiesc pentru un cal sau o cămilă, cu ultimii bani pe care-i mai aveam. Niciodată nu încălecasem o cămilă, dar știam că rezistă mai mult într-o urmărire lungă. Mintea îmi fierbea de întrebări. Știa Bonaparte că Silano o luase pe Astiza? Urmărea contele aceleași indicii ca și mine? Dacă medalionul era o cheie, unde era lacătul? În graba și preocuparea mea am dat peste o patrulă franceză, uitând să mă ascund în umbra hainelor.

Soldații asudați aproape că au trecut rând pe rând pe lângă mine, când locotenentul lor a scos brusc o bucată de hârtie îndesată la brâu, m-a privit și a strigat patrulei să se oprească.

– Ethan Gage?

M-am prefăcut că nu înțeleg.

O grămadă de țevi de muschete au apărut, nefiind nevoie de nicio traducere.

– Gage? Știu că tu ești. Nu încerca să fugi, altfel te punem la pământ.

Așa că m-am îndreptat, mi-am dat jos acoperitoarea pentru cap și am încercat să-l păcălesc.

– Vă rog să nu mă dați de gol, locotenente. Sunt într-o misiune pentru Bonaparte.

– Dimpotrivă, ești arestat.

– Cu siguranță vă înșelați.

S-a uitat la imaginea de pe hârtie.

– Denon ți-a schițat portretul și chiar îți seamănă. Omul are talent.

– Sunt pe cale de a mă întoarce la cercetările mele de la piramide...

– Ești căutat pentru omorârea unui învățat și imam pe nume Qelab Almani, cunoscut și ca Enoh sau Hermes Trismegistus. Ai fost zărit ieșind în grabă din casa lui, înarmat cu o pușcă și o secure.

– Enoh? Ești nebun? Eu încerc să descopăr cine l-a ucis.

A citit de pe hârtia lui.

– Ești de asemenea arestat pentru că ai plecat de la piramide fără permisiune, pentru insubordonare și pentru că nu ai uniformă.

– Sunt om de știință! Nu am o uniformă!

– Mâinile sus! A clătinat din cap. Infracțiunile te-au ajuns din urmă, americanule.

Am fost dus în niște barăci ale mamelucilor care fuseseră transformate în închisori temporare. Acolo, autoritățile franceze au încercat să separe insurgenții, criminalii

mărunți, dezertorii, speculanții și prizonierii de război pe care îi făcuse invazia. În ciuda protestelor mele, am fost azvârlit într-o celulă în care se afla o amestecătură poliglotă de hoți, șarlatani și pungași și am simțit că mă întorc în salonul de pariuri din Paris.

– Cer să aflu care sunt acuzațiile împotriva mea! am strigat.

– Inutilitatea, a mormăit sergentul care a zăvorât ușa.

Absurditatea încarcerării mele pentru uciderea lui Enoh era depășită doar de nenorocirea absenței mele la miezul nopții de la întâlnirea de la zidul de sud al casei lui Yusuf. Oricine ar fi aruncat amuleta cu ochiul lui Horus probabil că nu avea multe oportunități de a ajuta un bărbat străin să intre în harem. Dacă renunțam și medalionul era vândut sau pierdut? Între timp, dacă Astiza era în mâinile lui Silano și era dusă spre sud cu expediția lui Desaix către Egiptul de Sus, se îndepărta tot mai mult cu fiecare oră. Într-un moment al vieții mele când nu aveam nicio secundă de pierdut, eram imobilizat. Era înnebunitor.

În sfârșit a apărut un locotenent care mi-a trecut numele în registrul închisorii.

– Cel puțin obține-mi o audiență la Bonaparte, l-am rugat eu.

– E mai înțelept să nu-i ieși în cale, sau poate vrei să fii împușcat pe loc. Ești suspect de crimă aici, din cauza unor rapoarte mai vechi referitoare la moartea unei curtezane în Paris. De asemenea e vorba și de niște datorii neplătite... și-a studiat hârtiile. O proprietăreasă pe nume *madame* Durrell?

Am gemut aproape neauzit.

– Nu l-am omorât pe Enoh! Eu i-am găsit cadavrul!

– Și ai raportat imediat?

Tonul lui era la fel de cinic ca al creditorilor mei.

– Ascultă, întreaga expediție ar putea fi pusă în pericol dacă nu îmi închei munca. Contele Silano încearcă să monopolizeze secrete importante.

– Nu încerca să-l ponegrești pe Silano. El a fost cel care ne-a adus declarații despre caracterul dumitale de la *madame* Durrell și purtătorul de felinar. A prezis și predilecția dumitale de a avea un comportament deviant. A citit din nou. Trăsăturile unui De Sade.

Așa deci. În timp ce măsuram cu ruleta piramidele, Silano fusese ocupat în Cairo să-mi sporească reputația.

– Am dreptul la reprezentare legală, nu-i așa?

– Un avocat al armatei va ajunge la tine într-o săptămână.

Eram blestemat? Cât de convenabil era pentru dușmanii mei ca eu să fiu închis, să nu pot să îl urmăresc pe conte, să nu pot contesta acuzațiile sau să ajung la întâlnirea mea de la miezul nopții de la haremul lui Yusuf! Soarele intra pieziș prin micuța fereastră a celulei, iar cina părea să fie o mazăre mizerabilă și niște piure de linte. Beam dintr-un butoi cu apă stătută, iar toaleta era o găleată.

– Am nevoie de o audiență acum!

– E posibil să te întorci la Paris și să înfrunți acolo acuzațiile.

– E o nebunie!

– Mai bine ghilotina acolo, decât un pluton de execuție aici, nu-i așa?

A ridicat din umeri și a plecat.

– Mai bine cum? am strigat după el, prăbușindu-mă pe podea.

– Ia niște piure, a spus un soldat, un întreprinzător în devenire, prins încercând să vândă un tun la fier vechi. Micul dejun e mai rău.

M-am întors într-o parte.

Ei bine, pariasem și pierdusem, nu-i așa? Dacă în Paris nu am pierdut, aici nu trăsesem nicio carte norocoasă. Desigur, dacă aș fi urmat sfaturile lui Franklin, aș fi avut o profesie cinstită, dar povața lui cu „în pat devreme, trezit devreme" părea să se opună naturii fundamentale. Unul dintre lucrurile care mi-au plăcut la el era că nu-și urma întotdeauna propriile sfaturi. Chiar când avea aproape optzeci de ani, petrecea dacă o doamnă drăguță apărea la orizont.

În curând s-a lăsat întunericul. Cu fiecare clipă, Astiza se îndepărta mai mult.

Exact când sâmburele disperării săpa adânc în mine și mă autocompătimeam, regretând amarnic cele întâmplate – și în tot acel timp încercând să fac abstracție de duhoarea colegilor de celulă – am auzit un șuierat de la fereastra celulei.

– Ethan!

Ce mai era acum?

– Ethan! Vocea era joasă și nerăbdătoare. Americanul? E acolo?

Mi-am făcut loc printre colegii mei și mi-am așezat fața în mica deschizătură.

– Cine-i acolo?

– Sunt eu, Ashraf.

– Ash! Am crezut că m-ai abandonat!

– M-am gândit mai bine. Știu că fratele meu ar fi vrut să te ajut. Tu și preoteasa sunteți singura speranță de a apăra secretele pe care le-a protejat o viață întreagă. Apoi am auzit că ai fost arestat! Cum de ai intrat în atâtea necazuri așa repede?

– E un talent natural.

– Trebuie să te scot de aici.

– Cum?

– Te rog să te îndepărtezi de fereastră cât de mult poți. Și acoperă-ți urechile.

– Ce?!

– Ar fi bine să te și ghemuiești.

A dispărut. Ei bine, era de rău augur. Mamelucii aveau un stil al lor de a se arunca cu capul înainte atunci când făceau ceva. Mi-am făcut loc în colțul opus al celulei și le-am spus celorlalți aflați în întuneric:

– Cred că ceva groaznic e pe cale să se întâmple. Vă rog să vă mutați în partea asta a camerei.

Nimeni nu s-a mișcat. Așa că am încercat din nou.

– Dacă vă strângeți în jurul meu, am niște hașiș.

Au alcătuit un scut respectabil, chiar înainte să se audă o bubuitură puternică. Peretele exterior de sub fereastră a explodat înăuntru împrăștiind pietre, iar o ghiulea a trecut pe deasupra lovind ușa din lemn și fier a celulei. Intrarea s-a curbat, s-a clătinat și a căzut abil din balamale, lovind podeaua coridorului cu un zăngănit. Ghiuleaua s-a înfipt

în lemn ca o mură într-o brioșă. Eram o grămadă de oameni, cu mine dedesubt, urechile îmi țiuiau, iar aerul era plin de praf. Cu toate acestea recunoșteam o ocazie atunci când o vedeam.

– Acum! Repeziți-vă la ușier! am strigat.

În timp ce ceilalți s-au ridicat și au luat-o la goană pe coridor, m-am târât în partea opusă, prin gaura făcută de Ashraf în peretele închisorii. Stătea ghemuit în umbră, așteptând. O muschetă era aruncată pe un umăr, două pistoale erau îndesate la brâu și avea o sabie legată de mijloc. Am recunoscut armele pe care i le confiscasem când îl capturasem. Ei bine, atâta pagubă pentru trofeele mele.

– De unde naiba ai luat un tun?

– Stătea aici în curte, sechestrat ca dovadă.

– Ca dovadă?

Ah, da, soldatul care încercase să-l vândă la fier vechi.

– L-au lăsat încărcat?

– Să-l folosească împotriva prizonierilor dacă încercau să fugă.

S-au auzit focuri de armă și am luat-o la fugă.

Ne-am mișcat repede pe străzile întunecate, ca niște hoți, și mi-am recuperat armele, frânghia și proviziile din locul unde le ascunsesem. Apoi am urmărit mișcarea lunii, așteptând ora fixată. Când ne-am furișat către peretele de sud al casei lui Yusuf, nu eram sigur la ce să mă aștept. Ușa grea care marca intrarea separată pentru femei din spate era din lemn gros cu un lacăt mare din fier. Pe acolo nu se putea intra. Așa că tot ce puteam face era să

aştept în liniște dedesubtul ferestrei din acea parte de sud a casei, sperând ca patrulele franceze care colindau oraşul să nu mă găsească.

– Acum te-am făcut şi pe tine fugar, am şoptit.

– Zeii nu te vor lăsa să răzbuni moartea fratelui meu de unul singur.

Noaptea părea nesfârşită şi nimic nu se vedea sau auzea de la fereastra ascunsă de deasupra. Întârziasem la întâlnire? Fusese descoperit informatorul meu? Impulsiv şi nerăbdător, am scos ochiul de aur al lui Horus din buzunar şi l-am împins în sus înspre deschizătură. Spre surpriza mea, nu a căzut. În schimb, amuletei i s-a adăugat un fir din mătase care a lunecat în jos. Mi-am legat frânghia de fir şi am privit cum era trasă în sus. Am aşteptat o clipă să fie legată bine, am tras să verific şi mi-am înfipt picioarele în zid.

– Aşteaptă aici, i-am spus lui Ashraf.

– Crezi că ochii mei nu sunt la fel de curioşi ca ai tăi?

– Eu sunt expertul în femei. Tu ţine puşca.

Fereastra haremului era la o înălţime de cincisprezece metri, iar oblonul din îngrăditură destul de larg ca să-mi împing înainte capul şi umerii. Respirând sacadat din cauza efortului şi a speranţelor, m-am săltat înăuntru, cu *tomahawk*-ul la brâu. Având în vedere cele întâmplate în cursul zilei, eram mai mult decât pregătit să-l folosesc.

Din fericire, nişte braţe mlădioase şi tinere m-au tras înăuntru, făcându-mă să mă simt mai bine. Am văzut că asistenta meu anonimă era tânără, drăguţă, spre dezamăgirea mea îmbrăcată, chiar cu văluri. Dar numai ochii ei

migdalați erau suficienți ca să facă un bărbat să se îndrăgostească: poate că exista un sistem pentru înnebunirea musulmanilor. Și-a ridicat degetele în dreptul buzelor, făcându-mi semn să tac. Mi-a dat o a doua bucată de hârtie și a șoptit:

– Astiza.

– *Fayn?* am întrebat.

Unde? A dat din cap arătând spre hârtie. Am desfăcut-o. „Este ascuns ca să poată fi văzut", scrisese Astiza în engleză.

Așadar lăsase medalionul acolo! M-am uitat în jur și dintr-odată am remarcat încă o duzină de perechi de ochi care mă fixau, precum animalele dintr-o pădure. Câteva din femeile din harem erau treze și tăcute și, la fel ca tânărul meu ghid, îmbrăcate de stradă și timide ca niște căprioare. Toate și-au dus degetele la buze. Mi-era destul de clar.

Toate fanteziile cu bazine cu apă limpede, fete care cântau și haine diafane s-au spulberat brusc. Apartamentele haremului erau mai simple și mai înghesuite decât camerele publice pe care le văzusem și niciuna din femei nu părea să fie dichisită pentru vizita nocturnă a lui Yusuf. Mi-am dat seama că era pur și simplu o aripă izolată, în care femeile puteau găti, coase și sta la taifas fără să intre în teritoriul masculin.

Mă priveau cu teamă și fascinație.

Am început să mă plimb prin apartamentele slab luminate în căutarea medalionului. Ascuns să fie văzut? Se referea la o fereastră? Toate erau acoperite cu paravane

mashrabiyya. Haremul avea o cameră centrală spațioasă și o mulțime de altele mai mici, fiecare cu un pat mototolit, un cufăr de haine și cuiere pe care atârnau haine, unele dintre ele scoțând în evidență formele, altele ascunzându-le. Era o lume întoarsă pe dos, toată culoarea fiind lăuntrică, toate gândurile cenzurate, toată plăcerea încuiată.

Unde îl ascunsesem eu? Într-o gheată, într-un tun, într-o oală de noapte. După mine, în niciunul din aceste locuri nu „era ascuns ca să poată fi văzut". M-am aplecat să ridic cuvertura de pat, dar tânăra femeie care îmi era ghid mi-a oprit mâna. Mă așteptau pe mine să-l descopăr, ca să dovedesc că știam ceea ce căutam. Iar apoi totul mi-a devenit clar. M-am îndreptat, uitându-mă în jur mai îndrăzneț. Ascuns la vedere, spusese ea. În jurul unui gât, pe o masă, pe...

În caseta de bijuterii.

Dacă există un singur lucru universal în cultura umană, atunci acela este dragostea pentru aur. Cu ceea ce aceste femei nu ar fi putut arăta pe stradă se împodobeau pentru Yusuf și pentru ele însele: inele, monede, brățări și ornamente, cercei și inele pentru gleznă, diademe și lanțuri pentru talie. Pe o măsuță de toaletă era o cascadă de aur, o deltă galbenă, o comoară care amintea vag de *L'Orient*. Iar acolo, în mijlocul tuturor, aruncat neglijent ca o monedă de cupru într-o tavernă, era medalionul, cu forma ascunsă de colierele de deasupra lui. Bin Sadr și Silano nu au intrat niciodată aici, desigur, și nimeni altcineva nu s-a deranjat să caute.

L-am scos de acolo. În timp ce făceam asta, un cercel greu a alunecat de pe masă și a căzut cu zgomot pe podea.

Am înghețat. Brusc, alte capete s-au ridicat din paturi, chipurile unor femei mai în vârstă. Una dintre ele a tresărit la vederea mea și a sărit din pat, trâgându-și peste ea hainele de stradă. A vorbit ascuțit. Tânăra a replicat neliniștită. Era o conversație șuierată într-o arabă rapidă. M-am îndreptat încet către fereastră. Femeia în vârstă mi-a făcut semn să pun jos medalionul, dar eu l-am strecurat în jurul gâtului și în interiorul cămășii. Nu la asta se așteptaseră? Se părea că nu. Bătrâna a scos un țipăt și alte femei au început să se tânguie și să țipe. Am auzit țipătul unui eunuc din spatele ușii și alți bărbați care strigau de jos. Era acesta sunetul fierului scos din teacă? Era timpul să plec.

Am ajuns la fereastră, dar bătrâna a încercat să mă oprească, fluturându-și brațele, cu mânecile largi, ca un uriaș liliac negru. Am împins-o de lângă mine, chiar dacă degetele ei mi-au zgâriat gâtul. A căzut într-o parte, țipând. S-au auzit zdrăngănitul unui clopot și o împușcătură de avertizare. Treziseră întregul oraș! Am apucat rama și mi-am făcut loc, spărgând jumătate din paravanul din lemn. Bucăți din el au căzut zgomotos pe aleea de dedesubt. M-am rostogolit pe tocul ferestrei și am început coborârea pe frânghie. Jos, ușa din spate a fost deschisă brusc și pe ea s-au năpustit servitori înarmați cu bâte și stinghii. Alți bărbați au dat buzna în haremul din spatele meu. În timp ce coboram, cineva a încercat să tragă funia înapoi.

– Sari! a strigat Ashraf. Te prind!

Știa cât cântăream? Și nu voiam să-mi dau pur și simplu drumul pentru că m-am gândit că s-ar putea să mai avem nevoie de frânghia pe care am cumpărat-o în acea

după-amiază. Mi-am smuls *tomahawk*-ul de sub curea și am început să tai funia deasupra capului meu. A plesnit, iar eu am căzut ultimii nouă metri cu un zgomot înfundat în ceva moale și împuțit. Era un cărucior de pe alee, pe care Ash îl împinsese ca să mă prindă. M-am săltat din cărucior, ținând strâns restul de frânghie, și m-am încordat pentru luptă.

S-a auzit o împușcătură, sunetul muschetei lui Ashraf, iar unul din servitorii care trăgeau de după ușă a căzut pe spate. Pușca era bine fixată în mâinile mele și am tras într-un al doilea bărbat, apoi am scos un strigăt de luptă ca indienii și i-am crăpat capul unui al treilea cu *tomahawk*-ul. Ceilalți au dat înapoi, zăpăciți. Eu și Ashraf am fugit repede în sens opus, sărind peste un zid nu foarte înalt și alergând pe străduțele întortocheate.

Oamenii lui Yusuf au venit după noi, dar trăgeau în orb. M-am oprit să reîncarc. Ash și-a scos sabia. Acum mai trebuia să ieșim din oraș...

– Uite-i!

Era o patrulă militară franceză. Am înjurat, am făcut stânga-mprejur și am fugit înapoi pe unde venisem. Am auzit ordinele franceze de ochire și tragere, așa că l-am apucat pe Ash și ne-am lăsat în jos în mizeria de pe stradă. S-a auzit un vuiet și mai multe gloanțe au sfârâit deasupra capetelor noastre. Apoi, din față, urlete și țipete. Îi nimeriseră pe oamenii lui Yusuf.

Ne-am târât pe o stradă lăturalnică, folosind fumul drept paravan. Se auzeau strigăte de avertizare și împușcături violente în toate direcțiile.

– Ce era chestia aia în care am căzut? am gâfâit eu către Ash.

– Balegă de măgar. Ai căzut în ceea ce francezii numesc rahat, prietene.

Alt glonț s-a lovit de un stâlp de piatră.

– Nu pot să nu fiu de acord.

În cele din urmă ne-am ridicat și, cu capetele aplecate, am dat colțul. Apoi am mers cu pași mărunți până când am intrat pe o alee mai largă care ducea spre poarta de sud a orașului. Se părea că urmăritorii noștri ne pierduseră urma.

– Am pierdut și proviziile. S-o ia naiba pe bătrâna aia!

– Moise a găsit mană în deșert.

– Iar regele George va găsi lipii la ora ceaiului, dar eu nu sunt rege, nu-i așa?

– Devii ursuz.

– Era și timpul.

Aproape ajunseserăm la zidul orașului, când un detașament de cavalerie francez și-a făcut apariția pe strada pe care mergeam. Era într-o patrulare de rutină, încă nu ne zăriseră, dar ne blocau drumul.

– Să ne ascundem în nișa aia, a sugerat Ashraf.

– Nu. Nu avem nevoie de cai? Leagă funia de stâlpul ăla, cam până la umărul unui ofițer călare. Am luat capătul funiei și am legat-o în partea cealaltă a străzii. Când trag, pregătește-te să furi un cal.

Am pășit în mijlocul străzii, cu fața la cavaleriști, fluturându-mi arma neglijent pentru a mă vedea în întuneric.

– Cine e acolo? a strigat un ofițer. Identifică-te!

Am tras, zburându-i pălăria de pe cap. Au atacat și ei.

M-am aruncat în umbră, mi-am agățat pușca pe umăr, am sărit să mă prind de stâlp și m-am legănat până sus pe un cort și pe pervaz. Patrula de cavalerie a lovit în galop funia. Soldații din față au fost aruncați din șei ca niște păpuși, lovindu-se de cei din spate. Caii s-au ridicat pe picioarele dinapoi, oamenii s-au răsturnat. Am sărit, doborând un călăreț de pe armăsarul care plonjase. Ashraf se lupta să-și croiască drum spre alt cal. Pistoalele s-au descărcat în întuneric, dar gloanțele au șuierat fără să ne rănească. Am lovit cu putere și am ieșit din acea învălmășeală.

– Francezii încep să se întrebe de partea cui ești, a gâfâit Ash în timp ce galopam, privind înapoi la soldații care strigau.

– Și eu.

Am călărit până la zid și la poartă.

– Deschideți! Curieri pentru Bonaparte! am strigat în franceză.

Au văzut caii de cavalerie și hamurile înainte de a ne distinge pe noi, cu capul la cutie în mantiile noastre arabe. Când ne-au văzut, era deja prea târziu. Ne-am năpustit printre santinele înspre deșert, cu roiuri de gloanțe deasupra capetelor în timp ce galopam în noapte.

Plecasem, medalionul era cu mine, eram liber s-o salvez pe Astiza, să găsesc *Cartea lui Thot* și să devin stăpânul lumii – sau cel puțin salvatorul ei!

Iar acum devenisem o pradă pentru fiecare beduin, mameluc sau cavalerist francez din Egipt.

19

Deșertul egiptean la vest de Nil era un ocean întins de nisip și pietre, întrerupt doar de câteva oaze. Deșertul la est de Nil și la sud de Cairo – un platou arid separat de Marea Roșie de munți ca niște luni – era și mai gol, o tigaie de prăjit, după câte se pare neschimbată de la nașterea lumii. La orizontul lucitor, cerul albastru pălea până la o ceață mohorâtă, iar seceta amenința să mumifice un intrus în fiecare după-amiază nemiloasă. Nu erau apă, umbră, ciripit de pasăre, nicio plantă, nicio insectă și, după câte se părea, nu exista nici vreun capăt. Timp de milenii, călugării și magicienii s-au retras aici pentru a-l găsi pe Dumnezeu. Când am fugit, am simțit că L-am lăsat departe în urmă, în apele Nilului și în întinsele păduri verzi de acasă.

Am călărit împreună cu Ashraf în acea direcție pentru că niciun om sănătos la cap nu ar fi făcut-o. Mai întâi am trecut pe lângă Orașul Morților din Cairo, morminte musulmane ca niște stupi, la fel de albe ca fantomele nopții. Apoi am mers repede la trap printr-o panglică de pământ verde de fermă care urma Nilul, iar câinii ne-au lătrat în timp ce treceam. Cu mult înainte de răsărit eram puncte pe o câmpie aridă. Soarele a răsărit, orbindu-ne în timp ce ne îndreptam spre est și se înălța atât de încet, încât s-a transformat într-un ceas neîndurător. Armăsarii fără șei pe care îi rechiziționasem aveau bidoane cu apă care ne-au ajuns până la prânz, după care setea a devenit factorul central al existenței. Era atât de cald, încât era dureros să respiri, iar eu

mă uitam cu ochii pe jumătate închiși din cauza albului deșertului, strălucitor ca zăpada. Praful fin ni s-a lipit de buze, urechi, haine și s-a întărit pe cai, iar cerul era ca o greutate pe care o duceam pe umeri și pe creștete. Lanțul medalionului îmi ardea gâtul. Un miraj cu un lac, cruda iluzie mult prea familiară de acum, tremura imposibil de atins.

Așadar acesta era tărâmul lui Hades, am gândit. Deci asta li se întâmplă oamenilor care nu au o direcție adecvată, care beau, păcătuiesc trupește și pariază pentru pâinea zilnică. Tânjeam să găsesc o bucățică de umbră unde să mă târăsc și să adorm pentru totdeauna.

– Trebuie să mergem mai repede, a spus Ashraf. Francezii ne urmăresc.

Am privit înapoi. O dâră lungă de praf alb a fost prinsă de vânt și învârtită în forma unei pâlnii leneșe. Undeva sub ea se afla un pluton de husari, care urmăreau urmele lăsate de noi pe nisip.

– Nu putem. Caii nu au apă.

– Atunci trebuie să găsim apă. A arătat în față, spre dealurile cocoșate care se ondulau și care semănau cu niște franzele crestate.

– Într-un strat de cărbuni?

– Un diamant se poate ascunde și într-un strat de cărbuni. Vom scăpa de francezi în canioane și în văile seci. Apoi vom găsi și apă.

Ne-am grăbit, dând pinteni cailor obosiți și strângându-ne mantiile ca să ne apărăm de praf. Am pătruns în regiunea muntoasă, urmând un labirint de văi seci și nisipoase ca o ață încâlcită. Singura vegetație era o acacia

erioloba uscată. Ashraf căuta ceva totuşi şi curând a găsit: o stâncă goală şi arsă de soare la stânga noastră care ducea către trei canioane din care puteam alege.

– Aici ne putem pierde urmele.

Ne-am întors, copitele cailor s-au lovit între ele, şi am luat-o de-a lungul platoului de piatră. Am ales canionul din calcar din mijloc, deoarece părea cel mai îngust şi cel mai puţin primitor: poate francezii vor crede că am luat-o pe alt drum. Era atât de cald, de parcă am fi mers printr-un cuptor. În curând am auzit cum răsunau în aerul uscat de deşert strigătele frustrate ale urmăritorilor, certându-se din cauza direcţiei în care am luat-o.

Mi-am pierdut cu totul simţul orientării şi l-am urmat docil pe mameluc. Vârfurile erau din ce în ce mai înalte şi am văzut liniile crestate ale munţilor, cu roci negre şi roşii pe fundalul cerului. Aici era lanţul muntos care separa valea Nilului de Marea Roşie. Nu exista nicăieri o pată de verdeaţă sau o licărire de apă. Liniştea era descurajantă, spartă doar de tropăitul cailor şi de scârţâitul pielii. Era deşertul acesta – faptul că egiptenii antici puteau să treacă de la fertilul Nil la un nimic absolut – motivul pentru care păreau atât de preocupaţi de moarte? Contrastul dintre câmpiile lor mănoase şi nisipul care depăşea mereu limitele raţiunii se află la originea ideii izgonirii din grădina raiului? Pustietatea amintea de caracterul trecător al vieţii şi încuraja visele legate de nemurire? Cu siguranţă căldura uscată mumifica natural cadavrele, cu multă vreme înainte ca egiptenii să facă acest lucru prin ritualuri religioase. Mi-am închipuit cum cineva îmi va descoperi corpul deshidratat

peste secole, având întipărită pe chip o expresie înghețată de adânc regret.

În sfârșit, umbra părea că se întinde mai mult, iar zgomotul făcut de urmăritori slăbise în intensitate. Francezii trebuie să fi fost la fel de însetați ca și noi. Eram amețit, mă durea tot corpul, iar limba mi se umflase.

Ne-am oprit în dreptul a ceea ce părea o stâncă din rocă șistoasă. Stânci înalte se ridicau peste tot în jurul nostru, singura ieșire fiind canionul îngust pe care tocmai îl străbătusem. În sfârșit zidurile erau foarte înalte, iar soarele atât de sus pe cer, încât răspândea o umbră bine-venită.

– Și acum?

Ashraf a descălecat înțepenit.

– Acum trebuie să mă ajuți să sap.

A îngenuncheat în nisip la baza unei stânci, lângă o crăpătură unde era posibil să fi curs o cascadă, dacă o asemenea absurditate ar putea exista aici. Dar poate că a existat: piatra de deasupra era întunecată, ca și cum apa ar fi curs din când în când în jos. A început să scormonească cu mâinile în nisip.

– Să sapi?

Îl bătuse soarele în cap?

– Vino, dacă nu vrei să mori! Plouă torențial o dată pe an sau poate o dată într-un deceniu. Precum acel diamant din cărbune, mai rămâne ceva apă.

M-am alăturat lui. La început, exercițiul părea fără rost, pietrișul fierbinte arzându-mi mâinile. Totuși, treptat, nisipul devenea mai răcoros, iar apoi, uimitor, jilav. Simțind apa, am început să azvârl nisipul ca un terier. În sfârșit am

dat de umezeală. Apa s-a prelins, atât de plină de sedimente, de parcă era sânge coagulat.

– Nu pot să beau noroi!

Am săpat din nou.

Ashraf mi-a înşfăcat braţul şi ne-am legănat înapoi pe călcâie.

– Deşertul cere răbdare. Apa asta poate să vină de acum un secol. Mai putem aştepta câteva clipe.

În timp ce priveam nerăbdător, lichidul dulce a început să se strângă în adâncitura pe care o săpasem. Caii au fornăit şi au nechezat.

– Încă nu, tovarăşii mei, încă nu, i-a domolit Ashraf.

Era cea mai puţin adâncă scobitură pe care am văzut-o vreodată, dar la fel de bine-venită ca un râu. După o eternitate ne-am aplecat să sărutăm băltoaca formată, precum se închină musulmanii la Mecca. În timp ce plescăiam şi înghiţeam scurgerea murdară, m-au străbătut un fior şi o senzaţie de fierbinţeală. Ce saci de apă suntem noi, atât de neputincioşi dacă nu suntem în mod constant umpluţi din nou! Am sorbit până ce băltoaca a secat şi a rămas doar noroi, ne-am dat înapoi, ne-am privit unul pe altul şi am râs. Apa ne desenase un cerc de umezeală curată în jurul buzelor, în timp ce restul feţei era acoperit de praful roşu. Arătam ca nişte clovni. Am aşteptat nerăbdători ca săraca noastră fântână să se umple din nou, după care am făcut mâinile căuş şi le-am dus şi cailor nişte apă, având grijă să nu bea prea multă şi prea repede. În timp ce se lăsa amurgul, asta a devenit sarcina noastră, să cărăm apă în coburile şeilor armăsarilor însetaţi, sorbind şi noi şi, încet, să ne

curățăm restul de nisip de pe față și de pe mâini. Începeam treptat să mă simt din nou om. Au apărut și primele stele și mi-am dat seama că nu mai auzisem de ceva vreme niciun sunet al urmăritorilor francezi. Apoi întregul tablou al cerului s-a arătat în toată splendoarea, pietrele scânteind argintiu.

– Bine ai venit în deșert, a spus Ashraf.

– Mi-e foame.

A rânjit.

– Înseamnă că trăiești.

Începea să se facă frig, dar, chiar dacă am fi avut lemne, nu am fi îndrăznit să aprindem focul. Așa că ne-am înghesuit unul în altul și am vorbit, oferindu-ne unul altuia puțină consolare, împărtășindu-ne suferința pricinuită de disparițiile lui Talma și a lui Enoh și dându-ne ceva speranță în timp ce discutam despre un viitor vag: eu cu Astiza, iar Ash cu întregul Egipt.

– Mamelucii sunt exploatatori, este adevărat, a recunoscut el. Am putea învăța unele lucruri de la savanții francezi, la fel cum și ei învață de la noi. Dar Ethan, Egiptul trebuie condus de oameni care trăiesc aici, nu de rozaliii franci.

– Nu poate exista o colaborare?

– Nu cred. Ar dori Parisul un arab în consiliul orașului, chiar dacă imamul ar avea înțelepciunea lui Thot? Nu. Nu stă în firea lucrurilor. Să presupunem că un zeu ar coborî din cer cu răspunsuri la toate întrebările. L-am asculta sau l-am crucifica?

– Cu toții știm răspunsul la întrebarea asta. Deci fiecare om la locul lui, nu-i așa Ash?

– Și înțelepciunea la locul ei. Cred că asta a încercat să facă Enoh, să țină încuiată înțelepciunea Egiptului acolo unde trebuia și cum au hotărât anticii.

– Chiar dacă puteau să facă pietrele să leviteze sau pe oameni să trăiască veșnic?

– Lucrurile își pierd valoarea dacă sunt făcute prea ușor. Dacă orice națiune sau om ar putea construi o piramidă prin magie, atunci nu este mai ieșită din comun decât un deal. Și să trăiești o eternitate? Oricine are ochi poate vedea că acest lucru e împotriva naturii. Imaginează-ți o lume plină de bătrâni, o lume cu puțini copii, o lume în care nu există nicio speranță de progres deoarece fiecare oficiu este plin cu bătrâni venerabili care sunt înaintea ta acolo de secole. Acesta nu ar fi paradisul, ar fi un iad al prudenței și al conservatorismului, al ideilor învechite și al frazelor uzate, al vechilor ranchiune și al disprețului neuitat. Ne este teamă de moarte? Desigur. Dar moartea este cea care face loc nașterii, iar ciclul vieții este la fel de natural ca și creșterea și descreșterea Nilului. Moartea este ultima noastră sarcină și cea mai măreață dintre toate.

Am mai stat o zi, ca să fim siguri că francezii nu ne așteptau. Apoi, presupunând că lipsa apei îi mânase înapoi la Cairo, am pornit spre sud, călătorind noaptea ca să evităm arșița. Am mers paralel cu Nilul, dar am rămas câțiva kilometri către est pentru a nu fi descoperiți, chiar dacă ne luptam să urcăm dealurile șerpuite. Planul nostru era să prindem din urmă principala coloană a trupelor lui Desaix, împreună cu care călăreau Silano și Astiza. L-aș fi

urmărit pe conte așa cum francezii i-au urmărit pe mamelucii insurgenți în susul fluviului. Într-un final aș salva-o pe Astiza, iar Ashraf s-ar răzbuna pe oricine ar fi fost cel care l-a ucis pe bietul Enoh. Vom găsi falusul lui Min, vom descâlci drumul către Marea Piramidă și vom găsi *Cartea* de mult pierdută *a lui Thot,* protejând-o de Ritul Egiptean ocult. Iar apoi... o vom ascunde, o vom distruge sau o vom păstra pentru noi? Voi traversa acel pod când voi ajunge la el, după cum spunea bătrânul Ben.

În drumul nostru prin deșert am dat până la urmă peste cuiburi de viață. Clădirile cu cupole maronii ale unei mănăstriri copte se înălțau precum ciupercile într-o pădure de stânci, într-o grădină de palmieri care promiteau existența unei fântâni. Obiceiul mamelucilor de a-și purta averea cu ei în luptă și-a arătat acum scopul practic: Ashraf își recuperase săculețul pe care îl azvârlise în mine și avea suficiente monede ca să cumpere mâncare. Am băut până ne-am săturat, am cumpărat saci de apă mai mari și, în timp ce ne continuam drumul spre sud, am găsit și mai multe fântâni, aflate la distanță unele de altele ca hanurile de pe un drum invizibil. Fructele uscate și pâinea nedospită erau ușoare, dar îndestulătoare, iar însoțitorul meu mi-a arătat cum să-mi ung buzele crăpate cu grăsime de berbec pentru a le împiedica să mai facă bășici. Începeam să mă simt mai confortabil în deșert. Nisipul devenea pat, iar mantiile mele largi – curățate de duhoarea de măgar – prindeau fiecare briză răcoroasă. În locurile unde înainte vedeam paragină, începeam acum să văd frumusețe: existau o mie de culori fine în pietrele șerpuite, un joc de lumini și

umbre pe fundalul calcarului alb fărâmițat și o goliciune magnifică ce părea că îți umple sufletul. Simplitatea și seninătatea îmi aduceau aminte de piramide.

Din când în când, mergeam în zigzag mai aproape de Nil și Ashraf descăleca noaptea într-un sat ca să se târguiască pentru mâncare și apă, ca un mameluc. Stăteam sus pe dealurile neroditoare cercetând brâul verde liniștit de pământ de țară și fluviul albastru. Câteodată, vântul aducea sunetul răgetelor cămilelor sau măgarilor, râsetele copiilor sau chemarea la rugăciune. Stăteam jos pe margine, un străin care se uita pe furiș. Dimineața avea să mi se alăture și el, mai mergeam câțiva kilometri, și, pe măsură ce soarele se ridica deasupra stâncilor, dădea la o parte nisipul din locurile pe care le știa și ne strecuram în peșteri vechi, săpate în malurile mai înalte și abrupte.

– Acestea sunt mormintele anticilor, mi-a explicat Ashraf, în timp ce am riscat să facem un foc mic ca să gătim ceea ce târguise, folosind cărbune cumpărat și înghițind mâncarea cu ceai. Aceste peșteri au fost săpate acum mii de ani.

Erau umplute pe jumătate cu nisip purtat de vânt, dar încă minunate. Coloane cioplite ca mănunchiurile de papirus susțineau acoperișul de piatră. Pereții erau decorați cu picturi murale colorate. Spre deosebire de granitul arid al Marii Piramide, aici era o reprezentare a vieții într-un loc al morții, pictată în mii de culori. Băieții se luptau. Fetele dansau și se jucau. Plase cu o mulțime de pești erau scoase din apă. Regi din Antichitate erau înfășurați în arbori ai vieții, fiecare frunză reprezentând un an. Animalele

străbăteau păduri imaginare. Bărcile pluteau pe râuri pictate, unde hipopotamii stăteau pe spate, iar crocodilii înotau. Păsările umpleau văzduhul. Nu existau cranii sau corbi morbizi ca în Europa sau în America: picturile evocau un Egipt mai prosper, mai sălbatic și mai fericit decât cel pe care îl traversam noi acum.

– În zilele acelea, părea că e paradisul, am spus. Verde, neînghesuit, bogat și predictibil. Fără teamă de invazii și fără groază de tirani. E precum a spus Astiza, a fost mai bine atunci decât în orice perioadă care a urmat.

– În cele mai bune timpuri, țara era unificată în susul râului până la a treia sau a patra cataractă, a consimțit Ashraf. Corăbiile egiptene navigau din Mediterana spre Assuan, iar caravanele aduceau bogății din Nubia și pământuri ca Punt și Sheba. Munții furnizau aur și pietre prețioase. Monarhii negri aduceau fildeș și condimente. Regii vânau lei la marginea deșertului. Și în fiecare an Nilul se revărsa și reînnoia valea cu aluviuni, la fel cum face și acum. Punctul culminant va fi cam în perioada pe care ai spus tu că o indică vechiul calendar, 21 octombrie. În fiecare an, preoții priveau stelele și zodiacul pentru a ține socoteala celor mai prielnice momente pentru semănat și recoltat și măsurau nivelul Nilului. A arătat spre unele desene. Aici, oamenii, chiar și nobilii, aduc ofrande în templu ca să se asigure că ciclul va continua. Erau temple frumoase în josul și în susul Nilului.

– Iar preoții luau aceste ofrande.

– Da.

– Pentru o revărsare care oricum avea loc în fiecare an.

A zâmbit.

– Da.

– Iată o meserie pentru mine. Să prezic că anotimpurile se schimbă, că soarele va răsări și să strâng recunoștința oamenilor de rând.

– Doar că nu era ceva previzibil. În unii ani, Nilul nu se revărsa și era foamete. În acea situație, probabil nu ți-ai fi dorit să fii preot.

– Pariez că aveau o scuză bună pentru secetă și le cereau oamenilor să-și dubleze tributul.

Aveam un ochi bun pentru munca ușoară și îmi puteam imagina sistemul lor ordonat. Am privit în jur.

– Ce fel de scriere e asta? I-am arătat desenele de deasupra unor picturi. Nu recunosc limba. Este greacă?

– Coptă, a spus Ashraf. Legenda spune că în acea vreme creștinii s-au ascuns în aceste peșteri de persecuțiile romanilor. Suntem ultimii dintr-un lung lanț de fugari.

Un alt perete mi-a atras privirea. Părea să fie o consemnare, o serie de semne amestecate în vechea limbă pe care niciunul dintre noi nu o putea citi. Unele păreau destul de simple: un semn pentru cifra 1, trei semne pentru 3 și așa mai departe. Era ceva familiar în legătură cu acele semne și m-am gândit la asta în timp ce ne-am întins pe nisipul care pătrunsese prin gura peșterii, umplând-o pe jumătate. Apoi mi-am dat seama. Am scos medalionul.

– Ash, uită-te la asta. Acest mic triunghi de crestături de pe medalionul meu – seamănă cu semnele de pe peretele ăla!

A privit succesiv peretele și medalionul.

– Într-adevăr. Şi ce-i cu asta?

Ce-i cu asta? Ar putea schimba totul. Dacă aveam dreptate, partea de jos a medalionului nu reprezinta o piramidă, ci numere! Purtam ceva care era un fel de sumă! Poate că savanţii erau nebuni după matematică, dar săptămânile în care i-am suportat au dat rezultate – văzusem un tipar pe care în alte condiţii nu l-aş fi observat. Adevărat, nu puteam să înţeleg sensul numerelor – grupuri de 1, 2 şi 3, aranjate aparent haotic.

Dar mă apropiam mai mult de mister.

După multe zile şi kilometri, am ajuns în vârful unui mal înalt şi abrupt de calcar lângă Nag Hammadi, cu Nilul care se ondula după marginile sale şi cu câmpurile verzi de pe ţărmul îndepărtat. Acolo, peste fluviu, ne-am văzut prada. Divizia de soldaţi francezi a lui Desaix, trei mii de oameni şi două tunuri, forma o coloană care se întindea pe mai mult de un kilometru, mărşăluind încet pe lângă Nil. Din punctul nostru de observaţie, păreau nişte insecte pe o pânză fără sfârşit, care se târau orbeşte pe o suprafaţă strălucitoare şi uleioasă. În acel moment mi-am dat seama de imposibilitatea sarcinii pe care şi-o asumaseră francezii. Am înţeles în sfârşit imensa întindere nu doar a Egiptului, ci a Africii de dincolo, o panoramă cu coline fără sfârşit care făcea ca divizia franceză să pară la fel de neînsemnată ca un purice sau un elefant. Cum ar putea această mână de oameni să subjuge cu adevărat acest imperiu al deşertului, plin de vestigii şi roind de triburi călare? Era o îndrăzneală ca a lui Cortéz în Mexic, dar Cortéz aspirase la inima unui imperiu, în timp ce bietul Desaix deja capturase inima şi

urmărea acum, într-o sălbăticie de nisip, brațele ciomăgite, dar sfidătoare. Dificultatea lui nu era să cucerească dușmanul, ci să-l găsească.

Problema mea nu era să-mi găsesc dușmanul, care trebuia să se afle undeva în acea coloană de soldați, ci să mă înfrunt cu el, acum când devenisem un proscris francez. Speram că și Astiza era acolo jos, dar cum i-aș fi putut trimite un mesaj? Singurul meu aliat era un mameluc; singurele mele haine, veșmintele arabe. Acum că aveam divizia în fața ochilor, nici nu știam măcar de unde să încep. Să trec râul înot și să mă reped cerând dreptate? Sau să încerc să-l omor pe Silano din spatele unei stânci? Și ce dovadă aveam la urma urmei că într-adevăr era dușmanul meu? Dacă făceam asta, aș fi fost spânzurat.

– Ash, am impresia că sunt ca un câine după un car cu boi, nefiind deloc sigur ce să fac cu premiul dacă l-aș obține.

– Atunci nu te purta ca un câine, a spus mamelucul. De fapt, ce urmărești?

– Rezolvarea enigmei mele, o femeie, răzbunare. Cu toate astea încă nu am o dovadă că Silano este responsabil de ceva. Nici nu știu exact ce să fac cu el. Nu mi-e teamă să-l înfrunt pe conte. Sunt doar nesigur în privința a ceea ce merită. A fost mai simplu să călărim prin deșert. Este pustiu. Necomplicat.

– Și totuși, în final, un om nu poate deveni una cu deșertul, la fel cum o barcă nu se poate face una cu marea – amândoi ajung la suprafață. Deșertul este un coridor, nu o destinație, prietene.

– Iar acum suntem aproape de sfârșitul călătoriei. Va avea Silano protecția armatei? Voi fi privit ca un fugar? Și unde va pândi Ahmed Bin Sadr?

– Da, Bin Sadr. Nu-i văd grupul acolo jos cu soldații.

Ca răspuns, s-au auzit un șuierat de glonț undeva, lângă o stâncă din apropiere, și ecoul întârziat al unui foc de armă. Un fragment de piatră a sărit în sus și apoi a căzut cu zgomot în praf.

– Vezi cum răspund zeii la toate? a spus Ashraf.

M-am răsucit în șa. La nord, în spatele nostru, din zona dealurilor de unde venisem, se vedea un pâlc de oameni. Erau îmbrăcați în mantii arabe, erau călare pe cămile, legănându-se în timp ce înaintau repede, imaginea lor licărind din cauza căldurii. Conducătorul lor ducea ceva prea lung ca să fie o muschetă – am presupus că era un toiag din lemn.

– Însuși diavolul de Bin Sadr, am mormăit. Își ține călăreții în spatele francezilor. Acum ne-a văzut.

Ashraf a rânjit.

– Mi-a omorât fratele și vine la mine atât de ușor?

– Cavaleria trebuie să-i fi cerut să ne ia urma.

– Ghinionul lui, atunci.

Mamelucul părea pregătit de atac.

– Ash, oprește-te! Gândește-te! Nu putem ataca atâția oameni o dată!

S-a uitat la mine cu dispreț.

– Ți-e frică de câteva gloanțe?

Și mai mult fum venea dinspre arabii care se îndreptau spre noi și volburi de praf vibrau în jurul nostru.

– Da!

Tovarășul meu și-a ridicat încet o mânecă a mantiei, dând la iveală materialul găurit cu dibăcie în apropierea țintei. A rânjit.

– Am simțit curentul făcut de glonțul ăsta. Atunci îți sugerez să fugim.

Am dat pinteni cailor și am iuțit pasul, înclinându-ne pe latura din spate a crestei și departe de Nil, într-un efort disperat de a pune ceva distanță între noi urmăritori și de a ne adăposti. Caii noștri puteau întrece o cămilă pe o distanță scurtă, dar dromaderii erau mai rezistenți. Puteau merge o săptămână fără apă, iar apoi să bea o cantitate care ar omorî orice alt animal. De cavaleria franceză scăpasem ușor. Acești războinici ai deșertului ar putea fi mai insistenți.

Am alunecat într-o vale laterală, caii luptându-se să-și mențină echilibrul în timp ce pietrișul sărea, după care, pe teren mai plat, am stat aplecați într-o cursă mortală, încercând să ignorăm susurul stârnit de puștile urmăritorilor și focurile trase la întâmplare. Veneau după noi sălbatic, cu dâre de praf care se iscau în urma lor, înghețate de aerul greu și liniștit.

Timp de o oră i-am ținut la o distanță sigură, dar din cauza căldurii și a lipsei apei, caii noștri au început să dea semne de oboseală. Trecuseră atâtea zile fără iarbă și cu puțină apă de băut, iar animalele noastre erau epuizate. Am urcat repede o creastă prăjită de soare și apoi am coborât pe partea cealaltă, sperând cumva să-i inducem în eroare pe urmăritori, dar praful pe care îl stârneam ne localiza ca un semnal luminos.

– Poți să-i încetinești? a întrebat Ashraf într-un final.

– Cu siguranță am o bătaie mai lungă decât ei. Dar la viteza cu care vin nu am decât o lovitură precisă. Am nevoie de aproape un minut să reîncarc.

Ne-am oprit într-un punct mai înalt și mi-am scos pușca ghintuită pe care o purtam în spate. Curelușa ei îmi intrase în umăr pe parcursul a patru sute cincizeci de kilometri, dar nu am fost niciodată tentat să renunț la greutatea ei liniștitoare. Nu se plângea și era mortală. Așa că acum am ochit peste șa, țintindu-l pe Bin Sadr, știind că dacă îl omoram pe el aș fi pus capăt urmăririi. Se afla la o distanță de patru sute de pași. Nu bătea vântul, aerul era uscat, o țintă care ataca în față... și destulă căldură pentru a-i undui imaginea ca un steag care flutura. La naiba, unde era mai sigur? Am țintit sus, permițând căderea glonțului, am apăsat și am tras, calul tresărind din cauza focului de armă.

A durat ceva timp până ce glonțul a ajuns la țintă. Apoi cămila s-a rostogolit.

Îl nimerisem? Beduinii care ne urmăreau au ținut caii în frâu formând un cerc agitat, strigând uluiți și trăgând câteva gloanțe chiar dacă eram mult în afara razei de acțiune a muschetelor. Am sărit pe cal și am galopat înainte cât de bine am putut, sperând că cel puțin am câștigat ceva timp. Ash a privit înapoi.

– Prietenul tău l-a îmbrâncit pe unul din însoțitorii săi de pe o cămilă și s-a urcat el însuși pe ea. Celălalt războinic s-a urcat pe cămila altcuiva. Însă acum înaintează mai prudent.

– Dar a supraviețuit.

Ne-am oprit și am reîncărcat, dar asta ne-a făcut să pierdem mult din avansul pe care îl câștigasem. Nu voiam să fiu prins într-un schimb de focuri din cauză că ne-au depășit în timp de încărcam armele.

– Și continuă să vină.

– Așa s-ar părea.

– Ash, nu putem să ne luptăm cu toți.

– S-ar părea că nu.

– Ce vor face dacă ne prind?

– Înainte, doar ne-ar fi violat și ne-ar fi omorât. Dar acum, că ai tras în cămila lui, bănuiesc că ne vor viola, ne vor dezbrăca, ne vor îngropa în nisip și vor folosi scorpioni ca să ne chinuiască, în timp ce vom muri de sete și de căldură. Dacă avem noroc, ne va găsi mai întâi o cobră.

– Nu mi-ai spus asta înainte să trag.

– Nu mi-ai spus că aveai de gând să nimerești cămila și nu omul.

Am călărit într-un canion întortocheat, sperând să nu ducă într-un punct mort, precum cel în care săpasem după apă. Aluviunile uscate – *wadi* – făceau terenul nisipos să se răsucească precum un șarpe. Cu toate acestea, urmele noastre erau evidente, iar coastele cailor erau pline de spumă. Aveau să cedeze curând.

– Știi, nu am de gând să-i dau medalionul. Nu după ce li s-a întâmplat lui Talma și lui Enoh. O să-l îngrop, o să-l înghit sau o să-l arunc într-o groapă.

– Nu aș fi venit cu tine dacă aș fi crezut că o să faci asta.

Canionul s-a terminat într-un povârniș abrupt din sfărâmături de piatră care ducea la marginea lui. Am descălecat și am tras frâiele după noi, urcând caii epuizați. Fără să vrea, au înaintat câțiva metri, dând din cap și apoi, frustrați, s-au ridicat pe picioarele din spate, lovind într-o parte și alta. Eram la fel de obosiți ca și ei și abia ne mai țineam pe picioare. Am alunecat pe pantă, frâiele smucindu-se în mâinile noastre. Oricât de tare le trăgeam după noi, ele ne dădeau înapoi.

– Trebuie să o luăm prin altă parte! am strigat.

– E prea târziu. Dacă ne întoarcem, dăm peste Bin Sadr. Dă-le drumul.

Frâiele ne-au zburat pur și simplu din mâini, iar caii au plecat repede înapoi în canion, fugind în direcția din care veneau arabii.

Să nu ai cal în deșert era echivalent cu moartea.

– Suntem condamnați, Ashraf.

– Nu ți-au dat zeii două picioare și istețimea de a le folosi? Vino, soarta nu ne-a adus până aici ca să termine cu noi acum.

A început să urce povârnișul, chiar dacă arabii care veneau de după cotitură ne-au zărit, au început să strige triumfători și să tragă mai multe focuri de armă. Bucăți de piatră au explodat în spatele nostru, acolo unde nimeriseră gloanțele, dându-mi o energie pe care nu am știut că o am. Din fericire, urmăritorii au luat o pauză ca să reîncarce, în timp ce noi ne cățăram, iar panta abruptă ar fi fost la fel de provocatoare și pentru cămile. Am urcat peste buza ultimului deal, gâfâind, și ne-am uitat de jur împrejur. Era

un peisaj pustiit, nicio creatură nu se vedea la orizont. Am alergat la marginea următoarei râpe...

Și m-am oprit brusc, uluit.

Acolo, într-o depresiune nu foarte adâncă, se aflau niște oameni.

Ghemuiți, cu albeața ochilor ca un câmp de agate, erau cel puțin cincizeci de negri – sau ar fi putut să fi fost negri dacă nu ar fi fost acoperiți de același praf egiptean fin cu care eram acoperiți și noi. Erau goi, plini de răni și muște și legați unii de alții cu lanțuri, bărbați și femei deopotrivă. Ochii lor mari s-au holbat la mine parcă din spatele unor măști de scenă, la fel de șocați să ne vadă precum eram și noi la vederea lor. Erau păziți de șase arabi înarmați cu puști și bice. Sclavi!

Conducătorii de sclavi erau ghemuiți lângă victimele lor, fără îndoială surprinși de ecoul focurilor de armă. Ashraf a strigat ceva în arabă, iar ei i-au răspuns, într-un ciripit tulburat. După o clipă, a dat din cap.

– Veneau în josul Nilului și i-au văzut pe francezi. Bonaparte a confiscat caravanele și a eliberat sclavii. Așa că au venit până aici ca să aștepte să treacă Desaix și armata lui. Apoi au auzit împușcături. Nu mai știu ce să facă.

– Ce ar trebui să facem noi?

Drept răspuns, Ashraf și-a ridicat muscheta și a tras calm, împușcându-l pe conducătorul caravanei de sclavi în piept. Negustorul de sclavi a căzut pe spate fără să scoată un sunet, cu ochii mari uluiți și, înainte de a atinge pământul, mamelucul a scos încă două pistoale și a tras cu amândouă, nimerind un conducător în față și pe altul în umăr.

– Luptă! a strigat însoțitorul meu.

Un al patrulea negustor și-a scos pistolul, iar eu l-am omorât fără să mă gândesc măcar. Între timp, Ashraf și-a scos sabia și a trecut la atac. În câteva secunde bărbatul rănit și al cincilea negustor erau morți, iar al șaselea a luat-o la fugă ca să-și salveze viața, înapoi pe unde venise.

Impetuozitatea ferocității prietenului meu m-a împietrit.

Mamelucul a pășit către conducător, și-a șters sabia de hainele mortului și a început să-l percheziționeze. S-a ridicat cu un inel de chei.

– Acești negustori de sclavi sunt niște paraziți, a spus el. Nu și-au capturat sclavii în luptă, i-au cumpărat cu podoabe fără valoare și s-au îmbogățit din mizerie. Meritau să moară. Reîncarcă armele în timp ce eu o să-i eliberez pe ceilalți din lanțuri.

Negrii au strigat și s-au împins cu atât entuziasm, încât s-au încurcat în propriile lanțuri. Ash i-a găsit pe doi care vorbeau araba și le-a dat niște ordine ascuțite. Ei au încuviințat și au strigat la tovarășii lor în propria limbă. Grupul s-a liniștit destul ca să ne dea voie să-i eliberăm și atunci, la indicațiile lui Ash, au ridicat ascultători de jos armele arabe pe care le-am reîncărcat și pietre.

Ashraf mi-a zâmbit.

– Acum avem mica noastră armată. Ți-am spus că zeii au căile lor de acțiune.

Gesticulând, i-a condus pe noii aliați înapoi în vârful crestei. Detașamentul de arabi înarmați care ne urmăreau trebuie să se fi oprit la auzul luptei din partea cealaltă a dealului, dar acum veneau după noi, trăgând după ei cămilele

care se împotriveau. Ash și cu mine ne-am arătat, iar slugile lui Bin Sadr au strigat, la fel de triumfători de parcă ar fi zărit un cerb rănit. Trebuie să fi părut singuri în orizontul albastru-palid.

– Dă-mi medalionul și îți promit că nu vei păți nimic! a strigat Bin Sadr în franceză.

– Iată o promisiune pe care n-o cred, am mormăit eu.

– Tu să ceri îndurare, ori îți voi da foc așa cum și tu l-ai ars pe fratele meu! i-a răspuns Ashraf.

După care, cincizeci de sclavi negri abia eliberați s-au ivit pe vârful crestei formând o linie de fiecare parte a noastră. Arabii s-au oprit, uluiți, neînțelegând că au fost prinși într-o capcană. Ash a dat o comandă tăioasă și negrii au scos un urlet puternic. Aerul s-a umplut de pietre și bucăți de lanțuri. Între timp, noi doi am tras și Bin Sadr și un alt bărbat au fost doborâți. Negrii ne-au dat armele negustorilor de sclavi morți ca să tragem din nou. Beduinii și cămilele atacați de pietre și lanțuri s-au împrăștiat, țipând și zbierând de furie și groază. Urmăritorii noștri s-au rostogolit pe panta abruptă odată cu o mică avalanșă de pietriș, poziția lor precară împiedicându-i să tragă cu precizie în noi. Pietre au luat-o la vale, urmărindu-i, o ploaie de meteoriți a unei frustrări eliberate. Am omorât sau rănit mai mulți în retragerea lor dezordonată, iar când supraviețuitorii s-au adunat într-un mic grup la baza canionului, s-au uitat atent la noi ca niște câini pedepsiți.

Bin Sadr ținea o armă.

– Șarpele are norocul Satanei, am mârâit eu. Doar l-am rănit.

– Ne putem ruga să i se schimbe norocul, a spus Ashraf.

– Gage! a strigat Bin Sadr în franceză. Dă-mi medalionul! Nici măcar nu știi la ce folosește!

– Spune-i lui Silano să se ducă la dracu'! i-am răspuns.

Cuvintele noastre răsunau în canion.

– Îți vom da femeia!

– Spune-i lui Silano că vin s-o iau!

Ecourile s-au risipit. Arabii aveau în continuare mai multe arme decât noi și eram destul de neîncrezător în privința conducerii sclavilor eliberați într-o bătălie a cărei soartă părea să nu se încline în nicio parte. Fără îndoială, Bin Sadr cântărea și el sorții de izbândă. S-a gândit, după care a încălecat strâmbându-se de durere. Tovarășii lui l-au imitat.

A călărit încet înapoi, apoi și-a întors cămila și și-a ridicat privirile spre mine.

– Vreau să știi, a strigat el, că prietenul tău Talma a țipat înainte să moară!

Cuvintele *să moară* au răsunat în sălbăticie, iarăși și iarăși și iarăși.

Se afla în afara bătăii puștii, dar încă la vedere. Am tras din frustrare, glonțul lovind praful la o sută de pași de el. A râs, sunetul fiind amplificat de pereții canionului, iar apoi, împreună cu tovarășii lui care plecaseră, s-a întors și a luat-o înapoi pe drumul pe care venise.

– Și tu vei face la fel, am murmurat eu. Și tu vei face la fel.

Fără cai, am luat două din cămilele pe care le călăriseră arabii din caravana de sclavi și le-am dat pe celelalte patru negrilor eliberați. Erau suficiente provizii pentru ca grupul

să pornească în lunga călătorie înapoi spre țara lor natală și le-am dat și armele capturate ca să vâneze animale și să-i respingă pe negustorii de sclavi care ar încerca fără îndoială să-i prindă din nou. Le-am arătat cum să încarce și să tragă, o treabă pe care au învățat-o cu rapiditate. Apoi ne-au strâns de genunchi să ne mulțumească, cu atâta fervoare că, până la urmă, a trebuit să-i îndepărtăm. Îi salvasem, era adevărat, dar și ei ne salvaseră pe noi. Ashraf le-a schițat o cărare printre dealurile din deșert astfel încât să nu se apropie de Nil până când vor ajunge deasupra primei cataracte. Apoi ne-am despărțit.

Mă aflam pentru prima dată în spinarea unei cămile, o bestie zgomotoasă, morocănoasă și urâtă, însoțită de o adevărată comunitate de purici și musculițe. Cu toate acestea, era bine dresată și destul de supusă, împodobită cu hamuri bogate și colorate. La indicațiile lui Ash, am încălecat în timp ce ea stătea așezată, apoi mi-am menținut echilibrul în timp ce ea s-a ridicat. Câteva îndemnuri „Dii, dii!" și a început să se miște, urmând bestia lui Ash, care conducea. Era un ritm legănat cu care m-am obișnuit după ceva vreme, dar, una peste alta, nu era neplăcut. Mă simțeam ca într-o barcă aflată pe mare. Trebuia să mă mulțumesc cu asta până aveam să găsesc din nou un cal și trebuia să ajung la forța expediționară franceză înaintea lui Bin Sadr. Am urmat vârful de creastă până la un punct deasupra unui pod plutitor de pe Nil și apoi am coborât ca să traversăm pe partea fluviului unde se afla Desaix.

Pe țărmul îndepărtat am întâlnit urmele lăsate de soldații francezi, călărind înspre o pădurice de banani și după

un timp am pătruns din nou în deșert spre vest, căutând dealurile joase, învârtindu-ne în jurul flancului armatei. Era după-amiaza târziu când am zărit din nou coloana, care își ridicase tabăra de-a lungului cursului întunecat al Nilului. Umbrele curmalilor se lungeau pe pământ.

– Dacă pornim acum, putem intra în liniile lor înainte de asfințit, am spus.

– Un plan bun. Te las să-l duci la îndeplinire, prietene.

– Cum?

Am tresărit.

– Am făcut ceea ce trebuia, să te eliberez din închisoare și să te aduc aici, da?

– Ai făcut mult mai mult. Îți sunt îndatorat.

– La fel cum îți sunt și eu ție pentru că mi-ai oferit libertatea, încrederea și compania ta. Am greșit acuzându-te de moartea fratelui meu. Răul vine și cine știe de ce? Există forțe duale în lume, aflate mereu în competiție. Binele trebuie să se lupte cu răul, e o constantă. Și la fel vom face și noi, dar fiecare în propriul fel, pentru că acum trebuie să mă duc la oamenii mei.

– Oamenii tăi?

– Bin Sadr are prea mulți oameni ca să mă lupt singur cu ei. Încă sunt mameluc, Ethan Gage, și undeva în deșert se află armata fugară a lui Murad Bei. Fratele meu Enoh trăia până să vină francezii și mă tem că mulți alții vor muri până când această prezență străină nu va fi alungată din țara mea.

– Dar Ashraf, eu fac parte din acea armată!

– Nu. Nu ești franc, așa cum nu ești nici mameluc. Reprezinți ceva straniu și care nu se află la locul lui, americane,

trimis aici de voința zeilor. Nu sunt sigur care este rolul ales pentru tine, dar chiar simt că trebuie să te părăsesc ca să te las să-l joci și că viitorul Egiptului se bazează pe curajul tău. Așa că mergi la femeia ta și fă ceea ce ți-au cerut zeii ei să faci.

– Nu! Nu suntem doar aliați, am devenit prieteni! Nu-i așa? Și deja am pierdut prea mulți prieteni! Am nevoie de ajutorul tău, Ashraf. Răzbună-l pe Enoh împreună cu mine!

– Răzbunarea va veni când vor alege zeii. Dacă nu, Bin Sadr ar fi murit azi, deoarece tu ratezi rareori. Bănuiesc că va avea o altă soartă, probabil mai groaznică. Între timp, ceea ce trebuie să faci tu este să obții lucrul pentru care a venit aici Silano și să-ți împlinești destinul. Indiferent de ce se va întâmpla pe câmpurile de bătălie viitoare, legătura pe care am stabilit-o în aceste multe zile nu se va rupe. Pacea fie cu tine, prietene, până când vei găsi ceea ce cauți.

Astea fiind spuse, el și cămila lui au dispărut înspre asfințit și am pornit, mai singur ca niciodată, să o găsesc pe Astiza.

20

Știam că ideea de a galopa spre divizia de soldați francezi a lui Desaix, strigând după Silano, nu ar fi dus la nimic altceva decât la arestarea mea. Dar ceea ce-mi lipsea ca putere era compensat de ceea ce dețineam: aveam medalionul, iar

rivalul meu nu. Mi-am dat seama că ar fi mult mai simplu să-l fac pe Silano să vină la mine.

Era spre amurg când m-am apropiat de un detașament de santinele dintr-un post, cu mâinile ridicate. Câțiva au ieșit alergând cu muschete, învățați să privească cu suspiciune orice egiptean care se apropia. Prea mulți francezi imprudenți muriseră într-un război care devenea tot mai crud.

Pariam că veștile despre evadarea mea din Cairo nu ajunseseră la aceste posturi de pază.

– Nu trageți! Sunt american recrutat de compania de savanți a lui Berthollet! Am fost trimis de Bonaparte să-mi continui cercetările legate de antici!

M-au privit cu neîncredere.

– De ce ești îmbrăcat ca un localnic?

– Fără escortă, credeți că aș mai fi fost în viață dacă nu aș fi fost îmbrăcat așa?

– Ai venit singur din Cairo? Ești nebun?

– Barca cu care călătoream s-a lovit de o stâncă și trebuie reparată. Eram nerăbdător să-mi continui drumul. Sper că sunt ceva ruine pe aici.

– Îl cunosc, a spus unul dintre ei. Omul lui Franklin.

A scuipat.

– Cu siguranță apreciați ocazia de a studia trecutul măreț, am spus ușor.

– În timp ce Murad Bei își bate joc de noi, întotdeauna la câțiva kilometri înaintea noastră. Îl înfrângem. După care îl înfrângem din nou. Și din nou. De fiecare dată fuge și de fiecare dată se întoarce. Și de fiecare dată câțiva dintre

noi nu se vor mai întoarce niciodată în Franța. Acum așteptăm la ruine în timp ce el se afundă mai adânc în țara asta blestemată, la fel de neatins ca un miraj.

– Asta dacă poți într-adevăr să vezi un miraj, a intrat și altul în vorbă. O mie de soldați au ochii inflamați de praf și de soare, iar o sută șchiopătează orbi. E ca o glumă scoasă dintr-o piesă. Pregătiți de luptă? Da, iată linia noastră de muschetari orbi!

– Orbirea! Și ăsta e lucrul cel mai puțin grav dintre toate, a adăugat un al treilea. Ne-am căcat de două ori greutatea noastră între Cairo și locul ăsta. Inflamațiile nu se vindecă. Bășicile devin furunculi. Există chiar cazuri de ciumă. Cine nu a pierdut mai bine de șase kilograme de carne numai din acest marș?

– Sau cine nu a fost atât de excitat încât era gata să se împerecheze cu șobolanii și măgarii?

Tuturor soldaților le place să cârtească, dar era limpede că dezamăgirea în privința Egiptului era în creștere.

– Poate că Murad e pe punctul de a fi înfrânt, am spus.

– Atunci să-l învingem.

Mi-am bătut ușor pușca.

– Uneori, țeava mea a fost la fel de fierbinte ca țevile voastre, prieteni.

Acum le-am atâțat interesul.

– Este pușca ghintuită americană? Am auzit că poate omorî un indian de la o mie de pași.

– Nu chiar, dar dacă ai doar un singur glonț, asta e arma pe care o vrei. De curând am nimerit o cămilă de la patru sute de pași.

Nu era nevoie să le spun care fusese adevărata țintă.

S-au strâns în jurul meu. Bărbații sunt uniți când e vorba de a admira niște scule bune, iar aceasta era, cum am spus, o piesă minunată, o bijuterie pe lângă metalul muschetelor lor reglate.

– Astăzi arma mea este rece deoarece am o altă îndatorire, nu mai puțin importantă. Trebuie să discut cu contele Alessandro Silano. Știți unde îl pot găsi?

– Presupun că la templu, a spus un sergent. Cred că vrea să locuiască acolo.

– La templu?

– Departe de fluviu, dincolo de un sat numit Dendara. Ne-am oprit pentru ca Denon să mai mâzgălească niște desene, Malraux să mai măsoare niște pietre, iar Silano să mormăie mai multe vrăji. Ce circ de nebuni! Cel puțin el a adus o femeie.

– O femeie?

Am încercat să nu-mi trădez interesul.

– Ah, aceea, a fost de acord un soldat. Dorm cu ea în visele mele.

Și-a mișcat pumnul înainte și înapoi și a rânjit. Mi-am ținut în frâu pornirea de a-l ciomăgi cu pușca.

– Încotro e acest templu?

– Ai de gând să pleci îmbrăcat ca un bandit?

M-am îndreptat.

– Cred că arăt ca un șeic.

Asta a stârnit râsete. Mi-au indicat direcția și s-au oferit să mă escorteze, dar am refuzat.

– Trebuie să vorbesc singur cu Silano. Dacă nu e deja la ruine şi îl vedeţi, daţi-i acest mesaj. Spuneţi-i că poate găsi ceea ce caută la miezul nopţii.

Pariam că Silano nu m-ar aresta. Voia să găsesc mai întâi ceea ce căutam amândoi, după care să i-l predau în schimbul Astizei.

Templul strălucea în lumina stelelor şi a lunii, un sanctuar imens din pilaştri cu un acoperiş plat din piatră. El şi templele auxiliare erau împrejmuite de un zid din lut cu circumferinţa de un kilometru pătrat, erodat şi pe jumătate îngropat. Poarta principală a zidului ieşea din nisip de parcă ar fi fost pe jumătate scufundată, cu un spaţiu de trecere destul de înalt pentru a merge pe sub ea. Pe ea erau sculptaţi zei egipteni, hieroglife şi un soare înaripat flancat de cobre. Dincolo de ea, curtea era plină cu dune ca valurile oceanului. Luna în descreştere lumina palid nisipul, la fel de neted ca pielea unei femei egiptene, senzuală şi suplă. Da, era o coapsă, dincolo de ea un şold, iar apoi un obelisc îngropat ca un sfârc...

Fusesem prea multă vreme despărţit de Astiza, nu-i aşa?

Clădirea principală avea o faţadă plată, cu şase pilaştri uriaşi care se înălţau din nisip pentru a susţine acoperişul din piatră. Fiecare coloană avea deasupra câte o faţă pe jumătate stricată a unei zeiţe cu faţa lată. Sau mai degrabă patru chipuri: de pe fiecare pilastru ea privea în cele patru direcţii cardinale, parura egipteană coborând din spatele urechilor de vacă. Cu zâmbetul de pe buzele ei groase şi cu ochii mari şi prietenoşi, Hathor avea o seninătate de

bovină. Am observat că parura era colorată cu vopsea ştearsă, dovadă că structura avusese odată culori strălucitoare. Templul fusese părăsit de multă vreme, lucru evident după dunele de nisip care pătrunseseră înăuntru. Partea din faţă arăta ca un doc care fusese mistuit de maree.

Am privit în jur, dar nu am văzut pe nimeni. Aveam puşca, *tomahawk*-ul şi niciun plan precis, cu excepţia faptului că acesta putea fi templul care adăpostea falusul lui Min, că Silano s-ar putea întâlni cu mine aici şi că l-aş putea zări înainte să mă vadă el.

Am urcat greu dunele de nisip şi am trecut prin intrarea centrală. Din cauza nisipului adunat în grămezi nu eram prea departe de tavan atunci când am intrat. Când am aprins una din lumânările pe care mi le dăduseră soldaţii, am zărit un acoperiş vopsit în albastru şi acoperit cu stele galbene în cinci colţuri. Arătau ca stelele de mare sau, după cum mi-am spus eu, ca braţele, capetele şi picioarele oamenilor care le luaseră locul pe cerul nopţii. Mai era şi un rând de vulturi şi sori înaripaţi, pictaţi în roşu, auriu şi albastru. Rareori privim în sus şi totuşi întregul tavan era la fel de complicat împodobit ca şi Capela Sixtină. Pe măsură ce mă afundam în primul şi cel mai mare coridor al templului, nivelul nisipului a scăzut şi am coborât din apropierea tavanului, începând să realizez cât de înalţi erau pilaştrii. Interiorul dădea impresia unei păduricii cu arbori masivi, ciopliţi cu migală şi pictaţi cu simboluri. Eram înconjurat de optsprezece coloane gigantice, mirându-mă înfiorat, fiecare fiind încununată de cele patru feţe liniştite ale zeiţei. Pe măsură ce se înălţau, pilaştrii se uneau. Undeva

era un șir de *ankh*, cheia sfântă a vieții. Apoi figuri egiptene înțepenite, care aduceau ofrande zeilor. Mai existau și indescifrabilele hieroglife, multe închise în ovalele pe care francezii le botezaseră cartușe. Erau sculpturi de păsări, cobre, frunze de palmier și animale cu mișcări coordonate.

La fiecare capăt al acestei încăperi tavanul era și mai elaborat, ornamentat cu semnele zodiacului. O femeie goală uriașă, lățită precum cauciucul, se încolăcea în jurul lor: o zeiță a cerului, am presupus eu. Cu toate acestea, rezultatul era tulburător și copleșitor, un înveliș de zei și semne atât de dens, încât era ca și cum te-ai fi plimbat prin interiorul unui ziar antic. Eram ca un surd care merge la Operă.

Am cercetat nisipul. Nici urmă de Silano.

În spatele acestui coridor mare se afla o intrare către un al doilea coridor, mai mic, la fel de înalt, dar mult mai intim. Camere se deschideau mai departe, fiecare perete și tavan fiind decorate, dar neexistând nicio mobilă, fiind goale de milenii, iar scopul lor neclar. Apoi am urcat o treaptă către o altă intrare, iar dincolo de ea era alta, fiecare cameră fiind mai joasă și mai mică decât cea de dinaintea ei. Spre deosebire de o catedrală creștină care se lărgea pe măsură ce înaintai, templele egiptene păreau să se micșoreze pe măsură ce pătrundeai mai adânc în interiorul lor. Cu cât camera era mai sfântă, cu atât era mai deosebită și mai puțin luminată, razele soarelui ajungând acolo doar în anumite zile ale anului.

Acest lucru să fie legat oare de data de 21 octombrie?

Decorațiile erau nemaipomenite, astfel încât pentru scurt timp am uitat de ce mă aflam acolo. Am zărit străfulgerări

tremurate de șerpi și flori de lotus, de bărci care pluteau pe cer și de lei feroce și înspăimântători. Erau babuini și hipopotami, crocodili și păsări cu gâtul grațios. Bărbați mergeau în procesiuni decorate glorios, ducând ofrande. Femeile își ofereau sânii ca viața însăși. Zeitățile, la fel de reale și răbdătoare ca împărații, stăteau într-o parte. Acest amestec de animale și zei cu capete de animale părea grosolan și idolatru și, totuși, pentru prima dată mi-am dat seama cât de apropiați erau egiptenii de zeii lor, mai mult decât eram noi de ai noștri. Ai noștri erau zei în ceruri, distanți, nepământeni, în timp ce egiptenii îl puteau vedea pe Thot de fiecare dată când un ibis pășea pe un heleșteu. Îl puteau simți pe Horus în fiecare zbor al șoimului. Puteau să spună că vorbiseră cu un tufiș în flăcări, iar vecinii le-ar fi crezut cu seninătate povestea.

Nu găsisem încă vreo urmă a lui Silano sau a Astizei. M-au trimis soldații în altă parte? Sau căzusem într-o capcană? O dată am crezut că aud pași, dar, când am ascultat, nu era nimic. Am descoperit câteva scări și le-am urcat, asemeni ascensiunii spiralate a unui șoim. Pe pereți era gravată o procesiune de bărbați care duceau ofrande și care urcau. Aici sus trebuie să fi avut loc ceremoniile. Am ieșit pe acoperișul templului, înconjurat de un parapet jos. Neștiind încă sigur ce căutam, am admirat micile sanctuare aflate pe terasă. În unul dintre ele, pilaștri mai mici cu chipul lui Hathor alcătuiau o îngrădire, ca un chioșc, care amintea de un parc din Paris. În colțul de nord-vest era o ușă care ducea la un sanctuar mai mic, cu două încăperi. Camera din mijloc avea basoreliefuri care reprezentau un faraon

sau un zeu care se ridica din morți nu doar într-un singur fel: falusul lui stătea drept și triumfător. Mi-a adus aminte de umflatul zeu Min. Era aceasta legenda lui Isis și a lui Osiris care mi se povestise când navigam către Egipt? Un șoim plana deasupra ființei care era pe punctul de a reînvia. Din nou, bietul meu creier nu a putut descoperi niciun indiciu util. Totuși, camera exterioară mi-a produs un fior pe șira spinării. Pe tavan, două femei goale stăteau de-o parte și de alta a unui basorelief circular spectaculos plin de figuri. După ce l-am studiat o vreme, mi-am spus că sculptura trebuie să fie o reprezentare a cerului sacru. Un disc cu un paradis simbolic, pictat în culori șterse de albastru și galben, era susținut de patru zeițe și opt reprezentări ale zeului cu cap de șoim Horus – poate simbolurile celor douăsprezece luni. Am zărit din nou semnele zodiacului, nu foarte diferite de cele care ni s-au transmis în timpurile moderne: taurul, leul, racul, peștii gemeni. Pe lungimea cercului era desenată o procesiune de treizeci și șase de figuri, umane și animale. Ar putea ele să reprezinte cele zece zile ale săptămânii egiptene și franceze?

Mi-am întins gâtul, încercând să-i găsesc un sens. Pe axa de nord a templului era figura lui Horus, șoimul, care părea să ancoreze restul. Spre est se găsea Taurus, taurul, semnificând epoca în care au fost construite piramidele. La sud era o creatură jumătate pește, jumătate țap și lângă ea un bărbat care vărsa apă din două vase... Vărsătorul! Acesta era semnul epocii viitoare, secole de acum înainte și simbolul revărsării vitale a Nilului. Vărsătorul, ca semnul apei de pe medalionul din jurul gâtului meu, și Vărsătorul, ca

semnul de pe calendarul pierdut de pe *L'Orient* despre care am presupus că indica data de 21 octombrie.

Cercul de pe tavan mi-a adus aminte de un compas. Vărsătorul era orientat către sud-vest.

Am ieșit, încercând să mă orientez. O scară din piatră ducea sus către parapetul de pe marginea din spate a templului, așa că am urcat să mă uit. Către sud-vest se mai afla un templu mai mic, nu atât de bine conservat ca acela în care mă aflam. Enoh spusese că trebuie să existe un mic templu al lui Isis și, în interiorul lui, probabil, misteriosul toiag al lui Min. Dincolo de el, dunele năvăliseră în zidul de la marginea complexului, iar dealurile din depărtare aveau reflexe argintii în lumina stelelor reci.

Simțeam medalionul pe piept. Îi puteam găsi completarea?

Un al doilea rând de scări m-a dus înapoi la parter. Verticalitatea lui era ca zborul în picaj al unui șoim care se înalța în cercuri pe partea cealaltă. Acum bărbații cu ofrande coborau. Încă o dată mă aflam în templul principal, dar o ușă de pe o latură ducea iarăși către nisipurile complexului. Mi-am ridicat privirea. Zidul templului principal se deslușea deasupra mea, cu capete de leu care ieșeau în afară ca niște balauri.

Cu pușca pregătită am mers în spate, către cel mai mic templu pe care îl văzusem. În dreapta mea crescuseră palmieri din ruinele lacului sacru. Am încercat să-mi închipui acest loc așa cum era în timpurile străvechi, fără nisip, cu aleile pavate și lucitoare, cu grădinile îngrijite și lacul care scânteia în timp ce preoții se purificau. Ce oază trebuie să fi fost! Acum, numai ruine. În spatele templului,

am dat colțul și m-am oprit brusc. Figuri uriașe erau ciopli-te pe zid, cu o înălțime de nouă metri. După acoperămin-tele pentru cap pe care le purtau, am presupus că erau un rege și o regină, care aduceau ofrande unei zeițe cu sânii plini, probabil Hathor sau Isis. Regina era o femeie zveltă și elegantă cu o coroană foarte înaltă, cu brațele goale și pi-cioarele subțiri și lungi. Peruca ei era împletită, iar pe frun-te avea prinsă o cobră din aur.

– Cleopatra! Am respirat adânc. Trebuia să fie ea, dacă Enoh nu se înșelase. Era așezată cu spatele la micul templu al lui Isis, aflat la aproximativ douăzeci de metri la sud de clădirea principală.

Am aruncat o privire în jur. Niciun semn de viață, cu excepția mea. Aveam senzația că templul era calm, aștep-tând. Ce anume?

Templul lui Isis era construit pe o terasă înălțată, cu nisip purtat de vânt interpunându-se între el și sculptura Cleopatrei de pe clădirea principală. Jumătate din micul templu era un sanctuar înconjurat de ziduri, la fel ca tem-plul mai spațios din care tocmai venisem. Cealaltă jumătate era deschisă și parțial în ruine, o masă întunecată de pilaștri și grinzi, îndreptate spre cer. Am urcat pe blocurile de piatră sparte către ușa porțiunii cu ziduri.

– Silano?

Întrebarea a produs doar un ecou.

Am pătruns înăuntru șovăielnic. Era foarte întuneric, singura lumină venind dinspre ușă și din două deschi-zături înalte, dar foarte înguste, prin care încăpeau proba-bil doar niște porumbei. Încăperea era mai mult înaltă

decât lungă sau lată și claustrofobică, mirosind înțepător. Am mai făcut un pas.

Dintr-odată am auzit un fâlfâit de aripi și instinctiv am lăsat capul jos. Un vânt cald a bătut pe lângă mine, stingându-mi lumânarea. Liliecii au zburat deasupra mea, chițăind și lovindu-mi creștetul cu aripile tari. După care s-au repezit afară prin ușă. Am aprins lumânarea cu o mână tremurândă.

Din nou, zidurile erau pline de sculpturi și urme de vopsea veche. O femeie despre care am bănuit că e Isis domina. Nu am văzut nicio urmă a lui Min și a toiagului său sau a orice altceva. Umblam după cai verzi pe pereți? Mereu simțeam că bâjbâiam, cu indicii pe care niciun om înțelept nu le-ar putea înțelege. Ce trebuia să văd?

Am remarcat, până la urmă, că acea cameră era considerabil mai mică decât perimetrul care înconjura templul. Trebuia să fie o a doua cameră. M-am întors pe veranda din piatră și mi-am dat seama că existau și o a doua ușă și o a doua încăpere înaltă, chiar mai îngustă decât prima și la fel de uimitoare. Aceasta totuși avea o masă de piatră, ca un altar. Piedestalul avea mărimea unui birou mic de scris, așezat în centrul încăperii. Era simplu, cu nimic ieșit din comun și aș fi putut să trec pe lângă el, dacă nu s-ar fi produs un fenomen neobișnuit. În timp ce m-am aplecat peste altar, lanțul rotund din jurul gâtului s-a deschis, s-a oprit pe piedestal, iar medalionul a căzut și a izbit podeaua de piatră cu un clinchet sonor. Acest lucru nu se mai întâmplase până atunci. Am înjurat, dar când m-am aplecat să-l recuperez, ceea ce am văzut mi-a reținut atenția.

Pe o lespede din podea erau sculptate două V-uri vagi, suprapuse precum compasul și pătratul. După stilul egiptean, erau geometrice și, cu toate acestea, asemănarea era evidentă.

– Pe marele arhitect, am murmurat eu. E posibil? Mi-am adus aminte de documentul lui Enoh: „Cripta va duce către ceruri."

Mi-am pus din nou medalionul la gât și am bătut din picior în lespedea din podea. S-a mișcat. Dedesubt se afla o gaură.

Îngenunchind agitat, cu pușca fixată într-o parte, am ridicat cu lama *tomahawk*-ului până ce am putut să apuc lespedea. S-a înălțat ca o trapă și a eliberat o boare de aer vechi, o dovadă a faptului că nu mai fusese deschisă de foarte multă vreme. M-am aplecat peste ea, ținând lumânarea. Lumina a pâlpâit pe podeaua aflată dedesubt. Comoara se afla oare acolo? Lăsându-mi pușca pentru o clipă și vârându-mi mai întâi picioarele, am alunecat, căzând trei metri, ca o pisică. Inima îmi bătea cu putere. M-am uitat în sus. Era destul de simplu pentru Silano, dacă mă urmărea, să pună lespedea la loc. Sau aștepta să vadă ce găsesc?

Pasajele duceau în două direcții.

Din nou, numeroase sculpturi. Pe tavan era pictat un cer de stele cu cinci colțuri. Pe ziduri erau zei, zeițe, șoimi, vulturi și șerpi înălțați, un motiv repetitiv. Primul pasaj se înfunda cam după șase metri, terminându-se cu o movilă de vase din lut ca niște amfore. Erau neinteresante, prăfuite și nu păreau să adăpostească ceva de valoare. Totuși, ca să fiu sigur, am spart unul cu *tomahawk*-ul. Când s-a făcut

țăndări, am ridicat lumânarea. Și m-am tras înapoi. Mă privea fața hidoasă a unui babuin mumificat, cu corpul deshidratat, cu orbitele imense și gura plină de dinți. Ce naiba?

Am mai spart un vas și am dat peste un alt babuin. Un alt simbol, mi-am adus eu aminte, al zeului Thot. Deci ăsta era un fel de cimitir subteran, plin de mumii ale unor animale bizare. Ofrande? Am ridicat lumânarea mai aproape de tavan pentru ca lumina să străpungă mai mult întunericul. Vasele din lut erau așezate în grămezi până în spate, până unde ajungea lumina. Mici vietăți s-au mișcat în întuneric – probabil niște insecte.

M-am întors și am luat-o către celălalt pasaj. Voiam cu disperare să ies din cripta asta, dar cu toate acestea, dacă indiciul lui Enoh avea vreun sens, trebuia să fie ceva aici jos. Fitilul lumânării se micșora. Și apoi s-a auzit și mai multă mișcare, ceva care se târa pe podea.

M-am uitat cu puțina lumină pe care o mai aveam. Erau urme pe nisip, dâra unui șarpe blestemat și o crăpătură în care probabil se târâse. Eram transpirat. Era și Bin Sadr aici jos? De ce am lăsat pușca sus?

După care ceva a strălucit.

Și celălalt tunel se termina, dar nu mai erau vase, ci un basorelief al lui Min, de acum familiar, cu falusul erect, probabil o figură fascinantă pentru senzuala Cleopatra. Era rigid ca o scândură, nu doar într-un singur fel. Membrul lui era ridicat și... surprinzător, strălucitor.

Min nu era decorat cu vopsea, ci cu aur. Bărbăția lui era conturată de două membre gemene ale ei, perechea acestui „toiag al lui Min" fiind prinsă cu o balama la un

capăt, jumătate obscenitate, jumătate unealtă a vieții. Fără să știe despre ghicitoarea medalionului, cineva ar fi putut crede că cele două penisuri de aur erau doar niște ornamente sfinte.

Dar cred că Cleopatra s-a gândit la altceva. Poate că a lăsat această piesă în Egipt dacă într-adevăr a luat celălalt medalion la Roma, ca să se asigure că secretul va rămâne în țara ei natală. Am tras de membrul de aur până ce mi-a sărit în mână și am umblat la balama. Acum penisurile de aur formau un V. Am scos medalionul, i-am desfăcut brațele și am așezat acest nou V peste ele. Când am format de acum bine cunoscutul simbol masonic, un compas intersectat de un pătrat, crestăturile de pe brațele medalionului s-au unit. Rezultatul era un romb de brațe suprapuse, care se legăna sub discul inscripționat al medalionului, desigur fără litera europeană „G".

Minunat. Întregisem medalionul și poate descoperisem simbolul originar al propriei mele frății.

Și încă nu aveam nicio idee ce însemna.

– Ethan?

Sunetul era slab, aproape ca un șopotit de vânt sau ca o festă pe care ți-o joacă auzul, dar știam că era vocea Astizei, venind slab de undeva de afară. Chemarea era la fel de electrizantă ca un fulger. Mi-am pus în jurul gâtului medalionul întregit, m-am repezit prin pasaj, am văzut ușurat că lespedea era în continuare dată într-o parte, m-am cățărat până sus și am ieșit din criptă. Pușca zăcea acolo unde o lăsasem, neatinsă. Am ridicat-o și m-am ghemuit. Era liniște. Să fi fost chemarea ei rodul imaginației mele? M-am îndreptat încet către ieșire, privind cu atenție și precaut

afară. O vedeam vizavi pe Cleopatra pe zidul templului principal, forma ei sculptată fiind scoasă în evidență de lumina lunii.

– Ethan?

Era un suspin care venea din apropiere, de la pilaștrii în aer liber, învecinați cu locul închis în care mă aflam.

Am pășit pe veranda templului și am înaintat în tăcere, ca un indian, cu pușca pregătită. Așa cum am spus, pe jumătatea aceasta a platformei templului, coloanele se înălțau către grinzi orizontale, care nu susțineau nimic, încadrând pătratele cerului. Puteam să văd stelele printre ele. Un alt chip, de data aceasta al seninei Isis, era cioplit pe pilaștri.

– Astiza?

Vocea mea a răsunat printre coloane.

– Îl ai?

Am înconjurat un pilastru și era acolo. M-am oprit, confuz.

Era îmbrăcată ca într-o fantezie a mea cu o fată din harem, cu voaluri transparente, picioarele vizibile prin rochie, bijuterii grele și ochi conturați. Fusese îmbrăcată să seducă. Brațele îi erau prinse cu lanțuri de o bară din piatră de deasupra. Poziția în care stătea îi ridica sânii, talia și șoldurile erau curbate, iar efectul era de o neputință erotică, un tablou al unei prințese la ananghie. M-am oprit, uluit în fața acestei apariții ca dintr-un basm. Privirea ei era îndurerată.

– E complet? a întrebat cu o voce slabă.

– De ce ești îmbrăcată așa?

Era cea mai lumească întrebare din cele o sută care ricoșau în mintea mea ca bilele de biliard, dar mi se părea că mă aflu într-un vis halucinant.

Răspunsul a fost dat de apăsarea vârfului unei săbii în șalele mele.

– Pentru că distrage atenția, a murmurat contele Silano. Lasă pușca jos, *monsieur*.

Vârful apăsa mai dureros.

Am încercat să gândesc. Arma a căzut cu zgomot pe pietre.

– Acum, medalionul.

– E al tău, am încercat eu, dacă o dezlegi și ne lași să plecăm de aici.

– Să o dezleg? Dar de ce, când poate pur și simplu să-și coboare brațele?

Și Astiza chiar a făcut asta, cu o privire care parcă se scuza, încheieturile ei subțiri alunecând din cătușele deschise. Lanțurile s-au legănat ușor, suportul fiind gol. Vălurile subțiri îi împodobeau trupul ca al unei statui clasice, lenjeria intimă atrăgând atenția către locurile pe care le ascundea. Părea rușinată de înșelătoria ei.

Încă o dată, mă simțeam ca un prost.

– Nu ți-ai dat seama că acum e cu mine? m-a întrebat Silano. Dar stai, ești american, nu-i așa, prea direct, prea încrezător, prea idealist, prea naiv? Ai străbătut atâta drum închipuindu-ți că o salvezi? Nu numai că nu ai înțeles niciodată ce e cu medalionul, dar nici pe ea nu ai înțeles-o.

– Este o minciună.

M-am uitat fix la ea în timp ce am spus asta, sperând să primesc o confirmare. Tremura, frecându-și încheieturile.

– Oare? a spus Silano din spatele meu. Hai să trecem adevărul în revistă. Talma a plecat în Alexandria ca să pună întrebări în legătură cu ea, nu doar pentru că era prietenul tău, ci și pentru că era agentul lui Napoleon.

– Încă o minciună. Era ziarist.

– Care a făcut o înțelegere cu corsicanul și savanții lui, promițând să te supravegheze îndeaproape, în schimbul accesului la cele mai înalte consilii ale expediției. Bonaparte vrea să se descopere secretul, dar nu are încredere în nimeni. Deci Talma putea veni dacă te-ar fi spionat. Jurnalistul a suspectat-o pe Astiza de la început. Cine era? De ce te-a urmat ca un câine ascultător, târându-și picioarele alături de armată, acceptând să stea într-un harem? Din cauza unei pasiuni pentru farmecul tău stângaci? Sau pentru că a fost mereu aliata mea?

Cu siguranță îi plăcea să se laude. Astiza a privit în sus la grinzile distruse.

– Dragul meu Gage, ai înțeles măcar ceva din ceea ce ți s-a întâmplat? Ziaristul a aflat un lucru supărător despre vrăjitoarea noastră din Alexandria: vestea despre venirea ta nu a fost transmisă de gitani, așa cum ți-a spus, ci de mine. Da, comunicam. Numai că, în loc să ajute la uciderea ta, așa cum am recomandat eu, a părut că te folosește ca să descopere secretul. Care era jocul ei? Când am ajuns în Alexandria, Talma a crezut că mă poate spiona și pe mine, dar Bin Sadr l-a prins. I-am spus prostului că mi s-ar putea alătura împotriva ta și că am putea vinde comoara pe

care am găsi-o regelui sau generalului care dă mai mult – inclusiv lui Bonaparte! – dar nu m-am putut înțelege cu el. A amenințat că se duce la Bonaparte și că îl va pune pe general să ne interogheze pe toți. Ziaristul nu putea reprezenta subiectul unui târg, odată ce ai insistat asupra poveștii că medalionul s-a pierdut. Ultima lui șansă a fost să-l fure de la oricine îl deținea și să mi-l aducă mie, dar a refuzat. În final, micul ipohondru a fost mai loial decât ai meritat, și un patriot francez pe deasupra.

– Iar tu nu ești.

Vocea mea era rece.

– Familia mea și-a pierdut aproape toată averea din cauza Revoluției. Crezi că m-am alăturat agitatorilor din dragoste pentru libertate? Libertatea lor mi-a luat mie totul, iar acum mă voi folosi de ei pentru a recupera totul. Nu lucrez pentru Bonaparte, Ethan Gage. Bonaparte, fără să-și dea seama, lucrează pentru mine.

– Așa că mi l-ai trimis pe Talma într-un vas.

Eram atât de țeapăn, cu pumnii încleștați, că încheieturile mi se albiseră. Cerul părea să se rotească, lanțurile parcă erau un pendul ca una din șmecheriile lui Mesmer. Aveam o singură șansă.

– O victimă de război, a replicat Silano. Dacă m-ar fi ascultat, ar fi fost mai bogat decât Cressus.

– Dar nu înțeleg. De ce purtătorul tău de felinar, Bin Sadr deghizat, nu a luat pur și simplu medalionul în acea primă seară din Paris, în clipa în care am pășit în stradă?

– Pentru că am crezut că i l-ai dat târfei și nu știam unde locuia. Dar nu a mărturisit nici chiar când arabul i-a

scos măruntaiele. Nici oamenii mei nu l-au găsit în apartamentul tău. Ca să fiu sincer, nu eram convins de importanța lui, nu până când nu am mai pus câteva întrebări. Am presupus că voi avea răgazul de a te deposeda de el în închisoare. Dar ai fugit, te-ai aliat cu Talma și ai pornit către Egipt ca savant – ce amuzant! – înainte ca eu să aflu cu siguranță dacă podoaba era ceea ce căutam cu toții. Încă nu știu unde ai ascuns medalionul în acea primă noapte.

– În oala de noapte.

A râs.

– Ce ironie! Cheia celei mai mari comori de pe pământ și tu o acoperi cu rahat! Ah, ce clovn. Totuși, norocul neobișnuit pe care l-ai avut... să eviți o ambuscadă pe drumul spre Toulon și pe o stradă din Alexandria, să scapi de șerpi, să scapi viu și nevătămat din bătălii importante și chiar să găsești drumul până aici. Ai norocul diavolului! Și cu toate acestea, în final, tu vii la mine și aduci medalionul cu tine, totul pentru o femeie care nu te lasă să o atingi! Mintea masculină! Mi-a spus că tot ce trebuie să facem este să așteptăm, numai dacă Bin Sadr nu ajungea primul la tine. Te-a găsit?

– L-am împușcat.

– Serios? Păcat. Ne-ai dat foarte multă bătaie de cap, Ethan Gage.

– A supraviețuit.

– Bineînțeles. Întotdeauna o face. Nu cred că vrei să te întâlnești din nou cu el.

– Nu uita că încă mă aflu în compania savanților, Silano. Vrei să răspunzi în fața lui Monge și Berthollet

pentru uciderea mea? Sunt urechile lui Bonaparte, iar el are o armată. Vei fi spânzurat dacă îmi faci ceva.

– Cred că se numește autoapărare. A împins ușor cu sabia și am simțit o înțepătură slabă prin haine și cum sângele începe să curgă. Sau se cheamă încercare de capturare a unui fugar de către justiția revoluționară? Sau un bărbat care a mințit că a pierdut un medalion magic ca să-l păstreze pentru el însuși? Oricare dintre aceste variante este potrivită. Dar sunt un nobil, cu propriul meu cod de onoare, așa că dă-mi voie să-ți ofer îndurare. Ești un fugar urmărit, fără prieteni sau aliați și nu ești o amenințare pentru nimeni, asta dacă ai fost vreodată. Deci, în schimbul medalionului îți dau înapoi... viața. Doar dacă promiți să-mi spui ce a aflat Enoh.

– Ce a aflat Enoh?

Despre ce vorbea?

– Mentorul tău plăpând s-a aruncat în foc pentru a apuca o carte înainte să-l putem tortura. Veneau trupele franceze. Așadar, ce conținea cartea?

Ticălosul se referea la cartea pe care o scosesem din mâinile contorsionate ale lui Enoh, cartea de poezie arabă. Asudam.

– Vreau și femeia.

– Dar ea nu te vrea, nu-i așa? Ți-a spus că odată am fost iubiți?

Am privit-o. Astiza își pusese mâinile pe una din cătușele care se balansau de parcă ar fi vrut să se sprijine, uitându-se la amândoi cu mâhnire.

– Ethan, era singura cale, a șoptit.

Gustam aceeași cenușă pe care trebuie s-o fi simțit Bonaparte când a aflat de trădarea Joséphinei. Ajunsesem până aici pentru asta? Să fiu ținut sub amenințarea sabiei de un fanfaron aristocrat? Să fiu umilit de o femeie? Prădat de lucrurile pentru care mă luptasem din greu?

– Bine.

Mi-am dus mâinile la gât și am scos medalionul, ținându-l în fața mea, legănându-se ca o pendulă. Chiar și în întuneric avea o strălucire rece. I-am auzit pe amândoi oftând ușor la vederea noii forme. Ei m-au condus, iar eu am găsit partea care-l întregea.

– Deci aceasta este cheia, a tras aer în piept Silano. Acum tot ce trebuie să facem este să înțelegem numerele. Mă vei ajuta, preoteaso. Gage? Acum întoarce-te ușor și pleacă de aici.

Am făcut așa cum mi-a zis, îndepărtându-mă încet de spada lui scurtă. Aveam nevoie doar de o clipă de neatenție.

– Nu te afli mai aproape de rezolvarea misterului decât sunt și eu, l-am avertizat.

– Nu sunt? Am rezolvat mai mult decât tine. Călătoria mea pe țărmurile Mediteranei m-a dus la multe temple și multe biblioteci. Am găsit dovezi că această cheie s-ar afla în Dendara, templul Cleopatrei. Că trebuia să mă gândesc la Vărsător. Și aici în sud am descoperit chiar templul Cleopatrei, care ar fi venerat-o, desigur, pe drăguța și atotputernica Isis, și nu pe Hathor cu chip de vacă, cu urechile și țâțele ei bovine. Cu toate astea, nu-mi dădeam seama unde să caut.

– Există o criptă în care se află zeul falic Min. Statuia are piesa lipsă.

– Cât de înțelept din partea ta că ai găsit-o. Acum dă-mi medalionul.

Încet, aplecându-mă peste vârful spadei, i l-am dat. L-a înșfăcat cu lăcomia unui copil, cu privirea triumfătoare. Când l-a ținut în sus, acest semn al masonilor părea că dansează.

– Ciudat cum amintirile sfinte sunt transmise urmașilor chiar și de către aceia care nu își dau seama de originile lor, nu-i așa? a spus Silano.

Și în acel moment am aruncat.

Tomahawk-ul aflat la șalele mele se odihnise la câțiva centimetri de vârful sabiei sale, mâncându-mă dedesubtul hainelor mele. Am avut nevoie doar de un moment ca să-l scot, când m-am întors cu fața și el înălța triumfător medalionul. Problema era dacă Astiza va striga văzând ce făceam. Dar nu a făcut-o.

Ceea ce însemna că poate nu era totuși de partea lui Silano. Că omul era într-adevăr un mincinos. Că nu eram chiar un idiot.

Deci am fost iute, foarte iute. Cu toate acestea, Silano a fost și mai rapid. S-a aplecat în timp ce securea i-a șuierat pe la ureche, învârtindu-se în nisipul de dincolo de terasa templului. Totuși, aruncarea l-a făcut să-și piardă echilibrul, având nevoie de o clipă ca să-și revină. Era destul să pun mâna pe pușcă! Am ridicat-o...

Iar el s-a aplecat înainte, sprinten și sigur și și-a vârât lama spadei drept în gura țevii.

– *Touché, monsieur* Gage. Iar acum ne aflăm într-un impas, nu-i așa?

Presupun că arătam ridicol. Înghețasem, pușca fiind îndreptată către pieptul lui, iar el era tot o statuie, echilibrat abil, cu sabia în țeava armei mele.

– Numai că eu, a continuat el, am un pistol. A băgat mâna sub haină.

Atunci am apăsat pe trăgaci.

Pușca astupată a explodat, patul de armă fărâmițat reculând, țeava și sabia distrusă învârtindu-se peste capul lui Silano. Amândoi ne-am trezit pe jos, urechile țiuindu-mi, fața fiindu-mi tăiată de bucățile din arma spartă.

Silano a urlat de durere.

După care s-au auzit un scârțâit și un huruit care nu prevesteau nimic bun.

Am privit în sus. O grindă din piatră se balansa precar, pe fundalul stelelor de pe cer, deja pe jumătate deplasată din poziția ei antică de un cutremur care avusese loc cu multă vreme în urmă. Am observat că lanțul era înfășurat în jurul ei, iar Astiza trăgea cu toată puterea.

– Ai mutat lanțurile, i-a spus Silano prostește, uitându-se la Astiza zăpăcit și uluit.

– Samson, a replicat ea.

– O să ne omori pe toți!

Grinda a alunecat de pe coloană și a căzut ca un ciocan, izbindu-se de un pilastru înclinat, antrenându-l și pe acesta în cădere. Coloanele vechi erau ca un castel din cărți de joc. S-au auzit un scârțâit chinuitor, apoi un huruit care a crescut în intensitate și întreg edificiul de deasupra noastră a început să cedeze. Am sărit într-o parte și m-am rostogolit în timp ce tone de pietre grele cădeau și se

zdrobeau, cutremurând pământul. Am auzit un pocnet de la pistolul descărcat al lui Silano și bucăți dintr-o piatră sfărâmată au zburat prin aer ca niște șrapnele, dar sunetul nu era la fel de puternic ca al coloanelor care bubuiau în timp ce se rostogoleau și se răsturnau. Apoi Astiza m-a tras în sus, împingându-mă spre marginea platformei templului, în mijlocul haosului.

– Fugi, fugi! Zgomotul o să-i aducă pe francezi!

Am sărit, și odată cu noi și un mare nor de praf și am atins nisipul chiar când o bucată din pilastru a trecut deasupra noastră, ca un butoi scăpat de sub control. S-a izbit de picioarele Cleopatrei. Pe terasa în ruine Silano țipa și înjura, vocea venind de sub praful și resturile coloanelor răsturnate.

Astiza s-a oprit, dându-mi *tomahawk*-ul pe care îl aruncasem.

– E posibil să mai avem nevoie de el.

M-am uitat la ea uimit.

– Ai dărâmat templul.

– A uitat să mă prindă de păr. Sau să-și țină premiul. Medalionul, lat și stângaci în noua formă, atârna de pumnul ei ca o jucărie pentru pisici.

Mi-am ridicat *tomahawk*-ul.

– Să ne întoarcem și să-l ucidem.

Dar s-au auzit strigătele francezilor din fața complexului și împușcăturile semnalizatoare ale santinelelor. A clătinat din cap.

– Nu mai e timp.

Așa că am fugit pe poarta din spate a peretelui estic, către deșertul de dincolo, neînarmați, fără cai, mâncare,

apă sau haine practice. Am auzit mai multe strigăte și împușcături, dar niciun glonț nu a șuierat în apropierea noastră.

– Grăbește-te, a spus. Nilul aproape a atins punctul culminant!

Ce însemna asta?

Nu aveam nimic, în afară de *tomahawk* și de medalionul blestemat.

Și ne aveam unul pe altul.

Dar cine era de fapt femeia pe care am salvat-o și care m-a salvat la rându-i?

21

Nilul era umflat, maroniu și puternic. Era octombrie, vârful revărsării anuale, și ne apropiam de data pe care părea s-o indice calendarul circular. Am furat o barcă și am pornit în josul fluviului, îndreptându-ne înapoi spre Marea Piramidă despre care Monge sugerase că trebuia să fie cheia enigmei. Aveam să mai fac o ultimă încercare și dacă nu puteam s-o descâlcim, aveam să-mi continui drumul spre Mediterana. Nu știam dacă femeia stranie care era alături de mine mă va urma, nu aveam nici cea mai vagă idee.

Când soarele a răsărit, ne aflam la kilometri distanță de armata lui Desaix, purtați de curent. Aș fi putut să mă relaxez, numai că am observat un curier francez călărind de-a

lungul fluviului, spionându-ne și apoi croindu-și drum pe o scurtătură spre interiorul regiunii, în timp ce noi navigam pe meandrele fluviului. Fără îndoială ducea vestea fugii noastre. Am coborât lanțul ca să fixez vela latină, ceea ce ne-a dat mai multă viteză, barca înclinându-se în bătaia vântului, iar apa susurând în timp ce schimbam ruta. Am trecut pe lângă un crocodil preistoric și hidos, care căsca. Apa strălucea pe solzii lui, iar ochii cu pleoape galbene ne priveau într-o contemplare de reptilă. După Silano, părea o companie mult mai plăcută.

Ce pereche alcătuiam, eu în costum arab, iar Astiza ca o regină ispititoare, tolăniți pe puntea noroioasă a unei mici feluci care duhnea a pește. Vorbise puțin de la reîntâlnirea noastră, privind în gol Nilul și trecându-și degetele peste medalionul care-i strălucea la gât, cu un aer de proprietate. Încă nu i-l cerusem înapoi.

– Am străbătut cale lungă ca să te găsesc, am spus într-un final.

– Ai urmat steaua lui Isis.

– Nu erai în lanțuri, așa cum ai pretins.

– Nu. Nimic n-a fost așa cum a părut. L-am păcălit și pe el, și pe tine.

– Îl știai pe Silano dinainte?

A oftat.

– A fost un stăpân și un amant care s-a întors către artele întunecate. Credea că magia Egiptului era la fel de reală ca și chimia lui Berthollet și că el, călcând pe urmele lui Caliogstro și Kolmer, ar putea descoperi aici secrete oculte. Nu-i păsa sub nicio formă de lume, ci numai de el însuși,

din cauza înverșunării pe care o avea din cauza celor pierdute la Revoluție. Când am înțeles cât de egoist era, ne-am certat. Am fugit în Alexandria și am găsit adăpost la un nou maestru, Gardianul. Visele lui Silano erau superficiale. Alessandro dorea secretele Egiptului ca să devină puternic, chiar nemuritor, așa că am făcut joc dublu.

– Te-a cumpărat de la Yusuf?

– Da. Mită pentru bătrânul libidinos.

– Libidinos?

– Ospitalitatea lui Yusuf nu a fost în întregime dezinteresată. Trebuia să plec de acolo.

Mi-a văzut privirea.

– Nu te îngrijora, nu m-a atins.

– Așadar ai plecat cu fostul tău iubit.

– Nu te-ai întors de la piramide. Silano mi-a spus că nu te-a găsit la Enoh. Să merg cu contele era singura modalitate de a avansa în rezolvarea misterului. Nu știam nimic de Dendara, și nici tu. Acel loc fusese uitat de secole. I-am spus lui Alessandro că medalionul era la tine și apoi ți-am lăsat un mesaj în harem unde să-l găsești. Amândoi știam că vei veni după noi. După care am călătorit liberă, pentru că francezii ar fi pus prea multe întrebări dacă aș fi fost legată.

Alessandro! Nu-mi plăcea familiaritatea cu care îi rostea numele mic.

– Și apoi ai dărâmat un templu peste el.

– Crede în farmecul lui personal, la fel ca tine.

La fel ca și ea, jucându-se cu amândoi, unelte pentru a-și atinge scopul.

– Astiza, m-ai întrebat în ce cred. Tu în cine crezi?

– Ce vrei să spui?

– L-ai ajutat pe Silano pentru că și tu vrei secretul.

– Desigur. Dar ca să-l păzesc, nu să-l vând pentru bani unui tiran lacom ca Bonaparte. Ți-l poți închipui pe acest om cu o armată de nemuritori? În perioada sa de maximă dezvoltare, Egiptul era apărat de o armată de numai douăzeci de mii de oameni și părea de necucerit. Apoi ceva s-a întâmplat, ceva s-a pierdut, iar invaziile au început.

– Să pleci cu oamenii care l-au ucis pe Talma...

– Silano știa lucruri pe care eu nu le știam. Eu știam lucruri pe care nu le știa el. Ai fi putut descoperi de unul singur templul din Dendara din care tocmai am plecat? Nu știam la ce templu se refereau cărțile lui Enoh, dar Silano știa după cercetările făcute în Roma, Istanbul și Ierusalim. Nu am fi găsit niciodată celelalte brațe ale medalionului singuri, la fel cum nici Silano nu ar fi putut completa medalionul fără tine și Enoh. Tu aveai unele indicii, iar contele, pe celelalte. Zeii ne-au adus pe toți laolaltă.

– Zeii sau Ritul Egiptean? Nu țiganii ți-au spus că veneam în Egipt.

A privit într-o parte.

– N-am putut să-ți spun adevărul, pentru că ai fi înțeles greșit. Alessandro a mințit și a trimis vorbă că ai furat medalionul de la el. M-am prefăcut că îl ajut, ca să mă folosesc de el. Ai supraviețuit încercării noastre de asasinat. Apoi Enoh l-a convins pe Ashraf să încerce să ne găsească în luptă – pe tine, bărbatul cu haină verde, care stăteai convenabil pe un cheson de artilerie – astfel

încât să vadă și el acest medalion pe care și-l doreau atât de mulți. Tot ce s-a întâmplat a trebuit să se întâmple, cu excepția morții lui Talma.

Mintea mi se învârtea. Poate chiar eram naiv.

– Deci am fost cu toții doar niște unelte în mâna ta, eu pentru medalion, Silano pentru cunoștințele lui oculte. Nicio deosebire, la cheremul tău?

– Nu m-am îndrăgostit de Silano.

– Nu am spus că ai fost îndrăgostită de el, am spus...

M-am oprit. Nu se uita la mine, imobilă, tremurând, cu părul ei lung și frumos fluturând în bătaia caldă a vântului care stârnea unde mici pe fluviu. Neîndrăgostită? Nu era îndrăgostită de *el*. Însemna asta că poate căutarea mea nu trecuse neobservată, că farmecul meu nu fusese chiar neapreciat, că bunele mele intenții nu fuseseră înțelese greșit? Dar, pe de altă parte, ce simțeam pentru ea acum? Îmi doream s-o am, e adevărat, dar s-o iubesc? Părea că nici măcar nu o cunoșteam. Iar iubirea era cu adevărat un teren periculos pentru un bărbat ca mine, un client în perspectivă, mai speriat de un atac al mamelucilor sau de tunurile de pe bordul unui vas. Însemna să crezi în ceva, să-ți iei un angajament nu doar de o clipă. Ce simțeam cu adevărat pentru această femeie care părea că mă trădase, dar în același timp timp poate că nu?

– Ceea ce vreau să spun este că nici nu am iubit pe altcineva.

M-am poticnit. Nu era una din cele mai grăitoare replici.

– Adică, nu sunt nici măcar sigur că dragostea există.

Era exasperată.

– Ethan, de unde știi că există electricitatea?

– Ei, bine...

Era de fapt o întrebare a naibii de bună, din moment ce părea invizibilă în mod natural.

– Prin scântei, presupun. O poți simți. Sau printr-un fulger.

– Exact.

Acum se uita la mine, zâmbind ca un sfinx, enigmatică, inabordabilă, numai că de data aceasta ușa fusese deschisă și tot ce trebuia să fac era să trec prin ea. Ce presupusese Berthollet în privința caracterului meu? Că nu mi-am dat seama de potențialul meu? Iată o șansă de a mă maturiza, de a-mi asuma o obligație nu față de o idee, ci față de o persoană.

– Nici măcar nu știu de partea cui ești.

Trăgeam de timp.

– Sunt de partea noastră.

Și ce parte era asta? După care, înainte ca discuția noastră să ajungă la o concluzie potrivită, s-a auzit pocnetul unui foc de armă care a răsunat de-a lungul fluviului.

Am privit în josul apei. O felucă naviga spre noi, cu velatura întinsă și puntea plină de cu oameni. Chiar și de la o distanță de trei sute de metri am recunoscut brațul bandajat al lui Ahmed Bin Sadr. Pe tot ceaiul din China, nu puteam scăpa de omul ăsta? Nu mă mai simțisem atât de plictisit de compania cuiva de când Franklin îl invitase pe John Adams la cină și a trebuit să-i ascult părerile iritante despre jumătate din politicienii din Statele Unite.

Nu aveam nicio armă, cu excepția *tomahawk*-ului meu, și nicio șansă, așa că am lăsat vâsla deoparte și m-am îndreptat spre țărm. Poate vom găsi un mormânt într-o stâncă pentru a ne ascunde. Dar nu, acum un detașament de husari cu jachete roș-albastre cobora un deal de pe țărm ca să ne întâmpine. Cavaleria franceză! Străbătusem măcar treizeci de kilometri?

Mai bine ei, decât Bin Sadr. M-ar fi dus la Bonaparte, în timp ce arabii ar fi făcut cu mine și cu Astiza lucruri la care nici nu voiam să mă gândesc. Când îl vom întâlni pe Napoleon, Astiza ar putea pur și simplu pretinde că am răpit-o, iar eu voi confirma. M-am gândit să înșfac medalionul din jurul gâtului ei drăguț și să-l arunc în Nil, dar nu m-am putut hotărî să fac asta. Investisem prea mult. În plus, eram la fel de curios ca toți ceilalți să văd unde ar putea duce. Era singura noastră hartă către *Cartea lui Thot*.

– Mai bine l-ai ascunde, i-am spus.

L-a strecurat între sâni.

Ne-am împotmolit într-un banc de nisip și am mers împroșcând cu apă în stânga și-n dreapta până la mal. Feluca lui Bin Sadr încă se mai lupta împotriva curentului îndreptându-se spre noi, iar arabii strigau și trăgeau în aer. Cei doisprezece călăreți francezi s-au așezat într-un semicerc pentru a se apropia de noi, zădărnicind orice șansă de a fugi, iar eu mi-am ridicat mâinile în semn de predare. În curând eram încercuiți de cai plini de praf.

– Ethan Gage?

– La dispoziția dumneavoastră, locotenente.

– De ce ești îmbrăcat ca un păgân?

– E mai răcoros.

Privirea era îndreptată spre Astiza, neîndrăznind s-o întrebe de ce era îmbrăcată ca o prostituată. În 1798, oamenii mai aveau încă maniere.

– Sunt locotenentul Henri d'Bonneville. Ești arestat pentru furt din proprietatea statului, distrugere de antichități, pentru crimă, încălcare a unei proprietăți, dezordine publică în Cairo și pentru evadare, evaziune, denaturare, spionaj și trădare.

– Nu și pentru crima din Dendara? L-am ucis pe Silano, sper.

A devenit țeapăn.

– Contele se recuperează după rănile suferite și formează un grup ca să se alăture căutării noastre.

– Ai uitat de răpire.

Am arătat din cap către Astiza.

– Nu am uitat. Femeia, fiind salvată, va coopera în anchetă sau va fi interogată.

– Contest acuzarea de trădare, am spus. Sunt american. N-ar trebui să fiu francez ca să vă trădez țara?

– Sergent, leagă-i pe amândoi.

Cealaltă felucă s-a împotmolit, iar Bin Sadr și restul bandei lui de asasini s-au repezit pe țărm, făcându-și loc pe lângă caii cavaleriei franceze, ca niște negustori într-un bazar de cămile.

– Ăsta e al meu! a mârâit arabul, fluturându-și toiagul cu cap de șarpe.

Am remarcat cu ceva mulțumire că brațul stâng era prins cu o atelă. Ei bine, dacă nu am putut ucide complet

perechea mârşavă, atunci poate aş putea să mă leg mereu de ei, cum făceau francezii cu Nelson.

– Văd că te-ai făcut marinar, Ahmed, l-am întâmpinat eu. Ai căzut de pe cămilă?

– El vine cu mine în barcă!

– Mă tem că trebuie să te contrazic, *monsieur*, a spus locotenentul d'Bonneville. Fugarul Gage s-a predat cavaleriei mele şi este căutat pentru a fi cercetat de autorităţile franceze. Acum se află sub jurisdicţia armatei.

– Americanul mi-a ucis câţiva oameni!

– Poţi să-l iei la întrebări după ce terminăm noi, dacă mai rămâne ceva căruia să i te adresezi.

Ei, era o idee veselă.

Bin Sadr a privit mânios. Avea pe celălalt obraz un furuncul şi m-am întrebat dacă avea pur şi simplu un ten cu probleme sau dacă Astiza mai pusese la cale ceva rău. Exista vreo şansă să-i dea diavolului lepră sau poate ciumă?

– Atunci luăm femeia.

Oamenii lui au aprobat din cap cu răutate.

– Nu prea cred, *monsieur*.

Locotenentul a aruncat o privire rapidă sergentului său, care, la rândul lui, s-a uitat iute la oamenii săi. Carabinele care fuseseră îndreptate către mine s-au întors în direcţia bandei lui Bin Sadr. Pe rând, muschetele bandei s-au răsucit spre cavaleria franceză. Era o uşurare foarte mare să nu am nicio armă îndreptată asupra mea şi am încercat să mă gândesc cum aş putea profita de acest avantaj.

– Nu mă face duşmanul tău, francezule, a mârâit Bin Sadr.

– Eşti un mercenar plătit, fără nicio autoritate, a replicat ferm d'Bonneville. Dacă nu te întorci în acest moment la barca ta, te voi aresta pentru nesupunere şi o să iau în considerare şi spânzurarea ta. A privit în jur cu aroganţă. Asta dacă găsesc un copac.

S-a lăsat o lungă tăcere groaznică, soarele strălucind atât de puternic încât părea să sfârâie. Apoi unul dintre călăreţi a început să tuşească, a intrat în convulsii şi, în timp ce se încovoia, am auzit detunătura îndepărtată a armei care l-a ucis, răsunând în spatele dealurilor de malul Nilului. Apoi s-au auzit mai multe împuşcături şi unul din oamenii lui Bin Sadr a mormăit şi s-a prăbuşit.

Toate armele s-au întors acum către creasta de dincolo de fluviu. O linie de oameni era pe vârf şi cobora, cu mantii umflate şi lănci scânteietoare. Era o companie de mameluci! Fusesem prinşi de o grupare a lui Murad Bei, cel care se lăsa greu capturat, mamelucii având o superioritate de cinci la unu.

– Descălecaţi! a strigat d'Bonneville. Formaţi o linie de hărţuire! S-a întors către arabi. Intraţi cu noi în formaţie!

Dar arabii fugeau către barcă lor, urcând la bord şi desprinzându-se de ţărm, vâslind pe apele Nilului.

– Bin Sadr, laş blestemat ce eşti! a urlat d'Bonneville.

Gesturile arabilor erau obscene.

Aşadar francezii s-au întors singuri spre atacul mamelucilor.

– Foc!

Strigătul locotenentului a generat o salvă dezlânată a carabinelor de cavalerie, dar nu era o salvă organizată ca

dintr-un pătrat francez de infanterie. Câțiva mameluci s-au dat peste cap, iar apoi ne-au invadat. Am așteptat o împunsătură de lance, întrebându-mă care erau șansele să întâlnesc trei dușmani pe un singur mal al fluviului în același timp: bănuiam că ghinionul contra unui triplet de figuri într-un joc de brelan cu miză mare. Apoi mamelucul pe care îl așteptam să mă ucidă s-a aplecat în șa, cu brațele întinse, și m-a smuls de pe pământ ca pe un strugure. Am scâncit, dar brațul lui era ca o menghină în jurul pieptului. S-a repezit printre rândurile franceze drept spre barca arabă, cu un strigăt de război, cu sabia ridicată în mâna cealaltă, îndrumându-și armăsarul cu genunchii, în timp ce eu mă legănam.

– Acum îmi voi răzbuna fratele! Rămâi pe loc și luptă, viperă!

Era Ashraf!

Ne-am năpustit în apa mică, stropi sărind peste tot, iar Bin Sadr s-a întors să dea piept cu noi de la prora bărcii, cu o armă într-o singură mână. Ash a învârtit sabia și toiagul cu cap de șarpe s-a înălțat s-o întâmpine. S-a auzit un zăngănit, de fier peste fier, și mi-am dat seama că toiagul avea un miez de metal. Furia atacului mamelucului l-a împins înapoi pe arabul care a mârâit, dar în timp ce a căzut printre tovarășii lui, ceilalți au tras, iar Ash a fost obligat să facă o mișcare laterală. Barca era purtată de curent către ape mai adânci. Apoi am galopat mai departe, chiar dacă strigăte, urlete și focuri de armă răsunau de la bătălia din spatele nostru. Eram aruncat peste șa ca un sac de grâu, cu vântul care mă izbea pe jumătate și abia puteam

să văd în spate din cauza prafului pe care îl stârneam. Am observat că ofițerul care ne-a salvat era deja la pământ, iar un mameluc era ghemuit deasupra lui cu un cuțit. Un alt husar se târa cu o lance care îi ieșise prin spate, încercând să taie felii gâtlejul unui dușman, înainte să moară și el. Capturarea era mai rea decât moartea, iar soldații își vindeau viața cât de scump puteau. Arabii lui Bin Sadr erau duși de vânt mai departe în largul fluviului, nederanjându-se să tragă măcar în semn de sprijin.

Am galopat urcând o dună înaltă și ne-am oprit în vârful ei, privind Nilul de sus. Ash m-a eliberat din strânsoare și am căzut în picioare. M-am clătinat să-mi recapăt echilibrul, dar rânjetul lui avea o urmă de durere.

– Întotdeauna trebuie să te salvez, prietene. La un moment dat, datoria mea de la Bătălia de la Piramide va fi achitată.

– A fost deja mai mult decât plătită, am gâfâit eu, privind cum un alt cal venea spre noi și cum Astiza, aruncată cum fusesem și eu, cu părul atârnându-i, era neceremonios lăsată să cadă de un alt războinic. Am privit în jos către fluviu. Mica încăierare se sfârșise, francezii zăceau întinși și liniștiți. Bin Sadr ridicase pânzele și își croia drum în susul râului spre Desaix și Dendara, probabil ca să raporteze, după toate probabilitățile, uciderea mea. Aveam o bănuială că ticălosul își va asuma pretinsa mea ucidere. Dar Silano va dori să se asigure.

– Așadar te-ai alăturat beiului, am spus.

– Murad va câștiga, mai devreme sau mai târziu.

– Cei care abia au fost omorâți erau oameni buni.

– Așa cum și bunii mei prieteni au fost măcelăriți la piramide. Războiul este locul unde oamenii buni mor.

– Cum ne-ai găsit?

– M-am alăturat tovarășilor mei și te-am urmărit, socotind că la fel va face și Bin Sadr. Ai un adevărat talent de a intra în necazuri, americanule.

– Și de a ieși din ele, mulțumită ție.

Abia acum am observat o pată roșie pe hainele sale.

– Ai fost rănit!

– Pfui! O altă zgârietură de la un cuib de șerpi, destul ca să mă împiedice să-l termin pe laș, e adevărat, dar nu destul să mă omoare.

Dar acum se aplecase în față, vizibil chinuit.

– Într-o zi îl voi prinde singur și vom vedea după aceea cine va fi zgâriat. Sau poate că soarta îi va rezerva o altă nenorocire. Pot spera.

– Trebuie să bandajezi rana aia!

– Lasă-mă să mă uit, a spus Astiza.

A descălecat anevoios, respirând ușor, rușinat că femeia i-a sfâșiat veșmintele dezvelindu-i trunchiul ca să-i cerceteze rana.

– Glonțul a trecut prin partea asta de parcă ai fi fost o stafie, dar pierzi sânge. O să folosim turbanul tău ca s-o legăm. Este o rană serioasă, Ashraf. Nu vei mai călări pentru o vreme, doar dacă nu ești nerăbdător să ajungi în paradis.

– Și să vă las pe voi doi nebuni singuri?

– Și asta poate, dacă așa vor zeii. Ethan și cu mine trebuie să ducem la bun sfârșit treaba asta.

– Dacă îl las singur pentru o clipă se pune singur în primejdie.

– De acum voi avea eu grijă de el.

Ashraf s-a gândit la asta.

– Da, așa e.

Apoi a fluierat. Doi armăsari arabi frumoși au venit la trap de peste ridicăturile de teren, înșeuați, cu coamele și cozile în vânt. Erau cei mai buni cai pe care îi avusesem vreodată.

– Atunci luați acești cai și spuneți o rugăciune pentru oamenii care i-au călărit până de curând. Ia o sabie de la Murad Bei, Gage. Dacă va încerca vreun mameluc să te captureze, arată-i-o și te va lăsa în pace. I-a aruncat o privire rapidă Astizei. Vă întoarceți la piramide?

– Acolo e locul unde începe și se sfârșește Egipul, a spus ea.

– Să mergeți repede, pentru că francezii și arabii lor vor fi cât de curând pe urmele voastre. Să păziți obiectul magic pe care îl purtați sau distrugeți-l, dar să nu-l lăsați să ajungă în mâinile dușmanilor. Poftim, o mantie care să te apere de soare. I-a dat o pelerină, apoi s-a întors spre mine. Unde-i faimoasa ta pușcă?

– Silano și-a vârât sabia în ea.

Părea nedumerit.

– A fost cel mai ciudat lucru. Și-a îndesat spada prin gura țevii, iar eu am fost atât de furios, încât am apăsat pe trăgaci și prietena mea cea mai bună a explodat. I-a fost învățătură de minte când Astiza a prăbușit peste el un acoperiș, dar ticălosul a supraviețuit.

Ashraf a clătinat din cap.

– Are norocul demonului zeu Ras-al-ghul. Și cândva, prietene, când francezii vor fi plecat, eu și cu tine vom sta unul lângă altul și vom încerca să înțelegem ceea ce tocmai ai spus!

A urcat pe cal cu greu și s-a îndepărtat încet să se întâlnească cu ceilalți, printre rămășițele și cadavrele rămase în urma luptei.

Am călărit înspre nord, așa cum am fost instruiți, urmând cursul fluviului. Mai aveam mai mult de trei sute de kilometri până la piramide. Pe cai erau săculeți cu pâine, curmale și apă, dar până la apus – pentru că nu am dormit cu o seară înainte – eram extenuați din cauza călătoriei și a încordării. Am poposit într-un sătuc de lângă Nil și am fost găzduiți cu obișnuita ospitalitate egipteană, adormind înainte să apucăm să ne terminăm cina. Bunătatea arătată față de noi era uimitoare, dat fiind faptul că acești oameni erau taxați fără milă de mameluci și jefuiți de francezi. Cu toate acestea, tot ce au avut acești țărani săraci au împărțit cu noi și după ce am adormit ne-au învelit cu propriile lor pături subțiri, după ce ne-au curățat și bandajat tăieturile și zgârieturile. Așa cum ni s-a spus, ne-am trezit cu două ore înainte de a se lumina de ziuă și ne-am continuat drumul spre nord.

A doua noapte ne-a găsit suferinzi, dar cumva un pic mai restabiliți și ne-am făcut propriul adăpost într-o grădină de palmieri pe malul fluviului, departe de case, oameni sau câini. Aveam nevoie de puțin timp pentru noi.

De la atacul mamelucilor nu văzusem vreo armată a vreunei părți, doar sate fără sfârșit care trăiau în ciclul lor fără sfârșit. Locuitorii munceau de pe plute de trestie deoarece Nilul umflat le inundase câmpurile, aducând aluviuni proaspete din inima misterioasă a Africii.

Am folosit cremene și sabia lui Ash ca să aprind focul. Pe măsură ce noaptea se adâncea, apropierea Nilului curgător părea încurajatoare, o promisiune că viața va continua. Amândoi eram în stare de șoc din cauza evenimentelor din ultimele zile și săptămâni și simțeam că acest răgaz de liniște nu va dura mult. Undeva în sud, Bin Sadr și Silano vor descoperi fără îndoială că nu murisem și-și vor începe căutarea. Așa că eram recunoscători pentru liniștea stelelor, pentru îmbrățișarea ca o pernă a nisipului și pentru mielul și fructele care ne fuseseră dăruite în ultimul sat.

Astiza purta din nou medalionul la gât și trebuia să recunosc că ei îi stătea mai bine cu el decât mie. Am hotărât să am încredere în ea, pentru că ar fi putut să-l avertizeze pe Silano când mi-am scos *tomahawk*-ul sau să fugă de mine cu medalionul după ce s-au prăbușit pilaștrii sau să mă părăsească după lupta de la fluviu. Nu o făcuse și mi-am amintit ce a spus pe barcă: că nu îl iubea pe conte. Am tot învârtit propoziția asta în cap de atunci, dar încă nu eram sigur ce să fac cu ea.

– Tot nu suntem siguri ce ușă secretă căutăm? am întrebat.

A zâmbit trist.

– Nu sunt nici măcar sigură că ar trebui s-o căutăm sau că poate fi găsită. Și cu toate acestea, de ce ne-ar fi

permis Isis să ajungem atât de departe, dacă nu pentru un motiv anume?

Din experiența mea, lui Dumnezeu nu-i prea păsa de motive, dar nu am spus asta. În schimb, mi-am adunat curajul.

– Am descoperit deja secretul meu, am spus.

– Care?

– Tu.

Chiar și în lumina focului i-am putut vedea roșeața când și-a întors privirea. Așa că i-am atins obrazul și i l-am întors spre mine.

– Ascultă, Astiza, am avut vreme să mă gândesc o groază de kilometri istovitori de deșert. Soarele avea respirația unui leu, iar nisipul mă ardea prin cizme. Au fost zile când eu și Ashraf am supraviețuit cu noroi și lăcuste prăjite. Dar nu mă gândeam la toate astea. Mă gândeam la tine. Dacă această *Carte a lui Thot* este o carte a înțelepciunii, poate că va spune pur și simplu să descoperi ceea ce deja ai și să te bucuri de această zi, în loc să te îngrijorezi de următoarea.

– Asta nu sună ca din partea rătăcitorului meu neliniștit.

– Adevărul din spatele acestei chestiuni este că m-am îndrăgostit de tine, am mărturisit. Aproape de la început, când am dat la o parte dărâmăturile și am văzut o femeie micuță. A fost la fel de greu să recunosc în sinea mea.

Și am sărutat-o, deși eram un străin, și la naiba dacă nu m-a sărutat și ea, cu mai multă lăcomie decât m-am așteptat. Nimic nu se compară cu ieșirea dintr-un necaz sau două, dacă vrei să aduci împreună un bărbat și o femeie.

Isis, după cum s-a dovedit, nu e unul din zeii ruşinoşi, cum sunt cei mai mulţi din zeii moderni, iar Astiza părea să aibă o bună idee a ceea ce voia, la fel ca şi mine. Dacă medalionul arăta bine pe hainele ei de harem făcute din bucăţi, pe sânii ei şi pe buric arăta minunat, aşa că am lăsat luna să ne îmbrace, făcând un mic pat din puţinele noastre lucruri şi am trăit acea noapte de parcă altă noapte nu va mai urma vreodată.

Podoaba ne-a înţepat când s-a interpus între noi, aşa că a scos-o şi a lăsat-o pentru o vreme în nisip. Pielea ei era perfectă ca deşertul sculptat, parfumul ei la fel de dulce ca floarea sfântă de lotus. În sufletul şi înfăţişarea unei femei se află mai mult mister sacru decât în orice piramidă prăfuită. Am venerat-o ca pe un altar şi am explorat-o ca pe un templu, iar ea mi-a şoptit la ureche:

– Asta, pentru o noapte, este nemurirea.

Mai târziu, întinsă pe spate, a luat medalionul care i s-a ondulat printre degete şi a arătat către cer şi luna în formă de semilună.

– Priveşte, a spus, cuţitul lui Thot.

22

Călătoria noastră spre nord înapoi spre Cairo era ca o excursie prin straturi de timp. Dâmburi pline de iarbă marcau rămăşiţele oraşelor antice, după cum ne-au spus ţăranii. Dunele vălurite scoteau câteodată la iveală vârful unui

templu sau al unui sanctuar îngropate. Lângă Minia am dat peste doi babuini uriași din piatră, grași și șlefuiți, cu privirea senină îndreptată spre răsărit. Aveau de două ori înălțimea unui om, împodobiți cu ceea ce semăna cu o mantie cu pene, la fel de maiestuoși și nobili și la fel de imemoriali ca Sfinxul. Maimuțele gigantice erau, bineînțeles, simboluri ale misteriosului Thot.

Am ocolit sute de sate din lut călărind la marginea deșertului pe lângă șiruri de curmali, de parcă iarba verde era o mare care lovea țărmul unei plaje. Am trecut pe lângă mai multe piramide pe care nu le văzusem înainte, unele prefăcute în ruine, ceva mai mari ca niște dealuri, iar altele care încă își etalau geometria originară. Fragmente de temple umpleau nisipul din jurul lor. Drumuri ruinate duceau în jos spre vegetația bogată a deltei Nilului. Pilaștri se înălțau în văzduh, nesusținând nimic. Astiza și cu mine ne mișcam în micul nostru balon, conștienți de misiunea noastră și de posibila ceată de urmăritori, dar, cu toate acestea, în mod ciudat, mulțumiți. Alianța noastră era un refugiu în fața grijilor și greutăților. Doi au devenit unul, ambiguitatea a fost înlocuită cu angajamentul și lipsa unui țel își găsise obiectivul. Așa cum îmi sugerase Enoh, găsisem ceva în care să cred. Nu în imperii, medalioane, magie sau electricitate, ci în parteneriatul cu femeia care-mi stătea alături. Toate celelalte puteau începe de aici.

Cele trei piramide care reprezentau scopul nostru s-au înălțat în sfârșit la marginea deșertului ca niște insule în mare. Am mers mai repede ca să ajungem pe 21 octombrie, data despre care bănuiam că are o semnificație misterioasă.

Vremea se răcorise, cerul era o boltă de un albastru perfect, soarele era trăsura de nădejde a unui zeu care își desena traiectoria zilnică în înaltul cerului. Nilul umflat abia se vedea prin brâul de copaci. Câteva ore, monumentele au părut să nu se apropie. Apoi, pe măsură ce umbrele amiezii se întindeau, au apărut dintr-odată umflate ca unul din baloanele lui Conte, imense, ademenitoare și amenințătoare. Ieșeau din pământ de parcă vârfurile țâșneau din lumea cealaltă.

Imaginea aceea mi-a dat o idee.

– Dă-mi să văd medalionul, am rugat-o brusc pe Astiza.

L-a scos, metalul galben părând de foc în bătaia soarelui. Am privit V-urile suprapuse ale brațelor sale, unul care arăta în sus, celălalt în jos.

– Asta seamănă cu două piramide, nu-i așa? Bazele lor se unesc, iar vârful lor arată în direcții opuse?

– Sau reflecția uneia singure, ca și cum ar fi privită în oglindă sau în apă.

– De parcă ar fi la fel de mult dedesubtul suprafeței ca și deasupra, ca rădăcinile unui copac.

– Crezi că există ceva sub piramidă?

– Exista ceva sub acel templu al lui Isis. Dacă medalionul reprezintă interiorul și nu exteriorul? Când cercetasem interiorul piramidei împreună cu Bonaparte, coridoarele dinăuntru aveau aceeași înclinație ca laturile piramidei. Unghiurile erau ușor diferite, dar erau o imitație a lor. Oare medalionul este o hartă a coloanelor piramidei și nu un simbol al piramidelor?

– Te referi la coridoarele care urcă și care coboară?

– Da. Exista o tăbliță în cala vasului cu care am venit în Egipt.

Mi-am amintit dintr-odată tăblița neagră argintată a cardinalului Bembo pe care Monge mi-o arătase în camera comorii de pe *L'Orient*.

– Era plină de nivele și figuri, de parcă ar fi fost o hartă sau o diagramă a unui loc subteran cu mai multe niveluri.

– Se spune că anticii aveau cărți care învățau morții cum să se apere de pericolele și monștrii de pe lumea cealaltă, a spus ea. Thot le cântărea inimile, iar cartea lor îi ajuta să ocolească cobrele și crocodilii. Dacă acele cărți erau corecte, morții ar fi ieșit pe partea cealaltă în paradis. Dacă era ceva adevărat în toate astea? Dacă trupurile înhumate în piramidă făceau cumva o călătorie fizică printr-un pasaj cu caverne?

– Asta ar putea explica absența mumiilor.

M-am gândit la asta.

– Dar când am explorat piramidele, am văzut că aceste coridoare care coboară se înfundă. Nu se ridică din nou în direcția opusă, ca acest medalion. Nu există nici un „V" care coboară.

– Acest lucru este adevărat în privința coridoarelor pe care le știm noi, a spus Astiza, emoționată dintr-odată. Dar pe ce parte a piramidei este intrarea?

– Pe partea de nord.

– Și ce constelație indică medalionul?

– Alpha Draconis, Steaua Polară când au fost construite piramidele. Și?

– Ridică medalionul ca și cum constelația ar fi pe cer.

Am făcut cum mi-a spus. Discul era îndreptat în partea de nord a cerului, lumina strălucind prin perforațiile micuțe și alcătuind modelul lui Draco, dragonul. Făcând asta, brațele medalionului erau perpendiculare pe direcția nord.

– Dacă acest medalion ar fi o hartă, pe care laturi ale piramidei ar fi coloanele? a întrebat Astiza.

– Est și vest!

– Ceea ce înseamnă, poate, că există intrări care nu au fost încă descoperite, pe flancurile de est și vest ale piramidelor, a spus ea.

– Dar de ce nu au fost găsite până acum? Oamenii s-au cățărat peste tot pe piramide.

Astiza s-a încruntat.

– Nu știu.

– Și de ce legătura cu Vărsătorul, revărsarea Nilului și această perioadă a anului?

– Nu știu nici asta.

Apoi am observat o bucățică de alb, ca zăpada, în deșert.

Era un tablou curios. Ofițeri francezi, ajutoare, savanți și servitori erau aranjați în semicerc la un picnic în deșert, cu caii și măgarii priponiți în spate. Grupul era cu fața la piramide. Mesele de campanie au fost așezate cap la cap și acoperite cu pânze albe de in. Pânzele felucilor fuseseră întinse sub formă de boltă, cu lăncile capturate de la mameluci pe post de stâlpi pentru corturi, iar săbiile franceze de cavalerie înfipte în pământ ca țăruși. Cristalul franzuțesc și cupele de aur egiptene fuseseră aranjate alături de

argintăria grea europeană și de porțelanuri. Sticle de vin erau deschise și golite pe jumătate. Erau grămezi generoase de fructe, pâine, brânză și carne. Lumânări erau pregătite pentru a fi aprinse. Bonaparte și câțiva generali și savanți erau așezați pe scaune pliante fără spătar, cu toții sporovăind amabil. L-am zărit și pe Monge, prietenul meu matematician.

Pentru că eram îmbrăcați în mantii arabe, un aghiotant a venit să ne gonească, la fel ca pe orice alți beduini curioși. Apoi a remarcat tenul meu și frumusețea Astizei, doar parțial acoperită de pelerina zdrențuită pe care și-o strânsese în jurul trupului. Căsca gura mai mult la ea decât la mine, desigur, și în timp ce făcea asta i-am vorbit în franceză.

– Sunt Ethan Gage, savantul american. Sunt aici să raportez că cercetările mele se apropie de sfârșit.

– Cercetări?

– Ale secretelor piramidei.

A plecat să transmită mesajul meu, iar Bonaparte s-a ridicat, uitându-se cu atenție, ca un leopard.

– Este Gage, ivindu-se aici pe neașteptate taman ca diavolul, a mormăit el către ceilalți. Și femeia lui.

Ne-a făcut semn să înaintăm și soldații au privit-o cu lăcomie pe Astiza, care își ținea privirea deasupra capetelor lor și mergea cu decența pe care ne-o permiteau costumele. Cred că oamenii s-au abținut de la comentarii grosolane pentru că era ceva diferit în legătură cu noi, niște urme subtile de parteneriat și proprietate care semnalau că alcătuiam un cuplu și că ea trebuia respectată și

lăsată în pace. Așa că, fără chef, și-au mutat privirile de la ea la mine.

– Ce faci îmbrăcat în costumația asta? a vrut să știe Bonaparte. Și nu ai nesocotit ordinul meu? S-a întors către Kleber. Am crezut că a dezertat.

– Ticălosul blestemat a evadat din închisoare și a scăpat de o patrulă de urmărire, dacă îmi aduc bine aminte, a spus generalul. A dispărut în deșert.

Din fericire, vestea despre evenimentele din Dendara se părea că nu ajunsese la ei.

– Dimpotrivă, m-am aflat mult în primejdie lucrând în serviciul dumneavoastră, am spus vesel. Însoțitoarea mea aici de față a fost ținută ca răscumpărare de Silano și arabul Ahmed Bin Sadr: am negociat viața ei în schimbul medalionului. Curajul ei și propria mea hotărâre ne-au eliberat ca să ne reluăm studiile. Am venit în căutarea dr Monge pentru a mă sfătui cu el în privința unei întrebări matematice care sper că va aduce lumină asupra piramidelor.

Bonaparte m-a privit neîncrezător.

– Mă crezi idiot? Ai spus că ai pierdut medalionul.

– Am spus asta doar ca să-l țin la adăpost de contele Silano, care nu este devotat intereselor dumneavoastră sau celor ale Franței.

– Deci ai mințit.

– M-am prefăcut, ca să protejez adevărul de cei care l-ar fi folosit greșit. Vă rog să mă ascultați, generale. Nu sunt nici închis, nici capturat și nici nu fug. Eu am venit să vă caut deoarece cred că mă aflu aproape de o descoperire

de mare importanță. Acum am nevoie doar de ajutorul celorlalți savanți.

S-a uitat de la mine la Astiza, pe jumătate mânios, pe jumătate amuzat. Prezența ei îmi oferea o imunitate ciudată.

– Nu știu dacă să te răsplătesc sau să te împușc, Ethan Gage. E ceva derutant în ceea ce te privește, ceva care depășește obiceiurile tale americane grosolane și educația rustică.

– Încerc doar să fac tot ce-mi stă în putință, domnule.

– Tot ce-ți stă în putință! I-a privit pe ceilalți, deoarece îi oferisem un subiect care îi permitea să se pretindă infailibil. Niciodată nu e destul să faci tot ce-ți stă în putință, trebuie să fii cel mai bun. Nu e adevărat? Eu fac tot ce este necesar pentru a-mi exercita voința!

M-am înclinat.

– Iar eu sunt un jucător, generale. Voința mea este irelevantă dacă nu-mi ies cărțile. Al cui noroc nu se schimbă? Nu e adevărat că ați fost erou la Toulon, apoi închis pentru scurt timp după căderea lui Robespierre și din nou erou când tunurile dumitale au salvat Directoratul?

S-a încruntat pentru o clipă, după care a ridicat din umeri de parcă ar fi recunoscut acest lucru și, în sfârșit, a zâmbit. Dacă Napoleon nu suferea proștii, îi făcea plăcere stimularea argumentării.

– Destul de adevărat, americanule. Destul de adevărat. Voință și noroc. Într-o zi am ajuns de la un hotel parizian ieftin, îndatorat pentru uniforma mea, până la a avea propria mea casă, trăsură și echipă. Într-o singură zi de noroc! S-a adresat celorlalți. Știți ce i s-a întâmplat lui Joséphine?

A fost și ea închisă, cu destinația ghilotina. De dimineață, temnicerul i-a luat perna, spunându-i că nu va mai avea nevoie de ea până la căderea nopții, pentru că nu va mai avea cap! Cu toate acestea, după numai câteva ore a venit vestea că Robespierre era mort, fusese asasinat, că Teroarea se sfârșise și că, în loc să fie executată, era liberă. Alegere și destin: ce mai joc am jucat!

– Destinul se pare că ne-a blocat în Egipt, a spus Kleber pe jumătate beat. Iar războiul nu este un joc.

– Dimpotrivă, Kleber, este jocul fundamental, cu mize ca moartea sau gloria. Dacă refuzi să joci nu ți se garantează decât înfrângerea. Corect, Gage?

– Nu toate jocurile trebuie jucate, generale.

Cât de ciudat era acest om, care amesteca transparența politică cu neliniștea emoțională și cele mai mărețe vise cu cinismul cel mai josnic, provocându-ne să apelăm la el. Un joc? Asta le spunea morților?

– Nu? Viața însăși este un război, și noi toți suntem învinși, într-un final, de moarte. Așa că facem ceea ce putem pentru a deveni nemuritori. Faraonul a ales acea piramidă. Eu aleg... faima.

– Iar unii oameni aleg casa și familia, a spus încet Astiza. Ei trăiesc prin copiii lor.

– Da, asta le este suficient. Dar nu și pentru mine, sau pentru oamenii care mă urmează. Noi vrem nemurirea istoriei. Bonaparte a luat o înghițitură de vin. Ce filozof m-ați făcut la această masă! Gândește-te la femeia ta, Gage, iată. Norocul este o femeie. Prinde-o azi, ori nu o vei mai avea mâine. A zâmbit periculos, ochii lui gri dansând.

O femeie frumoasă, le-a spus tovarăşilor săi, care a încercat să mă împuşte.

– S-a dovedit, generale, că încerca să mă împuşte pe mine.

A râs.

– Şi acum sunteţi un cuplu! Desigur! Norocul transformă de asemenea duşmanii în aliaţi şi străinii în confidenţi! Dintr-odată s-a trezit. Dar n-o să-ţi îngădui să fugi prin deşert în haine egiptene până ce chestiunea asta cu Silano nu este elucidată. Nu înţeleg ce este între tine şi conte, dar nu-mi place. Este important să fim cu toţii de aceeaşi parte. Discutăm despre următorul pas al invaziei noastre, cucerirea Siriei.

– Siria? Dar Desaix încă îl urmăreşte pe Murad Bei în Egiptul de Sus.

– Doar o încăierare. Avem mijloacele de a forţa şi la nord, şi la est. Lumea mă aşteaptă, chiar dacă egiptenii nu par să priceapă cum le-aş putea schimba vieţile.

Zâmbetul îi era încordat, dezamăgirea evidentă. Promisiunea lui de tehnologie şi guvernare vestică nu câştigase populaţia de partea sa. Reformatorul pe care îl văzusem în spaţioasa cabină de pe *L'Orient* se schimba, visele sale de iluminare fiind spulberate de aparenta obtuzitate a oamenilor pe care venise să-i salveze. Cel din urmă strop de inocenţă se evaporase odată cu arşiţa deşertului. A alungat o muscă.

– Între timp vreau să se rezolve acest mister al piramidei.

– Lucru pe care îl pot face foarte bine fără ajutorul contelui, generale.

– Pe care îl vei face cu cooperarea contelui. Corect, Monge?

Matematicianul părea încurcat.

– Presupun că depinde de ceea ce crede *monsieur* Gage că a descifrat.

Apoi s-a auzit un huruit, ca un bubuit de tunet îndepărtat.

Ne-am întors spre oraşul Cairo cu minaretele dantelate care se vedeau de-a lungul Nilului. Apoi un alt răsunet, urmat de altul. Era bubuitul de tun.

– Ce-i asta? a întrebat Napoleon, pe nimeni în mod special.

O dâră de fum s-a ridicat înspre cerul senin. Focurile de armă au continuat, s-a auzit un murmur grav, după care a apărut mai mult fum.

– Se întâmplă ceva în oraş, a spus Kleber.

– Evident. Bonaparte s-a întors către aghiotanţii lui. Împachetaţi dezordinea asta. Unde mi-e calul?

– Cred că e o revoltă, a adăugat Kleber agitat. Au umblat zvonuri pe stradă şi s-au auzit chemări ale mollahilor din turnurile lor. Nu le-am luat în serios.

– Nu. Egiptenii nu m-au luat *pe mine* în serios.

Micul grup nu mai avea atenţia îndreptată asupra mea. Cămilele s-au ridicat clătinându-se, caii au nechezat tulburaţi, iar oamenii au fugit către armăsari. Săbiile erau scoase din nisip şi corturile cădeau rând pe rând. Egiptenii se răsculau în Cairo.

– Cu el cum rămâne? a spus aghiotantul, arătând în direcţia mea.

– Lasă-l deocamdată, a spus Bonaparte. Monge! Tu și savanții luați-i pe Gage și pe fată cu voi. Duceți-vă la institut, închideți ușile și nu lăsați pe nimeni înăuntru. O să trimit un detașament de infanterie să vă apere. Ceilalți, urmați-mă!

Și a pornit la drum într-un galop prin nisip, către bărcile care îi transportaseră pe fluviu.

În timp ce soldații și servitorii se grăbeau să strângă ultimele corturi și mesele, Astiza a păstrat discret o lumânare. Apoi au plecat și ei, gonind în urma ofițerilor. În câteva minute am fost lăsați singuri cu Monge, cu excepția urmelor de tălpi de la banchetul care se evaporase. Un vârtej de vânt a trecut, lăsându-ne încă o dată fără suflare.

– Dragul meu Ethan, a spus Monge în sfârșit, în timp ce urmăream plecarea în masă către Nil, ai un fel al tău de a sosi cu necazurile.

– Am încercat încă din Paris să nu stau în calea lor, dr Monge, dar nu am prea avut succes.

Sunetul revoltei era un răpăit nemelodios care răsuna de-a lungul fluviului.

– Vino, atunci. Noi, oamenii de știință, vom sta cu capul la cutie în timpul acestei urgențe de ultim moment.

– Nu pot să mă întorc la Cairo cu dumneata, Gaspard. Interesele mele sunt aici, la această piramidă. Privește, am obținut medalionul și cred că sunt pe punctul de a înțelege.

La semnul meu, Astiza a scos la iveală pandantivul. Monge a tresărit la vederea noului model și a aparentului simbolism masonic.

– După cum vezi, am continuat eu, am mai găsit o bucată. Cred că acest obiect e un soi de hartă a unor locuri ascunse din Marea Piramidă, cea despre care ai spus că încorporează numărul π. Cheia este acest triunghi de zgârieturi de pe discul central. Într-un mormânt din sud mi-am dat seama că reprezintă, probabil, numere egiptene. Cred că este un indiciu matematic, dar al ce?

– Zgârieturi? Dă-mi să mă uit din nou. A luat medalionul de la Astiza și l-a studiat-o cu o lupă.

– Imaginează-ți fiecare grup de zgârieturi ca pe o cifră, am spus.

A numărat în tăcere, doar buzele mișcându-i-se, și a părut surprins.

– Desigur! De ce nu am văzut asta înainte? Acesta este un tipar ciudat, dar potrivit, dat fiind locul unde ne aflăm. Vai, ce dezamăgire!

S-a uitat în sus la mine cu milă, și am simțit cum îmi stă inima în loc.

– Gage, ai auzit vreodată de triunghiul lui Pascal?

– Nu, domnule.

– Numit după Blaise Pascal, care a scris un tratat despre această succesiune deosebită de numere, dar doar acum o sută cincizeci de ani. A spus multe lucruri înțelepte, printre care și asta – cu cât înțelegea mai multe despre oameni cu atât îi plăceau mai mult câinii lui. Vezi, este un fel de succesiune piramidală.

A împrumutat sabia unui dragon și a început să deseneze în nisip, schițând un tipar cu numere care arăta așa:

1
1 1
1 2 1
1 3 3 1
1 4 6 4 1

– Iată! Vezi tiparul?

Trebuie să fi semănat ca un țap care încerca să-l citească pe Tucidide. Gemând încet, mi-am adus aminte de Jomard și de numerele lui Fibonacci.

– Cu excepția cifrelor 1, a spus Monge răbdător, vei observa că fiecare număr este suma celor două numere aflate în fiecare laterală, deasupra lui. Vezi acest prim 2? Deasupra lui sunt doi de 1. Și 3-ul de acolo: deasupra lui sunt un 1 și un 2. 6? Deasupra lui sunt doi de 3. Acesta este triunghiul lui Pascal. Este doar începutul tiparelor pe care le poți identifica, dar punctul esențial este că acest triunghi poate fi extins în jos la infinit. Acum privește zgârieturile de pe medalionul tău.

I
I I
I II I
I III III I

– Este începutul aceluiași triunghi! am exclamat. Dar ce înseamnă?

Monge mi-a întins medalionul.

– Înseamnă că medalionul nu poate proveni din Egiptul antic. Îmi pare rău, Ethan, dar dacă acesta este triunghiul lui Pascal, întreaga ta căutare a fost inutilă.

– Cum?!

– Niciun matematician antic nu cunoştea acest tipar. Trebuie să fie fără îndoială o escrocherie modernă.

Mă simţeam de parcă aş fi primit o lovitură în stomac. O escrocherie? Era acesta unul din trucurile bătrânului vrăjitor Cagliostro? Această călătorie lungă – moartea lui Talma – fusese inutilă?

– Dar seamănă cu o piramidă!

– Sau o piramidă seamănă cu un triunghi. Ce modalitate mai bună de a transmite mai departe o bijuterie veche neprelucrată decât s-o legi de piramidele din Egipt? Totuşi, poate a fost jucăria unui învăţat sau o amuletă norocoasă, cu numărul π şi braţele unui compas. Poate că era o păcăleală. Cine ştie? Bănuiesc doar, prietene, că ai fost tras pe sfoară de vreun şarlatan. Poate de soldatul de la care l-ai câştigat. Şi-a pus mâna pe umărul meu. Nu trebuie să-ţi fie ruşine. Cu toţii ştim că nu eşti chiar un savant.

Mă lua ameţeala.

– Eram sigur că suntem atât de aproape...

– Îmi placi, Ethan, şi nu vreau să văd că suferi. Aşa că lasă-mă să-ţi dau un sfat. Nu te întoarce în Cairo, Dumnezeu ştie ce se petrece acolo. Sunetul împuşcăturilor se auzea din ce în ce mai tare. Bonaparte bănuieşte lipsa ta de valoare, iar frustrarea îl face nerăbdător. Ia o barcă împreună cu Astiza până în Alexandria şi apoi o corabie către America. Britanicii te vor lăsa să treci dacă te justifici, şi o

faci atât de bine. Du-te acasă, Ethan Gage. Mi-a strâns mâna. Mergi acasă.

Eram uluit, abia înțelegând că toate eforturile mele fuseseră în zadar. Fusesem sigur că medalionul indica un drum în piramidă, iar acum, cel mai mare matematician din Franța îmi spusese că fusesem păcălit! Monge mi-a zâmbit trist. După care și-a adunat puținele lucruri, a urcat pe măgarul care îl purtase până aici și a plecat încet înapoi spre capitală și la institut, focurile de armă bubuind în depărtare.

S-a întors.

– Mi-aș dori să pot face la fel!

Astiza se uita frustrată după Monge, chipul fiindu-i întunecat și disprețuitor. După ce savantul s-a îndepărtat, ea a izbucnit.

– Omul acela este un prost!

Am tresărit.

– Astiza, are una din cele mai subtile minți din întreaga Franță.

– Și după câte se pare crede că învățătura începe și se sfârșește odată cu părerile lui încrezute și cu propriii lui strămoși europeni. Ar putea construi el această piramidă? Bineînțeles că nu. Și cu toate acestea insistă că oamenii care au construit-o cunoșteau mult mai puține lucruri despre numere decât el, sau decât acest Pascal.

– N-a spus chiar așa.

– Uită-te la aceste tipare în nisip! Nu arată ca piramida din fața ta?

– Ba da.

– Și cu toate acestea să nu aibă legătură cu motivul pentru care suntem aici? Nu cred.

– Dar care e legătura?

S-a uitat de la nisip la piramidă și de la piramidă la nisip.

– E evident, cred. Aceste numere corespund blocurilor de piatră ale piramidei. Una singură în vârf, care acum lipsește. Apoi două pe fața aceasta, apoi trei și așa mai departe. Rând după rând, bloc după bloc. Dacă urmărești acest tipar, fiecare bloc de piatră va avea un număr. Monge ăsta e orb.

Ar putea avea dreptate? Simțeam cum îmi cresc emoțiile.

– Hai să mai completăm câteva rânduri.

Curând tiparul a devenit mai clar. Nu numai că numerele creșteau lângă apotemă, linia imaginară care împărțea fața piramidei, dar pe ambele părți ale acestui punct central se grupau la capete. Următoarea linie, de exemplu, era: 1, 5, 10, 10, 5, 1. Apoi 1, 6, 15, 20, 15, 6, 1. Și așa mai departe, fiecare rând lărgindu-se mai mult, iar numerele fiind mai mari. Până la al treisprezecelea rând de la vârf, numărul central era 924.

– Ce număr căutăm? am întrebat.

– Nu știu.

– Și atunci la ce folosește asta?

– Va avea sens când o vom vedea.

Am calculat mai departe. Pe măsură ce soarele apunea înspre vest, umbrele piramidei se lungeau. Astiza mi-a

atins brațul și a arătat spre sud. În acea direcție se vedea o dâră de praf, indicând apropierea unui grup foarte mare. Eram agitat. Dacă Silano sau Bin Sadr au supraviețuit, aceea era direcția din care ar fi venit. Spre nord începeam să vedem strălucirea focurilor din Cairo și să auzim muget artileriei franceze, acum neîntrerupt. O bătălie la scară mare izbucnise în presupusa capitală pacificată. Dominația lui Napoleon era mai fragilă decât părea. Am văzut un balon care se ridica. Era balonul lui Conte, fără îndoială folosit de observatori ca să dirijeze lupta.

– Mai bine ne-am grăbi, am murmurat.

Am început să desenez numerele mai repede, dar fiecare rând adăugat secvenței era cu două numere mai lung decât anteriorul și mai complicat. Dacă am făcut o greșeală? Astiza ajuta la completarea numerelor cu calculele aritmetice, șoptind în timp ce făcea adunări în mintea ei ageră. Piramida noastră creștea din ce în ce mai mult, număr cu număr sau bloc cu bloc, de parcă îi construiam o copie pe nisip. Curând a început să mă doară spatele, iar ochii au început să mi se încețoșeze. Numere, numere, numere. Era totul o păcăleală, așa cum sugerase Monge? Cunoșteau egiptenii antici asemenea enigme? De ce ar inventa ceva atât de obscur și apoi să lase un indiciu ca să fie găsit? În sfârșit, după vreo sută cincizeci și ceva de rânduri de blocuri de la vârf, am dat peste o piatră care avea aceleași cifre precum cele despre care matematicianul îmi spusese că reprezentau valoarea egipteană a numărului π: 3 160.

M-am oprit, uluit. Desigur! Medalionul era o hartă către un anumit punct de pe piramidă! Te așezi cu fața spre

nord. Imaginează-ți un coridor și o ușă pe laturile de vest și de est. Adu-ți aminte de π. Caută un bloc cu valoarea lui π sub acest joc cu numere antic. Stabilește data în Vărsător pentru că egiptenii foloseau acest semn pentru revărsarea Nilului. Și... intră.

Dacă aveam dreptate.

Latura vestică a piramidei avea reflexe roz când am început să o urcăm. Era după-amiază târziu, soarele plin la linia orizontului, ca balonul lui Conte. Caii erau legați dedesubt, iar zgomotul focurilor de armă din Cairo era atenuat de volumul monumentului dintre noi și oraș. Ca și înainte, urcarea a fost o cățărare neîndemânatică, iar blocurile de piatră erau înalte, abrupte și erodate. Număram în timp ce urcam, încercând să găsesc rândul și blocul de piatră care îi corespundeau lui π, numărul etern, codificat în dimensiunile piramidei.

– Dacă numerele se referă la pietrele din față, acum dispărute? am întrebat.

– Sper că s-ar potrivi și celor interioare. Sau vor fi foarte aproape de ele. Acest medalion ne va îndruma către o piatră care duce în inima piramidei.

Abia ajunsesem la al cincizeci și treilea rând, gâfâind, când Astiza mi-a arătat ceva.

– Ethan, privește!

După colțurile piramidei învecinate se vedeau un grup de călăreți care veneau în galop. Unul dintre ei ne-a zărit și a început să strige. Chiar și în lumina care dispărea încet nu mi-a fost greu să deslușesc figurile bandajate ale lui

Bin Sadr şi Silano, biciuindu-şi caii care aveau spume la gură. Dacă chestia asta nu funcţiona, eram morţi – sau mai rău decât morţi, dacă Bin Sadr făcea ce voia el.

– Ar fi bine să găsim piatra aia.

Am numărat. Erau mii de blocuri pe latura vestică, desigur, şi când am ajuns la presupusul „pretendent", nu arăta diferit de fraţii din jurul lui. Era o piatră erodată de milenii, cântărind câteva tone şi fixată ferm de greutatea imensă de deasupra ei. Am împins, am tras, am lovit, fără niciun rezultat.

Un glonţ a şuierat pe lângă structura din piatră.

– Opreşte-te! Gândeşte-te! m-a îndemnat Astiza. Trebuie să existe un mecanism special, altfel orice prost ar fi putut să-l găsească din întâmplare. A ridicat medalionul. Trebuie să aibă o legătură cu ăsta.

Se auzeau acum mai multe împuşcături, care răpăiau în jurul nostru.

– Aici sus suntem ca nişte ţinte pe un perete, am mormăit.

S-a uitat cu atenţie.

– Nu, are nevoie de noi vii ca să-i spunem ce am descoperit. Lui Bin Sadr îi va face plăcere să ne facă să vorbim.

Într-adevăr, Silano striga la cei care trăseseră şi care acum îşi lăsau muschetele jos, împingându-i în schimb către baza piramidei.

– Minunat.

Mânuiam stângaci medalionul. Brusc, mi-am dat seama că a doua piramidă o punea în umbră pe a noastră, triunghiul ei lung ajungând de-a lungul nisipului şi urcând

straturile de piatră către locul unde eram noi, indicând spre noi. Învelișul ei exterior era intact, indiciul perfect, iar vârful părea să arunce o umbră asupra unui bloc aflat puțin mai la dreapta și cu câteva rânduri mai jos de locul în care ne aflam noi. În fiecare zi, pe măsură ce soarele se deplasa de-a lungul orizontului, umbra atingea o piatră diferită, iar aceasta era data pe care o ghicisem din calendar. Să fi pierdut oare șirul numărării blocurilor? M-am aplecat chiar deasupra umbrei și am ridicat medalionul în soare. Lumina a strălucit prin găurile mici, alcătuind modelul stelei Draco pe piatra de nisip.

– Acolo! a arătat Astiza. Un motiv decorativ slab sau mai degrabă niște puncte dăltuite lângă baza pietrei, care imitau constelația de pe medalion. Iar dedesubtul ei, îmbinarea dintre piatra noastră și cea de sub ea era un pic mai mare decât media. M-am ghemuit și am suflat, praful ridicându-se de pe aceste fisuri foarte mici. Era cel mai subtil dintre semnele masonice dăltuit acolo, în piatră.

I-am auzit pe arabi strigând unii la alții în timp ce urcau.

– Gage, renunță! a strigat Silano. Ai ajuns prea târziu!

Am simțit o pală ușoară de vânt, aer care venea dintr-o scobitură de pe partea cealaltă.

– E aici, am șoptit. Am izbit piatra cu palma. Mișcă-te, naiba să te ia!

Apoi mi-am adus aminte ce spuseseră ceilalți că era medalionul de când l-am câștigat. O cheie. Am încercat să strecor discul în crăpătură, dar era ușor convexă și nu s-a potrivit.

Am privit în jos. Acum urcau și Silano și Bin Sadr.

Așa că am întors medalionul, introducând ușor brațele unite. S-au blocat, le-am scuturat, apoi ele au înaintat...

Brusc s-a auzit un zgomot. De parcă ar fi fost trase cu o sfoară, brațele medalionului s-au împins mai adânc în piatră, discul desfăcându-se și făcând să sară blocurile de piatră către Silano. S-au auzit un scârțâit și un bocănit de piatră peste piatră. Oamenii de sub noi au țipat.

Piatra devenise dintr-odată fără greutate, ridicându-se câțiva milimetri deasupra celei de dedesubt. Am împins și acum se învârtea înăuntru și în sus de parcă ar fi fost făcută din puf, dând la iveală o coloană întunecată care se înclina în jos, în același unghi dificil ca al coridorului descendent pe care îl explorasem cu Napoleon. Un bloc de piatră de treizeci și ceva de tone devenise o pană. Cheia dispăruse în interiorul pietrei de parcă fusese înghițită.

Descoperisem secretul. Unde era Astiza?

– Ethan!

M-am răsucit. Coborâse pe panta abruptă ca să înhațe discul. Mâna lui Silano ținea strâns pelerina ei. S-a smuls, eliberându-se, lăsându-l să țină bucata de pânză, și s-a cățărat înapoi. Am scos sabia lui Ash și am sărit jos s-o ajut. Silano a scos și el o spadă nouă, cu ochi scânteietori.

– Împușcă-l! a strigat Bin Sadr.

– Nu. De data asta nu mai poate face șmecherii cu pușca lui. E al meu.

Am hotărât să renunț la finețuri, alegând disperarea sălbatică. Chiar dacă lama lui a șuierat prin aer către pieptul meu, am răcnit ca un viking și am spintecat aerul de parcă aș fi tăiat lemne. Eram pe o linie mai înaltă decât el,

ceea ce îmi oferea un avantaj de jumătate de metru, și am fost atât de rapid, încât a fost obligat să pareze lovitura în loc să înfigă sabia. Metalul a zăngănit pe metal, iar lama spadei lui s-a încovoiat sub lovitura mea, nu s-a spart, dar i-a răsucit încheietura. Încă îl durea, puteam să pun pariu, de când mi-a explodat pușca. S-a întors ca să-și păstreze arma, dar mișcarea l-a costat pierderea echilibrului. Înjurând, s-a clătinat și s-a ciocnit de câțiva dintre tâlhari. Majoritatea s-au răsturnat, agățându-se de pietre ca să-și încetinească oarecum căderea vijelioasă. Am aruncat sabia ca pe o lance, sperând să se înfigă în Bin Sadr, dar acesta s-a ferit, un alt bandit încasând lovitura, urlând de durere în timp ce se rostogolea.

Acum Bin Sadr a urcat să mă atace, un vârf ucigător țâșnind din capătul toiagului lui cu cap de șarpe. A împins cu forță. M-am ferit, dar nu suficient de rapid. Lama, ascuțită ca un brici, mi-a tăiat superficial umărul. Înainte de a se putea răsuci să taie mai adânc, o piatră l-a lovit drept în față. Astiza, cu părul ei sălbatic ca al Meduzei, azvârlea bucăți sfârâmate din piramidă.

Și Bin Sadr avea probleme, mânuind toiagul cu o singură mână din cauza rănii de glonț și mi-am dat seama că aveam o șansă reală de a-l răsturna. Am înșfăcat mânerul cu capul de șarpe, trăgându-l în sus, chiar în timp ce el îl smucea disperat înapoi, închizând ochii în fața bombardamentului cu pietre al Astizei. Am slăbit strânsoarea pentru o clipă și el s-a aplecat periculos în spate, dezechilibrat. Apoi am smucit din nou, a pierdut toiagul și a căzut, săltând peste câteva șiruri de piatră. Fața îi era însângerată,

iar prețiosul lui toiag era al meu. Pentru prima dată am observat o licărire de spaimă.

– Dă-mi-l înapoi!

– Este lemn de foc, ticălosule.

Astiza și cu mine ne-am retras în gaura pe care o făcusem, singurul nostru refugiu, și ne-am târât înăuntru. Ținându-ne cu mâinile de pereții galeriei ca să nu alunecăm, am ajuns sus și am tras de piatra de la intrare. Bin Sadr se cățăra spre noi ca un nebun, urlând de furie. Blocul de piatră s-a fixat la loc la fel de ușor cum se ridicase și, în timp ce se legăna, își recăpăta greutatea, luând avânt și închizându-se cu zgomot în fața banditului, cu un bubuit ca al unui bolovan uriaș. Într-o secundă am fost înghițiți de întuneric.

Am auzit urletele slabe de frustrare în timp ce arabii loveau în ușa de piatră pe dinafară. Apoi Silano a ordonat, mânios și hotărât:

– Praf de pușcă!

Nu aveam prea mult timp la dispoziție.

Era un întuneric profund până când Astiza a lovit ceva de lateralele galeriei și am zărit niște scântei. A aprins lumânarea pe care o luase de pe masa lui Napoleon. Era atât de întuneric, încât coridorul pâlpâia ca un foc de la lumina slabă. Am clipit, respirând greu, încercând să-mi revin pentru următorul pas. Am văzut că lângă intrare era o firidă și în ea, proiectându-se în afară și legată de ușa din piatră prin care intrasem cu un drug prins în balamale, era o coloană din aur strălucitor. Coloana era absolut uluitoare, de cel puțin cinci centimetri grosime, aurul învelind probabil un

material de bază și împiedicându-l să ruginească sau să putrezească. Părea să fie un mecanism care ridica greutatea ușii din piatră, mișcându-se în sus și în jos ca un piston. Lângă locul unde era prinsă se aflau o manșetă și o cavitate lungă prin care se cobora. Nu aveam nicio idee cum funcționa.

Am încercat să trag ușa. Era înțepenită ca un dop și încă o dată, imposibil de grea. Retragerea părea imposibilă. Eram pentru moment în siguranță și pentru totdeauna prinși în capcană. Apoi am observat un detaliu pe care nu-l remarcasem până atunci. Aliniate de-a lungul peretelui galeriei, ca o etajeră cu arme, erau torțe uscate din lemn, mumificate prin deshidratare.

Cineva a vrut ca noi să găsim drumul până jos.

23

Din nou, coridorul părea destinat mai degrabă pentru alunecarea sufletelor decât pentru cățărarea oamenilor. Pe jumătate ne-am strecurat și pe jumătate ne-am făcut drum în josul pantei. De ce nu erau trepte? Cumva vreun fel de cărucioare sau sănii au urcat și au coborât pe acolo? Nu s-au așteptat niciodată constructorii să folosească drumul acesta? Sau aceste coridoare au fost construite pentru creaturi sau pentru transporturi pe care nu ni le puteam închipui? În primii treizeci de metri am trecut pe lângă trei goluri din tavanul galeriei. Când am ridicat torța, am văzut

blocuri de granit negru, suspendate deasupra. Pentru ce erau aceste goluri în tavan?

Ne-am continuat coborârea. Într-un final, blocurile de piatră au făcut loc unor ziduri din calcar, încă perfect neted și decorat. Am trecut pe sub piramida propriu-zisă și am intrat pe platoul din calcar pe care fusese construită. Am coborât mai adânc în măruntaiele pământului, mult dedesubtul pasajului descendent pe care îl explorasem împreună cu Jomard și Napoleon. Pasajul a început să cotească. O urmă de aer a lăsat o dâră de fum de la torță în spatele nostru, iar mirosul era de praf.

Brusc, pasajul a dat într-un tunel atât de jos, încât a trebuit să ne târâm. Apoi s-a deschis. Când ne-am ridicat și am înălțat torța, am văzut că ne aflam într-o peșteră de calcar. O albie erodată marca locul pe unde cursese odată apa. Sus de tot erau stalactite. În timp ce tavanul era făcut de natură, pereții fuseseră dăltuiți de om și plini de hieroglife și gravuri. Din nou, nu puteam citi nimic. Gravurile reprezentau niște creaturi care stăteau pe vine arătându-și colții și care blocau pasaje pline de limbi de foc și mlaștini în care te puteai îneca.

– Lumea de dincolo, a șoptit Astiza.

În picioare, de-a lungul peretelui, ca niște santinele care îți conferă siguranță și îți asigură protecție, se aflau statui ale zeilor și faraonilor, cu chipuri mândre, ochi senini, buze groase și mușchi puternici. Cobre gravate marcau intrările. Un șir de babuini formau o coroană lângă acoperișul de piatră. O statuie a lui Thot cu cap de ibis se afla lângă intrarea îndepărtată, cu ciocul la fel de drept ca pana

din trestie pe care o ținea, mâna stângă ținând o balanță pentru a cântări inimile oamenilor.

– Dumnezeule, ce loc e ăsta? am murmurat.

Astiza s-a lipit de mine. Era răcoare în peșteră și tremura în voalurile ei diafane.

– Cred că acesta este de fapt mormântul. Nu acea cameră goală din piramidă pe care mi-ai descris-o. Scrierile lui Herodot în care se spune că adevărata încăpere funerară se află sub piramidă pot fi reale.

Am înconjurat-o cu brațul.

– Atunci de ce să fi construit oamenii un întreg munte deasupra lui?

– Pentru a-l ascunde, a-l marca, a-l sigila, pentru a îndruma greșit, a speculat ea. O modalitate de a ascunde mormântul pentru totdeauna sau de a ascunde altceva în interiorul lui. Poate că anticii au vrut mereu să poată să găsească peștera, marcând acest loc prin ceva imens, care nu se putea pierde niciodată: Marea Piramidă.

– Pentru că peștera era adevăratul loc de odihnă veșnică al faraonului?

– Sau ceva și mai important.

M-am uitat la statuia cu cap de ibis.

– Adică premiul pe care îl vor toți, această carte magică și atotștiutoare a lui Thot.

– Cred că acesta este locul unde am putea-o găsi.

Am râs.

– Atunci tot ce avem de făcut este să găsim drumul de ieșire!

A privit tavanul.

– Crezi că anticii au scobit acest spațiu?

– Nu. Dolomieu, geologul nostru, a spus că piatra de var este erodată de apa curgătoare și știm că Nilul se află în apropiere. Cândva în trecut, fluviul sau un afluent al lui a curs probabil prin acest platou. Poate fi ciuruit ca un fagure. Când egiptenii au descoperit acest lucru, au avut o ascunzătoare ideală... dar doar dacă era ținută secretă. Cred că ai dreptate. Construiește o piramidă și toată lumea se va uita la ea, nu la ce este dedesubt.

Mă ținea de braț.

– Poate că acele coridoare din piramidă pe care le-a explorat Bonaparte au fost făcute doar pentru a-i convinge pe lucrătorii de rând și pe arhitecți că faraonul va fi îngropat acolo sus.

– Apoi un alt grup a construit galeria prin care tocmai am intrat noi și a gravat aceste scrieri. Au venit aici jos și s-au întors, corect?

Am încercat să par sigur de mine.

Astiza a făcut un semn.

– Nu, nu s-au mai întors.

În fața noastră, în întuneric, chiar lângă picioarele lui Thot, am văzut un covor de oase și cranii, care umpleau peștera dintr-o parte în alta. Rânjete ale morții și orbite goale. Ne-am apropiat îngroziți, să le cercetăm. Erau sute de corpuri umane, așezate în rânduri ordonate. Nu am văzut vreun semn al unei arme pe rămășițele lor.

– Sclavi și preoți, a spus, otrăviți sau cu gâtlejurile spintecate, astfel încât să nu dezvăluie secretele. Acest mormânt a fost ultima lor lucrare.

Am tras un picior într-un craniu.

– Hai să nu facem același lucru și din a noastră. Vino. Simt miros de apă.

Ne-am croit drum prin încăperea cu oseminte și am trecut într-o altă cameră din peșteră cu un puț în mijloc. O bordură înconjura puțul și când ne-am aplecat și am privit precauți, torța noastră s-a reflectat în apă. Era o fântână. Înălțându-se din fântână printr-o gaură îngustă din tavan era o coloană din aur, identică cu cea aflată la intrarea în piramidă. Era aceeași? Peștera s-ar fi putut ramifica pentru a ne conduce direct sub ușa secretă, astfel încât această coloană era cea care controla greutatea blocului de piatră pe lângă care intrasem.

Am întins mâna și am atins coloana. Culisa ușor în sus și în jos, de parcă plutea. Am privit cu mai multă atenție. Jos, în fântână, coloana era înfiptă într-o sferă plutitoare din aur cu diametrul unui om, astfel încât coloana să se ridice sau să coboare în funcție de nivelul apei. Pe marginea fântânii era gravat un indicator de nivel al apei. Am apucat învelișul rece și lunecos al coloanei și am împins. Sfera s-a mișcat rapid în sus și în jos.

– Bătrânul Ben Franklin ar fi fost încântat să afle ce este asta.

– Acele zone cu semne sunt asemănătoare cu instrumentele de măsură de pe Nil care erau folosite la determinarea creșterii nivelului fluviului, a spus Astiza. Cu cât fluviul creștea mai mult, cu atât erau recoltele mai bogate în acel an și cu atât mai mari impozitele pe care le impunea faraonul. Dar ce să măsori aici jos?

Auzeam cum curge apa de undeva în fața noastră.

– Pentru că fântâna este legată de un braț subteran al Nilului, am presupus eu. Pe măsură ce fluviul se revărsa, nivelul apei din fântână creștea, ridicând coloana.

– Dar de ce?

– Pentru că este o poartă a anotimpurilor, am spus. Un lacăt programat. Calendarul indică spre constelația Vărsătorului și data de astăzi, 21 octombrie. Oricine ar fi fost cel care a creat ușa de piatră prin care am venit, a proiectat-o în așa fel încât să nu poată fi deschisă decât în momentul de inundare maximă de cineva care cunoaște secretul medalionului. Pe măsură ce fluviul crește, ridică această sferă, împingând coloana în sus. Aceasta ridică, probabil, mecanismul de deasupra care susține greutatea blocului de piatră astfel încât, cu medalionul pe post de cheie, poate fi deschis. În sezonul uscat, această peșteră este zăvorâtă bine.

– Dar de ce trebuie să intrăm doar când Nilul are asemenea cote?

Am zgâlțâit coloana tulburat.

– Bună întrebare.

Am mers mai departe. Peștera era întortocheată, așa că nu am mai știut în ce direcție ne îndreptam. Primele torțe arseseră până la capăt și am aprins altele. Nu eram un bărbat căruia să-i fie frică de spațiile strâmte, dar acolo jos mă simțeam îngropat. Într-adevăr, lumea de dincolo a lui Osiris! Și apoi am ajuns la o încăpere spațioasă care făcea să pară mic tot ceea ce văzusem până atunci, o cameră subterană atât de mare, încât torța noastră nu o

putea lumina în întregime. În schimb, indica o cărare pe apa întunecată.

Stăteam pe malul unui lac subteran, opac și netulburat, cu un acoperiș din piatră. În mijlocul lui era o mică insulă. Un pavilion din marmură, doar patru pilaștri și un acoperiș, ocupa centrul. În exteriorul lui erau îngrămădite cufere, statui și grămezi de lucruri mai mici care, chiar de la acea distanță, străluceau și scânteiau.

– Comoara. Am încercat s-o spun pe un ton normal, dar n-am reușit să scot decât un orăcăit.

– Este exact descrierea lui Herodot, a tras Astiza aer în piept, de parcă nu i-ar fi venit nici ei să creadă. Lacul, insula... acesta este adevăratul loc de odihnă al faraonului. Nedescoperit, niciodată jefuit. Ce dar să poți vedea așa ceva!

– Suntem bogați, am adăugat, starea mea de iluminare spirituală nepotrivindu-se cu lăcomia practică. Nu eram mândru de instinctele mele comerciale, dar, pe legea mea, trecusem prin iad în ultimele luni și niște bani ar fi fost o bună compensație. Eram la fel de încremenit în fața lucrurilor de preț de acolo ca la vederea bogățiilor din cala navei *L'Orient*. Nu m-am gândit la valoarea lor pentru istorie. Voiam doar să pun mâna pe pradă, s-o împachetez și cumva să ies din acel mormânt și să mă furișez pe lângă armata franceză.

Astiza mi-a strâns mâna.

– Acesta este locul sugerat de legende, Ethan. Cunoștințele veșnice, atât de puternice încât trebuia să fie ascunse până când bărbații și femeile ar fi fost suficient

de înțelepți ca să le folosească. Cred că o vom găsi în acel mic templu.

– Ce să găsim?

Eram țintuit de strălucirea aurului.

– *Cartea lui Thot.* Adevăratul miez al existenței.

– A, da. Și suntem pregătiți pentru răspunsurile ei?

– Trebuie s-o păzim de eretici precum Ritul Egiptean până când vom fi.

Am atins apa cu gheata.

– Păcat că nu putem face o vrajă să călcăm pe apă, pentru că pare să fie o baie rece.

– Nu, uite. Barca ce îl ducea pe faraon la ceruri.

Lângă lac, pe un jgheab din piatră, drăguță ca o goeletă, se afla o barcă albă îngustă și grațioasă cu prora și pupa înalte, de felul celor pe care le văzusem în desenele de pe pereții din templu. Era destul de încăpătoare să ne transporte pe amândoi și avea o ramă poleită cu aur pentru vâslit. De ce nu putrezise? Deoarece nu era făcută din lemn, ci probabil din alabastru scobit, cu arcuri și scăunele din aur. Piatra șlefuită era translucidă, iar textura catifelată.

– Va pluti piatra?

– Un vas subțire ar face-o, a spus.

Mânuind ambarcațiunea cu atenție, am tras-o până la apa opacă. Unde mici s-au format pe lacul la fel de neted ca o oglindă.

– Crezi că trăiește ceva în apa asta? am întrebat tulburat.

S-a urcat la bord.

– Îți spun când ajungem pe partea cealaltă.

Am urcat și eu în barca delicată ca un pahar și am împins-o cu toiagul lui Bin Sadr. Apoi am alunecat către insulă, vâslind și uitându-ne peste marginea ei după monștri.

Nu era departe, templul fiind chiar mai mic decât bănuisem. Am atins pământul și am coborât să admirăm bogățiile faraonului. Erau o trăsură din aur cu suliță din argint, un set de mobilă șlefuită din abanos și jad, cufere din lemn de cedru, o armură incrustată cu pietre prețioase, zei cu capete de câini și vase cu uleiuri și mirodenii. Delușorul scânteia de pietre prețioase, smaralde și rubine. Erau turcoaze, feldspat, jasp, cornaline, malahit, chihlimbar, mărgean și lapislazuli. Mai era un sarcofag din granit roșu, la fel de solid ca un buncăr, cu un capac din piatră, prea greu de ridicat fără ajutorul a vreo doisprezece oameni. Era cineva înăuntru? Nu eram prea interesat să aflu. Ideea de a scormoni prin mormântul unui faraon nu mă încânta. Dar să-mi fac mie un serviciu, da.

Cu toate acestea, Astiza nu avea ochi pentru nimic. Abia a aruncat o privire la extraordinarele pietre prețioase, la veșmintele care îți luau ochii, la vasele acoperite sau la platourile aurite. În schimb, de parcă ar fi fost în transă, a pășit pe o cărare placată cu argint către micul templu, cu pilaștrii ciopliți cu mai mulți zei Thot cu cap de babuin. Am urmat-o.

Acolo era o masă din marmură, sub un acoperiș din marmură. Pe ea era o cutie din granit roșu, deschisă pe o latură, iar înăuntrul ei un cub din aur cu ușițe din aur. Toate astea pentru o carte, sau, mai precis, pentru niște suluri de papirus? Am tras de mânerul ușiței. S-a deschis ca unsă.

Am băgat mâna înăuntru...

Și nu am găsit nimic.

Am mișcat mâna în toate direcțiile și tot ce am atins a fost doar căptușeala netedă de aur. Am pufnit.

– Și cu asta am terminat cu înțelepciunea.

– Nu e acolo?

– Egiptenii nu aveau mai multe răspunsuri decât noi. Astiza, totul e un mit.

Era împietrită.

– Atunci de ce acest templu? De ce această cutie? De ce aceste legende?

Am ridicat din umeri.

– Poate că biblioteca era partea ușoară. Era cartea pe care nu au apucat niciodată s-o scrie.

S-a uitat suspicioasă în jur.

– Nu. A fost furată.

– Cred că nu s-a aflat niciodată aici.

A dat din cap.

– Nu. Nu ar fi construit această criptă din granit și aur degeaba. Cineva a fost aici înainte. Cineva de rang înalt, care știa cum să pătrundă aici și totuși furios și mândru ca să nu respecte piramida.

– Și să nu ia tot acest aur?

– Acestui profet nu-i păsa de aur. Era interesat de lumea viitoare, nu de aceasta. În plus, aurul este praf în comparație cu puterea acestei cărți.

– O carte a magiei.

– A puterii, înțelepciunii, grației, seninătății. O carte a morții și o carte a renașterii. O carte a fericirii. O carte care

a ajutat Egiptul să devină cea mai mare naţiune a lumii şi care a inspirat apoi alţi oameni să influenţeze lumea.

– Care alţi oameni? Cine a luat-o?

A arătat cu mâna.

– Şi-a lăsat semnătura aici.

Acolo, proptită de unul din colţurile templului din marmură, era un cârlig de păstor sau un toiag. Avea capătul curbat, pentru a prinde în laţ gâtul unei oi. Lemnul din care era făcut părea să se fi conservat foarte bine şi, spre deosebire de o cârjă obişnuită, fusese remarcabil cioplit şi şlefuit, cu un înger cu aripi la capătul curbat şi capul tocit al unui şarpe la celălalt. La mijloc erau doi heruvimi din aur cu aripile întinse unul către celălalt, cu o brăţară care îi prindea de toiag. Dar era un obiect modest în comparaţie cu averea faraonului.

– Ce naiba e ăsta?

– Toiagul celui mai faimos magician din istorie, a spus Astiza.

– Magician?

– Prinţul Egiptului care a devenit un eliberator.

M-am holbat la ea.

– Vrei să spui că Moise a fost aici jos?

– Nu e evident?

– Nu. E imposibil.

– Oare? Un fugar, căruia îi vorbea Dumnezeu, apare din deşert cu extraordinara cerere de a conduce sclavii evrei către libertate şi dintr-odată are puterea de a face miracole – o îndemânare pe care nu o avusese înainte?

– Putere dată de Dumnezeu.

– Serios? Sau de către zei, sub masca unui singur și mare Dumnezeu?

– Lupta contra zeilor egipteni, a idolilor falși.

– Ethan, luptau oameni contra oameni.

Suna ca un afurisit de revoluționar francez. Sau ca Ben Franklin.

– Salvatorul acestui popor nu doar a luat sclavii evrei și a distrus armata faraonului, a continuat Astiza. A luat cel mai puternic talisman din lume, atât de puternic, încât sclavii nomazi au avut puterea de a cuceri Pământul Făgăduinței.

– O carte.

– Un depozit de înțelepciune. Rețete ale puterii. Când evreii au ajuns pe Pământul Făgăduinței, armatele lor au măturat totul din calea lor. Moise a găsit mâncare, a vindecat bolnavii și i-a pus la pământ pe blasfemiatori. A trăit peste durata obișnuită de viață. Ceva i-a ținut în viață pe evrei timp de patruzeci de ani în pustiu. Această carte.

Din nou am încercat să-mi aduc aminte poveștile din Vechiul Testament. Moise a fost un copil iudeu sclav salvat de o prințesă, crescut ca un prinț, care a ucis un sclav supraveghetor într-un acces de furie. A fugit, s-a întors după câteva decenii și când faraonul a refuzat să-i lase pe oamenii lui să plece, a aruncat zece plăgi asupra Egiptului. Când faraonul și-a pierdut fiul cel mare în a zecea și cea mai mare nenorocire, a cedat, eliberându-i pe evrei din sclavie. Și acesta ar fi trebuit să fie sfârșitul, numai că faraonul s-a răzgândit din nou și i-a urmărit pe Moise și pe evrei cu șase sute de care. De ce? Pentru că a descoperit că Moise luase

mai mult decât sclavii evrei. Luase esența puterii egiptene, cel mai mare secret al lui, cea mai de temut avere. O luase și... A despărțit marea.

Duseseră această carte a puterii în Templul lui Solomon, ridicat după cum se presupunea de strămoșii masonilor?

– Nu se poate. Cum a intrat și a ieșit?

– A venit la faraon cu puțin timp înainte ca Nilul să atingă cea mai înaltă cotă, a spus Astiza. Nu înțelegi, Ethan? Moise a fost un prinț egiptean. Cunoștea secrete sfinte. Știa cum să intre aici și cum să iasă, un lucru pe care nimeni altcineva nu îndrăznea să-l facă. În acel an, Egiptul nu a pierdut doar o națiune de sclavi, un faraon și o armată. Și-a pierdut inima, sufletul, înțelepciunea. Esența lui a fost luată de un trib nomad care după patruzeci de ani a dus-o în...

– În Israel.

Stăteam pe piedestalul gol, cu mintea zăpăcită.

– Iar lui Moise, hoț, dar și profet, nu i s-a permis niciodată de către propriul Dumnezeu să intre în Pământul Făgăduinței. Poate s-a simțit vinovat pentru că a eliberat ceea ce era menit să rămână ascuns.

Mă uitam în gol. Această carte dispăruse de trei mii de ani. Și iată-ne acolo, pe mine și pe Silano, vânând o criptă goală.

– Am căutat unde nu trebuia.

– E posibil să fi fost pusă în Chivotul Legământului, a spus ea emoționată, împreună cu tăblițele cu cele zece porunci. Aceleași cunoștințe și puteri care au înălțat piramidele au trecut la evrei, care s-au ridicat dintr-un obscur popor

de triburi și ale căror tradiții au devenit sursa a trei mari religii! Poate a ajutat la dărâmarea zidurilor Ierihonului!

Mintea mea făcea tumbe. Erezie!

– Dar de ce ar îngropa egiptenii o astfel de carte?

– Deoarece cunoștințele sunt întotdeauna pline de pericole, ca și de recompense. Pot fi folosite pentru a face rău, dar și bine. Legendele noastre spun că secretele Egiptului au venit de peste mare, de la un popor uitat, chiar atunci când au fost ridicate piramidele, și că Thot și-a dat seama că asemenea cunoștințe trebuie păzite. Oamenii sunt creaturi făcute din emoții, mai degrabă isteți decât înțelepți. Poate și evreii au înțeles acest lucru, de vreme ce cartea a dispărut. Poate au aflat că folosirea *Cărții lui Thot* era o nebunie periculoasă.

Desigur, nu credeam nimic din toate astea. Acest amestec de zei era o blasfemie autentică. Și sunt un om modern, un om de știință, un american sceptic, discipolul lui Franklin. Și totuși au existat forțe divine care au influențat toate minunile lumii? A existat un capitol din istoria omenirii pe care epoca noastră revoluționară l-a uitat?

După care s-a auzit ecoul unui bubuit, un tunet lung, care a tulburat aerul cu un vânt îndepărtat. Caverna din piatră a vibrat și a bubuit. O explozie.

Silano își găsise praful de pușcă.

Pe măsură ce sunetul răsuna întruna în interiorul camerei subterane, m-am dat jos de pe piedestal.

– Nu mi-ai răspuns la cealaltă întrebare. Cum a ieșit Moise?

A zâmbit.

– Poate că nu a închis ușa pe care a intrat și a ieșit pe acolo. Sau, mai probabil, există mai multe intrări, deoarece medalionul sugerează că există mai multe galerii, una la vest și una la est, și a închis ușa vestică din spatele lui, dar a ieșit pe cea estică. Cu siguranță vestea bună este că noi știm că a ieșit. Am găsit drumul până aici, Ethan. O să aflăm și cum să ieșim. Primul lucru pe care trebuie să-l facem este să plecăm de pe această insulă.

– Nu până nu mă servesc și eu.

– Nu avem timp pentru așa ceva!

– O parte mică din comoara asta și ne putem cumpăra tot timpul din lume.

Nu aveam niciun săculeț sau o raniță. Cum aș putea descrie averea regelui pe care încercam s-o iau? Mi-am împodobit gâtul cu numeroase coliere, destule ca să-mi dea o durere de spate și am îndesat brățări pe mâini cât pentru o prostituată babiloniană. Mi-am făcut un cordon de aur în jurul taliei, mi-am prins inele deasupra gleznelor și chiar am luat heruvimul lui Moise și l-am băgat în buzunar. Cu toate acestea, abia atinsesem tezaurul care zăcea sub Marea Piramidă. Astiza nu pusese mâna pe nimic.

– Jefuirea morților nu se deosebește de cea a viilor, m-a avertizat.

– Numai că morții nu mai au nevoie de astea, am spus eu, sfâșiat între rușinea propriei mele lăcomii occidentale și instinctele antreprenoriale de a nu lăsa o ocazie care se ivește o dată în viață să-mi alunece printre degete.

– Când vom ieși de aici vom avea nevoie de bani ca să găsim cartea, am zis. Pentru numele lui Dumnezeu, cel puțin pune-ți un inel sau două pe degete.

– Aduce ghinion. Oamenii care fură din morminte mor.

– Este doar o compensație pentru toate prin câte am trecut.

– Ehan, mi-e teamă că există un blestem.

– Savanții nu cred în blesteme, iar americanii cred în oportunitățile care te privesc drept în față. N-am de gând să plec până ce nu iei ceva pentru tine.

Așa că și-a pus un inel pe deget cu toată încântarea unei sclave care se eliberează din cătușe. Știam că o să adopte punctul meu de vedere odată ce ieșeam din catacomba asta. Numai acel inel, cu un rubin de mărimea unei cireșe, reprezenta venitul pe o viață întreagă. Am sărit în barcă și am vâslit repede până la malul principal. Odată ajunși pe pământ, am simțit vibrații în marea structură de deasupra și un scârțâit și un geamăt continuu ca un efect întârziat al exploziei.

– Trebuie să presupunem că Bin Sadr și asasinii lui vor veni pe același drum ca și noi, dacă butoiașul ăla de praf de pușcă și-a făcut treaba, am spus. Dar dacă medalionul a arătat un „V" cu două galerii, mă gândesc că cealaltă ieșire este galeria estică. Cu puțin noroc, putem să sărim pe acolo, să închidem galeria estică și să ne continuăm drumul teferi, înainte ca tâlharii să-și dea seama unde am dispărut.

– Și ei vor rămâne încremeniți în fața comorii, a prezis Astiza.

– Cu atât mai bine.

Scrâșnetul alarmant a continuat, însoțit de un șuierat, ca o cascadă de nisip. Declanșase explozia vreun soi de mecanism antic? Construcția părea vie și dezaprobatoare. Puteam auzi strigăte îndepărtate, în timp ce slugile lui Silano coborau spre noi.

Ținând încă toiagul lui Bin Sadr, am condus-o pe Astiza la intrarea principală de pe partea de est a lacului. Avea două tuneluri, unul care cobora și altul care urca. L-am ales pe cel care urca. Desigur, curând a dat într-o galerie ascendentă opusă celei pe care coborâsem. Galeria se înălța în același unghi, indicând latura estică a piramidei. Cu toate acestea, cu cât urcam mai mult, cu atât mai bine se auzeau șuieratul și gemetele.

– Aerul pare mai greu, am spus îngrijorat.

Am văzut îndată de ce. Golurile de deasupra capetelor noastre, cele pe care le observasem în galeria vestică, erau și aici și de la gura fiecăreia cobora un dop din granit ca un molar negru dintr-o gingie de piatră. Alunecau încet în jos ca să închidă pasajul și orice cale de ieșire. Un al doilea cobora din spatele primului, iar al treilea dincolo de al doilea. Nisipul, undeva în mecanismele piramidei, trebuie să fi funcționat ca o contragreutate pentru a echilibra aceste pietre. Acum cu agitația făcută de Silano, fusese declanșat să se scurgă. Fără îndoială, intrările se închideau și în tunelul prin care venisem. Era posibil să rămânem blocați acolo cu banda lui Bin Sadr.

– Grăbește-te! Poate ne putem strecura pe dedesubt înainte să tragă!

Am înaintat. Astiza m-a tras înapoi.

– Nu! Vei fi strivit!

Chiar când mă zbăteam în strânsoarea ei, știam că avea dreptate. Puteam să reușesc să trec pe sub cel mai apropiat, și chiar pe sub următorul. Dar al treilea cu siguranță avea să mă zdrobească sau, și mai probabil, să mă închidă pentru totdeauna între el și fratele lui din spate.

– Trebuie să fie o altă cale, am spus, cu mai multă speranță decât convingere.

– Medalionul a indicat doar două galerii. M-a tras înapoi de colierele mele ca pe un câine de zgardă. Ți-am spus că or să ne aducă ghinion.

– Nu. Mai există și acel tunel descendent pe care nu am mers. Nu l-ar astupa pentru totdeauna.

Am coborât rapid pe unde venisem, ajungând din nou la lacul subteran și la insulă. Pe măsură ce ne apropiam, am văzut lumină și curând ni s-a confirmat ce era mai rău. Câțiva arabi erau pe insula de aur și argint, țipând cu aceeași bucurie pe care o simțisem și eu, luptându-se pentru cele mai bune piese. Apoi ne-au zărit torțele.

– Americanul! a urlat Bin Sadr, cuvintele răsunând deasupra apei. Cel care îl ucide primește o parte dublă! Și încă una dacă-mi aduceți femeia!

Unde era Silano?

Nu puteam decât să flutur toiagul către ticălos, ca pe o pânză în fața taurului.

Bin Sadr și doi dintre oamenii săi au sărit în mica barcă de alabastru, aproape răsturnând-o, dar făcând-o să alunece spre noi, luându-și avânt. Ceilalți trei s-au aruncat în apa rece și au început să înoate.

Neavând altă soluție, am alergat spre tunelul care cobora. Și acela părea vag să ducă spre est, dar mai adânc în piatra calcaroasă. Mă temeam că o să se înfunde, la fel ca pasajul descendent pe care îl cercetasem împreună cu Napoleon. Dar acum un alt sunet creștea în intensitate, vuietul profund și răgușit al unei ape curgătoare subterane.

Poate aceea era ieșirea!

Am ajuns în fața unei scene scoase parcă din scrierile lui Dante. Tunelul se termina lângă o piatră care se proiecta într-o nouă încăpere ca o peșteră, aceasta fiind luminată de o strălucire nefirească, roșie. Sursa luminii era o groapă atât de adâncă și cețoasă, încât nu am putut să-i văd fundul, deși o lucire ca o grămadă de cărbuni părea să vină din adâncuri. Era o lumină nelumească, slabă, și cu toate acestea pulsa, ca adâncurile tărâmului lui Hades. Pietriș și nisip alunecau pe lateralele gropii către lumină și ceva misterios se mișca acolo jos, greoi și gros. Un pod de piatră, crăpat, găurit și fără balustradă se arcuia peste groapă. Era colorat în albastru și acoperit cu stele galbene, ca un acoperiș de templu pus invers. Dacă alunecai, nu mai ieșeai niciodată.

La capătul îndepărtat al acelei camere, podul se termina cu un set variat de stele, umede, strălucitoare, de granit. O pânză de apă curgea peste ele în groapă, posibila sursă a vârtejurilor de aburi. Din direcția scărilor am auzit vuietul râului. Deși nu se vedea, am bănuit că era o ramificație subterană a Nilului, curgând printr-un canal peste partea îndepărtată a încăperii ca un canal de irigație. Canalul trebuia să fie în vârful scărilor ude, mai înalt decât

platforma pe care stăteam, și era plin-ochi de apă care se vărsa peste margine.

– Asta e ieșirea noastră, am spus. Tot ce avem de făcut este să ajungem acolo primii.

Îi auzeam pe arabi venind în spate, în timp ce eu umblam de colo colo pe pod.

Dintr-odată, un bloc de piatră care purta una din stelele gravate a cedat și piciorul mi s-a dus în gol, și am fost gata să cad în groapă. Numai cu puțin noroc am prins marginea podului și mi-am recâștigat echilibrul. Blocul din arcadă a scos un bubuit când s-a izbit, departe jos. Am privit în ceața roșiatică. Ce se zvârcolea acolo jos?

– Pe cheresteaua din Ticonderoga, cred că sunt șerpi acolo jos, am spus cu o voce tremurată, ridicându-mă și dându-mă înapoi. În același timp auzeam strigătele arabilor care se apropiau.

– Este un test, Ethan, pentru a-i pedepsi pe cei care intră fără cunoștințe. E ceva în neregulă cu acest pod.

– Evident.

– De ce ar picta cerul pe platforma podului? Pentru că lumea este cu susul în jos, pentru că... Discul medalionului! Unde e?

După ce Astiza îl recuperase după ce alunecase pe fața piramidei, îl ascunsesem sub haine. Ca amintire, după toate neplăcerile. Acum l-am scos și i l-am dat.

– Privește, a spus, constelația Draco. Nu este doar Steaua Nordului, Ethan. Indică un tipar pe care trebuie să-l urmăm.

Și înainte de a putea sugera să analizăm problema, a sărit pe lângă mine pe o piatră anume de pe alee.

– Atinge doar stelele din constelație.

– Așteaptă! Dacă te înșeli?

S-a auzit bubuitul unei muschete și un glonț a șuierat în cameră, ricoșând din zidurile de piatră. Bin Sadr venea în cea mai mare viteză.

– Ce avem de pierdut?

Am urmat-o pe Astiza, ajutându-mă de toiagul lui Bin Sadr ca să-mi mențin echilibrul.

De abia începusem traversarea, când arabii au năvălit din tunel și s-au oprit la marginea gropii la fel ca noi, uluiți de primejdiile ciudate ale acestui loc. Apoi unul dintre ei s-a repezit înainte.

– Am femeia!

Dar nu a făcut decât câțiva pași când o altă piatră cu stea a cedat și a căzut, surprins, nu la fel de norocos ca mine. A izbit podul cu corpul, a săltat de câteva ori, a țipat, s-a agățat de marginea arcadei cu degetele și a căzut, lovindu-se de una din lateralele gropii și alunecând în întuneric într-o avalanșă de pietre. Arabii s-au apropiat de marginea zonei pentru a privi. Acolo jos ceva se mișca, de data asta mai repede și țipătul victimei s-a stins.

– Așteptați! a spus Bin Sadr. Nu trageți! Vedeți, trebuie să pășim ca ei!

Mă urmărea, la fel de atent cum mă uitam eu la Astiza. Apoi a sărit, aterizând pe piatra unde stătusem eu. Podul a rezistat.

– Urmați-mă!

Era un dans bizar, noi toți imitând săriturile femeii. Alt arab a alunecat și a căzut urlând, când alt bloc a cedat, împietrindu-ne pe toți pentru o clipă.

– Nu, nu, *aceea!* a strigat Bin Sadr, indicând blocul.

Apoi jocul mortal a reînceput.

În centrul acelei deschideri nu am văzut deloc capătul. Ce fel de gât vulcanic era ăsta? Fusese piramida construită să închidă acel miez?

– Ethan, grăbește-te, mi-a strigat Astiza. Mă aștepta, ca să se asigure că pășeam pe treptele de piatră marcate cu stele, chiar dacă asta îi dădea timp și lui Bin Sadr de a urmări. Apoi a ajuns la scările ude, transpirată din cauza tensiunii, și am făcut ultima săritură, aterizând pe Steaua Polară. Cu un pas triumfător, am ajuns la treptele de granit și m-am întors, având gata pregătit toiagul lui Bin Sadr cu cap de șarpe ca să-l înjunghii. Poate făcea o greșeală!

Dar nu, venea implacabil, cu ochi scânteietori.

– Nu ai pe unde să fugi, americanule. Dacă îmi dai toiagul, te voi cruța ca să vezi cum luăm femeia.

Se afla la doar câțiva pași, urmat de trei dintre acoliții lui. Dacă se repezeau la mine, se termina totul.

Arabul s-a oprit.

– Ai de gând să te predai?

– Du-te la dracu'!

– Atunci împușcați-l acum, a ordonat Bin Sadr. Știu care sunt ultimele stele pe care trebuie să pășesc.

Muschetele și pistoalele s-au îndreptat spre mine.

– Ține, atunci, m-am oferit eu.

Am aruncat toiagul în aer, sus, dar în așa fel încât să-l poată prinde. Ochii i s-au mărit, strălucitori. Instinctiv s-a întins, s-a aplecat, l-a apucat cu iuțeala unei reptile și în timpul acestei acțiuni nu s-a mai concentrat și și-a deplasat piciorul stâng ca să-și mențină echilibrul. O piatră de sprijin de la capătul podului a cedat.

Arabii au înghețat, ascultând cum s-a zdrobit când a căzut în groapa de dedesubt.

Apoi s-a auzit un muget, un sunet de piatră care se spărgea și am privit în jos. Blocul dispărut generase o dezintegrare. Legătura podului cu scările de granit se dizolva pe măsură ce blocurile de piatră plesneau, iar capătul nefixat a început să se scufunde necruțător în groapă. Bin Sadr făcuse un pas greșit fatal. Slugile arabului au început să țipe și au luat-o la goană pe drumul pe care veniseră. În timp ce făceau asta, mai multe pietre cedau, pentru că nu mai puneau pașii unde trebuie.

Bin Sadr a sărit pe partea cu scările ude de granit.

Dacă ar fi renunțat la toiag, era posibil să fi reușit, sau cel puțin să pună mâna pe mine și să mă tragă în jos cu el. Dar a ținut prea mult timp arma lui favorită. Celălalt braț era încă rănit și slăbit, mâna i-a alunecat pe piatra umedă și a început să se scufunde în abis, încercând să se țină și să-și păstreze și toiagul. Până la urmă, a dat drumul bățului la timp ca să se agațe de un colț de piatră ca să-și oprească alunecarea. Toiagul a căzut, dispărând în întuneric. Atârna pe marginea prăpastiei, dând din picioare, un jet de apă luând-o la vale pe lângă el și transformându-se în aburi. Între timp, tovărășii lui din spate

strigau îngroziți, în timp ce podul se rotea în jos cu un muget, prăbușindu-se către iad, luându-i și pe ei cu el. Au fost aruncați, dând puternic din brațe. I-am privit cum au dispărut în ceață.

Bin Sadr atârna cu o figură fioroasă, uitându-se cu ură la Astiza.

– Îmi doresc s-o fi măcelărit pe târfa asta așa cum făcut cu cea din Paris, a șuierat el.

Mi-am scos *tomahawk*-ul și m-am târât spre degetele lui.

– Asta e pentru Talma, Enoh, Minette și fiecare persoană nevinovată pe care o vei întâlni pe lumea cealaltă.

Am ridicat securea.

M-a scuipat.

– O să te aștept acolo.

Apoi și-a dat drumul.

A plonjat pe partea laterală a gropii, lovind un povârniș abrupt de nisip, și s-a rostogolit, fără să scoată un sunet, în ceața roșie de dedesubt. Bucăți mici de piatră au luat-o la vale împreună cu el, urmărindu-i alunecarea. După care s-a lăsat liniștea.

– E mort? a șoptit Astiza.

Era atâta liniște, încât m-am temut că a găsit cumva o modalitate de a se cățăra înapoi. M-am uitat atent în jos. Ceva se mișca acolo jos, dar pentru o vreme nu am auzit nimic decât mugetul apei din vârful scărilor ude. Apoi au răsunat, slab la început, țipetele unui bărbat.

Până acum auzisem mai multe țipete decât media obișnuită, atât în bătălie, cât și printre răniți. Totuși era ceva diferit în legătură cu acest sunet, un țipăt nefiresc,

de o asemenea groază, încât stomacul mi s-a strâns gândindu-mă la lucrul sau la lucrurile nevăzute care îl produceau. Ţipetele au continuat, crescând în intensitate şi ştiam cu o siguranţă cumplită că era vocea lui Ahmed Bin Sadr. În ciuda duşmăniei mele faţă de acel bărbat, m-am cutremurat. Trăia teroarea celor osândiţi la chinurile iadului.

– Apophis, a spus Astiza. Zeul-şarpe al lumii de dincolo. Îl întâlneşte pe cel pe care l-a venerat.

– Este un mit.

– Oare?

După ceea ce ni s-a părut o eternitate, ţipetele s-au transformat în nişte sunete nearticulate nebuneşti. Apoi au încetat. Eram singuri.

Tremuram de groază şi de frig. Ne-am îmbrăţişat, retragerea fiind imposibilă, strălucirea roşiatică a gropii fiind singura noastră lumină. Cu ce alt test al lumii de dincolo aveam să ne confruntăm? Nu aveam forţa – voinţa, aşa cum ar spune Napoleon – de a merge mai departe.

Am ajuns la un canal care trecea peste partea de sus a treptelor. Apa Nilului curgea cu repeziciune la vale dintr-o deschizătură din zidul peşterii ca o ţeavă, pentru a umple canalul de piatră, şi apoi dispărea în alt tunel la capătul celălalt al scării. Şuvoiul curgea cu atâta forţă, încât nu puteam să urcăm. Singura noastră şansă pentru a ieşi ar fi fost să mergem în direcţia în care curgea apa, într-un canal de scurgere întunecos.

Am văzut că nu exista spaţiu pentru aer.

– Nu cred că Moise a venit pe aici.

24

– Moise era un prinț egiptean care știa cum a fost construită această încăpere, a spus Astiza. Nu a declanșat dopul de granit ca nerodul de Silano. A ieșit printr-una din galerii.

– Iar la un nivel scăzut al apei, acest canal ar putea fi o posibilă cale de scăpare, am spus. Dar când nivelul apei este crescut, singura perioadă în care ușa piramidei se deschide, este plin-ochi. Nu e aer. Dacă intri, trebuie să folosești ieșirea corectă, altfel e o capcană.

– Atunci de ce un pod care pune la încercare cunoștințele despre constelație? a întrebat Astiza. *Trebuie* să putem ieși pe aici, dar numai cei care îi cunosc primejdiile vor reuși. Poate că aceasta a fost o ultimă soluție a arhitecților, în caz că o greșeală i-ar fi blocat aici. Poate că este un test al credinței să putem ieși de aici.

– Cred că nu te gândești să încerci să străbați acest canal până la Nil.

– Ar fi mai rău decât să aștept o moarte lentă aici?

Spunea întotdeauna lucrurilor pe nume. Puteam sta pe scările ude pentru totdeauna, contemplând podul sfărâmat și dopurile de granit de deasupra sau să ne încercăm norocul prin canalul de scurgere. Poate Thot avea simțul umorului. Eram acolo, un fugar, cu medalionul folosit și spart, înfrânt în căutarea cărții legendare de un profet al deșertului cu vreo trei mii de ani în urmă, obosit, suferind, îndrăgostit și – dacă aș putea întrebuința vreodată metalul care îmi atârna pe trup – fabulos

de bogat. Era surprinzător ce putea face o călătorie pentru tine.

– Sufocarea e mai rapidă decât înfometarea, am fost de acord.

– O să te înec dacă nu scapi de cea mai mare parte din comoara aia.

– Glumești? Dacă trebuie să sărim în canalul de scurgere, poate că tavanul se va deschide înainte. Poate că gura de evacuare către Nil nu este foarte departe. Nu am făcut atât drum ca să plec fără nimic.

– Și ce numești tu nimic? Zâmbetul ei era răutăcios.

– Ei bine, cu excepția ta. Părea că într-adevăr eram un cuplu; întotdeauna îți dădeai seama, când începeai să te poticnești în ceea ce spuneai. Am vrut doar să spun că e bine să ai un capital de pornire.

– Mai întâi trebuie să salvăm lumea.

– Hai să începem să ne îngrijorăm în legătură cu salvarea noastră. Am privit apa întunecată care curgea cu viteză la vale. Înainte să încercăm, mai bine te-aș săruta. Doar în eventualitatea că ar fi pentru ultima oară.

– O prevedere practică.

Așa că am sărutat-o. A fost atât de drăguță să-mi întoarcă favoarea, încât asta mi-a dat tot felul de idei.

– Nu. Mi-a dat mâinile la o parte. Asta va fi răsplata ta pe partea cealaltă. Ethan, trebuie să crezi în mine.

Apoi a sărit peste zidul jos, s-a aruncat împroșcând apa, cu picioarele înainte, și a pornit. Într-o secundă, a ajuns în locul unde apa atingea tavanul. A luat o ultimă gură de aer, s-a scufundat și a dispărut.

Pe pintenii lui Paul Revere, femeia avea curaj! Și să mă ia naiba dacă aveam să rămân singur în acel mormânt! Așa că înainte de a mai putea filozofa pe tema aia, m-am aruncat și eu... dar în loc să plutesc ca un dop de plută, m-am dus la fundul canalului ca o bară de plumb.

Vedeți, de vină era comoara.

Eram la fel de neajutorat ca un șobolan într-o conductă sau ca un glonț pe țeava puștii. Mâna mea s-a întins și a zgâriat tavanul ud, căutând aer, și neputând să-l atingă. Săltam pe fundul apei de parcă aș fi fost legat de o ancoră. Blestemându-mi norocul sau prostia, am început să-mi vâr degetele după pandantivele din aur, golindu-mi buzunarele de pietre prețioase și dându-mi jos brățările de pe brațe. Am mai lepădat o cingătoare demnă de averea unui rege și un inel pentru glezną cu care aș fi putut cumpăra toate proprietățile unei țări. Inelele au căzut ca firimiturile de pâine. În timp ce mă smuceam, fiecare piesă era pierdută pentru totdeauna sau cel puțin pierdută în noroiul Nilului sau în burta vreunui crocodil. Cu toate acestea, cu fiecare aruncare disperată, deveneam mai ușor. În curând m-am ridicat de pe fund și m-am târât în apropierea părții de sus a acelui canal înșelător, cu mâinile jupuite, sperând să iau o gură de aer pentru că plămânii începuseră să mă apese și să mă ardă. *Nu respira!* Încă o clipă. Și încă una...

Și încă una.

Și altele, pe măsură ce mă zvârcoleam să scap de bogățiile de pe mine.

M-am descotorosit și de ultima bijuterie.

Plămânii îmi luaseră foc, simțeam cum urechile mai aveau puțin și explodau și nu vedeam nimic în întuneric.

Mă temeam în special de un singur lucru și anume de ciocnirea de trupul fără viață al Astizei, care mi-ar fi produs atâta disperare, încât aș fi inhalat tot Nilul în plămânii mei. Dar gândul că mă aștepta înainte m-a făcut să rabd. *Crede!*

Am ridicat mâna pentru ultima oară, disperat, așteptându-mă să simt o piatră umedă și am dat peste...

Nimic!

Capul mi-a țâșnit la suprafață odată cu respirația. Aer! Era încă întuneric beznă, dar am tras adânc aer în piept. Apoi m-am izbit din nou de tavan cu o lovitură dureroasă și am fost absorbit în continuare de canalul subteran care părea nesfârșit și neîndurător. Aer, aer, încă o gură, Dumnezeule, cât de tare mă durea, nu mai rezistam mult... după care am devenit ușor ca un fulg, aruncat către nimic, apa scăzând sub mine. Am icnit de surpriză și de groază, rostogolindu-mă în cădere, cu stomacul distrus, înainte de a mă prăbuși într-un bazin întunecat. Am ieșit scuipând la suprafață, clipind des și observând că mă aflam din nou într-o peșteră săpată în calcar. Puteam respira! Chiar și mai uluitor era că începusem să văd ca prin ceață. Dar cum? Da! Venea lumină de la apa din capătul îndepărtat al peșterii, o rază din lumea de afară! Am plonjat și am dat din mâini și din picioare cu toată forța.

Și am ajuns la suprafață, pe malul Nilului.

Acolo era Astiza, plutind pe spate, cu părul ei negru împrăștiat ca un evantai, cu hainele ude transparente,

trupul palid, într-un loc cu apă puțin adâncă, cu tulpini de papirus și lotuși înfloriți. Era moartă? Se înecase?

S-a răsucit ridicându-se și a călcat apa, privindu-mă zâmbind.

– Te-ai lepădat de lăcomie, iar zeii ți-au dat aer, m-a tachinat.

Am schimbat aerul cu averea lui Cressus. Thot chiar avea simțul umorului.

Am înotat într-o parte mai puțin adâncă pe lângă stuf, odihnindu-ne pe fundul noroios, doar capetele fiind deasupra apei, gândindu-ne ce să facem în continuare. Cumva, trecuse toată noaptea și era imediat după răsărit, soarele călduț poposea pe fețele noastre și o ceață de fum se ridica deasupra orașului Cairo. Am auzit pocnetele și bubuiturile încăierărilor. Orașul încă se răscula, iar Bonaparte era tot hotărât să înăbușe revolta.

– Cred că am abuzat de ospitalitatea Egiptului, Astiza, am gâfâit eu.

– Piramida este închisă, iar *Cartea* a dispărut. Nu mai avem ce face aici. Dar ce e pierdut va rămâne o potențială armă. Cred în continuare că trebuie să aflăm ce s-a întâmplat cu ea.

– Nu a fost văzută pentru ultima oară la un fugar evreu pe nume Moise, acum trei mii de ani? Iar de atunci nu mai există nicio referire la ea.

– Nicio referire? Și totuși Moise și-a ridicat mâinile și a despărțit marea, a vindecat bolnavi cu un șarpe de argint, a primit mâncare din cer și a vorbit cu Dumnezeu. Toată

lumea știa că era magician. Cum a dobândit asemenea puteri? Și doar cele zeci porunci pe care evreii le-au purtat în Chivotul Legământului le-au adus victoriile sau și altceva? De ce au stat patruzeci de ani în deșert înainte de a cuceri Pământul Făgăduinței? Poate că au învățat ceva.

– Sau poate că nu s-au folosit de nicio magie și au trebuit să facă lucrurile după vechea metodă, adică să-și alcătuiască o armată.

– Nu. Ce este *Cartea* dacă nu o altă sursă a acelorași cunoștințe pe care tu și ceilalți savanți căutați să le descoperiți chiar acum? Acea *Carte* putea da oamenilor de știință ai oricărei națiuni cunoștințele pentru a domina lumea. Crezi că Silano și Bonaparte nu și-au dat seama de asta? Crezi că ei nu visează la puterile unui vrăjitor sau la nemurirea unui înger?

– Deci vrei să petrecem patruzeci de ani în deșert ca s-o căutăm?

– Nu în deșert. Știi unde trebuie să se afle *Cartea*, la fel cum știau și romanii, arabii și cruciații, templierii și turcii, acolo unde au privit întotdeauna: la Ierusalim. Acolo Solomon și-a construit Templul și acolo a fost păstrat Chivotul.

– Și asta înseamnă că vom găsi ceea ce nu au putut găsi ei? Templul a fost distrus de babilonieni și de romani de trei sau de patru ori. Acest Chivot, dacă nu a fost distrus, a dispărut în sălbăticie. Este un mit ca Sfântul Graal.

– Dar noi știm ce căutăm. Nu un pocal, nu o comoară, nu un chivot.

Știți cum sunt femeile. Prind o idee ca un terier și nu renunță la ea decât dacă descoperi o modalitate de a le

abate atenția. Nu înțeleg greutățile sau se gândesc că tu vei face treaba cea mai grea dacă dai de un obstacol.

– O idee excelentă. Hai s-o căutăm, imediat după ce punem ordine în afacerile mele din America...

Discuția noastră filozofică s-a terminat când am auzit pocnetul unui foc de armă și un mic jet de apă a țâșnit la câțiva centimetri de capetele noastre. Apoi încă o împușcătură și încă una.

Mi-am ridicat privirea către malul fluviului. Pe vârful unei dune se afla o patrulă de soldați francezi și, plin de viață, ca un cerb în călduri, contele Alessandro Silano. În timp ce slugile sale coborâseră în piramidă, el hotărâse că era mai sigur să rămână afară.

– Magicienii! a strigat el. Puneți mâna pe ei!

La dracu'! Ticălosul părea indestructibil, dar probabil că și el credea același lucru despre noi. Și bineînțeles că nu avea nicio idee despre ceea de dețineam sau mai degrabă nu dețineam. Astiza mai avea discul medalionului, iar eu mi-am dat seama că mai aveam heruvimul de pe toiagul lui Moise, dacă era toiagul lui, ascuns incomod în haine, la spate. Poate că scoteam un dolar până la urmă din toate astea. Ne-am avântat în apele fluviului și am început să înotăm din greu spre țărmul dinspre Cairo, lăsând curentul să mărească distanța. Până când au coborât soldații la marginea țărmului ca să ne țintească mai bine, ieșisem practic din bătaia armelor lor.

L-am auzit pe Silano tunând și fulgerând.

– La bărci, proștilor!

La piramide, Nilul avea o lățime de opt sute de metri, dar părea ca jumătate din ocean în situația în care ne aflam noi. Același curent care ne îndepărtase de Silano ne purta mai aproape de bătălia din centrul orașului. În timp ce ne chinuiam pe ultimii metri obositori, am văzut o baterie de artilerie dispusă în formație de luptă în afara zidurilor orașului și unul din baloanele lui Conte care plutea la câțiva metri de pământ. Era umflat ca să poată fi folosit din nou ca post de observație. Era o chestie drăguță, un roșu, alb și albastru patriotic cu pietre care atârnau în saci pe părțile laterale, pe post de balast. Balonul mi-a dat o idee și de vreme ce nu mai aveam suflare, la fel ca un congresmen de Virginia invitat să țină o cuvântare, era posibil să fie singura noastră șansă.

– Ți-ai dorit vreodată să zbori din fața necazurilor?

– Niciodată mai mult ca acum.

Era la fel de udă ca o pisicuță pe jumătate înecată.

– Atunci vom lua balonul ăla.

A clipit din ochii plini de apă.

– Știi cum să-l mânuiești?

– Primii aeronauți francezi au fost un cocoș, o rață și o oaie.

Am ieșit din apă și ne-am furișat de-a lungul țărmului, mergând în josul apei spre Conte. M-am uitat în urmă. Soldații lui Silano vâsleau din greu, încercând să înainteze mai repede. Contele striga și făcea semne ca să abată atenția în direcția noastră, dar toate privirile erau ațintite spre lupta din oraș. Avea să fie ceva pe muchie de cuțit. Mi-am scos *tomahawk*-ul, cealaltă piesă de metal pe care o

salvasem în lunga mea zvârcolire în canalul de scurgere. Începea să arate uzat.

– Acum!

Am atacat. Dacă cineva s-ar fi sinchisit să privească în direcția noastră, arătam la început ca doi rebeli arabi și, după lungi clipe de gândire, ca doi nebuni pe jumătate dezbrăcați: uzi, plini de nisip, cu ochi sălbatici și disperați. Dar lupta ne-a oferit momentul de care aveam nevoie ca să traversăm marginea și să-l deranjăm pe Conte exact când sacul lui cu gaz s-a umplut. Un artilerist se cățăra în coșul din nuiele.

Astiza i-a distras atenția faimosului om de știință sărind în fața lui ca o prostituată cu părul despletit, arătându-și farmecele mai mult decât ar fi vrut oricare dintre noi. Conte era savant, dar era și bărbat și a căscat gura stupefiat, de parcă însăși Venus ar fi ieșit dintr-o jumătate de cochilie. Între timp, m-am repezit spre artilerist și l-am înșfăcat de guler, dându-l peste cap, aruncându-l din coș.

– Scuze! Schimbare de misiune!

S-a ridicat să mă contrazică, evident confuz din cauza veșmintelor egiptene. Deci, ca să rezolv problema, l-am izbit puternic în frunte cu capătul *tomahawk*-ului și am urcat în coș în locul lui. Mai mulți soldați francezi debarcaseră și se aliniau ca să tragă în mine o salvă, dar ținta lor a fost blocată de un Silano care ataca.

– Îmi pare rău Nicolas, dar trebuie să împrumutăm dirijabilul, i-a spus Astiza lui Conte, în timp ce smulgea din pământ țărușul care ținea frânghia. Ordinele lui Bonaparte.

– Ce ordine?

– De a salva lumea!

Balonul s-a ridicat, frânghia se târâia pe pământ, iar eu eram prea sus ca să ajung la ea. Așa că ea a sărit și a apucat funia, atârnând sub coș în timp ce ne înălțam. Conte, care fugea după noi fluturându-și brațele, a fost împins într-o parte de Silano care alerga. Chiar când frânghia răsucită a lovit ultima bucățică de nisip și s-a ridicat în aer, contele a făcut un salt și a înșfăcat-o. Greutatea suplimentară ne-a făcut să coborâm, coșul fiind doar la cincisprezece metri deasupra pământului. Silano a început să se cațere pe funie prin simpla forță a brațului, tenace ca un buldog.

– Astiza! Grăbește-te!

Pământul aluneca sub noi cu o viteză alarmantă.

Urca dureros de încet, din cauza oboselii. Silano câștiga teren în fața ei, scrâșnind din dinți, cu ochii plini de ură. M-am întins până la ea. Exact când mâna Astizei s-a apropiat de a mea, el a apucat-o de gleznă.

– M-a prins!

A dat din picioare, el a înjurat și s-a legănat, ținând funia, după care i-a prins din nou piciorul.

– E ca o lipitoare!

M-am aplecat peste marginea coșului ca să o trag.

– Te trag înăuntru și taie funia!

– Acum și celălalt braț e pe mine! Se agață de mine și de funie!

– Lovește-l, Astiza! Luptă!

– Nu pot, a strigat. Brațele lui sunt strânse în jurul meu.

Am privit în jos. Demonul îi strângea picioarele ca un șarpe, cu chipul înverșunat și hotărât. Am tras, dar nu i-am putut ridica pe amândoi. Împreună cântăreau vreo sută cincizeci de kilograme.

– Spune-mi ce-ai aflat, Gage! a strigat. Lasă-mă să urc sau vom cădea cu toții!

Balonul a continuat să se miște greoi, la mai puțin de treizeci de metri deasupra solului. Am trecut pe lângă marginea țărmului și am fost purtați de vânt de-a lungul zonelor mai puțin adânci ale Nilului. Conte fugea de-a lungul malului după noi. În față am văzut un detașament de infanterie francez care se întorsese și privise scena uluit. Am trecut atât de aproape, că ar fi putut să ne omoare cu o singură salvă, dacă ar fi ales să facă asta.

– Inelul! a țipat Astiza. Inelul pe care m-ai obligat să-l port! Am uitat să-l dau jos! Blestemul, Ethan, blestemul!

– Nu există niciun blestem!

– Aruncă-l!

Dar mâinile ei erau încleștate de frânghie și nu puteam ajunge la ele, așa că nu puteam să-i scot inelul ăla stupid decât dacă îi tăiam mâna. Între timp, Silano, prins de picioarele ei, era și mai departe de mine.

Asta mi-a dat o idee.

– Ia *tomahawk*-ul! am spus. Zdrobește-i capul ca pe o nucă!

Disperată, și-a eliberat mâna dreaptă, cea fără inel, a prins arma când am lăsat-o să cadă și a încercat să-l doboare pe Silano. Dar el ne-a auzit și, în timp ce ea se legăna, a alunecat până când mâinile s-au prins ca o menghină în

jurul gleznelor ei, ferindu-şi capul. Lama i-a şuierat pe lângă păr. Ţinându-se doar cu o mână, a alunecat câţiva metri pe funie, cu palmele arzânde, iar eu nu o mai puteam apuca. Am tras de funie, dar nu am putut s-o ridic.

– Astiza! a strigat Silano. Nu o face! Ştii că încă te mai iubesc!

A fost ca şi cum cuvintele lui au împietrit-o pe femeie pentru o clipă şi m-au şocat şi pe mine. Ochii ei au scânteiat amintindu-şi şi o mie de întrebări îmi vâjâiau în cap. O iubea? A spus că nu l-a iubit pe el, dar...

– Să nu-l crezi! am strigat.

Răsucea *tomahawk*-ul în aer cu privirea înnebunită.

– Ethan! Nu mai pot să mă ţin! Trage frânghia!

– Eşti prea grea! Scutură-l! Ne-au luat la ochi şi soldaţii! O să ne împuşte pe toţi dacă nu ne înălţăm!

Dacă m-aş fi aplecat peste ea ca să ajung la Silano, probabil că ne-am fi răsturnat.

S-a smucit, dar contele era ca o lipitoare. A mai alunecat câţiva centimetri.

– Astiza, se pregătesc să tragă!

S-a uitat la mine disperată.

– Nu ştiu ce să fac.

S-a auzit un suspin. Ne târam în continuare, prea grei să urcăm, cu Nilul lucind dedesubt.

– Astiza, te rog, a implorat contele. Nu e prea târziu...

– Loveşte! Loveşte! O să ne împuşte pe toţi!

– Nu pot.

Gâfâia.

– Loveşte!

Astiza m-a privit cu lacrimi în ochi.

– Găsește-o, a șoptit.

Apoi, legănându-se periculos, a îndreptat *tomahawk*-ul spre funie. Sfoara a plesnit cu un trosnet.

Și într-o secundă ea și Silano au dispărut.

Eliberat de greutatea lor, balonul a țâșnit în sus ca un dop de șampanie, cu un elan atât de rapid, că mi-am pierdut echilibrul și m-am răsturnat pe fundul coșului.

– Astiza!

Dar nu s-a auzit niciun răspuns, doar țipete în timp ce cei doi cădeau.

M-am ridicat în patru labe exact la timp să văd un plescăit uriaș în apa fluviului. Căderea lor a atras pentru moment atenția soldaților, dar acum muschetele erau îndreptate din nou spre mine. Zburam. S-a auzit o comandă scurtă, țevile puștilor au scânteiat și a apărut o dâră mare de fum.

Am auzit bâzâitul gloanțelor, dar niciunul nu a urcat suficient de mult ca să mă nimerească.

Disperat, am cercetat suprafața fluviului care se retrăgea. Soarele îmi venea în ochi, iar Nilul era un platou amețitor de lumină, fiecare undă o oglindă. Acolo... era un cap, poate două? A supraviețuit vreunul dintre ei căderii? Sau poate amândoi? Sau era doar o festă pe care mi-o juca lumina?

Cu cât mă forțam mai tare, cu atât eram mai puțin sigur de ceea ce am văzut. Soldații strigau agitați și se învârteau de colo colo pe malul fluviului. Apoi totul s-a încețoșat, speranța mi-a dispărut, ambițiile mele erau făcute parf, iar inima singură.

Pentru prima dată după mulți ani, plângeam.
Nilul era ca argintul topit, iar eu eram orb.

Continuam să mă înalț. Departe jos era Conte, urmărind uluit premiul pierdut. Eram la fel de înalt ca un minaret, având o panoramă a acoperișurilor fumegânde ale orașului Cairo. Lumea se redusese la niște jucării, iar sunetul bătăliei se estompa. Vântul mă ducea către nord, în josul apei.

Balonul s-a înălțat mai mult decât piramidele, iar apoi la fel de sus ca un munte. Am început să mă întreb dacă se va opri vreodată și dacă, la fel ca Icar, voi fi ars de soare. Prin ceața dimineții am văzut Egiptul în toată gloria lui șerpuitoare. Un șarpe de verdeață se întindea spre sud până când s-a pierdut la distanță, ca dâra lăsată de o corabie în oceanul de deșert maroniu. La nord, direcția spre care eram purtat de vânt, verdele s-a deschis ca un evantai către delta Nilului, apele maro umflate formând un lac uriaș care era plin de păsări și punctat cu curmali. Dincolo de ea era strălucirea Mării Mediterane. Era o liniște adâncă, de parcă tot ce trăisem fusese doar un vis întunecat și zgomotos. Coșul de nuiele scârțâia. Am auzit țipătul unei păsări. În rest, eram singur.

De ce o obligasem să poarte inelul? Acum nu aveam nicio comoară și nici pe Astiza. De ce nu o ascultasem?

Pentru că aveam nevoie ca afurisita de *Carte a lui Thot* să-mi bage mințile în capul ăsta gros, am gândit. Pentru că eram cel mai prost savant din lume.

M-am prăbușit în coșul de nuiele, năuc. Prea multe se întâmplaseră. Piramida era închisă, Bin Sadr dispăruse,

Ritul Egiptean, înfrânt. Răzbunasem într-o anumită măsură morţile lui Talma şi Enoh. Chiar şi Ash s-a alăturat poporului său în lupta pentru Egipt. Iar eu nu am rezolvat nimic, decât că am aflat în ce credeam.

În femeia pe care tocmai o pierdusem.

În căutarea fericirii, am gândit cu amărăciune. Orice şansă de fericire tocmai căzuse în Nil. Eram furios, cu inima grea, fără viaţă. Voiam să mă întorc în Cairo ca să aflu ce se întâmplase cu Astiza, indiferent cât m-ar costa asta. Voiam să dorm o mie de ani.

Dar balonul nu-mi dădea voie. Sacul lui era strâns bine. Acolo sus era frig, hainele mele erau încă ude şi m-a luat ameţeala. Mai devreme sau mai târziu drăcia asta avea să coboare şi atunci ce făceam?

Dedesubt, delta era o ţară de basm. Curmalii formau şiruri maiestuoase. Câmpiile alcătuiau tipare ca nişte cuverturi. Măgarii se mişcau greoi pe cărările antice pline de noroi. Din văzduh totul părea curat, ordonat şi netulburat. Oamenii arătau spre balon şi fugeau după acest exemplu al meu de progres, dar în curând i-am lăsat în urmă. Cerul părea de un albastru mai închis. Mi-am spus că am văzut o strălucire a raiului.

Continuam să mă îndrept spre nord-vest, la cel puţin o mie cinci sute de metri de sol. În câteva ore am zărit Rosetta, la gura Nilului, şi golful Abukir unde fusese distrusă flota franceză. Alexandria era dincolo. Am traversat coasta, valurile aveau marginile alb-gălbui şi am ieşit deasupra Mediteranei. Deci până la urmă aveam să mă înec.

De ce nu renunțasem la medalion cu multă vreme în urmă?

Apoi am văzut o corabie.

În fața mea în Mediterana se afla o fregată, navigând pe coastă în apropiere de Rosetta, unde Nilul ieșea în spațiu deschis cu limba lui lungă de ciocolată. Vasul parcă de jucărie scânteia în soare, tăind valurile și lăsând dâre spumoase. Marea era stropită cu pete albe de spumă. Steagurile fluturau în bătaia vântului.

– Pavilionul este britanic, am murmurat.

Nu-i promisesem lui Nelson că mă voi întoarce cu mai multe informații cam în perioada asta? În ciuda mâhnirii mele, speranțe slabe de supraviețuire au început să prindă viață.

Dar cum să cobor? Am apucat frânghiile care țineau coșul și le-am scuturat către sacul de deasupra. Nu mai aveam nici pușca și nici *tomahawk*-ul ca să fac o gaură. Am privit în jos. Fregata își schimbase cursul ca să-l întâlnească pe al meu, iar marinarii de mărimea insectelor arătau în sus. Dar în curând aveam s-o depășesc, dacă nu coboram pe mare. Apoi mi-am adus aminte că mai aveam un muc de lumânare și o bucată de cremene. Un cablu de metal susținea frânghiile sub balonul cu gaz. Am scos niște șuvițe de pe funie și am ciocnit cremenea de cablu, reușind să produc destule scântei ca să aprindă bucățile de funie, care la rândul lor au aprins fâșiile rupte de nuiele, ceea ce mi-a dat o flacără pentru fitil. Protejând lumânarea, m-am întins spre sacul cu gaz.

Conte îmi spusese că hidrogenul era inflamabil.

Am ținut flacăra spre mătase, am văzut cum a început să ardă încet, o rază de lumină...

Apoi s-a auzit un șuierat și un val de aer fierbinte m-a trântit jos în coș, pârlit și îngrozit.

Sacul explodase!

Flăcările urcau rapid spre lipituri, ca un tren cu praf de pușcă, clocotind spre cer. Balonul nu a explodat, erupția nu a fost atât de violentă, dar ardea ca o creangă uscată de pin. Am început o coborâre ametitoare, mai rapidă decât intenționasem. Flăcările căpătau putere și am aruncat balastul ca să-mi încetinesc coborârea. Nu prea a ajutat. Coșul se învârtea haotic în timp ce ne răsuceam, lăsând dâre de fum și foc. Prea repede! Acum petele albe de spumă deveneau valuri, un pescăruș a trecut în zbor, sacul în flăcări se prăbușea în jurul meu și vedeam stropii de apă care săreau din vârful valurilor umflate.

M-am ținut strâns, iar coșul s-a izbit ca un borcan care se sparge. O uriașă fântână de apă a țâșnit în sus, iar sacul a căzut pe lângă capul meu, sfârâind când a lovit Mediterana.

Din fericire, focul a consumat cam tot din ceea ce ar fi putut altfel să fie o ancoră muiată. Coșul din nuiele lua apă, dar lent și îi dădusem fregatei un semnal de avertizare pe care nu-l putea rata. A cârmit drept spre mine.

Coșul s-a scufundat în timp ce o barcă de transport era coborâtă. Am stat în apă doar cinci minute înainte de fi recuperat.

Încă o dată eram depus, ud leoarcă și scuipând apă, pe puntea vasului, echipajul căscând gura la mine, un

tânăr elev ofițer examinându-mă cu atenție de parcă venisem de pe lună.

– De unde drăcia dracului ai venit?

– Bonaparte, am gâfâit eu.

– Și cine mama naibii ești?

– Spion englez.

– Aoleo, da, îmi amintesc de el, a spus unul din marinari. L-am cules și din golful Abukir. Apare pe neașteptate, ca o afurisită de plută de la undiță!

– Vă rog, am tușit eu. Sunt un prieten al lui sir Sidney Smith.

– Al lui Sidney Smith, zici? Mai vedem noi!

– Știu că nu e favoritul Marinei, dar dacă m-ați pune în legătură...

– Poți să te duci cu minciunile tale la el chiar acum.

În scurt timp, stăteam pe puntea principală, cu apa care picura de pe mine, suferind, ars, înfometat, însetat și cu inima grea, încât am crezut că o să leșin. Grogul pe care mi l-au dat mă ardea ca o palmă peste față. Am aflat că eram oaspetele căpitanului Josiah Lawrence de pe HMS *Dangerous*. Nu-mi plăcea deloc acel nume.

Și, destul de sigur, și-a făcut apariția și Smith. Îmbrăcat în uniformă de amiral turc, a venit țopăind pe punte de undeva dintr-o cabină de jos, acolo unde i s-au adus veștile despre salvarea mea. Nu știam care dintre noi arăta mai ridicol: eu, șobolanul înecat, sau el, împopoțonat ca un monarh oriental.

– În numele lui Dumnezeu, chiar este Gage! a exclamat bărbatul pe care îl văzusem ultima oară în tabăra de țigani.

– Acest om pretinde că e spionul dumitale, a anunțat Lawrence cu antipatie.

– De fapt, prefer să mă gândesc la mine ca la un observator, am spus.

– Inimă de leu! a strigat Smith. Nelson mi-a dat de știre că o să ia legătura cu tine după revărsarea Nilului, dar niciunul dintre noi nu credea cu adevărat că o să reușești din nou. M-a bătut pe spate. Bravo, tinere, bună treabă! Cred că ai asta în tine!

Am tușit.

– Nici eu nu m-am așteptat să te văd din nou.

– E mică lumea, nu-i așa? Ia spune acum, sper că ai scăpat de medalionul acela blestemat.

– Da, domnule.

– Am simțit că avea să aducă numai necazuri. Numai necazuri. Și ce se mai aude cu Bonaparte?

– Are loc o revoltă în Cairo. Și o rezistență a mamelucilor în sud.

– Minunat!

– Dar nu cred că egiptenii îl pot învinge.

– O să-i ajutăm. Și ai zburat ca o pasăre din cuibul lui Boney?

– A trebuit să împrumut unul din baloanele de observație.

A dat din cap admirativ.

– Un spectacol dat naibii, Gage! Splendid spectacol! Sper că ți-a ajuns radicalismul francez. Înapoi la rege și țară.

Nu, stai, ești un colonial. Ai început să adopți punctele de vedere britanice?

– Prefer să mă gândesc la părerile mele ca un american, sir Sidney. Scârbit de toată treaba.

– Ei bine, sigur. Sigur. Cu toate acestea nu poți capitula în fața nehotărârii în vremuri disperate, nu-i așa? Trebuie să crezi în ceva, nu?

– Bonaparte vorbește despre un marș spre Siria.

– Știam eu! Ticălosul nu va avea liniște până nu va ocupa palatul sultanului din Istanbul! Siria, zici? Atunci mai bine am fixa cursul spre Siria și să-i avertizăm. E un pașă acolo, cum îl cheamă?

S-a întors spre căpitan.

– Djezzar, a răspuns Lawrence. Numele lui înseamnă „măcelar". Bosniac de origine, s-a ridicat din sclavie, și se spune că e deosebit de crud chiar și într-o regiune cunoscută pentru cruzimea ei. Cei mai dezgustători ticăloși la opt sute de kilometri distanță.

– Exact omul de care avem nevoie ca să facem față francezilor! a strigat Smith.

– Nu mai am nicio treabă cu Napoleon, l-am întrerupt eu. Vreau doar să aflu dacă o femeie cu care am fost în Egipt a supraviețuit unei căderi teribile și să mă întâlnesc cu ea dacă trăiește. După asta, speram să-mi aranjez plecarea spre New York.

– E de la sine înțeles! Ți-ai făcut partea ta! Și totuși, un bărbat cu curajul și perspicacitatea dumitale diplomatică este de neprețuit în avertizarea negrilor despre acest blestemat Bonaparte, nu-i așa? Vreau să spun că tu ai văzut tirania lui

la fața locului. Haide, Gage, nu vrei să vezi Levantul? La o aruncătură de băț de Cairo! Acela este locul unde poți afla ceva despre femeia aceasta a ta! Putem trimite veste prin blestemații noștri de spioni mieroși.

– Poate o anchetă prin Alexandria...

– Debarcă acolo și vei fi împușcat pe loc! Sau mai rău, spânzurat ca spion și ca hoț de baloane! Ah, iar francezii vor ascuți ghilotina pentru tine! Nu, nu, această opțiune se exclude. Știu că ești un lup singuratic, dar lasă Marina regală aici de față să-ți ofere ajutor de data asta. Dacă femeia este în viață, putem obține vești prin Palestina și să organizăm un atac cu șanse reale de a o aduce înapoi. Îți admir curajul, dar acum e timpul să ai capul limpede, amice.

Avea dreptate. Presupun că-mi tăiasem toate punțile cu Napoleon și să mă duc din nou în Egipt de unul singur părea mai degrabă sinucidere curată decât un act de vitejie. Călătoria mea cu balonul o lăsase pe Astiza la cel puțin o sută cincizeci de kilometri spre sud, în Cairo. Poate puteam coopera pe termen scurt cu sir Sidney până aflam ce se întâmplase. Odată ajuns la țărm, în apropierea unui port ca El Arish sau Gaza, aveam să amanetez heruvimul din buzunar pentru bani. Apoi un joc de cărți, o altă pușcă...

Smith a continuat.

– Accra, Haifa, Jaffa – toate orașe istorice. Arabii nomazi, cruciații, romanii, evreii... ia stai, știu exact locul unde ai putea să ne dai o mână de ajutor!

– Ajutor?

Eu voiam ajutorul lor, nu invers.

– Cineva cu abilitățile dumitale s-ar putea strecura și ar putea investiga în timp ce ar face cercetări despre această femeie. Locul perfect pentru scopurile tale și ale mele.

– Scopuri?

A dat din cap, planurile creându-se în mintea lui ca un nor de furtună, rânjetul larg arătând ca o gură de tun. M-a apucat de braț, de parcă eu căzusem din cer ca să răspund rugăciunilor lui.

– Ierusalim! a strigat.

Și în timp ce meditam la voința zeilor și la norocul cărților de joc, prora navei a început să se răsucească.

SFÂRȘIT

NOTĂ ISTORICĂ

Invazia din Egipt a lui Napoleon Bonaparte din anul 1798 nu a reprezentat doar una din cele mai mari aventuri militare din toate timpurile, ci și un punct de cotitură în istoria franceză, egipteană și a arheologiei. Pentru Bonaparte, Egiptul se va dovedi atât o înfrângere, cât și o trambulină, oferindu-i deznădejdea și faima de a pune mâna pe puterea absolută în Franța. Pentru Egipt, invazia franceză a reprezentat începutul erei moderne după secole de dominație otomană și mamelucă. Nu a deschis doar ușa către comerțul și tehnologia vestică, ci a început era agitată a colonialismului, independenței, modernizării și tensiunilor culturale care mai continuă și astăzi. Pentru arheologie, includerea a o sută șaizeci și șapte de savanți în forța lui expediționară a reprezentat un moment hotărâtor. La începutul anului 1799, soldații francezi au descoperit piatra de la Rosetta, cu inscripții în limbile greacă, demotică și egipteană veche, care se va dovedi cheia descifrării hieroglifelor. Acest lucru, împreună cu publicarea de către savanți a monumentalei opere *Description de l'Egypt*, în

douăzeci și trei de volume, între 1809 și 1828, a dat naștere egiptologiei. A însemnat începutul erei romantice a manilor pentru moda egipteană și a generat o fascinație mondială în privința Egiptului antic care se manifestă și astăzi. Aproape tot ceea ce știm despre Egipt a fost aflat după invazia lui Napoleon.

Teoria că Marea Piramidă de la Gizeh ar putea să nu fie decât un simplu mormânt și că faraonul era îngropat în altă parte datează din timpuri străvechi, de pe vremea istoricilor antici greci Herodot și Diodor din Sicilia. Enigma a sporit când jefuitorii de morminte arabi nu au găsit nicio mumie, nicio comoară și nicio inscripție atunci când au pătruns în structură, în secolul al IX-lea. Ultimele două secole au înregistrat o fascinație și o dezbatere nesfârșite în ceea ce privește dimensiunile piramidei, misterele ei și înțelesurile matematice. În timp ce unii din cei mai speculativi teoreticieni îi acuză pe majoritatea egiptologilor că sunt înguști la minte și în timp ce unii academicieni i-au etichetat pe cei mai caraghioși trăsniți ca „piramidioți", există o dezbatere științifică serioasă în legătură cu structura piramidei și cu scopurile ei. Noi mistere sunt încă descoperite de explorări robotice și încă se crede că mai există camere secrete. Piramidele din Gizeh sunt așezate într-adevăr pe un platou de calcar care ar putea conține peșteri, iar Herodot chiar a vorbit despre un lac subteran sub structură.

Acest roman urmărește îndeaproape istoria timpurie a invaziei militare din Egipt a lui Napoleon. Cea mai mare parte a personajelor sunt oameni reali, incluzându-l pe

puștiul de zece ani Giocante Casabianca, a cărui moarte în Bătălia de pe Nil a inspirat apariția celebrului poem din secolul al XIX-lea, *The Boy Stood on the Burning Deck (Băiatul de pe puntea în flăcări).* O libertate istorică pe care mi-am permis-o a fost plasarea lui Desaix la templul din Dendara cu trei luni mai devreme decât perioada când generalul a ajuns de fapt acolo. Armata a făcut un popas, la sfârșitul lunii ianuarie 1799, iar ostenitul artist Vivant Denon a fost atât de vrăjit de mărețiile templului, încât a notat: „Ceea ce am văzut azi m-a răsplătit pentru toate nenorocirile." Câteva zile mai târziu, când diviziile franceze au văzut pentru prima dată templele de la Karnak și Luxor, trupele s-au oprit brusc, au aplaudat și au prezentat armele.

Multe detalii istorice folosite în acest roman, incluzând prezența baloanelor lui Conte, sunt adevărate. Există un dezacord științific în privința intrării lui Napoleon în Marea Piramidă, dacă acest lucru a avut loc sau nu, și la ceea ce i s-a întâmplat dacă ar fi intrat, dar autorul a stat în sarcofagul de granit, cum e posibil să fi făcut și Bonaparte, și a considerat că a fost o experiență remarcabilă.

Această poveste îmbină istoria militară și politică, simbolistica masonică, învățăturile biblice, speculațiile mistice și informațiile despre Egiptul antic. Pentru o istorie generală a invaziei, recomand cartea din 1962 a lui J. Christopher Herald, *Bonaparte in Egypt.* Relatările fascinante de la fața locului din expediția lui le includ și pe cele ale artistului Vivant Denon, ale căpitanului francez Joseph Marie Mouret și ale egipteanului Al-Jabarti. Unele din

cuvintele atribuite lui Napoleon în acest roman sunt adevărate, deși nu toate au fost rostite în timpul campaniei din Egipt. Cuvintele lui scot la iveală un om de o complexitate fascinantă.

Există sute de lucrări științifice și populare despre egiptologia științifică. Literatura speculativă și istorică asupra piramidelor, a zeilor antici și a magiei egiptene este de asemenea imensă. O bună introducere în teoriile alternative despre Egiptul antic, destul de recentă, este cartea din 2005, *Pyramid Quest* de Robert Schoch și Robert McNally. O carte care menționează nașterea Ritului Egiptean al Francmasoneriei și care dă un înțeles dorințelor arzătoare mistice din Epoca Rațiunii este cea scrisă de Iain McCalman în 2003, biografia *The Last Alchemist*, despre Cagliostro. O carte destul de mare, pe alocuri incoerentă, dar cu adevărat o lucrare clasică monumentală despre misticism este cea publicată de Manly P. Hall în 1928, *The Secret Teachings of All Ages*. Recapitulează ceea ce entuziaștii au etichetat drept cunoștințe hermetice, după zeul Hermes, versiunea greacă a zeului egiptean Thot.

Sunt recunoscător multor autori de non-ficțiune pentru adevărurile din spatele acestui roman, la fel ca și ghidului Ruth Shilling de la All One World Egypt Tours, ghizilor egipteni Ashraf Mohie El-Din și Galal Hassan Marghany și egiptologului în devenire Richard Mandeville din Marea Britanie. Ceea ce este real în acest roman se datorează meritului lor, în timp ce ficțiunile îmi aparțin. Ca de obicei, mulțumiri pentru ajutorul și înțelegerea

editorului meu de la HarperCollins, Michael Shol, agentului meu, Andrew Stuart, și soției mele, tovarășă de viață și răbdător corector, Holly, care s-a târât prin piramide alături de mine. În final, mulțumiri ospitalității egiptenilor, care sunt atât de mândri de moștenirea lor.

PENTRU EGIPTENII ANTICI...

religia era știința lor, iar magia, o încercare de a controla ceea ce nu putea fi înțeles.

PARIS, 1798. ETHAN GAGE...

câștigă la un joc de cărți un medalion misterios – o relicvă pierdută de secole, un indiciu secret către *Cartea lui Thot,* în care sunt tăinuite cele mai misterioase puteri ale Maeștrilor care au construit piramidele.

VISUL A PĂTRUNS ÎN ISTORIE...

și fragmente ale scrierilor lui Thot au fost învățate. Alexandru cel Mare a venit în Egipt, a vizitat oracolul și a cucerit lumea. Iar arabii au întemeiat cea mai puternică civilizație după ce au invadat Egiptul.

NAPOLEON...

vrea să afle secretul piramidelor și, avid de putere, plănuiește în secret invadarea Egiptului.

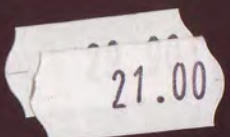

colecția
SUSPANS

ISBN 978-973-143-046-1

www.nemira.ro